

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Національний університет
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Наукова бібліотека

ЮРИДИЧНИЙ РЕФЕРАТИВНИЙ ЖУРНАЛ

№ 3–4, 2011

Виходить 4 рази на рік

Заснований у 2003 році

РУБРИКИ ВИДАННЯ

- 12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень*
- 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право*
- 12.00.03 Цивільне право та цивільний процес; сімейне право;
міжнародне приватне право*
- 12.00.04 Господарське право; господарсько-процесуальне право*
- 12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення*
- 12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право*
- 12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*
- 12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право*
- 12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність*
- 12.00.10 Судовустрій; прокуратура та адвокатура*
- 12.00.11 Міжнародне право*
- 12.00.12 Філософія права*

Містить реферати та анотації видань книг, монографій, навчальних посібників, збірників наукових праць, матеріалів конференцій, авторефератів дисертацій, періодичних видань та ін., що відповідають навчальному та науковому плану діяльності вищого навчального закладу юридичного профілю.

Розрахований на науковців, викладачів та студентів юридичних вузів та юридичних факультетів, фахівців у галузі держави та права.

Засновник: Національний університет «Одеська юридична академія» (НУ ОЮА)

Редакційна колегія:

С. В. Ківалов, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України (*головний редактор*);
В. М. Дрьомін, д-р юрид. наук, проф. (*заступник головного редактора*);
В. О. Туляков, д-р юрид. наук, проф.;
О. К. Вишняков, д-р юрид. наук, проф.;
Є. В. Додін, д-р юрид. наук, проф.;
О. А. Івакін, д-р філос. наук, проф.;
Л. І. Коржич, д-р іст. наук, проф.;
Ю. М. Оборотов, д-р юрид. наук, проф.;
М. П. Орзіх, д-р юрид. наук, проф.;
О. П. Подцерковний, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Харитонов, д-р юрид. наук, проф.;
Г. І. Чанишева, д-р юрид. наук, проф.;
М. М. Солодучіна, директор Наукової бібліотеки НУ ОЮА

Укладачі співробітники бібліотеки:

Т. М. Стефанчишена, зав. інформ.-бібліогр. від.;
С. І. Єленич, голов. бібліограф;
Л. В. Березюк, зав. сектора 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;
Л. М. Василецька, бібліотекар I кат. 12.00.01, 12.00.08;
Т. Ю. Іванійчук, пров. бібліограф — 12.00.04, 12.00.07, 12.00.12;
О. М. Кожевнікова, пров. бібліотекар 12.00.09, 12.00.10, 12.00.11;
Н. О. Красницька, пров. бібліотекар 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;
В. І. Радченко, голов. бібліотекар;
А. В. Ракул, зав. сектора каталогів

Автори рефератів:

зав. криміналіст. лабораторії **О. А. Баркар**; аспірант **В. А. Динту**;
зав. кафедри, к.т.п., доцент **С. Л. Ємельянов**; ст. лаборант **І. О. Єфремова**;
к.т.п., доцент **О. В. Задерейко**; к.п.п., доцент **Н. І. Логінова**;
доцент **О. Г. Трофименко**; аспірант **Є. С. Хижняк**;
асистент, ст. викладач **Р. И. Чанишев**; к.т.п., доцент **В. Ф. Якутко**

Технічний редактор

Т. В. Іванова

Адреса редакції: 65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2.
Телефони (0482) 63-34-04, (048) 719-88-01, 719-88-29, 32-25-10
Факс: (482) 63-97-64
www.nla.od.ua
E-mail: library@nla.od.ua

Свідectво про державну реєстрацію серія KB № 8169 від 28.11.2003 р.
Підписний індекс у Каталозі періодичних видань України № 09812

ПЕРЕДМОВА

Національний університет «Одеська юридична академія» — сучасний вищий навчальний заклад у галузі юридичної освіти і науки, на базі якого створений Південний регіональний центр Національної академії правових наук України, в діяльності якого органічно поєднуються найвищі досягнення національної вищої школи України з прогресивними тенденціями світової правової освіти.

З перших років свого існування академія стала провідним науково-дослідним закладом. Наукова діяльність Національного університету «Одеська юридична академія» здійснюється за основними та пріоритетними напрямками розвитку науки, яка є своєрідною рушійною силою соціально-політичних та соціально-економічних перетворень, спрямованих на подальший розвиток сучасної Української держави.

Ефективність та комплексність здійснення наукової діяльності багато в чому залежить від інформованості спеціалістів з усіх питань юридичної науки. З метою розвитку освіти, підвищення інформованості з питань державотворчої та правотворчої діяльності та визначення місцезнаходження джерел інформації з цих питань з 2003 року вперше в Україні почав видаватися спеціалізований юридичний реферативний журнал, засновник якого — Національний університет «Одеська юридична академія».

«Юридичний реферативний журнал» є інформаційним періодичним виданням у сфері юриспруденції, метою якого є оперативне інформування юридичного загалу про зміст навчальних, наукових та періодичних видань, що надійшли до фондів наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія».

У його підготовці беруть участь науково-педагогічний колектив та співробітники наукової бібліотеки академії.

У даному випуску проаналізовані матеріали, які опубліковані у 2010—2011 роках та зберігаються у фондах бібліотеки академії.

Реферати та анотації, що ввійшли до журналу, мають аналітичний бібліографічний опис джерела інформації. Кожному запису присвоюється номер, який включає такі елементи: шифр спеціальності, номер журналу, рік видання та порядковий номер запису.

Матеріали розміщені відповідно до переліку юридичних спеціальностей. Даний номер містить інформацію з усіх дванадцяти спеціальностей.

Допоміжний апарат видання складається з переліку використаних періодичних видань, покажчика імен та переліку скорочень.

Видання «Юридичного реферативного журналу» в Національному університеті «Одеська юридична академія», насамперед, свідчить про те, що наша бібліотека на сьогоднішній день є дійсно науковою бібліотекою за змістом здійснюваної багатогранної діяльності, пов'язаної як з комплектуванням фондів, так і з інформуванням читачів з питань юридичної науки і практики.

Помітно, що з виходом кожного нового номера реферативного журналу анотації і реферати все глибше відображають зміст книг, статей, авторефератів. Сподіваюсь, що користувачі нашої бібліотеки не тільки будуть частіше звертатися до реферативних видань, а й стануть авторами рефератів, що публікуються в цьому виданні.

Сергій КІВАЛОВ,

*доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
ректор Національного університету
«Одеська юридична академія»,
голова Комітету Верховної Ради України
з питань правосуддя*

12.00.01. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА; ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Книги

01.03–04.11.1.

340(477)(075.8) Основы правоведения Украины : учеб. пособие / С. В. Кивалов, П. П. Музыченко, Н. Н. Крестовская [и др.] ; НУ ОЮА. 10-е изд., изм. и доп. Х. : Одиссей, 2011. 440 с.

Учебное пособие по основам правоведения базируется на современных достижениях юридической науки и действующем законодательстве Украины. Учебный характер пособия обусловил лаконизм изложения. Акцент сделан на ключевые для каждого вопроса категории. Поданы максимально ясные, доступные для понимания формулировки понятий и категорий юридической науки. По изложенному материалу пособие отвечает требованиям школьной программы для специальных классов юридического профиля.

01.03–04.11.2.

340.12(075.8) Скакун О. Ф. Теория права и держави : підручник / О. Ф. Скакун ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., переробл. і доп. — К. : Прав. єдність, 2011. — 520 с.

Підручник підготовлено відповідно до навчальної програми із загальної теорії держави і права для юридичних вищих навчальних закладів України. Навчальний матеріал становлять основні поняття, категорії і проблеми сучасної теорії права і держави. Усі питання курсу викладено з урахуванням новітніх теоретико-методологічних досягнень світової і вітчизняної юриспруденції, оновленого національного законодавства, узагальнень юридичної практики.

Автореферати

01.03–04.11.3.

340.131 Ковальський В. С. Охоронна функція права як соціальний правовий феномен : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01 / Ковальський Віктор Семенович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2011. 36 с.

Досліджено важливі теоретичні категорії, зокрема: «функція права», «система функцій права», «види функцій права». Викладено феноменологію охоронної функції права, визначено її склад, соціальну цінність, історичну обумовленість, зв'язки з іншими функціями права. Виявлено історичні форми реалізації охоронної функції права і механізм їх трансформації у процесі формування ефективної правової дер-

жави. Встановлено структуру охоронної функції права, зокрема основні принципи, інститути та норми. Обґрунтовано наявність охоронного механізму правових відносин, що діє як правовий феномен у загальному механізмі правового регулювання. Обґрунтовано необхідність розмежування системи правового контролю, нагляду та правового регулювання в контексті реалізації охоронної функції права. З'ясовано конституційні засади забезпечення охоронної функції права. Досліджено предмет охоронної функції права в системі закону про кримінальну відповідальність. Проаналізовано проблемні питання правової охорони прав інтелектуальної власності, правової охорони у сфері земельних, фінансових та інформаційних відносин. Розкрито правову ментальність особи, що формується та діє автономно від дії її правової свідомості та культури.

01.03–04.11.4.

340.1 Ляшенко Р. Д. Презумпції у праві: питання теорії та практики : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Ляшенко Руслана Дмитрівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. К., 2011. 19 с.

Узагальнено здобутки теорії права та галузевих юридичних наук з цієї проблематики, що дозволить визначити стан дослідження категорії «презумпція у праві» та питання, які потребують подальших розробок. Розкрито природу та структуру презумпції. Охарактеризовано загальні ознаки презумпцій у праві. Дано авторське визначення поняття «презумпція у праві». З'ясовано функціональне призначення презумпцій у сфері права. Удосконалено класифікацію презумпцій у юридичній науці. Розкрито сутність видів презумпцій у праві. Проаналізовано проблеми, пов'язані з виявленням та закріпленням презумпцій у законодавстві України. Визначено місце презумпцій у процесі правозастосування. Вивчено досвід окремих зарубіжних країн щодо закріплення презумпцій у законодавстві та їх застосування у практичній діяльності. Розглянуто особливості використання презумпцій у судовій практиці України та обґрунтовано необхідність розробки рекомендацій щодо їх застосування.

01.03–04.11.5.

340.13 Москалюк О. В. Механізм подолання змістовних і темпоральних колізій норм права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Москалюк Олександр Володимирович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2011. 20 с.

Систематизовано наявні в теорії права підходи до визначення поняття колізії норм права та обґрунтовано авторське її визначення. Досліджено співвідношення категорій «колізії норм права» та «прогалини в законодавстві». Сформу-

льовано визначення та обґрунтовано структуру категорії «механізм подолання колізій норм права». Встановлено співвідношення елементів механізму подолання колізій норм права, а саме колізійних норм, колізійних принципів та принципів права. З'ясовано правову природу колізійних принципів *lex specialis* і *lex posterior* та виявлено їх співвідношення. Проаналізовано сучасну вітчизняну правозастосовну практику, пов'язану з подоланням темпоральних та змістовних колізій норм права.

01.03—04.11.6.

340.132.6 Прийма С. В. Принципи тлумачення норм права: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Прийма Сергій Васильович*; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 18 с.

Визначено поняття й основні риси тлумачення права як виду юридичної діяльності, дослідивши статичну та динамічну, суб'єктивну й об'єктивну методики тлумачення права. Здійснено аналіз способів інтерпретаційної діяльності та правил їх використання, встановлено їх співвідношення з канонами тлумачення. З'ясовано особливості різних видів інтерпретації права. Надано загальну характеристику принципів тлумачення норм права через визначення поняття, з'ясування їх рис і порівняння з суміжними категоріями. Продемонстровано спільне та відмінне між принципами тлумачення, загальними принципами права та принципами правозастосування. Запропоновано критерії для класифікації принципів інтерпретаційної діяльності. Визначено зміст окремих принципів тлумачення норм права, звернено увагу на особливості їх застосування в практичній діяльності.

01.03—04.11.7.

340.11.2 Соколова І. О. Правовий режим: поняття, особливості, різновиди: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Соколова Ірина Олександрівна*; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 20 с.

Уточнено місце та роль правового режиму в механізмі правового регулювання суспільних відносин. Визначено загальнотеоретичне поняття правового режиму та охарактеризовано його ознаки. Проаналізовано співвідношення категорії «правовий режим» із суміжними: «управління», «державна влада», «політичний режим», «соціальний режим», «механізм правового регулювання», «правовий стан», «система права». Охарактеризовано структуру правового режиму та її складники. Відображено його специфіку та особливості як критерію поділу системи права на галузі. Проведено розгалужену в межах загальнотеоретичного дослідження класифікацію видів правового режиму. Надано загальну характеристику публічно-правового режиму. Наведено загальну характеристику приватноправового режиму.

Статті

01.03—04.11.8.

340.12:347.19 Алпатов А. А. Проблемы правовой интерпретации сущности юридического лица / *А. А. Алпатов* // Современное право. — 2011. — № 3. — С. 16—22.

Рассматриваются вопросы правового понимания юридического лица. Аргументируется положение о том, что по объективным причинам юридический подход к определению сущности юридического лица исчерпал себя. Предлагается под новым углом зрения взглянуть на систему прав собственности в корпорации.

01.03—04.11.9.

340.11:165.12 Аминев А. Т. Ценностно-установочный аспект воздействия права на личность / *А. Т. Аминев* // Современное право. — 2011. — № 2. — С. 6—9.

Рассматривается ценностно-установочный аспект воздействия права на личность, отвечающий за формирование наиболее глубокого и устойчивого уровня отношения индивида к праву в целом, внутреннего правового фундамента, на основе которого строится в дальнейшем вся его деятельность в сфере права. Отмечено, что система ценностей и установок является индивидуальной для каждого, что предопределяет различия в поведении людей при воздействии на них одних и тех же внешних факторов.

01.03—04.11.10.

340.12:347.132.14 Бармина О. Н. Проблемы квалификации злоупотребления правом / *О. Н. Бармина* // Закон и право. — 2011. — № 5. — С. 32—35.

Статья посвящена вопросам злоупотребления правом и проблемам его квалификации. В данной работе используется несколько методов. Указано, что теоретическая ценность статьи в том, что обозначаются новые проблемы квалификации злоупотребления правом и перспективы законодательного закрепления. Отражена основная идея статьи — определить основные черты и причины злоупотребления правом. Была поставлена задача показать зависимость квалификации злоупотреблений правом от правоприменителя.

01.03—04.11.11.

340.12:342.716(477) Білозьоров Є. Правові гарантії забезпечення прав і свобод людини та громадянина в Україні / *Євген Білозьоров, Сергій Бортник* // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 4—9.

Досліджено загальнотеоретичні та практичні проблеми правових гарантій прав і свобод людини та громадянина в Україні. Сформульовано дефініцію міжнародно-правових гарантій, охарактеризовано їх види: матеріальні, процесуальні та організаційні. Проаналізовано погляди вчених-юристів щодо системи правових гарантій задля детальнішого з'ясування їх призначення.

01.03—04.11.12.

340.12:316.48 Бобровник С. Правовий конфлікт: поняття, ознаки, природа та різновиди / С. Бобровник // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 1. — С. 26—33.

На основі застосування антрополого-комунікативного підходу проаналізовано поняття правового конфлікту. Обґрунтовано авторське бачення категорії «правовий конфлікт». Розглянуто основні ознаки цієї категорії. Визначено критерії класифікації правових конфліктів.

01.03—04.11.13.

340.134 Болдырев С. Н. Роль юридической техники в эффективности права / С. Н. Болдырев // Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. 2011. № 1. С. 99—101.

Исследуются проблемы теоретического и практического характера юридической техники в праве, ее роль и место в правотворческом, правотолковательном и правореализационном процессе. Анализируются различные подходы к пониманию этого теоретико-правового феномена, а также необходимость использования технико-юридических средств и способов в процессе создания правовой нормы.

01.03—04.11.14.

340.116:2 Вовк Д. О. Релігійний критерій у типологізації правових систем світу / Д. О. Вовк // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 112. — С. 20—29.

Охарактеризовано релігійний критерій типологізації правових систем світу. Визначено та всебічно розкрито його зміст. Сформульовано методологічні основи типологізації правових систем світу. Проаналізовано три типи правових систем, розкрито особливості їх властивостей.

01.03—04.11.15.

340.12:165.721 Ганьба Б. Причины існування та засоби подолання елітарного правового нігілізму в умовах сучасних суспільств перехідного типу / Борис Ганьба // Юридична Україна. 2011. № 5. С. 10—15.

Досліджено проблеми елітарного правового нігілізму і, насамперед, окреслено його головні ознаки. Виявлено та проаналізовано причини існування і поширення його в елітарному середовищі. Визначено комплексну систему шляхів його подолання.

01.03—04.11.16.

340.114 Гарашко А. Ю. Системные особенности источников права / Анна Юрьевна Гарашко // История государства и права. 2011. № 12. С. 38—41.

Сделан анализ основных особенностей системы источников права, на основании которого делается вывод о том, что данная система является неорганичной, механической, искусственно

созданной обществом для преодоления противоречий и поддержания баланса отношений. Обосновано, что источники права — неестественное для человека явление, часть его механизма приспособления к жизни в социуме.

01.03—04.11.17.

340.142 Дашковська О. Судовий прецедент і судова практика як джерела права / О. Дашковська // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 1. — С. 34—41.

Стаття присвячена аналізу правової природи судового прецеденту та судової практики. Визначено їх роль у правовому регулюванні суспільних відносин як у романо-германській, так і в англо-американській правових системах. Зазначено, що завдяки судовим прецедентам і судовій практиці відбувається не тільки індивідуально-правове, а й нормативно-правове регулювання суспільних відносин.

01.03—04.11.18.

340.11 Дроботов С. Поняття ідеологічної функції права і специфіка її реалізації у демократичній державі / Сергій Дроботов // Юридична Україна. 2011. № 2. С. 10—17.

Досліджено ідеологічну функцію права, визначено її роль у системі загальних соціальних функцій права, надано аналіз її трансформацій у процесі зміни типу державно-правового режиму і формування демократичної держави. Обґрунтовано авторське бачення ідеологічної функції права, продемонстровано її зв'язок з правовою ідеологією. Досліджено її аспекти та засоби забезпечення в умовах побудови демократичної і правової держави.

01.03—04.11.19.

340.123 Захарова М. В. Правовые системы переходного типа: теоретический анализ / Мария Владимировна Захарова // История государства и права. 2011. № 9. С. 28—31.

В ходе проведенного анализа сделаны следующие выводы теоретической зоны действия: переходные правовые системы представляют собой особую темпоральную (межвременную) форму существования правовых систем. Указано, что функционирование этих систем отличают качества неустойчивости, хаотичности и противоречивости; на конечных фазах своего существования правовые системы, окрашенные в переходные краски, должны сделать бифуркационный выбор, окончательно укоренившись в той или иной компаративно-правовой парадигме.

01.03—04.11.20.

340.12:111.33 Зінченко О. В. Юридичні конструкції як найвища форма правової абстракції / О. В. Зінченко // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 55—59.

Розглянуто юридичні конструкції як найвищу правову абстракцію. У контексті даної тематики приділено певну увагу процесу абстрагування

як результату розумової діяльності людини, який дозволяє перетворити в об'єкт розгляду і дослідження різноманітні властивості предметів. Визначено зміст юридичних конструкцій. Наведено аналіз значення юридичних конструкцій в процесі пізнання правових явищ.

01.03—04.11.21.

351.77:614.35 Игнатенкова К. Е. К вопросу о природе антинаркотической функции государства / *К. Е. Игнатенкова, Ю. Г. Кипселиди* // Современное право. — 2011. — № 4. — С. 51—53.

Проанализировано появление и развитие антинаркотической функции в России. Обоснован вывод о том, что данная функция на современном этапе социального развития должна быть охарактеризована как постоянная основная функция российского государства и гражданского общества.

01.03—04.11.22.

340.12 Кашанина Т. В. Эволюция форм права / *Т. В. Кашанина* // Lex Russica. — 2011. — № 1. — С. 34—53.

Статья посвящена всем существующим формам права. Показано, что помимо нормативных актов есть такие формы права, которые вполне эффективно могут быть использованы, снимая тем самым излишнюю нагрузку с законодательствами и не давая ему инфляцироваться. Доказано, что форма права динамична и подвержена влиянию времени.

01.03—04.11.23.

340.13 Коструба А. Норми права і правоприняючі юридичні факти в механізмі правового регулювання / *А. Коструба* // Право України. 2011. № 3. С. 202—208.

Стаття присвячена проблемі дослідження механізму правового регулювання суспільних відносин, а також одного з його елементів — норми права. Розглянуто норми права крізь призму юридичних фактів, зокрема, правоприняючих юридичних фактів, що, безперечно, є новим поглядом на правову природу зазначеного механізму. Визначено специфічні форми впливу права як системи норм права на суспільні відносини та способи правового регулювання.

01.03—04.11.24.

340.143 Кунев А. Роль юристов в укреплении законности и правовой культуры / *А. Кунев* // Современное право. 2011. № 2. С. 10—12.

Статья посвящена специфике профессиональной деятельности юриста, направленной на установление законности и правопорядка. Раскрываются сущность, содержание и признаки юридической профессии. Особое внимание уделяется роли юристов в формировании правовой культуры общества.

01.03—04.11.25.

340.11 Лебедева Е. Н. Правостимулирующая политика в современной России / *Е. Н. Лебеде-*

ва // Современное право. 2011. № 4. С. 3—6.

Рассматриваются вопросы правостимулирующей политики. Особое внимание уделяется ее теоретическим и практическим проблемам. Излагается понятие правостимулирующей политики, ее основы, субъективный состав в условиях построения российской модели. Указывается, что осуществление правостимулирующей политики предполагает законодательную регламентацию форм, функций, методов, технологии, сфер деятельности соответствующих субъектов.

01.03—04.11.26.

340.12:141.7 Лемонджав Р. Р. Справедливость как ценность права / *Рамази Ревазиевич Лемонджав* // История государства и права. — 2011. — № 11. — С. 2—5.

Рассматривается проблема справедливости права. При этом учитываются разные концепции правопонимания. Выделено несколько условий, при наличии которых можно говорить о справедливости права. Указано, что рассуждая о справедливости с точки зрения естественно-правового подхода (юснатурализма), автор считает, что в своей высшей точке право и есть справедливость, чего нельзя сказать о праве с позиции позитивизма (легизма).

01.03—04.11.27.

340.134(470) Мазуренко А. П. Формирование концептуальных основ российской правотворческой политики. Актуальная повестка дня / *А. П. Мазуренко* // Закон и право. — 2011. — № 2. — С. 28—30.

Статья посвящена проблемам формирования концептуальных основ правотворческой политики в условиях современной России. Обосновывается необходимость концептуализации научных знаний и практических подходов в сфере оптимизации отечественного правотворчества.

01.03—04.11.28.

340.12.001.73 Малишев Б. В. Правова реформа: поняття, ознаки, види / *Б. В. Малишев* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 19—23.

Запропоновано визначення та ознаки правової реформи. Розглянуто риси правової реформи, що відрізняють її від еволюції та правової революції. Розроблено класифікацію за двома критеріями: за юридичним предметом (тобто залежно від того, які саме засадничі норми права змінюються) та за фактичним предметом (тобто залежно від того, основні засади правового регулювання яких саме суспільних відносин піддаються зміні).

01.03—04.11.29.

340.12:342.733 Мельничук О. Поняття права на освіту в аспекті інтегративної юриспруденції / *Ольга Мельничук* // Юридична Україна. 2011. — № 4. — С. 10—14.

Здійснено спробу теоретико-правового аналі-

изу права на освіту через призму інтегративного підходу до праворозуміння. Наведено характеристики права на освіту, які вказують на його належність до єдиної системи прав людини і громадянина. Запропоновано авторську дефініцію права людини і громадянина на освіту. Зважаючи на викладене, запропоновано висновки.

01.03—04.11.30.

340.111.5 Миннебаев Р. Х. Проблема соотношений понятий «юридический факт», «состав юридического факта» и «фактический (юридический) состав» / *Рустам Хамзович Миннебаев* // Социальное и пенсионное право. 2011. № 2. С. 7—11.

Виявлено соотношение понятий «юридический факт», «состав юридического факта» и «фактический (юридический) состав». Отмечено, что до настоящего времени и в общетеоретической и в отраслевой юридической науке не только отсутствует единство подходов к пониманию указанных явлений, но и высказаны суждения, прямо противоречащие друг другу. Обосновано положение о том, что состав юридического факта — суть фактический (юридический) состав.

01.03—04.11.31.

340.12:321.7 Наливайко Л. Принцип демократизму держави в умовах новелізації державного ладу України / *Лариса Наливайко* // Юридична Україна. 2011. № 5. С. 4—9.

Досліджено загальні положення про поняття «демократія». Розкрито зміст принципу демократизму держави як принципу сучасного державного ладу України у контексті перехідного етапу суспільної трансформації, формування громадянського суспільства, концепції відкритої держави. Обґрунтовано нормативний, інституційний та процесуальний виміри демократії.

01.03—04.11.32.

341.231.14:340.142 Нешатаева Т. Права человека и судебный прецедент / *Татьяна Нешатаева* // Сравнительное конституционное обозрение. — 2011. — № 1. — С. 47—62.

Отмечено, что в настоящее время естественные права человека опосредованы в международно-правовые основные права человека. Нормы о естественных правах имеют приоритет над позитивным законодательством о правах человека. Тенденцией развития современных национальных, а также международных систем является увлечение роли правовых позиций судов в регулировании общественных отношений. Развивается «эволюционирующий» прецедент как способ создания стройной нормативной системы. В статье дан ответ на вопрос, какова роль «прав человека» и «прецедента» в глобализации.

01.03—04.11.33.

340.15:26/28(470) Овчинников А. И. Ценность права в христианской культуре русского народа / *А. И. Овчинников* // Северо-Кавказ-

ский юридический вестник. 2011. № 1. С. 24—32.

В статье обосновывается особое место, отведенное праву в иерархии ценностей православного христианского мировоззрения. Указано, что негативно оценивается юридический формализм, но не сам закон или указ, суровость которых «смягчается» всегда традиционным милосердием и великодушием. Учитывается, что в правовой политике государства общественные идеалы и ценности доминируют в русской культуре над личными, а дань уважения отдается тем, кто предпочел отказаться от собственной выгоды в пользу общества.

01.03—04.11.34.

340.12:396.2 Оніщенко Н. М. Соціальний потенціал сучасної гендерної політики / *Н. М. Оніщенко, С. В. Береза* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 5. С. 19—25.

Розглянуто актуальні питання сучасної гендерної політики. У контексті досвіду європейських країн проаналізовано реалії та перспективи гендерного правового розвитку. Зазначено, що окремим вектором колізії є колізії гендерного законодавства та регулювання суспільних відносин у сфері захисту прав, свобод та законних інтересів людини.

01.03—04.11.35.

342.2(477) Оніщук М. В. Україна як правова держава: реалії і проблеми / *М. В. Оніщук* // Часопис Київського університету права. — 2011. № 2. С. 81—85.

Проаналізовано та охарактеризовано основні тенденції щодо стану політико-правових інститутів у країні. Визначено тенденції їх розвитку в сучасних умовах. Наголошено на необхідності реформування правоохоронних органів та внесенні змін у сферу судоустрою. Розглянуто необхідність проведення чіткої демаркаційної лінії між пострадянською державою та вимогою втілення новітнього політико-правового бачення держави.

01.03—04.11.36.

340.12:316.334.3 Плавич В. П. Феномен права як соціорегулятор і модель правової дійсності / *В. П. Плавич* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 9—13.

Охарактеризовано феномен права як соціорегулятор і модель правової дійсності. Акцентовано увагу на тому, що право є явищем, яке динамічно розвивається під впливом соціальних, політичних та ідеологічних факторів до рівня соціально-економічних відносин і потреб суспільного розвитку. Зазначено, що взаємодія цих факторів створює засади формування права. Аргументовано положення про те, що сутність людини наддержавна, не держава створює людину, а людина — державу.

01.03—04.11.37.

340.114 Погребняк С. Загальні принципи права як джерела права / С. Погребняк // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 1. — С. 14—25.

Розглянуто загальні принципи права як джерела права на прикладі міжнародного права, права ЄС та національного права. Досліджено правову природу загальних принципів. Продемонстровано тісний зв'язок загальних принципів права з теорією звичаєвого права, цінностями правової системи, юридичною логікою і технікою. Встановлено їх функції в процесі правозастосування, а також наведено перелік загальних принципів права.

01.03—04.11.38.

340.12:321.01 Процюк І. В. Форма держави як категорія правознавства / І. В. Процюк // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 112. — С. 13-19.

Розглянуто основні наукові погляди на поняття та структуру форми держави. Проаналізовано підходи сучасних вчених щодо визначення даної категорії, розкрито її структурні елементи. Визначено місце складових у даній системі. Дано визначення поняття «форма держави», показано її наукове значення.

01.03—04.11.39.

342.57(470):342.34 Пылин В. В. Готовы ли россияне осуществлять свою жизнедеятельность на современных принципах демократии? / Владимир Васильевич Пылин // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 16—20.

Рассмотрена суть и содержание демократии, актуальность ее для современного гражданского общества, диалектика взаимосвязи демократии и социального развития. Доказана полная готовность россиян осуществлять свою жизнедеятельность на принципах демократии.

01.03—04.11.40.

340.11:141.7 Сайфуліна Ю. В. Право як соціальний інститут регуляції спілкування людини / Ю. В. Сайфуліна // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 51—56.

Розкрито право як соціальний інститут, що встановлює надійний порядок спільного життя, зорієнтований на ідею справедливості, а тому накладає на кожного такі обов'язки, які є значущими саме для нього. Зазначено, що право складають такі аспекти структури: структура змісту права та структура форми даного змісту.

01.03—04.11.41.

340.11:165.243 Сорокин В. В. Российская традиция правопонимания / Виталий Викторович Сорокин // История государства и права. 2011. — № 11. — С. 6—14.

Рассматривается проблема российской тра-

диции правопонимания. Предложено рассмотрение вопросов восстановления и укрепления права. Подчеркнуто, что в древнерусских рукописях зафиксировано использование сорока трех слов с корнем «прав», которые подразделяются на пять групп. Акцентируется внимание на реставрации исторических духовно-нравственных основ Права православной веры и традиционной нравственности русского народа.

01.03—04.11.42.

340.13 Ул'яновська О. Етапи становлення та розвитку наукових поглядів на природу і роль правових фікцій / О. Ул'яновська // Право України. 2011. № 3. С. 208—211.

Зміна теоретичних поглядів протягом тривалого часу на сутність фікцій визначила необхідність дослідження генезису наукової думки від її першоджерел до сучасних праць. Визначено шість стадій формування наукової думки щодо фікцій у правовій системі. Досліджено наукові положення, сформульовані Д. Мейером. Розроблено класифікацію правових явищ, які мають відношення до фікцій.

01.03—04.11.43.

316.4:392 Усманова Р. М. Традиции как социальные регуляторы общественных процессов / Резида Минияровна Усманова // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 11—15.

Исследованы традиции как вид социального регулятора общественных отношений. Обращено внимание на отсутствие однозначного понимания обычая и традиции как различных самостоятельных социальных регуляторов. Отмечено, что нельзя смешивать обычаи и традиции, так как последние обеспечивают устойчивость общества, являются механизмом воспроизводства социальных институтов и норм, передачи духовных ценностей от поколения к поколению.

01.03—04.11.44.

340.134 Чаплук О. Методологічні засади взаємодії національної та міжнародної правотворчості / Оксана Чаплук // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 21—26.

Проаналізовано основні підходи до визначення поняття «правотворчість», на основі яких дано власне бачення автора таких понять, як «національна правотворчість» і «міжнародна правотворчість». Охарактеризовано притаманні їм ознаки. Визначено методологічні аспекти співвідношення національної та міжнародної правотворчості у контексті аналізу їх спільних та відмінних рис.

01.03—04.11.45.

340.134 Червяковский А. В. Печатное и электронное официальное опубликование нормативных правовых актов / А. В. Червяковский // Современное право. 2011. № 3. С. 8—11.

Рассматриваются недостатки традиционного способа официального опубликования норматив-

ных правовых актов в печатном виде. Обосновывается вывод о возможном введении официального электронного опубликования данных документов на сайтах органов государственной власти, о введении единого электронного источника опубликования.

01.03—04.11.46.

340.11:165.12 Чушкина А. А. Структура антикоррупционного правосознания: правовая идеология и правовая психология / А. А. Чушкина // Современное право. — 2011. — № 3. — С. 23—26.

Рассматривается понятие антикоррупционного правосознания и его особенности в современном российском обществе. Раскрывается структура антикоррупционного правосознания, включающая антикоррупционную правовую психологию. Названы причины отстаивания антикоррупционной правовой психологии от антикоррупционной правовой идеологии.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Книги

01.03—04.11.47.

340.15(477)(075.8) Трофанчук Г. І. Історія держави та права України: навч. посіб. / Г. І. Трофанчук; МОН України. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 384 с.

Посібник висвітлює основні етапи формування та розвитку державності українського народу, його суспільно-політичної організації, судової та правової системи. Його підготовлено на основі багаторічного досвіду викладання автором навчальної дисципліни у вищих навчальних закладах та з урахуванням кредитно-модульної системи навчання.

01.03—04.11.48.

340.15(477)(035) Шукін В. В. Історія держави і права України: словник термінів і понять / В. В. Шукін, Н. В. Сугацька, А. М. Павлюк; за ред. М. М. Шитюка; МОН України. — К.: Кондор, 2011. — 284 с.

У словнику подано пояснення 1400 термінів та понять, які є характерними для навчальної дисципліни «Історія держави і права України». Матеріал словника охоплює історичний період, починаючи від утворення перших форм державності і до сучасності; від виникнення найбільш ранніх форм звичаєвого права і до формування сучасної української правової системи. Матеріал подано в традиційному алфавітному порядку, найбільш зручному для практичного користування.

Автореферати

01.03—04.11.49.

340.15(477.83/86)“18/19”:347.965 Бойчук А. Ю. Інститут адвокатури на західноукраїнських зем-

лях другої половини XIX — початку XX століття (на матеріалах Галичини): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Бойчук Андрій Юрійович; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». — К., 2011. — 20 с.

Вивчено ступінь дослідженості проблеми в історико-правовій літературі. Охарактеризовано суспільно-політичні та соціокультурні передумови становлення адвокатури в Галичині у досліджуваний період. Проаналізовано нормативно-правове забезпечення роботи адвокатури в Австрії та Австро-Угорщині. Виявлено значення діяльності перших українських правничих товариств для становлення інституту адвокатури в Галичині другої половини XIX — початку XX ст. Розкрито діяльність адвокатських палат як професійних об'єднань галицьких правників та використано їх досвід для вдосконалення діяльності спілок адвокатів у сучасній Україні. Проаналізовано вплив галицьких адвокатів на формування державно-правових традицій на західноукраїнських землях у досліджуваний період. На основі аналізу практичної діяльності галицьких адвокатів узагальнено та використано позитивний досвід їхньої роботи як підґрунтя для вдосконалення та розвитку чинного законодавства, що виступає нормативною основою діяльності адвокатури в Україні.

01.03—04.11.50.

340.15(477)“14/15” Вовк О. Й. Систематизація литовсько-руського права другої половини XV — початку XVI століть: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Вовк Олександр Йосипович; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 20 с.

Проаналізовано комплекс першоджерел та літератури з теми дослідження, класифіковано і типологізовано їх за хронологічно-проблемним принципом. Відстежено зміни у правовій системі Великого князівства Литовського, які заклали підвалини систематизації права в обраних хронологічних межах. Розглянуто процес розвитку права у Великому князівстві Литовському. Виявлено рівень юридичної техніки систематизації литовсько-руського права. З'ясовано загальні та конкретні економічні, соціально-політичні та юридично-технічні причини, що сприяли систематизації права. Встановлено джерела систематизації литовсько-руського права у зазначений період. Охарактеризовано основні наслідки упорядкування нормативно-правових актів та їх історичне значення у подальшій систематизації права Великого князівства Литовського, до складу якого входили як литовські, так і білоруські та українські землі.

01.03—04.11.51.

340.15(477) Журавель М. В. Генеральний уряд як інститут влади Гетьманщини другої половини XVII — середини XVIII ст.: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Журавель Микола Володимирович; Міжнар. гуманіт. ун-т. — О., 2011. — 22 с.

Охарактеризовано стан наукової розробки проблеми формування та правового статусу Генерального уряду як інституту влади Гетьманщини другої половини XVII — середини XVIII ст. Вивчено процеси походження, становлення та розвитку державних інститутів Гетьманщини. З'ясовано склад, принципи формування, функціонування та компетенцію Генерального уряду. Надано комплексну характеристику правовому статусу гетьмана як глави Генерального уряду. Проаналізовано основні засади функціонування Ради генеральної старшини та канцелярій як центральних галузевих органів влади й управління Генерального уряду. Досліджено порядок підготовки та основи діяльності в Генеральному уряді канцеляристів як перших професійних державних службовців. Визначено державно-правовий статус Української держави. Розкрито компетенцію Ради старшини як вищого органу влади й управління Генерального уряду. Охарактеризовано порядок призначення, обрання та компетенцію посадових осіб, які утворювали Генеральний уряд. Встановлено роль та історичне місце організації державної влади Гетьманщини другої половини XVII ст. у контексті розвитку європейської державно-правової культури.

01.03—04.11.52.

340.15(477.5)“16/17”:340.116 Остапенко Т. О. Правова система України-Гетьманщини у другій половині XVII — 80-х рр. XVIII ст.: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / *Остапенко Тимур Олександрович*; НУ ОЮА. — О., 2011. — 21 с.

Охарактеризовано загальний стан розвитку правової системи в Україні-Гетьманщині у другій половині XVII — 80-х рр. XVIII ст. Досліджено нормативно-правову базу, яка регулювала суспільні відносини на землях України-Гетьманщини в зазначений часовий період. Надано загальну характеристику джерел права, які діяли в Україні-Гетьманщині у другій половині XVII

80-х рр. XVIII ст. Висвітлено стан розвитку основних галузей приватного права в Україні-Гетьманщині у другій половині XVII — 80-х рр. XVIII ст., а саме цивільного та шлюбно-сімейного права. Охарактеризовано стан розвитку кримінального права на землях України-Гетьманщини в зазначений час. Надано характеристику основних положень процесуального права в Україні-Гетьманщині. Висвітлено основні спроби та напрями проведення систематизації права в зазначений часовий період.

Статті

01.03—04.11.53.

340.15:347.996(477)“13/17” Бедрій М. М. Розслідування злочинів в українському копному судочинстві (XIV—XVIII ст.) / *М. М. Бедрій* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім.

Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 111. С. 250—258.

Представлено історико-правове дослідження особливостей розслідування злочинів в українському копному судочинстві. Відображено слідчі та інші процесуальні дії, які застосовувалися копними судами на українських землях у XIV—XVIII ст. Проаналізовано <гарячу копу> як стадію копного судочинства. Визначено підстави та порядок її завершення.

01.03—04.11.54.

340.15:352(477)“18/19” Головка О. М. Селянське самоврядування в українських губерніях та державні фінанси Російської імперії у другій половині XIX — на початку XX століття / *О. М. Головка* // Наше право. — 2011. — № 1. — С. 16—23.

Розглянуто зміни в правових основах і організаціях функціонування органів селянського самоврядування на українських землях у складі Російської імперії після скасування кріпосного права. Зазначено, що основним інструментом оподаткування залишався інститут кругової поруки селянства, який на значній частині України не був розвинений. Встановлено, що його скасування стало суттєвим прогресивним чинником.

01.03—04.11.55.

340.15(477) Гончаренко В. Правовий статус Президії Верховної Ради УРСР за Конституцією Української РСР 1978 року / *В. Гончаренко* // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 2. — С. 55—66.

На основі аналізу норм Конституції УРСР, висловлених у юридичній літературі думок про правову природу Президії Верховної Ради союзної республіки, обґрунтовано висновок про те, що Президія Верховної Ради УРСР за Конституцією УРСР 1978 р. мала двоякий правовий статус. З одного боку, він був органом Верховної Ради УРСР, що постійно діяв, з іншого — найвищим органом державної влади республіки у міжсесійний період.

01.03—04.11.56.

340.15(477)“1920”:630 Кіндюк Б. В. Правове регулювання лісокористування в УРСР у період непу / *Б. В. Кіндюк* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 5. — С. 26—31.

На основі нормативно-правових актів проаналізовано тенденції розвитку радянського лісового права у 1920-ті рр. Наведено таблицю нормативно-правових актів УСРР з лісокористування. Здійснено періодизацію правотворчості у сфері лісокористування та порівняння законодавства 1920-х рр. із сучасним українським законодавством.

01.03—04.11.57.

340.12:2 Луцький І. Християнська мораль як визначальне світоглядне джерело українського

права / *Іван Луцький* // Юридична Україна. 2011. № 5. С. 16–19.

Розглянуто характеристику християнської моралі як визначального світоглядного джерела українського права. Обґрунтовано думку, що Біблія — священна книга християн, одна із найвизначніших пам'яток світової релігійної думки, яка міцно вросла в духовність багатьох народів. Зазначено, що християнська мораль була закладена в перших історичних джерелах українського права.

01.03–04.11.58.

340.12(09) Стрілець В. Ідея державності України в політико-правових поглядах Української радикально-демократичної партії / *В. Стрілець* // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. № 2. С. 67–75.

Розглянуто еволюцію ідеї державності України у політико-правових поглядах Української радикально-демократичної партії політичної партії ліберального напрямку, що впливала на ідеологію українського національного руху першого десятиліття XX століття.

01.03–04.11.59.

343.85-053.6“1917/48” Юзікова Н. С. Науково-теоретичний аналіз ставлення суспільства до соціально неприйнятних проявів у поведінці неповнолітніх (1917–1948 рр.) / *Н. С. Юзікова* // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 185–191.

Зазначено, що науково-теоретичний аналіз ставлення суспільства до соціально неприйнятних проявів у поведінці неповнолітнього побудовано у напрямку дослідження шляхів подолання безпритульності, запобігання правопорушенням та злочинам, а також розкриття неповнолітніх правопорушників у період 1917–1948 років. Обґрунтовано перелік праць, що з'явилися у цей період та присвячені вивченню даної проблеми.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Статті

01.03–04.11.60.

34.01(470.5) Антонов И. Ю. Архаичное и раннее право народов Крайнего Севера / *И. Ю. Антонов* // Закон и право. 2011. № 2. С. 43–48.

В статье анализируется архаичное и раннее право народов Крайнего Севера. Автор приходит к выводу, что раннее право народов Крайнего Севера — это совокупность общеобязательных, формально определенных норм, которые выражают государственную волю, издаются и обеспечиваются принудительной силой государства и призваны регулировать наиболее значимые общественные отношения северных народов.

01.03–04.11.61.

343.151(470)“1864” Бородинова Т. Г. Законоположения Судебных Уставов 1864 г. пересмотра приговоров в уголовном процессе России / *Т. Г. Бородинова* // Российская юстиция. — 2011. — № 3. — С. 41–44.

Рассмотрены особенности института пересмотра приговоров в уголовном судопроизводстве России в соответствии с Судебными уставами 1864 г. Проанализирован перечень субъектов обжалования, формы и порядок пересмотра приговоров. Подчеркнуто, что настоящая система уголовного судопроизводства России в значительной степени опирается на восстановленные процессуально-правовые принципы и традиции уголовного процесса конца XIX века.

01.03–04.11.62.

340.15(37) Величко А. М. Идея права в Византии / *А. М. Величко* // Северо-Кавказский юридический вестник. 2011. № 1. С. 15–24.

Раскрыт процесс распространения христианства на римскую правовую культуру в Священной Римской империи, которую привыкли называть Византийской империей или Восточной римской империей. Показаны изменения в правовой культуре Рима, происходящие под влиянием христианских представлений о Божественной справедливости. Защищается тезис о серьезных изменениях в правовых ценностях и представлениях о сущности права на протяжении тысячи лет истории Византии, которые впоследствии приняли народы Европы.

01.03–04.11.63.

340.15:352(470)“19” Казанина Л. Ю. Столыпинские реформы институтов и структур управления и самоуправления в оценке конституционных демократов (по материалам газеты «Речь») / *Лариса Юрьевна Казанина* // История государства и права. — 2011. — № 6. — С. 26–28.

Изложена позиция ведущей либеральной партии России начала XX в. относительно одной из составляющих столыпинской программы модернизации — реформы институтов и структур управления и самоуправления. На материалах печатного органа конституционно-демократической партии газеты «Речь» доказывается, что агитационно-пропагандистская деятельность кадетской партии заключалась в критике наиболее уязвимых аспектов реформы и формировании отрицательного по отношению к ним общественного мнения, что сыграло не последнюю роль в неприятии обществом столыпинского варианта модернизации России.

01.03–04.11.64.

340.15:347.775(470) Кокорин И. С. Развитие коммерческой тайны в России (историко-правовой аспект) / *И. С. Кокорин, З. Р. Игбаева* // Ленинградский юридический журнал. 2011. № 1. С. 92–100.

Рассмотрены вопросы становления и развития правоотношений, связанных с использова-

ем коммерческой тайны в России. Обосновывается периодизация в истории развития законодательства в рассматриваемой сфере. Поднимается проблема понимания коммерческой тайны в разные исторические периоды. Проводится разграничение коммерческой тайны и информации, составляющей коммерческую тайну в России.

01.03–04.11.65.

340.141 Котляр И. А. *Jus commune* («общее право») и «генеральный обычай» против «специального обычая» и «давности» в европейском «учебном праве» в XII–XIV вв. / *Илья Андреевич Котляр* // История государства и права. 2011. № 11. С. 21–24.

Исследованы взгляды средневековых «ученых-юристов» — глоссаторов, канонистов, пост-глоссаторов — на роль обычая в системе права, а также на соотношение понятий «генерального» и «специального» обычая. В отношении средневековых юристов к обычаю и различным его видам обнаруживаются определенные противоречия. Эти противоречия можно устранить, если предположить, что целью ученой юриспруденции было сохранить действовавшие в современной им Европе партикулярные обычаи, но при этом видоизменить их. Таким образом, обычаи могли быть согласованы с *jus commune* системой норм, основанных на древнеримских и канонических источниках.

01.03–04.11.66.

343.272(47+57) Марисюк К. Б. Питання майнових покарань в основних засадах кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік 1924 р. / *К. Б. Марисюк* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 269–272.

Досліджено майнові покарання, передбачені Основними засадами кримінального законодавства Союзу РСР і союзних республік 1924 р. Проаналізовано сутність, розміри та мету застосування штрафу і конфіскації майна. Крім того дано основну характеристику кримінально-правової політики Радянської держави у сфері застосування майнових покарань того часу.

01.03–04.11.67.

340.15(470.51)“18/19” Никитина Г. А. Нормативные ценности удмуртского крестьянства в контексте мирской юрисдикции / *Галина Аркадьевна Никитина* // История государства и права. — 2011. — № 8. — С. 7–10.

На конкретных примерах из жизни удмуртского общинного крестьянства второй половины XIX — начала XX в. обосновывается мысль, что не всякое нарушение соционормативной культуры общества становилось предметом санкции мирского суда. Указано, что к мерам принуждения и наказания сельский сход как блюститель правопорядка прибегал лишь тогда и в том случае, когда функционирование общинного организма оказывалось под угрозой дестабилизации.

01.03–04.11.68.

340.15:34.023(31) Суровень Д. А. Правосубъектность в Древней Японии / *Дмитрий Александрович Суровень* // История государства и права. — 2011. — № 7. — С. 15–18.

В статье собраны и проанализированы сведения о правосубъектности (правоспособности и дееспособности) лиц в древнеяпонском государстве Ямато, в связи с этим определен правовой статус свободных и рабов в Древней Японии (I–II вв.). Рабовладельческий характер древнеяпонского общества привел к тому, что правоспособность имели только определенные слои населения. В исследовании выявлены способы получения статуса свободы и источники рабства, анализируются правовые последствия связей между свободными и рабами, правовой статус детей, родившихся от подобных связей.

01.03–04.11.69.

340.15:343.8(470+477).001.36 Сушицька Н. Система покарань в українському та російському кримінальному праві (середина XVII — кінець XVIII століть) / *Наталія Сушицька* // Юридика України. 2011. № 4. С. 15–20.

Досліджено систему покарань в українському та російському кримінальному праві, характер каральної політики, яку проводили Українська та Російська держави середини XVII — кінця XVIII ст., менталітет та світоглядні позиції двох народів. Зазначено три види кваліфікованої смертної кари.

01.03–04.11.70.

340.116(470.67)“1941/45” Халифаева А. К. Государственно-правовая система Дагестана в период Великой Отечественной войны (1941–1945 гг.) к 66-летию Победы / *Анжела Курбановна Халифаева* // История государства и права. — 2011. — № 9. — С. 34–38.

Статья посвящена теме Великой Отечественной войны, которая остается одной из актуальных. Дагестанцы, наряду с остальными народами, поднялись на защиту Родины. Указано, что в связи с войной в органах власти и управления произошла коренная перестройка методов, стиля руководства и перераспределение сил. Акцентируется внимание на то, что формирование чрезвычайных органов в военный период определенным образом отразилось на правовой системе ДАССР.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Книги

01.03–04.11.71.

340.123(073) Історія політичних і правових вчень : метод. матеріали / уклад. О. С. Мельничук ; НУ ОЮА. — О. : Фенікс, 2011. — 54 с.

Зміст лекційного курсу містить вступ до дисципліни «Історія політичних і правових вчень»;

предмет історії політичних і правових вчень як самостійної наукової та навчальної дисципліни; поняття та структуру політико-правової доктрини; методи пізнання політичних і правових доктрин та критерії їх оцінки. Розроблено плани практичних (семінарських) занять, методичні вказівки, теми рефератів, контрольні завдання та запитання для самоконтролю з курсу «Історія політичних та правових вчень». Надано орієнтовний перелік запитань, що виносяться на залік. Визначено першоджерела, літературу. Визначено перелік загальної і додаткової літератури, яка рекомендується студентам для вивчення курсу в цілому та за окремими темами програми.

Автори рефератів

01.03—04.11.72.

340.123 Дмитренко О. В. Проблеми державної влади у творчій спадщині Ф. В. Тарановського: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Дмитренко Оксана Валеріївна; Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. — Луганськ, 2011. — 20 с.

Охарактеризовано теоретико-методологічні засади дослідження. Виявлено державно-правовий зміст, теоретико-пізнавальну і практичну цінність творчої спадщини ученого. Досліджено процес формування юридичного світогляду Ф. В. Тарановського та з'ясовано теоретико-методологічні особливості його підходу до вивчення проблем державної влади. Змодельовано концепцію вченого про взаємозв'язок влади, права і держави. Висвітлено погляди вченого на сутність державної влади. Висвітлено погляди вченого на сутність державної влади. Проаналізовано трактування Ф. В. Тарановським ознак державної влади, суверенітету держави. Розкрито систему ідей вченого на правові форми державної влади і межі її здійснення. Виявлено загальне й особливе у поглядах Ф. В. Тарановського та інших вчених (минулих часів і сьогодення) на проблему державної влади. Обґрунтовано значення державно-владних поглядів ученого для сучасної юридичної науки і практики.

01.03—04.11.73.

340.114 Ніколаєнко Н. В. Державно-правові погляди М. М. Ковалевського (загальнотеоретичні аспекти): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Ніколаєнко Наталія Вікторівна; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 20 с.

Проаналізовано та систематизовано історіографічну базу дослідження. Досліджено процес становлення наукового світогляду М. Ковалевського відповідно до змін соціально-економічної та політичної ситуації, особливостей розвитку філософсько-правової думки тогочасної доби. Висвітлено генезу державно-правових поглядів М. Ковалевського в контексті відтворен-

ня його біографії, визначено та охарактеризовано етапи його життєвого шляху. Виявлено особливості методологічних засад учення М. Ковалевського про державу і право. Обґрунтовано сутність бачення М. Ковалевським процесу виникнення та становлення держави, її функцій відповідно до розвитку державознавства того часу. З'ясовано особливості наукового підходу М. Ковалевського до обґрунтування форм держави. Розкрито погляди М. Ковалевського на природу виникнення, сутність та призначення права, форми його вираження, а також визначено своєрідність правового світогляду вченого шляхом порівнянь з різноманітними теоріями праворозуміння на зламі XIX—XX століть. З'ясовано сутність поглядів М. Ковалевського щодо проблематики прав і свобод людини, їх гарантій. Визначено роль і місце творчого спадку М. Ковалевського в українській історико-правовій науці та обґрунтовано його значення для розвитку сучасного правознавства.

01.03—04.11.74.

340.12 Сорокін Р. О. Державно-правові погляди Соломона Крима: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Сорокін Руслан Олексійович; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». — К., 2011. — 20 с.

Охарактеризовано стан опрацювання теми в науковій літературі та джерельну базу дослідження. З'ясовано правовий статус кримських караїмів у розгорнутій історичній ретроспективі та їхнє фактичне становище як національної меншини у складі Кримського ханства й Російської імперії. Виявлено вплив норм права Кримського ханства й Російської імперії на правосвідомість караїмського народу та формування державно-правової концепції С. Крима. Встановлено основні етапи розвитку політико-правових поглядів С. Крима та проаналізовано їх у контексті його громадської, політичної, державної діяльності. Дано політико-правову оцінку програми Конституційно-демократичної партії і виявлено її вплив на формування світоглядного й політичного кредо С. Крима. Простежено погляди С. Крима на функціонування держави, забезпечення базових прав і свобод людини. Виявлено ставлення С. Крима до земського самоврядування й основних інститутів держави в Російській імперії до Лютневої революції 1917 року, показано засоби реалізації креативного потенціалу цих форм самоорганізації місцевих громад. Висвітлено погляди С. Крима на права національних меншин у Росії. Відтворено політичний портрет С. Крима на підставі його державної, політичної і громадської діяльності та спогадів сучасників.

Статті

01.03—04.11.75.

347.965(477) Александров О. Адвокатська діяльність Олександра Кониського (до 175-річчя

від народження) / *Олексій Александров* // Юридична Україна. 2011. № 4. С. 4—9.

Розглянуто адвокатську діяльність Олександра Кониського (1836—1900). Проаналізовано його статті в часописах «Судебный вестник», «Юридический вестник», присвячені проблемам розвитку адвокатури в Україні в другій половині ХХ ст. Зазначено, що О. Кониський — один із перших українських правників, який порушив питання про застосування української мови в суді.

01.03—04.11.76.

343.8(430) Артеменков М. Н. Основные положения теории наказания в работах И. Канта / *Михаил Николаевич Артеменков* // История государства и права. 2011. № 8. С. 18—20.

Исследованы основные теоретические положения И. Канта, связанные с вопросами осуществления наказания в обществе. Указано, что главным положением его теории является оправдание использования наказания, если оно строится на принципах равенства и возмездия. Отмечено, что при этом устанавливаются основания и сущность определения наказания, его правовые истоки.

01.03—04.11.77.

340.123(73)“1776/83” Головки Ю. М. Правовые идеи американцев перед революцией (1776—1783 гг.): Джонс Адамс / *Юлия Марковна Головки* // История государства и права. 2011. № 8. С. 28—31.

Указано, что Джон Адамс развивал теорию, направленную на защиту основных прав и свобод от посягательства властей, а также идею письменной Конституции, базирующейся на естественном праве. Подчеркнуто, что независимая судебная система считалась ключом к предотвращению использования уголовного права для подавления политических оппонентов. Отмечено, что борьбу американцев за свои права, второй президент определил как часть вечного конфликта, свойственного западной цивилизации, между стремлением власти к авторитарности и неотъемлемыми свободами личности. Данные идеи стали лейтмотивом первой американской революции.

01.03—04.11.78.

341.213(4) Кембаев Ж. М. План построения Европейской конфедерации Иоганна Каспара Блюнчли / *Ж. М. Кембаев* // Московский журнал международного права. — 2011. — № 2. — С. 78—93.

Рассмотрено воззрение знаменитого ученого-правоведа Иоганна Каспара Блюнчли относительно объединения государств Европы и всего мира путем создания конфедерации суверенных государств. Отмечено, что выводы ученого-правоведа несомненно оказали огромное влияние на убеждения последующих поколений политических, общественных и научных деятелей во многих странах мира. Подчеркнуто, что проект Блюнчли безусловно является значительным этапом в истории развития теории межгосударственной интеграции как в Европе, так и во всем мире и имеет огромное значение в деле дальнейшего развития международного права, налаживания тесного международного сотрудничества и поддержания мира и безопасности во всем мире.

01.03—04.11.79.

340.12:316.628(470) Кузьмина А. В. Категория «интерес» в правовых воззрениях И. А. Ильина / *Алла Владимировна Кузьмина* // История государства и права. — 2011. — № 9. — С. 38—42.

В статье изучается проблематика рассмотренной И. А. Ильиным правового содержания категории «интерес». Выделены фундаментальные признаки интереса. Уделено внимание потребностям людей, которые, в свою очередь, обуславливают генезис самых разнообразных интересов. Проводится сравнение выявленных позиций с потребностями правового регулирования.

01.03—04.11.80.

34.03(470) Пирбудагова В. И. Вопросы теории юридической ответственности в трудах российских ученых советского периода / *Виолетта Ивановна Пирбудагова* // История государства и права. 2011. № 5. С. 35—38.

Статья посвящена проблеме формирования в России теории юридической ответственности в трудах российских ученых-юристов, анализу российского законодательства исследуемого периода, демонстрирует обязанности должностных лиц государственной власти по охране и защите интересов советского гражданина, а также конституционные нормы, выступающие конституционными основами института юридической ответственности должностных лиц.

Див. також: 11.03—04.11.1117.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Книги

02.03—04.11.81.

342.742(477) Григоренко Є. І. Конституційні засади проходження військової служби громадянами України: проблеми теорії та практики: монографія / Є. І. Григоренко. Х.: Право, 2010. 280 с.

Досліджено конституційні засади проходження військової служби громадянами України. Розглянуто сутність, правову природу, особливості військової служби, існуючі в літературі підходи до її розуміння. Здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано нове вирішення наукового завдання щодо вдосконалення конституційно-правового регулювання проходження військової служби. Розглянуто проходження військової служби крізь призму виконання військового обов'язку та реалізації конституційного права громадян України на рівний доступ до військової служби. Проведено розмежування між військовим обов'язком та обов'язком захищати Вітчизну. Встановлено роль і значення проходження військової служби для забезпечення національної безпеки України, функціонування демократичного політичного режиму та забезпечення прав і свобод громадян. Розроблено науково-обґрунтовані практичні рекомендації щодо вдосконалення конституційного регулювання проходження військової служби в Україні.

Автореферати

02.03—04.11.82.

342.565.2(477)(043.3) Корейба І. В. Конституційний Суд України в системі органів правової охорони Конституції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Корейба Ігор В'ячеславович; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 20 с.

Охарактеризовано теоретичні засади правової охорони конституції, визначено її мету, а також складові елементи. Досліджено в порівняльному аспекті функціонування Конституційного Суду Української держави та зарубіжних країн. Здійснено аналіз і класифікацію повноважень, які використовуються органом конституційної юрисдикції для правової охорони та виявлено основні проблемні питання. Досліджено ефективність виконання рішень Конституційного Суду України. Визначено форми взаємовідносин і взаємодії єдиного органу конституційної юрисдикції з іншими головними органами правової охорони. Здійснено аналіз стану правової бази, на основі якої Конституційний Суд України забезпечує правову охорону Основного Закону. Розроблено рекомендації і пропозиції щодо підвищення ефективності функціонування єди-

ного органу конституційної юрисдикції у системі правової охорони Конституції України.

02.03—04.11.83.

342.56(477)(043.3) Кравченко О. О. Захист прав і свобод людини та громадянина Конституційним Судом України: доктринальні, прикладні та компаративні аспекти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Кравченко Ольга Олександрівна; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2011. 16 с.

Проаналізовано доктринальні та практичні аспекти діяльності Конституційного Суду України щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. Здійснено порівняльно-правове дослідження особливостей прав і свобод людини органами конституційної юстиції. У цьому контексті розглянуто інститут конституційної скарги, процедур апеляції тощо. Обґрунтовано доцільність розподілу прав і свобод на позитивні та негативні та відповідної систематизації практики Конституційного Суду України.

02.03—04.11.84.

342.56(477)(043.3) Нечипорук С. В. Конституційні засади організації та функціонування судової влади в Україні (питання теорії і практики): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Нечипорук Світлана Володимирівна; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 17 с.

Досліджено питання місця судової влади в системі влади України. Проаналізовано етапи становлення, розвитку, реформування судової влади на території України. Ґрунтовно проаналізовано конституційні засади (принципи) організації та функціонування судової влади. Сформульовано визначення таких понять, як конституційні засади (принципи) організації та функціонування судової влади в Україні, судова влада. Запропоновано та досліджено такий критерій класифікації засад організації та функціонування судової влади, як сфера (предмет) регулювання, за яким виділені (встановлені) на конституційному рівні засади організації та функціонування судової влади в Україні. Удосконалено питання гарантій здійснення конституційних засад судової влади. Запропоновано виділяти загальні гарантії та спеціальні (правові) гарантії (правові засоби, які забезпечують нормальну організацію та функціонування всіх елементів судової влади, це конституційні, законодавчі, адміністративні гарантії).

Статті

02.03—04.11.85.

342:34.03+321.01 Батанова Н. М. Співвідношення конституційно-правової відповідальності та політичної відповідальності / Н. М. Батанова.

ва // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 3. С. 24–31.

Розглянуто точки зору науковців щодо співвідношення політичної та конституційно-правової відповідальності, визначено проблеми. Проаналізовано їх особливості, спільні та відмінні риси. Зазначено, що конституційно-правова та політична відповідальність це різні за своєю природою види соціальної відповідальності.

02.03–04.11.86.

351.746(477) Беззубов Д. О. Правова структура та принципи побудови системи національної безпеки в Україні / Д. О. Беззубов // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. С. 231–236.

Запропоновано визначення категорії «система національної безпеки» та здійснено поділ небезпек за рівнем впливу на суспільні процеси. Розглянуто загальні та спеціальні принципи функціонування системи національної безпеки. Розкрито їх сутність та зміст.

02.03–04.11.87.

342.731 Биков О. М. Свобода совісті та свобода віросповідання: співвідношення понять / О. М. Биков // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 69–73.

Зазначено, що в процесі історичного розвитку суспільства погляди на поняття «свобода совісті» та «свобода віросповідання» змінювалися. Досліджено категорії «свобода совісті» та «свобода віросповідання» у релігійному та правовому дискурсі. Виділено їх основні риси. На підставі аналізу нормативних актів, наукової літератури вітчизняних та іноземних учених щодо поняття і змісту свободи совісті та віросповідання сформульовано їх визначення.

02.03–04.11.88.

342.2 Білак М. В. Політична єдність суспільства і держави / М. В. Білак // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. С. 176–181.

Відмічено, що сучасне політичне, економічне і соціальне значення держави, суспільний вплив чи навіть участь суспільства і невід'ємних його членів у діяльності держави, без сумніву, виключає їх взаємне протиставлення. Розглянуто питання організації політичної єдності суспільства і держави з теоретичної і практичної точок зору. Показано, що основою побудови цих відносин виступає соціальна солідарність як синтез індивідуального і колективного, яка повинна бути на взаємодії особистості, суспільства і держави.

02.03–04.11.89.

342.728 Богашева Н. В. Типологія об'єднань громадян: види чи організаційно-правові форми?

/ Н. В. Богашева // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. С. 214–221.

Відмічено, що недостатнє вивчення питання організаційно-правової форми несприятим чином призводить до нормативно-суперечливого визначення їх можливого переліку та практичних проблем правозастосування і правокористування. Досліджено проблему визначення організаційно-правової форми об'єднань громадян як юридичних осіб. Показано, що усі об'єднання громадян належать до єдиної організаційно-правової форми як основи типології об'єднань громадян.

02.03–04.11.90.

342.534.2(477) Борденюк В. Депутатська недоторканність як гарантія діяльності представницького органу державної влади: конституційно-правові аспекти / Василь Борденюк // Юридична Україна. 2011. № 3. С. 22–27.

Розглянуто зарубіжний досвід щодо депутатського індемнітету. Проаналізовано положення про депутатський імунітет у конституціях зарубіжних країн. Зосереджено увагу на інституті депутатської недоторканності в Україні. Проводиться ідея, що вона є однією із гарантій діяльності не тільки депутата, а й парламенту. Зроблено висновок про доцільність не скасування депутатської недоторканності, а її обмеження.

02.03–04.11.91.

342.1 Волошин Ю. М. До питання визначення змістовної та видової характеристики категорій «інтеграція» та «правова інтеграція» у доктрині конституційного права / Ю. М. Волошин // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. С. 181–187.

Розглянуто теоретико-методологічні, онтологічні, праксіологічні та аксіологічні аспекти визначення змістовної характеристики категорій «інтеграція» та «правова інтеграція». Приділено увагу значенню даних категорій для розвитку сучасної доктрини конституційного права, яка формується в умовах міждержавної інтеграції.

02.03–04.11.92.

342.33 Жуган М. Принцип поділу влади: сучасні інтерпретації / М. Жуган, В. Марченко // Право України. 2011. № 2. С. 193–200.

Піддано критичному аналізу сучасні позиції щодо принципу поділу влади. Визначено позитивні особливості поділу влади. Обґрунтовано непереконливість підміни поділу влади розподілом функцій та недопустимість його елімінації з конституційно-правової теорії та практики.

02.03–04.11.93.

342.7(477):659.3 Заворотченко Т. М. Засоби масової інформації в системі гарантій конститу-

ційних прав і свобод людини і громадянина в Україні / *Т. М. Заворотченко* // Право і суспільство. 2011. № 3. С. 47–53.

Відмічено, що діяльність засобів масової інформації не стала тим фактором, який би сприяв усуненню соціальної напруги в суспільстві, зростанню політичного і духовного потенціалу громадян України, формуванню громадянського суспільства та досягненню національної злагоди в нашій державі. Визначено місце інформаційних відносин у сфері життя суспільства. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення діяльності засобів масової інформації.

02.03–04.11.94.

342.(177):371.671 Кампо В. М. Каким быть современному учебнику по конституционному праву? / *Владимир Михайлович Кампо* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 68–71.

После принятия Конституционным Судом Украины Решения от 30 сент. 2010 г., восстановившего действия Конституции Украины в редакции от 28 июня 1996 г., для ученых-конституционалистов наступило время подготовки новых учебников по конституционному праву Украины. Представлены размышления автора о некоторых современных требованиях и методологических подходах к учебникам по данной дисциплине.

02.03–04.11.95.

342.8(177):316.334.3 Кормич Л. І. Соціальні пріоритети сучасного виборчого процесу в Україні: обумовленість і наслідки / *Л. І. Кормич* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 3–9.

Проведено аналіз поведінки суб'єктів виборчого процесу, обумовлений соціальною парадигмою, що характеризує сутність сучасного етапу цивілізаційного розвитку. Обґрунтовано різні підходи до розуміння змісту соціальної складової політики. Визначено фактори, спрямовані на політичне структурування суспільства. Запропоновано підходи та моделі, які виправдали себе в цілому ряді країн, у центрі уваги яких ідея підвищення добробуту за рахунок власної праці.

02.03–04.11.96.

342.9:63(177) Кравчук М. Ю. Історичний досвід регулювання відносин в галузі сільського господарства України / *М. Ю. Кравчук* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 56–62.

Здійснено детальний розгляд державної політики радянської влади в галузі сільського господарства України. Охарактеризовано її негативні та позитивні сторони. Ґрунтовно, з використанням історичного аспекту, викладено питання

здійснення державного контролю. Підкреслено актуальність європейського досвіду для України.

02.03–04.11.97.

342.565.2(177) Кравчук О. В. Правові позиції Конституційного Суду України як джерело права / *О. В. Кравчук* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 4. С. 117–121.

Проаналізовано наукові підходи щодо природи правових позицій Конституційного Суду України. Визначено можливості віднесення їх до джерел права. Запропоновано авторське бачення місця правових позицій Конституційного Суду України у правовій системі України.

02.03–04.11.98.

342.8(177) Лещенко О. Д. Вибірчі спори: до визначення онтології видової характеристики / *О. Д. Лещенко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. — Вип. 51. — С. 236–247.

Досліджено антологічні підходи до видової характеристики виборчих спорів, що виникають у виборчому процесі на виборах Президента України, народних депутатів України, депутатів місцевих рад і сільських, селищних, міських голів. Дано авторську класифікацію виборчих спорів. Зроблено висновки про необхідність підвищення якості нормативної регламентації вирішення таких спорів.

02.03–04.11.99.

342.722(177) Лужанський А. В. Конституційна природа права на доступ до правосуддя в Україні / *А. В. Лужанський* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 57–63.

Досліджено конституційні засади права на доступ до правосуддя в Україні. Аналізуючи правову природу права на доступ до правосуддя, виокремлено такі його складові: формально-правову; змістову; процесуальну. Обґрунтовано тезу про те, що право на доступ до правосуддя походить з «духу» Конституції України, але не зафіксоване в ній фактично. Наголошено на необхідності закріплення такого позитивного юридичного права матеріальною конституційною нормою, яка мала б обумовлений правовою природою конституції як основного закону установчий, а також загальнорегулятивний характер, оскільки встановлювала б передумови обов'язкового створення та відповідності конституції всіх інших правових норм, що регулюють відповідні правовідносини.

02.03–04.11.100.

342.6(177) Назаренко С. В. Деякі проблеми права законодавчої ініціативи в Україні / *С. В. Назаренко* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 1. — С. 64–70.

Розглянуто стадію законодавчої ініціативи виконавчого процесу на основі аналізу світового досвіду конституційного регулювання та її зіставлення з вітчизняною конституційною практикою. Здійснено аналіз поняття щодо права законодавчої ініціативи. Наголошено на необхідності розширення кола суб'єктів законодавчої ініціативи за рахунок народної ініціативи. На підставі дослідження окреслено шляхи удосконалення чинного законодавства України у зазначеному напрямі.

02.03—04.11.101.

342.23(477) Наливайко Л. Р. Конституційно-правові основи політичної функції Української держави / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 63—69.

Подано системний аналіз конституційно-правової основи політичної функції Української держави. Визначено взаємозв'язок ефективності її реалізації та модернізації з необхідністю вдосконалення конституційно-правових засад. Зазначено, що для успішної реалізації державою своїх функцій необхідним є зміцнення їх конституційно-правових основ. Це можливо за умов подальшого оновлення та кодифікації законодавства, приведення його у повну відповідність до Конституції України, уникнення прогалин у праві та зведення до мінімуму застосування аналогії права та аналогії закону.

02.03—04.11.102.

342.34(477) Нестерович В. Ф. Конституційно-правові засади здійснення впливу громадськості на прийняття нормативно-правових актів в Україні / В. Ф. Нестерович // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 32—41.

Наголошено, що у Конституції України відсутня норма, яка безпосередньо визначає за фізичними та юридичними особами, а також їхніми об'єднаннями право на здійснення легітимного впливу під час прийняття нормативно-правових актів. Звернуто увагу, що дані конституційні норми деталізовані та конкретизовані іншими нормативними нормами, які для зручності диференційовано на п'ять груп. Зазначено, що це право громадськості гарантується низкою норм Конституції України, які деталізовані та конкретизовані іншими актами чинного законодавства України.

02.03—04.11.103.

342.72/73(477)-057.36 Пасіка С. П. Право військовослужбовців на правову допомогу / С. П. Пасіка // Право і суспільство. — 2011. — № 3. — С. 75—79.

Відмічено, що в місцях дислокацій військових частин юрисконсульт полку має достатній обсяг повноважень з надання військовослужбовцям та членам їхніх сімей різної за змістом, обсягом і формою правової допомоги (крім права на захист підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого в кримінальному

процесі). Розглянуто актуальну проблему надання військовослужбовцям права на отримання правової допомоги. Запропоновано способи гарантування військовослужбовцям та членам їхніх сімей права на правову допомогу, що є не тільки конституційно-правовим обов'язком держави, а й дотриманням взятих Україною міжнародно-правових зобов'язань.

02.03—04.11.104.

342(477) Прієшкіна О. В. Теоретичні та практичні аспекти гарантій конституційного ладу України / О. В. Прієшкіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 187—192.

Досліджено дві групи елементів, які входять до гарантій конституційного ладу. Визначено їх проблеми та перспективи. Аналіз гарантій конституційного ладу з позицій системного підходу дозволив виділити одразу ж декілька критеріїв для їх класифікації.

02.03—04.11.105.

342.7(477) Седов І. М. Поняття інституту місцевого омбудсмана / І. М. Седов // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 1. — С. 71—75.

Розкрито актуальність впровадження інституту місцевого омбудсмана в Україні. Розглянуто головні ознаки місцевого омбудсмана. На основі визначення змісту поняття інституту омбудсмана розкрито і сформульовано поняття інституту місцевого омбудсмана.

02.03—04.11.106.

342.511(477) Скрипнюк О. Правотворчість Президента України та її нормопроектне забезпечення: питання теорії і практики / О. Скрипнюк, В. Федоренко // Право України. — 2011. — № 2. — С. 168—179.

Зіставлено сутність і зміст категорій «правотворчість» і «нормотворчість». Досліджено нормотворчу діяльність Президента України та її істотні ознаки. Проаналізовано правові акти Президента України як результат його нормотворчої діяльності. Визначено юридичну природу нормопроектного забезпечення діяльності Президента та виявлено систему суб'єктів, уповноважених здійснювати таку діяльність. Здійснено постановку актуальних теоретико-методологічних проблем у сфері нормотворчої діяльності глави держави України та її нормопроектного забезпечення. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства у зазначеній сфері.

02.03—04.11.107.

342.727(477) Скрипнюк О. Свобода думки і слова: конституційно-правові гарантії в Україні / О. Скрипнюк // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 28—32.

Проаналізовано право людини і громадянина на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань, зберігання, використання і поширення інформації та конституційно-правове регулювання їх обмеження. Зазначено, що важливим елементом реалізації права на інформацію у відносинах між особою (громадянським суспільством в цілому) і державою є наявність об'єктивної і неупередженої інформації про діяльність органів державної влади. Наголошено, що засоби масової інформації можуть проводити власне дослідження і аналіз діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, давати їй оцінку, коментувати.

02.03—04.11.108.

342.53(477) Словська І. Доцільність формування двопалатного парламенту в Україні / *І. Словська* // *Право України*. 2011. № 3. С. 187—193.

Розглянуто можливість запровадження в Україні двопалатного парламенту. Досліджено позитивні та негативні особливості бікамералізму. Проаналізовано типологію бікамеральних систем.

02.03—04.11.109.

342.53(477) Словська І. Законодавча влада: тлумачення дефініції та суб'єкти / *І. Словська* // *Юридична Україна*. 2011. № 3. С. 33—38.

Проаналізовано тлумачення терміна «законодавча влада», що дозволило визначити зміст поняття. Досліджено суб'єкти законодавчої влади (за законодавством України). Запропоновано проводити законодавчі референдуми з особливо значимих для суспільства питань. З метою економії коштів державного бюджету проведення таких референдумів рекомендовано поєднати з процедурою голосування.

02.03—04.11.110.

342.53 Словська І. Є. Парламентаризм: поняття та ознаки / *І. Є. Словська* // *Право і суспільство*. 2011. № 2. С. 78—82.

Проаналізовано тлумачення терміна «парламентаризм». Здійснено узагальнення дефініцій і властивостей зазначеного політико-правового явища. Наведено авторську дефініцію поняття «парламентаризм» та на цій основі запропоновано систему парламентаризму.

02.03—04.11.111.

342.51 Совгіря О. Конституційно-правовий статус уряду: межі та понятійний апарат дослідження проблеми / *Ольга Совгіря* // *Підприємництво, господарство і право*. — 2011. — № 2. — С. 3—6.

Досліджено категорію «конституційно-правовий статус». Проведено її розмежування із суміжними категоріями: «статус суб'єкта права», «правовий статус», «правове положення», «правове становище». Охарактеризовано специфіку конституційно-правового статусу уряду. Визначено перелік аспектів організації та діяльності ви-

шого органу виконавчої влади, що є предметом конституційного та адміністративного права.

02.03—04.11.112.

342.1 Ставнійчук М. І. Деякі аспекти розуміння нації як суб'єкта конституційного права / *М. І. Ставнійчук* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 204—209.

Досліджено ключові категорії конституційного права — нація, народ, їх співвідношення. Проаналізовано конституційні вимоги, які впливають із змісту національного та народного суверенітету. Підтримано концептуальний підхід, який передбачає, що народний (національний) суверенітет виступає основою державного суверенітету, а державний суверенітет — механізмом його реалізації.

02.03—04.11.113.

342.72/73(477) Сьох К. Я. Поняття конституційного права громадян України на службу в органах місцевого самоврядування / *К. Я. Сьох* // *Право і суспільство*. 2011. № 2. С. 83—86.

Досліджено загальну характеристику прав і свобод людини і громадянина України. Визначено місце права громадян України на службу в органах місцевого самоврядування у зазначеній системі. Сформульовано його поняття та ознаки. Запропоновано висновки і рекомендації щодо служби громадян України в органах місцевого самоврядування.

02.03—04.11.114.

342.1(477) Федоренко В. Л. Суб'єкти конституційно-правових відносин / *В. Л. Федоренко* // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2011. № 4. С. 27—34.

Здійснено формування новітніх теоретико-методологічних підходів до визначення суб'єктів конституційно-правових відносин і встановлення їх системи. Обґрунтовано юридичну конструкцію відповідних суб'єктів правовідносин, а також виявлено їх основні групи. Виокремлено загальну характеристику основних груп суб'єктів конституційних правовідносин в Україні та аргументовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України.

02.03—04.11.115.

351.862.4(477) Цоклан В. В. Структура Ради національної безпеки та оборони України / *В. В. Цоклан* // *Часопис Київського університету права*. 2011. № 2. С. 90—92.

Здійснено розмежування внутрішньої побудови Ради національної безпеки та оборони (БНБО) та Апарату БНБО. Встановлена їх функціональна обумовленість. Проаналізовано правові наслідки оптимізації структури БНБО відповідно до Указу Президента України від 5 квітня 2011 р. № 353.

Див. також: 05.03—04.11.514.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

02.03—04.11.116.

342.72/73(075.8) Иванов Г. И. Права человека: Теория. История. Современность : крат. излож. курса / Г. И. Иванов, А. Г. Иванов. Минск : Амалфея, 2010. — 108 с.

Теоретический и фактологический материал, положенный в основу учебно-наглядного пособия, преследует цель придать по возможности осязаемые очертания такому сложному социально-гуманитарному явлению системы, как права человека. В издании отражены наиболее характерные черты прав человека, представлено их взаимодействие, рассматриваются этапы развития и своеобразие системы и ее элементов. Пособие состоит из двух частей. Первая содержит теоретический материал по учебной дисциплине «Права человека» для высших учебных заведений. Вторая часть состоит из ситуационных задач, фабул разнообразных жизненных конфликтов, которые могут быть предложены для обсуждения на семинарских занятиях.

02.03—04.11.117.

342.4(438)“1791” (091) Стецюк П. Перша Конституція Польщі (1791): спроба правового аналізу / П. Стецюк; Укр.-Політ. Клуб Конституціоналістів, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Вища шк. права і адміністрації в Перемишлі. Л.: Астролябія, 2010. — 112 с.

Проаналізовано історичні передумови та особливості прийняття першої польської конституції «Закону про управління» 1791 р. Досліджено питання політико-правової природи першої польської Конституції. З'ясовано її значення для розвитку конституційних ідей у Центральній та Східній Європі. Вперше українською мовою публікується текст Конституції Польщі 1791 р.

Автореферати

02.03—04.11.118.

342.7(477)(043.3)+342.72/73(438)(043.5) Голяк Л. В. Інститут спеціалізованого омбудсмена: світовий досвід організації та діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Голяк Людмила Володимирівна; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2010. 20 с.

Розглянуто правову природу інституту спеціального омбудсмена. Проаналізовано історію становлення та розвитку цього інституту. Охарактеризовано процес запровадження та основні загальносвітові чинники виникнення даного інституту, виявлено характерні риси, які відрізняють інститут спеціального омбудсмена від інституту парламентського омбудсмена. Визначено поняття спеціального омбудсмена. Проведено класифікацію основних видів спеціальних омбудсманів. Здійснено порівняльний аналіз

особливостей конституційно-правового статусу спеціальних омбудсманів у системі органів державної влади, визначено основні принципи їх діяльності, систему функцій та повноважень, а також специфіку реагування спеціалізованих омбудсманів на факти порушення прав людини. Проаналізовано особливості діяльності різних видів спеціальних омбудсманів, зокрема, регіональних (місцевих) омбудсманів у справах дітей, у справах національних меншин, з прав військовослужбовців та інших, а також доведено доцільність запровадження їх в Україні.

02.03—04.11.119.

342.2:342.55(4)(043.3) Мяловицька Н. А. Конституційно-правовий статус автономних утворень в унітарних та федеративних країнах Європи: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.02 / Мяловицька Ніна Анатоліївна; Ін-т законодавства Верховної Ради України. К., 2011. 39 с.

Проведено історико-правовий аналіз розвитку автономних утворень в європейських державах. Розглянуто різноманітність їх форм і принципи утворення та критерії класифікації. Сформульовано поняття «автономія в конституційному праві». На прикладі сучасних європейських країн підтверджено висновок про те, що запровадження автономії у багатьох з них сприяло успішному розв'язанню проблем державного будівництва. Розглянуто роль і місце автономії у зв'язку з ідеєю єврорегіоналізації, яку поступово втілюють деякі транснаціональні монополії Європи. Окремо розглянуто статус автономних утворень у країнах — членах Співдружності Незалежних Держав. Обґрунтовано правову оцінку причини і наслідків дезінтеграції СРСР. Значну увагу приділено аналізу подій у так званих «гарячих точках» на території колишнього СРСР, наслідком яких стало самопроголошення незалежних держав Азербайджану, Грузії та Молдови. Наведено низку пропозицій щодо ширшого запровадження різних форм автономії для розв'язання таких проблем державного будівництва, як децентралізація державної влади, регулювання міжнаціональних, міжетнічних відносин та захист культурних цінностей народів, що проживають на території даної країни. Сформульовано концептуальні підходи до подальшого удосконалення державного устрою України.

Статті

02.03—04.11.120.

342.565.2(470) Авакьян С. А. Конституционный Суд Российской Федерации: неоднозначные законодательные новеллы / Сурен Адибекович Авакьян // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 3—7.

Проанализированы изменения, внесенные в Федеральный конституционный закон 1994 г. «О Конституционном Суде Российской Федерации» 3 ноября 2010 г., существенно влияющие

на компетенции, структуру и организацию деятельности Конституционного Суда РФ.

02.03—04.11.121.

342.38 Авдеев Д. А. Республиканская форма правления: проблемы классификации и идентификации / Д. А. Авдеев // Современное право. 2011. № 4. С. 12—14.

Рассмотрены виды республиканской формы правления. Выявлены их отличительные признаки и дана характеристика каждой из них. Проанализированы те или иные основания классификации республиканской формы правления, выделяемые в современной науке.

02.03—04.11.122.

342.537.92(470) Алебастрова И. Оппозиция: политическая тень как средство от политического мрака / Ирина Алебастрова // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 63—66.

Исследованы проблемы фактического и юридического статуса политической оппозиции. Утверждая, что оппозиция в рамках системы публичной власти существует при любом политическом режиме, автор концентрирует внимание на характеристике ее роли и особенностей при демократическом режиме. Присоединяясь к точке зрения о том, что наличие политической оппозиции следует считать главным фактором и показателем демократии, автор анализирует роль партий и партийных систем в обеспечении функционирования оппозиции и демократии в целом. По мнению автора, придание оппозиции правового статуса способно укрепить уже существующую на практике политическую оппозицию как организованную силу, реально претендующую на власть, но не способно содействовать ее формированию. Поэтому в России юридическая регламентация статуса политической оппозиции в настоящее время не имеет смысла.

02.03—04.11.123.

342.731(574) Алимбаева А. А. Реализация прав человека на свободу совести в Республике Казахстан / Айгуль Абылманатовна Алимбаева // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 71—75.

Рассмотрены общие начала и особенности реализации права человека на свободу совести в Казахстане. Раскрыты основные черты регулирования данной свободы в национальном законодательстве, пути обеспечения ее реализации для лиц разных конфессий.

02.03—04.11.124.

342.76.001.76 Астафичев П. А. Механизм ограничений прав и свобод человека и гражданина и проблемы его совершенствования / Павел Александрович Астафичев // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 7—11.

Рассмотрены проблемы правового регулирования механизма ограничений прав и свобод

человека и гражданина в российском конституционном праве, а также исходя из положений Всеобщей декларации прав человека и Конвенции о защите прав человека и основных свобод. Обосновано наличие национальных и интернациональных аспектов в механизме ограничений прав человека. Предложены пути совершенствования российского законодательства с учетом практики Европейского суда по правам человека.

02.03—04.11.125.

342.72/73(470) Белясов С. Н. Институт Уполномоченного по правам человека. Перспективы развития и совершенствования / С. Н. Белясов // Закон и право. 2011. № 1. С. 32—36.

Рассмотрены перспективы развития института Уполномоченного по правам человека в России. Исследованы причины введения института Уполномоченного по правам человека в РФ, конституционно-правовые основы его деятельности.

02.03—04.11.126.

329.1/6(569.4) Бостоганашвили Д. Р. Партийная система в государстве Израиль и ее трансформация / Давид Ревазович Бостоганашвили // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 2. — С. 70—76.

Комплексно и всесторонне рассматриваются основные этапы развития политических сил на партийной арене государства Израиль с целью более глубокого понимания специфики становления и трансформации многопартийности в стране. Представлен анализ эволюции основных политических партий, трансформации их политических программ под воздействием экономических, национальных и исторических фактов.

02.03—04.11.127.

342.72/73:504 Велиева Д. С. Понятие конституционных экологических прав и их значение в системе действующего правового регулирования / Джамиля Сейфаддиновна Велиева // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. — С. 75—79.

В Конституции РФ закреплены следующие самостоятельные экологические права, которые в совокупности составляют конституционно-правовое содержание права на благоприятную окружающую среду: право на благоприятную окружающую среду; право на достоверную информацию о состоянии окружающей среды; право на возмещение ущерба, причиненного здоровью или имуществу экологическим правонарушением (право на возмещение экологического вреда). На современном этапе право на благоприятную окружающую среду выступает как важнейшая конституционная цель.

02.03—04.11.128.

351.856.2(470) Винокуров В. А. Отдельные особенности правового регулирования наград современного российского государства / Влади-

мир *Анатолий Винокуров* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 34–42.

Проанализированы проблемы реформирования государственной наградной системы РФ в связи с принятием нового Положения о государственных наградах РФ, а также измененных статуты орденов и положений о других видах государственных наград РФ (утверждены Указом Президента Российской Федерации от 7 сентября 2010 г. № 1099 «О мерах по совершенствованию государственной наградной системы Российской Федерации»).

02.03–04.11.129.

342.821 Вискулова В. В. Институт прямых выборов: необходимы ли дополнительные гарантии? / *Виктория Вячеславовна Вискулова* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 2. С. 45–51.

Проанализированы законодательные новеллы, посвященные непосредственной (прямой) и опосредованной (представительной) формам демократии. Рассмотрены прямые выборы в качестве основного элемента народовластия. Проанализированы международные документы по рассматриваемому вопросу, а также наиболее яркие этапы электоральной России последнего десятилетия. Показано изменение приоритетов в праве в пользу косвенного (многоступенчатого) голосования. Отмечая допустимость альтернатив прямым выборам, автор настаивает на необходимости дополнительного гарантирования форм непосредственного выражения власти народа.

02.03–04.11.130.

342.5(470):342.591 Власова К. Б. Споры о компетенции между органами публичной власти / *Ксения Борисовна Власова* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 3. — С. 47–54.

Рассмотрены понятие «публичная власть», виды и уровни органов публичной власти в РФ. Раскрыта тема природы споров о компетенции, дана классификация таких споров между органами публичной власти, перечисляются способы их разрешения и предотвращения. Определены наиболее актуальные и значимые на современном этапе направления развития законодательства в области разрешения споров о компетенции между органами публичной власти РФ.

02.03–04.11.131.

351.85:796.071.2 Вулах М. Г. Конституционно-правовые основы государственного регулирования деятельности в области профессионального спорта / *Михаил Григорьевич Вулах* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. № 2. С. 42–44.

Рассмотрены нормативные основы государственного регулирования в области профессионального спорта в России. Исследованы нормы Конституции РФ, определяющие деятельность в

данной сфере общественных отношений. Проанализированы роль и значение указов Президента РФ и правительства РФ, а также иных федеральных нормативных актов, посвященных вопросам спорта высших достижений. Дан анализ международных соглашений в этой сфере.

02.03–04.11.132.

342.721(470):314.74 Галиахметова К. Д. Особенности конституционно-правового статуса субъектов внешней трудовой миграции в Российской Федерации / *К. Д. Галиахметова* // Современное право. 2011. № 3. С. 50–54.

Дан анализ состояния правового регулирования внешней трудовой миграции в РФ с точки зрения обеспечения конституционных прав иностранных граждан на свободу труда. Обоснован ряд рекомендаций по совершенствованию действующего законодательства в данной сфере отношений.

02.03–04.11.133.

342.8:341.645.5 Герасимова И. С. Почему Европейский Суд по правам человека не может отменить результаты выборов / *Ирина Сергеевна Герасимова* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 44–49.

Рассмотрена жалоба «Коммунистическая партия России и другие против России» в Европейском Суде по правам человека. Общественное обсуждение взаимоотношений в России со Страсбургом стало поводом для проведения юридического анализа ситуации. Автор обратился к прецедентной практике по делам о предполагаемом нарушении права на свободные выборы. С точки зрения принципов Конвенции и прецедентного права рассмотрены возможные последствия решения Страсбургского суда.

02.03–04.11.134.

342.53(470) Глигич-Золотарева М. В. «Забронзовевшее» представительство / *Милена Валериевна Глигич-Золотарева, Константин Сергеевич Кирюхин* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 4. — С. 26–31.

Затронут широкий круг проблем, связанных с актуальным состоянием партийно-политической системы России, широко применяющимися в стране избирательными технологиями, а также состоянием института парламентаризма с учетом зарубежного опыта. Рассмотрены причины застоя в политической жизни страны, вопрос о свободе волеизъявления депутатов (в России и за рубежом она ограничивается так называемым партийным мандатом), а также наметившиеся противоречия между законодательной и представительной функциями парламента. Даны предложения по преодолению указанных проблем и структурированию парламентских учреждений исходя из необходимости ревизии постулатов традиционного понимания парламентаризма, показателей эффективности деятельности политических партий, а также установившиеся

гося баланса между исполнительной и законодательной властями.

02.03—04.11.135.

342.518(470).001.76 Гончаров В. В. Проблемы выбора и перспективы использования современных методик и технологий в процессе оптимизации системы исполнительной власти в Российской Федерации и критерии оценки ее эффективности и результативности / В. В. Гончаров // Современное право. — 2011. — № 2. — С. 16—20.

Исследованы проблемы выбора и перспектив использования современных методик и технологий в процессе оптимизации системы исполнительной власти в РФ и критерии оценки ее эффективности и результативности. Проведен анализ основных методик и технологий оптимизации и модернизации системы государственного управления в России. Приведена классификация критериев оценки эффективности и результативности оптимизации системы исполнительной власти в России.

02.03—04.11.136.

342.5:316.3 Гриб В. В. Правовые формы воздействия органов государственной власти на институты гражданского общества / Владислав Валерьевич Гриб // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 16—17.

Обращено внимание на то, что изучение механизмов взаимодействия институтов гражданского общества и органов государственной власти является актуальным в современных политико-правовых реалиях. Проанализированы закрепленные в российском законодательстве формы воздействия органов государственной власти на институты гражданского общества, обуславливающие архитектуру гражданского общества России.

02.03—04.11.137.

342.4 (430)(477) Гультай М. Досвід функціонування інституту конституційної скарги у Федеративній Республіці Німеччині та перспективи його запровадження в Україні / М. Гультай // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. Х., 2011. № 3 С. 95—67.

З'ясовано роль інституту конституційної скарги в системі конституційного судочинства ФРН. Визначено основні елементи правового механізму його функціонування (суб'єктів подання, предмета, критеріїв прийнятності конституційної скарги тощо). Обґрунтовано питання щодо перспектив врахування досвіду ФРН при запровадженні інституту конституційної скарги в Україні.

02.03—04.11.138.

342.24(470.661) Гумашвили Л. Э. Конституционно-правовой статус Чеченской Республики (в порядке постановки вопроса) / Лабаз Элиозович Гумашвили // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 2. — С. 16—19.

Отмечено, что конституционно-правовой статус субъекта РФ довольно основательно разработанная проблематика в конституционном праве. Вместе с тем с позиции положений теории федерализма и идентификации данная проблематика приобретает адресное очертание и требует для своего осмысления анализа элементов конституционно-правового статуса конкретного субъекта федеративных отношений. Такой подход дает возможность выявить новые аспекты и грани, позволяющие увидеть перспективы развития субъекта федерации и пределы федерализма.

02.03—04.11.139.

342.24(470+470.661) Гумашвили Л. Э. Характерные черты модели российского федерализма в положениях конституций Российской Федерации и Чеченской Республики / Лабаз Элиозович Гумашвили // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 50—53.

Характерные черты и признаки модели российского федерализма закреплены в Конституции РФ и федеральном законодательстве, находят свое полное воплощение в положениях и нормах конституций (уставов) и законодательства субъектов Федерации. Чеченская Республика позже остальных субъектов Российской Федерации по причине известных обстоятельств приступила к строительству федеративных отношений. Первая редакция текста ее конституции от 23 марта 2003 г. в определенной степени оказалась неудачной. 2 декабря 2007 года принята вторая редакция текста Конституции ЧР, которая в полной мере приближает ее содержание к требованиям федеральной Конституции и законодательства.

02.03—04.11.140.

342.8(410)“2010” Данилов С. Ю. Великобритания: специфика институтов избирательного права и парламентские выборы 2010 года / С. Ю. Данилов // Современное право. 2011. № 3. С. 123—126.

Проанализирована сложившаяся в Великобритании мажоритарная система избирательного права. Отмечены ее достоинства и недостатки. Обращено внимание на нетипичные для этой системы итоги парламентских выборов, в результате которых у власти оказалась двухпартийная коалиция меньшинства.

02.03—04.11.141.

342.56(470) Демидов В. Н. Актуальные вопросы развития региональной конституционной (уставной) юстиции в Российской Федерации / В. Н. Демидов // Журнал конституционного правосудия. — 2011. — № 1. — С. 33—36.

Дан обзор заседания Консультативного Совета председателей конституционных и уставных судов субъектов РФ на тему «Конституционное правосудие в Российской Федерации: состояние, проблемы, перспективы», которое

состоялось 3 ноября 2010 г. в Казани. Отмечаются приветствия и выступления Р. Н. Минниханова, В. Д. Зорькина, Ф. Х. Мухаметшина, В. Н. Демидова, М. В. Кротова, В. К. Бобровой, Ю. В. Гаврюсова, А. С. Геляхова, П. А. Союнена, В. Ю. Пантелеева и др. Результатом заседания явились обмен информацией и опытом, обновление руководства Консультативного Совета, а также принятие Решения Консультативного Совета.

02.03—04.11.142.

342.001.32 Денисов С. А. Источники реально-го государственного права / *Сергей Алексеевич Денисов* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 2—9.

Обращено внимание на то, что социологическая школа правопонимания оценивает источники государственного права не по тому, какое место им отводится в законодательстве, а по реальному действию норм, которые в них содержатся. Конституции и законы, объявляемые в позитивистской теории имеющими высшую юридическую силу, могут в реальности не иметь никакой юридической силы. Наоборот, правовые обычаи и правовые доктрины, не признаваемые позитивизмом, могут иметь решающее значение в правовом регулировании государственно-правовых правоотношений. Применение методологии социологического правопонимания дает совершенно иную картину системы источников права, действующих в России, по сравнению с официально принятой в позитивизме.

02.03—04.11.143.

342.24(470) Дюльденко И. А. Специфика порядка формирования Совета Федерации Федерального Собрания РФ / *И. А. Дюльденко* // Современное право. — 2011. — № 3. — С. 39—42.

Проведен анализ основных этапов развития института формирования Совета Федерации. Рассмотрены факторы, которые учитывались при установлении модели формирования данного органа в различные периоды. Описаны некоторые препятствия установления выборной модели формирования Совета Федерации на народных выборах.

02.03—04.11.144.

342.72/73(470):504.06 Евтушенко В. И. Эволюция правовых механизмов формирования конституционного права человека и гражданина в Российской Федерации на проживание в условиях благоприятной окружающей среды / *В. И. Евтушенко* // Современное право. 2011. № 4. С. 152—156.

Рассматривается эволюция эколого-правовых норм на территории российского государства, начиная с защиты определенных природных объектов нормами общего права, установленными населявшими страну племенами и народностями, и кончая конституционно закрепленным правом человека и гражданина в Российской

Федерации на проживание в условиях благоприятной окружающей среды. Предложена авторская периодизация становления механизмов формирования в российском государстве правовых норм по защите окружающей среды, экологических прав человека и гражданина, и в первую очередь права на проживание в условиях благоприятной окружающей среды.

02.03—04.11.145.

342.72/73 Еремеева Е. А. Механизм защиты прав и свобод человека и гражданина: понятие, структура, непосредственное действие / *Елена Анатольевна Еремеева* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 2. С. 2—4.

Отмечено, что механизм защиты прав и свобод человека и гражданина можно рассматривать как в широком, так и в узком понимании. В узком смысле данное понятие представляет собой совокупность применяемых гарантий защиты нарушенных прав и свобод человека и гражданина, с помощью которого раскрывается процесс осуществления такой деятельности. Предполагается, что любой субъект правозащитной деятельности может защитить свои права и свободы с помощью форм и методов защиты, где формы, предоставленные законом, условия для защиты нарушенных прав, а методы — средства и способы воздействия.

02.03—04.11.146.

342.53:321.7 Ерыгина В. И. Либеральная модель парламентаризма в отечественной политико-правовой мысли начала XX века и возможность ее реализации в современной России / *В. И. Ерыгина* // Современное право. 2011. № 3. С. 141—144.

Сделан теоретический анализ либеральной конституции парламентаризма как политико-правового режима взаимоотношений государства и общества, при котором наиболее полно реализуются права и свободы граждан, обеспечивается участие народа во власти, формирование и деятельность политических партий. Рассмотрена возможность реализации данных моделей в современной России с учетом состояния политической системы.

02.03—04.11.147.

342.24(470.62/67).001.76 Заметина Т. В. Северный Кавказ: конституционно-правовые вопросы модернизации / *Т. В. Заметина, В. Т. Кабышев, А. Х. Пихов* // Известия высших учебных заведений. Правоведение. 2011. № 2. С. 111—121.

Статья посвящена конституционно-правовым проблемам модернизации в Северо-Кавказском федеральном округе. Проанализированы особенности реализации принципа федерализма в сфере государственного строительства, бюджетных, социально-экономических, национальных, политических, религиозных и иных сфер общественных отношений.

02.03—04.11.148.

342.565.2(470)+341.231.14(4) Зорькин В. Диалог Конституционного Суда Российской Федерации и Европейского Суда по правам человека в контексте конституционного право-порядка / *Валерий Зорькин* // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 105—114.

В статье Председателя Конституционного Суда РФ рассмотрен вопрос о необходимости углубленной разработки разграничения юрисдикции национальных судов и Европейского Суда по правам человека. Поднимая вопрос о противоречиях в практике Европейского Суда и Конституционного Суда, автор обращается к опыту европейских конституционных судов и говорит о пределах уступчивости при применении решений Европейского Суда для защиты суверенитета государства.

02.03—04.11.149.

342.7(470) Исаева Н. В. Реализация конституционных прав человека и гражданина в России в дискурсе правовой идентичности (обсуждая некоторые судебные решения) / *Нина Валентиновна Исаева* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 32—36.

Обращено внимание на решение Европейского Суда по правам человека по делу «Маркин против России» в контексте правовой идентичности, предполагающей не только возможность выбора объекта правоидентификации, но и способ самореализации личности, пара которой, как и она сама, обязаны признаваться государством в соответствии с Конституцией РФ высшей ценностью.

02.03—04.11.150.

342.842(470) Князев С. Д. Конституционная жалоба в Российской Федерации: законодательная модель и судебная интерпретация / *С. Д. Князев* // Журнал конституционного правосудия. 2011. № 1. С. 25—32.

На основе российского законодательства (с учетом Федерального конституционного закона от 10 ноября 2010 г. № 7—ФКЗ) и судебной практики рассмотрены особенности права на конституционную жалобу как элемент конституционного статуса личности в РФ, круг его обладателей (субъектов), основания и условия реализации. Анализ российской законодательной и судебной моделей подкреплены примерами из зарубежного опыта.

02.03—04.11.151.

(342+352):340.69 Ковалева Т. К. Некоторые проблемы проведения правовых экспертиз: особенности анализа вопросов конституционного и муниципального права при проведении due diligence / *Татьяна Константиновна Ковалева* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 30—31.

Рассмотрены некоторые проблемы проведения правовых экспертиз при проведении due

diligence системного правового анализа какого-либо вопроса или состояния. Хотя due diligence достаточно редко ограничивается лишь анализом вопросов конституционного и муниципального права, верная оценка последних часто становится краеугольным камнем правовой экспертизы при поиске правильной юридической схемы сделки.

02.03—04.11.152.

342.537(470+4-11+4-191.2).001.36 Козлов А. И. Институт парламентского контроля в Российской Федерации и государствах Центральной и Восточной Европы: сравнительно-правовой анализ / *А. И. Козлов* // Современное право. 2011. № 4. С. 26—29.

Рассмотрены проблемы правового регулирования парламентского контроля в РФ и государствах Центральной и Восточной Европы, а также контрольные полномочия парламентов и формы их осуществления.

02.03—04.11.153.

342.565.2(470) Колюшин Е. И. О квазиосуществлении решений Конституционного Суда Российской Федерации / *Евгений Иванович Колюшин* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 3. — С. 55—60.

Статья посвящена проблеме осуществления решений Конституционного Суда РФ. На практике при исполнении решений Конституционного Суда далеко не всегда учитывается конституционно правовой смысл его предписаний, т. е. буквально решение осуществляется, но, по существу, речь идет об искажении его понимания, что можно назвать квазиосуществлением и квазиреализацией.

02.03—04.11.154.

342.518(470) Кондрашев А. А. Ответственность правительства Российской Федерации / *А. А. Кондрашев* // Современное право. 2011. № 3. С. 43—47.

Рассмотрены различные мнения, существующие в науке конституционного права по поводу ответственности Правительства РФ, поскольку Конституция РФ не устанавливает четкие основания ответственности, в ее нормах определяются лишь субъект применения, санкции и процедура их применения.

02.03—04.11.155.

340(439.22).001.73 Копча В. Правовая реформа в Словацкій Республіці у зв'язку із вступом до Європейського Союзу: основні напрями / *Василь Копча* // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 115—119.

Проаналізовано основні напрями правової реформи у Словацкій Республіці у зв'язку із вступом держави до Європейського Союзу. Особливу увагу приділено змісту відповідних законодавчих актів. Розглянуто підпункти статті: зміни до Конституції Словацької Республіки; підготовка до участі Словацької Республі-

ки у владных структурах Европейского Союза; усовершенствования судебной системы.

02.03—04.11.156.

342.721 Кротов А. В. Соотношение права на частную жизнь с правами на жизнь, свободу и личную неприкосновенность / *А. В. Кротов* // Современное право. 2011. № 3. С. 27—33.

Исследован вопрос соотношения права на частную жизнь, закрепленного в ст. ст. 23 и 24 Конституции РФ, с правами на жизнь, на свободу и личную неприкосновенность, содержащимися в ст. ст. 20 и 22 Конституции РФ. Предпринята попытка построения системы взаимозависимости рассматриваемых конституционных прав. Проанализировано содержание права на жизнь, права на свободу и личную неприкосновенность с позиции частной жизни как проявления свободы человека.

02.03—04.11.157.

342.76:338.246.84 Куницина О. А. Ограничения конституционного принципа свободы труда / *Оксана Александровна Куницина* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 39—43.

Проанализированы возможности и направления ограничения конституционного принципа свободы труда. Сделан вывод, что ограничение принципа свободы труда допустимо, если оно преследует конституционно значимые цели, обозначенные в ч. 3 ст. 55 Конституции РФ; является адекватным, соразмерным, разумным и необходимым; сохраняет существо самого ограничиваемого принципа. Выделены два основных направления ограничения принципа свободы труда: принуждение к труду и ограничение возможности свободно трудиться.

02.03—04.11.158.

342 Лановая Г. М. Общие закономерности воспроизводства и современные особенности юридического оформления конституционного права / *Галина Михайловна Лановая* // Конституционное и муниципальное право. 2011. — № 3. — С. 2—4.

Исследован характер связи конституционно-правового содержания с его юридической формой. Определено, каким образом современные особенности воспроизводства и юридического оформления конституционного права влияют на его функционирование.

02.03—04.11.159.

341.231.14(4) Лаптев А. К вопросу о статусе правовых позиций Европейского Суда по правам человека и о роли Конституционного Суда Российской Федерации в его определении / *Алексей Лаптев, Мария Филатова* // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 124—156.

Исследованы основные точки зрения о пределах обязательности прецедентов Европейского Суда. Проанализированы подходы к данному

вопросу Конституционного Суда Российской Федерации. Поднимаются вопросы о юридическом статусе правовых позиций Страсбурга в национальных правовых системах, а также природе Европейского Суда по правам человека как наднационального судебного органа и понимания результатов его деятельности. Позиции авторов сопоставляются с выводами К. Коротева и С. Голубка по этому вопросу.

02.03—04.11.160.

342.33(470) Мальцев И. А. К вопросу о системе разделения властей на уровне субъектов Российской Федерации / *Илья Александрович Мальцев* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 18—21.

Раскрыта особенность построения системы разделения властей в субъектах, а также ее место в системе разделения государственной власти РФ. Освещен ряд научных проблем по вопросу реализации одного из важнейших конституционно-правовых принципов принципа разделения властей на уровне субъектов РФ.

02.03—04.11.161.

342.4(575.2).001.73 Медушевский А. Революция в Киргизии: итоги и перспективы конституционных преобразований / *Андрей Медушевский* // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 13—32.

Отмечено, что политическое развитие Киргизии уникально для Центральной Азии — эта страна постоянно экспериментирует с конституционным устройством и бросает вызов политической неподвижности и авторитаризму в регионе. Революция 2010 г. в Киргизии стала наиболее радикальной попыткой изменения политической системы в стране (и регионе Центральной Азии в целом), обозначив переход к Третьей республике и принятие новой Конституции на референдуме 27 июня 2010 г. Автор раскрывает историю принятия Конституции, критически анализирует ее содержательные параметры, делает выводы о тенденциях постреволюционного политического режима.

02.03—04.11.162.

351.746.1(470) Михеева Л. Ю. К вопросу о концепции Федерального закона «Об основах приграничного сотрудничества в Российской Федерации» / *Лидия Юрьевна Михеева, Лидия Алексеевна Нудненко* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 2. — С. 35—41.

Отмечено, что расширение приграничного сотрудничества отвечает долгосрочным национальным интересам России. Разработка и принятие Федерального закона «Об основах приграничного сотрудничества в Российской Федерации» будет способствовать активизации приграничного сотрудничества регионов и муниципальных образований РФ с аналогичными субъектами сопредельных государств, повышению уровня хозяйственно-экономического и социального развития приграничных регионов.

02.03—04.11.163.

342.537 Овсепян А. Г. Понятие и признаки парламентского контроля (теоретическая характеристика) / *Аркадий Григорьевич Овсепян* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 3. — С. 24—29.

Обращено внимание на то, что с принятием Закона РФ «О поправке к Конституции Российской Федерации о контрольных полномочиях Государственной Думы в отношении Правительства Российской Федерации» актуализируются исследования российского парламентского контроля. Раскрыты понятие и признаки парламентского контроля, приведены классификации (группировки) методов и форм парламентского контроля.

02.03—04.11.164.

342.565.2(470) Овсепян Ж. И. К обсуждению концепции статуса конституционного правосудия в сфере защиты фундаментальных прав и свобод на основе принципов и норм международного права в период глобализации / *Ж. И. Овсепян* // Журнал конституционного правосудия. 2011. № 1. С. 1—11.

В статье осуществлена систематизация законодательства и официальной доктрины (в России), формулирующих принцип субсидиарности как фундамент развития внутригосударственной судебной практики в сфере защиты основных прав и свобод на основе принципов и норм международного права, международных договоров и международных судебных прецедентов. Предложено авторское видение концепции статуса Европейского Суда по правам человека в сфере его взаимоотношений с национальными судами, а также концепции статуса Конституционного Суда РФ в сфере обеспечения имплементации международного права на территории РФ и его взаимодействия с национальным правом в период утверждения (необратимости) процессов глобализации. В работе сделан ряд предложений по совершенствованию процедур конституционного судопроизводства. В частности, предлагается внести следующие три новые главы в особенную часть Федерального конституционного закона «О Конституционном Суде Российской Федерации»: «О проверках соответствия внутригосударственного законодательства Российской Федерации ратифицированным международным договорам Российской Федерации»; «О защите принципов конституционного строя Российской Федерации»; «Об обеспечении Конституционным Судом Российской Федерации исполнения решений международных судов, учрежденных международными договорами, ратифицированными Российской Федерацией».

02.03—04.11.165.

342.4(470)(091) Пастухов В. Революция и конституция. О советских истоках российского конституционализма / *Владимир Пастухов* // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. — № 1. — С. 157—167.

Рассмотрена проблема российского конституционализма через призму его исторического становления. По мнению автора, революция есть бунт, ставший восстанием против лжи всех старых режимов, а конституция есть закрепление победы этого восстания против лжи. Обращено внимание на то, что в настоящее время революция продолжается, и в скором времени должна последовать новая контрреволюционная волна, от результатов которой будет зависеть, сумеет ли новое постсоветское общество конституироваться, или революция будет набирать обороты до тех пор, пока насилие не разорвет российское общество изнутри.

02.03—04.11.166.

342.537(470) Пименова О. И. Некоторые вопросы совместной законодательной работы / *О. И. Пименова* // Современное право. 2011. № 3. С. 59—61.

Предпринята попытка представить итоги мониторинга региональной законотворческой практики, выявить ее положительный опыт, обуславливающий необходимость внедрения в федеральный законодательный процесс. Особо акцентируется внимание на проводимой в этом направлении работе Совета Федерации Федерального Собрания РФ.

02.03—04.11.167.

342(470) Прудентов Р. В. Некоторые проблемы российского конституционного права в сфере наднационального регулирования / *Роман Вадимович Прудентов* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 4. — С. 62—65.

Отмечено, что наднациональное регулирование постепенно включается в предмет конституционного права. Рассмотрены перспективы интеграции на постсоветском пространстве, а также необходимые в связи с этим изменения конституционно-правовой базы России.

02.03—04.11.168.

342.1/8(477) Речицкий В. В. Простые ценности конституционализма: свобода, рынок и социальная динамика / *Всеволод Владимирович Речицкий* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 2. С. 64—69.

Проделан анализ главных методических (философских) трудностей, с которыми сталкиваются в своем конституционном развитии постсоветские страны (на примере Украины). Отмечено, что приоритетными ценностями конституционализма является не демократия и дарованные права человека (традиционный советский подход), а прежде всего свобода, широкий рынок и ускорение социальной динамики одновременно в политической, экономической и культурной областях.

02.03—04.11.169.

342.21 Родионова А. К. Организационные и функциональные признаки федерализма / *Антонида Кузьминична Родионова* // Конституцион-

ное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 22–25.

В научной литературе имеются попытки классифицировать признаки федерализма: основные, факультативные и др. Автор считает, что при разработке учеными классификации признаков федерализма не исследованы направления его реализации. Предложена авторская классификация признаков федерализма. Выделены организационные, функциональные признаки федерализма.

02.03—04.11.170.

342.32(470) Рудакова Е. В. Правопреемство конституционного (государственного) строя России / Елена Витальевна Рудакова // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 2. — С. 20–29.

Отмечено, что правопреемство конституционного (государственного) строя — один из аспектов правопреемства в конституционном праве России, который определяется во многом смелой формы государства, в том числе и революционным путем. Обращено внимание на то, что Россия не раз стояла перед выбором формы правления и государственного устройства и все эти процессы сопровождалась правопреемством.

02.03—04.11.171.

342.4(470) Сергеев С. Г. Учреждающая и ограничивающая роль Конституции: опыт внеконституционных политических институтов в современной России / Сергей Геннадьевич Сергеев // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 5–7.

Рассмотрена проблема учреждения и функционирования в РФ политически значимых институтов, не предусмотренных Конституцией России. Показаны определяющие стороны данного явления.

02.03—04.11.172.

342.4(479.224).001.73 Смир С. М. Основные аспекты конституционной реформы в Республике Абхазия / Сергей Макарович Смир // Конституционное и муниципальное право. — 2011. № 1. С. 75–79.

Рассмотрены основные аспекты конституционной реформы в Республике Абхазия. Проанализированы поправки к действующей Конституции Республики Абхазия, предоставленные Народному собранию — Парламенту (как рассмотренные во втором чтении, так и пока не рассмотренные).

02.03—04.11.173.

342(470+14) Стародубцева И. А. Особенности конституционной системы «сдержек и противовесов» в России и Франции: от теории к развитию в законодательстве / Инна Алексеева Стародубцева // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 3. — С. 30–34.

Исследованы конституционные основы сис-

темы «сдержек и противовесов» в России и Франции. Рассмотрено взаимодействие президента, парламента и правительства в рамках особенностей смешанной республики в РФ и Франции. Предложены направления его совершенствования.

02.03—04.11.174.

341.231.14:57:61(470) Тарасьянц Е. В. К вопросу о присоединении России к Конвенции о правах человека и биомедицине / Е. В. Тарасьянц // Московский журнал международного права. 2011. № 2. С. 65–77.

В сравнительном аспекте рассмотрены положения российского законодательства с положениями Конвенции о правах человека и биомедицине. Выявлены определенные противоречия и пробелы в российских законах, касающихся биомедицины. Однако эти противоречия и пробелы не должны быть препятствием для присоединения России к Конвенции. Подчеркнуто, что при этом работа должна вестись по двум направлениям: принятие нового законодательства и внесение новых международных обязательств.

02.03—04.11.175.

342.24(470).001.73 Тасалов Ф. «Палата-невидимка» в XXI веке: возможно ли реформирование Совета Федерации? / Филипп Тасалов // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 33–46.

Рассмотрен процесс политической эволюции Совета Федерации, прежде всего в 1990-е годы. В статье использованы источники, ранее широко не представленные в научном обороте. На основе исследования литературы изложен широкий спектр мнений по вопросу о роли верхней палаты российского парламента в политической системе и способах ее формирования. Анализируя деятельность Совета Федерации и его роль как в 1990-е годы, так и в настоящее время, автор приводит выводы.

02.03—04.11.176.

342.537.92 Троицкая А. Парламентская оппозиция в системе разделения властей: организационные гарантии и доступные инструменты контроля / Александра Троицкая // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 67–81.

Обращено внимание на то, что парламентская оппозиция — это необходимая часть механизма сдержек и противовесов в его современной интерпретации. Рассмотрены организационные гарантии деятельности парламентской оппозиции и проанализированы инструменты, которые могут быть использованы в целях контроля за парламентским большинством и исполнительной властью. На основе сравнения российского опыта с опытом иностранных государств исследована деятельность парламентского меньшинства и сделаны выводы о том, при каких условиях его можно называть оппозицией, выполняющей свои контрольные функции.

02.03—04.11.177.

351.856.2 Трофимов Е. В. Характеристика заслуги как основания награждения / *Е. В. Трофимов* // Современное право. 2011. № 2. — С. 70—75.

Проанализировано содержание понятия «заслуга». Выделены признаки заслуги как основания для награждения. Заслуга исследована в единстве правового и социального, формального и материального аспектов.

02.03—04.11.178.

342.511.5(470) Трофимова Г. А. Основания конституционно-правовой ответственности Президента РФ / *Галина Анатольевна Трофимова* // Конституционное и муниципальное право. 2011. — № 1. — С. 17—22.

Обращено внимание на то, что институт президентства до сих пор вызывает немало критических замечаний, особенно в связи с недостатком законных оснований привлечения главы государства к ответственности. Проанализированы различные позиции по совершенствованию законодательства об основаниях конституционно-правовой ответственности Президента РФ. Предложен свой перечень деликтов за совершение главой государства деяний, несовместимых с должностью Президента РФ (преступлений), а также за недолжное осуществление им своих обязанностей.

02.03—04.11.179.

342.72/73 Хилинский В. Д. К вопросу о понимании конституционных гарантий прав и свобод личности / *Виталий Дмитриевич Хилинский* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. № 2. С. 5—8.

Раскрыто конституционно-правовое понимание сущности и значение правовой категории «гарантия» для прав и свобод личности. Перечислены структурные элементы конституционных гарантий прав и свобод личности, приводятся понятия конституционных гарантий в конституционном и международно-правовом аспекте.

02.03—04.11.180.

342.25(470.62/67).001.73 Черкасов К. В. Трансформация межрегионального государственного управления на Северном Кавказе России / *Константин Валерьевич Черкасов* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 20—23.

Исследована эволюция межрегионального государственного управления на Северном Кавказе России. Проанализировано становление и развитие современного укрупненного территориального управления на данной территории страны. Выявлены положительные и отрицательные стороны создания Северо-Кавказского федерального округа, а равно функционирования полномочного представителя президента РФ в Северо-Кавказском федеральном округе.

02.03—04.11.181.

342.001.2 Шарнина Л. А. Вопросы методологии конституционно-правовых исследований / *Любовь Александровна Шарнина* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 4. — С. 9—13.

Определены проблемы российской науки конституционного права и пути их преодоления через призму методов конституционно-правовых исследований. Установлена сфера приложения в конституционном праве основных общенаучных методов исследования — дедукции, индукции и созерцания. Определена их взаимосвязь друг с другом.

02.03—04.11.182.

342.76:349.41 Шириновская А. С. Конституционная регламентация ограничений права на землю: проблемы теории / *Анна Сергеевна Шириновская* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 2. С. 9—12.

Проанализированы теоретические подходы к толкованию природы конституционно-правовых ограничений с точек зрения различных авторов. Рассмотрены особенности ограничения права на землю с позиции конституционного и земельного права. Предложен авторский вариант дефиниции «ограничение конституционного права на землю».

02.03—04.11.183.

342.72/73(470) Эмих В. В. Правовой статус консультативных органов при Уполномоченных по правам человека в Российской Федерации / *Валентина Викторовна Эмих* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 2. С. 12—15.

Рассмотрен правовой статус консультативных органов при Уполномоченных по правам человека в РФ на основе анализа их целей, задач, функций, порядка формирования их составов и порядка организации их деятельности. Сделан вывод о том, что учреждение данных органов положительно влияет на реализацию Уполномоченными по правам человека их компетенции, и указаны недостатки в регламентации их правового статуса.

02.03—04.11.184.

342.72/73(470) Якубовская Д. Д. Понятие, классификация и конституционное закрепление прав и свобод человека и гражданина в Российской Федерации / *Д. Д. Якубовская* // Современное право. 2011. № 4. С. 17—20.

Рассмотрена специфика понятий «права и свободы человека» и «права и свободы гражданина» в правоотношении «человек — государство» и закрепление этих понятий в международном праве и Конституции РФ.

Див. також: 03.03—04.11.331, 11.03—04.11.1126.

МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Автореферати

02.03—04.11.185.

342.25(043.3)+334.72(043.3) Андреев В. І. Роль органів місцевого самоврядування в становленні малого та середнього підприємництва: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Андреев Віктор Іванович; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 17 с.

Охарактеризовано історико-правові аспекти становлення і взаємодії інститутів підприємницької діяльності і місцевого самоврядування. Окреслено право на підприємницьку діяльність як конституційну правомочність особистості. Визначено правовий статус підприємця члена територіальної громади. Розглянуто компенсацію органів місцевого самоврядування у сфері сприяння становленню і розвитку малого і середнього підприємництва. Приділено увагу визначенню організаційно-правових форм діяльності органів місцевого самоврядування із сприяння підприємницькій діяльності. Окреслено та проаналізовано понятійну та видову характеристики організаційно-правових форм такої діяльності органів місцевого самоврядування. Розглянуто взаємодію органів місцевого самоврядування з підприємцями та підприємницькими структурами.

02.03—04.11.186.

342:352.075.1(043.3) Семко С. О. Організаційні форми роботи представницьких органів місцевого самоврядування: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Семко Світлана Олегівна; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 19 с.

Проаналізовано історичний розвиток регулювання організаційних форм роботи представницьких органів місцевого самоврядування, узагальнено національний та зарубіжний досвід їх правової регламентації. Розглянуто вітчизняну практику правового регулювання організаційних форм роботи представницьких органів місцевого самоврядування. Досліджено проблемні питання сесійної діяльності місцевих рад, організаційні форми роботи постійних та тимчасових комісій місцевих рад, особливості регламентації форм діяльності органів самоорганізації населення. Особливу увагу приділено основним напрямкам удосконалення нормативно-правового регулювання організаційних форм роботи представницьких органів місцевого самоврядування.

Див. також: 07.03—04.11.697.

Статті

02.03—04.11.187.

342.553(470)(091) Алешкин А. В. История становления и развития в дореволюционной России институтов самоорганизации граждан по

месту их жительства: публично-правовые аспекты / А. В. Алешкин // Современное право. 2011. № 3. С. 132—136.

Проанализированы публично-правовые аспекты становления и развития в дореволюционной России, начиная с древнерусского государства, русской территориальной общины, которая относится к числу традиционных институтов самоорганизации граждан по месту их жительства и может считаться прототипом современного территориального общественного самоуправления.

02.03—04.11.188.

342.553(470).001.11 Бабичев И. В. Основания российского муниципализма и его принципы / Игорь Викторович Бабичев // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 1. — С. 35—45.

Проанализированы основания и принципы российского муниципализма. Юридические конструкции российского муниципального права в то же время составляют правовую основу российского муниципализма — более широкого, чем отрасль права, политико-правового явления, составной части российского конституционализма.

02.03—04.11.189.

352.071 Баженова О. И. Органы муниципального образования как его представители: к постановке проблемы / Ольга Ивановна Баженова // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 60—69.

Исследованы категории муниципального образования. Рассмотрена проблема статуса органов местного самоуправления в тех правоотношениях, в которых они выступают от имени этого образования. Показано, что данная проблема должна быть решена на общеправовой основе посредством введения отдельного вида представительства, отражающего правовую связь между органами и производным субъектом права. Публично-правовая природа предопределяет особенности такого представительства применительно к отношениям между муниципальным образованием и его органами, чему в статье также уделено внимание.

02.03—04.11.190.

340.15:352(470.34)“16/18” Базарова В. С. Из истории развития местного самоуправления на территориях, заселенных бурятами (XVII—XIX вв.) / Виктория Сергеевна Базарова // История государства и права. 2011. № 10. С. 18—19.

Материалы статьи позволяют ознакомиться с историческим процессом развития органов местного самоуправления на территориях, заселенных бурятами (XVII—XIX вв.). Особое внимание уделено статусу степных дум и статусу тайши как органов местной власти. В статье обозначены некоторые вопросы устройства и организации власти на вновь присоединенных территориях Российского государства.

02.03—04.11.191.

342.553 Борденюк В. Сільський, селищний, міський голова у механізмі здійснення місцевого самоврядування: конституційно-правові аспекти / В. Борденюк // Право України. — 2011. — № 2. — С. 208—216.

Розглянуто дискусійні питання правового статусу сільського, селищного, міського голови. Обґрунтовано ідею про необхідність його обрання відповідними радами, а не шляхом загальних виборів. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства у зазначеній сфері.

02.03—04.11.192.

342.553(477) Гайовий В. І. Муніципальні відзнаки: проблеми законодавчого регулювання в Україні / В. І. Гайовий // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 247—252.

Відмічено, що актуальною проблемою законодавства є розробка, призначення, заснування та відзначення громадян нагородами органів місцевого самоврядування. Підтримано думки про необхідність ухвалення закону про відзнаки і почесні звання, які присвоюються органами місцевого самоврядування, який би регулював основні аспекти даного напрямку діяльності. Визначено прогалини в нагородній справі на рівні органів місцевого самоврядування в Україні. Наголошено, що своєчасна розробка порядку присвоєння муніципальних відзнак приведе на якісно новий рівень заохочувальну політику в Україні.

02.03—04.11.193.

342.736:352 Гритчина Н. И. Правовая природа обращений граждан в органы местного самоуправления / Н. И. Гритчина // Современное право. — 2011. — № 3. — С. 55—58.

Рассмотрены полномочия субъектов РФ по правовому регулированию обращений граждан. Проанализированы принятые в большинстве муниципальных образований регламенты, положения, которые фиксируют порядок рассмотрения обращений и разработаны в целях совершенствования форм и методов работы с обращениями.

02.03—04.11.194.

342.553(477):351.745 Гудзь Т. І. Форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування / Т. І. Гудзь // Право і суспільство. 2011. № 3. С. 70—75.

Розглянуто форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування в Україні. Зазначено, що на даному етапі муніципального розвитку реалізація правоохоронної функції місцевого самоврядування в Україні здійснюється у чотирьох правових формах діяльності: установчій, нормотворчій, правозастосовній та контрольній. У свою чергу відповідні органи місцевого самоврядування, що мають

повноваження правоохоронного характеру, можуть розглядатися як інституційні форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування.

02.03—04.11.195.

349.414:352:347.122 Данилко Н. І. Розмежування правосуб'єктності органів місцевого самоврядування різного рівня у земельних відносинах / Н. І. Данилко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. — Вип. 56. — С. 52—59.

На основі чинного земельного і муніципального законодавства України визначено та досліджено проблеми розмежування правосуб'єктності органів місцевого самоврядування у земельних відносинах. Вказано на необхідність удосконалити правові засади участі органів місцевого самоврядування у земельних відносинах, розкрити повноваження органів місцевого самоврядування щодо ефективного використання та управління землями комунальної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах та їх спільною власністю у системі місцевого самоврядування в Україні, в якій її складові взаємопов'язані відповідними організаційно-правовими засадами. Зазначено, що чітке розмежування повноважень органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин має відбуватися шляхом подальшої інституціоналізації компетенції органів місцевого самоврядування та компетенції органів регіонального самоврядування.

02.03—04.11.196.

342.553 Дементьев А. Н. Соотношение предмета и методов правового регулирования общественных отношений в сфере местного самоуправления / Александр Николаевич Дементьев // Конституционное и муниципальное право. 2011. — № 1. — С. 46—53.

Приведены результаты анализа соотношения методов и предмета правового регулирования муниципальных отношений. Проведена детализация предмета правового регулирования на группы правоотношений, проанализированы классификации субъектов муниципальных правоотношений, использование способов правового регулирования в муниципальном праве, а также специальных способов рекомендательно-го, автономии, гарантии и др. Выделены принципиально различающиеся группы отношений: отношения, в которых основным субъектом являются население и граждане, проживающие на территории муниципальных образований, и отношения, в которых основным субъектом являются органы и должностные лица муниципальных образований.

02.03—04.11.197.

342.553:34.03 Кашо В. С. О критериях выделения муниципально-правовой ответственности / Вячеслав Станиславович Кашо // Конститу-

ционное и муниципальное право. 2011. № 2. С. 61–63.

Рассмотрены основные критерии выделения муниципально-правовой ответственности в науке муниципального права. Проанализированы основные взгляды по этому вопросу, предложен авторский подход. Сделан вывод, что общепринятая концепция муниципально-правовой ответственности еще не сложилась.

02.03–04.11.198.

342.553 Корнієнко М. Районні ради у містах як конституційний інститут / М. Корнієнко // Право України. 2011. № 2. С. 201–207.

Доведено легітимність районних у містах рад як конституційного інституту важливої ланки у системі місцевого самоврядування великого міста. Засуджено практику їх ліквідації міськими радами. Наголошено, що особливості здійснення місцевого самоврядування у містах з районним поділом потребують більш чіткого та несутеречливого конституційного і законодавчого врегулювання.

02.03–04.11.199.

342.553.001.73 Кузнецов И. В. Реформа правового положения государственных (муниципальных) учреждений / И. В. Кузнецов // Современное право. — 2011. — № 2. — С. 26–27.

Проанализирован новый статус государственных (муниципальных) учреждений, которые с 1 января 2011 г. делятся на автономные, бюджетные и казенные и переводятся со сметного принципа финансирования на формирование государственных заданий с обеспечением финансирования за счет субсидий.

02.03–04.11.200.

346.7(177):659 Курчин О. Органи місцевого самоврядування та захист їх прав у відносинах, пов'язаних із розміщенням реклами / О. Курчин // Право України. 2011. № 3. С. 285–290.

Розглянуто окремі проблемні аспекти захисту прав органів місцевого самоврядування у відносинах з розміщення зовнішньої реклами. Звернуто увагу на такий спосіб захисту прав як відновлення становища, яке існувало до порушення прав та законних інтересів. Наведено приклади з практики правозастосування, які свідчать про невиконання рішення органів місцевого самоврядування про демонтування самовільно встановлених рекламних засобів. Обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства України, що визначає способи захисту прав органів місцевого самоврядування у відносинах із розміщення зовнішньої реклами.

02.03–04.11.201.

342.553(177) Лавринович О. Шляхи удосконалення системи місцевого самоврядування суб'єктів законодавчої ініціативи: досвід держав — учасниць ЄС та українські перспективи /

О. Лавринович // Право України. 2011. № 3. С. 167–174.

Досліджено правовий статус суб'єктів законодавчої ініціативи, встановлених ст. 93 Конституції України, та шляхи і перспективи оптимізації їх законопроектної діяльності. Здійснено компаративістський аналіз систем суб'єктів законодавчої ініціативи в Україні, державах учасниках ЄС та інших країн світу. Особливу увагу приділено підставам і порядку реалізації права на законодавчу ініціативу народними депутатами України. Вивчено позитивний досвід європейських держав (Латвія, Польща, Німеччина та ін.) щодо колективної реалізації депутатами права на законодавчу ініціативу, коли законопроект подається на розгляд парламенту, за умови його підписання встановленою кількістю парламентаріїв. Порушено питання про доцільність використання такого досвіду в національній парламентській практиці.

02.03–04.11.202.

342.553:342.72/73 Матинская М. Ю. Роль муниципальных органов власти в механизме реализации конституционного права граждан на жилище в Российской Федерации / М. Ю. Матинская // Современное право. 2011. № 4. С. 39–42.

Рассмотрены вопросы определения места и роли муниципальных органов власти в механизме реализации конституционного права граждан на жилище в РФ. Проанализированы проблемы муниципального правового обеспечения данного права.

02.03–04.11.203.

342.553(470) Петряев П. Н. Правовой статус органов местного самоуправления закрытых административно-территориальных образований (ЗАТО) в Российской Федерации и влияние на него прокурорского надзора / Павел Николаевич Петряев // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 67–71.

Связь правового статуса органов самоуправления ЗАТО с надзорной работой прокуратуры выражена, в частности, в деятельности специальных органов прокуратуры — прокуратуры по надзору за исполнением законов на особо режимных объектах. Различные органы прокуратуры могут оказывать влияние имеющимися средствами надзора на правовой статус органов местного самоуправления ЗАТО в тех случаях, когда в поле их надзорной работы попадают те или иные нарушения действующего законодательства, допущенные органами местной власти в ходе нормотворческой деятельности.

02.03–04.11.204.

342.553:351.82:338.246.025 Помещикова С. А. Ведомственные целевые программы на муниципальном уровне / Светлана Анатольевна Помещикова // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 3. С. 72–75.

Проведен анализ опыта муниципальных обра-

зований в определении порядка разработки, утверждения и реализации ведомственных целевых программ. На основе анализа положений муниципальных правовых актов исследованы особенности создания собственной нормативной базы при планировании социально-экономического развития муниципального образования. Такой анализ позволяет сформировать рекомендации по дальнейшему совершенствованию федерального закона о местном самоуправлении.

02.03—04.11.205.

342.553 Попов Д. А. Сотрудничество муниципальных образований в сфере управления: реалии и перспективы развития / *Дмитрий Александрович Попов* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. С. 54—59.

Раскрыта сущность межмуниципального сотрудничества в сфере управления и доказана актуальность формирования межмуниципального объединения как участника публично-властных отношений. Совместное муниципальное управление обеспечивает реализацию ч. 4 ст. 9 и ст. 10 европейской хартии местного самоуправления и позволяет решать задачи, представляющие для муниципальных образований общий интерес, с учетом требований эффективности и экономии. В этой связи требуется регламентировать статус, порядок создания, функционирования и ответственность межмуниципального объединения перед местным сообществом и государством.

02.03—04.11.206.

342.553:35.075.33 Попов С. О. Понятие и цели государственной регистрации муниципальных правовых актов / *Степан Олегович Попов* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. № 1. С. 32—35.

Исследованы понятие и цели государственной регистрации муниципальных нормативных правовых актов, которая осуществляется путем ведения государственного реестра уставов муниципальных образований и федерального регистра муниципальных нормативных правовых актов.

02.03—04.11.207.

342.553 Семко С. Окремі питання нормативно-правового регулювання організаційних форм роботи постійних комісій місцевих рад / *С. Семко* // Право України. 2011. № 2. С. 278—284.

Наголошено, що розвиток місцевого самоврядування потребує суттєвого вдосконалення локального нормативно-правового регулювання роботи постійних комісій. Проаналізовано окремі види організаційних форм роботи постійних комісій. Досліджено класифікацію та сутність окремих організаційних форм роботи постійних комісій. Надано рекомендації щодо вдосконалення їх нормативно-правового регулювання.

02.03—04.11.208.

342:65.011.56 Сергеев А. А. Об использовании категорий теории самоуправления в науке конституционного права / *Алексей Аронович Сергеев* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 1. — С. 21—25.

Исследована проблема заимствования наукой конституционного права отдельных категорий и методов теории автоматического управления. Описаны условия использования в самоуправляемых системах обратных связей определенных типов.

02.03—04.11.209.

352.071 Сергеев Д. Б. Методология исследования муниципального образования: организационные аспекты / *Дмитрий Борисович Сергеев* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 3. — С. 69—71.

Рассмотрены организационные аспекты методологии исследования муниципального образования, важность комплексного, междотраслевого подхода к его изучению и проблемы, возникающие при написании диссертаций на стыке нескольких отраслей права. Предложено создать новый порядок защиты таких диссертаций.

02.03—04.11.210.

342.553(470) Уваров А. А. Политизация муниципально-правовых отношений как альтернатива местному самоуправлению и модернизация советской системы местного управления / *Александр Анатольевич Уваров* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 57—61.

Проанализированы проблемы усиления партийного влияния на местное самоуправление в России. Обращено внимание на прошлый советский и зарубежный опыт организаций местной власти. Отмечены негативные проявления партийного участия в выборах органов местного самоуправления, связанные с сокращением возможностей самого населения в организации и осуществлении местного самоуправления.

02.03—04.11.211.

342.553(430+44) Фролов О. Державна підтримка і гарантування місцевого самоврядування: досвід Німеччини та Франції / *О. Фролов* // Право України. — 2011. — № 2. — С. 299—306.

Проаналізовано особливості становлення та розвитку місцевого самоврядування як політичного феномена в умовах демократичного транзиту. Розглянуто засоби забезпечення державної підтримки і гарантування самостійності місцевого самоврядування у ФРН, Франції, а також специфіку муніципальної моделі в Україні в аспекті реалізації гарантій місцевого самоврядування. Сформульовано висновки щодо організаційних форм і методів взаємодії державних органів із органами місцевого самоврядування.

02.03—04.11.212.

342.5:352.075 Шаповал В. Л. Взаємодія сільського, селищного, міського голови з місцевою радою: проблеми теорії та практики / *В. Л. Шаповал* // Право і суспільство. — 2011. — № 3. — С. 59—64.

Звернуто увагу на те, що у значній кількості сіл, селищ та міст України сформувалася загрозлива тенденція відсутності взаємодії між сільським, селищним, міським головою, обраним за мажоритарною системою, і місцевою радою, обраною на пропорційній основі. Зазначено, що найбільша відповідальність за розвиток територіальної громади покладається саме на голову, що зумовлює важливість реалізації таких його функцій, як комунікаційна, стратегічна, функція ефективного лідерства. Підкреслено, що взаємодія сільського, селищного, міського голови та місцевої ради недостатньо стандартизована. Наголошено на необхідності удосконалення її правових і організаційних засад, запровадження дійових механізмів налагодження конструктив-

ної співпраці між ними при вирішенні спірних питань.

02.03—04.11.213.

342.553(470) Эмих В. В. Разграничение правотворческих полномочий субъектов Российской Федерации и муниципальных образований: законодательная модель и практика ее реализации / *Валентина Викторовна Эмих* // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1. — С. 25—30.

Оценена законодательная модель разграничения правотворческих полномочий субъектов РФ и муниципальных образований. Сделан вывод о ее соответствии принципам соразмерного распределения публичных задач между уровнями публичной власти и достаточного обеспечения финансовыми средствами для решения поставленных публичных задач. На основе анализа практики реализации обозначенной схемы показаны ее основные недостатки.

Див. також: 04.03—04.11.430.

**12.00.03. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС; СІМЕЙНЕ ПРАВО;
МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Книги

03.03—04.11.214.

347.451.6 Беляева О. А. Аукционы и конкурсы : Комментарий судебно-арбитражной практики / *Ольга Александровна Беляева*. — М. : Волтерс Клувер : Контрант, 2010. — 304 с.

Основная цель работы — выявление «пробелов» правового регулирования отношений, связанных с организацией и проведением торгов на основе анализа судебно-арбитражной практики последних лет. Жанр издания — научно-практический комментарий судебных позиций по делам об оспаривании торгов в разных отраслях (банкротство, реализация предмета ипотеки, аренда земельных участков, размещение государственного заказа и проч.) На примере каждого конкретного спора предпринимается попытка не только продемонстрировать «пробелы» законодательного регулирования торгов, но и предложить возможные пути их преодоления. В настоящем комментарии каждое дело подвергается тщательному и комплексному анализу, исследуются выводы судебных инстанций, отдельно изучается их мотивировка. Характерное отличие настоящего издания от других аналогичных работ заключается в принципе отбора комментируемых дел — читателю предлагается анализ таких проблем, связанных с оспариванием торгов, которые не поднимались современными учеными-юристами и пока еще не нашли должного отражения в современной юридической литературе.

03.03—04.11.215.

347.77.028 Городов О. А. Правовая охрана и использование единых технологий, созданных за счет или с привлечением бюджетных средств : монография / *Олег Александрович Городов*. — М. : Волтерс Клувер, 2010. — 160 с.

Рассмотрены правовые проблемы, связанные с регулированием отношений по использованию результатов интеллектуальной деятельности в составе единых технологий, созданных за счет или с привлечением бюджетных средств, и передачей прав на них третьим лицам. Особое внимание уделено правовым режимам единой технологии, установленным действующим законодательством об интеллектуальной собственности, договорным формам, опосредующим передачу прав на результаты интеллектуальной деятельности, входящие в состав единой технологии, и передачу прав на единую технологию.

03.03—04.11.216.

347.254(477)(094.1) Житловий кодекс України : наук.-практ. комент. / за заг. ред. Є. О. Ха-

ритонова, Н. Ю. Голубевої ; НУ ОЮА. — Х. : Одиссей, 2010. — 480 с.

Прокоментовано норми, які активно застосовуються у практиці, що є «працюючими». Що ж до тих статей ЖК України, котрі формально не набули чинності, фактично вибули з ужитку, то до них спеціальний коментар, як правило, не пропонується.

03.03—04.11.217.

347.795 Коносамент: от теории к практике : сб. документов / сост.: А. А. Ницевич, Н. В. Мельников, В. П. Лебедев [и др.] — О. : Фенікс, 2010. — 170 с.

Настоящее издание — это практическое пособие, которое призвано помочь в деятельности, связанной с организацией и осуществлением перевозки грузов, в особенности морским транспортом. Проанализированы некоторые аспекты истории правового регулирования договора перевозки грузов, который оформляется с помощью коносамента. Проведено исследование и других отношений, складывающихся по поводу выдачи коносамента, а также при сдаче груза по коносаменту.

03.03—04.11.218.

347.53:004.45 Крыжановская А. А. Гражданско-правовая ответственность за вред, причиненный в связи с использованием сложных программных продуктов : науч.-практ. исслед. / *Алла Александровна Крыжановская*. — М. : Волтерс Клувер, 2010. — 160 с.

В предлагаемой книге впервые в отечественной юридической литературе предпринята попытка теоретической разработки проблем защиты прав лиц, которым причинен вред деятельностью по использованию сложных программ. Автор вводит понятие «сложная программа», характеризующее программы нового поколения, которые создаются для обслуживания сложных процессов, обосновывает повышенную опасность деятельности по использованию таких программ, рассматривает проблемы, связанные с определением субъектов ответственности за вред, причиненный указанной деятельностью. В качестве явлений непреодолимой силы, освобождающих владельцев сложных программ от ответственности, исследуются и вводятся понятия «компьютерная вирусная эпидемия» и «компьютерная вирусная атака». Кроме того, предложены направления для дальнейшего научного исследования и практического решения правовых проблем, существующих в информационной сфере.

03.03—04.11.219.

347.447.82 Оболенкова Е. В. Односторонний отказ от исполнения обязательства : науч.-

практ. исследование / *Елена Викторовна Обо-
лонкова*. М.: Волтерс Клувер: Контракт,
2010. 144 с.

Научно-практическое исследование посвя-
щено одному из основных способов прекра-
щения обязательственных отношений — односто-
роннему отказу от исполнения обязательства.
Исследованы как теоретические, так и практи-
ческие вопросы, связанные с реализацией пра-
ва на односторонний отказ, проанализированы
правовые нормы и обширная судебно-арбит-
ражная практика их применения. Даны на ос-
новании проведенного анализа рекомендации
по совершенствованию действующего законо-
дательства.

03.03—04.11.220.

347.441.048 Трофимов В. Н. Недействитель-
ность сделок: сб. судебной практики с коммент.
/ *Владимир Николаевич Трофимов*. М.: Вол-
терс Клувер, 2010. 368 с.

В сборник включены решения Высшего ар-
битражного суда РФ и арбитражных судов фе-
деральных округов, касающиеся признания сде-
лок недействительными по основаниям, предус-
мотренным ГК РФ. К каждому судебному реше-
нию дан авторский комментарий. Освещены наи-
более актуальные на сегодняшний день вопросы
недействительности сделок, а также предприя-
та попытка показать оптимальные их решения.
Специально выделены проблемы, связанные с
применением последствий недействительности
сделок.

Автореферати

03.03—04.11.221.

347.25(477)(43.3) Кутателадзе В. О. Право
користування чужою земельною ділянкою для
забудови за цивільним законодавством України:
автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 /
Кутателадзе Віталій Олександрович; НДІ приват-
ного права і підприємництва НАПрН України.
К., 2011. 19 с.

Проаналізовано рецепцію вказаного інститу-
ту в сучасному цивільному праві України, про-
стежено зв'язок з радянським цивільним законо-
давством, проведено порівняльний аналіз із за-
конодавством деяких іноземних країн. Дослідже-
но підстави виникнення та припинення права
користування чужою земельною ділянкою для
забудови за цивільним законодавством України.
Сформульовано авторське визначення права ко-
ристування чужою земельною ділянкою для за-
будови, договору суперфіцій, проаналізовано
динаміку цього договірної зобов'язання. Визна-
чено характерні риси вказаного речового права.
Виявлено прогалини у регулюванні відносин ко-
ристування чужою земельною ділянкою для за-
будови та запропоновано зміни до ЦК України
та ЗК України.

03.03—04.11.222.

347.4:001.89(043.3) Лукасевич-Крутник І. С.
Договір підряду на проведення проектних та
пошукових робіт: автореф. дис. ... канд. юрид.
наук: 12.00.03 / *Лукасевич-Крутник Ірина
Степанівна*; Нац. акад. внутр. справ. — К.,
2011. 20 с.

Подано генезу правового регулювання
зобов'язань за договором підряду на проведення
проектних та пошукових робіт в Україні. Про-
аналізовано поняття, визначено сферу застосу-
вання та правову природу цього договору. Дос-
ліджено особливості його суб'єктивного складу і
порядок укладення. Визначено коло істотних
умов договору підряду на проведення проектних
та пошукових робіт. Розглянуто права й обов'яз-
ки сторін за договором. Особливу увагу приділе-
но дослідженню відповідальності підрядника та
замовника за договором підряду на проведення
проектних та пошукових робіт.

03.03—04.11.223.

347.4(477+478+470)(043.3) Некіт К. Г. До-
говір довірчого управління майном: порівняльно-
правовий аналіз на матеріалах України, Республі-
ки Молдова та Російської Федерації: автореф.
дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / *Некіт Ка-
терина Георгіївна*; НУ ОЮА. О., 2011.
20 с.

Проаналізовано виникнення договірних кон-
струкцій у римському приватному праві та їхній
розвиток у похідних від нього європейських си-
стемах цивільного права. За результатами про-
веденого аналізу доктринальних положень та
законодавства України, Республіки Молдова та
РФ виявлено особливості формування даного
інституту в цивільному праві вказаних країн,
спільні та відмінні особливості законодавчого
закріплення договору довірчого управління май-
ном. Визначено його ознаки та специфіку, сфор-
мульовано рекомендації щодо вдосконалення
законодавства і практики застосування.

03.03—04.11.224.

341.174(4)(043.3)+341.174(477)(043.3) Стре-
ля М. І. Авторське право на літературні й ху-
дожні твори в Європейському Союзі та Україні:
порівняльно-правове дослідження: автореф.
дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / *Стреля
Михайло Іванович*; НУ ОЮА. О., 2011.
20 с.

Проаналізовано історичні та нормативні ас-
пекти становлення і розвитку авторського права
на літературні й художні твори, міжнародні,
європейські та національні доктринальні підходи
до його визначення і регламентації. Визначено
дефініцію авторського права на літературні й ху-
дожні твори, його джерела, специфіку норма-
тивного забезпечення, об'єктно-суб'єктну і
змістовну складові в ЄС, його державах-членах
та в Україні. Звернуто увагу на гармонізаційні
аспекти захисту авторського права на літера-
турні й художні твори в законодавстві України
та ЄС.

Статті

03.03—04.11.225.

347.65(470) Абраменков М. С. О необходимости совершенствования правового регулирования наследственных отношений международного характера / *Михаил Сергеевич Абраменков* // *Наследственное право*. 2011. № 1. С. 19—25.

Рассмотрено современное состояние коллизивно-правового регулирования наследственных отношений в международном частном праве РФ в свете разработки и опубликования Концепции совершенствования раздела «Международное частное право» Гражданского кодекса РФ. Сформулированы рекомендации по пересмотру некоторых нормативных предписаний в данной сфере с учетом последних достижений отечественной и зарубежной доктрины и практики.

03.03—04.11.226.

343.985:343.533.2 Александров А. Г. Особенности организации расследования незаконного использования товарного знака и других средств индивидуализации / *А. Г. Александров* // *Право интеллектуальной собственности*. 2011. № 1. — С. 27—29.

Отражена специфика организации расследования незаконного использования товарного знака и других средств индивидуализации. Раскрыты обстоятельства, подлежащие установлению по данной категории дел. Обозначены особенности характерных следственных ситуаций, возникающих в процессе расследования преступлений данного вида.

03.03—04.11.227.

347.66 Алексеев В. А. Наследование недвижимости и государственная регистрация прав / *Вадим Александрович Алексеев* // *Наследственное право*. 2011. № 2. С. 20—24.

Проанализированы особенности наследования недвижимого имущества, в том числе проблемы, которые могут возникнуть в связи с регистрацией прав наследников на недвижимость наследователей. Особое внимание обращено на необходимость законодательного решения проблем, связанных со смертью участников договоров об отчуждении недвижимого имущества до регистрации их прав.

03.03—04.11.228.

347.254 Алексеева О. Г. Правовое положение членов семьи титульного владельца жилого помещения / *О. Г. Алексеева* // *Российский юридический журнал*. — 2011. — № 1. — С. 144—152.

С учетом законодательного регулирования и судебной практики предложен развернутый анализ категории «член семьи нанимателя собственника жилого помещения». Рассмотрены права бывших членов семьи титульного владельца жилого помещения.

03.03—04.11.229.

347.65:347.77.043 Антощенко-Оленева О. И. К вопросу иерархии норм действующего законодательства о включении в состав наследства интеллектуальных прав / *О. И. Антощенко-Оленева* // *Вестник Российской правовой академии*. 2011. № 1. С. 25—28.

Рассмотрены вопросы иерархии норм действующего отечественного законодательства о включении в состав наследства интеллектуальных прав. Особое внимание уделено взаимодействию норм разд. V и VII ГК РФ.

03.03—04.11.230.

347.77:001.8 Антощенко-Оленева О. И. Проблемы методологии научных исследований в сфере интеллектуальных прав / *О. И. Антощенко-Оленева* // *Право интеллектуальной собственности*. 2011. № 1. С. 6—8.

Отмечена важность нацеленности правовых исследований в сфере интеллектуальной собственности на практический результат. Обоснована необходимость расширения применения существующих специальных правовых методов исследования в области права интеллектуальной собственности.

03.03—04.11.231.

347.77 Атаманова Ю. Складний результат інтелектуальної діяльності та особливості прав на нього / *Ю. Атаманова* // *Право України*. 2011. № 3. С. 127—138.

Відмічено, що в українському законодавстві відсутні правові норми, які регулюють відносини між суб'єктами прав інтелектуальної власності та розробниками складних результатів інтелектуальної діяльності. Проведено предметне дослідження питання правової природи, особливостей складних результатів інтелектуальної діяльності об'єктів господарського та цивільного обороту. З'ясовано питання щодо встановлення прав на них.

03.03—04.11.232.

340.658.56 Блашук Т. Поняття якості в праві України / *Тетяна Блашук* // *Підприємництво, господарство і право*. — 2011. — № 3. С. 11—13.

Проаналізовано поняття якості як правової категорії у законодавстві України та спеціальній літературі. Розглянуто її з точки зору філософії, логіки, економіки, техніки, юриспруденції та інших наук у контексті різних історичних формаций. Зазначено, що юридичне визначення якості конкретного товару, роботи чи послуги є поєднанням як економічних, так і правових аспектів.

03.03—04.11.233.

347.664 Блинков О. Е. Отсрочка раздела наследства / *Олег Евгеньевич Блинков* // *Наследственное право*. 2011. № 2. С. 24—27.

Рассмотрено действующее российское гражданское законодательство о запрете раз-

дела наследства. Замечено, что наследственное законодательство зарубежных стран гораздо более детально предусматривает меры обеспечения прав неродившегося наследника при разделе наследства. На основе сравнительно-правового анализа сделан вывод о необходимости внесения в российское наследственное законодательство правил об отсрочке раздела наследства.

03.03—04.11.234.

347.65/68(470) Блинков О. Е. Юридические лица в наследственном праве / *Олег Евгеньевич Блинков, Ксения Юрьевна Егоренкова* // Наследственное право. 2011. № 1. С. 3—8.

Проанализирован гражданско-правовой статус юридических лиц в наследственном праве. Рассмотрены наиболее проблемные вопросы, связанные с принятием наследства юридическими лицами и возможностью отстранения юридических лиц от наследования. Подчеркнуто, что само по себе наличие в системе наследственного права конструкции юридического лица свидетельствует об объективно высокой степени развития российской юридической науки, а наделение организаций наследственной правосубъектностью указывает на существование достаточно развитых экономических отношений и имущественного оборота.

03.03—04.11.235.

347.254 Бобровская О. Н. Право собственности на жилые помещения в проекте Гражданского кодекса Российской Федерации / *Ольга Николаевна Бобровская* // Гражданское право. — 2011. № 2. С. 17—19.

Рассмотрены положения проекта ГК РФ о праве собственности на жилые помещения. Проанализированы предстоящие новеллы гражданского законодательства в части определения правового режима жилых помещений и прав собственника и иных лиц на них.

03.03—04.11.236.

347.67 Бредихина А. С. Предмет завещательного отказа в проекте Гражданского кодекса Российской Федерации / *Анастасия Сергеевна Бредихина* // Наследственное право. 2011. № 2. С. 10—13.

Рассмотрено расширение возможного предмета завещательных отказов в проекте ГК РФ. Проанализировано понятие и сущность usufructa и права вешной выдачи, которые могут быть включены в завещательный отказ. Опубликованный проект ФЗ «О внесении изменений в части первую, вторую, третью и четвертую ГК РФ, а также в отдельные законодательные акты РФ», подготовленный в соответствии с Концепцией развития гражданского законодательства, существенно расширяет предмет завещательных отказов за счет введения новых ограниченных вещных прав на имущество и создания логически непротиворечивой и стройной системы норм, посвященных вещным правам.

03.03—04.11.237.

347.122 Вавженчук С. Межі розуміння юридичної природи причинного зв'язку в цивільному праві / *Сергій Вавженчук, Вадим Довгопол* // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 13—15.

Розглянуто юридичну природу причинного зв'язку в цивільному праві. Досліджено його ознаки. Визначено послідовність, за якою необхідно встановити наявність цивільного правопорушення. Сформульовано визначення причинного зв'язку, яке найбільш точно відповідає його сутності.

03.03—04.11.238.

347.122 Вавилин Е. В. Механизм реализации гражданских прав / *Е. В. Вавилин* // Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2011. № 2. С. 229—233.

Статья посвящена исследованию действия механизма осуществления субъективных гражданских прав и исполнения обязанности. Выявлены стадии механизма осуществления прав, обоснован взгляд на вспомогательные сделки как минимальные необходимые элементы, приводящие в движение весь механизм, обуславливающие переход субъективного права из одного качественного состояния в другое. Обоснованы конкретные предложения по совершенствованию действующих научных подходов к данной проблеме.

03.03—04.11.239.

347.12(470) Вавилин Е. В. Осуществление и защита гражданских прав в свете проекта изменений Гражданского кодекса Российской Федерации / *Евгений Валерьевич Вавилин* // Гражданское право. 2011. № 1. С. 7—11.

Исследованы основные тенденции развития действующего гражданского права. Проанализирован проект системных изменений ГК РФ, связанных с осуществлением и защитой гражданских прав, представительством, доверенностью и институтом исковой давности.

03.03—04.11.240.

347.65/66 Вавилин Е. В. Осуществление наследственных прав: субъекты, объекты, механизм реализации / *Евгений Валерьевич Вавилин* // Наследственное право. 2011. № 1. С. 9—12.

Рассмотрены субъекты, объекты наследования и механизм принятия наследства. Проанализированы современные недостатки правового регулирования наследственных отношений. Обоснованы конкретные предложения по совершенствованию действующего гражданского права.

03.03—04.11.241.

347.2/6 Васильев В. В. Система отрасли гражданского права: основные признаки и понятие / *В. В. Васильев* // Закон и право. 2010. — № 11. — С. 52—54.

Проанализированы имеющиеся в юридичес-

кой литературе основные определения системы отрасли гражданского права и ее признаки. Выделены, по мнению автора, основные признаки системы отрасли гражданского права. Сформулировано определение данного понятия.

03.03—04.11.242.

347.721(470) Вербицкая Ю. О. Некоммерческие корпоративные и унитарные организации в проекте Гражданского кодекса Российской Федерации / *Юлия Олеговна Вербицкая* // Гражданское право. 2011. № 1. С. 23—28.

Рассмотрен вопрос о развитии законодательства о некоммерческих организациях в проекте ГК РФ. Дан научный анализ новой системе некоммерческих организаций, основанной на делении юридических лиц на корпорации и унитарные организации.

03.03—04.11.243.

347.77(477):347.4 Волошин В. О. Особливості виникнення, зміни та припинення договірних відносин у сфері промислової власності / *В. О. Волошин* // Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 184—189.

У контексті вивчення особливостей договірних відносин у сфері промислової власності визначено їх характеристику. Узагальнено погляди вчених та положення чинного законодавства України щодо правового регулювання договірних відносин у сфері промислової власності. Зроблено висновок, що регулювання цивільних правовідносин у сфері промислової власності не лише забезпечує реалізацію творчого потенціалу, але й виступає динамічним рушієм розвитку ринкових відносин. Ліцензійний договір виступає безпосереднім засобом виникнення, зміни та припинення договірних відносин у сфері промислової власності.

03.03—04.11.244.

347.651 Гаврилов В. Н. Наследники по закону и порядок призвания их к наследованию по российскому и зарубежному законодательству / *Владимир Николаевич Гаврилов* // Наследственное право. — 2011. — № 2. — С. 13—16.

Рассмотрен порядок призвания наследников по закону по российскому и зарубежному законодательству. Проанализирована каждая из очердей наследников, за исключением нетрудоспособных иждивенцев. Отмечено, что призванные к наследованию наследники по закону, кроме случаев, предусмотренных в законе (ст. 1146 ГК РФ), являются наследниками в равных долях (п. 2 ст. 1141 ГК РФ), т. е. наследство делится между ними поровну.

03.03—04.11.245.

347.195 Галянтич М. Непідприємницькі товариства у механізмі реалізації права на свободу об'єднань / *Микола Галянтич, Володимир Кочин* // Юридична Україна. — 2011. — № 2. — С. 47—51.

Розглянуто національні та міжнародні нормативно-правові акти щодо права на свободу об'єднання (асоціації). Стаття спрямована на вирішення проблеми реалізації особами права на свободу об'єднань шляхом створення невідприємницьких товариств. Запропоновано надати неформальним організаціям окремих цивільних прав, які б забезпечували досягнення мети, поставленої таким товариством.

03.03—04.11.246.

347.45/47:355.58(470) Гольцов В. Б. О необходимости классификации договоров, заключаемых в подразделениях единой государственной системы предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций Российской Федерации / *В. Б. Гольцов* // Закон и право. — 2010. — № 12. — С. 52—53.

Рассмотрены виды и порядок заключения договоров в подразделениях Единой государственной системы предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций РФ. На основе анализа договорных правоотношений в указанной сфере обоснована необходимость введения единой классификации договоров, заключаемых в подразделениях государственной системы предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций РФ.

03.03—04.11.247.

347.457:347.43 Грачев В. В. Основания прекращения вексельного обязательства / *Вадим Владимирович Грачев* // Закон. 2011. № 1. — С. 129—136.

Приведен перечень оснований прекращения вексельных обязательств и дана краткая характеристика каждому из них. В числе этих оснований выделены суррогаты исполнения, которые приводят к удовлетворению кредитора и приравниваются надлежащему исполнению обязательства. Отстаивается тезис о том, что ни истечение вексельной давности, ни утрата векселя не приводят к прекращению права из векселя.

03.03—04.11.248.

347.15/18 Гринько П. О. Поняття секундарного права / *П. О. Гринько* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 130—140.

Простежено генезу поняття «секундарне право». Проаналізовано точки зору науковців на правову природу секундарних прав. Доведено, що на відміну від правоздатності, елементом якої є можливість особи своєю дією змінювати лише власну правову сферу, зміст секундарного права становить можливість в односторонньому порядку змінювати чужу правову сферу. Наведено авторське визначення поняття секундарного права як різновиду суб'єктивної правової можливості втручання в чужу правову сферу з метою досягнення правового результату шляхом одностороннього волевиявлення.

03.03—04.11.249.

347.4 Гришко О. До питання про ознаки порушення договірних зобов'язань / *Олексій Гришко* // Юридична Україна. 2011. № 4. — С. 65—69.

Проаналізовано сутність цивільного правопорушення у договірних зобов'язаннях відносинах та обґрунтовано ознаки порушення договірних зобов'язань у цивільному праві. Досліджено існуючі підходи щодо незалежної поведінки у договірних цивільних відносинах та їх значення. Зазначено, що невчинення особою дій на виконання зобов'язання тягне за собою порушення його змісту, елементом якого є невиконаний (належно виконаний) обов'язок.

03.03—04.11.250.

347.453 Гунин А. В. Договор субаренды в российском гражданском праве: общие положения / *Андрей Вадимович Гунин* // Гражданское право. 2011. № 2. С. 30—33.

Рассмотрены общие положения о договоре субаренды, в том числе о правовой природе договора субаренды. Проведен анализ действующего законодательства и доктрины о договоре субаренды. Выявлены проблемы, которые возникают в связи с определением правовой природы указанного договора.

03.03—04.11.251.

347.440;347.72.031 Гурьев В. Н. Соглашения акционеров как особый вид гражданского договора. Классификация соглашений / *В. Н. Гурьев* // Закон и право. — 2010. — № 12. — С. 64—68.

Рассмотрено соглашение акционеров в аспекте юридического факта, порождающего обязательственное правоотношение. Проблемы, связанные с классификацией акционерных соглашений, относятся к числу актуальных проблем цивилистики. Исследованы различные критерии, которые могут быть положены в основу классификации акционерных соглашений. В результате проведенного исследования была разработана и предложена собственная классификация соглашений акционеров по субъектам и объектам.

03.03—04.11.252.

347.19(470) Гутников О. В. Оптимизация видов юридических лиц в соответствии с потребностями гражданского оборота / *Олег Валентинович Гутников* // Журнал российского права. — 2011. — № 1. — С. 54—64.

Рассмотрены вопросы совершенствования системы правового регулирования юридических лиц, их деления на коммерческие и некоммерческие. Предложено выделять корпорации и некорпоративные юридические лица, закрепить исчерпывающий перечень их организационно-правовых форм в ГК РФ.

03.03—04.11.253.

351.817;654.172 Данилина И. В. Федеральный закон «О связи» и рынок платного телеви-

дения / *Ирина Викторовна Данилина* // Цивилист. 2011. № 2. С. 17—20.

Рассмотрены вопросы взаимоотношений между вещателями и операторами связи. Проанализированы изменения, внесенные в Федеральный закон «О связи». Обозначены основные проблемы, которые могут возникнуть при его применении.

03.03—04.11.254.

347.441.048(470) Данилов И. А. Недействительность сделок с пороком содержания: общий состав / *Иван Александрович Данилов* // Гражданское право. 2011. № 2. С. 33—36.

Проанализированы отрицательные правовые моменты отсутствия в действующем ГК РФ такого основания недействительности сделок, как сделки, совершенные в обход закона. Сделан вывод о необходимости установления судом при рассмотрении дела о признании сделки недействительной по ст. 168 ГК РФ факта наличия нарушений прав и интересов истца.

03.03—04.11.255.

347.78(470) Дітц А. Врегулювання питань авторського права у новій частині четвертій Цивільного кодексу Російської Федерації: системний регрес, але помірний сутнісний прогрес / *А. Дітц* // Право України. 2011. № 3. С. 78—91.

Проаналізовано основні положення ч. 4 ЦК РФ, що стосується регулювання авторського права. Позитивно оцінюючи тенденцію кодифікації законодавства про інтелектуальну власність загалом, автор, однак, вбачає недоліки того законодавчого акта у надмірній кількості загальних норм, призначених для регулювання правовідносин щодо всіх видів об'єктів інтелектуальної власності, без урахування специфіки кожного з них. На його думку, нове регулювання авторського права у ч. 4 ЦК РФ втратило всебічність і прозорість, що існували у межах Закону про авторське право від 1993 р. Позитивним моментом відмічено вдосконалення норм, що стосуються охорони комп'ютерних програм та баз даних, а також положень, що регулюють питання захисту прав.

03.03—04.11.256.

347.440;351.77 Дробот М. А. Медицинские услуги в системе услуг / *Марина Александровна Дробот* // Социальное и пенсионное право. 2011. № 1. С. 38—40.

Опираясь на международный и российский опыт, проанализирован правовой статус медицинских услуг в гражданском праве. Исследована правовая категория качества оказываемых услуг. Отмечено, что основным условием оказания медицинских услуг надлежащего качества и проведения анализа их исполнения является наличие стандартов качества медицинской помощи.

03.03—04.11.257.

347.2(470) Емелькина И. А. Вещные права в проекте изменений Гражданского кодекса Российской Федерации / *Ирина Александровна Емелькина* // Гражданское право. — 2011. — № 1. — С. 28—37.

Представлен анализ проекта изменений раздела второго ГК РФ, касающихся большинства институтов вещного права. По мнению автора, проект предлагает наиболее безболезненный путь совершенствования российского гражданского законодательства и перехода на цивилизованный механизм правового регулирования вещных отношений.

03.03—04.11.258.

347.27 Емелькина И. А. Залог недвижимости (ипотека) как ограниченное вещное право в отечественном праве и зарубежных правовых порядках / *И. А. Емелькина* // Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2011. — № 1. С. 170—194.

Статья посвящена анализу правовой природы залога в российском гражданском праве и зарубежных правовых порядках континентального права. Приведен исторический анализ формирования залога как вещного права в европейских государствах. Сформирована теоретико-правовая конструкция залога как вещного права в современном российском гражданском праве.

03.03—04.11.259.

347.1 Еременко А. С. Организационно-методологические основания российской доктрины гражданского правоприменения / *Александр Сергеевич Еременко* // Гражданское право. — 2011. — № 2. — С. 3—7.

На метатеоретическом уровне исследованы методологические и организационные вопросы российской доктрины гражданского правоприменения как специально-юридического учения о применении права на современном этапе и в конкретно-исторической ретроспективе.

03.03—04.11.260.

347.77:004.738.5 Жилінкова О. Розпорядження правами інтелектуальної власності в мережі Інтернет / *Олена Жилінкова* // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 52—57.

Обґрунтовано думку про необхідність поширення на практиці саме договірних регулювань відносин щодо використання об'єктів права інтелектуальної власності в Інтернеті, що виникають між рівноправними суб'єктами цивільного права. Визначаючи негативні наслідки виникнення Інтернету для авторського права, вказано на необхідність врахувати безліч позитивних аспектів його існування за умови послідовної, логічної та продуманої реалізації можливостей учасників цивільних правовідносин у кіберпросторі.

03.03—04.11.261.

347.191.11 Жорнокуй Ю. Суб'єктивне корпоративне право: універсальна єдність чи мно-

жинність прав / *Ю. Жорнокуй* // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 3. С. 106—116.

Розглянуто поняття «корпоративне право». Проаналізовано три підходи до тлумачення категорії суб'єктивного корпоративного права, які склалися на сьогодні в наукових колах. З'ясовано сутність суб'єктивного корпоративного права як простої або складної правової категорії.

03.03—04.11.262.

347.440:347.63 Журавлева С. П. Место договора о суррогатном материнстве среди других гражданско-правовых договоров / *С. П. Журавлева* // Современное право. — 2011. — № 4. С. 64—66.

Рассмотрены все известные в российском законодательстве гражданско-правовые договоры в сравнении с договором о суррогатном материнстве. Обоснован вывод о том, что договор о суррогатном материнстве является непоименованным (нетипичным) гражданско-правовым договором.

03.03—04.11.263.

347.440:347.22 Загородній С. А. Правові підстави виникнення кондиційних зобов'язань / *С. А. Загородній* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 4. — С. 45—51.

З'ясовано питання виникнення зобов'язань з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Розкрито правові підстави виникнення таких зобов'язань. Проаналізовано співвідношення понять «набуття» та «збереження».

03.03—04.11.264.

347.772:006 Злотников А. В. Особенности правового статуса сторон договора возмездного оказания услуг по добровольной сертификации (добровольному подтверждению соответствия) / *А. В. Злотников* // Закон и право. — 2010. — № 11. — С. 55—57.

Представлены результаты исследования договорных отношений в сфере добровольной сертификации, возникающие между органом по сертификации и заявителем в процессе добровольного подтверждения соответствия. Рассмотрены особенности правового статуса лиц, способных выступать в качестве сторон изучаемого договора, разграничены понятия «заявитель» и «сторона договора» — заказчик услуги.

03.03—04.11.265.

347.12 Иванишин П. З. Решение собрания как основание возникновения гражданских прав и обязанностей / *Павел Зиновьевич Иванишин* // Гражданское право. — 2011. — № 2. — С. 8—12.

Рассмотрено предложенное в проекте ГК РФ расширение перечня оснований возникновения гражданских прав и обязанностей за счет отнесения к ним решений собраний. На основе анализа сделан вывод, что они могут носить как

правоустановлюючий, так і правонадаючий характер.

03.03–04.11.266.

347.51(470) Іванова С. А. Нравственные аспекты в деликтных обязательствах по законодательству России / С. А. Иванова // Современное право. 2011. № 4. С. 57–58.

Проаналізована роль деликтных обязательств в общественных отношениях. Обосновано предположение, что число споров из деликтов превышает договорные споры, увеличивает стоимость исков по обязательствам из причинения вреда.

03.03–04.11.267.

347.764:368.042(470+574) Идрышева С. К. Договор обязательного страхования как публичный договор / С. К. Идрышева // Цивилист. 2011. № 2. С. 11–16.

На основе анализа законодательства приведены признаки договора обязательного страхования как публичного договора. Проведен сравнительный анализ законодательства России и Республики Казахстан.

03.03–04.11.268.

347.195 Іванов С. О. Реалізація інтересів держави у процесі участі військових частин у цивільних відносинах / С. О. Іванов // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 1. — С. 92–99.

Розглянуто прогалини та колізії діючого законодавства щодо участі військових частин Збройних Сил України у цивільних відносинах. Доведено, що військові частини у майнових відносинах слід визначати юридичними особами публічного права, що обумовлює специфіку реалізації органами військової прокуратури інтересів держави у спірних відносинах за участю таких частин.

03.03–04.11.269.

347.77.028(4+477) Каница Ю. Особенности гармонизации законодательства стран СНГ с законодательством Европейского Союза в сфере охраны интеллектуальной собственности / Ю. Каница // Право України. 2011. № 3. С. 92–100.

Проаналізовано досвід країн Центральної та Східної Європи та країн СНД у сфері забезпечення рівня захисту прав інтелектуальної власності, аналогічно до існуючого в ЄС. Порушено існуючі проблеми на шляху до удосконалення національного законодавства України у цій сфері. Визначено пріоритети та цілі такого удосконалення.

03.03–04.11.270.

347.77.043 Карелина О. В. О некоторых проблемах передачи прав на охраняемые результаты интеллектуальной деятельности и средства индивидуализации при приватизации / Ольга

Викторовна Карелина // Гражданское право. 2011. № 2. С. 40–42.

Продолан анализ существующих теоретических и практических проблем перехода исключительных и иных прав юридических лиц на результаты интеллектуальной деятельности и приравненные к ним средства индивидуализации при приватизации. Сформулированы предложения по совершенствованию Федерального закона от 21 декабря 2001 г. № 178-ФЗ «О приватизации государственного и муниципального имущества».

03.03–04.11.271.

347.121.2 Карнаух Т. П. Структура системи особистих немайнових прав юридичних осіб / Т. П. Карнаух // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 151–155.

Розглянуто питання системи особистих немайнових прав юридичних осіб крізь призму її структури. Представлено внутрішню побудову особистих немайнових прав юридичних осіб, до якої належать такі складові елементи як норма права, інститут права, підгалузь права. Проведено ґрунтовний теоретичний аналіз кожного з наведених елементів у досліджуваній системі, визначено їх взаємозв'язки один з одним. Зроблено висновок стосовно можливості їх закріплення у чинному цивільному законодавстві України.

03.03–04.11.272.

347.133.8(410+73) Карпов Е. А. Сущность доверительной собственности в англосаксонской правовой семье и ее взаимосвязь с договором доверительного управления имуществом в гражданском праве России / Евгений Алексеевич Карпов // Международное публичное и частное право. — 2011. — № 2. — С. 30–33.

Рассмотрена доверительная собственность, которая является важным правовым институтом в странах общего права. Отмечено, что использование норм о доверительной собственности в странах с континентальной системой права позволяет успешно управлять материальными и нематериальными ресурсами. Подчеркнуто, что правовая сущность доверительной собственности проникает в российскую систему гражданского права и способствует его совершенствованию и увеличению торгового оборота. Но исторически сложившееся право России под влиянием законодательства стран континентальной правовой семьи приспособливает данный институт к собственным условиям.

03.03–04.11.273.

347.254:332.85(470) Карпунин Д. В. Правоприменительные аспекты пункта 2 статьи 292 Гражданского кодекса РФ / Д. В. Карпунин // Жилищное право. 2010. № 11. С. 29–38.

Отмечено, что в России в течение последних двух десятилетий активно формируется рынок

жилья. Обращено внимание на то, что одним из главных вопросов, которой возникает в процессе осуществления сделки, является наличие лиц, проживающих на законных основаниях в продаваемом жилом помещении и их дальнейшая судьба в части сохранения правомочия пользования. Анализ судебных решений показывает, что перечень данных категорий лиц шире, чем указанный в законе.

03.03—04.11.274.

347.232.4:347.254(470) Карпук Д. В. Приобретательная давность как основание для возникновения права собственности на жилое помещение / Д. В. Карпук // *Жилищное право*. 2011. № 1. С. 29—38.

Одним из оснований приобретения права собственности на жилое помещение является приобретательная давность. Кажущаяся простота правовой конструкции указанного основания, предполагающего добросовестность, открытость и непрерывность пользования жильем в течение 15 лет, обуславливает большое количество исковых заявлений с требованием признания права собственности на занимаемое жилое помещение в соответствии со ст. 234 ГК РФ. Однако при рассмотрении конкретных дел суды отказывают в признании права собственности на жилые помещения по основанию приобретательной давности, а вышестоящие судебные инстанции отменяют решения об удовлетворении соответствующих исковых требований.

03.03—04.11.275.

347.4(470) Киминчижи Е. Н. Проект Общей части обязательственного права / Евгений Николаевич Киминчижи // *Гражданское право*. 2011. № 1. С. 37—42.

Дан обзор проекта федерального закона о внесении изменений в Гражданский кодекс РФ — раздел III в части общих положений об обязательствах (подраздел I). Обращено внимание на наиболее принципиальные положения проекта. Изложено авторское мнение относительно отдельных законодательных предложений.

03.03—04.11.276.

347.426.6:347.77(477) Кивалова Т. С. Особенности возмещения вреда как способу защиты прав интеллектуальной собственности / Т. С. Кивалова // *Актуальные проблемы политики* : сб. науч. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 16—25.

Проведено аналіз чинного законодавства України щодо відшкодування шкоди, завданої учасникам цивільних відносин у сфері інтелектуальної власності. Приділено увагу цивільно-правовому захисту порушеного права інтелектуальної власності, а також дослідженню змісту, підстав та умов відшкодування майнової та моральної шкоди. Висвітлено механізм реалізації права на відшкодування збитків суб'єктам інтелектуальної власності.

03.03—04.11.277.

347.55 Кивалова Т. С. Особенности возмещения вреда, что возникают с приобретением, сохранения имущества без достаточной правовой подосновы / Т. С. Кивалова // *Актуальные проблемы державы і права* : сб. науч. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. Вип. 56. С. 218—224.

Визначено зміст та сферу застосування зобов'язань, які виникають з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Запропоновано критерії розмежування зобов'язань, які виникають з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави, із зобов'язаннями відшкодування шкоди. Зроблено висновок, що зобов'язання, які виникають з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави, є окремим випадком зобов'язань відшкодування шкоди.

03.03—04.11.278.

347.68 Ковальчук Я. В. Доктринальні аспекти найменування фізичних осіб, які володіють правом на обов'язкову частку в спадщині / Я. В. Ковальчук // *Держава і право*. Юридичні і політичні науки : сб. науч. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 313—318.

З'ясовано найменування фізичних осіб, які незалежно від змісту заповіту володіють правом на обов'язкову частку в спадщині. Проаналізовано погляди вчених-цивілістів на зазначену проблему. Розкрито точку зору тих науковців, які стверджують, що вказаних учасників процесу спадкування можна називати необхідними або обов'язковими спадкоємцями.

03.03—04.11.279.

347.66 Ковальчук Я. В. Можливість розширення кола фізичних осіб, які мають право на обов'язкову частку в спадщині / Я. В. Ковальчук // *Часопис Київського університету права*. 2011. № 2. С. 151—154.

З'ясовано можливість розширення кола фізичних осіб, які незалежно від змісту заповіту володіють правом на обов'язкову частку в спадщині. Проаналізовано погляди учених-цивілістів на зазначену проблему. Автор поділяє точки зору тих науковців, які стверджують, що перелік вказаних учасників процесу спадкування не підлягає жодному розширенню.

03.03—04.11.280.

347.44 Козлова Е. Б. Гражданско-правовые договоры по отраслевой принадлежности регулирующих их норм / Е. Б. Козлова // *Вестник Российской правовой академии*. 2011. № 1. С. 29—33.

Исследовано розділення гражданско-правових договорів по отраслевой приналежності норм, регулюючих відповідну договірну конструкцію. Обоснован вывод о необходимости классификации гражданско-правовых договоров по указанному системному признаку на отраслевые, межотраслевые и комплексные.

03.03—04.11.281.

347.416 Комиссарова Е. Г. Отказ от договора в ряду иных действий, направленных на его прекращение / *Елена Генриховна Комиссарова* // *Цивилист.* — 2011. — № 2. — С. 56—61.

Исследована проблема реализации права на отказ от договора при наличии оснований, указанных в законе. Проанализированы фактические и юридические особенности их совершения, проводя разграничение с иными смежными действиями.

03.03—04.11.282.

347.133.8 Копасова И. В. Залог как фидуциарная сделка / *И. В. Копасова* // *Вестник Российской правовой академии.* 2011. № 1. С. 34—37.

Исследована правовая природа залога как способ обеспечения исполнения обязательства с точки зрения фидуциарности сделки в рамках залоговых отношений, направленных на обеспечение исполнения договорных обязательств в так называемых предпринимательских договорах и закрепляющих переход права собственности к обеспеченной стороне.

03.03—04.11.283.

347.65/68(470):347.113 Копейна С. А. Коллизионные вопросы наследования по закону в Российской Федерации и государствах-участниках СНГ / *Светлана Алексеевна Копейна* // *Наследственное право.* 2011. № 2. С. 37—40.

Исследованы коллизионные вопросы наследования по закону в России и государствах — участниках СНГ. Рассмотрено участие РФ в многосторонних конвенциях и двусторонних договорах о международной правовой помощи по гражданским делам, заключенных в рамках Содружества Независимых Государств. Проведено исследование содержания международных договоров.

03.03—04.11.284.

351.711 Короткова О. И. Проблемы управления и распоряжения государственной собственностью / *О. И. Короткова* // *Современное право.* — 2011. — № 3. — С. 66—70.

Рассмотрены вопросы и проблемы, связанные с управлением и распоряжением государственной собственностью. Обоснован вывод о том, что государственная собственность все же недостаточно управляема, уязвима, открыта для различного рода злоупотреблений.

03.03—04.11.285.

340.111.5 Коструба А. Ознаки правоприменяющих юридических фактов / *Анатолій Коструба* // *Підприємництво, господарство і право.* — 2011. № 2. С. 9—12.

Підкреслено, що визначення наявності правовідносин як юридичного факту має, передусім, практичне значення. Це пов'язано з тим, що при виникненні необхідності доведення певних обставин зручніше доводити не факт виникнення

правовідносин, а факт їх наявності. Проаналізовано існуючі теоретико-прикладні розробки у сфері ознак правоприменяючих юридичних фактів. Сформульовано наукові пропозиції для вирішення поставленої проблеми.

03.03—04.11.286.

347.66 Котарев С. Н. Осуществление наследственных прав недееспособных и ограниченно дееспособных граждан / *Сергей Николаевич Котарев, Оксана Валерьевна Котарева* // *Наследственное право.* — 2011. — № 2. — С. 27—33.

Проведен анализ способности наследовать и завещать имущество недееспособными и ограниченно дееспособными лицами как о важном элементе гражданской правоспособности. Отмечены типичные нарушения наследственных прав и интересов недееспособных и ограниченно дееспособных граждан и предложены способы их защиты. Сделаны выводы по совершенствованию текущего наследственного законодательства.

03.03—04.11.287.

347.65(470) Крашенинников П. В. Наследование выморочного имущества в России, государствах — участниках СНГ и Балтии: история и современное состояние / *Павел Владимирович Крашенинников, Светлана Алексеевна Копейна* // *Наследственное право.* 2011. № 1. С. 13—18.

Рассмотрена история наследования выморочного имущества, а также современное состояние юридической регламентации перехода выморочного имущества к публично-правовым образованиям. Предложено принять закон о наследовании выморочного имущества.

03.03—04.11.288.

347.77/78 Крижна В. М. Право інтелектуальної власності та суспільні інтереси / *В. М. Крижна* // *Право України.* 2011. № 3. С. 60—65.

З'ясовано баланс інтересів правоволодільців та суспільства щодо результатів творчої діяльності. Проаналізовано світові тенденції щодо права інтелектуальної власності. Окрему увагу приділено критиці авторського і патентного права, строку правової охорони їх об'єкта. Висловлено заперечення проти поширення на програмне забезпечення строків охорони авторського права. Зроблено висновок про потребу не лише періодичного перегляду та законодавчого закріплення балансу інтересів, а й дотримання цих норм на практиці.

03.03—04.11.289.

347.518 Кужильна К. В. Особливості відшкодування шкоди, завданої учасниками дорожнього руху / *К. В. Кужильна* // *Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА.* О., 2011. Вип. 57. — С. 504—510.

З урахуванням такої загальної засади цивіль-

ного права, як справедливість, проведено аналіз ступеня вини та відповідно розміру завданої шкоди особами, які її спричинили спільно. Розглянуто питання щодо урахування вини постраждалого як підстави зменшення розміру заподіяної шкоди. Встановлено ступінь вини володільця джерела підвищеної небезпеки у разі вибуття цього майна з його законного володільця. Вказано на необхідність взяття до уваги збільшення цін та тарифів у разі отримання коштів на відшкодування спричиненої шкоди після постановлення відповідного судового рішення.

03.03—04.11.290.

347.77.028(477) Кузнєцова Н. С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні / *Н. С. Кузнєцова, О. В. Кохановська* // Право України. 2011. № 3. С. 21—29.

Досліджено проблеми у сфері забезпечення реалізації та захисту прав усіх учасників (суб'єктів) відносин інтелектуальної власності, які нині належать до пріоритетних завдань правового регулювання. Проаналізовано положення чинного законодавства України, в тому числі спеціального. Деталізовано шляхи його удосконалення. Описано кроки, що робляться у цьому напрямі в Україні. Досліджено судову практику розгляду спорів про порушення прав інтелектуальної власності, зокрема у сфері господарського судочинства. Наголошено, що кожен спосіб захисту, який застосовується для захисту порушеного чи оспорюваного права інтелектуальної власності, набуватиме певної специфіки з урахуванням специфіки самого інституту права інтелектуальної власності, а також об'єктів, на які ці права набуваються.

03.03—04.11.291.

347.65/68(470) Кукольник В. Г. Российское частное гражданское право (извлечение о законном наследовании или разделах и о наследовании по духовному завещанию) / *Василий Григорьевич Кукольник* // Наследственное право. 2011. № 1. С. 30—40.

Статья представляет собой извлечение из книги одного из первых русских цивилистов — В. Г. Кукольника. Рассмотрено состояние правового регулирования наследования по закону и завещанию, а также правила о разделе наследства на начало XIX в.

03.03—04.11.292.

347.642 Куропакская Е. Г. Опекa и попечительство над несовершеннолетними, утратившими родительское попечение, как способ защиты их прав / *Е. Г. Куропакская* // Современное право. — 2011. — № 1. — С. 77—80.

Изложена концепция института опеки и попечительства над несовершеннолетними как способа их устройства на воспитание в семью, заменяющую родительскую. Обоснована точка зрения о том, что отношения по опеке и попечительству над детьми, оставшимися без семьи

и родителей, должны регулироваться семейным, а не гражданским законодательством.

03.03—04.11.293.

347.4 Лавріненко І. А. До критики концепції «недійсність правопорушення» правочинів з вадами волі / *І. А. Лавріненко* // Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 158—163.

Здійснено системний аналіз правової природи правочинів з вадами волі, які, відповідно до законодавства, визнаються оспорюваними. Досліджено та проаналізовано погляди представників вказаного напрямку. Визначено переваги та недоліки такого вчення.

03.03—04.11.294.

347.195 Лескова Ю. Г. Роль и значение видового многообразия саморегулируемых организаций в модернизации экономических и правовых отношений / *Юлия Геннадьевна Лескова* // Гражданское право. 2011. № 2. С. 13—17.

Проведено исследование особенностей правового положения саморегулируемых организаций с учетом закрепленной законодателем классификации названных организаций. Обращено внимание на необходимость создания единой концепции института саморегулируемой организации.

03.03—04.11.295.

351.711 Литвиненко О. Речові права на державне майно юридичних осіб публічного права / *Олена Литвиненко* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 3. С. 23—27.

Досліджено перспективи розвитку правових форм здійснення права державної власності. Звернуто увагу на досвід західних держав щодо формування інституту права оперативного управління. Обґрунтовано необхідність удосконалення правового регулювання управління державною власністю на підставі господарського відання й оперативного управління як основних форм здійснення права державної власності.

03.03—04.11.296.

347.255 Литовченко Л. А. Особенности правового регулирования отношений аренды жилья с выкупом: публично-правовой аспект / *Л. А. Литовченко* // Право і суспільство. 2011. № 3. С. 92—97.

З'ясовано поняття «надання громадянам державної підтримки на будівництво (придбання) доступного житла», «доступне житло», «право на надання державної підтримки». Висвітлено особливості правового регулювання відносин оренди житла з викупом, зокрема, публічно-правова складова регулювання цих відносин. Вказано на необхідність аналізу концептуальних підходів законодавця щодо правового регулювання відносин найму житла.

03.03–04.11.297.

347.77.02(470) Лопатін В. Продавці та покупці інтелектуальної власності / *В. Лопатін* // Право України. 2011. № 3. С. 113–126.

Проаналізовано питання, пов'язані з практичними проблемами запуску ринкових механізмів у сфері інтелектуальної власності, зокрема: кому належать (повинні належати) інтелектуальні права на результати науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських розробок; хто є (має бути) основною зацікавленою особою у перетворенні нових знань на основі технології та їх використанні для модернізації виробництва; чи потрібний посередник між першим і другим, і якщо потрібний, то ким він має бути. Розглянуто чинне законодавство РФ та розкрито проблеми практики його застосування.

03.03–04.11.298.

347.19:061.2.001.73 Лысенко В. В. Реформирование законодательства о некоммерческих организациях России: итоги 2010 г. / *Влада Владимировна Лысенко* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 1. — С. 12–15.

Проанализирован опыт правоприменительной практики по использованию действующего законодательства о некоммерческих организациях в РФ. В связи с расширением числа и видов некоммерческих организаций предложены новые подходы к правовому регулированию их деятельности.

03.03–04.11.299.

347.772 Мазаев Д. В. Основы гражданско-правовой защиты исключительного права / *Д. В. Мазаев* // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2011. № 1. С. 173–178.

Статья посвящена поиску основания, предмета, а также форм защиты нарушенного или же оспоренного исключительного права, которое является абсолютным имущественным правом обладателя товарного знака. Основная цель данной работы — найти соответствующее определение гражданско-правовой защиты исключительного права на товарный знак. Кроме того, необходимо обозначить момент возникновения права на защиту для понимания того, когда оно может быть реализовано и в каких формах.

03.03–04.11.300.

347.657 Малкин О. Ю. Право пережившего супруга на обязательную долю в наследстве / *Олег Юрьевич Малкин, Лариса Александровна Смолина* // Наследственное право. 2011. № 2. С. 16–19.

Рассмотрена проблема наследования пережившим супругом как обязательным наследником. Особое внимание уделено анализу закрепленных в действующем законодательстве способов защиты интересов наследников из числа родственников умершего супруга, позволяющих отстранить пережившего супруга от наследования либо уменьшить его наследственную долю.

Внесены предложения, позволяющие обеспечить учет принципа справедливости при осуществлении прав обязательного наследника пережившим супругом.

03.03–04.11.301.

347.131:347.122:007 Матійко М. В. Місце юридичних фактів у реалізації інформаційної функції цивільного права / *М. В. Матійко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. — Вип. 56. — С. 252–257.

Розглянуто інформаційні властивості юридичних фактів як обставин, з якими норми права пов'язують настання правових наслідків встановлення, зміну, припинення або інші трансформації правовідносин. Дано визначення засобам реалізації інформаційної функції цивільного права. Висловлено пропозиції щодо посилення інформаційної функції цивільного права шляхом вдосконалення структури нормативно-правових актів, розкриття інформаційних можливостей юридичних фактів у цивільному праві, внесення змін до законодавства України.

03.03–04.11.302.

347.122:007 Матійко М. В. Цінність цивільно-правової інформації як важливий аспект дослідження інформаційної функції цивільного права / *М. В. Матійко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. С. 484–491.

Дано характеристику цінності цивільно-правової інформації. Визначено фактори, від яких вона залежить. Сформульовано пропозиції щодо посилення інформаційної функції цивільного права шляхом внесення змін до законодавства України.

03.03–04.11.303.

347.78(470+73+4):004.738.5:338.46 Мешкова К. М. Ограничение ответственности провайдеров за нарушение в сети Интернет авторских и смежных прав по законодательству РФ, США и ЕС / *К. М. Мешкова* // Право интеллектуальной собственности. — 2011. — № 1. — С. 16–19.

Статья посвящена определению условий привлечения к ответственности провайдеров за нарушение законодательства в сфере авторских прав по российскому законодательству, США и ЕС. Отмечено отсутствие единого подхода в российской судебной практике по данной категории дел. Раскрыты проблемные вопросы привлечения к ответственности и защиты провайдеров по законодательству США и ЕС.

03.03–04.11.304.

347.440.64(477) Мигалок Л. В. Місце та роль непоіменованих договорів у цивільному праві України / *Л. В. Мигалок* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 172–176.

Висвітлено питання правової природи непоіменованих договорів шляхом відмежування їх від вже сталих, типових договірних видів. Визначено їх роль та місце у цивільному праві України. Розглянуто та проаналізовано питання існування непоіменованих договорів, як прояв договірної свободи.

03.03—04.11.305.

347.772(477) МIRONENKO Н. М. Захист прав на торговельні марки: українська практика та європейський досвід / Н. М. МIRONENKO // Право України. — 2011. — № 3. — С. 30—39.

Проаналізовано положення чинного законодавства України та практичні аспекти реалізації механізму та способів захисту прав і законних інтересів суб'єктів інтелектуальної власності та торговельні марки. Розглянуто проблеми, що виникають у процесі застосування ряду способів захисту, закріплення національним законодавством. З метою удосконалення національного законодавства проаналізовано досвід ряду європейських країн у частині застосування адміністративних процедур, судових заборон, тимчасових заходів, митних процедур тощо, які використовуються у процесі забезпечення прав інтелектуальної власності.

03.03—04.11.306.

347.133.4:614.253.83 МИРОНОВА Г. Представництво пацієнта за довіреністю: цивільно-правова характеристика правочинів / Г. МИРОНОВА // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 3. — С. 117—128.

З'ясовано питання про правову природу медичних правочинів особи на майбутнє. З'ясовано їх місце в загальній цивільно-правовій системі України. Обґрунтовано напрями вдосконалення вітчизняної нормативної бази із зазначеного питання.

03.03—04.11.307.

347.764:347.965.6(470) МИХАЙЛОВА А. С. Правовий статус выгодоприобретателя по договору страхования профессиональной ответственности адвокатов в Российской Федерации / Анастасия Сергеевна МИХАЙЛОВА // Гражданское право. — 2011. — № 2. — С. 43—45.

Рассмотрены услуги, оказываемые адвокатом, в том числе социально незащищенным слоям населения. Обосновано, что выгодоприобретателем по договору страхования профессиональной ответственности адвоката следует признавать клиента адвоката и (или) лицо, назначенное клиентом.

03.03—04.11.308.

347.15/17(4-11+5).001.36 МІКУЛІНА М. Особисті немайнові права: християнське та мусульманське бачення (витоки співіснування) / Маріана МІКУЛІНА // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 7—8.

Досліджено розвиток, співіснування та кон-

такти християнського і мусульманського світобачень. Порівняно норми джерел східноєвропейського та мусульманського права щодо особистих немайнових відносин. Зазначено, що мусульманське право спирається на положення мусульманської релігії — ісламу, згідно з яким існуюча система правил поведінки, настанов і правових норм походить від Аллаха, який дарував людям істинне право. При цьому особистість вважається не самостійною цінністю, а лише частиною органічного цілого — суспільства, держави.

03.03—04.11.309.

347.772:615 МІНДРУЛ А. Значення Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності у правовому регулюванні фармацевтичної сфери / А. МІНДРУЛ // Право України. — 2011. — № 3. — С. 101—112.

Проаналізовано питання забезпечення реалізації права людини на здоров'я в аспекті дотримання прав інтелектуальної власності. Порушено питання уніфікації мінімальних стандартів охорони прав інтелектуальної власності в рамках СОТ та з'ясовано їх вплив на доступність лікарських засобів. Проаналізовано вплив Угоди TRIPS на правове регулювання фармацевтичної сфери.

03.03—04.11.310.

347.763 МОРОЗОВ С. Ю. Договор об организации перевозок грузов: субъектный состав, порядок заключения, ответственность / Сергей Юрьевич МОРОЗОВ // Гражданское право. — 2011. — № 2. — С. 45—47.

Проанализирован правовой статус грузовладельца как стороны договора об организации перевозок грузов. Рассмотрена возможность участия в договоре грузополучателя. Исследованы вопросы ответственности за нарушение договорных обязательств.

03.03—04.11.311.

347.25 НАГНИБІДА В. І. Проблема встановлення прав на чуже майно у сучасному цивільному праві / В. І. НАГНИБІДА // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 87—92.

Досліджено систему підстав виникнення окремих речових прав на чуже майно. Визначено можливість впровадження набувальної давності як підстави встановлення прав користування чужими речами тощо. Рекомендовано в частині механізму встановлення на підставі окремих способів, особливо сервітутного договору, більш детально пропрацювати відповідні нормативні положення ЦК України з урахуванням висловлених у статті пропозицій.

03.03—04.11.312.

347.19 НЕСТЕРЕНКО П. До питання про правовий статус юридичних осіб публічного права / Поліна НЕСТЕРЕНКО // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 60—63.

Розглянуто актуальні наукові проблеми визначення правового статусу юридичних осіб публічного права як учасників цивільних правовідносин. З'ясовано проблему розмежування юридичних осіб публічного та приватного права, а також критерії такої класифікації. Досліджено положення французького законодавства про публічних юридичних осіб.

03.03—04.11.313.

347.453.3 Никифорова Е. Социальный наем жилого помещения / *Е. Никифорова* // Жилищное право. 2010. № 11. С. 55—82.

Проведен небольшой экскурс в историю как дореволюционную, так и советскую, а также совсем близкую к нашим дням, которую правильнее было бы называть «недавним прошлым». Такой краткий обзор дает возможность проследить развитие жилищного законодательства в интересующей сфере, определить достигнутый уровень.

03.03—04.11.314.

347.67 Новиков А. А. Переход обязанности исполнить завещательный отказ к другим наследникам / *Андрей Алексеевич Новиков* // Закон. 2010. № 12. С. 111—125.

Исследован вопрос о том, переходит ли обязанность исполнить завещательный отказ к наследнику по закону или по завещанию в случае, если обязанный исполнить легат наследник не стал наследником по завещанию, которым наследодатель обязал его исполнить завещательный отказ? Переход к другим наследникам по закону или по завещанию этой обязанности следует из правовой природы легата, о чем свидетельствует проведенное догматическое, сравнительно-правовое и историческое исследование.

03.03—04.11.315.

347.43 Овдиенко Е. Б. Расторжение договора как способ прекращения обязательства / *Е. Б. Овдиенко* // Закон и право. 2011. № 1. С. 44—46.

Отмечено, что досрочное прекращение договорных обязательств является нежелательным, однако в случае необходимости стороны должны руководствоваться четкими и понятными правилами расторжения договора. Указано на ущербность правовых конструкций, регулирующих основания, процедуру и последствия расторжения договоров.

03.03—04.11.316.

347.77(477) Орлюк О. П. Интеллектуальная собственность в Украине: досвід, законодавство, проблеми, перспективи / *О. П. Орлюк* // Право України. — 2011. — № 3. — С. 4—20.

Проаналізовано загальну ситуацію із правовим забезпеченням інтелектуальної власності в Україні. З'ясовано її роль та значення у розбудові національної інноваційної економіки. Подано інформацію стосовно функціонування національної патентної системи. Досліджено стан за-

безпечення вільного доступу до інформаційних ресурсів, пов'язаних з інтелектуальною, творчою діяльністю як за об'єктивним, так і суб'єктивним складом. Звернуто увагу на неоднозначність інтелектуальної власності як об'єкта правового регулювання. Висвітлено окремі проблеми практики застосування законодавства у сфері захисту прав інтелектуальної власності. Висвітлено шляхи розвитку зазначеної сфери та напрями удосконалення чинного законодавства.

03.03—04.11.317.

347.195.001.36 Останин А. А. Сравнительная характеристика типов государственных (муниципальных) учреждений по новому законодательству / *Александр Александрович Останин* // Конституционное и муниципальное право. — 2011. — № 1. — С. 63—67.

Рассмотрены положения Федерального закона № 83-ФЗ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации в связи с совершенствованием правового положения государственных (муниципальных) учреждений». Дана сравнительная характеристика трех типов государственных (муниципальных) учреждений: бюджетных, казенных, автономных, включая особенности финансового обеспечения их деятельности. Уточнены опросы дальнейшего совершенствования законодательства в данной области.

03.03—04.11.318.

347.77:347.4 Падучак Б. М. Класифікація договорів у сфері трансферу технологій / *Б. М. Падучак* // Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 189—192.

Досліджено проблематику класифікації цивільно-правових договорів взагалі та договорів у сфері інтелектуальної власності зокрема. Проаналізовано доктринальні підходи до класифікації договорів у сфері інтелектуальної власності. Запропоновано власну концепцію структуризації договорів, які опосередковують передачу технологій.

03.03—04.11.319.

347.1 Петренко В. С. Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин / *В. С. Петренко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 455—464.

Визначено загальні риси та особливості правового статусу юридичної особи як суб'єкта цивільних правовідносин. Досліджено наукові проблеми щодо теорії юридичної особи, носіїв властивостей юридичної особи, обсягу правосуб'єктності, правових категорій правоздатності та дієздатності юридичної особи, її істотних ознак.

03.03—04.11.320.

347.45/47:614 Печников А. П. Договорные отношения в медицинской деятельности (историко-правовой и гражданско-правовой подходы)

/ Андрей Павлович Печников, Ольга Глебовна Печникова // Социальное и пенсионное право. 2011. № 2. С. 36–39.

На основе исторического материала исследованы особенности правовой природы договорных отношений в медицинской деятельности. Выявлены их основные субъекты, сходства и отличия от договорно-правовых отношений в других сферах.

03.03–04.11.321.

347.77 Пономаренко К. І. Інформаційна приватність як об'єкт правового регулювання / К. І. Пономаренко // Право і суспільство. 2011. № 3. С. 80–84.

Розглянуто проблему надання чіткого визначення поняттю інформаційної приватності як об'єкта правового регулювання. Визначено деякі теоретичні підходи до з'ясування необхідності та меж захисту інформаційної приватності, її співвідношення з приватністю комунікації. Проаналізовано критику ідеї приватності. Сформульовано визначення поняття «інформаційна приватність».

03.03–04.11.322.

347.65:623.444 Посадков А. Н. Наследование холодного оружия: современное состояние и перспективы развития / Александр Николаевич Посадков // Наследственное право. 2011. № 2. С. 33–36.

На основе анализа норм закона, регламентирующих порядок наследования холодного оружия, обозначены пробелы в правовом регулировании его перехода в порядке наследственного правопреемства. Выдвинуты предложения, направленные на их восполнение и совершенствование правового режима оружия в целом.

03.03–04.11.323.

347.67(575.2) Пригода Н. П. Принципы наследования по закону как института гражданского права Кыргызской Республики / Надежда Петровна Пригода // Наследственное право. 2011. № 1. С. 26–30.

Проанализирован институт наследования по закону в Кыргызской Республике в качестве структурного элемента системы гражданского права и подотрасли наследственного права. Предложено рассматривать сущность института наследования по закону через выделяемые автором принципы.

03.03–04.11.324.

347.121.2 Пунда О. О. Перспективы правового регулирования приватной охоронної діяльності / О. О. Пунда, А. Д. Мотков // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 105–109.

Дано оцінку детективно-розшуковим та приватно-охоронним відносинам. Розглянуто чинне та перспективне законодавство щодо процесу

здійснення комплексу особистих немайнових прав людини, пов'язаних з її недоторканністю, недоторканністю житла та іншого володіння, таємницею кореспонденції. Наголошено на широких перспективах впровадження охоронної та детективної діяльності у сфері трудових, сімейних та цивільних відносин. Запропоновано авторські моделі провадження заходів у сфері забезпечення законності у процесі реалізації розшукової та охоронної діяльності.

03.03–04.11.325.

347.122 Пятков Д. В. Лицо в гражданском праве / Дмитрий Валерьевич Пятков // Цивилист. 2011. № 2. С. 34–38.

Определена сущность субъекта права с позиций досоветской российской юриспруденции. Используется то оригинальное понимание субъекта права, когда человек и лицо в праве, даже физическое лицо, это не одно и то же. Любое лицо в праве, даже юридическое лицо, рассматривается как правосубъектность человека. Наблюдения автора и сделанные им выводы прилагаются к современным проблемам практики в сфере наследственных отношений (проблема «лежачего наследства»), авторских отношений (проблема охраны авторства и имени умершего автора), предпринимательской деятельности (проблема необоснованного удвоения субъекта при осуществлении человеком предпринимательской деятельности без образования юридического лица).

03.03–04.11.326.

347.77.028:004.738.5 Радин Р. А. Информационная безопасность и авторское право: контроль за размещением информации / Р. А. Радин // Закон и право. 2010. № 11. С. 40–41.

Определено направление усовершенствования законодательства в сфере нарушения авторского права. Сделана попытка определить объект и субъект правонарушения, связанного с «хищением» информации. Предложен метод борьбы с «пиратством» в Интернете.

03.03–04.11.327.

347.121.1:347.15./17 Резнік Г. Загальна характеристика особистих немайнових прав дітей / Ганна Резнік // Юрична Україна. 2011. № 3. С. 64–69.

Проаналізовано різні точки зору щодо визначення поняття особистих немайнових прав фізичних осіб та визначено їх ознаки. Особливу увагу приділено особистим немайновим правам дитини. Сформульовано визначення поняття особистих немайнових прав дитини та виділено основні ознаки, притаманні цьому виду прав.

03.03–04.11.328.

349.22:331.104.009.12 Рим О. М. Відшкодування шкоди, завданої у разі неправомірного використання чи розголошення працівником комерційної таємниці роботодавця / О. М. Рим //

Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 204–210.

Проведено дослідження проблем правового забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної у разі неправомірного розголошення використання працівником комерційної таємниці роботодавця. Вироблено пропозиції, спрямовані на їх вирішення. Охарактеризовано особливості правового регулювання визначення розміру шкоди та порядку її відшкодування у разі заподіяння такої внаслідок неправомірного розголошення чи використання працівником комерційної таємниці роботодавця.

03.03–04.11.329.

347.772 Романадзе Л. Д. Умови та порядок надання правової охорони торговельним маркам / Л. Д. Романадзе // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 492–497.

Детально розглянуто процедуру набуття правової охорони торговельними марками. Проаналізовано всі ці стадії реєстрації прав на торговельну марку: подання заявки, розгляд заявки, видача свідоцтва. Наведено підстави для відмови в реєстрації торговельної марки.

03.03–04.11.330.

347.728(470) Сабиров Э. И. Правовой статус ассоциации (союза) и некоммерческого партнерства как форм объединений предприятий в Российской Федерации / Э. И. Сабиров // Закон и право. 2011. № 1. С. 69–72.

Анализ российского законодательства позволяет сделать вывод, что проводимые экономические преобразования обусловили активную интеграцию предприятий различных отраслей промышленности и создание законодательной базы регулирования этих процессов. Раскрыт правовой статус ассоциации (союза). На основании этого сделан вывод о том, что правоспособность ассоциации (союза) зависит от того, коммерческие или некоммерческие организации являются ее учредителями.

03.03–04.11.331.

347.195 Савченко О. Г. Место избирательного фонда в структуре имущества политической партии / Ольга Геннадьевна Савченко // Гражданское право. — 2011. — № 2. — С. 23–25.

Рассмотрены вопросы правового режима специфического вида имущества политической партии избирательного фонда. Проанализирован состав имущества, входящего в избирательный фонд, который характеризует его правовую природу.

03.03–04.11.332.

347.232.4(477) Самбор М. Набуття права власності на земельні ділянки на підставі набувальної давності: український досвід / М. Сам-

бор // Право України. 2011. № 2. С. 270–277.

Досліджено особливості механізму набуття права власності на земельні ділянки на підставі набувальної давності; етапи набуття громадянами України права власності на земельні ділянки за давністю користування. Запропоновано шляхи оптимізації механізму набуття права власності на підставі набувальної давності, а також зміни до чинного законодавства України.

03.03–04.11.333.

347.736(470) Свириденко О. М. Институт несостоятельности (банкротства) в системе гражданского права / Олег Михайлович Свириденко // Журнал российского права. 2011. № 1. — С. 39–46.

Институт несостоятельности (банкротства) рассмотрен в рамках системы гражданского права и арбитражного процесса. Выявлены правовые лакуны в действующем законодательстве о банкротстве. Даны предложения, направленные на урегулирование отношений, возникающих в сфере несостоятельности (банкротства).

03.03–04.11.334.

347.15/17 Слипченко С. А. Некоторые вопросы теории и практики личных неимущественных прав / Святослав Александрович Слипченко // Цивилист. 2011. № 2. С. 42–47.

Рассмотрен вопрос о том, что нематериальные объекты обладают потенциальной способностью участвовать в обороте, они отделимы, могут быть оценены в деньгах и обладать таким свойством, как товарность, а права на них могут обладать экономическим содержанием, т. е. могут рассматриваться как имущественные. Сделанные выводы указывают не только на перспективы дальнейших научных исследований личных неимущественных правоотношений, но и на необходимость исследования содержания, юридической природы отдельных субъективных прав на нематериальные блага. От этого зависят не только пределы и способы их осуществления, но и выбор способов защиты нарушенного права.

03.03–04.11.335.

351.711:342.734:347.23 Соловьев В. Н. Правовое регулирование использования государственной собственности в целях обеспечения социальных прав отдельных категорий граждан и роль судебной практики в его механизме / Владимир Николаевич Соловьев // Гражданское право. 2011. № 2. С. 26–28.

Проанализированы дополнительные гарантии публично-правовым образованиям по сравнению с иными собственниками, обеспечивающие особый режим публичной собственности. По мнению автора, особый правовой режим права публичной (государственной и муниципальной) собственности оправдан социальными целями, достижение которых возлагается на такого собственника.

03.03—04.11.336.

347.43 Соломин С. К. К вопросу о сущности зачета встречных однородных требований / *Сергей Константинович Соломин, Наталья Геннадьевна Соломина* // Закон. — 2010. — № 12. — С. 126—133.

Рассмотрены дискуссионные вопросы теории и практики применения такого способа прекращения обязательств, как зачет встречных требований. Предложено авторское видение содержания необходимых признаков совершения зачета, существо которых неоднократно становилось предметом научной дискуссии. Изложены отдельные вопросы зачета встречных требований с учетом характера взаимоотношений субъектов гражданского оборота.

03.03—04.11.337.

347.447.8(477) Спасибо-Фатеева І. Категорія відмови в цивільному праві України / *І. Спасибо-Фатеева* // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 3. — С. 97—105.

Досліджено різні прояви категорії відмови від права в цивільному праві України, зокрема, відмова від речового, зобов'язального і від корпоративного права. Особливу увагу приділено аналізу відмови від правочину та його різновидам (відмова від одно- або багатосторонніх правочинів). Відмічено, що категорія відмови в цивільному праві досить значна, складна та спірна.

03.03—04.11.338.

347.77(477):347.211 Стефанчук Р. О. Перспективи розвитку права інтелектуальної власності в Україні (на прикладі особистих немайнових прав) / *Р. О. Стефанчук* // Право України. 2011. № 3. С. 45—59.

На прикладі аналізу особистих немайнових прав досліджено перспективи розвитку права інтелектуальної власності. Запропоновано відпрацювати єдиний та одноманітний підхід до закріплення немайнових прав фізичних осіб у сфері інтелектуальної власності та встановити гарантії їх здійснення, з урахуванням загальних підходів та особливостей, зумовлених різноманітністю об'єктів права інтелектуальної власності.

03.03—04.11.339.

347.763 Таш'ян Р. До питання правового визначення поняття «банк якості нафти» / *Роман Таш'ян* // Юридична Україна. 2011. № 2. С. 52—56.

Проаналізовано сучасний стан правового регулювання відносин з компенсації втрат якості нафти у процесі транспортування трубопроводами. Досліджено зарубіжний досвід використання механізму банку якості нафти. Визначено правову природу банку якості нафти за допомогою порівняння його із зобов'язаннями міни, сплати неустойки, кондиційними, спільної діяльності, відносинами спільної власності.

03.03—04.11.340.

347.763 Таш'ян Р. І. Правова характеристика речей, що транспортуються трубопроводами / *Р. І. Таш'ян* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 123—128.

Досліджено характерні ознаки речей, які транспортуються трубопроводами. Відмічено, що ці речі визначаються родовими ознаками, є подільними і споживчими. Наголошено, що якість таких речей повинна відповідати певним стандартам, які встановлюються як законодавством, так і договором. Зроблено висновок, що договір транспортування трубопроводами має значну специфіку порівняно з іншими транспортними договорами.

03.03—04.11.341.

347.77:347.4 Тверезенко О. Класифікація договорів у сфері інтелектуальної власності / *О. Тверезенко* // Право України. 2011. № 3. — С. 139—148.

Проаналізовано доктринальні підходи до класифікації та систематизації цивільно-правових договорів. З'ясовано їх співвідношення із положеннями національного й іноземного цивільного законодавства та правозастосованню практикою. Визначено класифікацію договорів у сфері інтелектуальної власності.

03.03—04.11.342.

347.65 Трапезникова А. В. Об'єкт наследственного правоотношения, опосредующего переход обязательной доли / *Анна Владимировна Трапезникова* // Наследственное право. 2011. № 2. С. 3—4.

Рассмотрены наиболее актуальные проблемы наследования обязательной доли. На основе анализа современного российского наследственного законодательства признан переход обязательной доли наследственным правопреемством. Отмечено, что особенность объекта рассматриваемого наследственного правоотношения заключается в том, что при наличии завещательной части имущества наследователь право на обязательную долю удовлетворяется именно из этой части.

03.03—04.11.343.

347.256(477) Тропініна О. М. Цивільно-правовий режим об'єктів самочинного будівництва в Україні / *О. М. Тропініна* // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 87—90.

Здійснено аналіз поняття «об'єкти самочинного будівництва» у системі об'єктів цивільних правовідносин. Визначено підстави набуття права власності фізичних та юридичних осіб з урахуванням балансу приватних та публічних інтересів під час введення в обіг самочинно збудованих споруд. Зазначено, що правове регулювання самочинного будівництва повинно здійснюватися, виходячи не з правової природи такого явища, як самочинна споруда, а з економіко-полі-

тичної доцільності збереження даного нерухомого майна як об'єкта, що акумулює значні вкладення матеріальних засобів.

03.03—04.11.344.

347.65/68(430) Файзуллин Р. В. Процедура несостоятельности в отношении наследства по законодательству Германии / *Руслан Вагизович Файзуллин* // Цивилист. 2011. № 2. С. 73—78.

Рассмотрены особенности одного из институтов немецкого права — неизвестного на сегодняшний день российскому праву процедуры несостоятельности в отношении наследства (Nachlassinsolvenzverfahren). Особое внимание уделено целям, которые преследовал немецкий законодатель, вводя данную процедуру, порядку ее применения, правовым последствиям возбуждения производства по делу, проблемам правосубъектности наследственной массы, классификации кредиторов, очередности удовлетворения их требований.

03.03—04.11.345.

347.77.028:004.7 Филимонов К. В. Современные принципы и предпосылки защиты авторских прав в цифровых сетях / *К. В. Филимонов* // Право интеллектуальной собственности. — 2011. — № 1. — С. 8—11.

Исследованы современные предпосылки и особенности регулирования отношений интеллектуальной собственности в цифровых сетях. Подробно рассмотрены варианты возможных юрисдикций применительно к охране интеллектуальной собственности. Затронуты вопросы применимого права и исключений при ее защите.

03.03—04.11.346.

347.77:347.122 Харитонов Є. О. Деякі питання розмежування цивільних правовідносин інтелектуальної власності та інформаційних правовідносин / *Є. О. Харитонов, О. І. Харитонova* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. О., 2010. — Вип. 56. — С. 213—218.

Розглянуто питання поняття цивільних правовідносин інтелектуальної власності та інформаційних цивільних правовідносин. Визначено їх характерні ознаки, спільні риси та особливості. З'ясовано їх місце в системі цивільних правовідносин. Відмічено, що цивільні правовідносини інтелектуальної власності та інформаційні цивільні правовідносини є категоріями, які мають багато спільного. Разом з тим, це дві різні категорії цивільного права, що мають власні ознаки і потребують окремого правового регулювання.

03.03—04.11.347.

347.77.023 Харитонova О. Поняття та види цивільних правовідносин інтелектуальної власності / *О. Харитонova* // Право України. — 2011. — № 3. — С. 66—77.

Розглянуто питання про співвідношення цивільних правовідносин та правовідносин інтелектуальної власності. Проведено розподіл відносин, які регулюються законодавством інтелектуальної власності, на регулятивні, охоронні та організаційні. Порівняно з цивільними правовідносинами розглянуто специфічні ознаки правовідносин інтелектуальної власності: спеціальна підстава виникнення права інтелектуальної власності; поєднання імперативного та диспозитивного елементів для визначення прав та обов'язків суб'єктів правовідносин інтелектуальної власності; можливість поєднання речових та зобов'язальних елементів у правовідносинах інтелектуальної власності; цільовий характер правовідносин інтелектуальної власності.

03.03—04.11.348.

347.15/17 Хортюк О. Зміст поняття «ділова репутація юридичної особи» / *Олександра Хортюк* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 2. С. 16—19.

Досліджено актуальні проблеми теоретичного та практичного характеру, пов'язані із цивільно-правовою охороною ділової репутації юридичної особи. На підставі узагальнення існуючого стану законодавчого забезпечення та наукових досліджень у зазначеній сфері проаналізовано та визначено поняття «ділова репутація юридичної особи» як об'єкта цивільно-правової охорони. Зазначено, що право на недоторканність ділової репутації має забезпечуватися від можливих порушень формами, засобами та способами цивільно-правового захисту.

03.03—04.11.349.

347.413+347.191.4 Цюра В. В. Представництво та посередництво як способи виникнення і здійснення цивільних прав: аспекти взаємодії / *В. В. Цюра* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 42—47.

Розглянуто питання співвідношення двох правових категорій: посередництва та представництва. Обґрунтовано критерії їх розмежування. Визначено шляхи вирішення проблемних питань правозастосовчої практики щодо розмежування вказаних категорій.

03.03—04.11.350.

347.1(470) Чельшев М. Ю. Вопросы межотраслевых связей гражданского права в Концепции развития гражданского законодательства и проекте Гражданского кодекса Российской Федерации / *Михаил Юрьевич Чельшев* // Гражданское право. 2011. № 1. С. 3—7.

Рассмотрена проблематика межотраслевых связей гражданского права в Концепции развития гражданского законодательства РФ и проекте изменений и дополнений в ГК РФ. Показаны и систематизированы конкретные примеры указанных взаимосвязей, выявлено их значение для процесса модернизации гражданско-правового регулирования.

03.03—04.11.351.

347.78:347.133.4 Черкашина О. В. Проблемы осуществления исключительных авторских прав доверительным управляющим / *О. В. Черкашина* // *Право интеллектуальной собственности*. — 2011. — № 1. — С. 19—22.

Статья посвящена исследованию и решению проблем осуществления исключительных авторских прав доверительным управляющим. Рассмотрены вопросы использования конструкции доверительного управления для реализации прав на результаты интеллектуальной деятельности, а также возможности совершения доверительным управляющим юридических и фактических действий при управлении исключительными авторскими правами.

03.03—04.11.352.

347.61 Чорна Ж. Л. Окремі питання встановлення опіки над фізичними особами / *Ж. Л. Чорна* // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління*. Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 120—125.

Проаналізовано досвід виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в умовах інтернатних установ. Зазначено недоліки інтернатного виховання. Визначено пріоритетність форм влаштування покинутих дітей за законодавством України, а також розкрито основні переваги сімейного виховання.

03.03—04.11.353.

347.15/17(477) Шаповал Л. Чи є право палити особистим немайновим правом людини? / *Леся Шаповал* // *Підприємництво, господарство і право*. — 2011. — № 3. — С. 8—10.

Розкрито сутність такого особистого немайнового права людини, як право палити. З'ясовано чи є право паління потребою людини, чи потребує воно поваги та захисту. Рекомендовано для більш дієвого захисту прав осіб на чисте та безпечне довкілля внести доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення, які передбачають адміністративну відповідальність за паління під час керування транспортним засобом.

03.03—04.11.354.

347.77 Шеленговский П. Г. Проблемы соотношения интеллектуальных прав и интеллектуальной собственности / *П. Г. Шеленговский, О. А. Рузакова* // *Современное право*. 2011. № 1. С. 70—73.

Рассмотрены некоторые проблемные вопросы, связанные с определением понятия и сущности интеллектуальной собственности. Проанализированы дефиниции интеллектуальных прав и интеллектуальной собственности в аспекте гражданского права РФ. Сформулированы предложения по совершенствованию законодательства в этой сфере.

03.03—04.11.355.

347.453.3(477) Шишка О. Порядок укладання договору найму житла з житлового фонду соціального призначення / *Олександр Шишка* // *Підприємництво, господарство і право*. — 2011. — № 3. — С. 18—22.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо першого, другого та третього порядку взяття громадян на соціальний квартирний облік. Розглянуто порядок укладання договору найму житла з житлового фонду соціального призначення, який укладається з наймачем на підставі ордеру, що видається відповідно до рішення органу місцевого самоврядування за умови, що така особа має відповідний обсяг цивільної правоздатності та дієздатності.

03.03—04.11.356.

341.01+347.1(470) Шкобенёва Г. В. Соотношение норм международного права и норм российского гражданского права / *Г. В. Шкобенёва* // *Закон и право*. 2010. № 12. С. 69—71.

Рассмотрен вопрос закрепления норм международного права в качестве элемента внутригосударственной правовой системы, а также практической реализации и применения норм международного права во взаимодействии с российским правом. Исследовано соотношение норм международного права и норм российского гражданского права. Проанализирована судебная практика судов общей юрисдикции по применению международно-правовых норм.

03.03—04.11.357.

347.453.3 Щербачева Л. В. Договор коммерческого найма на жилое помещение / *Л. В. Щербачева* // *Закон и право*. 2011. № 1. С. 51—55.

Анализ российского законодательства позволяет сделать вывод, что договор коммерческого найма является одним из способов осуществления права на жилье. Раскрыта общая характеристика института ответственности за причинение вреда. На основании этого сделан вывод о том, что понятие «внедоговорные обязательства» является достаточно широким и относится ко всем обязательствам, возникающим не на основании договоров.

03.03—04.11.358.

347.772(470) Щербачева Л. В. Использование товарного знака по гражданскому законодательству в Российской Федерации / *Л. В. Щербачева* // *Закон и право*. — 2010. — № 12. — С. 54—55.

Анализ российского законодательства позволяет сделать вывод, что обязательное использование зарегистрированного знака является условием сохранения на него права. Раскрыта общая характеристика фактического использования владельцем товарного знака или лицом, которому такое право предоставлено на базе лицензионного договора. На основании этого сделан вывод о том, что правомочие использовать знак является не только правом, но и обязанностью владельца.

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

03.03—04.11.359.

347.961(0347.931) Безруков А. М. Преюдициальная связь судебных актов / *Анатолий Михайлович Безруков*. М.: Волтерс Клувер, 2010. 130 с. (Гражданский и арбитражный процесс: современный взгляд).

Монография представляет собой комплексное исследование преюдиции как процессуального явления, где рассматриваются правовая природа преюдициальной связи судебных актов, пределы и основания преюдиции, особенности преюдициального взаимодействия судебных актов, вынесенных в рамках гражданского и административного судопроизводства, особенности преюдициальной связи судебных актов в гражданском и уголовном судопроизводстве.

03.03—04.11.360.

347.91/95 Беков Я. Х. Подготовка дела к судебному разбирательству в гражданском судопроизводстве: монография / *Якуб Хасмагоматович Беков*. М.: Волтерс Клувер, 2010. 177 с.

Впервые проведено комплексное сравнительное исследование подготовки дела к судебному разбирательству как института гражданского процессуального и арбитражного процессуального права, а также стадии гражданского и арбитражного процесса, имеющее теоретический и прикладной характер. Рассмотрены вопросы соотношения целей, задач и содержания стадии подготовки дела к судебному разбирательству. Особое внимание уделено моделям раскрытия доказательств и предварительного судебного заседания как наиболее значимых новелл института подготовки дела к судебному разбирательству.

03.03—04.11.361.

347.952(470) Донцов Е. М. Исполнение судебных актов, актов других органов и должностных лиц в отношении имущества физических лиц: науч.-практ. пособие / *Е. М. Донцов, Т. К. Донцова*. М.: Волтерс Клувер, 2010. 656 с.

Рассмотрены современные проблемы и особенности исполнения судебных актов, актов других органов и должностных лиц в отношении имущества физических лиц. Совокупность полученных в ходе исследования результатов расширяет представление о функциональных возможностях судебных приставов-исполнителей, отражает тенденции, проблемы и перспективы совершенствования законодательства в сфере исполнительного производства. Исследованы правоотношения, возникающие при исполнении судебных актов, актов других органов и должностных лиц в отношении имущества физических лиц, правовое положение субъектов исполнительного производства, имущество должника —

его обнаружение, обращение на него взыскания, способы реализации. Рассмотрены также административный и гражданско-процессуальный способы защиты прав взыскателя, должника и других лиц при совершении исполнительных действий.

03.03—04.11.362.

347.961(075.8) Нотариат и нотариальная деятельность: учеб. пособие для курсов повышения квалификации нотариусов / под ред. В. В. Яркова, Н. Ю. Рассказовой. — М.: Волтерс-Клувер, 2010. 656 с.

Цель учебного пособия, подготовленного для курсов повышения квалификации нотариусов, изучение новых проблемных вопросов нотариальной деятельности и применение нового законодательства в рамках общих тем — сделки, наследственное право, семейные отношения, земельное право в нотариальной практике, особенности совершения некоторых видов нотариальных действий, международное частное право и нотариальная деятельность, контроль за деятельностью нотариусов, защита прав нотариуса в гражданском процессе, особенности правового статуса нотариуса в уголовном судопроизводстве. Материал дан по удобной схеме: законодательство по теме, судебная практика, дополнительная литература, тексты лекций, контрольные вопросы, задачи для решения, рекомендуемые темы для подготовки заключения нотариуса по актуальной проблеме нотариальной практики.

03.03—04.11.363.

347.91/95(470) Применение Гражданского процессуального кодекса РФ. Т. 4. Судебные решения и определения в практике Верховного Суда РФ: сборник / сост. И. Р. Медведев. М.: Волтерс Клувер, 2010. — 417 с.

Сборник представляет собой четвертый том тематической подборки неопубликованных ранее решений Верховного Суда РФ (в сентябре 2006 г. по январь 2009 г.), затрагивающих вопросы применения положений Гражданского процессуального кодекса РФ, которые регламентируют требования к применяемым судом решениям и определениям. Всего включено более 120 судебных постановлений. В издание включены дела, поступившие в ВС РФ из разных субъектов РФ. Особое внимание рекомендовано обратить на применение ВС РФ положений статей 200 (Исправление описок и явных арифметических ошибок в решении суда) и 202 (Разъяснение решений суда) ГПК РФ.

03.03—04.11.364.

347.91/95(477)(075.8) Цивільний процес України: навч. посіб. для підготовки до іспиту / *С. О. Погрібний, Р. Ф. Гонгало, Н. В. Волкова* [та ін.]; відп. ред. Р. М. Мінченко; НУ ОЮА. Х.: Одиссей, 2010. 184 с.

Матеріал підготовлено згідно з навчальною програмою підготовки фахівців за спеціальністю

«Правознавство» за навчальною дисципліною «Цивільний процес України». На основі новітнього законодавства (ЦПК України, ЦК України, СК України) висвітлено основні інститути цивільного процесуального права у скороченому вигляді.

Автори реферати

03.03—04.11.365.

347.922(043.3) Снідевич О. С. Позов у цивільних справах, що виникають із земельних правовідносин: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Снідевич Олександр Станіславович; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 18 с.

Досліджено поняття, елементи, класифікацію позовів. Розглянуто правові питання пред'явлення позову, його зміни, забезпечення позову в цивільних справах, що виникають із земельних правовідносин. За наслідками дослідження сформульовано пропозиції щодо вирішення проблеми питань судової практики та удосконалення чинного законодавства.

03.03—04.11.366.

347.952(477)(043.3) Ясинок М. М. Особливості окремого провадження у цивільному процесуальному праві України: теорія та практика: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Ясинок Микола Михайлович; НУ ОЮА. — О., 2011. — 36 с.

Проаналізовано передумови виникнення, становлення та розвитку окремого провадження як самостійно відокремленого провадження у цивільному процесуальному праві України. Визначено місце окремого провадження як самостійної підгалузі у системі цивільного процесуального права. На підставі узагальнення різних наукових підходів визначено такі процесуальні категорії, як «процесуальна діяльність», «процесуальні правовідносини», «процесуальна форма», «локальна процесуальна форма», «спеціальний суб'єкт». Досліджено інститути представництва та правозаступництва в окремому провадженні. На підставі чинного законодавства та судової практики сформульовано теоретичні висновки та практичні рекомендації, що спрямовані на удосконалення та розвиток окремого провадження в сучасному цивільному праві України.

Статті

03.03—04.11.367.

347.91/95(470) Аболонин В. О. Проблема поворота исполнения некоторых судебных актов в гражданском процессе / Вадим Олегович Аболонин // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 12. — С. 33—36.

Рассмотрены некоторые аспекты вопроса поворота исполнения судебных актов в россий-

ском гражданском процессе. Проанализированы различные практические примеры, в которых поворот исполнения судебного акта является необходимым условием обеспечения реальной судебной защиты прав. Выявлены существенные недостатки российского гражданского процессуального законодательства. В заключение даны некоторые рекомендации по реформе ГПК РФ.

03.03—04.11.368.

347.91/95(470) Аргунов В. В. Развитие особого производства в гражданском процессе: смена идей, взглядов, понятий / В. В. Аргунов // Вестник Московского университета. Сер. 11: Право. 2011. № 1. С. 73—86.

Отмечено, что при разработке нового ГПК РФ особому производству не было уделено должного внимания, что предопределено односторонностью научных взглядов о его сущности и предназначении в современной правовой системе РФ. Рассмотрен концептуально иной подход к особому производству на основе идей и взглядов, имеющих в отечественной дореволюционной науке и современной зарубежной науке гражданского процессуального права.

03.03—04.11.369.

347.91/95 Афанасьев С. Ф. К вопросу о применении принципа запрета поворота к худшему в гражданском процессе / С. Ф. Афанасьев // Университетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 67—73.

Дан анализ случаям применения принципа запрета поворота к худшему в гражданском судопроизводстве РФ с учетом новейших изменений и дополнений действующего процессуального законодательства и его официального толкования. Отмечено, что в ближайшем будущем российскому законодателю предстоит вернуться к комплексному урегулированию проблемы внедрения и применения в гражданском судопроизводстве принципа запрета поворота к худшему. В первую очередь это касается производства в суде апелляционной инстанции и пересмотра по вновь открывшимся или новым обстоятельствам судебных постановлений. Указано на актуальность зарубежной процессуальной теории и практики.

03.03—04.11.370.

347.122(477)-054.6 Бичкова С. Особенности гражданской процессуальной правосубъектности иностранных осіб в Украине / С. Бичкова, Н. Чучкова // Право Украины. 2011. № 2. С. 217—222.

Досліджено юридичну природу цивільної процесуальної правосуб'єктності іноземних осіб в Україні. На підставі аналізу наукових поглядів і законодавства України виокремлено та досліджено її складові. Сформульовано дефініцію вказаної правової категорії.

03.03–04.11.371.

347.921.2 Бичкова С. С. Цивільна процесуальна характеристика окремих розпорядчих прав позивача / С. С. Бичкова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 183–191.

Досліджено юридичну природу двох із спеціальних розпорядчих прав позивача, а саме прав: змінити підставу або предмет позову і збільшити або зменшити розмір позовних вимог. Проаналізовано останні дослідження і публікації, у яких започатковано розв'язання зазначеної проблеми. Визначено межі і процесуальні форми вказаних процесуальних повноважень.

03.03–04.11.372.

347.961(477) Бородовский С. О. Роль і значення інституту нотаріату в сфері надання юридичної вірогідності правочинам / С. О. Бородовский // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 2. — С. 126–129.

Розглянуто співвідношення інституту нотаріату та інституту правочину в цивільному праві України. Здійснено порівняння підходів у законодавчому регулюванні цього питання у різних правових системах. Стверджено, що інститут нотаріату не може бути розглянутий як публічно-правовий інститут, оскільки нотаріусом реалізується правоохоронна функція у цивільних відносинах.

03.03–04.11.373.

347.44(430) Брановицкий К. Л. Процессуальный договор в доктрине гражданского процесса ФРГ / Константин Леонидович Брановицкий // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 12. С. 30–32.

Проаналізована правова природа процесуального договору в доктрині гражданского процесса ФРГ. Рассмотрены вопросы различных видов процессуальных договоров, как определенных на законодательном уровне, так и выработанных судебной практикой, а также допустимости заключения процессуального договора и его действие.

03.03–04.11.374.

347.91/95(470):172 Воронцова И. В. Справедливость в российском гражданском процессе / И. В. Воронцова // Современное право. — 2011. — № 4. — С. 74–76.

Опираясь на доктрину гражданского процесса и практику Европейского суда, рассмотрено понятие «справедливость» как конституционная категория. Предложено ввести это понятие в гражданское процессуальное законодательство.

03.03–04.11.375.

347.922 Гатин А. А. Процессуальные особенности судебного разбирательства по делам об оспаривании решений и действий (бездействия) представителей власти / Айрат Ахмадуллович

Гатин // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 12. С. 9–10.

Отмечено, что стадия судебного разбирательства по делам, возникающим из публичных правоотношений, имеет схожие черты со стадией разбирательства по делам искового производства, что позволяет большинству современных авторов рассматривать публичное производство как вид искового производства. Проведено исследование специфических признаков судебного разбирательства по делам об оспаривании решений и действий представителей власти, на основании чего автором сделаны выводы о самостоятельности процессуально-правовой природы публичного производства.

03.03–04.11.376.

347.91/95 Гусарова А. В. Дискусійні питання вступу прокурора в розгляд окремих категорій цивільних справ судом / А. В. Гусарова // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. — С. 146–150.

Розглянуто особливості вступу прокурора в розгляд окремих категорій цивільних справ, що розглядаються судом першої інстанції. Зроблено пропозиції щодо внесення доповнень до чинного законодавства України в зазначеній сфері. Висловлено авторську позицію щодо вступу у справу з метою захисту необмеженого кола осіб.

03.03–04.11.377.

347.933 Ерёмченко А. С. О понятии юридической ошибки в правоприменительной деятельности / Александр Сергеевич Ерёмченко // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 11. — С. 2–4.

Исследованы теоретические аспекты понятия «юридическая ошибка». Проанализированы причины юридических ошибок и условия их превенции, а также вырабатываются практические рекомендации по минимизации и ликвидации юридических ошибок на примере гражданского правоприменения.

03.03–04.11.378.

347.122 Желіховська Ю. В. Нотаріальна форма захисту цивільного права та охоронювального законом інтересу / Ю. В. Желіховська // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. — С. 163–171.

Досліджено значення нотаріуса у сфері захисту прав та охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб. Визначено поняття захисту прав. Розкрито поняття форм захисту. Проаналізовано ряд думок щодо класифікації норм захисту. Розглянуто питання щодо виділення такої форми захисту, як нотаріальної.

03.03—04.11.379.

347.91/95 Зайвий Т. В. Правова природа видів цивільного судочинства у юридичній літературі та законодавстві України: порівняльний аналіз / Т. В. Зайвий // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. Вип. 56. — С. 150—155.

Визначено позиції законодавця щодо правової природи видів цивільного судочинства. Проаналізовано та систематизовано погляди вчених щодо зазначеного питання. Проведено порівняльний аналіз нормативного та доктринального закріплення їх природи. У висновках йдеться про розповсюдження законодавцем правового режиму виду цивільного судочинства на наказне провадження та окреме провадження.

03.03—04.11.380.

347.921.4+347.922 Иваненко Ю. Г. Способы защиты гражданского права и основания иска / Юрий Григорьевич Иваненко // Закон. — 2011. — № 1. — С. 168—176.

Правовые категории «способ защиты гражданского права» и «основания иска» по-разному влияют на выполнение задач гражданского судопроизводства. Сделан вывод, что ошибочная ссылка истца на закон, который не может являться основанием для удовлетворения его требований с правильно выбранным способом защиты гражданского права, сам по себе не может ограничивать судебную деятельность по достижению цели и выполнению задач гражданского судопроизводства, а также препятствовать окончательному разрешению по существу гражданско-правового спора.

03.03—04.11.381.

347.91/95 Курочкин С. А. Выбор между судебным разбирательством и альтернативными способами разрешения правовых споров как итог оценки их эффективности / С. А. Курочкин // Российский юридический журнал. — 2011. — № 1. — С. 153—161.

Рассмотрены экономические и правовые факторы, влияющие на выбор судебного разбирательства или альтернативных способов разрешения правовых споров. Предложена методика сравнения способов урегулирования правовых конфликтов при различных условиях.

03.03—04.11.382.

347.91/95 Курочкин С. А. Основные начала частного и публичного права в гражданском процессе / С. А. Курочкин // Известия высших учебных заведений. Правоведение. — 2011. — № 1. — С. 60—70.

Исследованы основные начала частного и публичного права в гражданском процессе. Показана роль публичных начал в построении основы системы гражданского судопроизводства, значение частноправовых начал в установлении пределов вмешательства государства в частную сферу. На основе проведенного анализа сформу-

лированы тезисы о сущности частноправовых и публично-правовых начал в процессе и гражданском процессуальном праве.

03.03—04.11.383.

347.9(477) Кучер Т. М. Зміст доказів та доказування при розгляді справ у порядку цивільного судочинства України / Т. М. Кучер // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 101—105.

На основі теоретичних узагальнень та практичних положень розглянуто питання застосування доказів та засобів доказування і їх значення для вирішення конкретної справи. Особливу увагу приділено сприйняттю цих правових інститутів у фізіологічному та психологічному аспекті учасниками судового процесу.

03.03—04.11.384.

347.921 Лукьянова И. Н. Процессуальные правила определения круга лиц, участвующих в деле, как фактор своевременного разрешения гражданского дела по существу / И. Н. Лукьянова // Современное право. — 2011. — № 3. — С. 82—88.

Рассмотрены установленные гражданским процессуальным законодательством полномочия суда и других субъектов гражданского процесса, направленные на формирование круга лиц, участвующих в гражданском деле, с точки зрения их соответствия права на справедливое судебное разбирательство в разумный срок, гарантированное ст. 6 Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод.

03.03—04.11.385.

347.91/95 Малешин Д. Я. Гражданская процессуальная система и ее типы / Д. Я. Малешин // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. — 2011. — № 1. — С. 53—72.

Отмечено, что гражданское судопроизводство различается в разных странах. Существующие различия позволяют выделить различные типы гражданских процессуальных систем. Дано развернутое обоснование понятия гражданской процессуальной системы, а также ее типологии.

03.03—04.11.386.

347.91/95(470) Малешин Д. Я. Гражданский процесс России: романо-германский, англосаксонский или смешанный тип? / Д. Я. Малешин // Журнал российского права. — 2010. — № 12. — С. 73—86.

В современной российской юриспруденции широкое распространение получила практика необоснованного копирования зарубежных юридических институтов без учета принадлежности к той или иной правовой системе. Российская доктрина, признавая деления правовой системы на романо-германский и англосаксонский типы, не уделяет должного внимания определению

типа отечественного гражданского процесса. Приведено исследование основных его отличительных черт, а также установление его типа на базе существующих критериев типологизации.

03.03—04.11.387.

347.957(477) Мінченко Р. М. Деякі питання касаційного провадження в цивільному судочинстві України / Р. М. Мінченко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. — Вип. 56. — С. 107—117.

Розглянуто питання, що стосуються процесуальної стадії перегляду судових рішень, що набрали законної сили, у зв'язку з нововиявленими обставинами. Приділено увагу визначенню поняття «нововиявлені обставини», визначено перелік судових рішень, що підлягають перегляду у зв'язку з нововиявленими обставинами. Проаналізовано підстави і процесуальний порядок такого перегляду.

03.03—04.11.388.

347.91/95(477).001.11 Неклеса Ю. В. Цивільний процесуальний кодекс України: проблеми реалізації принципів змагальності й диспозитивності / Ю. В. Неклеса // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. — Вип. 56. — С. 180—186.

Проаналізовано питання, пов'язані з встановленням тенденцій і перспектив розвитку принципів змагальності й диспозитивності. На цій основі вироблено пропозиції з удосконалення цивільного процесуального законодавства. Окрему увагу приділено співвідношенню у межах дії принципу диспозитивності норм процесуального права і процесуальних норм матеріального права.

03.03—04.11.389.

347.958(470) Рехтина И. В. Отдельные аспекты пересмотра вступивших в силу судебных постановлений в гражданском процессуальном законодательстве России и государств Европы / И. В. Рехтина // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. — 2011. № 1. С. 97—99.

На основе сравнительного анализа исследованы особенности пересмотра вступивших в законную силу судебных актов в законодательстве России и других европейских государств. Предложено заимствовать некоторые зарубежные механизмы и процедуры.

03.03—04.11.390.

347.91/95(470):341.645.5 Рехтина И. В. Постановления Европейского суда по правам человека как фактор, обуславливающий динамику гражданского процессуального законодательства России / И. В. Рехтина // Современное право. 2011. № 4. С. 81—85.

Исследовано значение и место постановления Европейского суда по правам человека для

современного законодательства России. Рассмотрены способы воздействия, вопросы применения постановления Европейского суда, существующие в данной области проблемы и противоречия.

03.03—04.11.391.

347.961(477+436):347.66 Рудко Б. Б. Нотаріальне провадження з вжиття заходів щодо охорони спадкового майна: проблемні питання повноважень суб'єктів та його вчинення / Б. Б. Рудко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 2. С. 28—34.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти нотаріального провадження зі вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Зроблено пропозиції з удосконалення законодавства України, які регулюють процедуру та повноваження посадових осіб на вчинення такого провадження. Акцент зроблено на доцільності запозичення досвіду Австрії з метою вдосконалення як матеріального так і процесуального законодавства України, яке має зв'язок із таким нотаріальним провадженням.

03.03—04.11.392.

347.91/95(477).001.73 Рязанцева Н. О. Судова реформа як умова оптимізації цивільного судочинства / Н. О. Рязанцева // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 100—103.

Відмічено, що цивільне судочинство як суспільно-політичний прогрес регулюється відповідними засобами нормативно-правового регулювання. Головне місце серед цих засобів відводиться процесуальним нормам, що містяться у ЦПК України. Зазначено, що оптимізація цивільного судочинства являє собою постійне покращення якості правового регулювання процедури розгляду цивільних справ, скорочення строків їх вирішення, забезпечення справедливості та законності, а отже, і стабільності судових рішень.

03.03—04.11.393.

347.441:347.254 Семенова А. А. О некоторых проблемах доказывания по делам о признании недействительными сделок по отчуждению жилых помещений / Анастасия Анатольевна Семенова // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 12. С. 18—21.

Раскрыты особенности доказывания по гражданским делам о признании недействительными приватизации и иных сделок по отчуждению жилых помещений. На основе анализа судебной практики обсуждаются проблемы определения предмета доказывания и представления доказательств с учетом различных оснований исковых требований о недействительности сделок.

03.03—04.11.394.

347(477) Сібільов М. М. Про необхідність збереження основних концептуальних положень чинного Цивільного кодексу України / М. М. Сібільов // Університетські наукові за-

писки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 74–80.

На базі аналізу змін, внесених до чинного ЦК України у зв'язку з прийняттям ПК України, обґрунтовано необхідність збереження концептуальних засад ЦК України як кодексу громадського суспільства та приватного права. Наголошено на необхідності здійснення певних заходів з суттєвого удосконалення законотворчої роботи в Україні. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення законодавчої роботи в Україні.

03.03–04.11.395.

347.91/95:347.633 Стоянова Т. А. Процесуально-правова природа справ про усиновлення / Т. А. Стоянова // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, НУОЮА. О., 2010. Вип. 56. С. 133–138.

Наголошено на необхідності дослідження процесуально-правової природи справ про усиновлення крізь призму особливостей окремого провадження. Розглянуто процесуально-правову природу справ про усиновлення у взаємозв'язку із правовою природою справ окремого провадження. Встановлено основні характеристики справ про усиновлення у взаємозв'язку із природою справ окремого провадження.

03.03–04.11.396.

347.91/95:347.65 Судьин А. А. Проблемы определения лиц в гражданском процессе в спорах, связанных с принятием выморочного имущества / А. А. Судьин // Современное право. — 2011. — № 4. — С. 95–98.

Обращено внимание на то, что на протяжении многих лет в гражданском процессе существует ряд проблем с определением лиц в спорах, связанных с принятием выморочного имущества. Возникновение указанных проблем обусловлено отсутствием федерального закона, непосредственно регулирующего рассматриваемую категорию дел. Проведенное автором исследование позволило ввести временный порядок определения лиц в гражданском процессе по делам о признании выморочного имущества в условиях действующего российского законодательства.

03.03–04.11.397.

347.998.72(477) Сухонос В. Теоретичний аналіз сучасного стану та перспективи розвитку третейського суду в Україні / В. Сухонос // Право України. 2011. № 4. С. 233–237.

Здійснено теоретичний аналіз третейського судочинства в Україні. Охарактеризовано його сучасний стан та визначено перспективи розвитку. Обґрунтовано необхідність урахування міжнародного досвіду. Виділено етапи розвитку регулювання третейського порядку розгляду справ в Україні за період її незалежності.

03.03–04.11.398.

347.98(476) Таранова Т. С. Применения соглашения по обстоятельствам дела в доказывании / Т. С. Таранова // Университетські наукові записки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 76–81.

На основе анализа белорусского законодательства рассмотрены вопросы, связанные с применением соглашения по обстоятельствам дела в судопроизводстве. Обоснована позиция о том, что соглашение по обстоятельствам дела может использоваться в качестве приема доказывания в гражданском и хозяйственном судопроизводстве. Определены отличия соглашения по обстоятельствам дела от других приемов, применяемых в доказывании.

03.03–04.11.399.

347.956(477) Трач О. М. Ознаки апеляційного провадження у цивільному процесі України / О. М. Трач // Университетські наукові записки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 106–114.

Досліджено питання наукової доктрини щодо ознак апеляції. Проаналізовано цивільне процесуальне законодавство України, окремих зарубіжних країн, що регламентує апеляційне провадження. Виявлено його характерні ознаки. Визначено їх понятійний та кількісний склад.

03.03–04.11.400.

347.956 Трач О. М. Ознаки національних моделей апеляційного провадження / О. М. Трач // Университетські наукові записки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 110–115.

Обґрунтовано необхідність виділення у самостійну групу ознак апеляційного провадження ознаки, конкретний вияв яких обумовлюється національними моделями апеляції. До таких ознак належать: перегляд судового рішення колегіальним складом суду; спеціальна процесуальна форма ініціювання апеляційного провадження; спеціальний суб'єктивний склад ініціювання апеляційного провадження; спеціальні строки здійснення права апеляційного оскарження; спеціальні строки розгляду апеляційної скарги.

03.03–04.11.401.

347.91 Феннич В. П. Структура доказування при розгляді справ окремого провадження / В. П. Феннич // Университетські наукові записки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 115–119.

Проаналізовано та розкрито зміст етапів доказового процесу при розгляді справи окремого провадження на базі матеріалів судової практики та її узагальнення. Звернуто увагу на особливості даних етапів порівняно зі справами позовного характеру. Зазначено, що в окремому

провадженні проявляють свою дію всі етапи доказового процесу, що характерні для справ позовного провадження. Разом з тим початкові етапи доказової діяльності при розгляді та вирішенні справ окремого провадження (визначення предмету доказування та зібрання доказів) відрізняються певною особливістю, що не притаманна справам позовного характеру.

03.03—04.11.402.

347.922 Шатенко О. В. Універсальність позовної форми захисту права у різних видах судочинства / *О. В. Шатенко* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 116—122.

Розкрито потенціал позовної форми захисту права у різних формах судочинства. Обґрунтовано ідею уніфікації судових процесів. На основі аналізу принципів і норм різних видів судочинства зроблено висновок про створення галузі судового права.

03.03—04.11.403.

347.131.2 Юдин А. В. Процессуальные проблемы назначения, проведения и оценки результатов экспертиз «давности» документов в гражданском и арбитражном судопроизводстве / *А. В. Юдин* // Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 12. С. 14—18.

Отмечено, что в судебной практике последних лет широкое распространение получили экспертизы определения давности совершения записей в документах, выступающих доказательствами по гражданским делам, рассматриваемым судами общей юрисдикции и арбитражными судами. Обращено внимание на то, что практика проведения соответствующих экспертиз свидетельствует о значительных возможностях подобных экспертных исследований, однако порождает определенные процессуальные проблемы.

Див. також: 07.03—04.11.843.

СІМЕЙНЕ ПРАВО

Книги

03.03—04.11.404.

347.61/64(075.8) Вишнякова А. В. Семейное и наследственное право: учеб. пособие / *Алла Вадимовна Вишнякова*. — М.: Волтерс Клувер, 2010. 384 с.

Учебное пособие посвящено вопросам правового регулирования семейных и наследственных отношений. В нем последовательно рассматриваются основные тематические разделы учебных курсов «Семейное право» и «Наследственное право», предусмотренных российским Государственным образовательным стандартом. Для более легкого восприятия правового материала книга изложена в виде ответов на вопросы. Важной особенностью данного учебного посо-

бия является широкое использование материалов судебной практики.

Статті

03.03—04.11.405.

347.62(470) Алешина О. В. Форма брака: сущность правового регулирования / *О. В. Алешина* // Российский юридический журнал. — 2011. — № 4. — С. 179—187.

Дан анализ правовой сущности формы заключения брака в РФ. Рассмотрена форма заключения брака, в частности в РФ, проанализированы предпосылки становления, определены и обобщены правовые особенности. Даны предложения об изменении существующей формы брака.

03.03—04.11.406.

347.66/68-058.833 Валах В. В. Спадкування фактичного подружжя за законом / *В. В. Валах* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 479—484.

Відмічено, що, навіть перебуваючи протягом усього життя у фактичних шлюбних відносинах, чимало подружніх пар не можуть розраховувати на підтримку і судовий захист свого суб'єктивного спадкового прав. Досліджено теоретичні та практичні проблеми спадкування осіб, які знаходяться у фактичних шлюбних відносинах. З урахуванням тенденції до розширення майнових прав фактичного подружжя, втіленої у сімейному законодавстві, проведено аналіз позицій вітчизняних науковців та з урахуванням сучасної судової практики обґрунтовано необхідність внесення змін до чинного цивільного та цивільно-процесуального законодавства щодо можливості спадкування фактичним подружжям за законом у першу чергу.

03.03—04.11.407.

347.61/664(470) Васильев В. В. К вопросу о месте семейного права в системе российского права / *В. В. Васильев* // Закон и право. — 2010. — № 12. — С. 75—77.

Рассмотрена проблема определения места семейного права в системе российского права. Исследованы различные взгляды на данную проблему и сделан вывод, что семейное право представляет собой подотрасль гражданского права.

03.03—04.11.408.

347.625 Ієвіня О. В. Право на материнство та батьківство як особисті немайнові права подружжя / *О. В. Ієвіня* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 97—100.

Дано визначення права на материнство та права на батьківство. Розкрито зміст зазначених прав. Визначено та проаналізовано спірні питання правового регулювання права на материнство та права на батьківство.

03.03—04.11.409.

347.62(476) Короткевич М. П. Признание браков, заключенных гражданами Республики Беларусь с иностранными гражданами за пределами Республики Беларусь / *Мария Павловна Короткевич* // *Цивилист*. — 2011. — № 2. — С. 85—86.

Рассмотрена проблема правовой защиты браков, признаваемых в одном государстве, но не признаваемых в другом, которая возникла из-за увеличения количества браков, заключаемых с иностранными гражданами в Республике Беларусь и за ее пределами.

03.03—04.11.410.

347.633 Мукимханов Р. А. Основания возникновения правоотношений между родителями и детьми. Установление отцовства (материнства) / *Р. А. Мукимханов* // *Закон и право*. — 2011. — № 1. — С. 83—85.

Анализ российского законодательства позволяет сделать вывод, что основанием возникновения правовых отношений между родителями и детьми является факт происхождения детей, удостоверенный в установленном законом порядке. Раскрыто правовое регулирование семейных отношений между ребенком и его родителями. На основании этого сделан вывод о том, что родительские права не могут осуществляться в противоречии с интересами детей.

03.03—04.11.411.

347.624 Сафончик О. І. Підстави і порядок припинення шлюбно-сімейних правовідносин / *О. І. Сафончик* // *Актуальні проблеми політики*: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 575—582.

Підкреслено, що сімейно-правові норми самі по собі не призводять до виникнення, зміни або припинення шлюбно-сімейних правовідносин, але вони передбачають певні життєві обставини, що породжують зазначені наслідки, які називаються юридичними фактами. Аналізуючи підстави виникнення та припинення шлюбно-сімейних правовідносин, розглянуто ситуації, коли чоловік і жінка тривалий час проживають разом, фактично створюють сім'ю. Звернуто увагу на недостатню визначеність підстав та порядку встановлення й припинення режиму окремого проживання подружжя. Проаналізовано та визначено поняття «припинення шлюбу».

03.03—04.11.412.

347.61/64:347.129 Ситкова О. Ю. Меры ответственности и меры защиты нарушенных субъективных прав в семейном праве / *О. Ю. Ситкова* // *Известия высших учебных заведений. Правоведение*. — 2011. — № 2. — С. 222—228.

Исследованы теоретические вопросы ответственности в Семейном праве, определены ее специфические особенности. Ответственность рассмотрена в двух аспектах — негативном и позитивном. Меры ответственности рассмотре-

ны автором в тесной связи с мерами защиты. Обоснован тезис о том, что типичные свойства карательного воздействия ответственности в Семейном праве связаны с наступлением неблагоприятных последствий для правонарушителя, особенностью которых является, как правило, имущественные и неимущественные лишения, а не дополнительные обременения.

03.03—04.11.413.

347.61/64:347.122 Труба В. І. Про сумісність приватного і публічного інтересів у сімейному праві / *В. І. Труба* // *Актуальні проблеми держави і права*: зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 434—440.

Зазначено, що проблема сумісності приватних і публічних інтересів у сімейному праві тісно пов'язана з проблемою визначення методу сімейно-правового регулювання. Висвітлено проблеми сумісності приватного і публічного інтересів у сімейному праві. Доведено тезу про заінтересованість держави в охороні сім'ї. Наголошено на необхідності поєднання приватноправових і публічно-правових елементів у правовому регулюванні сімейних відносин.

Див. також: 03.03—04.11.228.

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Книги

03.03—04.11.414.

341.96:346.3 Канашевский В. А. Внешнеэкономические сделки: материально-правовое и коллизионное регулирование / *В. А. Канашевский*. — М.: Волтерс Клувер, 2010. — 608 с.

Книга посвящена одному из институтов международного частного права — внешнеэкономическим сделкам. Дана общая характеристика и рассмотрены признаки внешнеэкономической сделки, источники правового регулирования, контракт международной купли-продажи, расчеты по внешнеэкономическим сделкам, договоры международного финансового лизинга, международной перевозки грузов, возмездного оказания услуг и пр. Развернутый комментарий действующего российского законодательства о внешнеэкономических сделках дополняют зарубежные источники регулирования международных контрактов. Проанализирована практика МКАС при ТПП РФ, ВАС РФ, зарубежная судебная и арбитражная практика. Многие из цитируемых в книге источников и судебных решений публикуются в России впервые.

Статті

03.03—04.11.415.

341.9(4).006.015.2 Грамацький Е. М. Сучасні уніфікаційні процеси в Європі у контексті

міжнародного приватного права / *Е. М. Грамацький* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. — Вип. 51. — С. 580—584.

Проаналізовано сутність та основні риси уніфікаційних та гармонізаційних процесів у сфері міжнародного приватного права в контексті євроінтеграції України. Проведено дослідження адаптації права України до права ЄС. З'ясовано його значення для вирішення проблем регулювання відносин з іноземним елементом.

03.03—04.11.416.

347.77.046(477) Дорошенко О. Ф. Ще раз про патентний суд / *О. Ф. Дорошенко* // Право України. 2011. № 3. С. 40—44.

З'ясовано доцільність створення в Україні спеціального суду з інтелектуальної власності, враховуючи складність сторін, що виникають у зв'язку із порушенням прав інтелектуальної власності. Проаналізовано іноземний досвід у частині запровадження патентних судів. Визначено умови, що склалися в Україні, які сприяють створенню повноцінного патентного суду.

03.03—04.11.417.

341.241.8 Єфімов О. О. Принципи міжнародних комерційних договорів: сучасні уявлення щодо змісту і застосування / *О. О. Єфімов* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2010. Вип. 40. С. 103—111.

Висвітлено роль та значення приватноправових відносин з участю іноземних партнерів. Розглянуто сучасні уявлення про доктринальне та нормативно-правове визначення поняття «міжнародний комерційний договір». Обґрунтовано висновок про те, що різноманіття міжнародної торговельної практики потребує створення зводу правил, який надав би можливість їх широкого застосування у договірній практиці учасниками міжнародної торгівлі.

03.03—04.11.418.

341.924(510) Литвинова С. Ф. Особенности правового регулирования применения коллизионных норм и применения иностранного права в КНР / *Светлана Федоровна Литвинова* // Международное публичное и частное право. — 2011. № 2. С. 13—16.

Рассмотрены особенности размещения в КНР проблем, связанных с применением коллизионных норм и иностранного права: первичной квалификации, обратной отсылки, применения права с множественностью правовых систем, публичного порядка, применения императивных норм китайского права, установления содержания норм иностранного права. Эти особенности рассмотрены через призму существования особых источников права и особенности законодательной техники в КНР.

03.03—04.11.419.

341.96:347.77.03(477) Москалюк Н. Права й обов'язки, що випливають із патенту на винахід, об'єктом якого є генетично модифікований продукт / *Надія Москалюк* // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 30—33.

Вказано на необхідність у правовому регулюванні права інтелектуальної власності на розробки у сфері генетичної інженерії враховувати досвід ЄС. Проаналізовано чинне законодавство України щодо регламентації права й обов'язків, які випливають із патенту на винахід, об'єктом якого є генетично-модифікований продукт. Наголошено на нагальній потребі внесення необхідних змін до чинного законодавства України, що сприятиме формуванню ефективної правової охорони права інтелектуальної власності на генетично модифікований продукт. Це сприятиме заінтересованості національних та іноземних заявників у патентуванні результатів генетичного інжинірингу, повноцінному використанні прав і обов'язків, що випливають із патенту.

03.03—04.11.420.

341.96:347.79 Передерієв Є. Міжнародні морські правовідносини й інституційні питання щодо прилеглої морської зони та морської галузі / *Євген Передерієв, Олександр Береза* // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 24—26.

Досліджено основні проблеми правового регулювання вивчення й освоєння просторів і ресурсів Світового океану, що є однією із найважливіших глобальних проблем сучасності. Проаналізовано міжнародні морські правовідносини в широкому розумінні, переважно крізь призму таких елементів, як об'єкт, суб'єкти, зміст правовідносин, джерело правових норм, з яких виникають зазначені правовідносини. Визначено особливості міжнародних морських правовідносин.

03.03—04.11.421.

341.96:347.772(592.3)“2009” Полтавченко А. Г. Вопросы трансграничной передачи прав на товарные знаки в контексте положений Сингапурского договора о законах по товарным знакам 2009 года / *Алексей Георгиевич Полтавченко* // Международное публичное и частное право. 2011. № 2. С. 17—19.

Рассмотрен ряд вопросов, касающихся анализа основных положений Сингапурского договора о законах по товарным знакам в целях формирования основ правового регулирования оборота товарных знаков. Договор является одним из этапов гармонизации национальных систем законодательства по товарным знакам в части, касающейся административных процедур, в условиях складывающейся на современном этапе тенденции унификации правового регулирования в различных отраслях права и становления наднационального законодательства. Приведен детальный анализ правового обеспечения трансграничной передачи прав на товарные знаки в соответствии с указанным Договором.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Книги

04.03—04.11.422.

346.26(470) Актуальные проблемы предпринимательского права : сб. ст. Вып. 1 / под ред. А. Е. Молотникова, Р. С. Куракина. — М. : Волтерс Клувер, 2011. 352 с.

Представлен сборник статей, посвященных актуальным проблемам предпринимательского права. В сборник вошли научные труды выпускников и аспирантов юридического факультета Московского государственного университета им. М. В. Ломоносова, юридического факультета Санкт-Петербургского государственного университета, факультета права Государственного университета Высшей школы экономики. Центральное место в настоящем выпуске занимает проблематика инвестиционного права. Освещены проблемные аспекты рынка ценных бумаг, корпоративного права, института саморегулирования в рыночной экономике и др.

04.03—04.11.423.

346.546.6(075.8) Журик Ю. В. Антимонопольно-конкурентне право України : навч. посіб. / Ю. В. Журик. К. : ЦУЛ, 2011. 272 с.

Розглянуто види порушень законодавства України про захист економічної конкуренції. Проаналізовано статус Антимонопольного комітету України, розгляд справ антимонопольними органами України, відповідальність за порушення у цій сфері. Для зручності додано законодавство України. У посібнику органічно поєднані теоретичні конструкції, приклади з практики та власні критичні зауваження і пропозиції автора. У заключних положеннях до кожного розділу міститься найбільш важлива інформація.

04.03—04.11.424.

347.7(075.8) Курило М. П. Комерційне право : навч. посіб. / М. П. Курило, В. М. Завальний, М. В. Завальний ; МОН України, Сум. нац. аграр. ун-т. Суми : Унів. кн., 2011. 238 с.

Висвітлено основні засади сучасного комерційного права, його складові. Розглянуто питання патентування та ліцензування, внутрішньої торгівлі і прав споживачів. Наведено концепції провідних фахівців України у сфері господарського та комерційного права, закони та підзаконні акти, які регулюють комерційні відносини. Навчальний посібник розроблено на основі навчальної програми з дисципліни «Комерційне право» для підготовки фахівців за спеціальностями «Маркетинг» та «Товарознавство і торговельне підприємництво», затвердженої вченою радою Сумського національного аграрного університету 1 липня 2008 р.

04.03—04.11.425.

347.77.043(470) Ласкина Н. В. Комментарий к Федеральному закону «О лицензировании отдельных видов деятельности» / Н. В. Ласкина. М. : Волтерс Клувер, 2011. 241 с.

Рассмотрены нормы ФЗ РФ от 8 августа 2001 г. № 128-ФЗ «О лицензировании отдельных видов деятельности». Особое внимание уделено законодательным новеллам в сфере лицензирования. Дана научно-практическая оценка положений законодательства о лицензировании отдельных видов деятельности. Структура комментария соответствует последовательности изложения законодателем норм ФЗ. Приведены постановления и определения КС РФ, ВС РФ и ВАС РФ, а также федеральных арбитражных судов по всем округам.

Автореферати

04.03—04.11.426.

346.7(043.3) Науменко А. В. Правове регулювання господарської діяльності у сфері оцінки майна : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Науменко Алла Володимирівна ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Х., 2011. 19 с.

Розроблено теоретичні засади здійснення господарської оціночної діяльності. Підготовлено пропозиції щодо подальшої модернізації українського законодавства у сфері оцінки майна та професійної оціночної діяльності. З'ясовано фактори впливу на формування змісту поняття «господарська оціночна діяльність». Виявлено спільні та відмінні риси понять «незалежна оцінка», «практична діяльність з оцінки майна», «експертна грошова оцінка земель», «судово-експертна діяльність з оцінки майна». Встановлено основні форми державного регулювання оціночної діяльності та запропоновано переформулювання регульованого впливу на оціночну діяльність шляхом заміни її державного регулювання на недержавне. Визначено зміст і введено нові елементи в поняття «об'єкт оцінки». Удосконалено класифікацію об'єктів оцінки.

04.03—04.11.427.

346.24(043.3) Черненко О. А. Організаційно-правові форми державного підприємства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Черненко Олена Анатоліївна ; НДІ приватного права і підприємництва АПРН України. — К., 2011. 20 с.

Представлено комплексне дослідження теоретичних і практичних питань, пов'язаних з організаційно-правовими формами державного підприємства в сучасних умовах в Україні. Досліджено правове становище державних підприємств відповідно до чинного законодав-

ства України. Розроблено та сформульовано ознаки і поняття державного господарювання, державного підприємства, казенного підприємства, корпоративного державного підприємства та державної (національної) акціонерної компанії. Здійснено класифікацію державних підприємств. Досліджено правовий режим майна державних підприємств і його вплив на правове становище державних підприємств. Визначено специфіку казенного підприємства як особливого виду державного унітарного підприємства, а також корпоративних підприємств. Визначено доцільність існування державних (національних) акціонерних компаній як особливого виду державних корпоративних підприємств. Обґрунтовано доцільність прийняття ЗУ «Про державні унітарні підприємства» та ЗУ «Про державні акціонерні товариства».

Див. також: 02.03—04.11.185.

Статті

04.03—04.11.428.

346.546.7(470) Авилова Н. Практика согласования сделок M&A: опыт СИБУРа / *Наталья Авилова, Алексей Никифоров* // Корпоративный юрист. — 2011. — № 2. — С. 46—48.

Освещена организация работы по согласованию сделок слияний и поглощений с антимонопольными органами на опыте группы компаний «СИБУР». Проанализировано согласование сделок в соответствии с ФЗ РФ «О защите конкуренции», с ФЗ РФ «О порядке осуществления иностранных инвестиций в хозяйственные общества, имеющие стратегическое значение для обеспечения обороны страны и безопасности государства». Раскрыто согласование сделок в зарубежных антимонопольных органах.

04.03—04.11.429.

347.728.1 Альтерман М. К вопросу о переходе прав из акций с момента передачи прав на них / *Мария Альтерман, Леонид Кропотов* // Корпоративный юрист. — 2011. — № 2. — С. 38—42.

Указано на широкое распространение ценных бумаг в бездокументарной форме в современных условиях все более ускоряющегося оборота, растущего числа внешнеэкономических сделок на рынке ценных бумаг. Отмечено, что особое значение при обращении таких бумаг приобретает фиксация прав на них. Указано, что в отсутствие бумажного носителя, лицо, уполномоченное распоряжаться бездокументарными ценными бумагами, определяется именно на основании данных системы учета прав. Раскрыты сложности перехода прав на ценные бумаги.

04.03—04.11.430.

346.232(477)“1997/2011” Апанасенко К. І. Зміни організаційно-господарських повноважень

органів місцевого самоврядування: тенденції останнього десятиліття / *К. І. Апанасенко* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 4. — С. 120—128.

Досліджено зміни обсягу організаційно-господарських повноважень органів місцевого самоврядування, що відбулись протягом 1997—2011 рр. Зокрема, проаналізовано відповідні зміни у галузях будівництва, тарифоутворення і дозвільної системи у сфері господарської діяльності.

04.03—04.11.431.

347.764(470)-057.36 Бартош В. Страховой случай при страховании, допускающем возможность «отложенного вреда» / *В. Бартош* // Хозяйство и право. — 2011. — № 3. — С. 52—59.

Указано, что страхование, допускающее возможность так называемого «отложенного вреда», применяется в настоящее время только при страховании лиц, осуществляемом на основании ФЗ РФ «Об обязательном государственном страховании жизни и здоровья военнослужащих, граждан, призванных на военные сборы, лиц рядового и начальствующего состава органов внутренних дел России». Проанализированы проблемы понимания правоприменителем сущности страхового случая при таком страховании и обусловленные ее наличием типичные ошибки судебной практики, сформировавшиеся по делам о выплате страхового обеспечения в связи с возникновением «отложенного вреда». Отмечено, что «отложенный вред» не является страховым случаем, а представляет собой только его квалифицирующий признак.

04.03—04.11.432.

346.543(477) Белкін М. Л. Операції спільного інвестування як фінансова послуга в контексті судового захисту прав інвесторів / *М. Л. Белкін* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 174—184.

Проаналізовано особливості спільного інвестування як фінансової послуги, взаємин споживача та виконавця при наданні/отриманні таких послуг. Досліджено сучасні тенденції у наданні послуг із спільного інвестування в Україні, а також використання теоретичних уявлень про юридичну та економічну сутність таких послуг у правозастосовчій діяльності. Розглянуто приклади із судової практики.

04.03—04.11.433.

347.712(477) Буткевич О. В. Учасники торговельних відносин / *О. В. Буткевич* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 78—82.

На підставі аналізу юридичної літератури та чинного законодавства України досліджено особливості визначення кола учасників торговельних відносин. Розкрито співвідношення категорій «учасник торговельних відносин» і «суб'єкт торговельної діяльності».

04.03—04.11.434.

347.736(477) Валеева Т. Є. Правовий аналіз процедури санації боржника його керівником / *Т. Є. Валеева* // Санація та банкрутство. 2010. — № 3—4. — С. 96—101.

Проаналізовано приклади практики проведення санації боржника його керівником, що передбачено ст. 53 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Вказано, що звільнення судом керівника боржника від виконання повноважень керуючого санацією тягне за собою перехід від спеціальної процедури, передбаченої ст. 53 Закону про банкрутство, до загальної процедури банкрутства, а також припинення повноважень розпорядника майна та призначення керуючим санацією арбітражного керуючого.

04.03—04.11.435.

346.545(470) Валявина Е. Ю. Актуальные вопросы защиты прав субъектов предпринимательской деятельности в современных условиях (в практике арбитражных судов): [V Ежегодные научные чтения, посвященные памяти проф. С. Н. Братуся. Институты гражданского права и модернизация экономики] / *Елена Юрьевна Валявина* // Журнал российского права. 2011. № 1. С. 5—13.

Уделено внимание судебной практике по вопросам восстановления корпоративного контроля, направленного на предоставление участникам корпоративных отношений реальной возможности противодействия рейдерским захватам бизнеса. Отмечено, что на сегодняшний день отсутствие в российском законодательстве четких критериев, позволяющих отнести тот или иной спор к числу корпоративных, вызывает у судов определенные трудности, связанные с конкуренцией норм о видах исключительной подсудности. Рассмотрены проблемы судебной практики при предъявлении иска о признании права собственности или негаторного иска в случае отказа по ранее заявленному виндикационному иску, а также при рассмотрении исков по защите преимущественного права арендатора на получение в собственность занимаемого им по договору объекта недвижимости.

04.03—04.11.436.

341.96:347.734 Виговський О. Цінні папери в зарубіжних правових системах: досвід правового регулювання / *Олександр Виговський* // Підприємництво, господарство і право. — 2011. № 2. С. 27—29.

Розглянуто позиції законодавства і доктрини англо-американської правової системи щодо правової природи цінних паперів. На основі аналізу широкого кола нормативних і доктринальних джерел, матеріалів судової практики продемонстровано принципову відмінність англо-американської концепції правового регулювання цінних паперів від вітчизняної, яка побудована на принципово інших методологічних засадах. Зазначено, що відсутність єдиного легального

формулювання поняття «цінний папір» та принципово інші методологічні основи побудови інституціональної системи цінних паперів не є перешкодою для ефективного функціонування фондового ринку, а з юридичної точки зору — не створює труднощів у сфері правового регулювання випуску й обігу цінних паперів.

04.03—04.11.437.

346.12 Віхров О. П. Абсолютні та абсолютно-відносні господарські правовідносини / *О. П. Віхров* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 51. С. 294—301.

Проаналізовано абсолютні (майнові і немайнові) господарські правовідносини, абсолютні господарські правовідносини з ведення власної господарської діяльності, абсолютно-відносні майнові господарські правовідносини як засоби реалізації відповідних абсолютних прав суб'єктів господарювання. Вказано, що ці правовідносини опосередковують реалізацію відповідних абсолютних прав суб'єктів господарювання. Наголошено на необхідності їх подальших досліджень.

04.03—04.11.438.

346.545 Власова А. С. Презумпция добросовестности в спорах из корпоративных правоотношений / *Анна Сергеевна Власова* // Закон. 2011. № 3. С. 108—114.

Рассмотрены особенности применения презумпции добросовестности в корпоративных спорах. На основе анализа теории права и практики правоприменения обоснована недопустимость смешения презумпции добросовестности с принципом добросовестности и требованием о добросовестности.

04.03—04.11.439.

347.745 Внуков Н. А. Проблемы правового регулирования расчетов посредством SMS-сообщений по потребительско-предпринимательским договорам / *Николай Александрович Внуков* // Гражданское право. — 2011. — № 2. — С. 36—39.

Рассмотрены особенности договоров с участием граждан-потребителей. Обозначены проблемы правового регулирования SMS-платежей по потребительско-предпринимательским договорам и предложены пути их решений. Охарактеризованы признаки потребительско-предпринимательского договора, на основе анализа которых сформулировано авторское определение данного договора.

04.03—04.11.440.

347.725 Глушецкий А. Кумулятивное голосование как средство восполнения недостатка корпоративных прав при формировании коллегиальных органов хозяйственных обществ / *А. Глушецкий* // Хозяйство и право. — 2011. — № 3. — С. 29—36.

Проанализированы способы формирования коллегиальных органов акционерных обществ и обществ с ограниченной ответственностью, которые позволяют компенсировать недостаточность корпоративных прав у одних участников и чрезмерную избыточность — у других. Обоснована разумность и законность распределения голосов при кумулятивном голосовании, в том числе дробными показателями, как механизма, обеспечивающего более значимое влияние мелких инвесторов на процесс формирования органов хозяйственных обществ.

04.03—04.11.441.

347.724(470) Григорьев М. И. Правовые последствия нарушения корпоративных соглашений по российскому праву / Максим Игоревич Григорьев // Закон. — 2011. — № 3. — С. 47–60.

Рассмотрены проблемы применения мер гражданско-правовой ответственности при несоблюдении акционерных соглашений и договоров об осуществлении прав участников ООО. Освещена практика и перспективы применения к соглашениям акционеров (участников) таких мер, как: принуждение к исполнению обязательства в натуре, взыскание убытков; компенсация; неустойка.

04.03—04.11.442.

347.73(477):336.531.2 Дмитриченко Л. І. Державні механізми сприяння венчурному підприємству у сфері інвестиційно-інноваційної діяльності / Л. І. Дмитриченко, К. В. Кутрань // Фінанси України. — 2011. — № 1. — С. 23–30.

Розглянуто принципи й особливості державної підтримки венчурного інвестування у провідних зарубіжних країнах. Проаналізовано законодавчу базу, що регулює венчурне інвестування в Україні. Викладено недоліки державної підтримки венчурного підприємства у сфері інвестиційно-інноваційної діяльності. Запропоновано заходи, спрямовані на поліпшення ситуації.

04.03—04.11.443.

346.52:336.717.1 Ефимова Л. Г. Совершенствование договорных конструкций в безналичных расчетах : [V Ежегодные научные чтения, посвященные памяти проф. С. Н. Братуся. Институты гражданского права и модернизация экономики] / Людмила Георгиевна Ефимова // Журнал российского права. — 2011. — № 1. — С. 31–38.

Проанализированы виды договоров в сфере безналичных расчетов: договора о совершении безналичных расчетов; договора об организации безналичных расчетов. Раскрыты особенности и правовая природа договоров об организации расчетов путем передачи безналичного имущества.

04.03—04.11.444.

347.775(477) Журик Ю. Нормативно-правове регулювання збереження комерційної таємниці за законодавством України про захист економіч-

ної конкуренції / Юрій Журик // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 74–77.

Розглянуто питання, які пов'язані із забезпеченням збереження комерційної таємниці суб'єктами господарювання при здійсненні ними господарської діяльності. Проаналізовано норми законодавства про захист економічної конкуренції, які регулюють відносини, пов'язані із вчиненням правопорушень у вигляді неправомірного збирання, розкриття та використання комерційної таємниці.

04.03—04.11.445.

347.725.034(470) Зайцев В. Г. Особенности процесса обращения акций как инструмента роста капитализации компаний в российской экономике / В. Г. Зайцев // Закон и право. — 2010. — № 12. — С. 59–63.

Анализ оборота акций в современных акционерных обществах в условиях переходного периода развития экономической системы России позволяет сделать вывод о целом ряде существенных факторов, имеющих национальный отенок и являющихся преградой для поступательного развития экономики как в направлении повышения эффективности деятельности каждого из хозяйствующих субъектов в отдельности, так и укрепления позиций отечественной экономики на мировом рынке. Раскрыты основные признаки данных факторов. На основании этого сделан вывод, что одним из главных направлений совершенствования механизма использования акций в хозяйственной деятельности должна стать тенденция, учитывающая гармоничное сочетание интересов участников общества, причем с приоритетом аспектов соблюдения прав рядовых работников-собственников, вовлечения их в деятельность по управлению компанией. Как следствие, повышение мотивации последних при выполнении производственных задач в перспективе приведет к росту конкурентоспособности и эффективности хозяйствующих субъектов.

04.03—04.11.446.

347.728.5(477+430).001.36 Заруднев Є. О. Щодо ліквідації суб'єктів господарювання в Україні та Федеративній Республіці Німеччина / Є. О. Заруднев // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 3. — С. 117–125.

Досліджено проблемні аспекти ліквідації суб'єктів господарювання в Україні та ФРН. Проаналізовано чинне законодавство і судову практику в Україні та досвід ЄС і ФРН за темою дослідження. На підставі проведеного аналізу виявлено недостатній рівень захищеності інтересів кредиторів при ліквідації їхнього контрагента, а також відсутність простого і дешевого способу ліквідації суб'єкта господарювання, який не має ніякого майна. Запропоновано встановити додаткові заходи захисту інтересів кредиторів при ліквідації їхнього контрагента та внести зміни щодо спрощення процедури ліквідації суб'єкта господарювання, в якого

відсутнє будь-яке майно. Зазначено, що наведені пропозиції покликані підвищити рівень захисту кредиторів і зменшити видатки держави на ліквідацію суб'єктів господарювання у примусовому порядку.

04.03—04.11.447.

349.422.2(4) Зеліско А. Система організаційно-правових форм кооперативів: проблеми адаптації до законодавства ЄС / Алла Зеліско // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 3. — С. 14—17.

Розкрито умовність поділу кооперативів на підприємницькі та непідприємницькі, яка проявлена в результаті особистих їх правових характеристик. Наголошено на потребі врахування досвіду законодавства ЄС шляхом передбачення у нормативно-правових актах вітчизняного законодавства диспозитивного положення про те, що питання можливості чи заборони розподілу прибутку між членами кооперативу необхідно враховувати у статуті кооперативу.

04.03—04.11.448.

347.72 Калаур І. Р. Види майнових корпоративних прав та правові механізми їх здійснення / І. Р. Калаур // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 100—104.

Продиференційовано майнові корпоративні права учасників господарських товариств на загальні, спеціальні та локальні. Досліджено особливості їх здійснення. Зроблено висновок, що майнові права учасників господарських товариств проявляються у різних аспектах участі у товаристві, вони складають відкриту множинність, а їх якісний склад обумовлений формою.

04.03—04.11.449.

346.7(477):553.681 Кисельов О. Ю. Актуальні проблеми вдосконалення господарсько-правового регулювання ринку природного газу України / О. Ю. Кисельов // Митна справа. 2011. — № 3. — С. 48—53.

Досліджено передумови та основні етапи процесу становлення ринку природного газу в Україні. Визначено та проаналізовано ключові позитивні риси та проблеми у правовому регулюванні його функціонування з урахуванням останніх змін у законодавстві та прийняття нових законодавчих актів, а також проголошення державою курсу на «лібералізацію» вказаного ринку. Викладено авторське бачення шляхів розв'язання найбільш значущих проблем та вдосконалення господарсько-правового регулювання відносин, що виникають між суб'єктами господарювання та державою на ринку природного газу України: збільшення прозорості конкуренції, ціноутворення та підпорядкування публічних, корпоративних і приватних інтересів єдиній меті встановленню суспільного господарського порядку на даному ринку.

04.03—04.11.450.

346.11 Коваль В. М. Спеціальна правова норма і спеціальний закон як категорії господарського права / В. М. Коваль // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 4. — С. 79—85.

Уточнено зміст категорій спеціальної правової норми і спеціального закону у господарському праві. Опрацьовано рекомендації для практики правотворчості і правозастосування, що ґрунтуються на такому уточненні. Зазначено, що подальшого дослідження потребує весь процес деталізації правового регулювання господарських відносин від виокремлення цього виду відносин до встановлення конкретних умов, за яких у конкретних суб'єктів виникають права та обов'язки, передбачені диспозиціями відповідних правових норм.

04.03—04.11.451.

347.736(476) Колесникова Л. А. Особенности экономической несостоятельности (банкротства) в Республике Беларусь на современном этапе / Л. А. Колесникова // Санация та банкрутство. — 2010. № 3—4. С. 136—139.

Проаналізована система хозяйственных судов Республики Беларусь, а также законодательство об экономической несостоятельности (банкротстве) Беларуси. Акцентируется внимание на разработанном на основе действующего законодательства проекте нового Закона «Об экономической несостоятельности (банкротстве)», внесение которого в Палату представителей Парламента Беларуси было запланировано на конец 2010 г.

04.03—04.11.452.

347.73:336.763 Кологойда О. В. Поняття та види сурогатів цінних паперів / О. В. Кологойда // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 83—92.

На підставі ознак цінного папера визначено поняття сурогату цінного папера, здійснено розмежування понять цінних паперів та їх сурогатів. Проаналізовано природу та основні характеристики таких сурогатів цінних паперів, як компенсаційні сертифікати, чеки, коносаменти, депозитарні розписки. Розглянуто практику випуску різних видів сурогатів цінних паперів: свідоцтв про депонування акцій; білетів, що надають право на володіння часткою акцій; сурогатів, що випускаються небанківськими фінансовими установами (страховими компаніями, пенсійними фондами тощо); сурогатів товарних ф'ючерсів і опціонів; сурогатів цінних паперів, заснованих на удаваних угодах.

04.03—04.11.453.

346.91:347.77.025 Контарєва С. О. Право попереднього користувача об'єктом інтелектуальної власності: окремі аспекти встановлення в порядку господарського судочинства / С. О. Контарєва // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 165—173.

Розглянуто теоретичні та практичні питання порядку встановлення господарськими судами права попереднього користувача об'єктами інтелектуальної власності. Визначено умови виникнення та існування права попереднього користувача. Проаналізовано порядок доведення в господарських судах наявності у особи права попереднього користувача, факту його передачі, припинення. Розглянуто систему доказів, що можуть бути використані для встановлення прав попереднього користувача.

04.03—04.11.454.

341.63(470) Кривой Я. Заблуждения о международном коммерческом арбитраже / *Ярослав Кривой, Ноах Рубинс* // Корпоративный юрист. — 2011. — № 1. — С. 56—58.

Указано на рост числа зарубежных коммерческих споров, связанных с Россией. Раскрыты вопросы ценовой политики при осуществлении международного арбитража, выбора места арбитража и языка проведения арбитражного разбирательства. Отмечено, что международный арбитраж необязательно касается применения иностранного права и в нем могут быть рассмотрены иски против государства.

04.03—04.11.455.

346.9(477):35.072.2 Крупка Ю. М. Контроль і перевірки у сфері господарської діяльності / *Ю. М. Крупка*; упоряд. В. С. Ковальський // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2011. — № 2. — С. 3—296.

На основі системного аналізу положень ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та інших законодавчих актів, залучення наукових розробок господарсько-правової доктрини, матеріалів практики господарювання наведено постановитим тлумачення Закону, який є основним нормативно-правовим актом, що визначає правові та організаційні засади, принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Викладено авторське бачення регулювання деяких «вузьких місць» у сфері здійснення державного нагляду та контролю.

04.03—04.11.456.

347.132.14:347.725.031 Кузнецов А. А. Последствия злоупотребления правом в правоотношениях между акционером и акционерным обществом / *Александр Анатольевич Кузнецов* // Закон. 2010. № 11. С. 129—135.

Рассмотрена недостаточно изученная в науке гражданского права проблема последствий злоупотребления правом в правоотношениях между акционером и акционерным обществом. Обращено внимание на специфику таких последствий, на возникающие практические проблемы и пути их решения.

04.03—04.11.457.

347.512 Курмаев Р. М. К проблеме ответственности органов управления хозяйственных обществ / *Рустам Мусаевич Курмаев* // Закон. — 2011. — № 3. — С. 29—33.

Отмечено, что проблема взыскания убытков, причиненных компании виновными действиями менеджмента, обусловлена недостаточной эффективностью норм, действующих сегодня в российском законодательстве и касающихся этой сферы. Представлен анализ судебной практики по подобным делам. Исследованы вопросы доказывания виновности, размера убытков. Обоснованы доводы о целесообразности перенесения бремени доказывания добросовестности и разумности действий менеджмента на руководство компаний.

04.03—04.11.458.

347.71 Лічак Д. В. Запровадження інститутів комерційної дипломатії як засобу державної підтримки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності / *Д. В. Лічак* // Митна справа. — 2011. — № 3. — С. 38—43.

Проведено аналіз явища економізації зовнішньої політики, зокрема, такого його прояву, як «комерційна дипломатія». Встановлено важливу роль комерційної дипломатії як засобу державної підтримки суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Надано пропозиції по вдосконаленню законодавства з метою розвитку цього напрямку підтримки, в тому числі шляхом доповнення Господарського кодексу України нормою про підтримку суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності наданням послуг комерційної дипломатії.

04.03—04.11.459.

346.26 Мамонтов В. А. Правовые средства обеспечения публичных интересов в сфере предпринимательской деятельности / *Виктор Александрович Мамонтов* // Арбитражный и гражданский процесс. 2011. № 2. С. 2—5.

С общетеоретических позиций рассматриваются важнейшие элементы механизма правового обеспечения публичных интересов в предпринимательской сфере. Раскрыто авторское понимание правовых средств, публичных и частных интересов, эффективности использования средств обеспечения предпринимательской свободы и средств предупреждения злоупотреблений данной свободой.

04.03—04.11.460.

346.21 Машковська Л. В. Правовий статус суб'єктів некомерційної господарської діяльності / *Л. В. Машковська* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 573—578.

Розкрито правовий статус суб'єктів некомерційного господарювання. Визначено напрями вдосконалення поняття цих суб'єктів. Запропоновано співвідношення положень господарського та податкового законодавства в означеній сфері.

04.03—04.11.461.

347.441.142:004.738.5 Мілаш В. С. Правові аспекти укладення договорів суб'єктами господарювання в мережі Інтернет / В. С. Мілаш // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 4. — С. 67—78.

Проведено огляд сучасного стану правового регулювання (як національного, так і міжнародного рівнів) договірних відносин у сфері електронної комерції. Висвітлено й проаналізовано низку проблемних питань, що виникають при укладенні договорів суб'єктами господарювання в мережі Інтернет. Вказано на необхідність законодавчого закріплення (на рівні ГК) особливостей укладення господарських договорів через мережу Інтернет із визначенням переліку кваліфікаційних критеріїв господарських договорів, укладення яких в електронній формі є неможливим та/або не дозволяється; включення до Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами низки положень про державну реєстрацію договорів, умови та порядок нотаріального посвідчення, державної реєстрації договорів, що мають електронну форму; визнання розповсюджених в електронній формі іноземних сертифікатів, ключів, які засвідчують чинність і належність цих ключів підписувачам, тощо.

04.03—04.11.462.

347.515.2(470) Молотников А. Е. Корпоративная ответственность: тенденции и перспективы / Александр Евгеньевич Молотников // Закон. — 2011. — № 3. — С. 61—70.

Проаналізовані перспективи изменения института корпоративной ответственности, а также причины подобных инициатив и эффективность новых правовых положений. Особое внимание уделено практическим проблемам, стоящим перед участниками корпоративных отношений, а также новеллам законодательства, предлагаемым в проекте изменения ГК РФ. Акцентируется внимание на необходимости детального законодательного закрепления базовых принципов поведения управляющих, а также правовой регламентации страхования корпоративной ответственности управляющих. Рассмотрены особенности привлечения к ответственности членов коллегиальных органов управления.

04.03—04.11.463.

347.763 Морозов С. Ю. Методологические основы исследования системы организационных транспортных договоров / С. Ю. Морозов // Закон и право. — 2011. — № 1. — С. 47—50.

Отмечено, что синтез знаний, полученных в различных отраслях науки, следует рассматривать как основной методологический принцип. Системность права обуславливает невозможность исследования договорной системы без системного подхода и системного анализа, которые позволяют сформировать целостное представление о системе транспортных организационных договоров.

04.03—04.11.464.

346.7:351.824.11 Петен Я. Л. До питання про правове регулювання договірних відносин з постачання електричної енергії (господарсько-правовий аспект) / Я. Л. Петен // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 90—95.

З'ясовано окремі аспекти правового регулювання договірних відносин між постачальниками електричної енергії та споживачами (суб'єктами господарювання). Зокрема, проаналізовано нормативно-правові акти, що регулюють відносини у цій сфері. Обґрунтовано господарсько-правову природу договору електропостачання.

04.03—04.11.465.

347.72(470) Поваров Ю. С. Новеллы правового положения хозяйственных товариществ и обществ: критический анализ проекта изменений в раздел первый Гражданского кодекса Российской Федерации / Юрий Сергеевич Поваров // Гражданское право. — 2011. — № 1. — С. 16—22.

Исследованы основные законодательные новеллы, выработанные в развитие Концепции развития гражданского законодательства РФ, касающиеся правового статуса хозяйственных товариществ и обществ. Особое внимание уделено вопросам управления в корпорациях и формирования уставного капитала хозяйственных обществ.

04.03—04.11.466.

347.471.033(477) Полюхович В. Застосування системного аналізу при дослідженні господарсько-правового механізму державного регулювання фондового ринку України / Валерій Полюхович // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 78—81.

Розглянуто напрямки використання категорій системного аналізу при здійсненні дослідження фондового ринку України. Зазначено, що система природа господарсько-правового механізму державного регулювання фондового ринку України охоплюється такими аспектами: офіційно закріплений правовий статус державних органів, що здійснюють регулювання на фондовому ринку; організаційно-правове відокремлення органів державного регулювання, професійних та інших учасників фондового ринку; господарсько-правова правосуб'єктність професійних та інших учасників фондового ринку; наявність нормативно впорядкованої сукупності взаємовідносин між професійними та іншими учасниками фондового ринку.

04.03—04.11.467.

347.9:35.072.2 Попелюк В. П. До питання про розмежування контролю та нагляду у сфері господарювання / В. П. Попелюк // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 3. — С. 157—163.

Розглянуто поняття «контроль» і «нагляд» у сфері господарювання, їх теоретичний та практичний аспекти. Особливу увагу приділено гос-

подарсько-правовим завданням і повноваженням органів контролю та нагляду у сфері господарювання, які обумовлюють основну відмінність цих понять. Запропоновано авторську дефініцію понять «нагляд» і «контроль».

04.03—04.11.468.

347.72.04(73) Попов А. Е. Особенности поглощения российских компаний, имеющих американских акционеров / *Александр Евгеньевич Попов* // Закон. — 2011. — № 3. — С. 115—126.

Отмечено, что способы защиты прав, предоставляемые акционерам, должны быть равны. Указано, что данный принцип нарушается при поглощении российских компаний, имеющих американских акционеров, т. к. к американским инвесторам, помимо российского, применяется и законодательство США. Рассмотрены связанные с данным вопросом теоретические и практические проблемы.

04.03—04.11.469.

346(477).001.73 Прилуцький Р. Б. Принципи господарювання і модернізація господарського законодавства України на сучасному етапі розвитку / *Р. Б. Прилуцький* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 3. — С. 73—81.

Проаналізовано поняття принципів господарського права, умови їх формування та відповідність потребам економіки України у світлі наслідків фінансово-економічної кризи та глобальних змін клімату. Запропоновано закріпити на законодавчому рівні нові принципи господарювання.

04.03—04.11.470.

347.734 Резнікова В. В. Правове регулювання посередницької діяльності на ринку цінних паперів / *В. В. Резнікова* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 2. — С. 35—44.

Висвітлено особливості здійснення посередницької діяльності на ринку цінних паперів. Досліджено поняття, види, а також вимоги до професійних посередників на ринку цінних паперів. Проаналізовано види фінансового посередництва.

04.03—04.11.471.

347.51:351.824.11 Сергієнко В. В. Відповідальність сторін за договором газопостачання побутового споживача / *В. В. Сергієнко* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 2. — С. 133—137.

Проаналізовано ситуацію, яка склалася у частині відповідальності сторін за невиконання або неналежне виконання зобов'язань за договором газопостачання. Звернуто увагу на положення про відповідальність у разі відмови від укладення договору. Для врегулювання відносин у частині належного виконання зобов'язань, а також відповідальності сторін при здійсненні поставок природного газу побутовому споживачеві необхідно прийняти спеціальний закон або

ввести ряд поправок і доповнень до чинного законодавства.

04.03—04.11.472.

342.951(477):658.012.8 Софронова О. Розвиток депозитарної системи України в контексті державної політики протидії корпоративному рейдерству / *Ольга Софронова* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України: зб. наук. пр. — К., 2010. — № 3. — С. 119—126.

Проаналізовано проблеми поширення рейдерських схем перехоплення корпоративного контролю в Україні, пов'язані із недосконалістю чинної системи депозитарного обліку права власності. На цій основі уточнено завдання державної політики у сфері запобігання неправовим поглинанням та протидії рейдерству у корпоративному секторі національної економіки, окреслено заходи з їх реалізації в сучасних умовах господарювання.

04.03—04.11.473.

347.72.036(477) Томчишен С. В. Правові наслідки перевищення повноважень органом управління господарського товариства та його представником при вчиненні правочину та інших юридично значущих дій / *С. В. Томчишен* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 1. — С. 14—23.

Досліджено та вирішено коло проблемних питань, пов'язаних із застосуванням цивільно-правових інститутів дієздатності юридичної особи, представництва та недійсності правочину при визначенні правових наслідків, які можуть наставати у разі вчинення членами органів управління товариством та його представником юридично значущих дій з перевищенням їх повноважень. Вказано, що при вирішенні питання про віднесення членів органу до представників юридичної особи та можливість у разі перевищення ними своїх повноважень застосовувати наслідки, передбачені ч. 1 ст. 241 ЦК, необхідно виходити передусім із понять представництва та представника, а не визначеного у ст. 92 ЦК механізму здійснення юридичною особою цивільної дієздатності. Якщо здійснювані особою повноваження з представництва не мають нічого спільного із здійсненням компетенції органу юридичної особи, слід застосовувати наслідки, передбачені положеннями гл. 17 ЦК, а не ч. 2 ст. 203 та ч. 1 ст. 215 ЦК.

04.03—04.11.474.

347.764(470):336.722.11 Турбанов А. В. Система страхования банковских вкладов: современность и новые вызовы : [V Ежегодные научные чтения, посвященные памяти проф. С. Н. Братуся. Институты гражданского права и модернизация экономики] / *Алексей Владимирович Турбанов* // Журнал российского права. — 2011. — № 1. — С. 20—26.

Проаналізована діяльність Агентства по страхованню вкладів в РФ в ретроспективе

и на современном этапе. Раскрыта правовая природа Агентства как юридического лица публичного права.

04.03—04.11.475.

316.548:336 Фогельсон Ю. Защита интересов потребителей на финансовых рынках средствами «мягкого права» / Ю. Фогельсон, С. Румянцев // *Хозяйство и право*. 2011. № 1. С. 42—53.

Рассмотрены проблемы, возникающие при регулировании защиты прав потребителей финансовых услуг. Предложено новое средство защиты их интересов — институт «мягкого права». Указано, что существующие правовые механизмы не справляются с регламентацией отношений между финансовыми компаниями и их частными клиентами, что способствует ущемлению прав последних. Причиной назван «кризис классических принудительных мер». Отмечено увеличение другого риска — возможности утратить доверие клиентов, на котором основано их рыночное поведение («ограниченная рациональность»). Описаны основные достоинства и недостатки доктрины «мягкого права» со ссылками на труды иностранных юристов.

04.03—04.11.476.

347.214.2:65.011.3 Хачатурян Ю. Оценки рисков в сделках с недвижимостью / Юлия Хачатурян // *Жилищное право*. 2011. № 1. С. 61—72.

Исследован общий алгоритм оценки сделок с недвижимым имуществом. Рассмотрена комплексность и реальность оценки рисков. Охарактеризована методика оценки рисков.

04.03—04.11.477.

347.73(470):336.275.2 Хулапова Е. Раскрытие информации эмитентами ценных бумаг: новые возможности / Евгения Хулапова // *Корпоративный юрист*. — 2011. — № 1. — С. 9—11.

Проанализированы вступившие в силу с 2011 г. изменения в законодательство РФ о раскрытии информации участниками ценных бумаг, закрепленные в ФЗ РФ «О внесении изменений в Федеральный закон «О рынке ценных бумаг» и отдельные законодательные акты Российской Федерации» от 4 октября 2010 г. № 264-ФЗ. Особое внимание уделено расширению перечня существенных фактов, подлежащих раскрытию эмитентами ценных бумаг, а также реализации права на освобождение от обязанности по раскрытию (предоставлению) информации.

04.03—04.11.478.

347.721 Шиткина И. Отдельные проблемы правового регулирования образования и деятельности единоличного исполнительного органа / И. Шиткина // *Хозяйство и право*. 2011. № 4. С. 3—17.

Рассмотрены правовые положения единоличного исполнительного органа хозяйственного общества, а также регулирование его образования и деятельности корпоративным и трудовым зако-

нодательством. Исследована правовая природа договора с директором организации. Проанализированы коллизии, возникающие при применении корпоративного и трудового законодательства при наделении полномочиями директора хозяйственного общества и их прекращении. Раскрыты статус и порядок назначения временно исполняющего обязанности директора общества.

04.03—04.11.479.

347.72.031(470) Шиткина И. Соглашения акционеров (договоры об осуществлении прав участников) как источник регламентации корпоративных отношений / И. Шиткина // *Хозяйство и право*. 2011. № 2. С. 36—47.

Проанализировано использование акционерных соглашений в российском правовом порядке. Определено место указанного института в системе права. Исследована судебная практика и мировой опыт. Высказана позиция, в соответствии с которой акционерные соглашения имеют двойственную корпоративно-правовую и обязательственно-правовую природу, обусловленную наличием управленческого элемента в корпоративных отношениях.

04.03—04.11.480.

347.457(477):336.711.2 Ясус М. Новые стандарты раскрытия информации на рынке ценных бумаг / М. Ясус // *Хозяйство и право*. 2011. № 3. С. 78—85.

Освещены вопросы раскрытия информации эмитентами на рынке ценных бумаг на основе вновь принятых стандартов раскрытия информации в РФ. Проанализированы последние поправки к ФЗ «О рынке ценных бумаг» с точки зрения их соответствия международным стандартам раскрытия информации на финансовом рынке. Исследована особая роль стандартов раскрытия информации для существования развитого рынка ценных бумаг в России, а также их значение в качестве эффективного инструмента регулирования деятельности эмитента.

04.03—04.11.481.

347.725(477) Яськів Б. Поняття майна та капіталу акціонерного товариства / Богдан Яськів // *Юридична Україна*. 2011. № 2. С. 80—85.

Досліджено проблемні питання майна та капіталу акціонерного товариства. На основі аналізу юридичної літератури, чинного законодавства України та власних міркувань запропоновано визначення майна та капіталу акціонерного товариства. Зазначено, що поняття «майно» та «капітал» акціонерного товариства відрізняється за своїм змістом. Запропоновано капітал акціонерного товариства розглядати у широкому та вузькому значеннях.

Див. також: 01.03—04.11.64, 03.03—04.11.251, 03.03—04.11.328, 03.03—04.11.333, 03.03—04.11.339, 03.03—04.11.340, 07.03—04.11.705, 07.03—04.11.761.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС

Статті

04.03—04.11.482.

346.93(470) Абанина А. Ю. Процессуальное соучастие и групповой иск по АПК РФ: сходство и отличие / *Анна Юрьевна Абанина* // Арбитражный и гражданский процесс. — 2011. — № 1. — С. 17—19.

Представлен сравнительный анализ институтов процессуального соучастия и группового иска по АПК РФ. Указано, что наряду с общими чертами указанные институты имеют и существенные отличия. Отмечено, что процессуальное соучастие и групповой иск — самостоятельные виды субъективного соединения исковых требований.

04.03—04.11.483.

346.93 Булгаков Д. А. Оформление резолютивной части решения арбитражного суда как особый критерий его качества / *Дмитрий Александрович Булгаков* // Закон. — 2011. — № 2. — С. 155—163.

Проанализировано влияние техники изложения резолютивной части судебного решения на формирование уважительного отношения к суду и закону. Особое внимание уделено практике Европейского суда по правам человека в вопросе изложения резолютивной части судебного решения. Раскрыты меры, способствующие повышению культуры оформления резолютивной части судебного решения.

04.03—04.11.484.

346.91:347.942:004.77 Булгакова І. В. Електронні докази в господарському процесі: поняття і порядок застосування / *І. В. Булгакова* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 98—103.

Проаналізовано норми чинного законодавства щодо доказів і доказування у господарському процесі. З'ясовано правову природу електронних документів. Вказано, що вони є документами змішаного характеру, тобто поєднують у собі письмові та речові докази. Виявлено проблеми застосування електронних доказів та запропоновано пропозиції стосовно можливих шляхів їх вирішення. Наголошено на необхідності на законодавчому рівні чітко визначити критерії допустимості даних доказів (наприклад, електронний документ повинен бути таким, що читається, мати необхідні реквізити, у тому числі електронний цифровий підпис).

04.03—04.11.485.

346.9+342.925 Віхров О. П. До питання про критерії розмежування господарської та адміністративної юрисдикції / *О. П. Віхров, В. О. Коверзнев* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 110—118.

Шляхом аналізу чинного законодавства здійснено кваліфікацію господарських відносин

та їх відокремлення від адміністративних в аспекті розмежування господарської та адміністративної судових юрисдикцій. Вказано, що спори, які виникають з господарських правовідносин підлягають розгляду господарськими судами за правилами господарського судочинства.

04.03—04.11.486.

346.546.4(477) Журик Ю. Докази та доказування у справах про порушення законодавства України про захист економічної конкуренції / *Юрій Журик* // Юридична Україна. — 2011. — № 2. — С. 75—79.

Проаналізовано окремі положення законодавства України про захист економічної конкуренції, які пов'язані з особливостями порядку отримання та дослідження доказів при розгляді справ несудовими органами, зокрема антимонопольними органами України. Викладено авторську дефініцію таких понять, як «процесуальна форма доказування», «спеціальні знання», «корисна інформація» та «письмові докази».

04.03—04.11.487.

346.91(477):347.922 Іванюта Н. В. Деякі аспекти забезпечення позову в господарському судочинстві / *Н. В. Іванюта* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 51. — С. 369—375.

Досліджено питання щодо законодавчого удосконалення інституту забезпечення позову, а саме: доповнення ГПК України нормами відносно обставин, які можуть бути підставою забезпечення позову та умов його застосування у господарському судочинстві. Окрему увагу приділено такій підставі забезпечення позову, як наявність реальної загрози завдання значної шкоди заявникові. Наголошено на необхідності розширення та закріплення на законодавчому рівні вимог до заяви про забезпечення позову. Проаналізовано судову практику, а також положення Інформаційного листа ВАСУ «Про деякі питання практики забезпечення позову» від 12.12.2006 № 01—8/2776, роз'яснень президії ВАСУ від 23.08.1994 № 02—5/611 «Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову» щодо підходу до вирішення означеної проблеми.

04.03—04.11.488.

346.91:336.225.642 Іванюта Н. В. Накладення арешту на майно як засіб забезпечення позову в корпоративних спорах / *Н. В. Іванюта* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 2. — С. 159—164.

Досліджено питання законодавчого удосконалення процесу накладання арешту на майно у процесі вирішення корпоративних спорів у господарському судочинстві. Окреслено основні недоліки його реалізації на сучасному етапі. Наголошено на необхідності розмежування поняття арешту акцій з метою звернення стягнен-

ня на майно боржника і арешту акцій у рамках виконання ухвали суду про вжиття заходів до забезпечення позову. Предметом арешту, як засобу забезпечення позову в господарському судочинстві, може бути майно, що фактично не поступило у володіння відповідача і перебувало у третіх осіб, але є власністю відповідача, а також майно, власником якого є особа, яка не виступає відповідачем.

04.03—04.11.489.

347.91/95(477):347.721 Ковалишин О. Р. Забезпечення позову в корпоративних спорах / *О. Р. Ковалишин* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 51. — С. 375—381.

Наведено перелік умов, яким повинна відповідати обґрунтована ухвала про забезпечення позову. Досліджено можливі шляхи удосконалення процедури вжиття заходів забезпечення. Проаналізовано положення ГПК України, Листа ВГС України № 01-8/2776 від 12.12.2006 р. «Про деякі питання практики забезпечення позову», постанови Пленуму ВС України «Про практику розгляду судами корпоративних спорів» № 13 від 24.10.2008 р.

04.03—04.11.490.

346.9(091)(477.75) Коваль В. М. Історія становлення та розвитку господарського судочинства в Криму / *В. М. Коваль* // Вісник господарського судочинства. 2011. № 2. С. 14—21.

Описано події та факти, що прямо чи опосередковано вплинули на розвиток та становлення системи господарського судочинства на території Кримського півострова від судових установ Херсонеса Таврійського та генуезьких колоній до сьогодення. Наведено основні положення нормативно-правових актів, що регулювали діяльність словесних судів і комерційного суду Феодосії, який згодом було перенесено до м. Керч. Проаналізовано роботу господарських судів Севастопольського апеляційного округу на сучасному етапі.

04.03—04.11.491.

346.9 Оганесян Н. Г. Арбитражные оговорки: зачем консолидировать? / *Нанэ Геворковна Оганесян* // Закон. 2011. № 2. С. 150—154.

Проаналізовані переваги включення в контракти консолидированной (связанной) арбитражной оговорки, в соответствии с которой у стороны договора имеется возможность объединить рассмотрение нескольких дел, вытекающих из разных договоров, но оформляющих единую сделку, в одно производство. Указано, что составление консолидированной (связанной) арбитражной оговорки требует специфических знаний в сфере международного арбитража, поэтому целесообразными являются консультации специалиста в этой области.

04.03—04.11.492.

346.9(470):004 Петрова В. В. Элементы электронного правосудия в АПК РФ / *Виктория Владимировна Петрова* // Закон. 2011. № 2. — С. 66—72.

Отмечено, что с 1 ноября 2010 г. вступил в силу и начал применяться арбитражными судами ФЗ РФ от 27.07.2010 № 228-ФЗ «О внесении изменений в Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации». Указано, что с его принятием и введением в действие началось полномасштабное внедрение системы электронного правосудия в арбитражных судах. Проанализированы некоторые из нововведений (подача процессуальных документов через официальный сайт арбитражного суда в сети Интернет; изменение порядка извещения лиц, участвующих в деле и др.) и рассмотрены перспективы относительно их применения.

04.03—04.11.493.

347.918(477) Похиленко І. С. Метод інституційних рекомендацій як один із методів господарського процесуального права / *І. С. Похиленко* // Вісник господарського судочинства. 2011. № 4. С. 103—107.

Розглянуто питання методології господарського процесуального права. Запропоновано виділення методу інституційних рекомендацій, що визначається як розроблення Вищим господарським судом (ВГС) України адресованих учасникам господарського процесу пропозицій щодо певного порядку дій у сфері господарського судочинства. Досліджено становлення та розвиток ВГС України як складової системи господарських судів України.

04.03—04.11.494.

346.93(470):347.932 Рягузов А. Разумный срок рассмотрения дела арбитражным судом / *А. Рягузов* // Хозяйство и право. — 2011. — № 4. С. 71—78.

Исследована новелла российского арбитражного процессуального права институт разумного срока судопроизводства, который был введен ФЗ РФ от 30 апреля 2010 г. № 68-ФЗ «О компенсации за нарушение права на судопроизводство в разумный срок или права на исполнение судебного акта в разумный срок». Рассмотрены некоторые спорные вопросы его исчисления. Проанализирована практика ЕСПЧ (Европейский суд по правам человека) и формирующаяся практика российских арбитражных судов.

04.03—04.11.495.

346.91:347.942/943:347.721 Саракун І. Б. Встановлення предмета доказування при розгляді корпоративних спорів у господарському процесі / *І. Б. Саракун, О. Р. Ковалишин* // Актуальні питання цивільного та господарського права. 2011. № 3. С. 56—64.

З'ясовано складові предмета доказування у корпоративних спорах. Проаналізовано

найбільш суттєві порушення корпоративних прав для встановлення загальних обставин, які підлягають доказуванню у корпоративних спорах. Детально проаналізовано кожну з обставин (статус акціонера (учасника) товариства; належність правового спору до корпоративних; наявність рішення загальних зборів акціонерів (учасників) товариства, правочину, дії (бездіяльності), правомірність яких позивач оспорує; зв'язок між неправомірним рішенням загальних зборів акціонерів (учасників) товариства, правочину, дії та порушенням корпоративним правом; подання позову в рамках строків, встановлених для захисту порушеного права). Вказано, що предмет доказування у справах, що впливають із корпоративних правовідносин, становлять сукупність фактів, що обумовлюють вимоги та заперечення учасників корпоративного спору, а також ті обставини, без з'ясування яких неможливі всебічний об'єктивний розгляд і вирішення справи та виконання судом інших завдань, необхідних для належного судового захисту корпоративних прав.

04.03—04.11.496.

346.91(477):351.711 Саракун І. Б. Практичні питання реалізації повноважень Фонду державного майна у сфері охорони корпоративних прав / І. Б. Саракун // Актуальні питання цивільного та господарського права. — 2011. — № 2. — С. 71—79.

Вказано, що аналіз повноважень ФДМУ дає підстави стверджувати про його можливості вчасно виявляти та попереджувати правопорушення у сфері охорони корпоративних прав держави, а також врегульовувати конфлікти позасудовим (адміністративним) шляхом. Разом з тим наголошено на недостатній ефективності цих повноважень у сучасних умовах. Проаналізовано судову практику.

04.03—04.11.497.

346.91:347.961 Узагальнення судової практики вирішення господарських спорів у справах, пов'язаних із визнанням виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, та поверненням стягнутого за виконавчим написом нотаріуса / В. І. Кухар, В. В. Афанасьєв, В. В. Лакіза, М. І. Черленяк // Актуальні питання цивільного та господарського права. — 2011. — № 2. — С. 102—119.

Використано судові справи господарських судів Харківської, Сумської та Полтавської областей, довідки місцевих господарських судів, а також статистичні дані розгляду справ зазначеної категорії. Розкрито структуру спорів зазначеної категорії. Встановлено, що суди, вирішуючи спори зазначеної категорії, застосовували ЦК України, ГК України, закони України: «Про нотаріат», «Про іпотеку», «Про фінансовий лізинг», «Про обіг векселів в Україні», а також базові підзаконні акти у визначеній сфері правовідносин: постанову КМ України «Про затвердження переліку документів, за якими

стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів», «Про затвердження Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України». Окремо проаналізовано спори про вчинення виконавчого напису нотаріуса з порушенням встановленого законодавством порядку щодо визнання платіжних документів простих векселів такими, що не підлягають виконанню, та про визнання виконавчих написів нечинними.

04.03—04.11.498.

346.91(477):347.254 Узагальнення судової практики вирішення господарських спорів у справах, пов'язаних із передачею житлового фонду та інших об'єктів соціальної інфраструктури, створених у процесі приватизації (корпоратизації), з державної у комунальну власність / В. В. Афанасьєв, В. В. Лакіза, М. І. Черленяк, О. Д. Бережна // Актуальні питання цивільного та господарського права. — 2011. — № 2. — С. 84—101.

При підготовці Узагальнення використано судові справи, розглянуті господарськими судами Харківської, Сумської та Полтавської областей, довідки місцевих господарських судів, а також статистичні дані стосовно розгляду справ зазначеної категорії. Встановлено, що суди, вирішуючи спори зазначеної категорії, застосовували закони України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності», «Про приватизацію державного майна», «Про приватизацію державного житлового фонду». Визначено предмети спору у справах зазначеної категорії. Виокремлено проблеми, що виникають при застосуванні законодавства у ході вирішення спорів зазначеної категорії.

04.03—04.11.499.

346.93(470) Шеменева О. Н. Неоспоренные обстоятельства в арбитражном процессе / Ольга Николаевна Шеменева // Арбитражный и гражданский процесс. — 2011. — № 2. — С. 19—22.

Отмечено, что законом РФ от 27 июля 2010 г. № 228-ФЗ «О внесении изменений в Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации» были внесены изменения в ст. 70 АПК РФ путем дополнения ч. 3.1. Проведен краткий анализ этого нового положения, согласно которому в арбитражном процессе неоспаривание обстоятельств, положенных в основу требований и возражений противоположной стороны, приравнивается к их признанию.

04.03—04.11.500.

346.93:347.932 Шерстюк В. Процессуальные особенности рассмотрения в арбитражном суде дел о присуждении компенсации за нарушение права на судопроизводство в разумный срок или права на исполнение судебного акта в разумный срок / В. Шерстюк // Хозяйство и право. — 2011. — № 2. — С. 15—26.

Раскрыты вопросы подведомственности

и подсудности дел о присуждении компетенции за нарушение права на судопроизводство в разумный срок или права на исполнение судебного акта в разумный срок. Проанализирован субъектный состав, предмет доказывания по этим делам, особенности судебного решения, его обжалования и исполнения.

04.03—04.11.501.

346.546.6(477) Шкляр С. В. Підвідомчість справ з приводу оскарження дій та рішень Антимонопольного комітету України / *С. В. Шкляр* // Вісник господарського судочинства. 2011. № 4. С. 143—149.

Висвітлено проблемні аспекти визначення підвідомчості справ з приводу оскарження рішень, розпоряджень, дій чи бездіяльності органів Антимонопольного комітету (АМК) України. Вказано, що окреслена проблема є наслідком більш глобального юрисдикційного конфлікту протистояння систем господарських та адміністративних судів. Наголошено, що вирішення питань про підвідомчість спорів з приводу оскарження дій та рішень АМК треба здійснювати на підставі чинної редакції ст. 60 ЗУ «Про захист економічної конкуренції», згідно з якою відповідні спори мають вирішуватись господарськими судами. Запропоновано зміни до ст. 12 ГПК України.

04.03—04.11.502.

346.546.4(477) Шкляр С. В. Підстави для оскарження рішень, дій (бездіяльності) органів АМК України (його посадових осіб), спонукання їх до вчинення певних дій / *С. В. Шкляр* // Вісник господарського судочинства. — 2011. — № 1. С. 125—130.

Вказано, що актуальність дослідження проблематики підстав для оскарження рішень АМК України і визнання дій (бездіяльності) його органів та посадових осіб неправомірними впливає із загальної для демократичної держави необхідності забезпечення ефективного механізму оскарження рішень суб'єктів владних повноважень. Встановлено недоліки і визначено шляхи вдосконалення нормативного закріплення підстав для скасування рішень АМК України (його органів) через аналіз положень законодавства, судової практики і типових помилок аргументації при оскарженні рішень АМК.

04.03—04.11.503.

346.9(477)“1922/2011” Щербина В. С. Історія розвитку господарської юстиції в Україні (1922—2011 роки) / *В. С. Щербина* // Вісник господарського судочинства. 2011. № 2. С. 6—14.

Досліджено історію розвитку господарської юрисдикції і загальний характер законодавства про органи господарської юрисдикції в Україні. Особливу увагу приділено сучасному етапу розвитку господарських судів в Україні.

ТРУДОВЕ ПРАВО

Книги

05.03—04.11.504.

349.243(477)(094.1) Охорона праці: зб. нормат.-прав. актів України станом на 1 лют. 2010 р. / за ред. Є. Ю. Стецюри; Харк. обл. орг. профспілки працівників освіти і науки України. 3-тє вид., допов. та випр. Х.: Бурун Книга, 2010. — 384 с.

Видання містить документацію, необхідну для організації роботи з охорони праці та створення безпечних і нешкідливих умов праці в установі, закладі, організації системи освіти. Викладено тексти основних законів, висвітлено питання організації медоглядів, проведення атестації робочих місць за умовами праці, розслідування нещасних випадків з працівниками та вихованнями (учнями, студентами) та ін. Особливої уваги заслуговує інструкція з охорони праці, викладена відповідно до вимог нормативно-правових актів.

05.03—04.11.505.

349.22:331.106(470) Рахматуллина Р. Н. Индивидуально-договорное регулирование заключения, изменения трудового договора: монография / Р. Н. Рахматуллина; Рос. акад. правосудия. М.: Волтерс Клувер, 2010. 145 с.

Рассмотрено трудовое законодательство, практика его применения и теория индивидуально-договорного регулирования трудовых отношений при заключении, изменении и прекращении трудового договора. Главное внимание в работе уделено анализу норм трудового права в рассматриваемой сфере и судебной практике.

05.03—04.11.506.

349.2(4/9).001.36 Черняева Д. В. Трудовые отношения в странах англосаксонского права: монография / Дарья Владимировна Черняева. М.: Волтерс Клувер, 2010. 209 с.

Настоящая монография представляет собой уникальное сравнительно-правовое исследование трактовки содержания понятия «трудовое правоотношение» в англосаксонском праве. Подробно освещено поэтапное формирование современных представлений об индивидуальном трудовом отношении в рамках классического английского права, а также предложен детальный обзор специфики правового регулирования таких отношений в странах, юридические системы которых в той или иной степени следуют англосаксонской правовой традиции, как в исторической ретроспективе, так и на современном этапе.

Автореферати

05.03—04.11.507.

349.3:364.23(477)(043.3) Биба Н. М. Правове регулювання трудових відносин з інвалідами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Биба Наталья Николаевна; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 19 с.

Доведено, що існує необхідність у диференціації правової регламентації трудових право-відносин з інвалідами, яка не суперечила б ідеям рівності й соціальної справедливості. Відмічено, що інвалідність як проблема включає правовий, соціально-середовищний, психологічний, суспільно-ідеологічний, виробничий та анатомо-функціональні аспекти. Висловлено міркування стосовно доцільності впровадження у національну політику фінансово-економічних важелів заохочення роботодавців до працевлаштування інвалідів, зокрема, це: дотації й субсидії на заробітну плату цих осіб; надання пільгових переференцій роботодавцям в оподаткуванні, пільг при сплаті внесків на соціальне страхування; дотації роботодавцям, які працевлаштовують інвалідів понад встановлену квоту; дотації й субсидії на облаштування ними робочого місця для інваліда. Сформульовано та запропоновано закріпити на законодавчому рівні уніфіковану дефініцію щодо інваліда.

05.03—04.11.508.

349.2:331(043.3) Шамшина І. І. Механізм регулювання відносин із застосування найманої праці: суб'єктно-правовий аспект: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.05 / Шамшина Ирина Ивановна; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — 36 с.

Комплексно досліджено загальнотеоретичні суб'єктивно-правові аспекти механізму регулювання найманої праці в умовах ринкових відносин. Визначено місце суб'єкта трудового права у структурі механізму правового регулювання. Запропоновано класифікацію суб'єктів трудового права за структурою волевиявлення. Досліджено теоретичні аспекти правового статусу суб'єкта, динаміку історичного розвитку трудово-правового статусу, значення державних органів у механізмі правового регулювання найманої праці. Доведено доцільність визнання двох видів трудоправового статусу — об'єктивного та суб'єктивного. З'ясовано механізм регулювання правового статусу працівника та розроблено шляхи його вдосконалення. Запропоновано майновий критерій роботодавчої правосуб'єктності як новаційної підстави диференціації правового регулювання. Наведено новий концептуальний підхід до визначення елементів системи суб'єктів соціально-партнерських відносин. Розроблено пропозиції щодо понятійного інструментарію та вдосконалення регулювання правового статусу суб'єктів трудового права.

Статті

05.03—04.11.509.

349.245(4/7) Аксенов И. С. Зарубежный опыт правового регулирования труда надомников / *Илья Сергеевич Аксенов* // *Гражданин и закон*. — 2011. № 2. С. 111—113.

Исследован вопрос зарубежного опыта правового регулирования труда надомников. Проанализировано трудовое законодательство США, Чили, Финляндии, Колумбии, Новой Зеландии и Перу. Отмечено, что в связи с реструктуризацией экономики и ростом безработицы многие страны пошли по пути реализации национальных программ по привлечению безработных к индивидуальной предпринимательской деятельности в форме самозанятости. В этих странах все большее распространение получила практика выполнения работы на дому наемными сотрудниками.

05.03—04.11.510.

349.22:331.108.644.7(470) Андриановская И. Увольнение работника по п. 5 ст. 81 ТК РФ / *И. Андриановская* // *Вопросы трудового права*. 2011. № 2. С. 10—15.

С точки зрения преемственности и новизны дан анализ норм, содержащих основные положения прекращения трудового договора по п. 5 ст. 81 ТК РФ. Обращено внимание на две взаимосвязанные процедуры, которые должны быть учтены работодателем при прекращении трудового договора по данному основанию: процедура наложения взыскания и процедура увольнения.

05.03—04.11.511.

342.734(477) Андрієв В. М. Трудові права у системі прав людини і громадянина / *В. М. Андрієв* // *Актуальні проблеми політики*: зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2011. — Вип. 41. — С. 241—247.

Відмічено, що трудові права слід віднести до основних, здебільшого активних та індивідуальних прав. Досліджено роль та місце трудових прав у системі прав людини і громадянина. Внесено пропозиції щодо удосконалення норм проекту ТК України, які закріплюють права працівників та роботодавців.

05.03—04.11.512.

349.2:331.105.2:340.111.5 Андропова В. А. Юридичні факти як підстави виникнення індивідуальних трудових правовідносин / *В. А. Андропова* // *Актуальні проблеми держави і права*: зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 268—275.

Розглянуто вплив юридичних фактів на виникнення трудових правовідносин. Зазначено, що при виникненні трудових правовідносин юридичні умови не виступають як юридичні факти і до юридичного складу не входять. Досліджено підстави виникнення трудових правовідносин за трудовим законодавством України та проектом ТК України.

05.03—04.11.513.

349.244(470)-053.6 Анисимов А. Правовые основы дифференциации условий труда несовершеннолетних / *Антон Анисимов* // *Вопросы трудового права*. — 2010. — № 12. — С. 36—41.

Дифференциация норм трудового права в отношении несовершеннолетних включает в себя то, что работники в возрасте до 18 лет в трудовых правоотношениях приравниваются в правах к совершеннолетним, а в области охраны труда, рабочего времени, отпусков и некоторых других условий труда пользуются льготами, установленными Трудовым кодексом и другими актами трудового законодательства.

05.03—04.11.514.

349.243:331.45 Бек У. П. Конституційно-правове регулювання права на належні, безпечні та здорові умови праці / *У. П. Бек* // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління*. Хмельницький, 2011. Вип. 1. — С. 203—208.

Вказано про потребу розширити доктринальні конструкції про гарантування працівнику фізичної безпеки і здоров'я, тобто безпечні та здорові умови праці новими положеннями. Запропоновано чинне конституційне положення «право на належні, безпечні та здорові умови праці» змінити на більш загальне оцінююче поняття «право на сприятливі для життя і здоров'я умови праці». Зазначено, що саме таке формулювання найкраще розкриває основну мету правового забезпечення суспільних відносин у сфері цілісної і комплексної охорони та захисту життя й здоров'я особи у процесі праці.

05.03—04.11.515.

349.235(470):331.313.6 Белицкая И. Сверхурочная работа: пробелы и коллизии / *Ирина Белицкая* // *Вопросы трудового права*. — 2010. № 12. — С. 20—28.

Приведен анализ сверхурочной работы как правового понятия. Сравнены нормы российского и зарубежного трудового законодательства, автор предлагает варианты решения наиболее острых проблем, связанных с привлечением работников к сверхурочной работе.

05.03—04.11.516.

349.2:331.105(470) Бочарникова М. А. О разграничении полномочий между федеральными и региональными органами государственной власти в сфере трудовых отношений / *Марина Альбертовна Бочарникова* // *Журнал российского права*. 2011. № 1. — С. 69—75.

Статья посвящена отдельным проблемам разграничения полномочий между федеральными и региональными органами государственной власти в сфере труда и, в частности, проблеме недопустимости формулирования в законах субъектов РФ основных понятий и терминов трудового права, проблеме повышения в региональном законодательстве обеспечиваемого государством

уровня трудовых прав и социальных гарантий работников и установления дополнительных гарантий, возможностям законодателя субъекта РФ осуществлять «опережающее» регулирование трудовых отношений.

05.03—04.11.517.

349.22:331.105.22 Васильев В. Представительство работодателей в социально-трудовых отношениях / *Валерий Васильев* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 12. — С. 5—10.

Отмечено, что в условиях радикального реформирования системы права, в том числе трудового, возникли объективные основания полагать, что сложилась и развивается система правительства в трудовом праве. Рассмотрена функция защиты членских организаций. Охарактеризована функция представительства интересов предпринимателей. Кратко освещена информационная, образовательная и консультативная функция.

05.03—04.11.518.

349.2:340.13 Вишновецька С. В. Юридична техніка як складова методології науки трудового права / *С. В. Вишновецька* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 144—151.

Вказано на відсутність єдиного розуміння поняття, рівнів методології та юридичної техніки. Визначено місце юридичної техніки в структурі методології науки трудового права, розкрито її елементи. Наголошено на необхідності розглядати юридичну техніку в «широкому» розумінні, що охоплює правотворчу діяльність, правозастосовну, інтерпретаційну, судову та ін. Підкреслено, що недооцінка методологічного значення юридичної техніки призводить до значних труднощів у правотворенні і правозастосованні, зводячи нанівець ефективність дії нормативно-правового акта.

05.03—04.11.519.

349.232(477) Галицька І. Д. Функції заробітної плати та стан виконання в Україні / *І. Д. Галицька* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 387—392.

Здійснено науково-теоретичні дослідження функцій заробітної плати як правової категорії. Проаналізовано зміст кожної функції, розширено перелік функцій заробітної плати. Показано як здійснюються функції заробітної плати в умовах сьогодення в Україні. Зроблено висновок, що заробітна плата в Україні починає набувати притаманних їй рис, наближатися до виконання своїх функцій, хоча цей процес є довготривалим.

05.03—04.11.520.

349.22:331.109.332 Голобородько В. О. Внутрішній трудовий розпорядок: поєднання централізованого та локального правового регулюван-

ня / *В. О. Голобородько* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 348—352.

Обґрунтовано думку, що централізоване та локальне правові регулювання внутрішнього трудового розпорядку є самостійними та самодостатніми видами, які не виключають і не замінюють одне одного. Доведено, що правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку здійснюється за допомогою поєднання централізованого та локального регулювання.

05.03—04.11.521.

349.22:331.108.6 Голобородько В. О. Локальне правове регулювання технологічного процесу / *В. О. Голобородько* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 311—315.

Технологічну дисципліну розглянуто як вид трудової дисципліни, що являє собою результативність соціально-правових заходів роботодавця по встановленню, дотриманню й забезпеченню вимог технологічного процесу. Обґрунтовано висновок про важливу роль у регулюванні технологічного процесу локальних нормативних актів. Рекомендовано на кожному підприємстві прийняти внутрішній акт, що визначав би порядок розробки, узгодження, затвердження і введення в дію роботодавцем усіх видів документів технологічного процесу.

05.03—04.11.522.

349.22 Гресик Ю. В. До питання про правовідносини, які існують при вирішенні колективних трудових спорів / *Ю. В. Гресик* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 211—215.

Досліджено галузеву приналежність правовідносин, які існують при вирішенні колективних трудових спорів. Охарактеризовано їх види. Зазначено, що при вирішенні колективних трудових спорів виникають особливі правовідносини соціального партнерства. Вони характеризуються певними особливостями, які обумовлені специфічним становищем органів, які вирішують трудові спори, а також характером спору.

05.03—04.11.523.

349.243(477+4) Дей М. О. Проблеми гармонізації вітчизняного законодавства з охорони праці з правовою системою Європейського Союзу / *М. О. Дей* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 301—307.

Розкрито проблеми охорони праці на сучасному етапі розвитку та становлення українського законодавства, а саме під час обговорення проекту ТК України. Визначено місце та особливості розвитку європейської інтеграції України

та вплив на формування положень проекту ТК України. Сформульовано поняття «гармонізація» у відносинах з ЄС.

05.03—04.11.524.

349.22:331.106 Журавльов Д. В. Особливості правового регулювання укладання трудового договору (контракту) між фізичною особою, приватним нотаріусом та стажистом нотаріуса / *Д. В. Журавльов* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 61—65.

Досліджено підстави, умови, строки договорів зі стажистом нотаріуса, порядок його реєстрації та умови дійсності. Визначено особливості правового регулювання укладання трудового договору (контракту) між фізичною особою, приватним нотаріусом та стажистом нотаріуса.

05.03—04.11.525.

349.2(477):331.105 Занфірова Т. А. Трансформація поняття трудових правовідносин / *Тетяна Анатоліївна Занфірова* // Наше право. — 2011. — № 1, ч. 1. — С. 126—130.

Розглянуто проблеми розуміння структури та змісту трудових правовідносин. Дано ретроспективний аналіз розуміння трудових правовідносин у дореволюційний, радянський і сучасний періоди. Сформульовано висновок про доцільність проведення аналізу й наукового обґрунтування поняття трудових відносин окремо в рамках індивідуального та колективного трудового права.

05.03—04.11.526.

349.2:331.109(477) Избиенова Т. А. Некоторые вопросы участия представителей работников в разрешении коллективных трудовых споров / *Т. А. Избиенова* // Трудовое право. 2011. № 2. С. 51—63.

Рассмотрены основные моменты регулирования вопросов представительства работников при разрешении коллективных трудовых споров. Изучены основные тенденции развития представительства работников в международной практике и в РФ. Внесены предложения по совершенствованию трудового законодательства РФ.

05.03—04.11.527.

349.2:331.526-053.81(477) Кайтанський О. С. Правове забезпечення працевлаштування молоді в Україні / *О. С. Кайтанський* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 233—238.

Проаналізовано проблеми правового регулювання працевлаштування молоді в Україні. Наголошено на необхідності формування адекватних сучасним умовам механізмів працевлаштування молоді. Визначено напрями вдосконалення чинного законодавства України в цій сфері.

05.03—04.11.528.

349.2:331.526-053.88 Карплюк В. О. До проблеми зайнятості літніх працівників / *В. О. Кар-*

плюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 245—250.

Підкреслено на необхідності виважено підходити до вирішення питань удосконалення пенсійних систем або пенсійного законодавства, що пов'язані з підвищенням віку виходу на пенсію. Досліджено окремі проблеми зайнятості літніх працівників. Внесено пропозиції щодо шляхів їх вирішення у світлі міжнародних стандартів.

05.03—04.11.529.

349.2 Кельман Л. Суб'єкти трудових правовідносин: проблемні питання / *Л. Кельман* // Право України. 2011. № 2. С. 235—241.

Визначено деякі проблеми щодо суб'єктів трудових правовідносин. Проаналізовано відповідності реаліям сьогодення зазначених суб'єктів. Наголошено на необхідності реформування законодавчого регулювання праці, підготовки відповідних концептуальних підходів до його оновлення, кодифікації трудового законодавства в цілому, а також перегляді сутності та змісту трудових правовідносин.

05.03—04.11.530.

349.2(477) Козуб І. Місце трудового права в системі права України / *Ірина Козуб* // Юридика Україна. 2011. № 2. С. 57—61.

На основі аналізу предмета й метода трудового права з'ясовано місце трудового права в національній системі права, яке необхідно характеризувати як особливе, оскільки в трудовому праві яскраво й органічно поєднуються начала як приватного, так і публічного права. Підкреслено, що на вибір способу правового регулювання відносин, що входять до предмета трудового права, значний вплив має і участь держави у процесі самого правового регулювання. Це означає, що сторони при укладанні трудового договору керуються не лише власним волевиявленням, а дотримуються й імперативних приписів.

05.03—04.11.531.

341.96:349.2(477) Козуб І. Щодо визначення поняття «міжнародно-правові стандарти у сфері праці» / *Ірина Козуб* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 2. С. 34—37.

Відмічено, що інтеграція України у світовий економічний простір зумовлює необхідність постійного аналізу трудових норм у контексті загальносвітових тенденцій правового регулювання праці. Проаналізовано основні теоретичні положення щодо визначення змісту поняття «міжнародно-правові стандарти у сфері праці». Виокремлено проблемні і дискусійні питання у зазначеній сфері та надано можливі шляхи їх вирішення.

05.03—04.11.532.

349.2(477).001.13 Краснов Є. В. Основні трудові права у проекті Трудового кодексу України

/ Є. В. Краснов // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 127—132.

Проведено аналіз основних трудових прав працівника, закріплених у нормах чинного законодавства України та у доопрацьованому проекті ТК України, підготовленому до другого читання. Внесено пропозиції та зауваження щодо удосконалення змісту ст. 21 проекту ТК України. Наголошено на необхідності розмежування у новому ТК України основних трудових прав працівника та його права як сторони трудового договору. Підкреслено, що список прав працівників, закріплених у змісту ст. 21 проекту ТК України, не в повній мірі відповідає вимогам міжнародного законодавства.

05.03—04.11.533.

349.22:331.109 Лагутіна І. В. Моббінг на робочому місці: правовий аспект / І. В. Лагутіна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 133—138.

Проаналізовано поняття «моббінг на робочому місці» та дано його визначення. З'ясовано наслідки вказаного соціального явища. Звернуто увагу на досвід країн ЄС щодо жертв моббінгу. Визначено способи захисту від психологічного насилля.

05.03—04.11.534.

349.22(477):331.108.6 Лазор І. В. Правове регулювання дисципліни праці в Україні та зарубіжних країнах: порівняльно-правовий аспект / І. В. Лазор // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2011. — Вип. 41. — С. 247—256.

Досліджено зміст та значення дисципліни праці в умовах ринкових відносин. Визначено напрямки систематизації національного законодавства з дисципліни праці. Проаналізовано правове регулювання дисципліни праці у зарубіжних країнах. Обґрунтовано пропозиції щодо застосування зарубіжного правового досвіду у зазначеній сфері у вітчизняному трудовому праві.

05.03—04.11.535.

349.2 Лесков А. Нормативные правовые акты о труде работников связи / А. Лесков // Вопросы трудового права. — 2011. — № 3. — С. 64—71.

Рассмотрены основные нормативные правовые акты о труде работников связи. Акцентируется внимание на отсутствии специального кодифицированного законодательства, которое бы непосредственно регулировало трудовые отношения работников данной отрасли экономики. Поставлен вопрос о необходимости учета в действующем законодательстве РФ особенностей трудовых отношений в отрасли связи, создании стройной системы взаимосвязанных актов о труде в данной отрасли.

05.03—04.11.536.

349.2(477)-057.56 Михайлова О. Е. Теоретический анализ сущности понятия «трудящийся-мигрант» на международно-правовом уровне та його правовий статус / О. Е. Михайлова // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 255—260.

Проаналізовано чинне законодавство України та міжнародні документи, які регулюють питання, пов'язані з міжнародною міграцією робочої сили. Проведено аналіз сутності поняття «трудящийся мигрант» на міжнародно-правовому рівні. З'ясовано правовий статус цієї категорії осіб, що дозволило порівняти міжнародне та національне законодавство. Зазначено, що складність поняття «трудящийся-мигрант» пояснюється різноманітністю всього спектра категорій, приналежність до яких залежить від правового статусу особи.

05.03—04.11.537.

349.22:331.108.26-055.3 Офман Е. Смена пола работником: некоторые вопросы / Елена Офман // Вопросы трудового права. — 2010. — № 12. — С. 11—19.

Дан ответ на вопрос, какие процедурные нормы необходимо соблюсти, чтобы отразить произошедшие изменения в рамках трудовых правоотношений, не нарушая при этом прав работников и соблюдая интересы работодателя. Применительно к теме данной статьи приведено несколько примеров из зарубежной судебной практики.

05.03—04.11.538.

349.2:331.109(477+476+470) Пасечник О. В. Понятия и предмет коллективного трудового спора за законодательством Украины, Республики Беларусь та Російської Федерації / О. В. Пасечник // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 292—300.

Досліджено положення законодавчих актів України, Республіки Білорусь та РФ та праці учених-правників щодо колективного трудового спору. Проаналізовано поняття та предмет колективного трудового спору за законодавством України, Республіки Білорусь та РФ. На підставі порівняльного аналізу внесено пропозиції щодо удосконалення відповідних положень проекту ТК України.

05.03—04.11.539.

349.22 Перова Н. Защита прав работников в сфере малого и среднего предпринимательства: некоторые экономико-правовые и процессуальные аспекты / Наталья Перова // Вопросы трудового права. — 2011. — № 4. — С. 9—15.

Рассмотрены некоторые экономико-правовые проблемы регулирования трудовых отношений в сфере малого и среднего предпринимательства. Исследованы практические и процессуальные аспекты проблемы защиты прав работника, с которым работодателем заключен гражданско-правовой договор.

05.03—04.11.540.

349.2 Пивовар В. Правосуб'єктність фізичної особи як суб'єкта трудових правовідносин / *Віталій Пивовар* // Юридична Україна. 2011. — № 3. — С. 70—74.

Зосереджено увагу навколо теоретичних основ трудової правосуб'єктності як комплексної категорії, що включає: правоздатність загальну природну властивість фізичної особи, яка характеризує її як суб'єкта права; дієздатність — властивість, що притаманна особі і містить у собі індивідуальні риси суб'єкта, які мають ключове значення при вступі у трудові правовідносини; правовий статус сукупність прав і обов'язків, що визначені в нормах чинного законодавства. Зазначено, що елементи трудової правосуб'єктності є самодостатніми та автономними з огляду на різний момент їх появи у фізичної особи та змістове наповнення.

05.03—04.11.541.

349.2:331.101.6:346.543(470) Погодина И. Влияние производительности труда на инвестиционную привлекательность отдельных отраслей экономики регионов РФ / *Ирина Погодина, Денис Фраймович* // Вопросы трудового права. 2010. № 12. С. 32—35.

Дан экономико-правовой анализ влияния производительности труда в различных отраслях региональной экономики на инвестиционную привлекательность региона в целом. Данный вопрос рассмотрен на примере Владимирской и Липецкой областей ЦФО.

05.03—04.11.542.

349.2:331.108:330.341.1 Погодина И. Подготовка кадрового резерва инновационной экономики / *И. Погодина, М. Гундорова* // Вопросы трудового права. 2011. № 2. С. 56—62.

Сформулированы основные проблемы подготовки кадрового резерва инновационной экономики. Указано на необходимость совершенствования модели взаимодействия учебных заведений профобразования с работодателями в вопросах подготовки кадров, последующего трудоустройства и закрепления на предприятии; внедрения более гибких форм получения профессиональных знаний, направленных на усиление практической подготовки, совершенствование механизма мониторинга потребности организаций в квалифицированных кадрах, создания дополнительных учебных мест для подготовки рабочих по остродефицитным профессиям.

05.03—04.11.543.

349.23:331.3 Пожарова О. В. Особенности правового регулирования труда лиц с семейными обязанностями / *О. В. Пожарова* // Актуальные проблемы государства и права : сб. науч. пр. / МОНмолодьспорт Украины, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 282—287.

Проаналізовано стандарти Міжнародної організації праці та акти чинного трудового законодавства України, що регулюють умови

праці осіб із сімейними обов'язками. Внесено пропозиції щодо удосконалення змісту норм проекту ТК України, які закріплюють особливості праці осіб із сімейними обов'язками.

05.03—04.11.544.

349.2(477):331.101 Процевський О. Функції трудового права в сучасних умовах господарювання / *О. Процевський* // Право України. 2011. № 2. С. 223—234.

Розглянуто основні аспекти впливу науки права на формування функцій сучасного трудового права у зв'язку з обговоренням у Верховній Раді нового Трудового кодексу. Особливу увагу звернуто на недопустимість втілення у соціальну галузь права «примусової», «каральної» та «репресивної» функцій, які пропонуються як «нове бачення функцій трудового права». Зазначено, що в основі принципів трудового права має лежати природно-правова аксіома свобода, рівність всіх людей і соціальна справедливість у суспільстві.

05.03—04.11.545.

349.22:331.106-054.6 Римар І. А. Особенности правового регулирования индивидуально-трудовых отношений за участием иностранцев / *И. А. Римар* // Актуальные проблемы государства и права : сб. науч. пр. / МОНмолодьспорт Украины, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 203—209.

Проаналізовано положення міжнародних договорів, що регулюють питання трудових прав іноземців. Досліджено основні трудові права іноземців та громадян України, закріплені у міжнародних договорах між урядом України та урядами інших держав. Розглянуто державну міграційну політику України та проведено аналіз національної законодавчої бази у сфері трудових прав іноземців та громадян України.

05.03—04.11.546.

349.232:331.2 Рудницька О. П. Поняття та класифікація гарантійних виплат / *О. П. Рудницька* // Актуальные проблемы государства и права : сб. науч. пр. / МОНмолодьспорт Украины, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 175—182.

Проаналізовано та удосконалено питання гарантійних виплат. Визначено їх ознаки. Здійснено класифікацію гарантійних виплат за методом їх правового регулювання, за критерієм їх залежності від стадії розвитку трудових правовідносин, за системою договірних регулювання трудових відносин, за їх цільовим призначенням.

05.03—04.11.547.

349.22:331.106 Русских Т. В. О свободе сторон трудового договора / *Т. В. Русских* // Трудовое право. 2010. № 12. С. 85—91.

Рассмотрен принцип свободы трудового договора. Отмечено, что в результате взаимодействия и соотношения межотраслевых принципов свободы труда и свободы экономической деятельности в контексте трудового права пред-

ставляється більш правильним говорити об отраслевому принципі свободи сторін трудового договору.

05.03—04.11.548.

349.2:331.105:656-057 Синенко С. В. Правове регулювання трудових відносин працівників транспорту в країнах ближнього зарубіжжя / С. В. Синенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 318—325.

Розглянуто правове регулювання трудових відносин працівників транспорту зарубіжних законодавств. Досліджено нормативно-правові акти Білорусії, РФ, Молдови, Киргизії за видами транспорту. Проаналізовано проблеми правового регулювання трудових відносин працівників транспорту у вказаних країнах.

05.03—04.11.549.

349.22:331.106.4 Сосна Б. И. Правовое регулирование прекращения трудовых договоров / Борис Ильич Сосна // Социальное и пенсионное право. 2011. № 2. С. 29—31.

Ісследовані правові основи для розторження трудового договору. Виявлені взаємозв'язки з соціальними гарантіями, передбаченими в цьому випадку. Розглянуто роль професійних союзів в реалізації таких гарантій.

05.03—04.11.550.

349.24:331.42 Составление перечня рабочих мест для аттестации по условиям труда // Вопросы трудового права. 2011. № 3. С. 38—44.

Приведена методика складання Переліку робочих місць для підготовки к аттестації по умовам праці. Дані основні поняття і визначення, що стосуються робочих місць і умов праці, приведена методика складання і заповнення Переліку.

05.03—04.11.551.

349.2:316.647.83 Твардовський І. М. Заборона дискримінації у сфері праці: міжнародно-правовий аспект / І. М. Твардовський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 352—357.

Міжнародні стандарти у сфері праці розглянуто як впорядковану систему норм і принципів. Доведено, що основною з основоположних вимог у сфері праці є недопущення дискримінації. Обґрунтовано позицію, що її необхідно дотримуватись незалежно від того, чи були ратифіковані Україною відповідні міжнародні акти чи ні.

05.03—04.11.552.

349.2:331.101:316.647.82 Твардовський І. М. Принципи заборони дискримінації в системі принципів правового регулювання соціально-трудових відносин / І. М. Твардовський // Акту-

альні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 315—321.

Відмічено, що принцип дискримінації стоїть як трудових відносин, так і пов'язаних із ними відносин. Проаналізовано чинне законодавство України щодо дискримінації у сфері праці. Розглянуто основні властивості вказаного принципу. Наголошено на необхідності законодавчого закріплення принципу заборони дискримінації у сфері праці.

05.03—04.11.553.

349.2:331.07(100)-50 Тішко Д. А. Міжнародно-правові стандарти регулювання праці моряків / Д. А. Тішко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 250—255.

Звернуто увагу на те, що в умовах ринкової економіки перед Україною стає необхідність інтенсифікувати процес ратифікації та реалізації змісту конвенцій МОН у сфері регулювання трудових відносин моряків, особливо зведеної конвенції про працю у морському судноплаванні. Охарактеризовано джерела міжнародно-правового регулювання (стандартів) праці моряків. Внесено пропозиції щодо імплементації зазначених стандартів у національну юридичну практику.

05.03—04.11.554.

349.3:331.108.64(091) Трубіцин Д. В. Відсторонення працівника від роботи: історико-правовий досвід / Д. В. Трубіцин // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 321—325.

Вказано, що на сучасному етапі розвиток інституту відсторонення від роботи має особливості регулювання, пов'язані з фрагментарним характером. Досліджено становлення і розвиток інституту відсторонення працівника від роботи. Стверджено, що процес нормативного оформлення вказаного інституту остаточно ще не завершився. Запропоновано в ньому вичерпно перерахувати випадки відсторонення, його цілі та завдання, загальний порядок здійснення, наслідки застосування, а також визначити гарантії дотримання прав працівників під час відсторонення.

05.03—04.11.555.

349.22:331.106.4 Трубіцин Д. І. Відсторонення працівника від роботи з ініціативи осіб, які не є стороною трудового договору / Д. І. Трубіцин // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 364—369.

Обґрунтовано та сформульовано поняття «відсторонення від роботи». Визначено класифікацію підстав відсторонення працівника від роботи. Розглянуто випадки відсторонення від ро-

боти з ініціативи осіб, що не є стороною трудових відносин.

05.03—04.11.556.

349.2:331.526 Трюхан О. А. Міжнародно-правові стандарти зайнятості населення та законодавство України / О. А. Трюхан // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 138—144.

Вказано на необхідність держави максимально впливати на формування ринку праці, вести активну політику щодо зайнятості населення. Проаналізовано міжнародні трудові норми у сфері зайнятості населення та деякі норми трудового законодавства України. Зазначено, що міжнародне співтовариство прагне розробити заходи щодо повної, продуктивної і вільної обраної зайнятості. МОН приймає міжнародно-правові акти у сфері праці у напрямках закріплення основних правових стандартів у своєму законодавстві. Але в жодній країні такі програми повної зайнятості реалізувати ще не вдалося. Наголошено на необхідності вдосконалювати чинне законодавство щодо зайнятості населення.

05.03—04.11.557.

349.2(477):331.5-053.81 Трюхан О. А. Міжнародно-правові стандарти правового регулювання працевлаштування молоді / О. А. Трюхан // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2011. — Вип. 41. — С. 89—96.

Досліджено особливості правового регулювання працевлаштування молоді. Проаналізовано міжнародно-правові акти та деякі норми трудового законодавства України. Розглянуто питання щодо права молоді на труд у системі прав та свобод людини. Досліджено особливості правового регулювання умов праці молодих працівників.

05.03—04.11.558.

349.23(470)6331.32:378.124-051 Урков В. Н. Предоставление годовичного отпуска преподавателям государственных высших учебных заведений (к вопросу применения ст. 335 ТК РФ) / Владислав Николаевич Урков, Валентина Михайлова Уркова // Социальное и пенсионное право. 2011. № 1. С. 35—37.

Проаналізовані актуальні проблеми правоприменительной практики, сложившейся вокруг нормы о предоставлении длительного отпуска (до одного года) за 10 лет непрерывной педагогической работы в вузах. Отмечено, что причиной трудовых споров в отношении предоставления и оплаты годовичного отпуска педагогическим работникам является несовершенство законодательной терминологии, неконкретность ст. 335 ТК РФ, согласно которой длительный отпуск до одного года предоставляется в порядке и условиях, предусмотренных учредителем и (или) уставом. Показано, что в ст. 335 ТК РФ

должно быть указано только о том, что «годовичный отпуск предоставляется в порядке и условиях, предусмотренных учредителем».

05.03—04.11.559.

349.22:331.361.2 Феофилактов А. С. Ученический договор: особенности содержания и практика разрешения споров / А. С. Феофилактов // Трудовое право. 2011. № 4. С. 41—54.

Отмечено, что институт ученического договора в настоящее время уже нельзя назвать новым явлением для российского законодательства как с научно-теоретической, так и с правоприменительной точки зрения. В современных условиях хозяйственные субъекты уже выработали достаточно эффективные способы использования данного рода сделки для подготовки необходимых кадров. Формируется и судебная практика по делам, вытекающим из ученических договоров. Указано на существующие проблемные моменты регулирования этих отношений, на которые стоит обратить внимание как работодателям, так и самим работникам.

05.03—04.11.560.

349.22:331.108.6 Форманюк В. В. Поняття дисципліни праці: теоретичний аналіз / В. В. Форманюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 229—233.

Наголошено на необхідності вираховування нових реалій ринкової економіки, що вимагають запровадження нових підходів до регулювання як трудових відносин в цілому, так і дисципліни праці зокрема. Досліджено поняття «дисципліна праці». Розглянуто розкриття цієї правової категорії через чотири правових аспекти. Проведено розмежування поняття трудової дисципліни від технологічної та виробничої дисциплін.

05.03—04.11.561.

349.245 Хачатурян Ю. А. Надомники: вопросы, возникающие на практике / Ю. А. Хачатурян // Трудовое право. — 2010. — № 12. — С. 35—55.

Рассмотрены вопросы, связанные с организацией труда надомников. Отмечено, что ТК РФ является достаточно лаконичным по объему специальных норм, регулирующих труд надомников.

05.03—04.11.562.

349.244-056.26 Хныкин Г. Проблемы защиты трудовых прав инвалидов / Геннадий Хныкин // Вопросы трудового права. — 2010. — № 12. — С. 65—71.

Охарактеризованы особенности правового регулирования труда инвалидов. Правовое регулирование труда инвалидов осуществляется двумя законами. Однако дефекты правовых норм, содержащиеся в них, не позволяют в полной мере реализовать трудовые права лицам, нужда-

ющимся в социальной помощи и защите. Указано на необходимость серьезных изменений в законодательстве и правоприменительной практике, направленных на действительную реализацию инвалидами права на труд.

05.03—04.11.563.

349.235:331.31(477).001.13 Царюк М. З. Поняття та види робочого часу за проектом Трудового кодексу України / М. З. Царюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 352—358.

Охарактеризовано поняття та види робочого часу за проектом ТК України. Проаналізовано норми проекту ТК України, що регулюють робочий час у порівняльному аспекті із нормами чинного Кодексу законів про працю України. Внесено пропозиції щодо удосконалення відповідних норм проекту ТК України.

05.03—04.11.564.

349.2(4) Цесарський Ф. Типові моделі правової регламентації трудових договорів у законодавстві країн Центральної та Східної Європи / Ф. Цесарський // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 2. — С. 167—174.

Здійснено визначення характерних особливостей функціонування інституту трудового договору відповідно до норм сучасного трудового права постсоціалістичних країн Європи. З'ясовано, що у країнах Центральної та Східної Європи склалися три моделі регулювання трудових відносин із використанням трудового договору «угорська», «румунська» та «болгарська» моделі. Рекомендовано під час реформування вітчизняного трудового законодавства в Україні орієнтуватися на поміркований підхід до реформування інституту трудового договору по принципу «болгарської» моделі.

05.03—04.11.565.

349.2:331.108.26(477) Чанишев Р. І. Міжнародні стандарти захисту персональних даних працівника і законодавство України / Р. І. Чанишев // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 275—281.

Наголошено, що ЗУ «Про захист персональних даних» не враховує специфіки захисту персональних даних працівника. Розглянуто питання відповідності актів національного законодавства про захист персональних даних міжнародним актам у цій сфері. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення положень чинних актів та проекту ТК України щодо захисту персональних даних працівника.

05.03—04.11.566.

349.22:331.106.5 Чанишева Г. І. Особливості обчислення окремих видів строків у трудовому праві / Г. І. Чанишева // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодь-

спорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 115—121.

Вказано на відсутність єдиної точки зору щодо поняття та класифікації строків у трудовому праві. Розглянуто теоретичні та практичні питання застосування строків у трудовому праві. Проаналізовано особливості обчислення строку випробування при прийнятті на роботу за чинним законодавством та проектом ТК України. Звернуто увагу на досвід законодавчого регулювання строку випробування у Німеччині.

05.03—04.11.567.

349.235:331.31 Чижов Б. Исчисление нормы рабочего времени в 2011 году / Борис Чижов // Вопросы трудового права. — 2010. — № 12. — С. 29—31.

Рассмотрен вопрос о порядке переноса выходных и нерабочих праздничных дней на другие дни. Указано, в какие предпраздничные дни 2011 года продолжительность рабочего времени следует сокращать на час с учетом переноса выходных дней.

05.03—04.11.568.

349.2:331.102.22:34.03 Шамшина І. І. Місце та зміст юридичної відповідальності у структурі правового статусу роботодавця / І. І. Шамшина // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 163—169.

Досліджено особливості правового статусу роботодавця в умовах ринкових відносин. Визначено місце та зміст юридичної відповідальності у структурі його правового статусу. Розроблено дефініцію поняття трудової відповідальності роботодавця. Виділено її характерні ознаки. Обґрунтовано необхідність вдосконалення національного трудового законодавства щодо закріплення трудового статусу законодавця.

05.03—04.11.569.

349.2(470).001.32 Шаповал Е. А. Особенности подзаконных актов, содержащих нормы трудового права, как источников российского трудового права / Елена Алексеевна Шаповал // Социальное и пенсионное право. — 2011. № 2. С. 32—35.

Исследованы проблемы иерархии нормативно-правовых актов в отрасли трудового права. Обосновано влияние отдельных ее элементов на социальные отношения, возникающие в сфере труда, его использования и защиты. Указано на важность того, что иерархия источников трудового права устанавливает лишь градацию нормативных правовых актов в соответствии с их юридической силой. Поэтому она не должна пониматься таким образом, что норма, содержащаяся в источнике более низкого ранга, обязательно должна быть по своему содержанию производной от нормы, установленной стоящим выше в иерархии источником.

05.03—04.11.570.

349.2(476):331.5 Шевченко С. Рынок труда в Республике Беларусь: динамика развития и основные тенденции / *Светлана Шевченко* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 12. — С. 50—56.

Рассмотрены явления и процессы, характеризующие состояние рынка труда Республики Беларусь. Показаны проблемы рынка труда, обуславливающие целесообразность развития в данной стране такого вида экономической деятельности, как предоставление труда в аренду. Отмечено, что гибкие формы занятости являются эффективным инструментом на рынке труда.

05.03—04.11.571.

349.2:331.103 Шуліпа М. Ю. Дія локальних нормативно-правових актів, що містять норми трудового права / *М. Ю. Шуліпа* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. — Вип. 57. — С. 305—310.

Відмічено, що чинним трудовим законодавством України не врегульовано належним чином порядок розробки та прийняття локальних нормативно-правових актів. Визначено місце локальних нормативно-правових актів у системі актів, що регулюють трудові відносини. Досліджено питання дії локальних нормативно-правових актів за чинним законодавством та проектом ТК України. Зазначено, що прогалини у чинному КЗпП щодо поняття, переліку, призначення порядку розробки та прийняття локальних нормативно-правових актів у законопроекті залишаються не усуненими.

Див. також: 02.03—04.11.157, 11.03—04.11.1122.

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Книги

05.03—04.11.572.

349.3(477)(075.8) Право соціального забезпечення : навч. посіб. / за ред. П. Д. Пилипенка ; МОНмолодьспорт України. — 3-тє вид., переробл. і допов. — К. : Ін Юре, 2010. — 504 с.

На основі чинного законодавства України та відповідно до програми курсу «Право соціального забезпечення України» розглянуто питання правового регулювання соціального захисту громадян України. Крім загальнонаукових положень про предмет, метод, систему, принципи та функції права соціального забезпечення, окремі розділи підручника присвячено з'ясуванню соціальних ризиків, що лежать в основі права на соціальне забезпечення, соціальному страхуванню, особливостям пенсійного забезпечення, соціальним допомогам, пільгам та іншим видам і формам соціального забезпечення.

Статті

05.03—04.11.573.

349.3 Андріїв В. В. Суб'єкти правовідносин із соціального страхування / *В. В. Андріїв* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 338—342.

Розглянуто теоретичні питання стосовно учасників правовідносин соціального страхування. Досліджено поняття, види та правовий статус суб'єктів соціально-страхових правовідносин.

05.03—04.11.574.

349.3:369.01 Андріїв В. В. Щодо природи обов'язкових соціально-забезпечувальних страхових правовідносин / *В. В. Андріїв* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 337—342.

Розглянуто обов'язкові соціально-забезпечувальні страхові правовідносини. Обґрунтовано їх важливість у загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні. Наведено визначення даних правовідносин та проведено їх класифікацію.

05.03—04.11.575.

349.3:364.01/06 Благодир А. Л. Социальные риски как обстоятельства, влекущие возникновение социально-обеспечительных отношений / *Алла Леонтьевна Благодир* // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 5—12.

Виявлені суттєві характеристики поняття соціального ризику, виділяються автором в качестве базового критерия для отрасли социального права. Исследована научно-теоретическая эволюция понятия социального риска, иллюстрируя его выделением набора юридических фактов, влекущих возникновение социально-обеспечительных отношений.

05.03—04.11.576.

349.3:364:341.232.7 Більбот А. В. Міжнародно-правові акти про соціальне обслуговування та законодавство України / *А. В. Більбот* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 255—261.

Підкреслено, що низький рівень соціальних стандартів в Україні спричиняє порушення норм міжнародних актів щодо забезпечення шляхом надання соціальних послуг (у тому числі) достатнього рівня життя, а також порушення зобов'язання держави щодо заохочування окремих осіб та добровільних або інших організацій до участі у створенні та функціонуванні соціальних служб (п. 2 ст. 14 Європейської соціальної хартії). Розглянуто норми міжнародно-правових актів, що закріплюють право людини на соціальне обслуговування, та їх значення у механізмі забезпечення даного права. Визначено проблематику норм з соціального обслуговування у

міжнародних актах: сучасний стан, необхідність подальшого розвитку та шляхи вирішення наявних проблем.

05.03—04.11.577.

349.3:364.001.36 Гусева Т. С. Метод сравнительного исследования в праве социального обеспечения / *Татьяна Сергеевна Гусева* // Социальное и пенсионное право. 2011. № 2. С. 4—6.

Обоснована актуальність сравнительно-правового метода в исследованиях права социального обеспечения различных стран. Отмечено, что для права социального обеспечения, где международные акты служат средством защиты граждан от произвола национального законодателя, проблема оптимального соотношения норм международного права и внутригосударственного законодательства особенно актуальна. Сделан вывод, что развитие сравнительно-правовых исследований в праве социального обеспечения будет способствовать приведению российского законодательства о социальном обеспечении в соответствие с требованиями международного права, позволит выработать оптимальные законодательные решения в области социального обеспечения на основе изучения опыта правового регулирования зарубежных государств, добиться преемственности правового регулирования.

05.03—04.11.578.

342.733-058.86-056.26 Доржиева С. В. Некоторые вопросы реализации приемными детьми-инвалидами права на получение образования / *Светлана Владимировна Доржиева* // Социальное и пенсионное право. 2011. № 2. С. 15—18.

Исследованы вопросы реализации приемными детьми-инвалидами права на получение среднего (полного) общего образования. Сделан анализ основных форм обучения детей инвалидов, которые могут быть выбраны приемными родителями для своих подопечных. Отмечено, что в договор о приемной семье должны быть включены условия по возмещению органами опеки и попечительства всех расходов, связанных с обучением и воспитанием ребенка-инвалида в общеобразовательном учреждении, на дому или в негосударственном образовательном учреждении, в школе надомного обучения.

05.03—04.11.579.

349.3:368.914 Дробот Ж. А. Поняття пенсійного страхування / *Ж. А. Дробот* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 182—189.

Проаналізовано визначення понять «соціальне страхування» та «пенсійне страхування» у зв'язку з відсутністю єдиної точки зору на ці поняття. У зв'язку з існуванням різних дефініцій пенсійного страхування розглянуто його ознаки, виходячи з яких запропоновано визначення поняття «пенсійне страхування».

05.03—04.11.580.

349.3:364.444:341.232.7 Зогий І. М. Міжнародно-правові стандарти медичної допомоги та законодавство України / *І. М. Зогий* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. Вип. 57. С. 261—268.

Здійснено загальну характеристику міжнародних нормативно-правових актів, що регулюють медичну допомогу. Особливу увагу приділено дослідженню положень про доступність та безоплатність медичної допомоги в міжнародно-правових актах. Зазначено, що більшість міжнародно-правових актів, що стосуються медичної допомоги, не ратифіковані Україною. Імплементация норм міжнародного права, які стосуються медичної допомоги, в національне законодавство України здійснюється, переважно, прямим та доктринальним шляхами.

05.03—04.11.581.

349.3:369.5(470.620) Каспарьянц Н. Механизм трансформации ресурсов дополнительного пенсионного страхования в инвестиции Краснодарского края / *Надежда Каспарьянц* // Вопросы трудового права. 2010. № 12. С. 57—64.

Отмечено, что анализ инвестиционной деятельности ресурсов дополнительного пенсионного обеспечения в ряде регионов выявил и ряд проблем, которые мешают успешной деятельности НПФ в инвестиционной сфере и получению соответствующих социальных результатов. Рассмотрено функционирование указанного механизма, его особенности, положительные стороны и недостатки на примере Краснодарского края. Проанализированы конкретные программы инвестирования ресурсов дополнительного пенсионного обеспечения в инвестиции региона (на примере инвестиций в жилищное строительство).

05.03—04.11.582.

349.3:369.5.001.73 Кирилловых А. А. Развитие пенсионной реформы и проблемы ее правового обеспечения / *Андрей Александрович Кирилловых* // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 21—26.

Показано становление и развитие пенсионной системы, сущность преобразований в пенсионном обеспечении, проблемы и перспективы его современного нормативного регулирования в рамках существующих социально-экономических условий. Особое внимание обращено на нормативную базу пенсионной реформы, хронология развития которой определяет несколько этапов. Замечено, что законодательная база новой пенсионной системы еще окончательно не сформирована.

05.03—04.11.583.

349.22:331.108.64 Лазор І. В. Соціальне значення спеціальної дисциплінарної відповідальності та проблеми її правового регулювання / *І. В. Лазор* // Актуальні проблеми держави і

права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 221–228.

Вказано на відсутність у законодавстві визначення спеціальної дисциплінарної відповідальності, а також не вказано її призначення та джерела регулювання. Визначено соціальне значення спеціальної дисциплінарної відповідальності. Обґрунтовано доцільність її існування у вітчизняному законодавстві. Сформульовано дефініції спеціальної дисциплінарної відповідальності та спеціального дисциплінарного проступку. Визначено недоліки у правовому регулюванні спеціальної дисциплінарної відповідальності чинним законодавством України та розроблено пропозиції з його вдосконалення.

05.03–04.11.584.

349.3 Малюга Л. Ю. Органи державної влади у сфері соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи / Л. Ю. Малюга // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 209–215.

Визначено систему та структуру органів державної влади, до повноважень яких відноситься забезпечення соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, виходячи із поділу на органи загальної компетенції та спеціально уповноважені органи державної влади. Відмічено, що в Україні діє розгалужена система органів державної влади у сфері соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, врегульована багатьма нормативно-правовими актами. Звернуто увагу на відсутність єдиного органу держави як суб'єкта, який організовує здійснення соціального захисту даної категорії громадян та узгодженої системи підпорядкування йому органів, що не відповідає вимогам та потребам життя, знижує якість організаційно-правових гарантій права на соціальний захист та потребує вдосконалення структурної перебудови.

05.03–04.11.585.

35.08:351.712.2(470) Орешин С. В. Правовая практика использования института служебных контрактов в процессе правовой регламентации государственной гражданской службы Российской Федерации / Сергей Васильевич Орешин // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. С. 31–34.

Рассмотрены актуальные вопросы защиты интересов граждан при прохождении государственной гражданской службы РФ. Раскрыта роль и значение института служебных контрактов. Обращено внимание на то, что изучение юридической практики судов общей юрисдикции в области служебных контрактов свидетельствует о наличии множества пробелов в законодательстве о государственной гражданской службе и ТК РФ.

05.03–04.11.586.

349.2:331.105 Пікалюк С. Окремі теоретичні питання правового статусу соціальних партнерів / С. Пікалюк // Право і суспільство. 2011. № 2. — С. 95–100.

Відмічено, що держава в соціальному партнерстві виконує декілька ролей: є гарантом дотримання законодавства у сфері праці; організовує правовідносини між сторонами соціального партнерства. Проаналізовано категорію «правовий статус», враховуючи поняття «правовий статус», «правове становище», «юридичний статус». Розглянуто положення науковців щодо розуміння правового статусу. Визначено характеристику правового статусу соціальних партнерів як суб'єктів трудового права.

05.03–04.11.587.

349.3:364.26-058.862 Потопахіна О. М. Становлення та розвиток законодавства про соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування / О. М. Потопахіна // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 151–162.

Досліджено основні етапи становлення та розвитку законодавства про соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Проаналізовано низку нормативно-правових актів у сфері соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Вказано на недосконалість зазначеного законодавства, що виявляється у перенасиченості та складності, термінологічній невизначеності та неузгодженості. Все це створює труднощі на шляху застосування законодавства, його розуміння і тлумачення.

05.03–04.11.588.

349.3:368.032:368.914(470)(091) Путрова О. В. История развития законодательства о негосударственном пенсионном обеспечении в России. Дореволюционный и советский периоды / Оксана Владиславовна Путрова // Социальное и пенсионное право. 2011. № 2. — С. 22–26.

Создана ретроспектива становления и развития форм социального обеспечения в России. На примере развития негосударственного пенсионного обеспечения показана эволюция связанных с ним нормативно-правовых актов и моделей в сфере пенсионного обеспечения. Отмечено, что вопросы пенсионного обеспечения в дореволюционной России были урегулированы значительно качественнее, чем в настоящее время. Выделены пробелы, которые отсутствовали в XIX в., и те, в которых современное законодательство уступает прошлому.

05.03–04.11.589.

349.3:364 Радута В. И. О правовом наполнении понятия «социальная защита» / Владимир Иванович Радута // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 15–17.

Исследованы подходы к определению смыслового наполнения понятия «социальная защита», разница между понятиями «социальная защита» и «социальная поддержка». Отмечено, что нормы федерального законодательства не обозначают унифицированного понятия «социальная защита». Смысловое наполнение указанного понятия должно осуществляться исходя из систематического толкования норм конкретного нормативно-правового акта применительно к конкретным видам правоотношений.

05.03—04.11.590.

349.3:364-058.243(470)“1914/18” Рошин Б. Е. Особенности правового обеспечения социальной защиты российских трудящихся (октябрь 1914 г. — 1918 г.): юридический аспект / Б. Е. Рошин // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 2. — С. 26—28.

Рассмотрены основные особенности правового обеспечения социальной защиты российских трудящихся в первый год становления советского государственного аппарата и формирования нового социально-трудового законодательства в соответствии с новой государственно-партийной идеологией.

05.03—04.11.591.

349.232:331.2 Рудницька О. П. Поняття та класифікація гарантійних виплат / О. П. Рудницька // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 175—182.

Проаналізовано та удосконалено питання гарантійних виплат. Визначено їх ознаки. Здійснено класифікацію гарантійних виплат за методом їх правового регулювання, за критерієм їх залежності від стадії розвитку трудових правовідносин, за системою договірних регулювання трудових відносин, за їх цільовим призначенням.

05.03—04.11.592.

349.3:364:346.9 Сауляк Ю. В. Поняття та класифікація спорів з питань соціального забезпечення / Ю. В. Сауляк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 347—352.

Зазначено, що при здійсненні класифікації спорів з соціального забезпечення враховано те, що предмет права соціального забезпечення складають не тільки матеріальні, а й розподільчі, організаційно-розпорядчі та фінансові відносини. Розглянуто проблемні питання визначення і класифікації спорів з соціального забезпечення. Обґрунтовано їх теоретичне та практичне значення.

05.03—04.11.593.

349.3 Синчук С. М. До питання про недержавне соціальне забезпечення за рахунок роботодавця / С. М. Синчук // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління

та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 194—198.

Досліджено зміст соціального зобов'язання роботодавців у сфері соціального забезпечення відповідно до законодавства та на підставі колективного договору. З'ясовано відповідь на питання: чи можна вважати соціальне забезпечення за рахунок роботодавця окремою недержавною організаційно-правовою формою. Доведено, що соціальні програми роботодавців є перспективною недержавною формою соціального забезпечення.

05.03—04.11.594.

349.3:364.044.26:355.292.3/5(477) Сирота І. М. Система соціального захисту ветеранів Великої Вітчизняної війни за законодавством України / І. М. Сирота // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 121—127.

Відмічено, що пільги та переваги ветеранам війни встановлено не за принципом бідності, а як заслуженим і визнаним людям у суспільстві. Охарактеризовано систему соціального захисту ветеранів Великої Вітчизняної війни за законодавством України. Запропоновано провести ревізію законодавства про пільги, замінити їх на адресну допомогу у вигляді субсидій.

05.03—04.11.595.

349.3:364 Соловьев В. Н. Социальная сфера как объект правового воздействия / Владимир Николаевич Соловьев // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 2—5.

В качестве объекта правового воздействия рассмотрена социальная сфера. Проанализированы и сравнены такие категории, как социальная сфера, социальное государство, социальные услуги и социальная политика, в качестве объектов правового регулирования, сделан вывод, что регулирование основ социальной государственности и отношений, возникающих в социальной сфере, осуществляется с помощью текущего законодательства различных отраслей российского права.

05.03—04.11.596.

349.3:364 Сорочишин М. В. Узгоджувальні процедури як одна з основних форм соціального діалогу / М. В. Сорочишин // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 216—221.

Досліджено поняття «узгоджувальні процедури», які визначені в проекті ТК України як одна із організаційно-правових форм соціального діалогу. Сформульовано пропозиції щодо визначення поняття узгоджуваних процедур і порядку їх проведення. Відмічено, що в Україні, де становлення системи соціального діалогу проходить «згори-вниз», активну роль у залученні громадських організацій до участі у розробці нормативно-правових актів і внесенні пропозицій та зауважень до них мають відіграти саме органи державної влади.

05.03—04.11.597.

349.3(477)-053.9 Тищенко О. В. Окремі питання соціально-правового становища громадян похилого віку в Україні / *О. В. Тищенко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 66—73.

Наголошено на необхідності вдосконалення законодавства, яке регулює функціонування системи соціального захисту населення. Досліджено проблеми соціально-правового становища громадян похилого віку в Україні. Проаналізовано протиправне явище дискримінації за ознакою віку (ейджизм). Розглянуто окремі аспекти практичної реалізації соціального захисту вказаної категорії громадян.

05.03—04.11.598.

349.3:369.01/06(470) Туршук Л. Д. Регрессные требования Фонда социального страхования РФ к лицу, причинившему вред жизни или здоровью работника / *Людмила Дмитриевна Туршук* // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 13—15.

Рассмотрена и обоснована возможность Фонда социального страхования РФ, осуществившего обеспечение по страхованию, предъявить регрессивное требование к страхователю при умышленном причинении вреда, а также к непосредственному причинителю вреда жизни или здоровью работника, страхователем которого он не является.

05.03—04.11.599.

349.3(470.620):365.28:37-051 Харитонов Н. Н. Проблемы реализации педагогическими работниками, проживающими в сельской местности Краснодарского края, права на бесплатную жилую площадь с отоплением и освещением / *Н. Н. Харитонов* // Современное право. — 2011. — № 2. — С. 78—80.

Рассматриваются правовые основы и проблематика реализации педагогическими работниками, проживающими в сельской местности Краснодарского края, права на бесплатную жилую площадь с отоплением и освещением. Рассматриваются проблемы финансирования мер социальной поддержки населения. Предлагаются пути решения указанных проблем.

05.03—04.11.600.

349.2:331.105.44 Шамшина І. І. Профспілки як суб'єкти соціального партнерства на стороні працівників / *І. І. Шамшина* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2011. Вип. 41. С. 256—265.

Досліджено роль та значення профспілок як суб'єктів трудового права. Визначено їх місце у соціально-партнерських відносинах. Виділено прогалини у правовому регулюванні статусу профспілок за вітчизняним трудовим правом та запропоновано шляхи їх подолання. Розроблено

пропозиції з удосконалення трудового законодавства щодо регулювання профспілкового представництва у соціально-партнерських відносинах.

05.03—04.11.601.

349.3:369.5 Шафигуллин Э. Н. Правовая природа страховых взносов на обязательное пенсионное страхование / *Эдуард Николаевич Шафигуллин* // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 27—30.

Исследована правовая природа страховых взносов на обязательное пенсионное страхование через сравнение их с налоговыми, неналоговыми доходами и безвозмездными поступлениями. Предложено новое определение страхового взноса на обязательное пенсионное страхование и внесение изменений в соответствующие нормативно-правовые акты.

05.03—04.11.602.

349.3:364.02 Ширант А. А. Ответственность в праве социального обеспечения: онтологический аспект правового содержания / *Алла Анатольевна Ширант* // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 2. — С. 11—13.

Исследованы фундаментальные составляющие социального обеспечения как общественно-го явления. Обоснована возможность применения комплексной методологии исследования, характеризующейся применением различных концепций правопонимания. Отмечено, что право социального обеспечения как отрасль права может рассматриваться как пример реализации всех уровней социальной ответственности, поскольку в нем проявляется не только традиционная для всех отраслей права ретроспективная ответственность (ответственность за исполнение и ответственность за неисполнение), но и перспективная.

05.03—04.11.603.

347.91/95:349.3 Яблокова И. А. Совершенствование процедурно-процессуальных норм в праве социального обеспечения / *Ирина Александровна Яблокова* // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 2. — С. 2—3.

Работа сконцентрирована на исследовании путей совершенствования процедурно-процессуальных норм в целях защиты прав и свобод человека и гражданина. Предполагается, что совершенствование процедурно-процессуальных норм в целях защиты прав и свобод человека и гражданина должно вестись по двум основным направлениям: совершенствование действующего досудебного порядка, процедуры; специализация действующей судебной системы. Обоснована идея создания специализированных судов для рассмотрения споров в области социального обеспечения.

Див. також: 07.03—04.11.708.

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Автореферати

06.03—04.11.604.

349.41(477)(043.3) Гальчинська Н. Ю. Правовий режим земель промислових зон в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Гальчинська Наталія Юріївна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2011. 19 с.

Досліджено наукові, теоретичні, правові, інституційні засади правового статусу режиму земель промисловості і промислових зон. Проведено науковий аналіз системи, структури, функцій і повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування щодо використання та охорони земель промисловості. Сформульовано визначення поняття «промислова зона» та «землі промислових зон». Розкрито юридичну природу та організаційно-правовий механізм вибору земельних ділянок для промислових зон. Доведено необхідність законодавчого закріплення земель промисловості як окремої категорії земель в Україні. Розглянуто можливі і допустимі правові форми використання земель промислових зон. Розкрито підстави, умови, способи і порядок здійснення суб'єктивних прав на земельні ділянки промислових зон, а саме: право державної власності; право на постійне користування землею, право на оренду землі, право приватної власності на землю, право на забудову чужої земельної ділянки (суперфіцій), право на концесійне використання землі для промислових зон. Уперше у науці земельного права України досліджено юридичні моделі використання земель промислових зон та здійснення суб'єктивних прав на земельні ділянки у формі індустріальних парків типу «браунфілд» і «грінфілд». Запропоновано ряд конкретних змін та доповнень до чинного законодавства, які дозволять забезпечити в Україні ефективне використання земель промисловості та залучення інвестицій у економічний розвиток на місцевому, регіональному і національному рівнях.

06.03—04.11.605.

349.415/414:338.48(043.3) Палій Н. І. Правове регулювання використання та охорони земель рекреаційного призначення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Палій Наталія Іванівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2011. — 18 с.

Проведено аналіз поняття земель рекреаційного призначення, складу цих земель та законодавчих вимог щодо режиму їх використання та охорони. Досліджено та уточнено юридичні категорії розмежування правового режиму земель рекреаційного призначення від оздоровчих та інших суміжних категорій земель. Визначено

особливості управління в галузі використання та охорони земель рекреаційного призначення та досліджено їх правові форми. Проведено аналіз правових заходів охорони земель рекреаційного призначення та застосування юридичної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері використання та охорони земель рекреаційного призначення. Запропоновано шляхи вдосконалення правового регулювання використання та охорони вказаних земель.

Див. також: 03.03—04.11.221, 03.03—04.11.365.

Статті

06.03—04.11.606.

349.412.3:330.341.1 Анисимов А. П. Правовой режим земель инновационного центра «Сколково»: вопросы теории / А. П. Анисимов, Г. Л. Землякова // Современное право. 2011. № 2. С. 14—19.

Анализируются федеральные законы, устанавливающие особенности правового положения инновационного центра «Сколково» в контексте земельного и градостроительного законодательства. Аргументируется вывод о том, что предусмотренная в Федеральном законе от 28.09.2010 № 244-ФЗ «Об инновационном центре «Сколково»» модель предоставления управляющей компании земельных участков в собственность является частным случаем прямо не поименованной в земельном кодексе РФ процедуры предоставления земельных участков для строительства олимпийских и некоторых иных объектов.

06.03—04.11.607.

349.414:332.3 Бандорин Л. Е. Проблемы выбора вида разрешенного использования земельного участка из предусмотренных зонированием территорий / Л. Е. Бандорин // Экологическое право. — 2011. — № 3. — С. 12—18.

Отмечено, что Земельным кодексом РФ предусмотрено право выбора любого вида разрешенного использования из предусмотренных зонированием территорий без дополнительных разрешений и процедур согласования. Однако указанное право не имеет в действующем законодательстве механизма реализации. В статье описаны основные проблемы правоприменительной практики, а также сделаны предложения по основным элементам механизма реализации указанного права.

06.03—04.11.608.

349.41(4) Барабаш Р. Організаційно-правове забезпечення консолідації земель у країнах Європейського Союзу / Роман Барабаш // Підприємництво, господарство і право. 2011. — № 2. — С. 16—19.

Зазначено, що консолідація земель полягає у поліпшенні розподілу земель і забезпеченні умов для їх ефективного використання. Досліджено зарубіжний досвід консолідації земель та питання організаційно-правового забезпечення консолідації землі на прикладі країн ЄС з ціллю запровадження і закріплення в актах чинного законодавства України. Визначено заходи, що передбачають план консолідації землі.

06.03—04.11.609.

349.41(470):332.2/3 Богомяков И. В. Содержание понятия «земли историко-культурного назначения» в Земельном кодексе Российской Федерации / И. В. Богомяков // Экологическое право. — 2011. — № 1. — С. 8—12.

Исследованы понятия и проблемы правового режима земель историко-культурного назначения в составе земель особо охраняемых территорий и объектов. Сделан вывод, что законодательство об объектах культурного наследия многих субъектов РФ нуждается в изменении в части, касающейся содержания понятия «земли историко-культурного назначения» и структуры указанного вида земель особо охраняемых территорий и объектов. Указано, что изменение в содержании структуры земель историко-культурного назначения должно базироваться на определенных критериях.

06.03—04.11.610.

349.415(477) Вівчаренко О. А. Окремі аспекти контролю за використанням та охороною земель в Україні / О. А. Вівчаренко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 447—454.

Розглянуто види контролю за використанням та охороною земель. Визначено їх основні завдання. З'ясовано принципи та механізми здійснення. Проаналізовано процесуальні питання щодо здійснення державного контролю представниками уповноважених державних органів.

06.03—04.11.611.

349.4:349.6(477) Євстігнєєв А. Пріоритетність вимог екологічної безпеки як принцип земельного законодавства України / Андрій Євстігнєєв // Юридична Україна. — 2011. — № 2. — С. 62—67.

Проведено аналіз змісту принципу пріоритетності вимог екологічної безпеки, закріпленого в ст. 5 ЗК України. Виявлено його особливості та юридичні ознаки. Запропоновано внести зміни і доповнення до чинного земельного законодавства щодо реальної реалізації названого принципу в земельних правовідносинах.

06.03—04.11.612.

349.6(470):349.41 Землякова Г. Л. Проблемы деэкологизации земельного законодательства / Г. Л. Землякова // Экологическое право. — 2011. — № 2. — С. 15—20.

Проанализированы проблемы реализации экологической политики РФ, цели и задачи которой провозглашены в актах Правительства РФ, с точки зрения ее реального воплощения в нормах земельного законодательства. Рассмотрены нормы действующего земельного законодательства с позиций отражения в них принципа сочетания интересов общества и законных интересов каждого гражданина, а также охраны основных экологических прав граждан при реализации ими своих прав на земельные участки как объекты недвижимости.

06.03—04.11.613.

349.414:332.3 Иванова Т. Г. Особенности правоотношений по установлению границ в современных условиях / Т. Г. Иванова // Экологическое право. — 2011. — № 1. — С. 25—29.

Рассмотрены вопросы, возникающие в результате проведенной реформы правового регулирования землеустроительных и земельно-кадастровых правоотношений, в том числе при проведении межевания и установлении границ земельных участков. Отмечено, что особенностями правоотношений по установлению границ земельного участка в настоящее время являются: обязательное участие в таких правоотношениях специального уполномоченного органа и связь таких правоотношений с реализацией правомочий собственника (при разграничении государственной собственности и при распоряжении собственником земельным участком путем раздела).

06.03—04.11.614.

349.41(477) Коваленко Т. Систематизація як засіб підвищення ефективності правового регулювання земельних відносин в Україні / Тетяна Коваленко // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 75—80.

Досліджено характерні риси систематизації на сучасному етапі розвитку земельного законодавства. Визначено перспективи оптимального поєднання інкорпорації, консолідації та кодифікації з метою підвищення ефективності правового регулювання земельних відносин в Україні. Відмічено, що проведення четвертої кодифікації земельного законодавства в Україні в сучасних умовах буде передчасним, адже кодифікація буде ефективною лише за умов достатньої зрілості правової регламентації земельних відносин та врахування перспектив її розвитку.

06.03—04.11.615.

349.412 Кожевников Ю. А. Экологические аспекты ограничений прав на землю (на примере земель населенных пунктов) / Ю. А. Кожевников // Экологическое право. — 2011. — № 3. — С. 7—8.

Проанализирована правовая природа и виды ограничений прав на землю. Внимание сосредоточено на ограничениях прав на землю, связанных с охраной окружающей среды в населенных пунктах. Отмечено, что отсутствие надлежащего

закреплення (указання) обмежень прав в правоустановлюючих і інших документах на землю влечет за собою елементарне невиконання екологічних вимог використання і охорони земель.

06.03—04.11.616.

349.414(470):629.4 Коновал О. Особливості правового режиму земель залізничного транспорту Російської Федерації / О. Коновал // Право України. — 2011. — № 3. — С. 299—303.

На основі порівняльно-правового аналізу земельного законодавства РФ і України розглянуто особливості правового режиму земель залізничного транспорту РФ. Визначено права власності та землекористування, в тому числі оренди, земельного правового статусу суб'єктів права на землю. З'ясовано зміст формування єдиного об'єкта нерухомості земельної ділянки і розташованих на ній будинків, будівель, споруд, застосування земельного кадастру.

06.03—04.11.617.

349.41 Кононов В. Правові проблеми використання земельних ділянок у мережах водоохоронних зон / Владислав Кононов // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 70—73.

Підкреслено, що важливою проблемою на даний час є внесення змін до розробленої проектно-технічної документації щодо встановлення водоохоронних зон і прибережних захисних смуг та винесення їх в натуру. Проаналізовано правові та еколого-економічні проблеми сучасного стану використання та охорони земельних ділянок у межах природоохоронних зон. Наведено пропозиції щодо вдосконалення земельного та водного законодавства стосовно використання земельних ділянок у межах водоохоронних зон та прибережних захисних смуг.

06.03—04.11.618.

349.412.22 Костяшкін І. О. Набуття прав на землю за умови придбання будівлі чи споруди: проблеми правового регулювання / І. О. Костяшкін // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 1. — С. 223—227.

Розкрито проблеми законодавчого регулювання набуття права власності на землю при придбанні житлового будинку, будівлі чи споруди. Досліджено процедуру оформлення земельних ділянок у власність. Наведено пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

06.03—04.11.619.

349.41:347.513 Мисник Г. А. Возмещение вреда, причиненного земельным правонарушением / Г. А. Мисник, Л. Н. Бабенко // Экологическое право. — 2011. — № 1. — С. 19—24.

Исследованы проблемы возмещения вреда, причиненного земельным правонарушением, виды земельных правонарушений, являющихся основанием применения ответственности за при-

чиненный вред. Отмечено, что порядок возмещения убытков зависит в каждом конкретном случае от их характера, он может определяться специальными нормативными актами, регламентирующими возмещение убытков в определенной сфере, индивидуальными актами органов государственной власти и местного самоуправления, конкретными обстоятельствами или договоренностью сторон либо решением суда.

06.03—04.11.620.

347.235(470):332.33 Некрестьянов Д. Изменения в процедуре оценки кадастровой стоимости земельных участков / Д. Некрестьянов // Хозяйство и право. — 2011. — № 2. — С. 9—14.

Рассмотрены новеллы российского законодательства о кадастровой оценке и оценочной деятельности, их влияние на сложившуюся практику и открывающиеся новые направления рынка. Отмечено, что ФЗ от 22 июля 2010 г. № 167-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон «Об оценочной деятельности в Российской Федерации» приравнял деятельность по определению кадастровой стоимости земельных участков к особой разновидности оценочной деятельности; расширил количество субъектов, участвующих в процедуре кадастровой оценки (заказчик кадастровой оценки; оценщик (исполнитель); саморегулируемая организация оценщиков; лицо, чьи права и интересы затронуты при проведении кадастровой оценки). Указано, что данным законом изменена периодичность проведения кадастровой оценки, а также предусмотрена возможность обжаловать результаты такой оценки.

06.03—04.11.621.

349.414(477):625.1/5 Ониськів О. Загальна характеристика правового режиму земель смуг відведення залізниць / О. Ониськів // Право України. — 2011. — № 2. — С. 285—290.

Досліджено правовий режим земель смуг відведення залізниць. Визначено їх склад і цільове призначення. Охарактеризовано особливості правового режиму земель смуг відведення залізниць: землі смуг відведення залізниць є територіальним базисом для розміщення залізничного полотна, станції з усіма будівлями і спорудами, необхідними для забезпечення роботи залізничного транспорту; особливість правового режиму цих земель пов'язана зі значним забрудненням навколишнього природного середовища залізничним транспортом; ці землі можуть стати резервом для перспективного будівництва і реконструкції об'єктів залізничного транспорту.

06.03—04.11.622.

349.41(477).001.73 Сальман І. Ю. Земля як системоутворюючий чинник земельної та аграрної реформи: правові аспекти / І. Ю. Сальман // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 40. — С. 111—114.

Акцентовано увагу на юридичних властивостях землі крізь призму завдань і досягнень науки аграрного і земельного права. Здійснено наукове обґрунтування юридичних властивостей землі з точки зору цілей земельної та аграрної реформи. У висновках зазначено, що розвиток суспільства у всі часи був пов'язаний із землею, яка і тепер залишається основним засобом для існування людства і джерелом суспільного багатства; вказано на винятковість значення землі в усіх сферах життєдіяльності України та її народу; земля завжди була й залишається об'єктом особливої уваги суспільства.

06.03—04.11.623.

349.41(477) Сидор В. Д. Поняття земельного законодавства України / В. Д. Сидор // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 160—165.

Обґрунтовано тезу щодо неефективності правового регулювання земельних відносин. Визначено поняття «земельне законодавство» у вузькому і широкому розумінні. Встановлено, що визначення поняття земельного законодавства є проблемою не лише теоретичною, але й практичною.

06.03—04.11.624.

349.41(477).001.73 Сидор В. Д. Про земельне законодавство і проблеми його вдосконалення в сучасних умовах / В. Д. Сидор // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 4. — С. 65—71.

Досліджено характеристики властивостей чинного земельного законодавства України. Проаналізовано такі його основні недоліки, як невідповідність законодавства земельним відносинам, інтересам і потребам людей; протиріччя між правовими нормами; низький рівень систематизації; недостатня чіткість і якість правових вимог та приписів, що призводять до порушення законності в галузі використання та охорони земель. Визначено перспективні напрямки вдосконалення земельного законодавства.

06.03—04.11.625.

349.41(477) Сидор В. Д. Проблеми систематизації земельного законодавства України / Вікторія Дмитрівна Сидор // Наше право. 2011. — № 1, ч. 1. — С. 182—187.

Відмічено, що ефективне використання засобів систематизації дозволяє виявити і своєчасно заповнити прогалини у чинному законодавстві. Досліджено проблеми систематизації земельного законодавства України. Зазначено, що систематизація земельного законодавства дозволить усунути внутрішню суперечливість, наявність великої кількості прогалин у правовому регулюванні земельних відносин та допоможе усунути зайвої множинності нормативно-правових актів у галузі використання та охорони земель. Наголошено, що ефективним засобом

впорядкування земельного законодавства стане прийняття ЗУ «Про нормативно-правові акти».

06.03—04.11.626.

349.41(477) Сидор В. Д. Система земельного законодавства України: теоретичні аспекти / В. Д. Сидор // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 529—535.

Досліджено систему земельного законодавства як диференційної сукупності нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини в галузі використання та охорони земель. Підкреслено, що система земельного законодавства відображає систему земельного права як комплексної галузі. Рекомендовано в процесі розробки земельного законодавства здійснювати принцип соціально-економічної єдності всієї законодавчої і нормативно-правової системи.

Див. також: 02.03—04.11.195, 03.03—04.11.332.

АГРАРНЕ ПРАВО

Книги

06.03—04.11.627.

349.42(477)(075.8) Аграрне право : підручник / за ред. В. П. Жушмана [та ін.]; МОНмолодьспорт України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х. : Право, 2010. 297 с.

На основі новітнього аграрного законодавства України розглянуто предмет, методи і систему аграрного права, його джерела, аграрні правовідносини, договірні відносини у сільському господарстві. Висвітлено питання реформування земельних відносин в аграрному комплексі, окремі види аграрних утворень (підприємств), інші важливі проблеми аграрного права України.

06.03—04.11.628.

349.42(477)(085.8) Аграрне право України : підручник / за заг. ред. В. М. Єрмоленка; МОН України. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 608 с.

Висвітлено нормативний навчальний курс «Аграрне право» для ОКР «бакалавр» юридичних спеціальностей. Розділи підручника виокремлено у Загальну, Особливу та Спеціальну частини, структуровані за кредитно-модульною системою. Викладено найбільший обсяг тем з метою охоплення всіх особливостей правового регулювання сучасних аграрних відносин та їх проблематики.

Автореферати

06.03—04.11.629.

349.42(477)(043.3) Духневич І. В. Розвиток аграрного законодавства України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Духневич Ірина

Вікторівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2011. 19 с.

Проведено аналіз поняття, ознак та характеристик рис аграрного законодавства України. Виділено історичні етапи формування аграрного законодавства, періодизацію наукових теорій щодо розвитку аграрного законодавства. Висвітлено правове забезпечення статусу суб'єктів аграрного господарювання, охарактеризовано аграрне законодавство щодо врегулювання земельних та майнових відносин у сфері сільськогосподарського виробництва, а також здійснення аграрної політики та державної підтримки аграрних товаровиробників. Обґрунтовано доцільність розробки Концепції розвитку аграрного законодавства України, що включатиме в себе систему теоретичних положень і висновків, комплекс пропозицій і рекомендацій, спрямованих на усунення існуючих недоліків в аграрному законодавстві України і подальше його вдосконалення. Доведено необхідність проведення систематизації аграрного законодавства України. Аргументовано думку про необхідність кодифікації аграрного законодавства України у формі Аграрного кодексу України.

Статті

06.03—04.11.630.

349.42 Батигіна О. Сільськогосподарська продукція як об'єкт обігу на аграрному ринку / Олена Батигіна // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 38—41.

Досліджено особливості правового регулювання сільськогосподарської продукції як об'єкт обігу на аграрному ринку. Зазначено, що поділяти сільськогосподарські товари на продукцію, сировину, продовольство для аграрної науки фактично не має підстав, оскільки один і той самий товар у різних ситуаціях може виступати і першим, і другим, і третім. Рекомендовано у нормативно-правових актах і на практиці використовувати термін «сільськогосподарські товари» замість «сільськогосподарська продукція, сировина та продовольство», оскільки він є узагальнюючим.

06.03—04.11.631.

349.442.237.7(477) Домбровський С. Ф. Правове регулювання розвитку ринків страхування ризиків у сільському господарстві України / С. Ф. Домбровський // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 229—234.

Досліджено окремі проблеми здійснення страхування у сільському господарстві. Зроблено висновки, спрямовані на вирішення існуючих проблем страхування ризиків в аграрному секторі економіки. Приділено увагу видам об'єктів страхування. Визначено коло страхувальників страхування врожаю сільськогосподарських культур. Визначено види страхових ризиків.

Проаналізовано ризики при вирощуванні сільськогосподарських культур. Обґрунтовано створення страхового органу збитків. Внесено пропозиції про удосконалення законодавства про страхування в сільському господарстві України.

06.03—04.11.632.

346.7:338.48(477) Кафарський О. В. Особливості земельних та аграрних відносин у сфері сільського туризму України / О. В. Кафарський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 325—331.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо розвитку та ефективного функціонування сільського туризму. Досліджено особливості земельних та аграрних відносин у сфері сільського туризму України. Зроблено висновки про те, що основними суб'єктами сільського туризму є особисті селянські господарства та фермерські господарства.

06.03—04.11.633.

349.422(477) Латишева В. В. Класифікація нормативно-правових актів у сфері житлово-комунального господарства на селі / В. В. Латишева // Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 205—210.

Зазначено, що сучасне аграрне законодавство не відповідає у повному обсязі об'єктивним потребам суспільного розвитку. Це спричинено недостатністю як законодавчого, так і наукового забезпечення окремих суспільних відносин. Досліджено законодавство та проведено класифікацію нормативно-правових актів, які регулюють житлово-комунальні відносини на селі. Вказано на об'єктивну необхідність відособленого правового регулювання вказаних відносин; можливість і необхідність використання у зв'язку з цим нових, своєрідних методів регулювання, правових принципів, узагальнених категорій та їх подальшого закріплення в АК України.

06.03—04.11.634.

349.422(477) Лушпаєв С. О. Деякі аспекти поняття продовольчої безпеки України / С. О. Лушпаєв // Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 211—214.

На основі аналізу суспільних відносин у сфері державного регулювання фізичної та економічної доступності і якості продуктів харчування виділено проблемні питання щодо поняття категорії «продовольча безпека». Підтримано пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання відносин із забезпечення продовольчої безпеки України шляхом прийняття спеціального нормативно-правового акта — ЗУ «Про продовольчу безпеку України». Висновком дослідження стало уточнення поняття «продовольча безпека» шляхом включення до нього критерію безпечності продукції сільськогосподарського виробництва.

06.03—04.11.635.

349.422.4 Масін В. М. Особливості правового статусу агроторгових домів, створених у формі сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів / В. М. Масін // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 497—504.

Проаналізовано проблеми законодавчого забезпечення розвитку обслуговуючої кооперації у сільському господарстві. Визначено поняття «сільськогосподарський обслуговуючий кооператив», «агроторговий дім у формі сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу» тощо. Досліджено питання правосуб'єктності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та їх окремих форм за сучасних умов. Особливу увагу приділено вивченню питань неприбутковості сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

06.03—04.11.636.

346.27(477) Похиленко І. С. Правовий режим майна фермерського господарства / І. С. Похиленко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 3. — С. 55—60.

Визначено правовий режим майна фермерського господарства (склад майна; порядок його формування, використання і вибуття; порядок звернення до нього стягнень кредиторів). Запропоновано шляхи його вдосконалення шляхом доповнень у діюче законодавство (ЗУ «Про фермерське господарство»). Проаналізовано сучасний стан наукових дискусій стосовно наявності статусу юридичної особи у фермерського господарства.

06.03—04.11.637.

349.42(477) Савченко Г. Правові питання протекціоністської політики держави щодо розвитку сільськогосподарського виробництва / Ганна Савченко // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 42—45.

Розглянуто світовий досвід державного регулювання економіки, проаналізовано особливості державного захисту та підтримки сільхозвиробників у зарубіжних країнах. Охарактеризовано стан державної підтримки та захисту в Україні вітчизняних товаровиробників у контексті ринкових трансформацій. Наголошено на необхідності створення економічних, організаційних та правових умов для подолання кризового стану сільського господарства, вишукати і вкласти кошти у розвиток землеробства, тваринництва, соціальної інфраструктури села, розробити невідкладні заходи щодо захисту вітчизняного сільськогосподарського товаровиробника, створити гнучку систему державної підтримки сільського господарства, що має стати обов'язковою умовою оновленої аграрної політики держави.

06.03—04.11.638.

349.42:354.83:631.54 Сакаджи К. Аспекти державно-правового регулювання застосування засобів захисту сільськогосподарських рослин / Катерина Сакаджи // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 81—86.

Охарактеризовано сутність державно-правового регулювання застосування засобів захисту сільськогосподарських рослин. Проаналізовано деякі аспекти досліджуваного питання. Сформульовано визначення поняття державно-правового регулювання застосування засобів захисту сільськогосподарських рослин, а також визначено систему органів державного управління, які здійснюють вплив на досліджувану тему.

06.03—04.11.639.

631.115:338.43:349.42 Тараненко Л. С. Нове в законодавстві щодо подальшого удосконалення сільськогосподарської дорадчої діяльності / Л. С. Тараненко // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 1. — С. 228—233.

Розглянуто питання щодо подальшого удосконалення діяльності сільськогосподарських дорадчих служб з врахуванням ЗУ «Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» від 2 грудня 2010 р. № 2754-VI. Дано визначення поняття «сільськогосподарська дорадча діяльність». З'ясовано порядок реєстрації суб'єктів надання дорадчих послуг, наведено основні ознаки такої діяльності.

Див. також: 02.03—04.11.96, 07.03—04.11.822.

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Книги

06.03—04.11.640.

349.6(075.8) Боголюбов С. А. Экологическое (природоресурсное) право : учеб. для юрид. вузов / Сергей Александрович Боголюбов. — М. : Контракт : Волтерс Клувер, 2010. — 509 с.

В учебнике приводятся экологические (природоресурсные) права и обязанности граждан и организаций, основы управления охраной окружающей среды и природными ресурсами организационно-правовой и экономической механизмы, юридическая ответственность за нарушения экологического (природного) законодательства. В книге содержатся основы правового регулирования использования и охраны земель, недр, лесов, вод, животного мира, континентального шельфа, охраны атмосферного воздуха, озонового слоя Земли.

06.03—04.11.641.

349.6:504 Институты экологического права / рук. авт. кол. С. А. Боголюбов. — М. : Эксмо, 2010. — 480 с.

Данная работа представляет собой комплексное монографическое исследование, посвященное теоретическим проблемам развития науки экологического права. В ней детально рассмотрены основные институты природоохранного и природоресурсного права, а также ряд еще формирующихся институтов, мало изученных в эколого-правовой литературе. Настоящая монография интересна своим нестандартным и в тоже время системным подходом к исследованию теоретических вопросов развития экологического права и законодательства.

06.03—04.11.642.

349.6:657.6 Марьин Е. В. Организационно-правовой механизм экологического аудита: монография / Евгений Владимирович Марьин. — М.: Волтерс Клувер, 2010. — 180 с.

В монографии исследованы актуальные вопросы реализации такого важного инструмента управления качеством окружающей среды, как экологический аудит. Экологический аудит рассмотрен системно с позиции его организационно-правового механизма. Проанализирован обширный материал по формированию организационно-правового механизма экологического аудита за рубежом, становлению его в России, а также в странах СНГ.

Статті

06.03—04.11.643.

349.6 Березинський П. А. Соціальна і біологічна форми у взаємодії суспільства з природним середовищем / П. А. Березинський // Часопис Київського університету права. 2011. № 2. С. 201—205.

Розглянуто поняття форм взаємодії суспільства і природи. Обґрунтовано вагоме значення біологічної (фізіологічна) і соціальної (духовна) форм взаємодії людини і суспільства з природним середовищем. Проаналізовано поняття та значення біологічної і соціальної форм, а також наведено підаспекти останньої. Вказано на потребу у появі та поширенні соціальної (духовної) форми взаємодії суспільства і людини з природою, її правовому визначенні, закріпленні, удосконаленні, реалізації як правовими, так і загальносуспільними шляхами.

06.03—04.11.644.

349.6:504.064.4 Бобкова А. Щодо правових засад планування екологічного підприємництва / А. Бобкова // Право України. 2011. № 2. С. 124—131.

Розглянуто загальні правові засади стимулювання розвитку екологічного підприємництва на основі удосконалення планування використання природних ресурсів, охорони довкілля та екологічно спрямованих видів господарської діяльності. Запропоновано шляхи вдосконалення правових засад планування екологічного підприємництва.

06.03—04.11.645.

349.6(470) Боголюбов С. Право та єдина державна політика в Росії / С. Боголюбов // Право України. 2011. № 2. С. 53—65.

Проаналізовано проблеми правового забезпечення і реалізації регулювання екологічних відносин у РФ з позицій визначення фундаментальних конституційно-правових передумов формування єдиної російської державної екологічної політики. Розкрито основні принципи, напрями та механізми правового забезпечення екологічної безпеки у сучасній державі.

06.03—04.11.646.

349.6:340.115 Бринчук М. М. Внешние методологические основания развития экологического права: закономерности развития природы, положения общественных наук о взаимодействии общества и природы, потенциал природы / М. М. Бринчук // Экологическое право. 2011. № 1. С. 2—7.

Статья посвящена актуальным вопросам методологических оснований перспектив развития экологического права, касающимся учета закономерностей развития природы; положений философии и иных общественных наук о взаимодействии общества и природы; потенциала природы. Вопросы исследованы в контексте повышения эффективности экологического права.

06.03—04.11.647.

349.6:340.115 Бринчук М. М. Внешние методологические основания развития экологического права: общие закономерности развития общества, положения Конституции Российской Федерации общей теории права, мировоззренческие положения / М. М. Бринчук // Экологическое право. 2011. № 2. С. 2—8.

Статья посвящена актуальным вопросам методологических оснований перспектив развития экологического права, касающихся учета общих закономерностей экономического и социального развития общества, положений Конституции РФ и общей теории права, мировоззренческих положений. Вопросы исследованы в контексте формирования современного экологического права и повышения его эффективности.

06.03—04.11.648.

349.6(436) Вагнер Э. Система экологического права Австрии в европейском контексте — основные тенденции за последние 10 лет / Э. Вагнер // Экологическое право. — 2011. — № 3. — С. 22—33.

Дан обзор австрийского и европейского экологического права. Рассмотрены основные современные тенденции и проблемы развития экологического законодательства Австрии и Европейского Союза с 2000 г. по 2010 г. Сделан вывод, что глобальные экологические проблемы являются вызовом для мирового сообщества. Показано, что европейская и австрийская правовые системы воспринимают эту сферу правового регулирования очень серьезно.

06.03—04.11.649.

349.6(477):504 Гетьман А. Методологічні засади становлення правових основ охорони довкілля / А. Гетьман // Право України. — 2011. — № 2. — С. 11—19.

Досліджено методологічні засади становлення правових основ охорони довкілля у контексті забезпечення державою екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України. Проаналізовано розвиток природоохоронного законодавства в Україні. З'ясовано його роль у функціонуванні сучасної держави. Визначено шляхи його удосконалення.

06.03—04.11.650.

349.6:504.5:347.513 Глибко О. Я. Правовые основы оценки и возмещения экологического ущерба в Российской Федерации / О. Я. Глибко, А. А. Лукин // Российский юридический журнал. — 2011. — № 4. — С. 201—210.

Статья посвящена исследованию правового института оценки и возмещения ущерба окружающей среде. Рассмотрены международно-правовое регулирование и российское законодательство об экологическом ущербе, порядок и процедура, формы и способы возмещения вреда окружающей среде, нормативно-методические основы оценки ущерба. Произведены систематизация и анализ методик расчета ущерба, выявлены их основные недостатки. Предложены пути оптимизации нормативно-правового и методического обеспечения института оценки и возмещения ущерба окружающей среде.

06.03—04.11.651.

349.6:340.134 Гуляев Я. А. К вопросу о некоторых факторах, определяющих развитие экологического законодательства на современном этапе / Я. А. Гуляев // Экологическое право. — 2011. — № 2. — С. 11—15.

Рассмотрены некоторые факторы, влияющие на развитие экологического законодательства. Сделан вывод о том, что на развитие экологического законодательства в настоящее время, прежде всего, оказывают непосредственное влияние политический, правовой и экономический факторы. Утверждается, что именно эти факторы в настоящее время должны оказывать существенное влияние на развитие экологического законодательства, исходя не из сиюминутных, конъюнктурных решений, а с учетом потребностей как настоящего, так и будущих поколений.

06.03—04.11.652.

349.6:379.85 Евсегнеева Т. В. Эколого-правовые вопросы дисциплины туристов / Т. В. Евсегнеева // Экологическое право. — 2011. — № 1. — С. 13—16.

Исследованы проблемы охраны окружающей среды при осуществлении туризма, в том числе в пределах особо охраняемых территорий. Указано на необходимость создания особой отрасли законодательства о туризме, систематизированного в форме Туристского кодекса РФ.

06.03—04.11.653.

349.6 Кичигин Н. В. Правовая охрана окружающей среды на местном уровне / Николай Валерьевич Кичигин, Наталья Игоревна Хлуденева // Журнал российского права. — 2011. — № 1. — С. 63—69.

Статья посвящена анализу полномочий органов местного самоуправления в области охраны окружающей среды. Делается вывод о том, что основными недостатками правового регулирования в области охраны окружающей среды на местном уровне являются отсутствие гибкости, полная унификация полномочий, при том что муниципальные образования отличаются друг от друга количеством жителей, размером территорий, финансовыми возможностями, экологической ситуацией. Указанные различия обуславливают необходимость дифференциации полномочий, также более гибкого подхода к наделению ими органов местного самоуправления.

06.03—04.11.654.

349.6(477):504.06:620.9 Кишко-Єрлі О. Право користування відновлюваними джерелами енергії / О. Кишко-Єрлі // Право України. — 2011. — № 2. — С. 156—167.

Відмічено, що розвиток використання відновлюваних джерел енергії сприятиме посиленню енергетичної та екологічної безпеки держави. Запропоновано класифікацію права користування відновлюваними джерелами енергії. Сформульовано рекомендації щодо вдосконалення законодавства України у вказаній сфері.

06.03—04.11.655.

349.6 Копылов М. Н. Экология как пункт повестки дня Большой восьмерки / М. Н. Копылов, А. М. Солнцев // Экологическое право. — 2011. — № 1. — С. 29—32.

Проанализированы итоги июльского (2009 г.) саммита в г. Аквиле (Италия) и, прежде всего принятое на нем Ответственное руководство в интересах обеспечения устойчивого развития. Определяя Большую восьмерку как парамеждународную организацию, авторы на примере разработки Международной конвенции по обеспечению готовности на случай загрязнения нефтью, борьбе с ним и сотрудничеству 1990 г. показывают ее реальный вклад в дело охраны окружающей среды. Проведенный в статье анализ эколого-ориентированных положений Ответственного руководства позволил сделать вывод о происходящих в настоящее время в рамках Большой восьмерки процессах, изменениях в части, касающейся юридической силы принимаемых решений и ответственности государств за их выполнение.

06.03—04.11.656.

349.6(477):340.134 Костицький В. Міжнародно-правовий етичний імператив як основа теоретико-методологічного забезпечення розвитку екологічного права / В. Костицький // Право України. — 2011. — № 2. — С. 20—33.

Розглянуто досвід сучасного конституційного регулювання охорони навколишнього природного середовища та кодифікацію національного екологічного законодавства. Проаналізовано особливості розвитку міжнародно-правової охорони довкілля. Обґрунтовано необхідність формування глобального екологічного права та ухвалення Екологічної Конституції Землі як форми закріплення міжнародно-правового етичного імперативу забезпечення екологічної безпеки.

06.03—04.11.657.

349.6(470):340.114:342.565.2 Красильникова К. О. Об относимости постановлений Конституционного Суда Российской Федерации к системе источников российского экологического права / К. О. Красильникова // Экологическое право. — 2011. — № 2. — С. 8—11.

Рассмотрены вопросы соотношения постановлений Конституционного Суда РФ с источниками экологического права. Отмечено, что признание актов Конституционного Суда РФ в качестве источника экологического права в настоящее время относится к спорным вопросам. Опираясь на приведенные в статье положения, сделан вывод о том, что Постановление Конституционного Суда РФ, в результате которого норма права утрачивает юридическую силу, особый акт, обладающий признаками источника права.

06.03—04.11.658.

349.6(477) Краснова М. Актуальні питання регулювання еколого-правових договірних відносин в Україні / М. Краснова // Право України. — 2011. — № 2. — С. 132—139.

Розглянуто основні ознаки, види, суб'єкти, зміст, умови й підстави виникнення та правове регулювання еколого-правових договірних відносин в Україні. Здійснено розмежування їх з цивільно-правовими договірними відносинами та запропоновано авторське їх визначення.

06.03—04.11.659.

349.6:347.5 Краснова М. В. Проблема визначення поняття екологічної відповідальності за законодавством України / М. В. Краснова // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 1. С. 216—222.

Розглянуто ознаки, види, режими, функції та інші теоретичні та правові засади можливості існування екологічної відповідальності як самостійного виду юридичної відповідальності. Зазначено, що такий вид відповідальності повинен носити переважно компенсаційний характер, спрямовуватися на створення умов сталого соціально-економічного розвитку, гарантувати оптимальний для такого розвитку екологічний порядок.

06.03—04.11.660.

349.6:656.7 Краснова Ю. А. Зонування територій як засіб забезпечення екологічної безпеки

в галузі авіації / Ю. А. Краснова // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниць. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. — С. 223—228.

На підставі аналізу чинного законодавства України та практики його застосування досліджено особливості визначення та встановлення спеціальних зон навколо аеропортів та аеродромів. Сформульовано поняття «зонування територій». З метою удосконалення правового механізму зонування таких територій запропоновано прискорити розробку та прийняття спеціального нормативного акта у зазначеній сфері.

06.03—04.11.661.

349.415(477):349.6 Кулинич П. Екологічні імперативи в системі правової охорони сільськогосподарських земель України / П. Кулинич // Право України. 2011. № 2. С. 140—147.

Досліджено основні напрями становлення законодавства України про сільськогосподарські землі. Обґрунтовано пропозицію щодо необхідності вдосконалення змісту правової охорони таких земель шляхом закріплення у правових нормах пріоритету основних екологічних вимог екологічних імперативів над продовольчими потребами. Доведено доцільність і визначено напрями реалізації екологічних імперативів у нормах земельного законодавства України.

06.03—04.11.662.

349.6(477) Малишева Н. Екологічне право: вектори розвитку в XXI сторіччі / Н. Малишева // Право України. — 2011. — № 2. — С. 114—123.

Викладено деякі методологічні підходи до прогнозування розвитку екологічного права в XXI ст. Складність відповідного процесу пов'язана з багатоаспектністю, стохастичністю впливів на нього, неможливістю передбачити всі соціальні виклики майбутнього і можливості науки адекватно реагувати на них, а також вторинність екологічного права по відношенню до природно-соціальних взаємодій. Прогнозовано, що дороговказною теорією, яка визначатиме в XXI ст. розвиток екологічного права, має залишитись концепція сталого розвитку. Проаналізовано сучасні стратегічні екологічні документи, а також екологічне законодавство України. Висловлено передбачення щодо майбутніх змін у співвідношенні міжнародно-правової та національно-правової складових у регулюванні еколого-правових відносин, а також щодо перспектив розвитку екологічного права «вшир» та «вгору».

06.03—04.11.663.

349.6(477):342 Малишко М. Конституційні основи екологічного права та їх місце в екологічній правовій системі / М. Малишко // Право України. 2011. № 2. С. 44—51.

Розглянуто питання охорони довкілля і раціонального використання природних ресурсів на конституційному рівні. Досліджено розвиток екологічного законодавства в Україні. Визначено

його роль у функціонуванні сучасної держави, а також шляхи удосконалення.

06.03—04.11.664.

349.6:340.114:341.645.5 Никишин В. В. Судебные акты Европейского Союза как источники экологического права / В. В. Никишин // Экологическое право. 2011. № 2. С. 29—33.

Проанализированы вопросы становления и развития источников экологического права Европейского Союза. Особое внимание уделено источникам прецедентного права, исследованию их правовой природы как актов толкования и судебного контроля. Основываясь на практике реализации юрисдикции Судов ЕС, автор определяет нормоустанавливающий характер судебных актов, выявляет возможности признания и защиты судами экологических прав.

06.03—04.11.665.

342.72/73:504(470) Пеньковский А. В. Конституционное право на благоприятную окружающую среду в России и зарубежных странах / А. В. Пеньковский // Закон и право. 2011. № 1. С. 37—39.

Статья посвящена проблемам исследования права на благоприятную окружающую среду, закрепленного в российском законодательстве и законодательстве зарубежных стран. Проанализированы различные нормативные правовые акты зарубежных стран и РФ. Рассмотрены правомочия, предоставленные разными странами мира. Сделан следующий вывод — большинство европейских государств, в том числе Россия, на конституционном уровне закрепляют право каждого на благоприятную окружающую среду.

06.03—04.11.666.

349.6 Розовський Б. Екологічне право: необхідність повернення до витоків / Б. Розовський // Право України. — 2011. — № 2. — С. 34—43.

Констатовано політизацію і комерціалізацію бізнесом і владою основоположних завдань охорони природи. Акцентовано увагу на необхідності осмислення перетворення значної частини натуральної природи на штучну. Стверджено про неспроможність існуючих методик розрахунку шкоди, що завдається забрудненням природного середовища, і запропоновано перейти на систему взаєморозрахунків між забруднювачем і тим, хто зазнає шкоди, включити в організацію контролю за дотриманням природоохоронного законодавства страхові компанії.

06.03—04.11.667.

349.6:330.322 Шаврина Е. В. Правовое обеспечение учета публичных экологических интересов при инвестиционном проектировании / Е. В. Шаврина // Экологическое право. 2011. № 2. С. 24—28.

Исследованы правовое понятие инвестиционного проекта, преимущества и заинтересованность российских инвесторов в реализации экологически ориентированных инвестиционных

проектов. Замечено, что недостаточно просто учитывать экологические требования при инвестиционном проектировании. Предложено качественно новое содержание инвестиционных проектов, где необходимым приоритетом выступает решение двойственной задачи — обеспечения экономического и экологического благополучия населения.

06.03—04.11.668.

349.6(477):340.134 Шемшученко Ю. Актуальні проблеми кодифікації національного та міжнародного екологічного права / Ю. Шемшученко // Право України. 2011. № 2. С. 4—10.

Досліджено перспективи розробки Екологічної Конституції Землі та Екологічного кодексу України крізь призму права людини на безпечне довкілля. Проаналізовано актуальні проблеми кодифікації міжнародного та вітчизняного екологічного права. Особливу увагу приділено характеристичі правової складової механізму охорони навколишнього середовища.

Див. також: 02.03—04.11.144, 07.03—04.11.715.

ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Статті

06.03—04.11.669.

351.777 Бейкун А. Л. Науково-методичні аспекти вдосконалення управлінсько-правових інститутів охорони природних ресурсів та реалізації права природокористування в аграрному секторі / А. Л. Бейкун // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 477—483.

Розглянуто методологічні передумови належного правового впливу на розвиток аграрного сектора національної економіки. Приділено увагу організаційно-правовим питанням державного регулювання використання, відтворення та охорони природних ресурсів в аграрному секторі. Зазначено, що комплексний підхід до вирішення проблем функціонування і розвитку аграрного сектора зобов'язує виробити нові науково-методологічні підходи щодо управлінсько-правового забезпечення розвитку галузі.

06.03—04.11.670.

351.823.1(477) Дейнега М. А. Правове регулювання агролісотехнічної меліорації земель в Україні: стан та перспективи розвитку / М. А. Дейнега // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. Вип. 51. С. 471—477.

Наголошено, що головні цілі агролісотехнічної меліорації земель на новому етапі її застосування визначають стратегію захисту довкілля. Проведено аналіз чинного законодавства Украї-

ни у сфері меліоративних відносин, що виникають під час проведення агролісотехнічних заходів шляхом створення захисних лісових насаджень. Визначено першочергові завдання і пріоритети, які визначила наша держава у сфері агролісотехнічної меліорації земель.

06.03—04.11.671.

351.79(477) Джуган В. О. Правове регулювання державної водної політики в Україні / В. О. Джуган // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 455—460.

Наголошено на необхідності проведення ефективної державно-правової водної політики у зв'язку з кризовим станом водних ресурсів в Україні. Проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють порядок здійснення державної водної політики в Україні. Визначено основні напрями цієї політики.

06.03—04.11.672.

349.6:504.55 Дудиков М. В. Правовые аспекты рационального и комплексного геологического изучения недр / М. В. Дудиков, Е. С. Мелехин // Экологическое право. 2011. № 3. С. 9—12.

Рассмотрены проблемы возникновения права пользования недрами, рационального использования недр, геологического изучения недр. Одной из проблем является то, что нормами законодательства о недрах разведка объединена с добычей полезного ископаемого. То есть лицензия на детальное изучение (разведку) месторождений полезных ископаемых отдельно не предоставляется. Указано на отсутствие норм в Законе РФ «О недрах», обязывающих проводить мониторинг при консервационных и ликвидационных мероприятиях. Выработаны предложения по совершенствованию законодательства о недрах.

06.03—04.11.673.

349.6:504.4(575.2) Кадыров А. А. Проблемы правового регулирования водных отношений в Кыргызской Республике / А. А. Кадыров // Экологическое право. 2011. № 3. С. 19—21.

Проанализирована реформа водного законодательства Кыргызской Республики, реформа системы органов управления в сфере использования и охраны водных объектов в Кыргызской Республике.

06.03—04.11.674.

349.6(477):630 Ковальчук Т. Право постійного і тимчасового користування лісами: юридичні ознаки та особливості змісту / Т. Ковальчук // Право України. 2011. № 2. С. 148—155.

Розглянуто юридичні ознаки, які вирізняють право на постійне користування лісами, серед інших прав на користування лісами. Охарактеризовано окремі проблемні питання зазначених ознак. Розкрито особливості використання лісів

на юридичному титулі права користування (постійного та тимчасового) з точки зору відмінностей суб'єктно-об'єктного складу, змісту, підстав набуття такого права.

06.03—04.11.675.

347.246(430) Мальков Ю. Г. Правовые основы организации охоты в Германии / Ю. Г. Мальков // Экологическое право. 2011. № 2. С. 33—37.

Рассмотрены понятие и содержание права охоты, объекты охоты, порядок образования охотничьих округов, вопросы реализации права охоты, аренды охотничьих округов, ограничения при осуществлении охоты, запрете на охоту и ответственность за нарушение правовых норм об осуществлении охоты в Германии. Отмечено, что правовой основой организации охоты в Германии является Федеральный закон об охоте, принятый 29 ноября 1952 г., с дополнениями и изменениями от 29 сентября 1976 г. и от 31 октября 2006 г. Земли (субъекты) уполномочены издавать свои законы в развитие и дополнение федерального закона.

06.03—04.11.676.

351.824.1:711.4:69.035.4 Нигматуллина Э. Ф. Применение норм природоресурсного и градостроительного законодательства при подземном строительстве в городах / Э. Ф. Нигматуллина // Экологическое право. 2011. № 2. С. 21—23.

Статья посвящена проблемам применения земельного законодательства, законодательства о недрах, о градостроительной деятельности, об обеспечении экологической безопасности, возникающим при строительстве подземных сооружений. Рассмотрена специфика градостроительного регламента территориальной зоны.

06.03—04.11.677.

349.6:504.55 Олійник О. Правове регулювання надання надр у користування: проблемні питання / О. Олійник // Право України. 2011. № 2. С. 161—167.

Проаналізовано сучасний стан правового регулювання надання надр у користування, відображено його недоліки. На основі системного аналізу законодавства визначено умови надання надр у користування, які слід закріпити на законодавчому рівні. Обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства, яке регулює порядок надання надр у користування.

06.03—04.11.678.

351.823 Сморгж К. О. Гірниче підприємство як суб'єкт гірничо-правових відносин / К. О. Сморгж // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 465—471.

Розглянуто питання статусу гірничодобувних підприємств. Визначено їх місце та роль серед суб'єктів гірничих відносин. Досліджено акту-

альні проблеми правового регулювання діяльності гірничих підприємств.

06.03—04.11.679.

349.415(477):630 Чопик О. Правові заходи охорони земель лісогосподарського призначення / *Ольга Чопик* // Юридична Україна. — 2011. № 2. — С. 68—74.

Проаналізовано поняття охорони лісів та земель лісогосподарського призначення. Охарактеризовано правові заходи охорони земель лісогосподарського призначення, передбачені законодавством України. Наведено приклади судової практики, а також деякі принципи лісової політики ЄС. Зроблено відповідні висновки та пропозиції щодо вдосконалення здійснення правової охорони лісів.

06.03—04.11.680.

351.823.3(470):662:552/553 Ямалетдинов Р. Р. Правовые аспекты нормирования изъятия полезных ископаемых в Российской Федерации / *Р. Р. Ямалетдинов* // Экологическое право. — 2011. — № 1. — С. 16—19.

Рассмотрены вопросы правового регулирования нормирования изъятия полезных ископаемых, его соотношение с правовыми мерами охраны окружающей среды и охраны недр. Отмечено, что основной задачей нормативов изъятия полезных ископаемых является предотвращение реальной угрозы жизненно важным интересам будущих поколений человечества, о которой говорится в Концепции перехода РФ к устойчивому развитию.

**12.00.07. ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ; АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС;
ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Книги

07.03—04.11.681.

342.9(470)(075.8) Агапов А. Б. Административное право : учебник / А. Б. Агапов ; МОН России. — 7-е изд., перераб. и доп. — М. : Юрайт, 2011. — 820 с.

Наряду с традиционными темами учебного курса представлен материал, посвященный публичным процедурам (регистрационным процедурам, лицензированию и др.). Значительное внимание уделено публичному статусу некоммерческих организаций (государственных корпораций, автономных учреждений) и других корпоративных участников административно-правовых отношений. Подробно рассмотрены темы государственного управления в сфере экономики, социальной политики, культуры, административно-политической деятельности.

07.03—04.11.682.

342.9(470)(075.8) Административное право России : учебник / В. А. Альхименко, А. А. Выручаев, А. А. Гришковец [и др.]; отв. ред. Н. Ю. Хамаева ; ИГП РАН. — М. : Проспект, 2011. — 368 с.

Учебник подготовлен в соответствии с вузовской программой по административному праву РФ на основе новейших законодательных актов РФ и субъектов Федерации. Авторы учебника ведущие научные сотрудники ИГП РАН, преподаватели Академического правового института.

07.03—04.11.683.

342.922(477)(075.8) Адміністративна відповідальність : навч. посіб. / за заг. ред. Т. О. Коломоець ; МОН України, Держ. ВНЗ «Запорізь. нац. ун-т». — К. : Істина, 2011. — 184 с.

У навчальному посібнику за відповідними темами систематизовано матеріал з навчальної дисципліни «Адміністративна відповідальність». Разом із текстом вміщені завдання практичного характеру (практикум) до кожної теми.

07.03—04.11.684.

35(477)+342.9(477).001.73 Демократичні засади державного управління та адміністративне право : монографія / за заг. ред. А. Б. Авер'янова. — К. : Юрид. думка, 2010. — 496 с.

Висвітлено актуальні теоретичні та практичні проблеми запровадження і розвитку демократичних засад державного управління в Україні у світлі сучасних процесів реформування вітчизняної галузі адміністративного права. Доведено, що демократична спрямованість інститутів державного управління великою мірою забезпечується якісним поглибленням адміністративного праворозуміння, повнотою втілення у створю-

ваній українській адміністративно-правовій доктрині принципу верховенства права. Проаналізовано новітні зміни, що відбуваються у системі органів виконавчої влади, у їх діяльності з надання адміністративних послуг, видання актів управління, здійснення адміністративних процедур і контрольних проваджень, застосування заходів адміністративної відповідальності, а також у сфері функціонування адміністративних судів.

07.03—04.11.685.

342.922+342.925:67.401 Коломоець Т. О. Забезпечення прав юридичних осіб в адміністративних провадженнях : монографія / Т. О. Коломоець, В. Г. Лукашевич, Ю. А. Дорохіна. — К. : Істина, 2011. — 176 с.

Висвітлено засади забезпечення прав юридичних осіб в адміністративних провадженнях. Приділено увагу генезі інституту юридичної особи як суб'єкта права, як суб'єкта адміністративного права, особливостям дослідження відповідних питань у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині, а також засобам забезпечення прав юридичних осіб у різноманітних адміністративних провадженнях. Проаналізовано перспективи вдосконалення правових засад забезпечення прав юридичних осіб в адміністративних провадженнях у контексті розробки та систематизації адміністративно-процедурного законодавства, вдосконалення адміністративно-деліктного та процесуального законодавства.

07.03—04.11.686.

351.78:614.84(477)(075.8) Липинський В. В. Правове забезпечення пожежної безпеки в Україні : навч. посіб. / В. В. Липинський ; за заг. ред. С. В. Петкова ; МОН України. — К. : Дакор, 2011. — 184 с.

Досліджено проблеми застосування адміністративної відповідальності за правопорушення у галузі пожежної безпеки. Простежено генезу та проаналізовано сучасний стан законодавства у галузі пожежної безпеки. Наведено поняття та концептуальні підходи до відповідальності як системної категорії. Досліджено організаційно-правові основи діяльності органів державного пожежного нагляду. Надано характеристику правопорушенням у галузі забезпечення пожежної безпеки. Розкрито особливості провадження у справах про порушення норм і правил пожежної безпеки.

07.03—04.11.687.

35.08(477).001.76(063) Модернізація державного управління, державної служби і кадрової політики : зб. доп. щоріч. Рішельєв. академ. читань (15—17 верес. 2010 р., м. Одеса) / редкол.: Т. В. Мотренко, К. М. Вітман, А. В. Бондаренко [та ін.]; Голов. упр. держ. служби України,

НАН України, Одес. обл. держ. адмін., Одес. обл. рада, НУ ОЮА. О. : Юрид. л-ра, 2010. 304 с.

Збірник доповідей підготовлений з нагоди проведення щорічних Рішельєвських академічних читань на тему «Модернізація державного управління, державної служби і кадрової політики». Він містить тези виступів учасників конференції, присвячених обговоренню стратегічних документів, пов'язаних із визначенням політико-правових інструментів реформування системи державних органів, державного управління у сфері державної служби та служби в органах місцевого самоврядування.

07.03—04.11.688.

351.86(477)(075.8) Правова робота в Збройних Силах України : навч. посіб. / за заг. ред. В. І. Кириленка ; МОН України, МО України, Військ. ін-т КНУ ім. Т. Шевченка. К. : Військ. ін-т, 2010. 408 с.

Структура та зміст посібника визначені навчальною програмою дисципліни «Правова робота в Збройних Силах України». Він розроблений на основі положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів України з питань зміцнення законності, дисципліни та правопорядку, удосконалення правової основи діяльності всіх державних органів. Розкрито сутність правової роботи у Збройних Силах України, її роль та значення при удосконаленні військового управління, забезпеченні правопорядку і військової дисципліни у військових частинах, військових навчальних закладах, установах та організаціях Збройних Сил України та на підприємствах, що належать до сфери управління МО України.

Автореферати

07.03—04.11.689.

342.98(043.3) Бортняк К. В. Адміністративно-правовий статус працівника податкової служби : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Бортняк Катерина Василівна ; Нац. ун-т ДПС України. Ірпінь, 2011. 20 с.

Досліджено адміністративно-правовий аспект механізму стягнення податкового боргу. Визначено поняття та сутність податкового боргу як інституційної правової категорії. Розкрито види, типологію та статуси податкового боргу в праві. Окреслено шляхи удосконалення правозастосовчої діяльності податкових органів по стягненню податкового боргу та розв'язанню проблемних питань щодо удосконалення адміністративно-правового регулювання механізму стягнення податкового боргу. Виділено коло проблем правового регулювання діяльності ДПС України у сфері справляння податків, зборів (обов'язкових платежів) та її повноваження як суб'єкта стягнення податкового боргу. Сформульовано пропозиції щодо внесення конкретних змін і допов-

нень до нормативно-правових актів із зазначених питань.

07.03—04.11.690.

351.75(043.3) Іщук О. С. Адміністративна юрисдикція органів прокуратури : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Іщук Олександр Сергійович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2011. 19 с.

Розкрито теоретичні та практичні питання нагляду органів прокуратури у сфері адміністративної юрисдикції. Визначено функції органів прокуратури, місце і роль прокурора у системі суб'єктів адміністративної юрисдикції. Проаналізовано особливості правового регулювання та участі прокурора у таких адміністративних провадженнях, як провадження у справах про адміністративні правопорушення, дисциплінарне провадження, провадження за зверненням громадян. Розглянуто питання, пов'язані з представництвом органами прокуратури інтересів громадянина та держави в адміністративному суді. Сформульовано пропозиції щодо внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів з досліджуваних питань.

07.03—04.11.691.

342.9:00.001.25(477)(043.3) Линник Г. М. Адміністративно-правове регулювання інформаційної безпеки України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Линник Григорій Миколайович ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2011. 20 с.

Досліджено теоретичні та адміністративно-правові проблеми інформаційної безпеки України. Запропоновано визначення таких понять, як «національна безпека», «інформаційна безпека», «адміністративно-правове регулювання інформаційної безпеки», «принципи адміністративно-правового регулювання інформаційної безпеки». Доведено некоректність отождолення інформаційної безпеки людини (громадянина) та інформаційної безпеки держави. Проаналізовано міжнародні стандарти у цій сфері та визначено основні проблеми і напрями їх адаптації в Україні. Сформульовано пропозиції щодо шляхів підвищення ефективності адміністративно-правового регулювання інформаційної безпеки України.

07.03—04.11.692.

342.924(477)(043.3) Нечипоренко С. П. Адміністративно-правові засади проходження служби в органах прокуратури : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Нечипоренко Сергій Ігорович ; НУ ОЮА. О., 2011. 20 с.

Встановлено сутність і зміст адміністративно-правових засад проходження служби в органах прокуратури. Обґрунтовано доцільність застосування процесуально-процедурного аспекту до визначення сутності і змісту відносин у сфері проходження служби в органах прокуратури. Виокремлені процедури охоплюються відповідними стадіями та етапами процесу проходження служби в органах прокуратури. Визначено по-

няття адміністративної процедури проходження служби в органах прокуратури. Запропоновано віднесення служби в органах прокуратури, яка спрямована на реалізацію державних інтересів та повноважень, визначених Конституцією України, до спеціалізованої мілітаризованої публічної служби. Сформульовано пропозиції та рекомендації щодо удосконалення правового регулювання відносин у сфері проходження служби в органах прокуратури шляхом внесення змін до ЗУ «Про прокуратуру», а також проект ЗУ «Про проходження служби в органах прокуратури», структуру якого запропоновано.

07.03—04.11.693.

35.078.1(043.3) Пазиніч С. М. Адміністративно-правова кваліфікація правопорушень, пов'язаних з невиконанням законних вимог суб'єктів владних повноважень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Пазиніч Світлана Миколаївна* ; Нац. акад. внутр. справ. України. К., 2011. 20 с.

Презентовано перше у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексне монографічне дослідження адміністративно-правової кваліфікації правопорушень, пов'язаних з невиконанням законних вимог суб'єктів владних повноважень. Надано авторське визначення адміністративно-правової кваліфікації на стадіях провадження у справах про адміністративні правопорушення. Окреслено особливості такої кваліфікації, розкрито зміст понять «суб'єкт владних повноважень» у контексті тематики, що розглядається. Встановлено головні причини помилок при адміністративно-правовій кваліфікації правопорушень, пов'язаних з невиконанням законних вимог суб'єктів владних повноважень. Визначено оптимальні шляхи їх попередження. Проведено аналіз кола суб'єктів владних повноважень, які мають право здійснювати кваліфікацію на кожній із стадій провадження, та їх повноваження. Виокремлено форми, у вигляді яких може виражатись невиконання законних вимог суб'єктів владних повноважень.

07.03—04.11.694.

342.95(043.3) Радько Д. В. Адміністративно-правові відносини за участю фінансових компаній : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Радько Дмитро Володимирович* ; Запорізь. нац. ун-т. Запоріжжя, 2011. 20 с.

Проаналізовано адміністративно-правові відносини за участю фінансових компаній. Визначено особливості фінансових компаній як суб'єктів адміністративного права. З'ясовано сутність та ознаки адміністративно-правових відносин за участю фінансових компаній. Охарактеризовано проблеми розмежування адміністративних та інших правовідносин, що виникають у діяльності фінансових компаній. Визначено критерії класифікації адміністративно-правових відносин за участю фінансових компаній. Сформульовано поняття та уточнено особливості регулятивних адміністративно-правових

відносин за участю фінансових компаній. Визначено систему нормативно-правових актів, за допомогою яких здійснюється регулятивний вплив на діяльність фінансових компаній. Охарактеризовано охоронні адміністративно-правові відносини за участю фінансових компаній.

07.03—04.11.695.

342.95(043.3) Резнік С. О. Малозначність правопорушення як підстава звільнення від адміністративної відповідальності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Резнік Сергій Олександрович* ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2011. 20 с.

Досліджено сучасний стан правового регулювання інституту малозначності адміністративного правопорушення як підстави звільнення від адміністративної відповідальності. Розкрито особливості його застосування уповноваженими органами та їх посадовими особами. Розроблено науковообґрунтовані пропозиції щодо удосконалення цього інституту адміністративного права. Досліджено наукові підходи щодо змісту інституту малозначності адміністративного правопорушення, іноземний досвід його правового регулювання. Розроблено алгоритм застосування цього інституту як підстави звільнення від адміністративної відповідальності. Напрацьовано основні шляхи визначення критеріїв малозначності окремих груп правопорушень, а також надано відповідні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

07.03—04.11.696.

351.74(477)(043.3) Шаповал Р. В. Адміністративно-правове регулювання освітньої діяльності в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / *Шаповал Роман Володимирович* ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2011. 36 с.

З'ясовано сутність адміністративно-правового регулювання освітньої діяльності в Україні, що обумовило необхідність вивчення правового забезпечення дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти. Уточнено особливості системно-структурної характеристики адміністративно-правового регулювання освітньої діяльності та визначено функції і завдання освіти у сучасних умовах. Розглянуто проблемні питання діяльності суб'єктів державного управління, органів місцевого і громадського самоврядування у сфері освіти. Визначено найбільш суттєві чинники впливу на ефективність адміністративно-правового регулювання освітньої діяльності. Досліджено позитивний досвід адміністративно-правового регулювання освітньої діяльності у зарубіжних країнах та визначено можливості його застосування в Україні. Надано пропозиції щодо визначення напрямів реформування освітньої діяльності. Сформульовано пропозиції стосовно внесення конкретних змін і доповнень до чинного законодавства та відповідних підзаконних актів із зазначених питань.

07.03—04.11.697.

352.07(477)(043.3) Щерба А. В. Адміністративні процедури в органах місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Щерба Анна Вікторівна* ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 20 с.

Висвітлено теоретичні та практичні проблеми здійснення адміністративних процедур в органах місцевого самоврядування в Україні. Доведено існування окремого інституту адміністративного права — інституту адміністративної процедури, одним із видів яких є адміністративні процедури в органах місцевого самоврядування. Виокремлено та охарактеризовано окремі адміністративні процедури в органах місцевого самоврядування, які здійснюються у процесі внутрішньо-організаційної та зовнішньоорганізаційної діяльності останніх. Особливу увагу приділено юридичним гарантіям законності здійснення адміністративних процедур в органах місцевого самоврядування. Окреслено напрямки вдосконалення чинного законодавства, що регулює здійснення адміністративних процедур в органах місцевого самоврядування.

Статті

07.03—04.11.698.

341.225.5 Аверочкина Т. В. Роль Комиссии международного права в подготовке первой конференции ООН по морскому праву (режим территориального моря) / *Т. В. Аверочкина* // Митна справа. 2011. № 4. С. 73—84.

Проаналізована робота Комиссии международного права ООН в направлении разработки основных институтов морского права за период с 1947 по 1956 гг. Рассмотрены программы сессии Комиссии и результаты их работы. Отмечено, что в ходе проведения восьмой сессии все проекты положений, принятые Комиссией по морскому праву, были переделаны с целью создания единого координированного и систематизированного свода правил. Указано, что на этой же сессии Комиссия приняла окончательный проект по морскому праву, содержащий 73 статьи и комментарии к ним, который лег в основу проведения Первой конференции ООН по морскому праву 1958 г.

07.03—04.11.699.

342.951(477):341.22 Аверочкина Т. В. Административно-юрисдикційний аспект класифікації морських просторів / *Т. В. Аверочкина* // Митна справа. — 2011. — № 3. — С. 122—126.

Досліджено класифікацію просторів Світового океану за ознакою здійснення в них юрисдикції прибережної держави. Зазначено, що належність частини Світового океану до одного з видів морських просторів визначає правове положення, або правовий статус, цієї частини моря. Вказано, що правовий статус будь-якого

морського простору впливає на порядок встановлення та змісту правового режиму, що регулює діяльність в такому просторі. У порівняльному аспекті розглянуто основні види морських просторів та зазначено, що весь Світовий океан можна умовно розділити на три основні юридичні категорії. Окремо висвітлено адміністративну юрисдикцію України у відкритому морі: як <держави прапору>; як «прибережної держави»; як <держави порту>.

07.03—04.11.700.

342.922(470) Агеев А. А. О месте законодательства об административных правонарушениях в российской правовой системе / *Алексей Анатольевич Агеев* // Административное право и процесс. — 2011. — № 2. — С. 27—29.

Проанализированы некоторые вопросы института административной ответственности. Проведен сравнительный анализ со смежными институтами уголовно-правовой и гражданско-правовой ответственности. Внесено и обосновано предложение об отказе от выделения в правовой системе России административно-правовых деликтов в качестве самостоятельных и рассредоточение административных правонарушений между уголовными и гражданскими.

07.03—04.11.701.

342.951:336.13 Асадов А. М. Основы теории косвенных (нелинейных) административных отношений / *Али Мамедович Асадов* // Административное право и процесс. 2011. № 2. С. 15—17.

Рассмотрены различные подходы к понятию «финансовая деятельность государства». Определено понятие системы финансовых органов государства. Изложены основы предлагаемой автором теории косвенных административных отношений. Выявлены основные ключевые признаки и этапы формирования косвенных административно-правовых отношений.

07.03—04.11.702.

35.082.8(477) Бабенко В. О. Особенности звільнення державних службовців / *В. О. Бабенко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корещького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 342—348.

Проаналізовано поняття «державного службовця» за чинним законодавством України. З'ясовано питання щодо звільнення цієї категорії працівників. Визначено та проаналізовано основні проблеми звільнення державних службовців. Розкрито значимість цієї проблеми у системі трудового законодавства.

07.03—04.11.703.

347.79:331.07(100).001.8 Бабін Б. В. Програмний характер імплементації Конвенції про працю в морському судноплаванні 2006 р. / *Б. В. Бабін, Г. Ф. Півтора, С. В. Немерцалова* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН

України, НУ ОЮА. О., 2010. Вип. 56. С. 33–39.

Досліджено програмні особливості норм Конвенції про працю у морському судноплаванні 2006 р. Наведено теоретичне обґрунтування застосовності програмних норм у міжнародному праві. Розглянуто міжнародні програмні акти у сфері реалізації Конвенції 2006 р. та її національної адаптації. Показано необхідність програмної імплементації Конвенції 2006 р. на національному рівні, вказано на необхідні умови такого програмного правового забезпечення.

07.03–04.11.704.

342.98:35.08 Балух Д. В. Державна посада як об'єкт державного управління / Д. В. Балух // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 92–97.

Визначено сутність, правову природу і характеристики державної посади як об'єкта державного управління. Особливу увагу приділено питанню класифікації державних посад, співвідношенню понять «заміщення посади» і «виконання посади». Наголошено на необхідності створення Реєстру державних посад в Україні. Вказано на доцільність запровадження класифікації державних посад на категорії «А» (політичні), «Б» (адміністративні), «В» (судові), «Г» (патронатні), «Д» (працівники державних органів).

07.03–04.11.705.

342.951:346.543 Белкін М. Л. Засоби адміністративно-правового регулювання діяльності інститутів спільного інвестування в Україні / М. Л. Белкін // Актуальні питання цивільного та господарського права. 2011. № 3. С. 65–80.

Зазначено, що публічний інтерес держави до функціонування інституту спільного інвестування (ІСІ) має два рівні: інтерес до інвестування як такого, зокрема, через ІСІ, та інтерес до залучення коштів дрібних інвесторів, створення мотивації для цього та забезпечення безпеки інвестування. Проаналізовано методи адміністративного впливу на діяльність ІСІ (встановлення презумпцій правомірності, встановлення пільг, встановлення зобов'язань (держави) та ін.). Розглянуто варіанти регуляторних норм щодо діяльності ІСІ (видача ліцензій та дозволів, реєстрація, інформаційна відкритість та ін.).

07.03–04.11.706.

342.72/73(470) Бутенко А. В. Развитие экономического статуса бюджетных учреждений как условие совершенствования системы обеспечения прав и свобод граждан России / Алексей Викторович Бутенко // Конституционное и муниципальное право. 2011. № 4. С. 66–68.

Проаналізовано развитие экономического статуса бюджетных учреждений как условие

совершенствования системы обеспечения прав и свобод граждан России. Отмечено, что идея всеобщей автономизации бюджетных учреждений на данном этапе государственного строительства является невоплотимой и ее реализация может повлечь за собой умаление и несоблюдение конституционных прав граждан и всеобщую коммерциализацию сектора государственных услуг.

07.03–04.11.707.

349.22:331.108.6-057.34 Вапнярчук Н. М. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності державних службовців / Н. М. Вапнярчук // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 169–174.

Розглянуто підставу дисциплінарної відповідальності державних службовців дисциплінарний проступок. Визначено сутність і значення дисциплінарного проступку та наведено основні його ознаки. Сформульовано визначення поняття «дисциплінарний проступок».

07.03–04.11.708.

351.83(477) Весельська Л. Державна політика у сфері соціальної безпеки: організаційно-правовий аспект / Людмила Весельська // Вісник державної служби України. 2011. № 1. С. 8–12.

Проаналізовано організаційно-правові засади державної соціальної політики. Узагальнено умови, за яких державне управління соціальною безпекою буде ефективним. Викладено позиції нових підходів щодо формування і реалізації механізму гарантування соціальної безпеки в Україні. Вказано, що сфера соціального захисту населення має бути структурована з огляду на головні напрями, зокрема: соціальна допомога, яка гарантує можливість виживання в умовах соціально-економічної кризи; соціальне забезпечення, що гарантує певний рівень існування людини; соціальні послуги, що забезпечують певний рівень трудової активності та участі людини у громадському житті.

07.03–04.11.709.

342.922:343.57 Волощук А. М. Особливості адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин / А. М. Волощук // Митна справа. — 2011. — № 3. — С. 90–96.

Розглянуто особливості адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин. Запропоновано авторську дефініцію адміністративної відповідальності за незаконний обіг наркотичних засобів та психотропних речовин. На основі аналізу системи, яка спрямована на протидію незаконному обігу наркотичних засобів та психотропних речовин, показано, що саме адміністративна відповідальність посідає в ній значне місце.

07.03—04.11.710.

351.77(477):615.2/3 Глущенко Л. Законодавство про контроль якості лікарських засобів / Леонід Глущенко // Юридична Україна. 2011. — № 3. — С. 45—49.

Досліджено адміністративне законодавство в частині державного контролю якості у сфері обігу лікарських засобів в Україні. Розкрито наукові та правові аспекти контролю якості лікарських засобів. Проаналізовано систему українського законодавства в галузі державного управління якістю лікарських засобів, а саме: нормативні акти, що встановлюють правовий статус суб'єктів адміністративно-правових відносин в означеній сфері, у тому числі органів державного управління (та посадових осіб), громадських організацій і громадян; нормативні акти, що регламентують вимоги до якості лікарських засобів; нормативні акти, що регламентують здійснення державного нагляду у сфері управління якістю лікарських засобів; нормативні акти, що встановлюють адміністративну відповідальність за випуск і реалізацію фальсифікованих та контрафактних лікарських засобів.

07.03—04.11.711.

351.773.006.1(470) Гусева Т. Стандартизація в системі регулювання якості та безпеки продукції / Т. Гусева, А. Некрасова // Хозяйство и право. 2011. — № 4. — С. 94—96.

Проаналізовані норми ФЗ РФ от 27 декабря 2002 г. № 184-ФЗ «О техническом регулировании». Указано на существование обязательных и добровольных требований, предъявляемых к регулируемым объектам. Особое внимание уделено правовой природе и практике применения добровольных требований, которые содержатся в стандартах.

07.03—04.11.712.

342.98(438) Дейнега Х. М. Особливості підготовки державних службовців у Республіці Польща / Х. М. Дейнега // Економіка та держава. 2011. — № 2. — С. 156—158.

Досліджено структуру та джерела фінансування системи професійної підготовки державних службовців у Республіці Польща. Проаналізовано сучасний стан навчальних програм та методи розробки принципів, необхідних для здійснення державної політики. Визначено місію, цілі та завдання Національної Школи Публічної Адміністрації Польщі як ключового інституту в системі професійної підготовки державних службовців.

07.03—04.11.713.

342.922:343.9 Дерюга А. Н. О соотношении административной деликтологии и криминологии / Артем Николаевич Дерюга // Журнал российского права. 2011. — № 2. — С. 82—88.

Проаналізовані аргументи в пользу того, что административная деликтология может быть ограничена рамками криминологии. Указано, что

административная деликтология и криминология едины в структуре предмета научного интереса; отличие состоит лишь в выборе объекта исследования. Отмечено, что у названных научных знаний сходные цели, функции, методы. Изложены доводы, обосновывающие самостоятельное развитие административной деликтологии: разные источники права, которые определяют разницу в объектах исследования; разный спектр задач и предметного поля.

07.03—04.11.714.

35.08(477+4) Єремійчук О. Д. Досвід регулювання процедур проходження цивільної служби в країнах Європи як чинник вдосконалення державної служби в Україні / О. Д. Єремійчук // Економіка та держава. — 2011. — № 3. — С. 152—154.

Визначено елементи досвіду регулювання процедур проходження цивільної служби у європейських країнах, який міг би бути використаний у вітчизняних умовах. Окреслено проблемні аспекти врегулювання процедур проходження державної служби в Україні. Виокремлено особливості правового регулювання подібних процедур проходження державної служби, притаманних європейському законодавству. Сформульовано власні пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання процедур проходження державної служби.

07.03—04.11.715.

349.6:504.064:35.087 Заславская Н. М. Правовой статус должностных лиц органов государственного экологического контроля / Н. М. Заславская // Экологическое право. 2011. — № 3. — С. 2—6.

Исследован статус должностных лиц, осуществляющих государственный экологический контроль. Подробно рассмотрены их права и обязанности, а также вопросы ответственности указанных должностных лиц. Отмечено, что к существенным недостаткам правового статуса должностных лиц, осуществляющих государственный экологический контроль, можно отнести отсутствие в числе их прав права на предъявление в суд исков о возмещении вреда, причиненного окружающей среде и/или здоровью граждан.

07.03—04.11.716.

342.511(477):351.713:339.543 Іванов О. В. Президент України як суб'єкт адміністративно-правового регулювання / О. В. Іванов // Митна справа. 2011. — № 3. — С. 6—12.

Вказано на актуальність визначення кола суб'єктів, уповноважених на здійснення адміністративно-правового регулювання в окремих галузях та сферах публічного управління в умовах здійснення адміністративної реформи. Визначено роль Глави Української держави в адміністративно-правовому регулюванні митної справи. Визначено правовий статус Президента України, проаналізовано його повноваження у галузі мит-

ної справи. Зазначено, що Президент здійснює адміністративно-правове регулювання митної справи, яке включає прийняття правових актів у галузі митної справи, здійснення контролю за виконанням прийнятих Президентом правових актів та прийняття примусових заходів у випадку порушення законодавства. Запропоновано зміни до ЗУ «Про Президента України».

07.03—04.11.717.

349.22:331.109 Калинин И. Разрешение индивидуальных служебных споров: соотношение законодательства о труде и о госслужбе / *И. Калинин* // Вопросы трудового права. 2011. № 4. С. 64—69.

Проанализированы вопросы, посвященные правовому регулированию порядка рассмотрения служебных споров государственных гражданских служащих, выявлены пробелы законодательства, действующего в этой сфере. Внесены предложения по совершенствованию законодательства о государственной гражданской службе, об исполнительном производстве, налогового и гражданского процессуального законодательства.

07.03—04.11.718.

351.862.4 Клименко О. В. Административное право й державне управління: спільне й особливе / *О. В. Клименко* // Економіка та держава. 2011. № 4. С. 120—122.

Визначено сутність понять «адміністративне право» та «державне управління» шляхом порівняльного аналізу. Зазначено, що адміністративне право — це інструмент, за допомогою якого здійснюється державно-владна управлінська діяльність, а також засіб закріплення у нормативно-правових актах основ, цілей, задач, методів державного управління, засобів його організації.

07.03—04.11.719.

35.07.001.36“19/20” Кондратюк Т. Еволюція порівняльного публічного (державного) адміністрування наприкінці XX на початку XXI століть / *Тетяна Кондратюк* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України: зб. наук. пр. К., 2010. № 3. С. 30—37.

Висвітлено сутність порівняльного публічного адміністрування як підгалузі та методологічного підходу науки державного управління. Визначено критерії віднесення до цієї підгалузі окремих досліджень. Охарактеризовано особливості сучасного етапу розвитку науки порівняльного державного адміністрування. Окреслено внесок таких учених, як (у порядку появи ключових праць): Ф. Піггс, Л. Сігелман, Дж. Абербах і Б. Рокман, Р. Фрейд, М. Ван Уорт та ін.

07.03—04.11.720.

342.92(470) Кононов П. И. О предмете современного российского административного права /

Павел Иванович Кононов // Административное право и процесс. 2011. № 3. С. 2—6.

Проанализирована система общественных отношений, образующих предмет современного российского административного права. Указано, что административное право регулирует не только отношения государственного управления, но и иные отношения, возникающие в публично-правовой сфере, которые не образуют предмет других отраслей права.

07.03—04.11.721.

342.951(477):346.22 Кравцова Т. Програмування соціально-економічного розвитку як адміністративно-правова форма діяльності держави у сфері господарювання / *Тетяна Кравцова* // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 39—44.

Досліджено економічний зміст та правову роль програм соціально-економічного розвитку для функціонування держави. Надано авторське визначення поняття державної програми економічного та соціального розвитку як правовій категорії. Проаналізовано питання побудови системи державного прогнозування та планування економічного та соціального розвитку в Україні.

07.03—04.11.722.

351.711 Кравчук О. О. Питання удосконалення правового регулювання відносин, пов'язаних із передачею в оренду державного майна / *О. О. Кравчук* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. — Вип. 51. — С. 268—275.

Розглянуто деякі проблеми адміністративно-правового регулювання відносин, пов'язаних із передачею в оренду державного майна. Висвітлено питання амортизації орендованого майна, його балансоутримання, необхідності оформлення акта передачі майна, реєстрації права оренди тощо. Запропоновано шляхи вдосконалення чинного законодавства, що регулює передачу в оренду державного майна.

07.03—04.11.723.

341.123:341.225.5 Кузнецов С. А. II Конференция ООН по морскому праву: организация, проведение, итоги / *С. А. Кузнецов* // Митна справа. 2011. № 3. С. 109—114.

Рассмотрены вопросы, касающиеся организации, проведения и итогов II Конференции ООН по морскому праву 1960 г. Отмечено, что созыв конференции был вызван необходимостью решения вопросов определения ширины территориального моря и пределов зон прибрежного рыболовства, поскольку на I Конференции ООН по морскому праву указанные вопросы не были решены. Указано, что несмотря на отсутствие решений по определенным Повесткой дня конференции вопросам, их обсуждение предоставило возможность сделать определенные выводы, которые стали основой для проведения будущих международных конференций по морскому праву.

07.03—04.11.724.

342.951(430):351.74 Майле А. Д. Генеральная оговорка и ее значение в полицейском праве Федеративной Республики Германия / *Алексей Давидович Майле* // Административное право и процесс. — 2011. — № 2. — С. 38—40.

Проанализованы полномочия полиции, предусмотренные полицейским законодательством Германии, применяемые в целях предупреждения и пресечения нарушений общественного порядка, обеспечения общественной безопасности. Сделан вывод о необходимости предоставления российской милиции (полиции) дополнительных полномочий по надзору (контролю) за лицами, от которых исходит потенциальная угроза (опасность) для общественного порядка и безопасности.

07.03—04.11.725.

351.82(477).008.8 Наумов Д. Ю. Государственно-частное партнерство как инструмент государственного управления экономикой Украины, развитию рынка труда и трудового потенциала промышленности / *Д. Ю. Наумов* // Экономика та держава. 2011. № 2. С. 33—40.

Вказано, що на сьогодні в Україні не вирішене завдання щодо залучення приватного інвестора в державний сектор економіки. Окреслено коло проблем, у тому числі і законодавчих, які на сучасному етапі заважають залученню приватних інвесторів в об'єкти державної та комунальної власності, що не підлягають приватизації і передачі в оренду. Проаналізовано світовий досвід державно-приватного партнерства і проектів законів України щодо створення правових засад державної політики та основних принципів взаємодії держави і її установ з приватним інвестором. Розроблено пропозиції з вдосконалення механізмів реалізації державно-приватного партнерства на державному та комунальному рівні.

07.03—04.11.726.

351.813:347.799.4 Недбайло У. М. Піратство і акти збройного грабежу проти суден / *У. М. Недбайло* // Митна справа. — 2011. — № 1. — С. 109—112.

Проаналізовано поняття піратства і актів збройного грабежу проти суден. Висвітлено відмінності між ними. Розкрито основні механізми боротьби з цими злочинами та запропоновано їх систематизацію.

07.03—04.11.727.

341.1/8:355.58(470+575.3) Норов Д. К. Соотношение содержания правовых режимов чрезвычайного положения и контртеррористической операции в Российской Федерации и Республике Таджикистан / *Джамолиддин Камолович Норов* // Международное публичное и частное право. 2011. № 1. С. 37—39.

Рассмотрены сущностные характеристики правовых режимов чрезвычайного положения и контртеррористических операций. Дана характеристика законодательств России и Таджикистана. Выделены их общие черты и особенности. Приведена позиция автора по данной тематике и научный взгляд по этим вопросам.

ристика законодательств России и Таджикистана. Выделены их общие черты и особенности. Приведена позиция автора по данной тематике и научный взгляд по этим вопросам.

07.03—04.11.728.

378.1:37.058 Острівний І. М. Моделювання організаційно-правових форм вищих навчальних закладів приватної форми власності / *І. М. Острівний* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. Вип. 51. С. 398—404.

На основі зарубіжного досвіду обґрунтовано найбільш прийнятні для функціонування українських приватних вищих навчальних закладів організаційно-правові форми. Рекомендовано при моделюванні організаційно-правових форм приватних вищих навчальних закладів українському законодавцю орієнтуватися на перевірений часом російський досвід. Дано опис основних ознак відповідних юридичних конструкцій.

07.03—04.11.729.

351.77(477):336 Павлюк К. В. Розвиток державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я / *К. В. Павлюк, О. В. Степанова* // Фінанси України. — 2011. — № 2. — С. 43—55.

Обґрунтовано роль і місце державно-приватного партнерства у фінансуванні системи охорони здоров'я в Україні. Проведено аналітичний огляд світового досвіду реалізації проектів такого партнерства в медичній галузі. Запропоновано зведену таблицю видів глобальних державно-приватних партнерств у системі охорони здоров'я. Запропоновано напрями модернізації фінансування системи охорони здоров'я в Україні на основі розвитку механізмів державно-приватного партнерства. Окремо виділено переваги впровадження державно-приватного партнерства в українській системі охорони здоров'я для різних груп стейкхолдерів (державна, бізнес, населення).

07.03—04.11.730.

342.26(44).001.73 Пилипенко А. Н. Административно-территориальные реформы во Франции / *А. Н. Пилипенко* // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2011. № 1. С. 47—53.

Проанализированы административно-территориальные реформы, проводимые во Франции с начала 80-х гг. прошлого века по настоящее время. Раскрыты основные положения законодательных актов, которые послужили юридической основой данных реформ (закон № 92-125 от 6 февраля 1992 г. о территориальном управлении Республики; Хартия децентрализации (принята декретом № 92-604 от 1 июля 1992 г., закон № 2003-276 от 28 марта 2003 г. о децентрализованной организации Республики и др.). Детально освещены новые этапы реформы территориального управления, которые начались с приходом к власти Н. Саркози.

07.03—04.11.731.

342.9 Писенко К. А. Методологические проблемы исследования принципов административного права / Кирилл Андреевич Писенко // Административное право и процесс. — 2011. — № 3. — С. 12—15.

Проанализированы методологические проблемы исследования принципов административного права. Данная проблема рассмотрена в контексте проблем их легального закрепления и практики использования административно-правовых принципов в правоприменительной деятельности судебных и административных органов. Изучены причины незначительности обращения правоприменительных органов к данным принципам при обосновании решений.

07.03—04.11.732.

342.951(477):346.544.4 Починок К. Б. Технические комитеты зі стандартизації як суб'єкти адміністративно-правового регулювання в Україні / К. Б. Починок // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 51. — С. 287—293.

Розглянуто становлення та розвиток системи національних технічних комітетів (ТК) стандартизації. Проаналізовано стан їх нормативного забезпечення, основні принципи та процедури їх створення. Зазначено, що Державній службі технічного регулювання України доцільно продовжувати удосконалювати номенклатуру та структуру українських ТК, наближаючи їх до ТК міжнародних організацій із стандартизації та Європейського комітету із стандартизації з урахуванням національних умов і потреб.

07.03—04.11.733.

342.951:342.733 Ракша Н. Процедури адміністративної відповідальності у сфері реалізації права громадян на освіту / Наталія Ракша // Юридична Україна. 2011. № 3. С. 56—59.

Розглянуто питання щодо підстав адміністративної відповідальності у сфері реалізації права громадян на освіту. Проаналізовано нормативні, фактичні та процесуальні підстави. Надано характеристику складу адміністративного проступку за порушення права громадян на освіту.

07.03—04.11.734.

351.813.12(477) Рядінська В. О. Проблеми управління морськими портами в Україні / В. О. Рядінська // Право і суспільство. — 2011. — № 3. — С. 121—125.

Проаналізовано систему органів, що здійснюють управління морськими портами (КМУ, ФДМУ, МІУ, Укрморрічфлот, державні адміністрації портів на чолі з начальниками портів). Виявлено проблеми, які виникають при цьому. Надано пропозиції щодо їх усунення.

07.03—04.11.735.

351.823.1:332.33 Світличний О. П. Метод як один із основних елементів змісту управлінської

діяльності земельними ресурсами / О. П. Світличний // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 4. С. 59—64.

Висвітлено зміст методів управлінської діяльності з метою їх практичної реалізації органами виконавчої влади в управлінській діяльності земельними ресурсами. Особливу увагу приділено адміністративним (організаційно-правовим) та економічним методам управління. Вказано, що механізм їх реалізації здійснюється за допомогою правових методів.

07.03—04.11.736.

351.813.12(477) Сергеев Ю. В. Законодавство про морські порти України: в очікуванні змін / Ю. В. Сергеев // Митна справа. 2011. № 2. — С. 86—92.

Розглянуто проблемні питання правового регулювання діяльності морських портів України. Визначено специфіку застосування окремих положень КТМ України. Приділено увагу проекту ЗУ «Про морські порти», у т. ч. щодо застосування нових термінів, що пропонуються у законопроекті № 0881 від 23.11.2007 р., поданому Комітетом ВР України з питань транспорту та зв'язку.

07.03—04.11.737.

342.951(477):351.713:336.22:656.6-051 Сергеев Ю. В. Правове регулювання оподаткування та декларування доходів українських моряків, що працюють за кордоном / Ю. В. Сергеев // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2011. — Вип. 41. — С. 260—267.

Розкрито проблемні питання у регулюванні оподаткування та декларування доходів українських моряків, що працюють за кордоном: визначення їх «резидентності», бази оподаткування та визначення шляхів зменшення податкового тиску на моряків. Запропоновано повернення правила «183 днів», за яким українські моряки звільнялись від сплати прибуткового податку у разі, якщо протягом 183 днів перебували за межами території України; істотне зменшення ставки оподаткування доходів моряків; запровадження «фіксованої» ставки податку на доходи моряків тільки в період перебування моряків у рейсі.

07.03—04.11.738.

351.813(477) Собкарь А. О. Безпека судноплавства як чинник ефективного функціонування морського і річкового транспорту / А. О. Собкарь // Митна справа. 2011. № 3. С. 116—121.

Висвітлено стан та проблеми забезпечення безпеки судноплавства на морському та річковому транспорті в Україні. З'ясовано сутність та наведено авторське визначення поняття безпеки судноплавства як визначального чинника ефективного функціонування морського та річкового транспорту. Розроблено науково обґрунтовані пропозиції щодо механізму її забезпечення.

07.03—04.11.739.

35.082.4 Соколова Т. А. Підвищення ролі кадрових служб у процесі реалізації кар'єрного потенціалу державних службовців України / Т. А. Соколова // Економіка та держава. — 2011. — № 3. — С. 143—146.

На базі аналізу основних принципів функціонування державних службовців як інструменту здійснення функцій та повноважень, які покладені на них державою та конкретною організацією досліджено роль кадрових служб у процесі розвитку кар'єрного потенціалу державних службовців. Оцінено внутрішні чинники розвитку цього потенціалу та їх спроможність адаптуватися до зовнішніх стосовно організації, в якій працює державний службовець.

07.03—04.11.740.

349.22:331.109.6-057.34 Соловьев А. О процедуре медиации применительно к госслужбе / Анатолий Соловьев // Вопросы трудового права. 2010. № 12. С. 42—49.

Проанализированы и сопоставлены нормы и правила Федеральных законов «Об альтернативной процедуре урегулирования споров с участием посредника (процедуре медиации)» и «О государственной гражданской службе в Российской Федерации». Это было сделано, чтобы определить, рациональным ли будет введение института посредника (процедуры медиации) применительно к конфликтам, которым законодатель уделит внимание, с одной стороны, и конфликтам, возникающим на государственной службе, с другой стороны.

07.03—04.11.741.

341.215.2:341.225 Шемякін О. М. Міжнародна морська організація і морське право / О. М. Шемякін // Митна справа. 2011. № 2. — С. 76—81.

Проведено аналіз функціонування системи міжнародних інституцій, діяльність яких спрямована на забезпечення правопорядку у Світовому океані. Розглянуто основні етапи роботи Міжнародної морської організації.

Див. також: 02.03—04.11.113.

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Книги

07.03—04.11.742.

342.925:35.078.1 Дубровский Д. С. Меры административного пресечения, ограничивающие свободу личности : монография / Дубровский Дмитрий Сергеевич. — 2-е изд., перераб. и доп. М. : Волтерс Клувер, 2010. — 144 с.

Рассмотрены теоретические и практические проблемы применения мер административного пресечения, ограничивающих свободу личности,

и состояние соответствующей сферы законодательства РФ. Комплексно проанализирована группа мер административного пресечения, ограничивающих свободу личности, в историческом, научном и нормативном контекстах. Обобщены акты соответствующего законодательства, проведен сравнительно-правовой анализ норм на предмет соответствия правового регулирования этих мер требованиям законодательства и международного права, практике Европейского суда по правам человека. Сформулированы основные принципы применения рассматриваемых мер и требования к их правовому регулированию. Даны рекомендации по изменению нормативных правовых актов, касающихся соответствующих пресекательных мер.

07.03—04.11.743.

342.925:347.922(477) Коломоєць Т. О. Відвід (самовідвід) в адміністративно-юрисдикційному процесі: питання теорії та практики : монографія / Т. О. Коломоєць, Н. П. Нікітенко. Запоріжжя : Держ. вищ. навч. закл. «Запорізь. нац. ун-т», 2011. — 288 с.

Висвітлено теоретичні та практичні аспекти відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі. Досліджено відповідні питання у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині. Розкрито співвідношення відводу в адміністративно-юрисдикційному процесі із суміжними різновидами. Проаналізовано підстави, систему суб'єктів відводу (самовідводу) та його наслідки. Окремо досліджено адміністративно-юрисдикційний процес як сферу об'єктивізації відводу (самовідводу) його учасників, а також зарубіжний досвід нормативного врегулювання відповідних питань. Означено основні шляхи вдосконалення нормативних засад і пріоритетів дослідження феномена відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі.

Автореферати

07.03—04.11.744.

351.713:342.716(043.3) Бурцева О. В. Забезпечення прав людини у провадженні у справах про порушення митних правил : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Бурцева Олександра Віталіївна ; Запорізь. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 18 с.

Досліджено теоретичні та практичні проблеми забезпечення прав, свобод і законних інтересів фізичних осіб у провадженні у справах про порушення митних правил. Висвітлено сутність понять права, свободи й законних інтересів фізичної особи в контексті провадження у справах про порушення митних правил. Розроблено й обґрунтовано логічно взаємозалежні теоретичні й практичні висновки та рекомендації щодо особливостей організаційно-правового регулювання діяльності органів ДМС України щодо забезпечення дотримання, свобод і закон-

них інтересів фізичної особи під час провадження у справах про порушення митних правил з урахуванням практики та досвіду відповідної правозастосовної діяльності як в Україні, так і в інших країнах. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання та забезпечення ефективності реалізації гарантій у сфері адміністративно-юрисдикційної діяльності митних органів.

07.03—04.11.745.

342.565(043.3) Діткевич І. І. Адміністративна процесуальна правосуб'єктність : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Діткевич Інна Ігорівна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 20 с.

Досліджено проблеми адміністративної процесуальної правосуб'єктності в адміністративному судочинстві. Визначено її поняття, роль та зміст. Проаналізовано ряд наукових підходів до визначення обсягу категорії «адміністративна процесуальна правосуб'єктність», досліджено її правову природу, висловлено авторські погляди щодо її формулювання. Інститут адміністративної процесуальної правосуб'єктності визначено як невід'ємний та специфічний елемент механізму правового регулювання адміністративних процесуальних правовідносин, що забезпечує здійснення правосуддя та реалізацію права на судовий захист. Проаналізовано дію адміністративної процесуальної правосуб'єктності відносно всіх суб'єктів адміністративного процесу. Обґрунтовано і сформульовано пропозиції щодо внесення змін до окремих положень чинного законодавства, які спрямовані на зміцнення гарантій прав і законних інтересів суб'єктів реалізації адміністративної процесуальної правосуб'єктності.

07.03—04.11.746.

347.454(043.3) Заяць В. С. Правове регулювання участі представника у судовому адміністративному процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Заяць Володимир Степанович ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. — Ірпінь, 2011. — 20 с.

Обґрунтовано доцільність звернення до витоків цивільного процесу римського права і здійснення наукового аналізу з позиції рецепції інституту судового представництва при розгляді спорів публічно-правового характеру у римському праві. Процесуальне представництво у судовому адміністративному процесі розглянуто як: сукупність відносин, які виникають з приводу процесуальної діяльності представника; як процесуальна діяльність певних категорій осіб щодо представництва; як інститут адміністративного судочинства. Запропоновано авторське визначення понять «представництво у судовому адміністративному процесі», «суб'єкт представництва у судовому адміністративному процесі». За ознакою підстав виникнення представництва виділено такі його два види: законне; добровільне.

07.03—04.11.747.

342.6/9(477)(043.3) Мостовой О. А. Адміністративно-правові та організаційні засади проваджень за зверненнями громадян до органів виконавчої влади України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Мостовой Олександр Анатолійович ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2011. — 18 с.

Представлено аналіз, узагальнення, рекомендації та пропозиції щодо вирішення проваджень за зверненнями громадян до органів виконавчої влади. Проаналізовано такі теоретичні дефініції, як: «юридичний процес», «юридична процедура», «адміністративний процес», «адміністративні провадження та процедури», їх співвідношення та основні риси. Досліджено особливості різних видів адміністративних проваджень за зверненнями громадян до органів виконавчої влади та їх стадії. Особливу увагу приділено дослідженню позитивного досвіду з розгляду звернень громадян деякими органами виконавчої влади, узагальненню цього досвіду, виробленню рекомендації та пропозиції щодо удосконалення окремих правових норм законодавства України про звернення громадян.

07.03—04.11.748.

347.922:342.92(477)(043.3) Нікітенко Н. П. Відвід (самовідвід) в адміністративно-юрисдикційному процесі: питання теорії і практики : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Нікітенко Наталія Пантиліївна ; Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 17 с.

Охарактеризовано адміністративно-юрисдикційний процес як сферу об'єктивізації інституту відводу (самовідводу). Визначено поняття та характерні ознаки відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі та співвідношення відводу (самовідводу) із процесуальними аналогами. Визначено мету та здійснено класифікаційний розподіл відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі. Проаналізовано особливості нормативного закріплення суб'єктів, підстав, процедури та наслідків відводу (самовідводу) в усіх провадженнях, що формують адміністративно-юрисдикційний процес. Здійснено узагальнення зарубіжного досвіду та виокремлено основні пріоритети його запозичення для України. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері відводу (самовідводу) в адміністративно-юрисдикційному процесі.

С т а т т і

07.03—04.11.749.

342.925(477) Бевзенко В. Огляд адміністративного процесуального законодавства України й практики його застосування / Володимир Бевзенко // Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2011. — № 1. — С. 24—34.

Висвітлено сучасний стан правового регулю-

вання й здійснення адміністративного судочинства в Україні. Оцінено зміст деяких категорій і понять КАСУ. Виокремлено коло причин, що ускладнюють здійснення адміністративного судочинства в Україні. Запропоновано зміни й доповнення до КАСУ.

07.03—04.11.750.

342.925(477):342.726:614.253.8 Галай В. О. Особливості захисту прав людини у сфері охорони здоров'я шляхом звернення до адміністративного суду / В. О. Галай // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 51. С. 253—257.

Зазначено, що застосування адміністративного судочинства можна назвати додатковим способом захисту прав людини у сфері охорони здоров'я та можливістю врегулювати питання відповідальності органів публічної адміністрації. Обґрунтовано теоретичні та практичні аспекти захисту прав людини у сфері охорони здоров'я шляхом звернення до адміністративного суду. Проаналізовано норми КАС України, роз'яснення Вищого адміністративного суду України, а також матеріали справ адміністративного судочинства із захисту прав людини у сфері охорони здоров'я. Сформульовано основні підстави і напрями звернення за захистом прав пацієнтів до адміністративного суду. Представлено класифікацію справ адміністративних судів щодо захисту прав пацієнтів за предметом оскарження; за органом, рішення, дії чи бездіяльність якого оскаржується; за вимогами суб'єкта звернення.

07.03—04.11.751.

342.9 Гасанова А. К. Етапи та стадії виникнення, становлення та функціонування адміністративної юстиції в Україні / А. К. Гасанова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. С. 106—112.

Проаналізовано проблеми становлення в Україні та на теренах Росії адміністративної юстиції, її невід'ємної складової — системи адміністративних судів. Виділено етапи та стадії становлення адміністративної юстиції, особливо у контексті судового вирішення конфліктів у публічно-правових відносинах.

07.03—04.11.752.

342.925 Гордєєв В. Адміністративна юрисдикція: проблеми визначення та розмежування / Віталій Гордєєв // Вісник Вищого адміністративного суду України. 2011. № 2. С. 45—54.

Здійснено аналіз законодавства, наукових поглядів та судової практики щодо проблем визначення та розмежування судової адміністративної юрисдикції. Зазначено, що інтерес до зазначеної теми обумовлений частими змінами до законодавства, складностями у застосуванні норм права, відсутністю єдності судової практи-

ки, яка б дозволяла розмежовувати судові юрисдикції.

07.03—04.11.753.

342.925(477):35.078.1 Грянка Г. В. Перевірка документів як захід адміністративно-процесуального попередження / Г. В. Грянка // Право і суспільство. 2011. № 3. С. 112—116.

Розкрито сутність перевірки документів як заходу адміністративно-процесуального примусу. Запропоновано внести ряд змін до КУпАП стосовно даного заходу у ст. 246¹ «Перевірка документів».

07.03—04.11.754.

342.92(477) Демський Е. Оскарження застосування заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення: юридичний аналіз / Е. Демський // Вісник Вищого адміністративного суду України. 2011. № 1. С. 48—53.

Вказано на необхідність вдосконалення правового регулювання проблемних моментів, пов'язаних з оскарженням заходів процесуального примусу в адміністративному судочинстві на законодавчому рівні та шляхом узагальнення судової практики. Запропоновано доповнення до ст. 267 КУпАП.

07.03—04.11.755.

342.925 Завальнюк І. Скорочене провадження — дієвий засіб оптимізації системи адміністративного судочинства / Ігор Завальнюк // Вісник Вищого адміністративного суду України. — 2011. — № 2. — С. 55—61.

Визначено поняття процесуальної форми адміністративного судового процесу. Проаналізовано положення чинного адміністративно-процесуального законодавства щодо поняття та особливостей скороченого адміністративного провадження. Виявлено позитивні та негативні сторони скороченої форми адміністративного провадження. Розкрито перспективи розвитку скороченої форми адміністративного провадження.

07.03—04.11.756.

342.925(477) Кравчук В. М. Способи та форми здійснення судом контролю за виконанням судових рішень в адміністративних справах / В. М. Кравчук // Актуальні питання цивільного та господарського права. — 2011. — № 2. — С. 80—83.

Проаналізовано загальні та спеціальні способи судового контролю, передбачені КАС України. Особливу увагу приділено аналізу процесуальної форми розгляду звіту суб'єкта владних повноважень про виконання судового рішення в адміністративній справі, а також накладення штрафу. Наголошено, що суб'єктом оскарження є відповідач, а не орган державної виконавчої служби. Зазначено, що у разі наявності підстав для задоволення заяви суд ухвалює одну із постанов, що передбачені ч. 2 ст. 162 КАС України, тобто будь-яку постанову по суті вимог

відповідно до повноважень адміністративного суду. Вказано на доцільність вирішення цього питання ухвалою, а не постановою, наголошуючи на необхідності однієї постанови у справі.

07.03—04.11.757.

342.925(477) Криса Т. Особливості провадження в адміністративних справах, що пов'язані з місцевими виборами / Т. Криса // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. (3—4 лют. 2011 р.) / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Л., 2011. С. 140—142.

Вказано, що ефективному розгляду та вирішенню адміністративних справ, що пов'язані з виборчим процесом, сприяє чітке законодавче визначення особливостей провадження у даній категорії справ (ст. ст. 172—175 КАС України). Зазначено, що судами, які компетентні розглядати позовні заяви з цих категорій справ, є місцеві загальні суди: адміністративні, окружні адміністративні суди, апеляційні адміністративні суди та Вищий адміністративний суд України. Наголошено, що важливою гарантією захисту прав та інтересів позивача в окресленій категорії справ є інститут забезпечення адміністративного позову.

07.03—04.11.758.

342.925(477):347.96 Лоджук М. Т. Юридичні клініки як учасники судового процесу: пропозиції удосконалення законодавства / М. Т. Лоджук // Митна справа. 2011. № 2. С. 121—128.

Здійснено аналіз положень цивільного та адміністративного процесуального законодавства України, які регулюють інститут представництва, з позиції його відповідності сучасним викликам правової реальності в контексті функціонування юридичних клінік як учасників судового процесу. Обґрунтовано необхідність внесення змін до ЦПК України та КАС України в частині надання можливості керівникам юридичних клінік посвідчувати довіреність фізичних осіб на представництво їх інтересів у судах з огляду на освітню та правозахисну роль юридичних клінік як дійсних суб'єктів надання правової допомоги у цивільних та адміністративних справах.

07.03—04.11.759.

342.925(470) Масленников М. Я. Административно-процессуальные нормы — содержательная база формирования Российского административно-процессуального кодекса / Михаил Яковлевич Масленников // Административное право и процесс. 2011. № 1. С. 8—13.

Проанализированы сложившиеся тенденции в понимании сущности и структуры административного процесса. Обоснована объективная необходимость фактического и функционального разграничения административно-процессуальных норм и процедурных (организационно-технических) правил, их значение для возникновения и развития административно-процессуаль-

ных правоотношений в рамках Российского административно-процессуального кодекса.

07.03—04.11.760.

342.925:342.922 Олексіва І. Проведення у справах про адміністративні правопорушення як складова адміністративного процесу / І. Олексіва // Юридика Україна. 2011. № 4. С. 32—35.

Здійснено аналіз наукових підходів щодо співвідношення адміністративного процесу та провадження у справах про адміністративні правопорушення. Визначено структурну побудову даних правових явищ. Уточнено зміст провадження у справах про адміністративні правопорушення. Вказано, що провадження у справах про адміністративні правопорушення є видом адміністративної процесуальної діяльності органів державної виконавчої влади та інших уповноважених на те адміністративно-деліктним законодавством України суб'єктів судів, органів місцевого самоврядування та ін.

07.03—04.11.761.

347.925(477):347.113 Пасенюк О. Колізії між адміністративною та господарською юстицією: шляхи їх подолання / Олександр Пасенюк // Вісник Вишого адміністративного суду України. — 2011. — № 2. — С. 3—23.

Проаналізовано проблеми з визначенням юрисдикційної належності так званих земельних спорів, спорів із приводу адміністративних актів у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, прав на об'єкти інтелектуальної власності, спорів щодо оскарження актів органів АМК України, спорів щодо договорів, які укладаються на виконання адміністративних актів. Запропоновано концептуальні підходи щодо вирішення цих проблем та відповідні зміни до законодавства.

07.03—04.11.762.

342.925(477) Пасенюк О. Стан і перспективи розвитку адміністративного судочинства в Україні / Олександр Пасенюк // Вісник Вишого адміністративного суду України. — 2011. — № 1. — С. 3—8.

Вказано на необхідність запровадження сучасних правових інструментів, таких як пропорційність, субсидіарність тощо, у поточну діяльність всіх інститутів публічної влади в Україні. Звернено увагу на недосконалість організації державного реєстру судових рішень. Наголошено на важливості систематизації судової практики та необхідності розроблення методики класифікації справ адміністративної юрисдикції. Вказано на високий ріст колізійного потенціалу між адміністративним судом і політичними інституціями.

07.03—04.11.763.

342.925 Смокович М. Правильне визначення підсудності в адміністративному судочинстві як гарантія судового захисту / М. Смокович //

Вісник Вишого адміністративного суду України. 2011. № 1. С. 9–23.

Здійснено аналіз законодавства й досліджено проблеми визначення предметної та територіальної підсудності адміністративних справ адміністративним судам. За результатами вивчення виявлено загальні ознаки та визначено підходи правильного визначення підсудності адміністративних справ і можливі шляхи розв'язання окреслених у статті проблем. На думку автора, предметна підсудність адміністративних справ повинна бути підсудна лише окружним адміністративним судам, а територіальна за місцезнаходженням позивача. Зазначено, що розв'язання проблеми підсудності законодавцем забезпечить реалізацію одного з основних конституційних принципів — доступності громадян та інших осіб до правосуддя.

07.03–04.11.764.

342.925(477):351.83 Смокович М. Теоретико-практичні аспекти застосування судами законодавства під час розгляду та вирішення адміністративних справ щодо захисту дітей війни / Михайло Смокович, Володимир Котвицький // Вісник Вишого адміністративного суду України. 2011. № 2. С. 117–133.

Проаналізовано судову практику адміністративних судів з приводу спорів щодо підвищення розмірів пенсій, грошового забезпечення, державної соціальної допомоги дітям війни, передбачених ст. 6 ЗУ «Про соціальний захист дітей війни». Виходячи з норм діючого законодавства, окреслено коло осіб, які належать до категорії «Діти війни». Наголошено, що на сьогоднішній день в Україні відсутні законодавчі або інші нормативно-правові акти, які б урегульовували питання співвідношення підвищення до пенсії громадянам, що належать до соціальної категорії «Діти війни», з аналогічними пільгами, наданими іншим соціально захищеним верствам населення.

07.03–04.11.765.

342.925:34.046 Смокович М. Теоретико-практичні проблеми застосування строку звернення до адміністративного суду / Михайло Смокович // Вісник Вишого адміністративного суду України. 2011. № 2. С. 32–44.

Здійснено аналіз законодавства, наукових поглядів та судової практики щодо проблем визначення поняття строку звернення до суду. За результатами дослідження виявлено аналогічність правового інституту «строк звернення до суду» іншому інституту «позовна давність». Також вироблено підходи щодо правильного застосування строків звернення до суду під час розв'язання адміністративних спорів. Запропоновано удосконалити чинне законодавство з метою усунення двозначного розуміння поняття строку звернення до суду.

07.03–04.11.766.

342.925(477):347.952.2 Чубар Т. Окремі аспекти підтвердження обґрунтованості адміні-

стративного арешту майна платника податків, зокрема, і щодо якого відкрито провадження у справі про банкрутство / Тетяна Чубар // Вісник Вишого адміністративного суду України. — 2011. — № 2. — С. 62–71.

Здійснено аналіз норм Податкового кодексу України, присвячених правовому інституту «адміністративний арешт майна». Досліджено підстави застосування арешту майна платників податків, а також процесуальні особливості розгляду подання органів податкової служби про підтвердження обґрунтованості адміністративного арешту майна платника податків з огляду на нововведення чинного процесуального законодавства та нового ПКУ.

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Книги

07.03–04.11.767.

347.73:336.225.6(470) Килинкаррова Е. В. Зачет и возврат излишне уплаченных и излишне взысканных налоговых платежей : монография / Е. В. Килинкаррова. — М. : Волтерс Клувер, 2010. — 160 с.

Представлено первое комплексное исследование зачета и возврата излишне уплаченных и излишне взысканных налоговых платежей в российском налоговом и бюджетном праве, которое проведено на основе дореволюционных, советских и современных нормативных и доктринальных источников, а также правоприменительной практики. Сделан ряд выводов о природе отношений, возникающих в связи с осуществлением зачета и возврата переплат по налоговым платежам, о соотношении данных процедур со смежными явлениями налогового и гражданского законодательства. Проанализировано право налогоплательщика на современный зачет или возврат излишне уплаченных и излишне взысканных сумм налоговых платежей, а также регулирование процедур зачета и возврата в налоговом и бюджетном законодательстве.

07.03–04.11.768.

347.73(477)(075.8) Роль В. Ф. Финансовое право : навч. посіб. / В. Ф. Роль, В. В. Сергієнко, С. М. Попова ; МОН України. — К. : ЦУЛ, 2011. — 392 с.

Розкрито поняття, зміст і особливості сучасного розвитку фінансового права як галузі права, його систему, а також окремі інститути фінансового права. Поєднання теоретичних та практичних матеріалів дозволяє сформулювати у студентів послідовну систему знань у сфері правового регулювання фінансових відносин, вміння використовувати свої знання для аналізу різноманітних ситуацій та знаходження рішень у сфері бюджетного процесу, податкової політики, страхової діяльності, банківської діяльності, грошового обігу, валютного регулювання.

07.03—04.11.769.

378.014.53(4) Estermann Th. Financially sustainable universities II: European universities diversifying income streams / T. Estermann, E. B. Pruvot. — Brussels : Europ. Univ. Assoc., 2011. — 95 p. : fig., graph. — (EUA publ. 2011).

Идейным вдохновителем настоящей книги является Европейская ассоциация университетов, представляющая интересы учебных заведений 46 стран и имеющая влияние на политику Евросоюза в сфере образования. Главная тема книги — финансовая стабильность европейских университетов и пути ее достижения. Подчеркнута важность государственного финансирования деятельности университетов и рассмотрены дополнительные источники дохода. Предложены схемы финансирования учебных заведений. В книге использовано большое количество данных, полученных в результате опросов, анализа опыта работы разных университетов, проведения конференций и посещения сайтов.

Автореферати

07.03—04.11.770.

343.37(043.3) Гаєвський І. М. Організаційно-правові засади запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних протиправним шляхом, в аграрному секторі економіки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Гаєвський Ігор Миколайович ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2011. — 20 с.

Досліджено сутність поняття легалізації доходів, одержаних протиправним шляхом, як різновиду економічних правопорушень. Окреслено масштаби і структуру легалізації доходів, одержаних протиправним шляхом, та інших фінансових порушень у системі економічних правопорушень в аграрному секторі. Значну увагу приділено відмиванню доходів, одержаних протиправним шляхом, в аграрному секторі економіки у контексті функціонування тіньової економіки. Розкрито адміністративно-правові засоби запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних протиправним шляхом, в аграрному секторі економіки, а також міжнародні правові акти і договори в цій сфері.

07.03—04.11.771.

351.741(043.3)+347.73(043.3) Деревчук О. І. Правові засади фінансування Міністерства внутрішніх справ із використанням програмно-цільового методу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Деревчук Олег Ілліч ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». — К., 2011. — 19 с.

Представлено спеціальне комплексне монографічне дослідження проблем правового регулювання та організації фінансування МВС України з використанням програмно-цільового методу розподілу бюджетних коштів. Проведено комплексний теоретико-методологічний аналіз

особливостей програмно-цільового бюджетування. Досліджено сучасний стан та перспективи фінансового забезпечення МВС. Проаналізовано основні правоохоронні програми, визначено особливості здійснення контролю та моніторингу реалізації бюджетних програм. Запропоновано низку заходів щодо удосконалення правового регулювання законодавства, що регламентує фінансування органів виконавчої влади із використанням програмно-цільового підходу.

07.03—04.11.772.

336.463:347.731(043.3) Драган О. В. Державно-правове регулювання діяльності фінансових посередників на ринку цінних паперів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Драган Олексій Васильович ; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 20 с.

Визначено поняття, принципи та правовий статус фінансових посередників на ринку цінних паперів. Встановлено місце фінансових посередників у фінансовій системі держави та розкрито особливості їх державно-правового регулювання. Подано висновки, пропозиції та рекомендації щодо підвищення ефективності державно-правового регулювання діяльності фінансових посередників на ринку цінних паперів. Розкрито комплекс теоретико-методологічних і практичних питань щодо основних напрямів подальшого розвитку національного законодавства у сфері державно-правового регулювання діяльності фінансових посередників на ринку цінних паперів.

07.03—04.11.773.

350:347.764(477)(043.3) Кіріка Д. В. Правові та організаційні засади фінансового моніторингу у сфері страхової діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Кіріка Діана Володимирівна ; Нац. акад. внутр. справ України. — К., 2011. — 20 с.

На основі аналізу вітчизняних і зарубіжних наукових джерел, чинного вітчизняного законодавства розкрито особливості адміністративно-правового регулювання фінансового моніторингу страхової діяльності, визначено та узагальнено правові й організаційні засади діяльності державних органів стосовно регуляторного впливу на суб'єктів страхових правовідносин щодо фінансового моніторингу. Сформульовано пропозиції з удосконалення чинного законодавства у вказаній сфері та практики його застосування. Обґрунтовано створення нової оптимальної системи й механізм адміністративно-правового регулювання страхової діяльності. Сформульовано базові методологічні підходи та поняття для подальшого наукового аналізу щодо характеристики адміністративно-правових відносин у сфері протидії відмиванню коштів в Україні.

07.03—04.11.774.

347.73(043.3) Лукашев О. А. Система фінансового права: теоретичні проблеми розвитку і трансформації : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Лукашев Олександр Анато-

лійович ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Х., 2011. 32 с.

Досліджено одну з найбільш принципових і водночас дискусійних проблем фінансово-правової теорії на сучасному етапі — побудову моделі системи фінансового права. Значну увагу приділено аналізу місця та значення фінансово-правових конструкцій для побудови фінансово-правової галузі. Досліджено сутність фінансово-правових інститутів та проведено їх класифікацію. Доведено, що податкове право слід розглядати як більш складне утворення, ніж фінансово-правовий інститут, і досліджувати його як підгалузь фінансового права. При дослідженні сутності та структури галузі фінансового права виокремлено два рівня системності: внутрішній та зовнішній. На зовнішньому рівні фінансове право розглянуто як внутрішню складову цілісної системи права. Внутрішній рівень обумовлений системним поглядом на всі структурні елементи, які перебувають у межах цілісної галузі фінансового права.

Статті

07.03—04.11.775.

347.73(470):336.225.3 Айвазян К. Консолидированные группы налогоплательщиков / *Карен Айвазян* // Корпоративный юрист. 2011. № 1. С. 5—8.

Отмечено, что в ГД РФ на рассмотрении находится проект федерального закона № 392729-5 «О внесении изменений в части первую и вторую НК РФ в связи с созданием консолидированной группы налогоплательщиков». Проект закона вводит в российское налоговое право институт консолидированной группы налогоплательщиков, известный в западных налоговых концепциях под названием fiscal unity, group taxation, tax consolidation и др. Проанализированы некоторые административные и налоговые аспекты законопроекта, представляющие интерес для практикующих юристов.

07.03—04.11.776.

347.73(477):336.722 Бойчук Т. Державні гарантії заощаджень в Україні / *Т. Бойчук* // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали 17-ї регіон. наук.-практ. конф. (3—4 лют. 2011 р.) / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — Л., 2011. — С. 130—132.

Визначено та проаналізовано зміст термінопоняття «державні гарантії заощаджень в Україні». Вказано, що Україна як самостійна держава взяла на себе зобов'язання щодо повернення громадянам їхніх заощаджень у сумі 84,3 млрд руб., проте згідно з висновком Рахункової палати Міністерством фінансів України не була виконана умова Угоди про прийняття на баланс цієї суми боргу. Проаналізовано положення, які спричинили зміну правового режиму заощаджень громадян України, здійснених в установах Ощадбанку УРСР.

07.03—04.11.777.

347.73(470):336.14 Болтинова О. В. К вопросу о совершенствовании понятий и терминов бюджетного законодательства Российской Федерации в условиях финансового кризиса / *О. В. Болтинова* // Проблемы законности: акад. міжвід. наук. зб. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 111. С. 4—13.

Указано на необходимость критического анализа и уточнения некоторых терминов, закрепленных в БК РФ. Исследованы понятия «бюджет» и «бюджетный процесс». Отмечено, что совершенствованию бюджетного законодательства должна предшествовать реформа в области финансов. Первоочередное место при этом должно уделяться централизованным финансам.

07.03—04.11.778.

347.73(477):336.22 Бутук О. Спроби вирішення проблем регулювання у Податковому кодексі України / *Олександр Бутук* // Банківська справа. — 2011. — № 2. — С. 62—71.

Представлено критичний аналіз ПКУ. Зазначено, що цей нормативний акт покладає основний тягар податків на тих, хто заробляє трудові доходи, а не на прибутки власників капіталу, хоча він містить низку суттєвих соціальних пільг. Як негативний, названо той факт, що ПКУ не замінив такий корупційно небезпечний податок, яким є ПДВ, на більш прозорий вид податку з обороту. Разом з тим відмічено, що більш жорстке податкове адміністрування, передбачене ПКУ, може скоротити тіньовий обіг і розширити податкову базу та надходження у держбюджет, незважаючи на зменшення у майбутньому ставок ПДВ і податку на прибуток.

07.03—04.11.779.

347.73:336.22 Воронов А. М. К вопросу о классификации принципов административной юрисдикции в налоговой сфере / *Алексей Михайлович Воронов, Карен Ромикович Аветисян* // Финансовое право. 2011. № 1. С. 14—18.

Указано на отсутствие специальных работ, посвященных изучению принципов осуществления административно-юрисдикционной деятельности в налоговой сфере. Предпринята попытка систематизировать основополагающие положения, которыми следует руководствоваться при осуществлении рассматриваемой деятельности.

07.03—04.11.780.

347.73 Воронова Л. К. Сутність предмета фінансового права / *Л. К. Воронова* // Проблеми законності: академ. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 111. — С. 13—23.

Представлено комплексний аналіз ознак, що складають предмет фінансового права. Зроблено висновок про самостійність галузі фінансового права. Проаналізовано специфіку методу фінансового права. Досліджено питання, пов'язані з фінансовим правом.

зані з розумінням фінансового права як учбової дисципліни.

07.03—04.11.781.

347.73:336.22 Демин А. В. Основные правила формирования налогово-правовых дефиниций / *Александр Васильевич Демин* // Журнал российского права. 2011. № 4. С. 48—56.

Указано, что нормы-дефиниции позволяют исключить противоречивое толкование понятий, употребляемых в источниках налогового права, обеспечивают смысловую и содержательную завершенность регулятивных и охранительных норм налогового права, различного рода юридических конструкций, тем самым устраняя пробелы и позволяя добиться единообразия в понимании и реализации налоговых норм. Предложен алгоритм правильного применения налогово-правовых понятий в соответствии с требованиями формальной логики, лингвистики и правовой науки.

07.03—04.11.782.

347.73:336.27 Заверуха І. Б. Зміст і характерні ознаки державного боргу як фінансово-правової категорії / *І. Б. Заверуха* // Проблеми законності : академ. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 111. — С. 32—39.

Вказано, що діюча система визначення державного боргу не дозволяє відобразити структуру державного боргу в цілісності та відповідності фактичному положенню речей. Зазначено, що державний борг де-факто та де-юре має й інші складові, крім тих, які пов'язані із здійсненням державних запозичень (з державним кредитом). У ході дослідження змісту державного боргу у контексті інших фінансово-правових категорій, запропоновано авторське визначення поняття «державний борг».

07.03—04.11.783.

347.73(477):336.1 Іваницька О. М. Державне регулювання фінансових ринків в Україні в посткризовий період / *О. М. Іваницька* // Фінанси України. — 2011. — № 2. — С. 35—43.

Розглянуто тенденції, притаманні системі державного регулювання фінансових ринків у кризовий і посткризовий періоди у глобалізованому аспекті. Наголошено, що для розвитку фінансових ринків і системи державного регулювання фінансової сфери важливо визначити причини кризи, основні напрями й тенденції у процесах їх подолання. Запропоновано зміни, яких потребує система пруденційного державного регулювання розвитку фінансових ринків в Україні, виходячи з нових реалій посткризового розвитку. Вказано, що державне регулювання фінансових ринків повинно базуватися на новій доктрині використання стратегічних підходів і технологій проектного й ризик-менеджменту, моніторингу, пруденційному нагляді та контролі всього фінансового ринку як єдиного цілого.

07.03—04.11.784.

347.73(477):336.22 Ільєнко Р. В. Податкова політика держави: виклики, завдання, перспективи / *Р. В. Ільєнко* // Актуальні проблеми економіки. — 2011. — № 4. — С. 211—216.

Узагальнено сучасні проблеми та виклики податкової політики України. Проаналізовано ефективність основних податків. Запропоновано перспективні напрями удосконалення технологій формування й реалізації податкової політики.

07.03—04.11.785.

347.73(477):336.226.233 Квасовський О. Р. Проблемні аспекти прямого оподаткування страхових компаній в Україні / *О. Р. Квасовський, М. Р. Стецько* // Фінанси України. 2011. № 1. — С. 52—63.

Розкрито проблемні аспекти чинного порядку оподаткування доходів страхових компаній України. Систематизовано методи мінімізації податкового навантаження за допомогою страхових (перестрахових) операцій із боку як самих страховиків, так і суб'єктів господарювання інших секторів економіки. З'ясовано можливі фіскальні й регулюючі наслідки переходу страховиків на режим оподаткування прибутку, регламентований Податковим кодексом України.

07.03—04.11.786.

347.73:65.011.3 Коваленко В. Системні ризики та шляхи їх мінімізації: фінансово-правовий вимір / *В. Коваленко* // Юридична Україна. 2011. № 4. С. 37—43.

Досліджено причини та джерела фінансових ризиків, що носять системний характер. Особливий акцент зроблено на фінансово-правовій протидії їх кризовим проявам та шляхам мінімізації. Наголошено, що досягнення бажаних результатів при упередженні та мінімізації системних ризиків, що активно заявляють про себе на фінансових ринках та в межах усієї фінансової сфери, є можливим за умови комплексного впливу з боку фінансового права.

07.03—04.11.787.

347.73(477):336 Коваленко Ю. М. Фінансова система і фінансовий сектор: організаційно-інституційний підхід / *Ю. М. Коваленко* // Фінанси України. 2011. № 4. С. 75—87.

Подано результати досліджень автора у сфері фінансової системи й фінансового сектора. Розглянуто сучасні концепції структуризації фінансової системи, зокрема організаційно-інституційні. Визначено місце фінансового сектора у фінансовій системі. Запропоновано власну модель фінансової системи України.

07.03—04.11.788.

347.734(477):336.711 Ковальчук Т. Нове керівництво НБУ як передумова для кардинальної зміни валютно-курсової політики держави / *Т. Ковальчук* // Банківська справа. 2011. № 1. — С. 3—8.

Представлено аналіз правової регламентації

діяльності центральних банків у США і країнах Європи. Виділено недоліки правового статусу Національного банку України. Наголошено на необхідності законодавчого скасування заборони використання національної грошової емісії на потреби держави. Звернено увагу на проблему валютних резервів держави, географії та умов їх розміщення.

07.03—04.11.789.

347.73:336.225.53 Криницький І. Е. Дефініція податкової пільги в понятійно-категоріальному апараті фінансового права / *І. Е. Криницький* // Проблеми законності : академ. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 111. — С. 56—61.

Раскрыто понятие «налоговая льгота» как многогранная категория: с одной стороны, как действенный инструмент государственной налоговой политики, с другой — как важнейшее орудие, эффективный рычаг в реализации функций (регулирующей и стимулирующей) налогового платежа, с третьей — как элемент правового механизма налогового платежа (дополнительный или факультативный). Приведены различные научные взгляды на правовую природу налоговых льгот, в том числе и авторский.

07.03—04.11.790.

347.73:336.22 Кучерявенко М. П. Співвідношення регулятивних та охоронних правовідносин у процедурному регулюванні оподаткування / *М. П. Кучерявенко* // Проблеми законності : академ. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 111. — С. 75—83.

На основі функціональної класифікації податкових правовідносин представлено порівняльну характеристику регулятивних і охоронних відносин. Не дивлячись на їх єдність, зроблено висновок про їх принципову відмінність. Вказано, що виникнення правовідносин охоронних пов'язано з трансформацією регулятивних.

07.03—04.11.791.

347.73(477) Латковська Т. А. Українська фінансово-правова наука: стан і перспективи / *Т. А. Латковська* // Проблеми законності : академ. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 111. — С. 83—91.

Розглянуто історію становлення науки та галузі фінансового права в Україні. Проаналізовано вклад вчених-фінансистів радянської доби та сьогодення у розвиток її теорії та практики. Зроблено висновок про необхідність проведення більш детальних досліджень окремих інститутів фінансового права (емісійні відносини, державне регулювання фондів коштів та ін.).

07.03—04.11.792.

347.73(4):351.77 Ляховченко Л. А. Фінансування системи охорони здоров'я в Європі: досвід

для України / *Л. А. Ляховченко, О. В. Поживілова, Я. Ф. Радиш* // Економіка та держава. 2011. № 2. С. 112—117.

Розглянуто основні завдання та функції системи фінансування охорони здоров'я у країнах Європейського Союзу. Зазначено, що фінансування системи охорони здоров'я у країнах ЄС відбувається за рахунок різних джерел фінансування: податкові платежі, ОМС, ДМС офіційні та неофіційні платежі населення за отримані медичні послуги. Встановлено, що характерне для більшості європейських країн багатоканальне фінансування ускладнює проведення порівняльної оцінки діяльності системи охорони здоров'я щодо виявлення оптимального його варіанта. Обґрунтовано, що на сьогодні в класичному варіанті створені лише три вихідні типи систем охорони здоров'я: державна (система Бевеїджа); система всеохоплюючого страхування здоров'я (система Отто Бісмарка); ринкова або приватна система охорони здоров'я. На основі аналізу зарубіжного досвіду сформульовано низку рекомендацій для реформування національної системи охорони здоров'я.

07.03—04.11.793.

347.73(477+4):336.226.322 Майстренко О. В. Шляхи вдосконалення порядку бюджетного відшкодування податку на додану вартість / *О. В. Майстренко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 2. С. 45—53.

Розкрито правову природу та особливості податку на додану вартість (ПДВ). Проаналізовано механізм бюджетного відшкодування ПДВ у відповідності до діючого законодавства України. Розглянуто злочинні схеми відшкодування ПДВ у країнах Європейського Союзу та Україні. Запропоновано шляхи удосконалення порядку відшкодування ПДВ.

07.03—04.11.794.

347.73:336.14 Михайленко С. В. Бюджет як об'єкт управління / *С. В. Михайленко* // Актуальні проблеми економіки. 2011. № 2. С. 154—160.

Проаналізовано та узагальнено позиції різних авторів з питання визначення бюджету як об'єкта управління. Запропоновано авторське розуміння бюджету як економічної категорії. Визначено можливості бюджету в системі бюджетного менеджменту та інструменти оцінювання ефективності управління бюджетом.

07.03—04.11.795.

347.73:336.14 Музика-Стефанчук О. А. Мета бюджетної діяльності у контексті бюджетної політики держави / *О. А. Музика-Стефанчук* // Право і суспільство. — 2011. — № 3. — С. 141—146.

Висвітлено питання мети бюджетної діяльності органів публічної влади, а також бюджетної політики держави. Приділено увагу політизації бюджетної правотворчості. Зазначено, що мета бюджетної діяльності та бюджетна політи-

ка органів публічної діяльності перебувають у нерозривній єдності, мають єдину мету.

07.03—04.11.796.

347.73(477):336.76 Нечай А. А. Публичные фонды как системообразующая категория / А. А. Нечай // Проблемы законности : академ. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 111. С. 109—115.

Указано на актуальность переосмысления и усовершенствования дефиниции предмета финансового права на современном этапе развития Украины. Отмечено, что он должен охватывать все виды существующих на сегодняшний день публичных фондов денежных средств и финансовых ресурсов государства, органов местного самоуправления, а также все виды публичных фондов социального назначения. Исследована система публичных фондов денежных средств, существующая сегодня в Украине. Сделан акцент на необходимость включения в предмет финансового права публичных материальных фондов. Уделено внимание особенностям финансового контроля на современном этапе.

07.03—04.11.797.

347.73:336.2:347.453 Новиков С. Налоговые последствия неотделимых улучшений арендуемого имущества, произведенных без согласия арендодателя / С. Новиков // Хозяйство и право. 2011. № 2. С. 112—114.

Приведены виды оснащений и улучшений арендованного имущества, которые относятся к неотделимым и делимым улучшениям. Проанализированы налоговые последствия неотделимых улучшений арендованного имущества, произведенных без согласия арендодателя.

07.03—04.11.798.

347.73(477):336.225 Петечел О. Ю. Спрощена система оподаткування: до питання про визначення обсягу виручки від продажу продукції (товарів, робіт, послуг) / О. Ю. Петечел // Вісник господарського судочинства. 2011. № 1. — С. 44—47.

Проаналізовано положення законодавства України щодо порядку застосування спрощеної системи оподаткування. Охарактеризовано поняття обсягу виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), визначаючи ключові елементи даного поняття та порівнюючи їх з відповідними визначеннями у проектах нормативних актів з даного питання. Запропоновано внести відповідні зміни до Указу Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва», який би однозначно вирішив питання щодо зарахування «транзитних» коштів, а саме, виключив їх з обсягу виручки.

07.03—04.11.799.

347.73(477):336.743.22 Пожидаєва М. А. Правове регулювання золотовалютних резервів

України / М. А. Пожидаєва // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 3. С. 74—80.

Розкрито правову природу золотовалютних резервів України як публічних централізованих фондів коштів, що забезпечують фінансову стабільність держави. Досліджено проблеми правового регулювання накопичення, використання золотовалютних резервів України та управління ними. Запропоновано авторську дефініцію поняття «золотовалютний резерв України».

07.03—04.11.800.

347.73(470):336.226.2 Рабинович А. Налог на имущество: сложные вопросы учета основных средств как объекта налогообложения / А. Рабинович // Хозяйство и право. — 2011. — № 3. — С. 66—73.

Рассмотрены некоторые противоречия в нормативном регулировании признания основных средств в качестве объекта налога на имущество по российскому законодательству, методология их решения. Проанализированы ситуации, когда на эксплуатируемый объект недвижимости не зарегистрировано право собственности и когда в арендованное имущество произведены капитальные вложения арендатора. Уделено внимание амортизации модернизированных основных средств, срок полезного использования которых организацией не изменялся.

07.03—04.11.801.

347.73:336.143:614 Радиш Я. В. Міжнародна практика формування глобального бюджету: досвід для України / Я. В. Радиш, О. В. Поживілова, Л. А. Ляховченко // Економіка та держава. 2011. № 4. С. 84—86.

Проаналізовано міжнародний досвід щодо формування глобального бюджету системи охорони здоров'я. Вказано на існування трьох основних самостійних моделей формування глобального бюджету: з нормуванням тарифів для всіх категорій платників; з регулюванням розмірів страхових премій; у поєднанні з принципом керованої конкуренції. Виявлено основні проблеми його розробки і використання у практичній діяльності.

07.03—04.11.802.

347.73:336.22:347.122 Ровинський Ю. О. Особливості застосування заходів податково-правового примусу в Україні / Ю. О. Ровинський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2010. Вип. 51. С. 405—412.

Досліджено поняття державного примусу в податковому праві та поняття податкової відповідальності. Представлено класифікацію державно-правового примусу в податковій сфері на чотири групи: заходи юридичної відповідальності, превентивні заходи, заходи захисту і примусові процесуальні дії. Проаналізовано види податково-правового примусу, а також особли-

вості його застосування за порушення податкового законодавства. Розмежовано заходи податково-процесуального примусу і заходи податкової відповідальності.

07.03—04.11.803.

347.73:336.5 Сафонова Л. Д. Теоретичні засади управління видатками бюджету / Л. Д. Сафонова, Т. С. Невешкіна // *Фінанси України*. 2011. № 3. С. 100—110.

Запропоновано розглядати систему управління видатками бюджету як самостійну частину бюджетного менеджменту. Сформульовано визначення поняття «управління видатками бюджету». Охарактеризовано об'єкт і суб'єкт та виокремлено складові управління видатками бюджету.

07.03—04.11.804.

347.73(477):336.22“2009/10” Соколовська А. М. Податкова політика в Україні у 2009-2010 роках: особливості та уроки на перспективу / А. М. Соколовська // *Фінанси України*. — 2011. — № 4. С. 24—37.

Розглянуто особливості та загальні принципи реалізації антикризової податкової політики у різних країнах світу. Висвітлено інструменти компенсаторної й підтримуючої податкової політики в Україні та її соціально-економічні наслідки.

07.03—04.11.805.

347.73(477):336.225.53 Соколовська А. М. Проблеми моніторингу ефективності надання податкових пільг в Україні / А. М. Соколовська // *Фінанси України*. — 2011. — № 3. — С. 42—53.

Проаналізовано наукові підходи до визначення податкових пільг та оцінки їх обсягу як передумови запровадження їх моніторингу. Запропоновано показники фіскальної й економічної ефективності надання податкових пільг. Проведено розрахунки їх окремих груп.

07.03—04.11.806.

347.73:336.743 Старинський М. Окремі теоретико-методологічні аспекти дослідження валютних правовідносин / М. Старинський // *Юридична Україна*. 2011. № 4. С. 44—51.

Розглянуто окремі питання правового регулювання валютних правовідносин. Акцентовано увагу на сучасному стані досліджень валютних правовідносин та перспективах їх розвитку. Проведено аналіз валютних відносин виключно через діяльність держави. Досліджено валютні правовідносини як частину публічних. Розкрито розуміння національної грошової одиниці як валютної цінності. Основну увагу приділено окремим методологічним проблемам дослідження.

07.03—04.11.807.

347.73(477):336.14 Стефанюк І. Б. Актуальні аспекти міжбюджетних відносин у світлі нової редакції Бюджетного кодексу України / І. Б. Стефанюк, Н. Е. Крисюк // *Фінанси України*. — 2011. — № 2. — С. 86—96.

Досліджено сутність міжбюджетних відносин у бюджетній системі України, їх основні відмінності в контексті нової редакції Бюджетного кодексу України. Проаналізовано вплив міжбюджетного регулювання на формування й виконання місцевих бюджетів.

07.03—04.11.808.

347.73 Хохуляк В. В. Методологічні орієнтири науки фінансового права / В. В. Хохуляк // *Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА*. — О., 2011. Вип. 57. С. 550—556.

Досліджено особливості, властиві науці фінансового права пострадянського періоду. Визначено пріоритети її подальшого розвитку, що обумовлені, насамперед, соціально-правовою дійсністю і впливають із гострої необхідності адекватного відображення предмета і системи фінансового права.

07.03—04.11.809.

347.73(470):336.226.11 Церенов Б. В. Семья как консолидированная группа налогоплательщиков: потенциальная модель / Баир Васильевич Церенов // *Финансовое право*. 2011. № 1. С. 31—33.

Исследовано налогообложение семьи как консолидированной группы налогоплательщиков. Дано обоснование консолидированного семейного налогообложения. Предложено ввести в России консолидированное налогообложение семьи на добровольной основе.

07.03—04.11.810.

347.73(477):336.225 Чайка В. В. Правові засади адаптації спрощеної системи оподаткування України до стандартів ЄС / В. В. Чайка // *Право і суспільство*. 2011. № 2. С. 169—175.

Розглянуто юридичні аспекти приведення вітчизняної спрощеної системи оподаткування у відповідність до норм Європейського Союзу. Окреслено основні напрямки розв'язання проблем у цій сфері. Проаналізовано форми державної підтримки малих та середніх підприємств у Франції та Швеції. Виокремлено фактори, що гальмують процес адаптації спрощеної системи оподаткування до стандартів ЄС і, відповідно, розвиток малого підприємництва.

07.03—04.11.811.

347.73:336.144 Чернадчук В. Актуальні питання бюджетної правотворчості / Віктор Чернадчук // *Юридична Україна*. 2011. № 2. С. 42—46.

Розглянуто найбільш актуальні питання бюджетної правотворчості. Проаналізовано фактори, що впливають на їх ефективність, виокремлено стадії. На основі дослідження ознак бюджетної правотворчості виявлено її особливості. Запропоновано авторські визначення понять «бюджетна правотворчість» та «бюджетне планування».

07.03—04.11.812.

347.73:37.014.543 Шаповал Р. В. Адміністративно-правове регулювання фінансово-господарської діяльності навчальних закладів України / Р. В. Шаповал // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 153—159.

Розкрито шляхи удосконалення окремих аспектів адміністративно-правового регулювання фінансування у сфері освіти через внесення системних змін до чинного законодавства країни, запровадження відповідних фінансових механізмів оплати громадянами навчання. Вказано, що сучасні механізми фінансування освіти мають розглядатися та розвиватися у напрямі, з одного боку, зростання обсягів бюджетного фінансування, з іншого — розвитку взаємодії установ освіти з бізнесом, налагодження партнерських взаємозв'язків з роботодавцями.

07.03—04.11.813.

347.73(470):336.1:352 Яговкина В. А. Финансы государственных и муниципальных учреждений как децентрализованные публичные фонды / Вита Александровна Яговкина // Финансовое право. 2011. № 1. С. 6—8.

Проаналізовані доходи і розходи різних типів державних і муніципальних установ у контексті вступлення в силу з 1 січня 2011 г. ФЗ РФ от 08.05.2010 г. № 83-ФЗ «О внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации в связи с совершенствованием правового положения государственных (муниципальных) учреждений». Исследованы финансы учреждений как децентрализованные фонды денежных средств.

Див. також: 02.03—04.11.199.

МИТНЕ ПРАВО

Книги

07.03—04.11.814.

339.543(477):004(075.8)+004.9:339(477)(075.8) Митні інформаційні технології : навч. посіб. / за ред. П. В. Пашка ; МОН України. — К. : Знання, 2011. — 391 с.

Висвітлено основні принципи побудови та вдосконалення Єдиної автоматизованої інформаційної системи Держмитслужби України, її складові, способи формування, збереження та передавання даних. Детально розглянуто програмне забезпечення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів («Інспектор 2006»), програмне забезпечення обміну даними у відомчій телекомунікаційній мережі. Окремо наведено відомості про програмні продукти та технології, що застосовуються для декларування товарів суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

07.03—04.11.815.

351.713(477)(075) Міщенко І. В. Митне право України : навч.-метод. посіб. / І. В. Міщенко ; НУ ОЮА. — О. : Фенікс, 2011. — 28 с.

Означено роль і місце митного права України на сучасному етапі. Викладено мету і завдання курсу «Митне право України». Запропоновано тематику семінарських і практичних занять, завдання для самостійної роботи, список рекомендованих джерел, а також питання до заліку з курсу «Митне право України».

Автореферати

07.03—04.11.816.

342.9(477)(043.3) Коваленко Ю. В. Адміністративно-правові засоби протидії корупції в органах Державної митної служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Коваленко Юрій Вікторович ; ДНДІ МВС України. — К., 2011. — 20 с.

Комплексно висвітлено теоретичні і практичні проблеми протидії корупції в органах Державної митної служби України. Досліджено наукове забезпечення реалізації антикорупційної політики у сфері митної справи України. Проаналізовано досвід вирішення зазначеної проблеми органами виконавчої влади держав членів ЄС, у тому числі питань внутрішнього контролю митної служби. Розглянуто існуючі заходи протидії корупції в Державній митній службі України. Розкрито проблеми удосконалення організаційно-правового механізму управління корупційними ризиками. Вивчено причини та умови виникнення корупційних ризиків у ДМС України. Сформульовано пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення адміністративно-правового та організаційного забезпечення протидії корупції у системі митних органів.

07.03—04.11.817.

334.359.3(043.3) Романенко І. М. Адміністративно-правові засади профілактики порушень митних правил : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Романенко Ірина Миколаївна ; Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 17 с.

Проаналізовано поняття «порушення митних правил» та визначено їх місце в структурі адміністративних правопорушень. Сформульовано поняття та визначено компетенцію суб'єктів профілактики порушень митних правил. Здійснено аналіз їх правових статусів. Окрему увагу приділено формам та методам профілактичної діяльності. Запропоновано практичні рекомендації з вдосконалення діяльності митних органів щодо протидії порушенням митних правил. Сформульовано пропозиції щодо внесення змін і доповнень до чинного законодавства.

Статті

07.03–04.11.818.

351.713:336.22 Абакуменко О. В. Застосування моделі «податкового компромісу» в митній справі / О. В. Абакуменко // Митна справа. — 2011. № 2. С. 21–27.

Вказано на актуальність для розроблення дієвого механізму компромісу в митній справі практики податкового компромісу. Проаналізовано зміст цього інституту та його можливе застосування у подальшому розвитку митного законодавства (з урахуванням особливостей митно-правових відносин). Визначено засади та умови оптимізації правовідносин у спектрі досягнення примирення у провадженні по справах про порушення митних правил, пов'язаних із справлянням мита та інших митних платежів. Особливу увагу приділено практичній реалізації механізму компромісу у митній справі.

07.03–04.11.819.

351.713:339.543.62 Быченков А. Б. Некоторые предпосылки создания Таможенного союза / А. Б. Быченков // Таможенное дело. 2011. № 1. С. 2–4.

Представлен анализ правовых предпосылок создания Таможенного союза, того правового пути, который прошли государства — участники Таможенного союза, начиная с самой идеи создания, юридически закреплённой в 1993 г., и заканчивая подписанием Договора о создании единой таможенной территории и формировании Таможенного союза в 2007 г. Рассмотрены основные международные договоры, повлиявшие на процесс создания Таможенного союза.

07.03–04.11.820.

351.713(477+4):656.073.5 Гармаш Є. В. Діяльність вантажних митних комплексів в Україні та країнах Європи / Є. В. Гармаш, А. М. Вчєрашня // Митна справа. 2011. № 3. С. 13–20.

Досліджено питання організації діяльності вантажних митних комплексів у країнах Європи та в Україні. Розглянуто вплив діяльності вантажних митних комплексів на розвиток транспортної галузі й забезпечення економічної безпеки держави. Здійснено аналіз діяльності вантажних митних комплексів (автопортів, автотерміналів) у європейських країнах. На підставі зазначеного аналізу розроблено теоретичні та практичні пропозиції, спрямовані на підвищення ефективності діяльності вантажних митних комплексів в Україні.

07.03–04.11.821.

351.713(470) Истомин С. И. О временном вывозе товаров с единой таможенной территории Таможенного союза / С. И. Истомин // Таможенное дело. 2011. № 1. С. 15–18.

Проанализировано положение Таможенного кодекса Таможенного союза и ФЗ РФ «О таможенном регулировании в Российской Федера-

ции», регулирующие временный вывоз товаров с таможенной территории союза. Выделены особенности, которые характеризуют указанную таможенную процедуру. Особое внимание уделено новеллам и противоречиям, которые, по мнению автора, содержатся в нормах Кодекса.

07.03–04.11.822.

351.713(470+476+574):339.543.62 Кобута І. В. Можливі наслідки для АПК від інтеграції України до Митного союзу Росії, Білорусії, Казахстану / І. В. Кобута // Актуальні проблеми економіки. 2011. № 1. С. 33–39.

Проаналізовано можливі сценарії змін зовнішньоторговельного режиму за умови приєднання України до Митного союзу Росії, Білорусії, Казахстану та наслідки для аграрного сектора від реалізації цих сценаріїв. Зазначено, що у рамках першого сценарію, тобто в умовах прийняття Росією, Білорусією та Казахстаном імпортних тарифів та інших торговельних бар'єрів до третіх країн на рівні не вищому, ніж прийняла Україна при вступі до СОТ, суттєвих змін у торговельному режимі між Україною і країнами Митного союзу на відбудеться. При цьому для України переваги щодо експорту полягатимуть лише у скасуванні вилучень з режимів вільної торгівлі на окремі сільськогосподарські товари. Більш ймовірним названо сценарій, за яким Україна буде змушена погодитись із запровадженням до третіх країн ставок імпортних тарифів, які вже погоджено у рамках Митного союзу. За цим сценарієм на більшість важливих сільськогосподарських товарів Україна буде вимушена підняти ставки імпортних тарифів.

07.03–04.11.823.

347.77(470):351.713 Кротов И. Е. О выборе информационной системы управления таможенной деятельностью / И. Е. Кротов, В. В. Ермакова // Информационное право. 2011. № 1. С. 10–14.

Приведен обзор информационных систем в сфере таможенной деятельности (ASYCUDA, SOFI/SOFIX/SOFIWEB, TATIS, Microclear Customs, PC/Trade, Customs Management System, e-biscus). Рассмотрены подходы к выбору информационной системы, предложенной к тиражированию, для внедрения в деятельность таможенной службы РФ. Высказаны предложения по тиражированию компонентов единой автоматизированной информационной системы таможенных органов РФ на пространстве СНГ в целях упрощения создания межгосударственных информационных систем по общим таможенным процессам.

07.03–04.11.824.

351.713:664 Крущук О. С. Відповідальність за порушення порядку переміщення через митний кордон продуктів харчування / О. С. Крущук // Митна справа. 2011. № 4. С. 49–63.

Вказано на дискусійність необхідності вста-

новлення відповідальності за порушення порядку переміщення через митний кордон продуктів харчування. Розкрито поняття «порушення митних правил». Досліджено заходи адміністративної відповідальності за порушення митних правил як для фізичних, так й для юридичних осіб. Розглянуто конкретні судові прецеденти щодо накладення адміністративних стягнень за порушення порядку переміщення через митний кордон продуктів харчування.

07.03—04.11.825.

351.713(477):339.543 Левченко С. Г. Інститут уповноваженого економічного оператора: новели законодавства / С. Г. Левченко // Митна справа. — 2011. — № 4. — С. 22—30.

Коротко викладено основні результати теоретичного дослідження правових норм щодо статусу уповноваженого економічного оператора, визначених у міжнародних документах. Обґрунтовано доцільність запровадження у митному законодавстві України інституту уповноваженого економічного оператора. Доведено, що підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких структур прямо пов'язане з уведенням спеціальних спрощених процедур, які скорочують строки та умови митного оформлення на митній території України. Обґрунтовано роль уповноваженого економічного оператора, яка полягає у зниженні витрат на обслуговування ланцюга поставок та забезпеченні безпеки торгівлі.

07.03—04.11.826.

342.951:351.82 Міщенко І. В. Правові основи логістизації митних процедур в Україні / І. В. Міщенко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 399—405.

Висвітлено питання правового регулювання такого напрямку митної логістики, як логістика митних процедур, основним завданням якої є пошук нових можливостей підвищення ефективності здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України. Основну увагу приділено аналізу існуючої в Україні нормативно-правової бази у цій сфері, оцінці ефективності її застосування у сучасних умовах активної інтеграції міжнародних вимог у національну практику митного регулювання України.

07.03—04.11.827.

351.713:347.963 Мрихин О. М. Аналіз сучасного стану законності в діяльності митних органів Одеського регіону за результатами прокурорського нагляду / О. М. Мрихин // Митна справа. — 2011. — № 2. — С. 42—48.

Висвітлено питання, пов'язані із здійсненням прокурорського нагляду за законністю діяльності митних органів, спрямованої на боротьбу з контрабандою та порушенням митних правил

при проведенні дізнання та адміністративному провадженні, в Одеському регіоні. Проаналізовано правові засади, основні форми такого нагляду. Наведено статистичні відомості, які відображають результати їх застосування.

07.03—04.11.828.

351.713(477) Нова редакція Митного кодексу України: позиція науки / Є. В. Додін, Г. Л. Карпенко, Л. О. Копцева [та ін.] // Митна справа. — 2011. — № 2. — С. 3—13.

Викладено власне бачення та критично оцінено обґрунтованість прийняття проекту ЗУ «Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» за реєстраційним № 8130 від 18.02.2011 колективом кафедри морського та митного права НУ «Одеська юридична академія», який в цілому схвалює концепцію та вектори реформування митного законодавства України. Викладено основні концептуальні зауваження фахівців кафедри (Є. В. Додін, Г. Л. Карпенко, Л. О. Копцева, І. В. Міщенко, В. В. Прокопенко). Запропоновано переглянути окремі положення законопроекту, зважаючи на їх суперечливість, недосконалість з точки зору як юридичної техніки, так і сутнісного наповнення.

07.03—04.11.829.

351.713:347.795 Пашковская Л. И. Слот-чартер в таможенном деле / Л. И. Пашковская // Митна справа. — 2011. — № 4. — С. 10—16.

Освещены причины появления, понятие и особенности нового вида договора морской перевозки груза, получившего название слот-чартер. Проанализированы основные положения проформы слот-чартера под кодовым названием «SLOTCHIRE», используемой в международном торговом судоходстве.

07.03—04.11.830.

347.77.028:351.713(470) Погодина И. В. Информационные технологии в таможенном деле и информационная безопасность ФТС России / И. В. Погодина // Таможенное дело. — 2011. — № 1. — С. 11—14.

Раскрыты вопросы реализации концепции электронного правительства ФТС России, внедрения информационных технологий в деятельность таможенной службы. Уделено внимание проблеме обеспечения информационной безопасности таможенных органов. Указано, что каждое из направлений взаимоотношений концепции электронного правительства (G2C, G2B, G2E, G2G) нашло свое отражение в нормативных документах и реализовано на практике таможенными органами.

07.03—04.11.831.

351.713(477)(091):339.562/564 Солопова І. В. Організаційно-правові засади діяльності Державної служби експортного контролю України (історичний аспект) / І. В. Солопова // Митна справа. — 2011. — № 2. — С. 28—34.

Розглянуто питання створення і діяльності національної системи експортного контролю. Розкрито місце Державної служби експортного контролю України у захисті інтересів держави у сфері експорту-імпорту спеціальної техніки та забезпеченні регулювання зовнішньоекономічної діяльності у галузі експорту та імпорту озброєння, військової техніки, а також інших товарів і технологій, що підлягають експортному контролю.

07.03—04.11.832.

351.713(477):621.396.6 Федотов О. П. Організаційно-правовий порядок використання посадовим складом митних органів України радіоелектронних засобів зв'язку / О. П. Федотов // Митна справа. — 2011. — № 3. — С. 54—58.

Висвітлено організаційно-правовий порядок організації радіозв'язку внутрішньовідомчого використання у митних органах України. Досліджено відповідальність митних посадовців за додержання вимог експлуатації радіоелектронних засобів. Наголошено на необхідності доповнення Митного кодексу України відповідною статтею, де знайшли б своє відображення загальні положення щодо організації радіозв'язку внутрішньовідомчого використання у митних органах України.

07.03—04.11.833.

351.713(477):629.5.083 Хачатуров Е. Б. Особливості визначення митного режиму щодо суден закордонного плавання, які прибувають на митну територію України з метою ремонту / Е. Б. Хачатуров, О. О. Зотенко // Митна справа. — 2011. — № 3. — С. 74—79.

Вказано на малодослідженість означеної сфери. Визначено правові підстави та порядок застосування митного режиму тимчасового ввезення/вивезення або режиму переробки на митній території України щодо суден закордонного плавання, які прибули в Україну з метою ремонту. Зазначено, що передача українському підприємству металобрухту, який є власністю судна закордонного плавання, можлива лише після заявлення його до відповідного митного режиму шляхом подання Вантажної митної декларації.

07.03—04.11.834.

351.713(477):351.862.22 Юринець Ю. Л. Митний контроль за вивезенням культурних цінностей в контексті міжнародних зобов'язань України / Ю. Л. Юринець // Митна справа. — 2011. — № 1. — С. 25—34.

Розглянуто аспекти митного контролю за вивезенням культурних цінностей в контексті міжнародних зобов'язань України згідно з Конвенціями ЮНЕСКО щодо охорони культурних цінностей. Розглянуто проблеми нормативного забезпечення такого контролю. Встановлено, що система митного контролю за вивозом культурних цінностей з території України в цілому відповідає міжнародній практиці і міжнародним зобов'язанням України. Звернено увагу на деякі

термінологічні недоліки, що створюють певні проблеми для належного митного контролю.

Див. також: 08.03—04.11.910.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Книги

07.03—04.11.835.

347.77(075.8) Кормич Б. А. Інформаційне право: підручник / Б. А. Кормич; МОН України. — Х.: БУРУН і К, 2011. — 334 с.

Проаналізовано базові принципи та положення інформаційного права, його основні інститути. Розглянуто правове регулювання основних видів інформаційних відносин та інформаційної діяльності.

07.03—04.11.836.

35:007:303.442.3(075.8) Павлов О. І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності: навч. посіб. / О. І. Павлов. — О.: Астропринт, 2011. — 240 с.

Висвітлено методологічні основи та методику інформаційно-аналітичної діяльності, сутність інформаційно-аналітичного забезпечення та супроводження публічного управління. Означено роль прогнозування та моделювання суспільного розвитку у підвищенні ефективності управлінської діяльності. Розкрито зміст аналітичного дослідження та консультування у сфері публічної політики. Проаналізовано стан ринку аналітично-консультативних послуг в Україні та за кордоном. Запропоновано тематику семінарських і практичних занять, предметний та іменний покажчики, персоналії, словник основних термінів, список використаних джерел і додатки.

Автореферати

07.03—04.11.837.

351.751(043.3) Лисенко О. О. Правовий захист суспільства від шкідливої інформації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Лисенко Ольга Олександрівна; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 20 с.

Досліджено сутність та механізм правового захисту суспільства від шкідливої інформації, а також шляхів його вдосконалення, зокрема, розкрито сутність інформації в умовах інформаційного суспільства, визначено поняття та види шкідливої інформації. З'ясовано правові аспекти захисту від дії шкідливої інформації. Сформульовано способи захисту від неналежної реклами. Охарактеризовано способи захисту від інформації, що негативно впливають на суспільну мораль. Розкрито способи захисту від інформації, що породжують дискримінацію прав і за-

конних інтересів особи. Надано характеристику способів захисту від інформації, що здійснюють неусвідомлювану негативну дію на здоров'я людей. Виявлено недоліки та сформульовано основні напрямки вдосконалення законодавства щодо захисту від дії шкідливої інформації в умовах інформаційного суспільства.

07.03—04.11.838.

342(477)(043.3) Мосенко Ю. О. Державна інформаційна політика України: організаційно-правові аспекти здійснення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Мосенко Юлія Олександрівна; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. К., 2011. 19 с.

Визначено категоріальний апарат державної інформаційної політики України та розкрито зміст відповідних категорій. Розроблено систему принципів державної інформаційної політики України. Досліджено правові передумови та історію розвитку інституту державної інформаційної політики України. Проведено комплексне дослідження системи державних органів, які здійснюють державну інформаційну політику України шляхом розподілу їх компетенційних повноважень на функцію формування, реалізації та контролю за реалізацією державної інформаційної політики України. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення системи державних органів та їх функціонального наповнення з метою підвищення ефективності реалізації державної інформаційної політики України. Розглянуто питання адміністративної відповідальності за правопорушення в інформаційній сфері України.

07.03—04.11.839.

351.73(043.3)+343.3(043.3)+167.7(043.3) Шепета О. В. Адміністративно-правові засади технічного захисту інформації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Шепета Олена Василівна; Нац. ун-т ДПС України. — Ірпінь, 2011. 20 с.

Досліджено теоретичні та адміністративно-правові проблеми технічного захисту інформації в Україні. Визначено такі поняття, як «технічний захист інформації», «система технічного захисту інформації», «система нормативно-правових документів з питань технічного захисту інформації», «взаємодія суб'єктів системи технічного захисту інформації України». З'ясовано принципи, мету та форми взаємодії суб'єктів системи технічного захисту інформації. Досліджено тенденції подальшого розвитку сфери технічного захисту інформації в Україні. Розроблено пропозиції щодо покращення цього виду захисту. Проаналізовано, зокрема, основні напрями вдосконалення державної політики технічного захисту інформації та підвищення ефективності його правового регулювання. Особливу увагу приділено питанням покращення системи підготовки фахівців з технічного захисту інформації.

Див. також: 07.03—04.11.691.

Реферати

07.03—04.11.840.

347.77:007:165 Брижко В. М. До гносеології категорії «інформація» / В. М. Брижко // Інформація і право. — 2011. — № 2. — С. 13—20.

Розглянуто різні наукові підходи до визначення понять «інформація» та «дані» у контексті можливості та доцільності їх використання у правовій сфері.

З огляду на загальносистемне уявлення поняття «інформація» розкрито її гносеологічний та онтологічний аспекти.

Доводиться, що у віртуальному світі (е-середовищі) інформація існує виключно у вигляді даних формалізованих знаково-кодових комбінацій, що надають інформацію та призначені для їх автоматичної обробки.

Запропоновано при внесенні змін до нормативно-правової бази щодо упорядкування відносин в інформаційній сфері ти кодифікації усього інформаційного законодавства України використовувати термін «дані» як родове, а термін «інформація» — як його видове поняття.

С. Л. Ємельянов

07.03—04.11.841.

347.77:007.001.1 Волков Ю. В. К вопросу о методе информационного права / Ю. В. Волков // Российский юридический журнал. 2010. № 5. — С. 58—65.

В настоящее время продолжают острые дискуссии об информационном праве и его роли в развитии общества. Значимыми основаниями для выделения информационного права как отрасли являются его предмет и метод. Устоявшиеся теоретические взгляды на предмет права в большинстве своём определяют его как комплексные отношения, связанные с информацией. Отмечая первостепенное значение вопроса о предмете права, автор статьи рассматривает метод информационного права как менее исследованный.

В статье проанализированы существующие подходы, их значение и содержание, к решению вопроса о методе информационного права. Рассмотрены уровневый подход и метод правовой технологии.

На основании проведенного сравнительного анализа признаков метода автором предложена базовая модель метода информационного права. Автор предлагает собственное решение вопроса о методе информационного права. Описание метода информационной правовой технологии автор статьи предлагает рассматривать как результат исследования и предварительный вывод по вопросу о методах информационного права.

В. Ф. Якутко

07.03—04.11.842.

35:007(477) Дегтяр А. О. Інформатизація державного управління: сучасні проблеми та вектор розвитку / А. О. Дегтяр // Держава та

регіони. Серія : Державне управління. 2011. № 1. С. 21–26.

Розглянуто стан інформатизації в органах державного управління в Україні. Визначено, що формуванню засад інформаційного суспільства та покращення державного управління у нашій країні сприяє позитивна динаміка розвитку індустрії інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Проаналізовано основні нормативно-правові документи, в яких серед пріоритетних напрямків визначено впровадження у всіх органах державної влади систем електронного документообігу та електронного цифрового підпису; створення умов для інтеграцій інформаційних ресурсів державних органів усіх рівнів; забезпечення відкритості інформації та збільшення послуг для населення та суб'єктів господарювання державними органами з використанням електронних засобів і Інтернету та інше.

Сформульовано невирішені проблеми впровадження ІКТ у галузі державного управління в Україні та запропоновані шляхи їх вирішення.

Н. І. Логінова

07.03–04.11.843.

347.961.1:347.77.028 Кохановская Е. В. Теоретические аспекты определения роли нотариуса в защите информационных прав участников гражданских правоотношений / *Е. В. Кохановская* // Альманах цивилистики. 2010. Вып. 3. — С. 49–61.

В статье обращается внимание на необходимость глубокого анализа всего комплекса информационных отношений, связанных с нотариальной деятельностью, в частности, с проблемами ответственности за сбор, накопление, предоставление и сохранение информации в тайне в информационных системах. Возникающие в судебной практике вопросы автор объясняет отсутствием в национальном законодательстве четкой системы и единых подходов к определению сущности информационных понятий.

Сделан вывод о том, что понимание информации в гражданском праве должно основываться на конкретных определениях информации в разных отраслях науки, понимании теории информации, анализе исторических условий правового регулирования информационных отношений и определениях информации, которые содержатся в специальных научных источниках разных отраслей права.

По мнению автора, в информационных отношениях не может применяться классическая «триада», соответствующая праву собственности, а термин «собственник информации» должен быть исключен из всех нормативно-правовых актов Украины, в которых он применяется.

Автор предлагает использовать зарубежный положительный опыт законодательства и судебной практики в информационной сфере. В частности, опыт Российской Федерации нотариального удостоверения распечатанных веб-страниц; четкая и однозначная позиция российской пра-

воприменительной практики в вопросах нематериальной сущности информации и ряда других информационных объектов.

Р. И. Чанышев

07.03–04.11.844.

342.72/73:007 Красиков Д. О. Особенности правовідносин при побудові інформаційного суспільства / *Д. О. Красиков* // Право і суспільство. 2010. № 6. С. 142–149.

Інформаційна сфера українського суспільства розглядається як середовище, в якому створюється, зберігається, обробляється і поширюється інформація. Цей факт обумовлює наявність інформаційних правовідносин, що значною мірою характеризують існуючий рівень комп'ютеризації українського суспільства.

Встановлено, що особливості інформаційних відносин зводяться до опосередкування державної політики в сфері визнання інформаційних прав і свобод людини, публічно-правових і цивільно-правових методів регулювання, використанні автоматизованих інформаційних технологій обробки та захисту інформації. Автоматизація інформаційних технологій приводить до поступового витіснення паперових носіїв, що породжує складні суспільні відносини, які потребують спеціального правового регулювання. При цьому цивільно-правовий аспект інформаційних правовідносин обумовлюється особливостями реалізації інформаційних прав і свобод, насамперед: майнових і немайнових прав; права власності на інформаційні ресурси; права власності на інші об'єкти в інформаційній сфері.

Слід також констатувати, що особливості інформаційних правовідносин полягають також у правовому режимі інформації, який є системоутворюючим чинником відокремлення інформаційного права як комплексної самостійної галузі української правової системи.

О. В. Задерейко

07.03–04.11.845.

342.72/73:007 Марушак А. І. Визначення поняття «інформаційні права людини» / *А. І. Марушак* // Інформація і право. 2011. № 2. — С. 21–26.

Визначено, що основою інформаційних прав людини є право на інформацію, яке включає право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб на свій вибір.

Запропоновано включати до обсягу поняття «право на інформацію» свободу вираження поглядів і переконань, свободу обміну інформацією.

Обґрунтовано, що право власності на інформацію, право обмеження доступу до неї, право на спростування недостовірної інформації, право на суспільно необхідну інформацію, а також право на таємницю особистого життя теж складають інформаційні права людини.

Зроблено висновок, що перспективами розвитку нормативно-правового закріплення інфор-

маційних прав громадян вважається закріплення права людини на інформаційну безпеку, зокрема в частині захищеності людини від неповноти, невчасності та невірогідності інформації, що використовується, від негативних інформаційних впливів.

С. Л. Ємельянов

07.03—04.11.846.

347.77:007(477) Пилипчук В. Г. Проблеми становлення і розвитку інформаційного законодавства в контексті євроінтеграції України / В. Г. Пилипчук, В. М. Брижко // Інформація і право. — 2011. — № 1. — С. 11—19.

З'ясовано, що в умовах зростання значимості інформації у суспільних відносинах і становлення інформаційного суспільства вельми актуально постають організаційні, процесуальні та інші питання у правовому регулюванні інформаційних відносин в Україні. Розкрито сутність цілої низки існуючих проблем формування та систематизації нормативно-правової бази у сфері інформаційних відносин та її подальшого розвитку в контексті євроінтеграції. Встановлено, що для вирішення цих проблем необхідно застосувати комплексний підхід та системно розглядати правові питання, які стосуються різних аспектів інформаційних відносин.

Наведено правові критерії, що визначають стратегічний курс щодо приведення національного законодавства у відповідність до положень європейського і міжнародного права, які базуються на засадах верховенства права та забезпечення прав і свобод людини.

Виділено пріоритетні напрями щодо упорядкування та регулювання інформаційних відносин, які складають правове поле інформаційної діяльності. Надано пропозиції щодо удосконалення нормативно-правової бази у сфері інформаційних відносин та їх гармонізації з відповідним міжнародним і європейським правом.

О. Г. Трофименко

Статті

07.03—04.11.847.

347.77(477) Олійник О. В. Правові засади доступу до інформаційних ресурсів України: проблеми правового режиму інформації / О. В. Олійник // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 2. С. 54—60.

Проаналізовано правовий режим інформації в Україні. Виявлено прогалини у правовому регулюванні доступу до інформації у законодавстві України. Сформульовано пропозиції щодо визначення правового режиму інформації з обмеженим доступом та його правового забезпечення.

07.03—04.11.848.

351.755 Смесова В. Л. Шляхи удосконалення правового механізму захисту персональних даних / В. Л. Смесова, О. С. Таламанчук // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 106—112.

Надано визначення категорії «персональні дані» та представлено класифікацію персональних даних. Проаналізовано нормативно-правову базу у сфері захисту персональних даних. Запропоновано шляхи удосконалення механізму їх захисту.

07.03—04.11.849.

347.77:659.3 Цимбалюк В. С. Мас-медіа право в інформаційному суспільстві / В. С. Цимбалюк // Інформація і право. — 2011. — № 1. — С. 30—33.

Визначено сутність та зміст мас-медіа права в інформаційному суспільстві як підгалузі у спеціальній частині інформаційного права. Зазначено, що мас-медіа право може розглядатись у суб'єктивному і об'єктивному змісті. Вказано, що за сутністю мас-медіа право може розглядатись як комплексна сфера суспільних інформаційних відносин; як комплексний напрям наукових досліджень у правознавстві; як навчальна дисципліна.

07.03—04.11.850.

347.77(470) Чеботарева А. А. Научные подходы к определению понятия «информационная безопасность» / А. А. Чеботарева // Информационное право. — 2011. — № 1. — С. 3—5.

Исследованы подходы ученых-юристов, философов, политологов, социологов, специалистов технических специальностей к определению сущности понятия «информационная безопасность». Отмечено, что заявленный в названии статьи предмет исследования можно считать одной из наиболее актуальных проблем современной России. Подчеркнуто важность решения проблемы, связанной с обеспечением информационной безопасности личности.

Див. також: 03.03—04.11.326, 03.03—04.11.346.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

08.03—04.11.851.

343.222.4:343.36(477) Квасневська Н. Д. Кримінальна відповідальність судді за неправосуддя в Україні : монографія / Н. Д. Квасневська. К. : Юрінком Інтер, 2010. 192 с.

У монографії здійснено кримінально-правове та кримінологічне дослідження відповідальності судді за постановлення завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови в Україні. Проаналізовано чинники детермінації постановлення суддею завідомо неправосудного судового акта та заходи запобігання їх виникненню.

08.03—04.11.852.

343.2.01 Орловская Н. А. Основания и принципы построения уголовно-правовых санкций : монография / Н. А. Орловская ; НУ ОЮА. О. : Юрид. л-ра, 2011. — 621 с.

Монография посвящена основаниям и принципам построения санкций в современном уголовном праве. Обозначены преобладающие взгляды и систематизированы представленные в специальной литературе подходы к пониманию оснований и принципов построения уголовно-правовых санкций, выделены основные точки зрения на технологию их конструирования. В работе представлена авторская концепция понимания уголовно-правовых санкций. Сформулированы перспективные направления совершенствования санкций норм УК Украины.

Автореферати

08.03—04.11.853.

343.214(477) Коханюк Т. С. Системне тлумачення кримінального закону : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Коханюк Тетяна Сергіївна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л., 2011. 18 с.

Вивчено історичний досвід тлумачення закону. З'ясовано стан теоретичного дослідження питання системного тлумачення кримінального закону. Встановлені істотні ознаки системного тлумачення кримінального закону. Розкрито поняття системного тлумачення кримінального закону. Проаналізовано зміст та обсяг поняття системного тлумачення. Охарактеризовано співвідношення системного тлумачення кримінального закону із суміжними поняттями. Сформульовано й обґрунтовано правила та прийоми системного тлумачення кримінального закону.

08.03—04.11.854.

343.37(477) Крих Т. Я. Незаконна приватизація державного, комунального майна за кримі-

нальним правом України: юридичний аналіз складу злочину : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Крих Тетяна Ярославівна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л., 2010. 20 с.

Оцінено ступінь розробки проблем незаконної приватизації державного, комунального майна в науці кримінального права. З'ясовано соціальну зумовленість криміналізації незаконної приватизації державного, комунального майна. Визначено родовий та безпосередній об'єкти цього складу злочину. Досліджено предмет даного складу злочину. Проаналізовано ознаки об'єктивної сторони означеного складу злочину, визначено момент його закінчення. Досліджено суб'єкт складу незаконної приватизації державного, комунального майна, виділено його ознаки. Проаналізовано ознаки суб'єктивної сторони. Проаналізовано кваліфіковані склади незаконної приватизації державного, комунального майна. Виявлено недоліки норми, що встановлює кримінальну відповідальність за незаконну приватизацію державного, комунального майна. Сформульовано обґрунтовані пропозиції щодо її вдосконалення.

08.03—04.11.855.

342.98 Маковецька Н. Є. Умисні вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща: юридичний аналіз складів злочинів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Маковецька Неля Євгенівна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л., 2010. 18 с.

Проведено порівняльний аналіз поняття, ознак та видів умисного вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща. Досліджено спільні та особливі риси елементів основного складу умисного вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща. Проведено порівняльну характеристику кваліфікованих складів умисних вбивств за кримінальним правом України та Республіки Польща. Порівняно склади умисних вбивств при пом'якшуючих обставинах за кримінальним правом України та Республіки Польща. Обґрунтовано теоретичні положення та практичні рекомендації, спрямовані на подальший розвиток науки кримінального права, вдосконалення кримінального законодавства України та практики його застосування.

08.03—04.11.856.

343.34 Олійничук Р. П. Кримінально-правова характеристика групового порушення громадського порядку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Олійничук Роман Петрович ; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 19 с.

Проведено ретроспективний аналіз відповідальності за групове порушення громадського порядку. Здійснено порівняльно-правове дослідження норм про відповідальність за групове порушення громадського порядку за вітчизня-

ним законодавством й кримінальним законодавством окремих зарубіжних країн. Визначено та досліджено родовий та безпосередній об'єкти складу злочину, передбаченого ст. 293 КК України. Проаналізовано і розкрито зміст об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого ст. 293 КК України. Встановлено ознаки осіб, які можуть бути суб'єктом злочину, передбаченого ст. 293 КК України. З'ясовано зміст суб'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 293 КК України. Виявлено характерні ознаки досліджуваного злочину, за якими він відрізняється від суміжних складів злочинів та адміністративних правопорушень. Розглянуто питання щодо особливостей кримінальної відповідальності за групове порушення громадського порядку. Сформульовано відповідні рекомендації щодо вдосконалення закону про кримінальну відповідальність та оптимізацію правозастосовної діяльності.

08.03—04.11.857.

343.6 Триньова Я. О. Кримінально-правова оцінка позбавлення життя людини із співчуття до неї: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Триньова Яна Олегівна; Нац. акад. прокуратури України. К., 2010. 19 с.

Проаналізовано соціально-правові засади забезпечення недоторканності життя людини. Здійснено історико-правовий аналіз розвитку кримінально-правової охорони життя. Проаналізовано зарубіжне законодавство щодо припинення життя людини на її прохання. З'ясовано поняття життя як об'єкта кримінально-правової охорони, а також його хронологічні межі та якісні характеристики. Здійснено кримінально-правову характеристику позбавлення життя людини із співчуття до неї. Досліджено співвідношення позбавлення життя людини із співчуття до неї з іншими видами припинення життя людини на її прохання. Охарактеризовано фактори соціальної обумовленості можливої декриміналізації ейтаназії та ортаназії в Україні. Намічено шляхи вдосконалення правової регламентації здійснення ейтаназії та ортаназії. Розроблено концептуальні засади теоретичної моделі проекту Закону України «Про право людини на гідну смерть». З'ясовано соціальну зумовленість можливої криміналізації порушення порядку здійснення ейтаназії та ортаназії у випадку декриміналізації останніх.

08.03—04.11.858.

343.238 Устрицька Н. І. Кваліфікація повторності злочинів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Устрицька Наталія Ігорівна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л., 2011. 19 с.

Визначено стан розробки питання кваліфікації повторності злочинів у юридичній літературі. Простежено еволюцію використання поняття повторності злочинів у різні історичні періоди в законодавстві та наукових джерелах. Досліджено зарубіжний досвід регламентації

повторності злочинів та правил її кваліфікації. Визначено місце повторності злочинів у структурі множинності злочинів та проведено розмежування повторності злочинів і низки суміжних понять. Встановлено необхідні і достатні ознаки повторності злочинів за кримінальним правом України та сформульовано її поняття. Окреслено юридично значущі критерії поділу повторності злочинів на види та проведено класифікацію за цими критеріями. Проаналізовано вплив повторності злочинів у правозастосовній діяльності під час вирішення питань кваліфікації злочинів. Розроблено правила кваліфікації повторності злочинів. Сформульовано пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення кримінального закону у вирішенні питань кваліфікації повторності злочинів.

Статті

08.03—04.11.859.

343.232(470)-053.6 Абызов К. Р. Отдельные вопросы квалификации вовлечения несовершеннолетнего в совершение преступления (ст. 150 УК РФ) / К. Р. Абызов, Д. О. Заречнев // Современное право. 2011. № 4. С. 127—129.

Анализируя объективную и субъективную стороны состава преступления, квалифицируемого по ст. 150 УК РФ, авторы предлагают с целью совершенствования нормы статьи отказаться от использования в ее тексте специфических правовых терминов, заменив их общеупотребительными понятиями, которые будут способствовать улучшению качества уголовного закона, его юридической техники и оптимизируют практику охраны интересов несовершеннолетних.

08.03—04.11.860.

343.14 Андрушко П. П. Поняття доказів у кримінальному судочинстві, їх достовірності, належності та допустимості / П. П. Андрушко // Адвокат. 2011. № 4. С. 6—14.

Розглянуто значення поняття «кваліфікація злочину». Сформульовано відповіді на запитання: що розуміється під доказами, одержаними незаконним шляхом, які докази повинні (можуть) визнаватися судом допустимими (недопустимими) та чи можуть визнаватися доказами несанкціоновані аудіозаписи розмов.

08.03—04.11.861.

343.23(470):343.37 Бажин Д. А. К вопросу о понимании публичности в уголовном праве / Д. А. Бажин // Российский юридический журнал. — 2011. — № 2. — С. 162—169.

Статья посвящена понятию публичности деяния в уголовном праве. Анализируется понимание публичности в различных составах преступлений Уголовного кодекса РФ. Выделены четыре подхода к решению данной проблемы, которые обладают достоинствами и недостатками. Вносятся предложения по совершенствованию

состава преступления ст. 197 «Фиктивное банкротство» УК РФ.

08.03—04.11.862.

343.84-053.6 Бахвалова Л. А. Актуальные проблемы системы уголовно-правовых санкций в отношении несовершеннолетних по УК РФ / Л. А. Бахвалова // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. 2011. № 2. С. 109—118.

Дается общая характеристика системы мер уголовно-правового воздействия, применяемых в отношении несовершеннолетних. Рассматриваются законодательные конструкции отдельных видов санкций и практики их применения, а также анализируются возможности назначения несовершеннолетним альтернативных наказанию мер.

08.03—04.11.863.

343.53(430) Берзін П. Злочинні діяння, пов'язані з незаконним одержанням і використанням субвенцій, за кримінальним законодавством Федеративної Республіки Німеччини / Павло Берзін // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 3. — С. 70—74.

Розглянуто джерела кримінального законодавства Федеративної Республіки Німеччини. Проаналізовано деякі типи незаконного використання субвенцій за кримінальним законодавством ФРН. Розкрито кримінально-правовий зміст складів діянь, передбачених § 264 Кримінального кодексу Федеративної Республіки Німеччини.

08.03—04.11.864.

343.51 Вітко О. Ю. Об'єкт злочинів у сфері випуску та обігу цінних паперів: постановка проблеми / О. Ю. Вітко // Юридична наука. 2011. № 1. С. 152—156.

Коротко викладено результат дослідження поняття і сутності об'єкта злочинів у сфері випуску та обігу цінних паперів. Досліджено структуру суспільних відносин, які склалися у сфері випуску та обігу цінних паперів. Визначено родовий та безпосередні об'єкти злочинів у сфері випуску та обігу цінних паперів.

08.03—04.11.865.

343.351(477) Волинець Р. Поняття «порушення бюджетного законодавства» та його значення для кваліфікації злочинів / Руслан Волинець // Підприємництво, господарство і право. 2011. — № 3. — С. 88—91.

Досліджено та розкрито правову природу порушень бюджетного законодавства у зв'язку із прийняттям нової редакції Бюджетного кодексу України та змін до інших нормативно-правових актів. Акцентовано увагу на необхідності подальшого вдосконалення понятійного апарату чинного законодавства у сфері відповідальності за порушення бюджетного законодавства.

08.03—04.11.866.

343.431 Волков К. А. Эксплуатация человека как уголовно-правовая категория / К. А. Волков // Российская юстиция. 2011. № 3. С. 18—21.

В статье рассматривается эксплуатация человека как уголовно-правовая категория. Отмечается, что, несмотря на то, что проблема взаимодействия эксплуатации человека отслеживается мировым сообществом более двух столетий, категория «эксплуатация человека» для отечественного законодательства малоизученна. Сделан вывод о соотношении понятий эксплуатации человека и торговли людьми, а также необходимости дальнейшего исследования правовых вопросов противодействия эксплуатации человека.

08.03—04.11.867.

343.37(470) Волотова Е. О. Легализация (отмывание) денежных средств или иного имущества, приобретенного другими лицами преступным путем / Е. О. Волотова // Адвокат. 2011. — № 2. — С. 38—51.

На основе проведенного исследования предложено авторское определение объекта данного преступления. Выявлены существенные характеристики предмета посягательства. Предпринята попытка соотнесения используемых в правовой дефиниции терминов «легализация» и «отмывание», «сделка» и «финансовая операция». Дана сущностная характеристика понятия «придание правомерного вида», а также сформулированы предложения по совершенствованию ст. 174 Уголовного кодекса РФ.

08.03—04.11.868.

343.6 Гонтарь И. Я. Особенности вины в умышленном причинении вреда здоровью / И. Я. Гонтарь, Т. С. Коваленко // Адвокат. 2011. № 4. С. 15—21.

В статье рассмотрены особенности вины в умышленных преступлениях, связанных с причинением вреда здоровью человека. При этом подвергнута сомнению сложившаяся в российском уголовном праве концепция преступления с двумя формами вины. Показано, что сторонники этой законодательной новации объединяют в одном институте явления, обладающие различным психическим содержанием. Обосновано мнение, что для данного вида преступлений присущ неопределенный умысел.

08.03—04.11.869.

343.34:355.58 Громов В. Г. Правонарушения в сфере защиты населения и территорий от чрезвычайных ситуаций / В. Г. Громов, А. Н. Макеев // Современное право. 2011. № 4. С. 116—119.

Статья содержит анализ проблем в области обеспечения общественной безопасности, предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситу-

акий природного і техногенного характеру. Обґрунтовується необхідність введення уголовної відповідальності за неисполнение правових предписаний в області захисту населення і територій от чрезвычайных ситуаций.

08.03—04.11.870.

343.7 Демидова Л. Власність як об'єкт кримінально-правової охорони / Л. Демидова // Право України. — 2011. — № 2. — С. 242—249.

Розглянуто проблемні аспекти власності як об'єкта кримінально-правової охорони в сучасних соціальних, політичних та економічних реаліях. Сформульовано авторське розуміння цього феномена та шляхи вдосконалення кримінального законодавства щодо захисту власності як оновленого явища.

08.03—04.11.871.

343.7(477) Демидова Л. Заподіяння майнової шкоди як одиничний злочин і його різновиди / Людмила Демидова // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 2. С. 131—134.

Досліджено заподіяння майнової шкоди як одиничний злочин і встановлення його різновидів за чинним Кримінальним кодексом України. Проаналізовано прості одиничні злочини та злочини, що мають більш складну структуру, — ускладнені одиничні злочини, детально проаналізовано їх ознаки. Зроблено систематизацію даних злочинів за певним критерієм.

08.03—04.11.872.

343.148(477) Дударець Д. В. Причинний зв'язок у злочинах, що вчиняються шляхом бездіяльності: порівняльно-правовий аспект / Д. В. Дударець // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 283—287.

На основі концепції винної причиновості проаналізовано норми, що встановлюють кримінальну відповідальність за ненадання допомоги в законодавстві країн СНД і Модельний Кодекс для країн учасниць СНД. Зроблено висновок про відповідність кримінальних кодексів деяких країн СНД принципу винної причиновості, а також вказано на перспективи удосконалення КК України.

08.03—04.11.873.

343.2(470) Жалинский А. Э. Российская уголовно-правовая мысль на международной арене / А. Э. Жалинский // Российская юстиция. 2011. № 3. С. 14—18.

Проаналізовані актуальні проблеми, пов'язані з впливом національної уголовно-правової думки на міжнародне уголовное право. Особо підкреслюється наявність потреби в присутстві російської уголовно-правової думки на міжнародній арені, а також розглядаються зміст, проявлення, результати, наслідки конкуренції уголовно-правової думки (ідеології, доктрини, практики і проч.).

08.03—04.11.874.

343.43(470) Зейналов М. М. Уголовно-правовой анализ квалифицирующих признаков торговли людьми / М. М. Зейналов, В. М. Гаммаев // Современное право. — 2011. — № 4. — С. 120—123.

Приводиться уголовно-правовая характеристика квалифицирующих признаков торговли людьми. Рассматриваются проблемы квалификации данных признаков в теории и на практике, вызванные недостатками конструкции нормы УК Российской Федерации, предусматривающей ответственность за торговлю людьми.

08.03—04.11.875.

343.347 Камнев В. Н. Квалификация умышленного причинения средней тяжести вреда здоровью, совершенного по мотивам ненависти или вражды / В. Н. Камнев // Закон и право. 2011. № 4. С. 75—76.

Выделяются и рассматриваются проблемы юридической оценки умышленного причинения средней тяжести вреда здоровью как преступления экстремистской направленности. Анализируется уголовное законодательство, точки зрения ученых. Выделяются дискуссионные, проблемные вопросы темы. Сделаны конкретные выводы и предложения по совершенствованию уголовного закона практики его применения.

08.03—04.11.876.

343.326 Канцір В. С. Терористична діяльність і національна безпека / В. С. Канцір // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 265—269.

Стаття присвячена розкриттю терористичної діяльності, яка в умовах сучасних геополітичних, національно-етнічних і соціально-економічних реалій у світі стала одним із основних чинників, що визначають як глобальну безпеку, так і національну безпеку багатьох держав. У даному контексті визначено поняття «загроза», виокремлено його ознаки.

08.03—04.11.877.

341.13(477) Карпенко М. І. Правове регулювання військових злочинів в Україні: перспективи законодавчого вдосконалення / М. І. Карпенко // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 2. С. 61—65.

Розглянуто історичний аспект генезису військових злочинів, передбачених Кримінальним кодексом України. Представлено їх види та систему. Акцентовано увагу на подальшому законодавчому вдосконаленні відповідальності за вчинення військових злочинів усіх зацікавлених осіб і державних органів.

08.03—04.11.878.

343.347(477)-053.6 Лосич С. В. Кримінально-правове визначення поняття «схиляння» / С. В. Лосич // Наше право. 2011. № 1, ч. 2. — С. 178—181.

Визначено зміст поняття «схиляння» у кон-

тексті ст. 324 Кримінального кодексу України. На основі граматичного, історичного та систематичного тлумачення автором запропоновано власну редакцію визначення терміна «схиляння». Крім цього, проведено відмежування вказаного поняття від інших схожих за змістом, що містяться у кримінальному законодавстві України.

08.03—04.11.879.

343.144 Митрофанов І. Види кримінально-правових норм у механізмі реалізації кримінальної відповідальності / *Ігор Митрофанов* // Юридична Україна. 2011. № 3. С. 103—109.

Проаналізовано питання класифікації норм кримінального права, що беруть участь у реалізації засобів кримінальної відповідальності. Виділено різні ознаки для проведення такої класифікації, і для цілей даного дослідження визначається як основна така ознака — функції розглядуваних норм. Досліджено питання втілення кримінально-правових норм у «життя» через кримінальні правовідносини. Обґрунтовано, що для вивчення механізму реалізації кримінальної відповідальності необхідно брати до уваги запобіжні та відновлювальні кримінально-правові норми.

08.03—04.11.880.

343.24 Назимко Є. Покарання як категорія наук кримінально-правового циклу / *Єгор Назимко* // Юридична Україна. 2011. № 4. С. 82—87.

Досліджено інститут покарання як категорію наук кримінально-правового циклу. Досліджено визначення поняття «інститут покарання». Надано характеристику кримінально-правового, кримінологічного кримінально-виконавчого та кримінально-процесуального забезпечення інституту покарання.

08.03—04.11.881.

343.26(477) Назимко Є. С. Пропозиції з оптимізації міри покарання за залишення в небезпеці / *Є. С. Назимко, Є. О. Пилипенко* // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 203—209.

Проаналізовано законотворчу діяльність та правозастосовну практику щодо міри покарання, передбаченої у санкціях ст. 135 Кримінального кодексу України. Досліджено загальні положення про поняття «пробація». Зазначено, яких саме умов повинна дотримуватися пробація. На підставі проведеного дослідження розроблено пропозиції з оптимізації впливу покарання за залишення у небезпеці.

08.03—04.11.882.

343.982.4:004.9 Особливості виділення кримінально значимої інформації в текстових масивах / *О. М. Бандурка, М. М. Зацеркляний, Д. В. Лазарев, Д. Ю. Узлов* // Наше право. 2011. № 2, ч. 1. С. 79—83.

Розглянуто можливість виділення кримінально значимої інформації з неструктурованих дже-

рел на основі технології алгоритмічного виявлення невідомих зв'язків та кореляцій у наявних текстових даних (Text Mining). Розглянуто джерела неструктурованих даних, дістання даних із неструктурованих масивів, особливості виділення кримінально значимої інформації.

08.03—04.11.883.

343.346.2 Пикуров Н. И. Новое уголовное законодательство об ответственности лиц, связанных с обеспечением безопасности движения транспорта / *Н. И. Пикуров* // Российская юстиция. — 2011. — № 2. — С. 11—13.

Рассмотрены наиболее сложные вопросы толкования новой редакции ст. 263 УК РФ, предусматривающей ответственность за отказ от исполнения трудовых обязанностей, связанных с обеспечением безопасности движения и эксплуатации метрополитена, железнодорожного, воздушного, морского и внутреннего водного транспорта. Раскрываются объективные и субъективные признаки состава данного транспортного преступления. Анализируется нормативный материал других отраслей права, в том числе ведомственные инструкции и правила, с помощью которых конкретизируются бланкетные признаки состава преступления.

08.03—04.11.884.

343.846(477) Письменський Є. О. Правові наслідки умовно-дострокового звільнення від відбування покарання / *Є. О. Письменський* // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 4. С. 80—87.

Детально розглянуто один із розповсюджених у практиці правозастосування видів звільнення особи від відбування покарання, а саме умовно-дострокове звільнення. З урахуванням комплексного аналізу кримінального законодавства України та зарубіжних країн, здобутків доктрини кримінального права висвітлено правові наслідки здійснення такого звільнення. Висловлено пропозиції щодо можливих шляхів вдосконалення окремих положень чинного законодавства України.

08.03—04.11.885.

343.846(477) Письменський Є. Формальна підстава застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання / *Євген Письменський* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 3. С. 79—83.

Розглянуто один із поширених у практиці правозастосування видів звільнення особи від відбування покарання, а саме умовно-дострокове звільнення. З урахуванням комплексного аналізу кримінального законодавства України та зарубіжних країн, здобутків доктрини кримінального права охарактеризовано формальну підставу здійснення такого звільнення. Сформульовано пропозиції можливих шляхів удосконалення окремих положень чинного законодавства України.

08.03—04.11.886.

343.534 Радутний О. Е. Таємниця як предмет злочину й енергоінформаційне утворення / *О. Е. Радутний* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 112. С. 110—116.

Розглянуто поняття «таємниця» як енергоінформаційне утворення, що утворюється, існує і закінчує своє існування за певними універсальними законами. Зазначено, що слід розширити поняття «інформація» й розглядати її як невід'ємну ознаку матерії або як форму її існування. Розкрито значення нового підходу щодо вивчення традиційного питання про предмет і об'єкт злочину.

08.03—04.11.887.

343.91(477) Рябчук О. С. Соціально-демографічні, кримінально-правові й морально-психологічні ознаки особистості злочинця, який учинив злочин, передбачений ст. 153 КК України / *О. С. Рябчук* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 112. С. 144—153.

Визначено структуру особистості злочинця, яка включає соціально-демографічні, кримінально-правові й морально-психологічні групи ознак. За допомогою аналізу вказаних груп ознак виділено психологічні особливості, притаманні даній категорії злочинців. Вказано, що за формою вини насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом може бути вчинене тільки з прямим умислом.

08.03—04.11.888.

343.2(477) Савінова Н. Основні завдання кримінально-правової політики забезпечення розвитку інформаційного суспільства України / *Наталія Савінова* // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 98—101.

Сформульовано основні завдання кримінально-правової політики України в частині її дій на міжнародному та національному рівнях з метою вдосконалення політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінально-правового забезпечення в умовах трансформації суспільних відносин, притаманних інформаційному суспільству.

08.03—04.11.889.

343.23 Сердюк В. Ознаки злочину: теорія і практика / *Василь Сердюк, Євгеній Сердюк, Юлія Юрченко* // Юридична Україна. — 2011. — № 4. — С. 102—105.

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена спробою авторів знайти вирішення проблем теоретичного та практичного значення ознак злочину в стадії порушення кримінальної справи. Висвітлено їх значення у кримінальному праві та процесі нашої держави і зарубіжних країн. Запропоновано визначення ознак злочину для виключення можливості пра-

возастосувачів довільно приймати рішення та підвищити рівень захисту прав людини.

08.03—04.11.890.

351.713:343.57 Сорока С. О. Об'єкт контрабанди наркотичних засобів: дискусійні питання / *С. О. Сорока* // Митна справа. — 2011. — № 2. С. 70—75.

Визначено об'єкт контрабанди наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Розглянуто поняття загального, родового і безпосереднього об'єкта злочину, а також об'єкта контрабанди наркотичних засобів.

08.03—04.11.891.

343.342(477) Тютін В. О. Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 256 Кримінального кодексу України / *В. О. Тютін* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. С. 299—302.

Дано характеристику формам об'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 256 КК України. Обґрунтовано доцільність криміналізації такої форми, як заздалегідь не обіцяне сприяння або укриття злочинної діяльності осіб, які, не будучи членами злочинної організації, приймали участь у злочинах, вчинюваних такою організацією.

08.03—04.11.892.

343.241(477) Ус О. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким / *О. Ус* // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 2. — С. 182—191.

Розкрито кримінально-правові проблеми заміни невідбутої частини покарання більш м'яким. Досліджено юридичну природу і поняття заміни невідбутої частини покарання більш м'яким, передумови, підстави, порядок і кримінально-правові наслідки її вживання. Висловлено й обґрунтовано рекомендації по вдосконаленню законодавчих положень, що регламентують вживання даного виду заміни покарання, а також пропозиції по вдосконаленню практики його вживання.

08.03—04.11.893.

343.265 Хряпінський П. Правові функції спеціального звільнення від кримінальної відповідальності / *Петро Хряпінський* // Юридична Україна. — 2011. — № 2. — С. 86—91.

Розглянуто правові функції спеціального звільнення від кримінальної відповідальності, сутність котрих полягає у зовнішньому впливі їх найсуттєвіших властивостей на кримінально-правові відносини. У якості таких функцій виокремлено та досліджено стимулюючу (мотиваційну), відновлювальну (компенсаційну), запобіжну (профілактичну) та виховну.

08.03—04.11.894.

343.347 Чеботарьова Г. Проблеми визначення змісту об'єктивного критерію злочинної без-

діяльності у сфері медицини / *Галина Чеботарьова* // Вісник Національної академії прокуратури України. 2011. № 1. С. 33–39.

Розглянуто питання визначення особливостей бездіяльності як форми суспільно небезпечних діянь, що можуть бути скоєні у медичній сфері. Уточнено зміст умов кримінальної відповідальності за таку бездіяльність. Виявлено негативні чинники, які ускладнюють кримінально-правову оцінку випадків бездіяльності у сфері медицини.

08.03—04.11.895.

343.223(470) Шатилович С. Н. Вопросы освобождения от уголовной ответственности при примирении соучастников преступления с потерпевшим / *С. Н. Шатилович* // Юридическая наука и правоохранительная практика. — 2011. № 1. С. 54–63.

На основе анализа российского законодательства рассматриваются теоретические и практические вопросы освобождения от уголовной ответственности при примирении соучастников преступления с потерпевшим, вызывающие затруднения как у правоприменителей, так и у правоведов. Опираясь на материалы теоретических исследований, судебно-следственной практики, а также на результаты анализа положений норм уголовного и уголовно-процессуального законодательства РФ, сформулированы выводы и представлены рекомендации по освобождению от уголовной ответственности по ст. 76 УК РФ.

08.03—04.11.896.

340.64:343.542.1(470)-053.6 Шухнин М. Н. Классификация порнографических изображений несовершеннолетних по степени соответствия реальной действительности / *М. Н. Шухнин, Е. А. Ковалюх* // Судебная экспертиза. 2011. — № 1. — С. 24–29.

Приведена классификация изображений по степени соответствия реальной действительности. Предложено ее использование для правильной квалификации противоправных деяний, связанных с изготовлением порнографических изображений. Выделено, что независимо от степени соответствия порнографических изображений реальной действительности их изготовление, хранение, рекламирование, распространение и перемещение их через государственную границу России противоречит уголовному законодательству РФ и, следовательно, должно квалифицироваться как соответствующее противоправное деяние.

Див. також: 01.03—04.11.66, 01.03—04.11.69.

КРИМІНОЛОГІЯ

Книги

08.03—04.11.897.

343.91-053.9 Андрушко А. В. Геронтологична злочинність: кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання: монографія / *А. В. Андрушко*. Ужгород: Ліра, 2011. 248 с.

Монографія присвячена комплексному дослідженню геронтологічної злочинності. Наведено кримінологічну характеристику вказаного виду злочинності та з'ясовано її причини й умови. Досліджено значення похилого віку в механізмі реалізації кримінальної відповідальності. Розроблено комплекс заходів запобігання геронтологічній злочинності та сформульовано низку рекомендацій, спрямованих на удосконалення кримінального законодавства України.

08.03—04.11.898.

343.9:343.326 Антипенко В. Ф. Международная криминология: опыт исследования терроризма: монография / *В. Ф. Антипенко*. О.: Фенікс, 2011. 356 с.

Монография основывается на оценке мировых кризисных процессов, определяющих криминализацию международной жизни и неспособность адекватного реагирования права в силу его дезориентированности относительно предмета регулирования. Ключевым источником для системной научной аргументации в работе стал исследовательский материал международно-правовой антитеррористической направленности, который, отражая особые асимметрические общественные отношения с их актуальностью, указывает на высокую степень криминализации международной среды. Криминологическое обобщение и развитие в работе предыдущих авторских исследований позволяет утверждать об особом предмете и системе специфических методов, образующих самостоятельное международное направление в криминологической науке.

Автореферати

08.03—04.11.899.

343.9.01(477) Головкін Б. М. Теоретичні та прикладні проблеми детермінації і запобігання корисливій насильницькій злочинності в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / *Головкін Богдан Миколайович*; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 35 с.

Розкрито кримінологічну природу корисливої насильницької злочинності як самостійного явища суспільного буття. Розроблено поняття, дано визначення корисливої насильницької злочинності та з'ясовано її місце в структурі злочинності. Оцінено стан корисливої насильницької злочинності, встановлено сучасні тенденції роз-

витку на основі аналізу кількісних показників та в розрізі регіонального поширення. Визначено ймовірні обсяги латентності корисливої насильницької злочинності. З'ясовано особливості структури корисливої насильницької злочинності, розкрито міжелементні зв'язки та залежності, встановлено специфіку найбільш стійких видів корисливої насильницької злочинної діяльності. Надано узагальнену кримінологічну характеристику особи корисливого насильницького злочинця, встановлено характерні риси, виявлено, у чому полягає її криміногенна сутність, з'ясовано відмінні ознаки цієї категорії злочинців від інших. Визначено методологічний підхід до пізнання детермінації корисливої насильницької злочинності. Установлено комплекс причин та умов на макро- та мікрорівнях, виявлено ключові етапи становлення особи на шлях вчинення корисливих насильницьких злочинів, а також показано роль віктимологічних та ситуативних чинників при вчиненні корисливих насильницьких злочинів. Розроблено концепцію і запропоновано комплекс заходів запобігання корисливій насильницькій злочинності, виходячи із отриманих результатів дослідження.

08.03—04.11.900.

343.851 Карпенко Є. М. Запобігання незаконному обігу наркотичних засобів міжнародними правоохоронними організаціями (на матеріалах Інтерполу та Європолу): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Карпенко Євген Миколайович*; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 19 с.

Сформульовано поняття «наркобізнес» та «міжнародний транснаціональний наркобізнес». Розкрито зміст правового регулювання та організаційні засади запобігання незаконному обігу наркотиків Інтерполом та Європолом. Надано кримінально-правову та кримінологічну характеристику наркобізнесу і виявлено особливості його поширення в Україні та зарубіжних країнах. З'ясовано тенденції правового забезпечення запобігання міжнародному незаконному обігу наркотиків. Охарактеризовано учасників незаконного обігу наркотиків в Україні та зарубіжних країнах. Визначено головні причини та умови, що сприяють розвитку міжнародного наркобізнесу. Запропоновано основні напрями запобіжної діяльності Інтерполу та Європолу щодо незаконного обігу наркотичних засобів у світі. Підготовлено та запропоновано правоохоронним органам України практичні рекомендації щодо запобігання наркобізнесу в Україні. Розроблено основні засади удосконалення взаємодії правоохоронних органів з Інтерполом та Європолом щодо запобігання поширенню міжнародного наркобізнесу.

08.03—04.11.901.

343.9:343.537 Корольчук В. В. Запобігання злочинам, пов'язаним з відшкодуванням податку на додану вартість: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Корольчук Віктор Володимир*

рович; Київ. нац. ун-т внутр. справ. К., 2010. 16 с.

Досліджено процеси виникнення впровадження та правового регулювання ПДВ. З'ясовано генезис законодавства України, країн Європи й Азії з питань запобігання злочинам, пов'язаним із відшкодуванням ПДВ. Визначено стан і тенденції злочинів, пов'язаних із відшкодуванням ПДВ в Україні, визначено їх зв'язок з іншими злочинами у сфері економіки та корупцією. Обґрунтовано детермінанти злочинів, пов'язаних із відшкодуванням ПДВ. Надано всебічну кримінологічну характеристику осіб та злочинних груп, що вчиняють злочини, пов'язані з відшкодуванням ПДВ в Україні. Систематизовано найбільш поширені способи вчинення злочинів у сфері адміністрування ПДВ суб'єктами господарювання та службовими особами органів контролю, функції яких пов'язані з наповненням бюджету. Запропоновано систему заходів загально-соціальної та спеціально-кримінологічної профілактики злочинів, пов'язаних з відшкодуванням ПДВ в Україні. Запропоновано шляхи вдосконалення порядку адміністрування ПДВ.

08.03—04.11.902.

343.618 Мусієнко А. В. Запобігання злочинам у сфері трансплантації органів та тканин людини: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Мусієнко Анатолій Володимирович*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К., 2010. 20 с.

Встановлено відповідність криміналізації суспільно небезпечних діянь, пов'язаних із порушенням встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, розробленим кримінально-правовою наукою принципам та підставам криміналізації. Надано загальну кримінально-правову характеристику злочинів цієї категорії. Розкрито тенденції та особливості механізму злочинів у сфері трансплантації органів або тканин людини і визначено основні причини й умови їх вчинення. Вивчено зарубіжний досвід діяльності у сфері запобігання торгівлі органами або тканинами людини та сформульовано основні напрями міжнародного співробітництва щодо протидії злочинам даної категорії. Визначено основні напрями та заходи запобігання злочинам у сфері трансплантації органів та тканин людини. Внесено конкретні пропозиції щодо удосконалення законодавчих та відомчих нормативно-правових актів з метою запобігання злочинам у сфері трансплантації органів або тканин людини.

08.03—04.11.903.

343.9(477) Пузиревський Є. Б. Кримінологічний аналіз і запобігання військовим злочинам: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / *Пузиревський Євген Борисович*; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2011. 22 с.

Визначено основні ознаки сучасної військової злочинності, її місце в загальній структурі злочинності, співвідношення із суміжними

утвореннями, а також пріоритетами боротьби зі злочинністю та запобігання їй. Розроблено критерії та здійснено групування, систематизацію та класифікацію військових злочинів. Розглянуто військовий злочин як форму кримінального конфлікту і одночасно встановлено його динамічні характеристики і показники. Охарактеризовано основні детермінанти військових злочинів та обґрунтовано кримінологічну однорідність системної злочинної діяльності даного виду. Узагальнено структуру та проаналізовано основні характеристики особи злочинця-військовослужбовця, досліджено мотив і мотивацію військових злочинів через призму системних категорій. Здійснено феноменологічний аналіз системи протидії військовій злочинності з точки зору нової кримінологічної парадигми. Охарактеризовано специфіку здійснення загальносоціальних, спеціальних та індивідуальних запобіжних заходів, а також віктимологічної профілактики стосовно вказаної категорії злочинів. Обґрунтовано теоретичну можливість та практичну доцільність здійснення прогнозування індивідуальної злочинної поведінки даного виду з метою подальшого вжиття заходів впливу та корекції.

08.03—04.11.904.

343.9(477):343.545 Шевчук Т. А. Сутенерство та втягнення особи в заняття проституцією: кримінологічна характеристика : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Шевчук Тетяна Анатоліївна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2011. — 16 с.

Встановлено сутність та зміст такого явища, як проституція, окреслено і визначено поняття проституції та її специфічні ознаки. Визначено соціальну сутність сутенерства та втягнення особи в заняття проституцією. Здійснено історичний огляд становлення та розвитку кримінального законодавства стосовно сутенерства та втягнення особи в заняття проституцією та заходів протидії цим злочинним діянням, а також визначено особливості розвитку кримінального законодавства щодо цих явищ у зарубіжних країнах. Проаналізовано чинне кримінальне законодавство України для виявлення особливостей і закономірностей його застосування з метою ефективної протидії заняттю сутенерством та втягненням особи в заняття проституцією. Досліджено судову практику у справах про сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Визначено рівень, структуру, тенденції розвитку сутенерства або втягнення особи в заняття проституцією. Встановлено чинники, що сприяють розповсюдженню сутенерства або втягнення особи в заняття сутенерством. Визначено кримінологічно значущі характеристики осіб, які займаються сутенерством або втягненням в заняття проституцією, та складено їх кримінологічний портрет. Виділено найбільш важливі аспекти проблеми віктимізації потерпілих від сутенерства або втягнення у заняття проституцією. Розроблено пропозиції щодо

ефективних шляхів та напрямів запобігання сутенерства або втягненню особи в заняття проституцією.

Див. також: 07.03—04.11.770.

Статті

08.03—04.11.905.

343.97-053.6 Беженцев А. А. Социальная природа и основные причины безнадзорности и правонарушений лиц, не достигших совершеннолетия / Александр Анатольевич Беженцев // Социальное и пенсионное право. — 2011. — № 1. — С. 18—20.

Рассмотрены социальная природа правонарушений несовершеннолетних, основные деструктивные факторы, оказывающие существенное воздействие на увеличение масштабов безнадзорности, беспризорности, асоциального поведения и административных правонарушений не достигших восемнадцатилетия лиц. Даны рекомендации по совершенствованию правовых норм в целях минимизации данных асоциальных явлений и улучшения деятельности субъектов системы профилактики правонарушений несовершеннолетних.

08.03—04.11.906.

343.222.4(470)“2004/09” Бычкова А. М. Состояние и динамика общественно опасного поведения лиц, не достигших возраста уголовной ответственности: проблемы криминологического анализа / А. М. Бычкова // Юристы-правоведы. 2011. № 2. С. 12—16.

Проанализированы проблемы криминологического анализа общественно опасного поведения лиц, не достигших возраста уголовной ответственности. В связи с этим предложены меры по совершенствованию формы статистической отчетности органов внутренних дел. Изложены сведения о несовершеннолетних, состоявших на учете в ПДН ОВД Российской Федерации (2004—2009 гг.).

08.03—04.11.907.

343.9:343.85 Валуйська М. Ю. Особливості детермінації злочинності в місцях позбавлення волі / М. Ю. Валуйська // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 112. С. 137-144.

Визначено та прокоментовано загальнозначущі детермінанти первинного прояву злочинності, які виступають як причинами, так і умовами виникнення, існування й відтворення злочинності. Проаналізовано вторинні криміногенні детермінанти злочинності структурні складники відкритого суспільства. Досліджено чинники, які сприяють виникненню злочинних проявів: алкоголізм, наркоманія, «чифіризм», токсикоманія.

08.03—04.11.908.

343.85:343.6 Варданян А. В. Концепция предупреждения тяжких насильственных преступлений: гносеологический, оперативно-розыскной и криминологический аспекты / А. В. Варданян // Юристь-правоведъ. — 2011. — № 2. — С. 6—10.

Проанализированы проблемы предупреждения преступлений в гносеологическом, оперативно-розыском и криминалистических аспектах. Отмечены основные цели профилактической деятельности, осуществляемой оперативно-розыскными средствами и методами. Рассмотрены принципы, на которых строится такая деятельность, как предупреждение преступлений. Предложено использовать ряд конкретных мер для предупреждения тяжких преступлений против личности.

08.03—04.11.909.

343.94 Денисов С. Ф. Клінічна кримінологія: стан та проблеми розвитку / С. Ф. Денисов, А. В. Юрасов // Юридична наука. 2011. № 1. — С. 161—165.

Розкрито загальну історію та основні напрями розвитку клінічної кримінології. Висвітлено думки таких вчених-кримінологів, як Ж. Панітеля, Ф. Граматики, Беніньо ді Туліо. Досліджено загальні положення про поняття «лоботомія» та «таламотомія». Звернуто увагу на особливості сучасного стану. Розглянуто основні проблеми розвитку даного наукового напрямку.

08.03—04.11.910.

343.378 Додін Є. В. Митна злочинність: поняття та структура / Є. В. Додін // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт, НУ ОЮА. О., 2011. Вип. 57. — С. 361—375.

Проаналізовано стан, тенденції та динаміку злочинів, які скоюються у специфічній сфері державної діяльності — у митній справі, що спричинило появу нового поняття у правовій науці та законодавстві України митної злочинності. Автор стверджує, що виникнення поняття «митна злочинність» обумовлено певними об'єктивними та суб'єктивними факторами, які охарактеризовані у статті.

08.03—04.11.911.

343.95(575.3) Ёров Ё. Х. Криминологическая характеристика личности преступника, совершившего мошенничество в отношении собственности граждан. На примере Республики Таджикистан / Ё. Х. Ёров // Закон и право. 2011. № 5. — С. 96—99.

В статье сформулировано понятие личности преступника, совершившего мошенничество в отношении собственности граждан в Республике Таджикистан. Обрисован портрет данной личности. Показаны различия личности преступника и субъекта преступления. Даны социально-демографические, нравственно-психологические и уголовно-правовые характеристики мошенников.

08.03—04.11.912.

343.9 Канцір В. Організаційні аспекти боротьби з тероризмом та її основні напрями / Володимир Канцір // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 2. — С. 139—142.

Розкрито організаційні засоби (принципи, методи тощо), необхідні для управління процесами боротьби з тероризмом, що концентруються в системі відповідної сфери управління. Досліджено основні напрями керівництва діяльністю щодо боротьби з тероризмом. Відзначено, що така протидія полягає в організації та мобілізації людських і матеріальних ресурсів для вирішення як поточних, так і перспективних завдань у даній конкретній сфері діяльності.

08.03—04.11.913.

343.9:343.133 Корнякова Т. Проблеми ефективності реалізації кримінологічної запобіжної функції у природоохоронній діяльності органів прокуратури / Т. Корнякова // Право України. 2011. № 5. — С. 254—261.

Проаналізовано проблеми ефективності реалізації кримінологічної запобіжної функції під час виконання органами прокуратури своєї правоохоронної діяльності у сфері охорони навколишнього природного середовища. Сформульовано критерії оцінки ефективності зазначеної діяльності за кожним напрямом реалізації кримінологічної функції органами прокуратури.

08.03—04.11.914.

343.85 Литвинов О. Механізм протидії злочинності / Олексій Литвинов, Ярослав Ступник // Публічне право. — 2011. — № 1. — С. 59—63.

Статтю присвячено аналізу методологічних засад функціонування механізму протидії злочинності. Розкрито сутність механізму протидії злочинності. Прокоментовано його відмінності від суміжних категорій та правових феноменів.

08.03—04.11.915.

343.97 Марієнко А. О. Кримінологічні основи типології деформації особи / А. О. Марієнко // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 199—202.

Розглянуто кримінологічні основи типології деформації особи. Проведено аналіз формування особи злочинця з урахуванням різних факторів впливу: відповідно до соціологічних ознак класифікації можливі за статевою, віковою, освітньою та іншими подібними ознаками, відповідно до правових ознак за характером, способом, ступенем тяжкості вчинених злочинів.

08.03—04.11.916.

343.53:338.48(477) Несторова І. А. Способи шахрайства в сфері туристичного бізнесу України / І. А. Несторова // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. — С. 295—298.

Розглянуто проблеми шахрайства та місце туристичного бізнесу в кримінальній схемі даного виду злочинної діяльності. Розглянуто ос-

новні чинники виникнення цього виду злочину. Зазначено, що основними формами шахрайства є обман і зловживання довірою. Запропоновано деякі способи боротьби з цим ганебним явищем.

08.03—04.11.917.

343.9(477) Нікітін Ю. В. Внутрішня безпека українського суспільства як новий напрямок у кримінології / Ю. В. Нікітін // Юридична наука. — 2011. — № 1. — С. 157—160.

Проаналізовано концептуальні засади кримінології внутрішньої безпеки суспільства, розглянуто її ознаки. Зроблено акцент на тому, що теорія кримінологічної безпеки суспільства сприятиме перенесенню смислового акценту з об'єкта нападу (злочинності) на об'єкт захисту (людину, суспільство).

08.03—04.11.918.

343.919:343.346 Піддубна А. Особа винного у вчиненні злочину проти безпеки дорожнього руху на пасажирському автотранспорті / Аліна Піддубна // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 3. С. 92—95.

Досліджено генезис поняття «особа злочинця», з'ясовано його кримінологічну характеристику. Акцентовано увагу на структурі особи винного у вчиненні злочинного порушення правил безпеки дорожнього руху та експлуатації пасажирського автотранспорту. Виділено детермінанти суспільно небезпечної поведінки цих осіб.

08.03—04.11.919.

343.535 Пивоваров В. Кримінальні банкрутства: деякі питання кримінологічних досліджень / В. Пивоваров // Право України. 2011. № 3. С. 252—259.

Статтю присвячено актуальним проблемам кримінологічного дослідження злочинців, пов'язаних із процедурою банкрутства. Наголошено на необхідності кримінологічного дослідження кримінальних банкрутств як виду злочинів. Запропоновано класифікацію кримінальних банкрутств. Сформульовано деякі актуальні заходи запобігання цим злочинам.

08.03—04.11.920.

343.915:343.976:351.761.3 Прохоренко С. М. Напрями вдосконалення діяльності працівників міліції під час проведення антинаркотичних профілактичних заходів у школах / С. М. Прохоренко // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 209—212.

Визначено проблеми, з якими стикаються працівники міліції під час проведення антинаркотичних профілактичних заходів у школах, та запропоновано шляхи їх вирішення. Зазначено цілі проведення бесід працівника міліції у навчальних закладах: зміна ціннісного орієнтиру дітей, формування особистої відповідальності за свою поведінку, недопущення схиляння дітей до вживання наркотиків з допомогою пропаганди

здорового способу життя, формування антинаркотичних настанов та профілактичної роботи, яка повинна здійснюватися одночасно з працівниками освітянського закладу.

08.03—04.11.921.

343.9:343.541 Шигонін О. Б. Класифікація вбивств із сексуальних мотивів / О. Б. Шигонін // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 275—279.

Запропоновано комплексну кримінологічну класифікацію вбивств із сексуальних мотивів (сексуальних вбивств), побудовану з урахуванням оптимальної сукупності значущих ознак даного виду злочинів: залежно від механізму реалізації злочинного наміру, у залежності від місця вчинення злочину, від способу вчинення, від суб'єкта, від особливостей детермінації, від мотивації, від жертви злочину, від наявності рецидиву злочинів, від кількості учасників та за кількістю епізодів.

Див. також: 01.03—04.11.59, 11.03—04.11.1113, 11.03—04.11.1130, 12.03—04.11.1149.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Автореферати

08.03—04.11.922.

343.211 Казначеева Д. В. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Казначеева Дар'я Володимирівна; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2011. 20 с.

Вивчено історію виникнення й розвитку умовно-дострокового звільнення від відбування покарання у кримінальному праві. Визначено співвідношення умовно-дострокового звільнення від відбування покарання з іншими кримінально-правовими категоріями. Досліджено чинне законодавство, що регулює умовно-дострокове звільнення. Охарактеризовано з наукових позицій зміст, сутність й структуру умовно-дострокового звільнення від відбування покарання. Досліджено формальну та матеріальну підстави застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання. Проведено аналіз правових умов і наслідків застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання. З'ясовано питання здійснення контролю за умовно-достроково звільненими під час іспитового строку. Проаналізовано досвід пенітенціарних систем закордонних країн стосовно регулювання умовно-дострокового звільнення від відбування покарання. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення діючого кримінального та кримінально-виконавчого законодавства України, що регламентує інститут умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

08.03—04.11.923.

343.825 Шкута О. О. Виправлення та ресоціалізація засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Шкута Олег Олегович; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2011. 20 с.

Досліджено стан і напрями сучасної наукової розробки порушеної проблеми в кримінально-виконавчій науці. На основі існуючих підходів у науці кримінально-виконавчого права сформува-ти доктринальне визначення поняття виправлення і ресоціалізації засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки. З'ясовано значення основних принципів кримінально-виконавчого законодавства для виправлення і ресоціалізації засудже-них, які відбувають покарання у виправних ко-лоніях середнього рівня безпеки. Визначено пра-вовий статус засуджених, які відбувають пока-рання у виправних колоніях середнього рівня безпеки. Надано розгорнуту характеристику за-собів виправлення і ресоціалізації засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки. Розроблено пропо-зиції щодо вдосконалення кримінально-виконав-чого законодавства України, галузевих норма-тивно-правових актів та практики їх застосуван-ня щодо виправлення і ресоціалізації таких за-суджених.

Статті

08.03—04.11.924.

343.8(177) Коваленко В. В. Підвищення ролі органів виконання покарань у реалізації завдань кримінально-виконавчої політики України / В. В. Коваленко, О. Г. Колб // Бюлетень Міні-стерства юстиції України. 2011. № 2. С. 66—77.

Розглянуто поняття і зміст кримінально-вико-навчої політики. Визначено роль органів вико-нання покарань у реалізації кримінально-вико-навчої політики. На підставі проведеного аналі-зу існуючих наукових джерел зроблено висно-вок, що найдоцільнішими в її формуванні сьо-годні є кримінально-виконавчі засади діяльності держави та суспільства у сфері виконання кри-мінальних покарань.

08.03—04.11.925.

343.8 Коваленко В. Про деякі шляхи удоско-налення діяльності органів та установ виконан-ня покарань у проектах нормативно-правових актів та наукових джерелах / Валентин Кова-ленко, Олександр Колб // Вісник Національної академії прокуратури України. 2011. № 1. С. 63—71.

Здійснено аналіз окремих напрямів і форм упорядкування діяльності органів і установ ви-конання покарань України, що пропонуються у різних проектах нормативно-правових актів і наукових джерелах у сфері кримінально-вико-навчої діяльності. Запропоновано авторське ба-чення вирішення зазначених завдань.

12.00.09. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

09.03—04.11.926.

343.132(477) Булейко О. Л. Участь понятьх у кримінальному процесі : монографія / О. Л. Булейко. — К. : КНТ, 2010. — 169 с.

Досліджено теоретичні та практичні проблеми, пов'язані із функціонуванням у кримінально-процесуальному праві України інституту понятьх. Спираючись на положення теорії кримінального процесу і узагальнення досвіду судово-слідчої практики, досліджено процесуальний статус понятого і особливості його участі під час провадження процесуальних дій. Розроблено пропозиції щодо удосконалення кримінально-процесуального законодавства України шляхом трансформації інституту понятьх.

09.03—04.11.927.

343.123.1 Гловук І. В. Судова діяльність у досудових стадіях кримінального процесу: теорія і практика : монографія / І. В. Гловук. — О. : Фенікс, 2010. — 232 с.

Розглянуто правову природу та напрями реалізації судової діяльності у досудових стадіях кримінального процесу України. Розроблено основи концепції функцій суду у досудових стадіях кримінального процесу. Визначено мету, об'єкт, предмет та межі судової діяльності у досудовому провадженні. Розкрито правові засади судової діяльності із застосування заходів кримінально-процесуального примусу при наданні дозволів на провадження процесуальних та оперативно-розшукових дій щодо розгляду скарг на дії, бездіяльність і рішення владних суб'єктів кримінального процесу.

09.03—04.11.928.

343.14 Гмирко В. П. Доказування в кримінальному процесі: діяльнісна парадигма : Теоретичний аналіз. Проблематизація. СМД-репрезентація : монографія / В. П. Гмирко. — Д. : АМСУ, 2010. — 313 с.

На основі осмислення доктринальних поглядів, репрезентованих у сучасній процесуалістиці, запропоновано нову концептуальну схему доказування у кримінальному процесі, яка ґрунтується на використанні положень системомислєдіяльнісної методології. Трактуючи діяльність доказування у кримінальному процесі як складову вироблення правних рішень, розглянуто змістовну проблематику її мети, способу, засобів, носіїв, перетворювального процесу та продукту.

09.03—04.11.929.

343.13(477) Гультай М. М. Деякі проблемні питання кримінального судочинства /

М. М. Гультай. — Х. : Харків юрид., 2010. — 124 с. (Настільна книга судді).

Розглянуто проблемні питання істотності порушень КПК України як підстав до скасування вироку. Визначено прогалини і помилки при відправленні правосуддя. Надано класифікацію судових помилок та її характеристику. Проаналізовано співвідношення істотних і неістотних порушень кримінально-процесуального закону. Розглянуто особливості вітчизняної моделі ювенальної юстиції. Висвітлено корупційні діяння та шляхи підвищення ефективності процесуального законодавства.

09.03—04.11.930.

343.123.1(477)(075.8) Дізнання в ОВС: процесуальна діяльність : навч. посіб. у схемах і таблицях / Г. М. Степанова, А. С. Симчук, М. М. Гончар [та ін.] ; МОН України. — К. : КНТ, 2010. — 192 с.

Визначено місце та роль дізнання у системі кримінального процесу України. Розглянуто основні поняття та значення дізнання, гарантії та функції діяльності органу дізнання, суб'єкти їх повноважень. Проаналізовано повноваження органу дізнання й особи, яка провадить дізнання, зміст їх кримінально-процесуальної діяльності з урахуванням норм Конституції України, чинного законодавства, сучасних досягнень кримінально-процесуальної науки. Висвітлено взаємодію органів дізнання з іншими структурними підрозділами ОВС.

09.03—04.11.931.

343.125 Коваленко Є. Г. Кримінально-процесуальні строки при застосуванні заходів процесуального примусу : монографія / Є. Г. Коваленко, Г. Я. Коваленко. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 192 с.

Визначено поняття кримінально-процесуальних строків, досліджено проблеми їх обчислення та дотримання при застосуванні заходів процесуального примусу. Обґрунтовано необхідність коригування деяких передбачених в КПК України строків, пов'язаних із застосуванням заходів процесуального примусу, та встановлення нових. Запропоновано інші шляхи розв'язання проблемних моментів щодо кримінально-процесуальних строків при застосуванні заходів процесуального примусу, які виникають у практичній діяльності ОВС та прискорення кримінального судочинства.

09.03—04.11.932.

343.163(477)(075.8) Козьяков І. М. Прокурор в апеляційному провадженні у кримінальних справах : навч. посіб. / І. М. Козьяков, Н. В. Лісова ; МОН України. — К. : Алерта, 2010. — 148 с.

На основі чинного кримінально-процесуаль-

ного законодавства України, узагальнення практики участі прокурорів в апеляційному провадженні та власного практичного досвіду авторів, розглянуто актуальні правові проблеми інституту апеляційного провадження у кримінальному судочинстві, структуру, зміст і види апеляцій, реалізацію повноважень прокурора у цій сфері. Запропоновано методику виявлення судових помилок, що можуть бути підставами для апеляції. Викладено рекомендації з питань підготовки прокурора до участі в апеляційному провадженні, апробовані у практичній діяльності. Розроблено тактику цього виду прокурорської діяльності.

09.03—04.11.933.

343.13(075.8) Кримінальний процес : підручник / за ред. Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної ; МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Право, 2010. — 608 с.

Підручник написано на основі Конституції України з урахуванням практики Європейського суду з прав людини, правових позицій Конституційного Суду України, постанов пленуму Верховного Суду України. Розглянуто систему, принципи кримінального процесу, процесуальний статус його суб'єктів та порядок провадження по розслідуванню та судовому розгляду кримінальних справ. Розкрито особливості стадій та процедур, які є новими для кримінально-процесуального законодавства України, апеляційного та касаційного провадження, оскарження до суду рішень та дій органів дізнання, слідчого, прокурора, дачі згоди суду на рішення про обмеження конституційних прав і свобод осіб, що беруть участь у досудових стадіях кримінального процесу.

09.03—04.11.934.

343.13(477)(094.1) Кримінально-процесуальний кодекс України : наук.-практ. комент. : станом на 1 січня 2010 р. / за ред. В. Т. Маляренка, В. Г. Гончаренка. — 6-те вид., переробл. та допов. — К. : Юрисконсульт : Юстініан, 2010. — 896 с.

У Коментарі детально роз'яснено норми чинного КПК України з прийнятими змінами та доповненнями станом на 1 січня 2010 р. Наведено матеріал судової практики в поєднанні з науковим підходом. Використано законодавчі акти, у яких регламентуються ті чи інші процесуальні дії, рішення Конституційного Суду України, роз'яснення, що містяться у постановах пленуму Верховного Суду України. У шостому виданні враховано всі зміни, що сталися у нормативно-правовій базі на 1 січня 2010 р.

09.03—04.11.935.

343.13(477)(076) Кучинська О. П. Кримінально-процесуальні документи. Досудове та судове провадження : навч.-практ. посіб. / О. П. Кучинська. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 408 с. (Законодавство).

Висвітлено порядок і наведено зразки кримі-

нально-процесуальних документів. В основу всіх зразків покладено конкретні процесуальні документи, при цьому змінено час і місце складання останніх, прізвища учасників кримінальної справи. Зразки містять доцільні формулювання при викладенні матеріалу та посилання на відповідні норми кримінально-процесуального і кримінального законів. Надано загальні рекомендації щодо складання процесуального документа з посиланням на відповідні норми кримінально-процесуального і кримінального права.

Автореферати

09.03—04.11.936.

343.13(043.3) Андрусяк В. Б. Функції органів досудового слідства в кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Андрусяк Володимир Богданович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 20 с.

Визначено поняття, зміст та сутність кримінально-процесуальної функції через аналіз її розвитку в науці кримінального процесу і кримінально-процесуального законодавстві. Встановлено систему та надано класифікацію кримінально-процесуальних функцій, з'ясовано їх призначення. Виявлено взаємозв'язок і співвідношення функцій кримінального судочинства із процесуальними функціями його учасників. Розкрито зміст, поняття, сутність та правову природу досудового слідства в сучасному кримінальному процесі України, уточнено його мету та завдання з урахуванням історичних передумов виникнення й перспектив подальшого розвитку. Охарактеризовано гносеологічну природу виникнення функцій органів досудового слідства та їх місце в системі інших функцій кримінального процесу. З'ясовано, чи відповідає кримінально-процесуальна діяльність слідчого, яка здійснюється ним відповідно до норм чинного КПК України, його основній функції розслідуванню справи.

09.03—04.11.937.

343.12(043.3) Бандурка С. О. Реалізація органами досудового розслідування процесуальних повноважень : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Бандурка Сергій Олександрович ; Класичний приватний ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 20 с.

Визначено поняття та систему процесуальних повноважень органів досудового розслідування, їх класифікацію, ознаки та межі реалізації на досудових стадіях кримінального процесу. Проаналізовано правове забезпечення реалізації органами досудового розслідування процесуальних повноважень у сучасних умовах. Виявлено провідні напрямки організаційної діяльності органу дізнання, його компетенцію та практику застосування їм його повноважень у разі здійснення оперативно-розшукових, процесуальних, слідчих дій на стадії порушення криміналь-

ної справи та під час проведення досудового розслідування. Сформульовано авторське визначення правового механізму реалізації процесуальних повноважень на досудових стадіях кримінального процесу, розроблено теоретичну модель системи повноважень органу дізнання та процесуальних повноважень слідчого. Розглянуто статус слідчого, місце в ньому його процесуальних повноважень та заходи забезпечення їх реалізації на досудових стадіях кримінального процесу.

09.03—04.11.938.

343.163(043.3) Бегма А. П. Прокурор як суб'єкт кримінально-процесуальної діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Бегма Андрій Петрович*; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 20 с.

З'ясовано сутність діяльності прокурора як суб'єкта кримінального процесу в Україні. Проаналізовано стан наукових досліджень із зазначених питань. Визначено місце і роль прокуратури щодо забезпечення законності під час здійснення кримінально-процесуальної діяльності відповідними владними органами держави. Узагальнено слідчу, судову і прокурорську діяльність у ході провадження по кримінальних справах з метою виявлення шляхів вдосконалення. Вивчено досвід провадження по кримінальних справах у зарубіжних країнах. Встановлено особливості діяльності прокурора в різних стадіях кримінального процесу. Розроблено рекомендації з метою поліпшення практичної діяльності прокурорів у кримінальному судочинстві та внесено пропозиції щодо вдосконалення кримінально-процесуального законодавства України.

09.03—04.11.939.

343.98(043.3)+351.745.7(043.3) Карпов О. Н. Використання можливостей міжнародних поліцейських організацій у розшуку злочинців: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Карпов Олександр Никифорович*; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011.-20 с.

Визначено зміст міжнародного співробітництва держав у протидії злочинності, роль та місце міжнародного розшуку у здійсненні такої діяльності. Розкрито поняття, зміст, функції, основні етапи міжнародного розшуку, окреслено коло його суб'єктів та об'єктів. Визначено сучасний стан нормативного регулювання правовідносин зі здійснення міжнародного розшуку у структурі кримінально-процесуального законодавства України; показано можливості міжнародних поліцейських організацій у розшуку злочинців. Охарактеризовано стан співробітництва правоохоронних органів України з компетентними органами зарубіжних країн з питань міжнародного розшуку. Сформульовано пропозиції з удосконалення кримінально-процесуального, оперативно-розшукового законодавства України у сфері регулювання міжнародного розшуку, а також методичного забезпечення розшукової діяльності.

09.03—04.11.940.

343.1(477):340.13(043.3) Коваль А. А. Техніка формування норм права: кримінально-процесуальний аспект: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Коваль Алла Анатоліївна*; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 20 с.

Досліджено правову природу норм кримінально-процесуального права за допомогою вивчення поняття «кримінально-процесуальна норма», її характерних ознак, походження, особливостей структури та видів. З'ясовано поняття «юридична техніка» з урахуванням розгляду її підвидів. Сформульовано поняття техніки формування кримінально-процесуальних норм через розкриття її змісту. Розроблено способи формування норм кримінально-процесуального права. Окреслено типові недоліки у формуванні кримінально-процесуальних норм на підставі аналізу сучасного кримінально-процесуального законодавства України. Визначено напрямки подолання помилок у формуванні норм кримінально-процесуального права.

09.03—04.11.941.

343.14(043.3) Корсун В. Я. Суд як суб'єкт кримінально-процесуального доказування: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Корсун Володимир Ярославович*; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 16 с.

Визначено поняття кримінально-процесуального доказування. З'ясовано місце суду серед суб'єктів кримінально-процесуального доказування. Розглянуто правову природу діяльності суду у процесі збирання, перевірки та оцінки доказів та їх джерел. Охарактеризовано повноваження суду при перевірці та оцінці доказів при наданні згоди на обмеження конституційних прав. Вивчено позиції юристів (практичних працівників) щодо сучасного стану правового регулювання і проблемних питань правозастосування у сфері здійснення кримінально-процесуального доказування судом. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавчого регулювання участі суду у кримінально-процесуальному доказуванні.

09.03—04.11.942.

343.1(477)(043.3) Малярчук Т. В. Понятійний апарат кримінально-процесуального права України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Малярчук Тетяна Володимирівна*; Нац. акад. внутр. справ. — К., 2011. — 16 с.

Визначено критерії і загальні положення оцінки якості та ефективності нормативно-правових актів. Виокремлено законодавчі дефініції як необхідні умови ефективного використання понятійного апарату кримінально-процесуального права. З'ясовано вплив мовного фактора на ефективність кримінально-процесуальних норм. Сформульовано загальні правила лексико-граматичного, логічного, системного аналізу понять кримінально-процесуального права. Розкрито особливості аналізу оціночних понять кримінально-процесуального права. Сформульовано

пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення кримінально-процесуального законодавства та практики його застосування.

09.03—04.11.943.

343.126(477)(043.3) Статіва І. І. Початковий етап підготовчого провадження в кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Статіва Іван Ігорович*; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. Д., 2011. — 20 с.

Визначено історичні передумови виникнення та становлення початкового етапу підготовчого провадження у кримінальному процесі України. Виявлено тенденції розвитку початкового етапу підготовчого провадження в державах, де він ґрунтується на його «радянській» моделі (у тому числі й України). Опрацьовано наукові уявлення про альтернативні («західні») практики побудови початкового етапу підготовчого провадження. Сконструйовано теоретичну модель діяльності правоохоронних органів на початковому етапі підготовчого провадження у кримінальному процесі. Порівняно опрацьована дисертантом теоретична модель діяльності правоохоронних органів на початковому етапі підготовчого провадження із закріпленою в КПК її законодавчою моделлю. Виявлено «розриви», «нестикуння» між встановленим вітчизняним законом порядком діяльності на початковому етапі підготовчого провадження та практикою його виконання з наступним аналізом причин їх існування. Опрацьовано законопроектні пропозиції щодо реформування початкового етапу підготовчого провадження в кримінальному процесі України.

09.03—04.11.944.

343.151(477)(043.3) Шумов В. В. Вирок суду при спрощеній формі судового розгляду кримінальних справ: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / *Шумов Владислав Володимирович*; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х., 2011. 18 с.

Розкрито правову природу, сутність та зміст вироку суду і його значення як акту правосуддя. Надано перелік випадків, у яких спрощена форма судового розгляду кримінальних справ не може бути застосована. Визначено правові гарантії забезпечення прав учасників процесу (потерпілого, обвинуваченого тощо) при застосуванні спрощеної форми судового розгляду. Показано специфіку постановлення вироку при застосуванні судом спрощеної форми судового розгляду. Зазначено правові якості вироку, постановленого при спрощеній формі судового розгляду. Здійснено порівняльний аналіз питань, які вирішуються судом при звичайній та спрощеній формах судового розгляду. Запропоновано науково-практичні рекомендації, спрямовані на підвищення ефективності кримінального судочинства і покращення якостей вироків при застосуванні спрощеної форми судового розгляду. Виділено основні напрямки удосконалення чинного кримінально-процесуального законодав-

ства щодо забезпечення застосування спрощеної форми судового розгляду і винесення законних та обґрунтованих вироків суду.

Див. також: 11.03—04.11.1098.

Статті

09.03—04.11.945.

343.211.3 Артамонова Е. А. Права потерпевшего и права обвиняемого в уголовном судопроизводстве должны быть сбалансированы / *Е. А. Артамонова* // Российская юстиция. 2011. № 2. С. 47—50.

Обоснована необхідність сбалансировать в уголовном процессе права обвиняемого и права потерпевшего, в частности, законодательно предоставить последнему право пользоваться услугами адвоката на допросе, поддерживать обвинение в случае отказа от него государственного обвинителя, закрепить согласие потерпевшего в качестве необходимого условия для прекращения уголовного дела (преследования) по нереабилитирующим основаниям.

09.03—04.11.946.

343.131 Бараннік Р. В. Особливості охорони інформації, що становить таємницю у кримінальному судочинстві / *Р. В. Бараннік, П. Г. Назаренко* // Адвокат. 2011. № 4. С. 15—18.

Досліджено види таємниць у кримінальному судочинстві. Визначено зміст поняття таємниці досудового розслідування і судового розгляду кримінальної справи. Розглянуто особливості правової охорони інформації, що становить таємницю дізнання, досудового слідства, а також судового розгляду у кримінальних справах. Підкреслено, що такі правові інститути, як таємниця досудового розслідування і таємниця судового розгляду, належать до категорії професійних таємниць.

09.03—04.11.947.

343.162(477) Бісюк О. С. Окрема думка судді в кримінальному процесі / *О. С. Бісюк* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 525—531.

З'ясовано змістове наповнення правових засад, на підставі яких суддя може викласти окрему думку. Досліджено поняття «окрема думка судді» в різних країнах та правових системах. Висвітлено механізм реалізації окремої думки судді у порівнянні з правом зарубіжних держав. Внесено пропозиції щодо запозичення та ведення аналогічних механізмів реалізації окремої думки судді в Україні.

09.03—04.11.948.

343.9:343.575 Бобырев В. Г. О комплексной системе признаков наркотических средств, психотропных веществ и сопутствующих им соеди-

нений / В. Г. Бобырев // Судебная экспертиза. 2011. № 1. С. 5–9.

Отмечено, что правоприменительная практика по самым разным категориям уголовных дел и розыскных мероприятий, связанных с противодействием незаконному обороту наркотических средств, психотропных веществ и их аналогов, зачастую сталкивается с неполнотой доказательственной информации. Обоснована необходимость разработки комплекса признаков для наркотических средств, психотропных веществ и сопутствующих им соединений с целью получения полной и объективной доказательственной информации.

09.03–04.11.949.

343.196 Быков В. М. Каким быть суду второй инстанции в уголовном судопроизводстве? / В. М. Быков // Российская юстиция. 2011. № 2. С. 38–41.

Рассмотрены актуальные проблемы проверки судом второй инстанции законности, обоснованности и справедливости решений суда первой инстанции. Рассмотрен дискуссионный вопрос, в каком порядке целесообразно проверять эти решения в апелляционном или кассационном. Сделан вывод о том, что суд второй инстанции должен иметь право самостоятельно выбирать порядок проверки решений суда первой инстанции — апелляционный или кассационный, исходя из основания жалобы.

09.03–04.11.950.

343.195(470) Ведищев Н. П. Особенности защиты при проведении предварительного слушания в суде с участием присяжных заседателей / Н. П. Ведищев // Адвокат. 2011. № 3. С. 14–27.

Изучена одна из стадий уголовного судопроизводства России — производство по уголовным делам, рассматриваемых судом с участием присяжных заседателей. На примерах судебной практики Верховного Суда РФ рассмотрены основания назначения и особенности проведения предварительного слушания в суде с участием присяжных заседателей. Выделены характерные ошибки, допускаемые адвокатом и другими участниками процесса на данном этапе уголовного судопроизводства. Внесен ряд предложений по улучшению уголовно-процессуального законодательства.

09.03–04.11.951.

343.11(477) Власова Г. П. Сутність та завдання спрощеного кримінального судочинства / Г. П. Власова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОНмолодьспорт України, НУ ОЮА. — О., 2011. — Вип. 57. — С. 511–516.

Досліджено зміст вартісного, цінового та кількісного критеріїв, що беруться за основу під час визначення вартості майна, яким заволоділа особа. Звернено увагу на необхідність врахування цих критеріїв, на недоліки щодо встановлен-

ня вартісного критерію у КК України. Проаналізовано найпоширеніші способи вказівки на майнові величини, які на теперішньому етапі активно застосовуються у КК зарубіжних держав.

09.03–04.11.952.

343.215 Вовк І. Умови застосування аналогії у кримінальному судочинстві України / І. Вовк // Право України. 2011. № 3. С. 291–297.

Розглянуто умови, дотримуючись яких у кримінальному судочинстві можливо застосовувати аналогію. Проаналізовано погляди науковців щодо переліку умов, необхідних для її використання. Обґрунтовано позицію, що тлумачення діяльності, яка передуює застосуванню норми права, але не є умовою, що робить допустимим застосування аналогії.

09.03–04.11.953.

343.132 Войтович І. І. Розвиток процесуальної форми невідкладних слідчих дій в кримінальному процесі / Іван Іванович Войтович // Наше право. — 2011. — № 1, ч. 1. — С. 141–145.

Висвітлено історичний розвиток процесуальної форми невідкладних слідчих дій. Визначено поняття «невідкладні слідчі дії» на теперішньому етапі. Розглянуто першочерговість невідкладних слідчих дій відносно інших слідчих дій. Визначено юридичну силу результатів невідкладних слідчих дій, незважаючи на те, що вони були проведені до моменту порушення кримінальної справи.

09.03–04.11.954.

343.1:340.13 Гемай С. О. Питання окремих видів нетипових норм кримінально-процесуального права / С. О. Гемай // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 219–222.

Досліджено питання окремих видів нетипових норм кримінально-процесуального права з урахуванням їх службової ролі щодо норм кримінального права та динамічність регульованих ними кримінально-процесуальних відносин. Проаналізовано нетипові норми права: загальнозакріплені норми, або норми-начала, установчі норми, або норми-принципи, прогностичні норми, або норми-цілі, декларативні норми, або норми оголошення, дефінітивні норми, або норми дефініції, а також оперативні норми, або норми-інструменти, колізійні норми, або норми-арбітри.

09.03–04.11.955.

343.291 Дроздов О. М. Проблеми дотримання розумних строків під час ознайомлення обвинуваченого і його захисника з матеріалами справи / О. М. Дроздов // Адвокат. 2011. № 2. — С. 26–30.

Проаналізовано питання щодо затримання розумних строків кримінального судочинства у ході ознайомлення обвинуваченого та його захисника з матеріалами кримінальної справи. Запропоновано шляхи по удосконаленню кримінально-процесуального законодавства по регулюванню наведеного інституту.

09.03—04.11.956.

343.195(470) Дудко Н. А. Право обвиняемого на суд присяжных: действие уголовно-процессуального закона во времени / *Нина Алексеевна Дудко* // Журнал российского права. — 2011. — № 3. — С. 80—84.

Проведен анализ уголовно-процессуального законодательства. Отмечено, что применять статьи УПК РФ, регламентирующие производство в суде присяжных, в том числе и нормы ч. 5 ст. 217 УПК РФ, можно только после даты введения суда присяжных в соответствующем субъекте РФ. Подчеркнуто, что только с указанной в законе даты введения суда присяжных обвиняемый приобретает право на рассмотрение дела судом с участием присяжных заседателей, следовательно может разъяснить обвиняемому право на суд присяжных, а обвиняемый — заявлять ходатайство о рассмотрении его дела судом с участием присяжных заседателей.

09.03—04.11.957.

343.13(470) Зажицкий В. И. Нужны ли уголовному процессу задачи? / *В. И. Зажицкий* // Российская юстиция. 2011. № 4. С. 22—26.

Проведен системный научный анализ предписаний уголовно-процессуального закона, определяющих назначение уголовного судопроизводства. Показано, что данное правовое понятие недостаточно отражает общесоциальную направленность уголовно-процессуальной деятельности. Обоснована необходимость более полного формулирования в УПК РФ задач уголовного процесса, в числе которых непременно должны быть указаны задачи полного и быстрого раскрытия преступлений и изобличение виновных.

09.03—04.11.958.

343.144(477) Калинюк Н. М. До питання про генезис інституту очної ставки як слідчої дії / *Н. М. Калинюк* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 560—567.

Досліджено інститут очної ставки як слідчої дії. Висвітлено питання генезису, теорії і практики очної ставки, акцентовано увагу на перспективах її розвитку. Підкреслено, що самостійне процесуальне значення та законодавче закріплення у праві України ця слідча дія отримала у зв'язку із прийняттям КПК УРСР 19761 р. Зазначено, що чинний КПК України передбачає, окрім загальних правил провадження слідчих дій, низку спеціальних вимог проведення очної ставки, обов'язкові при проведенні очної ставки з різними учасниками процесу.

09.03—04.11.959.

343.144(477) Калинюк Н. М. Кримінально-процесуальні перспективи дистанційної очної ставки в Україні / *Наталія Миколаївна Калинюк* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 1. — С. 287—291.

Розглянуто теоретичні питання щодо запровадження у національному кримінально-процесуальному законодавстві норми, яка передбачала би право слідчого на проведення при розслідуванні злочину дистанційної очної ставки. Підкреслено, що дистанційна очна ставка відповідає важливим критеріям ефективності кримінального судочинства в національному праводержавотворенні.

09.03—04.11.960.

343.14(477) Капліна О. Проблеми допустимості доказів, поданих відповідно до статті 66 КПК України особами із використання технічних засобів отримання інформації / *О. Капліна, В. Маринів* // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 3. — С. 238—249.

Проаналізовано можливості законного використання у доказуванні матеріалів, одержаних приватними особами за допомогою технічних засобів отримання інформації. Визначено відповідність чинного законодавства потребам правозастосовної практики з означених проблем. З'ясовано рівень захищеності прав та законних інтересів громадян при отриманні та приєднанні до матеріалів кримінальної справи подібного роду матеріалів.

09.03—04.11.961.

343.131(477) Король В. В. Забезпечення єдності судової практики у кримінальних справах як прояв рівності учасників судового процесу / *В. В. Король, Л. В. Мединська* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 489—495.

Досліджено проблеми забезпечення єдності судової практики як прояву рівності учасників судового процесу. Обґрунтовано положення, що рівність у кримінальному судочинстві повинна забезпечуватися судом при постановленні справедливого вироку та призначенні покарання відповідно до закону та із врахуванням суду, які визнані Верховним Судом України обов'язковими при розгляді аналогічних кримінальних справ.

09.03—04.11.962.

343.131 (477) Корчева Т. В. Удосконалення розгляду судом скарги на постанову про порушення кримінальної справи / *Т. В. Корчева* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 112. С. 129—137.

Розглянуто питання щодо прав громадян звертатися до суду зі скаргою на постанову про порушення кримінальної справи. Вивчено проблеми здійснення судового контролю за діями і рішеннями органів досудового розслідування, які виносять таку постанову. Внесено пропозиції по удосконаленню процесуального порядку розгляду судом скарг на постанову про порушення кримінальної справи.

09.03—04.11.963.

343.132(477) Котова А. А. Понятій як суб'єкт кримінально-процесуальної діяльності / А. А. Котова // Адвокат. — 2011. — № 2. — С. 42—45.

Досліджено основні питання законодавчого закріплення інституту понятого в кримінальному процесі України. Висвітлено і проаналізовано ключові недоліки існування цього інституту. Запропоновано шляхи їх викорінення з використанням міжнародного досвіду. Визначено необхідність перегляду на законодавчому рівні місця і ролі інституту понятих у кримінальному процесі України з огляду на перспективи розвитку кримінального судочинства.

09.03—04.11.964.

343.121.4+343.131.5 Кучевський П. Надання адвокатом правової допомоги свідку / Петро Кучевський // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 1. — С. 118—120.

Досліджено правовий статус адвоката при наданні правової допомоги свідку у кримінальному процесі. Обґрунтовано ефективність порядку та методів його допиту, забезпечення його прав і законних інтересів під час як допиту і провадження інших слідчих дій з його участю. Підкреслено, що адвокат запрошується свідком або його законним представником, а також іншими особами на його прохання чи за згодою. Він не може брати участь у процесі як спеціаліст, оскільки не зобов'язаний сприяти органам досудового розслідування та суду у виявленні, закріпленні та вилученні доказів.

09.03—04.11.965.

343.133 Мартынова С. И. Состязательность сторон на досудебной стадии уголовного процесса: теоретико-прикладные проблемы / С. И. Мартынова // Адвокат. — 2011. — № 4. — С. 25—28.

Рассмотрен один из важнейших принципов уголовного процесса — состязательность сторон на досудебной стадии уголовного процесса. Исследованы отдельные теоретические и прикладные вопросы реализации данного принципа в уголовном процессе. Проанализирована деятельность субъектов уголовного процесса в ходе проведения предварительного следствия в аспекте заявленной темы исследования.

09.03—04.11.966.

343.14(477+73+430).001.36 Назаров В. В. Обмеження конституційних прав людини при проведенні обшуків за кримінально-процесуальним законодавством України, США та Німеччини: порівняльний аспект / Віктор Володимирович Назаров // Наше право. — 2011. — № 1, ч. 2. — С. 153—159.

На основі чинного кримінально-процесуального законодавства України, США та Німеччини здійснено порівняльний аналіз проведення відповідними органами розслідування такої слідчої дії, як обшук. Виявлено спільні та

відмінні правові норми, що регулюють обмеження прав людини. Підкреслено, що пануючою доктриною у розглянутих країнах є контроль над злочинністю, що передбачає обмеження певних прав і законних інтересів осіб, установлення нових кримінальних заборон.

09.03—04.11.967.

343.132 Осмолян В. А. Право учасників кримінального процесу на ознайомлення із матеріалами кримінальної справи в суді: порівняльно-правовий аспект / В. А. Осмолян // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 334—340.

Розглянуто питання про необхідність удосконалення кримінально-процесуального законодавства України на підставі вивчення та порівняння тих процесів реформування, які відбуваються у сусідніх державах. Досліджено питання ознайомлення учасників досудового слідства з матеріалами кримінальної справи. Винесено на розгляд пропозиції щодо інновації даної ланки питань у вітчизняному законодавстві.

09.03—04.11.968.

343.122 Пилипенко Д. О. Окремі проблеми, що виникають у кримінальних справах приватно-публічного обвинувачення, та шляхи їх подолання / Д. О. Пилипенко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 4. — С. 128—131.

Розглянуто актуальні проблеми кримінального процесу, які виникають під час провадження у справах приватнопублічного обвинувачення. Запропоновано внести зміни до кримінально-процесуального законодавства, спрямовані на удосконалення процесу провадження за вказаною категорією кримінальних справ та поліпшення процесуального статусу особи, що постраждала внаслідок вчинення злочину.

09.03—04.11.969.

343.132(470) Пилюк А. В. Правовое положение следователя в современном уголовном процессе России / А. В. Пилюк // Российская юстиция. — 2011. — № 3. — С. 33—37.

Проанализированы положения уголовно-процессуального законодательства РФ, регулирующие соби́рание доказательств следователем на стадии предварительного расследования уголовного дела. Отмечено, что отнесение в УПК РФ следователя к стороне обвинения оценивается автором критически, поскольку характер российского уголовного процесса исключает возможность превращения защитника в самостоятельного субъекта соби́рания доказательств на данной стадии. Обращено внимание на имеющиеся проблемы и высказаны предложения по совершенствованию действующего законодательства.

09.03—04.11.970.

343.131(477) Романюк А. Б. Вплив правових позицій Конституційного Суду України на фор-

мування вітчизняного кримінально-процесуального права / *А. Б. Романюк* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 298—303.

Розглянуто форми впливу Конституційного Суду України на формування сучасного кримінального судочинства Української держави. Проаналізовано функції даного органу, які визначають його роль у кримінально-процесуальній правотворчості. На прикладі окремих рішень Конституційного Суду України наочно показано значення діяльності цього органу для розвитку та удосконалення кримінального процесу України.

09.03—04.11.971.

343.122(470) *Рохлин В. И. Потерпевший в уголовном процессе / В. И. Рохлин, В. Г. Казанцев* // Адвокат. 2011. № 5. С. 11—15.

Рассмотрены вопросы современного положения потерпевшего в уголовно-процессуальном законодательстве РФ. Приведены предложения по совершенствованию понятия «потерпевший» и по расширению прав потерпевшего в уголовном процессе. Подчеркнуто, что в качестве потерпевшего должен признаваться не только тот человек, которому преступлением уже причинен какой-либо вред, но и тот, кому приготовлением или покушением на совершение преступления попытались нанести вред, но не смогли фактически это сделать по не зависящим от воли преступников обстоятельствам.

09.03—04.11.972.

343.16(73+410) *Руденко В. Н. Участие граждан в дознании в странах общего права / В. Н. Руденко* // Российская юстиция. 2011. № 2. С. 16—18.

Рассмотрено участие граждан в составе коронерских жюри в предварительном расследовании фактов смерти при невыясненных обстоятельствах и в установлении фактов по гражданским делам. Отмечено, что состав жюри формируется коронером посредством случайного отбора из числа граждан, имеющих право быть присяжными заседателями и проживающих в районе юрисдикции суда, по решению которого проводится расследование факта смерти.

09.03—04.11.973.

343.123.1 *Русанова О. Визначення поняття і процесуального статусу особи, яка провадить дізнання / Олеся Русанова* // Юридична Україна. 2011. № 4. С. 94—97.

Запропоновано авторське визначення поняття «особа, яка провадить дізнання» та її повноваження. Обґрунтовано доцільність введення у кримінально-процесуальне законодавство відповідної норми та сформульовано проект її змісту. Підкреслено, що законодавче врегулювання поняття «особа, яка провадить дізнання» сприятиме забезпеченню законності у діяльності міліції як органу дізнання та допоможе практичним

працівникам, керуючись законом, чітко уявити коло своїх прав і обов'язків при здійсненні розслідування у формі дізнання.

09.03—04.11.974.

343.131(470):165.243 *Рябцева Е. В. Принцип разумности как основа уголовно-процессуальной деятельности / Е. В. Рябцева* // Российская юстиция. 2011. № 3. С. 30—33.

Обосновано существование в уголовном судопроизводстве принципа разумности, который не закреплен в УПК РФ. Подчеркнуто, что данный принцип пронизывает деятельность всех участников уголовного судопроизводства, определяет границы совершаемых действий и выбор вариантов решений. Выделено, что требование разумности устанавливает механизм «плавающей» границы меры дозволенного или должного поведения. Выделено, что требование разумности может не быть четко выраженным в тексте закона, но оно всегда предполагается, устанавливая порог минимальной эффективности действий обязанного лица и выполняя тем самым стимулирующую функцию.

09.03—04.11.975.

343.123.1 *Суколенко Е. А. Особенности уголовно-процессуальных отношений с участием суда в досудебном производстве / Е. А. Суколенко* // Юрист-правовед. 2011. № 2. С. 50—55.

Рассмотрена ведущая роль суда, который выступает ограничителем активности обвинительной власти. Отмечено, что законодатель предостерегает судебные органы признавать результаты действий следователя, заслуживающими доверия. Подчеркнуто, что охранительная или пассивная деятельность суда в ряде случаев может привести к тому, что виновный окажется на свободе.

09.03—04.11.976.

343.122(477) *Тітко І. Охорона публічних і приватних інтересів при порушенні кримінальних справ приватного і приватно-публічного обвинувачення / І. Тітко* // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. Х., 2011. № 2. С. 192—201.

Висвітлено питання, пов'язані із повноваженнями державних органів щодо порушення справ приватного і приватно-публічного обвинувачення за власною ініціативою відповідно до чинного кримінально-процесуального законодавства України. Надано перелік ситуацій, у яких потерпілий самостійно не може захистити свої інтереси.

09.03—04.11.977.

343.13(477) *Топчій В. В. Досудове провадження в кримінальному судочинстві України: стан і перспективи вдосконалення / В. В. Топчій* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — Вип. 112. — С. 117—129.

Вивчено проблеми досудового провадження

по кримінальних справах. Надано перелік і розглянуто найпоширеніші порушення у слідчій практиці. Зосереджено увагу на положенні ст. 128 1 КПК України, згідно з якою в необхідних випадках для участі у проведенні слідчої дії може бути залучений спеціаліст. Запропоновано шляхи удосконалення кримінально-процесуального законодавства, що спрямовані на позитивний вплив на слідчу практику.

09.03—04.11.978.

343.139 Турман Н. Процесуальний порядок реалізації відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення в суді / *Наталія Турман* // Юридична Україна. 2011. № 5. С. 101—105.

Розглянуто порядок реалізації відмови прокурора від обвинувачення як процесуальний інститут, який поряд з інститутом обвинувачення має важливе процесуальне значення. Висвітлено прогалини законодавства стосовно практичного втілення даного інституту, що продовжують певні недоліки в діяльності прокурора. Запропоновано розробку і закріплення у законодавстві момент відмови, чітку логічну структуру постанови та промову про відмову від обвинувачення, що дасть змогу полегшити роботу органів прокуратури.

09.03—04.11.979.

343.114 Хім'як С. В. Реалізація прокурором функцій кримінального переслідування при перегляді судових рішень в порядку апеляційного та касаційного провадження / *С. В. Хім'як* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. Вип. 2. С. 341—349.

Досліджено основні процесуальні форми участі прокурора при перегляді судових рішень у кримінальному судочинстві України. Проаналізовано загальні та спеціальні умови оскарження прокурором судових рішень. Розкрито засоби реалізації прокурором кримінального переслідування у стадії апеляційного та касаційного провадження. На основі досліджень науковців-правників внесено пропозиції щодо удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства України.

09.03—04.11.980.

343.121.4 Шило О. До питання реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у порядку судово-контрольного провадження в досудових стадіях кримінального процесу / *О. Шило* // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПРН України. — 2011. — № 1. — С. 164—172.

Розглянуто актуальні питання реалізації права на судовий захист у досудових стадіях кримінального процесу. Зазначено критерії визначення предмета судового оскарження у досудовому провадженні. Обґрунтовано пропозиції щодо введення таких частин у порядок оскарження в

суд дій та рішень органу дізнання, слідчого і прокурора: відкриття судово-контрольного провадження і здійснення підготовчих дій до судового розгляду скарги; підготовча частина судового розгляду скарги; судове слідство; судові дебати; винесення судом постанови за результатами судового розгляду скарги.

09.03—04.11.981.

343.133(177) Яновська О. Правові умови реалізації засад змагальності у кримінальному судочинстві / *О. Яновська* // Право України. — 2011. № 4. С. 197—204.

Досліджено правові гарантії реалізації принципу змагальності у кримінальному судочинстві України. Запропоновано систематизовану типологізацію кримінального судочинства. Проаналізовано такі положення, як розмежування процесуальних функцій обвинувачення, захист і правосуддя, процесуальна рівноправність сторін та активна роль суду у кримінальному процесі. Підкреслено, що вони виступають правовими гарантіями реалізації принципу змагальності та забезпечують функціонування змагальної форми кримінального судочинства.

09.03—04.11.982.

343.985 Яремчук В. О. Проблеми правової регламентації особливостей участі спеціаліста в процесі проведення слідчих дій / *В. О. Яремчук* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 112. С. 257—262.

Розглянуто проблеми щодо визначення поняття «спеціаліст» в КПК України, процесуальний статус якого відрізняється у різних видах судочинства. Підкреслено, що не одностайна регламентація у законодавстві процесуального положення спеціалістів у різних видах судочинства України призводить до неоднomanітної процедури їх залучення до розслідування. Надано класифікацію осіб, які можуть здійснювати функції спеціалістів.

Див. також: 01.03—04.11.61, 11.03—04.11.1104.

КРИМІНАЛІСТИКА

Книги

09.03—04.11.983.

343.98(075.8) Криминалистика : учеб. для вузов / *Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкина, Ю. Г. Корухов* [и др.] ; МОН России. 3-е изд., перераб. и доп. М. : НОРМА, 2010. 944 с.

Отражено современное состояние и перспективы развития отечественной криминалистики. Это полное изложение всех разделов криминалистики, отвечающее требованиям государственных стандартов высшего профессионального образования по специальностям «Юриспруденция», «Судебная экспертиза», «Правоохранительная деятельность». Наряду с изложением

традиционных тем курса, учитывающих достижения смежных областей научного знания, ряд глав посвящен новым методам и средствам собирания и исследования доказательств, методикам расследования преступлений.

09.03—04.11.984.

343.98(075.8) Криміналістика : навч. посіб. / за ред. А. Ф. Волобуєва ; МОН України. К. : КНТ, 2011. 504 с.

Викладено основні теоретичні положення і практичні рекомендації щодо розслідування і попередження злочинів, вивчено криміналістичні поняття та категорії науки криміналістики. Посібник структурований на розділи («Вступ до криміналістики», «Криміналістична техніка», «Криміналістична тактика», «Криміналістична методика»), глави і параграфи, у яких систематизовано теоретичні положення і практичні рекомендації щодо розслідування і попередження злочинів.

09.03—04.11.985.

343.985 Розкриття та розслідування злочинів слідчими та оперативними працівниками органів внутрішніх справ : зб. метод. рекомендацій / за ред. П. В. Коляди. К. : УВПД ГШ МВС України, 2010. — 385 с.

Висвітлено особливості розслідування кримінальних справ, зокрема, про умисні вбивства, порушені за фактами безвісно відсутніх осіб. Розглянуто методику розкриття та розслідування злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми, розміщенням на веб-сайтах продукції порнографічного характеру, виявленням, вилученням і зберіганням наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів. Надано методичні рекомендації з організації розкриття та розслідування злочинів минулих років. Описано поняття та сутність рейдерства, стан і перспективи поширення цього явища в Україні. Викладено особливості проведення огляду місця ДТП.

Автореферати

09.03—04.11.986.

343.985:343.132(043.3) Авраменко О. Л. Особливості початкового етапу розслідування викрадення людей, вчинених злочинними групами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Авраменко Олександр Леонідович ; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 19 с.

Розроблено криміналістичну характеристику викрадення людей, вчинених злочинними групами, і розкрито її значення для розробки методики розслідування та формування типових слідчих ситуацій і версій. Охарактеризовано злочинні групи, що вчиняють викрадення людей. Розглянуто особливості порушення кримінальної справи за ст. 146 КК України. Виявлено специфіку розслідування викрадення людей, вчинених злочинними групами на початковому етапі, вивчено особливості формування слідчих

версій, визначено типові ситуації, що виникають на цьому етапі розслідування, запропоновано оптимальну систему слідчих дій. Розкрито особливості організації і тактики проведення окремих слідчих дій та оперативно-розшукових заходів, окреслено специфіку одержання інформації з матеріальних та ідеальних джерел, встановлено основні форми протидії розслідуванню з боку злочинних груп.

09.03—04.11.987.

343.985.7:343.359:336.742(043.3) Анапольська А. І. Розслідування шахрайств і пов'язаних із ними злочинів, вчинених у сфері функціонування електронних розрахунків : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Анапольська Аліна Ігорівна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2011. — 19 с.

Визначено поняття шахрайств, вчинених у сфері функціонування електронних розрахунків. Розглянуто обстановку, місце та час вчинення таких злочинів. Охарактеризовано способи вчинення злочинів у сфері функціонування електронних розрахунків. Установлено особливості та типологію злочинців, які вчиняють злочини зазначеного різновиду. Розглянуто типові сліди злочинів, вчинених у сфері функціонування електронних розрахунків. Досліджено особливості збору та аналізу первинних матеріалів про шахрайства і пов'язані з ними злочини, вчинені у сфері функціонування електронних розрахунків. З'ясовано специфіку організації та планування розслідування зазначеного різновиду злочинів. Зазначено особливості тактики проведення допитів та перелік типових питань, що підлягають з'ясуванню у різних категорій осіб. Розкрито особливості організації й тактики проведення огляду місця події, обшуку та виїмки.

09.03—04.11.988.

343.982.33(043.3) Бірюков В. В. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування злочинів: проблеми теорії і практики : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / Бірюков Валерій Васильович ; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. — 31 с.

Розглянуто еволюцію та сучасний стан учення, зв'язок із загальним розвитком наукової думки та практикою розслідування злочинів. Розглянуто поняття й зміст криміналістичних обліків, надано їх визначення, показано їх місце в інформаційно-довідковому забезпеченні розслідування злочинів. Визначено з назвою вчення, предметом, системою, термінами й дефініціями. Розкрито основні властивості та поняття інформації, якими оперують у криміналістиці, показано їх значення для класифікації інформаційних систем. Здійснено класифікацію інформації, розкрито сутність потенційної та реєстраційної інформації, показано співвідношення орієнтуючої та доказової інформації. З'ясовано значення інформаційних систем у сучасному суспільстві й розкритті злочинів, основи їх будови, технології обробки інформації, розроблено необхідні

дефініції. З'ясовано роль геоінформаційних технологій в інформаційно-довідковому забезпеченні розслідування злочинів, показано їх значення для подання результатів аналізу даних інформаційних систем. Показано роль і значення ідентифікації в роботі інформаційних систем. Висвітлено правові основи створення та функціонування сучасних інформаційних систем, внесено пропозиції з їх удосконалення. З'ясовано та запропоновано поняття об'єктів криміналістичних обліків, показано роль інформації та слідів в інформаційних системах.

09.03—04.11.989.

343.985.7(043.3) Дергач Л. В. Розслідування вимагань, вчинених організованими злочинними групами, у сучасних умовах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Дергач Леонід Валентинович* ; Нац. акад. внутр. справ. К., 2011. 20 с.

Охарактеризовано сучасні вияви діяльності ОЗГ корисливо-насиленої спрямованості, у тому числі таких, що спеціалізуються на вимаганні. Встановлено ознаки організованої групи, яка вчинює вимагання в сучасних умовах. Розкрито зміст елементів криміналістичної характеристики вимагання, вчиненого ОЗГ. Окреслено коло обставин, які підлягають встановленню під час розслідування вимагань, вчинених ОЗГ. Наведено програми попередньої перевірки оперативними підрозділами інформації про вимагання, вчинені ОЗГ. Запропоновано програми дій слідчого щодо розв'язання тактичних завдань у типових слідчих ситуаціях початкового етапу розслідування вимагання, вчиненого ОЗГ. Визначено й удосконалено сучасні тактичні операції, що проводяться при розкритті та розслідуванні вимагань, вчинених ОЗГ. Удосконалено способи подолання протидії розслідуванню вимагань, вчинених ОЗГ, які відповідають сучасному стану протидії організованим злочинності.

09.03—04.11.990.

343.977(043.3) Терещук О. Д. Розслідування розбійних нападів, вчинених на водіїв автотранспортних засобів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Терещук Олександр Дмитрович* ; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна». К., 2011. 18 с.

Вивчено проблеми формування криміналістичної характеристики розбійних нападів, вчинених на водіїв автотранспортних засобів. Визначено способи розбійних нападів, вчинених на водіїв автотранспортних засобів. Встановлено обстановку, місце, час та надано характеристику особи злочинця розбійних нападів на водіїв автотранспортних засобів. Виокремлено особливості, пов'язані з перевіркою первинної інформації про розбійні напади. Запропоновано напрями організації та планування розслідування. Визначено першочергові слідчі дії на початковому етапі розслідування, з'ясовано тактику проведення окремих слідчих дій та оперативно-розшукових заходів на наступному етапі розсліду-

вання. Охарактеризовано тактичні операції, що здійснюються під час розслідування розбійних нападів, вчинених на водіїв автотранспортних засобів.

Реферати

09.03—04.11.991.

343.985 Алексеев С. А. О понятии преступного навыка / С. А. Алексеев // Вестник криминалистики. 2010. Вып. 4. С. 139—146.

Рассмотрены закономерности формирования и проявления преступных навыков. Приведено определение преступного навыка. Отмечено, что определение преступного навыка для криминалистики, кроме теоретического, имеет большое практическое значение. Преступный навык одна из разновидностей навыка. Однако, несмотря на схожесть с механизмом образования других видов навыка, преступные навыки имеют свои особенности. Они вырабатываются и предназначаются для единственной и специальной цели — осуществление преступного замысла и используются при совершении преступления. Уже по следам на месте происшествия из всех действий преступника важно вычленил те, которые явились проявлением его преступных навыков и отличить их от других элементов преступной деятельности.

Образование преступных навыков и их проявление происходит не по всем преступлениям. Их образование характерно для однородных повторяющихся преступлений, т. е. долго не раскрывающихся, например, кражи, грабежи, разбои, серийные убийства, мошенничества, что дает преступникам возможность выработать и совершенствовать свой навык.

Преступные навыки могут образовываться и в ходе специальной подготовки перед совершением одного преступления. Отдельные виды преступлений (карманные кражи, карточное мошенничество и др.) вообще не могут быть совершены без использования специальных навыков.

Отмечено, что преступные навыки под воздействием ряда факторов, сохраняя свою основу, изменяются, дополняются и совершенствуются.

А. А. Баркар

09.03—04.11.992.

343.123.1:621.395 Алексеева-Процюк Д. О. Шляхи отримання інформації, що знаходиться в операторів мобільного зв'язку при розкритті та досудовому розслідуванні злочинів / Д. О. Алексеева-Процюк // Наше право. — 2011. — № 1, ч. 1. — С. 146—151.

У статті розглянуто шляхи отримання інформації, що знаходиться в операторів мобільного зв'язку при розкритті та розслідуванні злочинів. Автором зазначено, що таку інформацію можна отримати під час здійснення оперативно-розшукових заходів та проведенні слідчих дій. Оперативно-розшуковими заходами, які спрямовані на отримання такої інформації, є: зняття інформації

з каналів зв'язку (п. 9 ст. 8 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність»), контроль за телефонними розмовами (п. 10 ст. 8 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність»), витребування документів та даних (п. 4 ст. 8 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність»).

При досудовому розслідуванні під час проведення таких процесуальних дій зняття інформації з каналів зв'язку (ст. 187 КПК України), дослідження інформації, знятої з каналів зв'язку (ч. 4 ст. 187-1 КПК України), витребування необхідних документів для перевірки заяви або повідомлення про злочин до порушення кримінальної справи (ч. 5 ст. 97 КПК України), виїмка документів (ст. ст. 178–183, 186 КПК України).

Роз'яснено відміну зняття інформації з каналів зв'язку як оперативно-розшукового заходу і слідчої дії. Наведено порядок отримання дозволу на проведення такого оперативно-розшукового заходу та легалізації його результатів.

Проаналізовано сутність зняття інформації з каналів зв'язку як слідчої дії, її мету і завдання та порядок проведення.

Наголошено, що головною проблемою при отриманні інформації від операторів мобільного зв'язку є відсутність достатнього рівня взаємодії між підрозділами ОВС та підприємствами зв'язку, особливо при здійсненні оперативно-розшукової діяльності.

О. А. Баркар

09.03–04.11.993.

343.98 Голованов А. А. Современные представления о предмете, объекте и системе криминалистической науки / А. А. Голованов // Вестник криминалистики. 2010. Вып. 4. С. 60–64.

В статье показаны пути интеграции криминалистической науки в различные области знаний. В связи с этим ставится проблема, связанная с расширением предмета криминалистики, приводятся точки зрения ведущих ученых-криминалистов, обосновывается собственная позиция автора по данному вопросу.

Вопросы о предмете, объекте и системе криминалистической науки всегда оставались остро дискуссионными. Фактически в настоящее время сложилось два лагеря, поделивших ученых на сторонников уже традиционных представлений об объектно-предметной области криминалистики и их противников, рассматривающих изменение предмета, расширение круга объектов криминалистической науки как закономерный, объективный и необходимый процесс развития криминалистики.

Приверженцы традиционного подхода не признают необходимость расширения предмета криминалистики. По мнению А. С. Подшибякина, необоснованное расширение предмета криминалистики приводит к «размыванию» криминалистики как уголовно-правовой науки.

Известно, что традиционным является определение криминалистической науки, предложен-

ное Р. С. Белкиным: «Криминалистика – это наука о закономерностях механизма преступления, возникновения информации о преступлении и его участниках, собирания и исследования, оценки и использования доказательств и основанных на позиции этих закономерностей специальных средствах и методах судебного исследования и предотвращения преступлений».

По мнению автора, традиционное представление предмета криминалистики уже не охватывает тот спектр задач, которые решает наука на современном этапе.

Как считает автор, в отношении системы криминалистики выделение в отдельный раздел науки криминалистики ее прикладных аспектов создает хороший потенциал для дальнейших научных исследований в данной области.

Что касается взгляда автора на предмет криминалистики, то он полагает, что данный вопрос касается непосредственно самого названия науки «криминалистика». Таким образом, если следовать дословному переводу, можно сделать вывод, что термин «криминалистика», образованный от лат. «сrimen», означает отношение не только к преступлению, но и к проступку, который, в свою очередь, не обязательно должен быть связан с событием преступления. Следовательно, изменение названия науки криминалистики, исходя из новых представлений о ее предмете и объекте, нецелесообразно.

Сегодня можно с уверенностью сказать, что криминалистика перестала быть наукой только о расследовании преступлений. Средства и методы криминалистической науки в настоящее время востребованы в различных областях жизни и деятельности. Криминалистика представляет собой развитую область знаний, располагающую столь огромным арсеналом технических, тактических и методических средств, что на ее базе могут формироваться теории и методики их применения не только при расследовании преступлений. Подобное понимание природы криминалистики во многом меняет и представление о ее предмете, объекте, системе. По мнению автора, это будет способствовать целостности и консолидации криминалистической науки, что еще раз заключает ее важную роль в системе юридического научного знания.

И. А. Ефремова

09.03–04.11.994.

343.985:343.51 Зелений О. Загальна методика розслідування незаконного використання інсайдерської інформації / Олександр Зелений // Юридичний журнал. 2011. № 3. С. 57–63.

Розглянуто особливості загальної методики розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним використанням інсайдерської інформації. Здійснено кримінально-правовий аналіз ст. 232-1 КК України, також окреслено напрямки взаємодії з Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку з фондовими біржами на прикладі провідної в Україні торгово-інформаційної системи Першої Фондової Торгової Системи.

Наголошено, що в Україні на даний час відсутня будь-яка практика притягнення за незаконне використання інсайдерської інформації, тому при розробці даної методики використані лише теоретичні матеріали та практичні рекомендації закордонних фахівців.

Надано криміналістичну характеристику незаконного використання інсайдерської інформації, зокрема такі її елементи, як: предмет посягання, засоби вчинення, особа злочинця, спосіб вчинення, місце та обстановка, час вчинення злочину, наслідки.

Інсайдерська інформація — це будь-яка неоприлюднена інформація про емітента, його цінні папери або правочини щодо них, оприлюднення якої може значно вплинути на вартість цінних паперів.

Інсайдери — це особи, які володіють інсайдерською інформацією у зв'язку з тим, що вони є власниками голосуючих акцій емітента або часток (паїв) у статутному капіталі емітента; посадовими особами емітента; особами, які мають доступ до інсайдерської інформації у зв'язку з виконанням трудових (службових) обов'язків або договірних зобов'язань незалежно від відносин з емітентом.

Незаконне використання інсайдерської інформації належить до категорії неочевидних злочинів, що потребує особливого аналітичного підходу до аналізу фактів об'єктивної дійсності.

О. А. Баркар

09.03—04.11.995.

343.98(477)“19”(092) Иванов А. Н. Незаслуженно забытое имя / А. Н. Иванов, А. Е. Михальчук // Вестник криминалистики. 2010. Вып. 4. С. 107—115.

Статья посвящена памяти Герберта Юлиановича Маннса — одного из первых профессоров Саратовского юридического института.

Г. Ю. Маннс родился 1 ноября 1884 г. в семье служащего уездного казначейства в г. Венден Лифляндской губернии. После получения среднего образования Герберт Юлианович поступил в Восточный институт (г. Владивосток), однако в 1905 г. был вынужден прервать занятия. Возобновить обучение удалось лишь в 1907 г. на юридическом факультете Казанского университета. В 1912 г. Г. Ю. Маннс окончил университет и был оставлен «для приготовления» к профессорскому званию по кафедре уголовного права и судопроизводства. После сдачи магистерского экзамена и прочтения двух пробных лекций его приняли на должность приват-доцента юридического факультета Казанского университета. В 1915/16 учебном году вел семинарские занятия по уголовному праву и читал курс тюремного права, в 1916/17 г. вел занятия по тем же предметам и, кроме того, по курсу криминалистики.

С 1 октября 1918 г. Герберт Юлианович был утвержден исполняющим должность экстраординарного профессора кафедры уголовного права и судопроизводства Иркутского университе-

та. С апреля 1919 г. Г. Ю. Маннс возглавлял криминалистический кружок, созданный для изучения вопросов уголовного права и вспомогательных к нему дисциплин.

В 1922 г. Г. Ю. Маннс был утвержден деканом факультета общественных наук, а затем факультета права и местного хозяйства. За время работы Гербертом Юлиановичем в Иркутском университете было опубликовано около 30 работ, большая часть которых была посвящена вопросам уголовного права. Для криминалистов наибольший интерес представляют две статьи: «Криминалистика как прикладная дисциплина и предмет преподавания», «Криминалистика, ее значение и место в системе юридического образования». В Иркутском университете профессор Герберт Юлианович Маннс работал до июля 1927 г.

8 июля 1927 г. Г. Ю. Маннс был избран профессором по кафедре уголовного права факультета права и хозяйства Саратовского университета, а в июле 1928 г. Правление Саратовского университета избрало Герберта Юлиановича директором Фундаментальной библиотеки.

В связи с реорганизацией в марте 1931 г. Саратовского университета и решением вопроса о выделении из его состава юридического факультета и преобразованием его в самостоятельный юридический институт Г. Ю. Маннс с 15 марта перешел заведовать кафедрой уголовного права.

21 ноября 1937 г. Герберт Юлианович был привлечен в качестве обвиняемого по ст. 58 пп. 10—11 УК РСФСР как один из участников антисоветской организации правых.

Г. Ю. Маннс был признан виновным в совершении преступлений, предусмотренных ст. ст. 58-8 и 58-11 УК РСФСР, и приговорен к высшей мере уголовного наказания — расстрелу с конфискацией всего лично ему принадлежащего имущества.

Приговор о расстреле Герберта Юлиановича был приведен в исполнение в г. Саратове 22 мая 1938 г.

14 ноября 1957 г. определением Военной коллегии Верховного Суда СССР приговор в отношении Герберта Юлиановича Маннса был отменен по вновь открывшимся обстоятельствам (дополнительной проверкой были установлены новые обстоятельства, свидетельствующие о необоснованности его осуждения).

Е. С. Хижняк

09.03—04.11.996.

343.123.1:343.6:616-051 Иванова В. Г. Предварительная проверка информации о преступлениях, совершаемых медицинскими работниками в процессе профессиональной деятельности / В. Г. Иванова // Вестник криминалистики. 2010. Вып. 4. С. 95—102.

Рассмотрен порядок предварительной проверки информации о преступлениях, совершенных медицинскими работниками при выполнении профессиональных обязанностей. Поводами

к возбуждению уголовных дел рассматриваемой категории бывают: заявления граждан о преступлении, сообщения должностных лиц или руководителей организации (76 %); сообщения, распространенные в средствах массовой информации (16 %); непосредственное обнаружение органом дознания, дознавателем, следователем признаков преступления (8 %).

На стадии возбуждения уголовных дел данной категории на начальном этапе перед следователем стоит триединая задача: выяснить, как в определенной ситуации должен был действовать медик, выполняя свои профессиональные обязанности, чтобы оказать пациенту адекватную медицинскую помощь; установить, как фактически в данной ситуации были выполнены медиком профессиональные обязанности; какие конкретные нарушения правил (стандартов) оказания медицинской помощи были медиком допущены.

Отмечено, что помощь специалиста на стадии возбуждения уголовных дел данной категории не только желательна, но и необходима. С помощью специалиста можно собрать в полном объеме необходимую медицинскую документацию, в том числе относительно правил и условий оказания медицинской помощи. Специалист может также оказать помощь в постановке вопросов медикам относительно их деятельности, разъяснить используемую врачами терминологию.

Приведен перечень документов, которые надлежит истребовать на стадии возбуждения уголовного дела: индивидуальная карта амбулаторного больного или карта больного, находившегося на стационарном лечении; в случае смертельного исхода — протокол патологоанатомического исследования или заключение (акт) судебно-медицинского исследования трупа; протокол клинко-анатомической конференции или лечебно-контрольной комиссии; стандарты, инструкции, сертификаты качества лекарственных средств, документы, удостоверяющие результаты технического обслуживания и метрологических проверок медицинского оборудования, документы, подтверждающие соблюдение санитарно-эпидемиологических и других требований к условиям предоставления медицинской помощи; материалы ведомственной проверки, которая производится органами здравоохранения.

А. А. Баркар

09.03—04.11.997.

343.982:343.611 Колмаков В. Методика расследования дел об убийствах с расчленением трупов (автореферат кандидатской диссертации В. П. Колмакова, 1941 г.) / В. Колмаков // Вестник криминалистики. — 2011. — Вып. 1. — С. 80—84.

Данная публикация посвящена защите кандидатской диссертации Виктором Павловичем Колмаковым.

23 июня 1941 г., в 7 часов вечера, в помещении Харьковского юридического института им. Л. М. Кагановича состоялась защита В. П. Кол-

макова. Это был второй день Великой Отечественной войны и г. Харьков уже бомбили.

Официальными оппонентами на защите у Виктора Павловича выступали: доктор юридических наук, профессор М. М. Гродзинский, доктор медицинских наук, профессор В. Н. Крайнская-Игнатова.

В 1-м пункте автореферата рассматриваются задачи правоохранительных органов, в функции которым поставлены борьба с убийствами, освещается проблематика избранного диссертационного исследования.

Во 2-м пункте диссертант акцентирует внимание на отсутствии единого определения расчленения трупов.

Третий пункт посвящен выделению основных категорий расчленения трупов убитых людей.

В 4-м пункте рассматриваются способы сокрытия трупа или его частей.

Пятый пункт посвящен основным вопросам методики расследования дел об убийствах с расчленением трупов.

В 7-м пункте дается перечень объектов судебно-медицинской экспертизы.

Восьмой пункт посвящен криминалистической экспертизе.

В 9-м пункте говорится о проведении отдельных следственных действий.

В 10-м пункте рассматривается вопрос об установлении личности убитого.

Одиннадцатый пункт посвящен установлению виновника преступления и его изобличению.

Е. С. Хижняк

09.03—04.11.998.

343.132:347.172-053.6 Котязов А. В. О работе следователя по розыску несовершеннолетних, пропавших без вести / А. В. Котязов // Вестник криминалистики. 2011. Вып. 1. С. 146—150.

В статье освещены недостатки в работе следователей по розыску несовершеннолетних, пропавших без вести, и ряд организационных мер по улучшению этой работы.

Автором приведена статистика возбужденных уголовных дел по фактам совершения преступлений, связанных с безвестным исчезновением несовершеннолетних. По данным ГИАЦ МВД России, в 2005 г. было возбуждено 614 таких дел, в 2006 г. — 654, в 2007 г. — 673, в 2008 г. — 692, в 2009 г. — 703, за 9 месяцев 2010 г. — 826 уголовных жертв. Жертв преступлений среди разысканных несовершеннолетних в 2007 г. — 52, в 2008 г. — 68, в 2009 г. — 48, за 9 месяцев 2010 г. — 22 жертвы.

По результатам следственной практики автором сделан вывод, что обстоятельства исчезновения детей своевременно не выясняются, ошибочно оцениваются субъектами розыска. В результате в отношении пропавших без вести несовершеннолетних избирается такая категория розыска, которая не предполагает криминального их исчезновения.

Также в статье приведены названия нормативных актов и ведомственных инструкций, которыми должен руководствоваться следователь при розыске несовершеннолетних.

А. В. Котязов дал определение несовершеннолетнего, пропавшего без вести, — объекта розыскной деятельности следователя, это лицо, не достигшее 18 лет, местонахождение которого неизвестно, когда проверкой зарегистрированного государственными органами по данному факту сообщения следователя (или при его участии) установлены признаки совершенного в отношении исчезнувшего лица неочевидного насильственного преступления.

В целях повышения эффективности деятельности по раскрытию и расследованию преступлений, связанных с безвестным исчезновением несовершеннолетних, по мнению автора, необходимо: ведомственным нормативным актом закрепить правовую дефиницию «лицо, пропавшее без вести» как объект розыскной деятельности следователя; объединить все вышеуказанные категории учета разыскиваемых несовершеннолетних в одну — несовершеннолетнего, пропавшего без вести; обеспечить участие следователя в проверке всех сообщений о безвестном исчезновении несовершеннолетних; в ОВД, дислоцированных на территории крупных муниципальных образований, создать постоянно действующие СОГ по расследованию преступлений, связанных с безвестным исчезновением лиц, с введением в их состав следователей, специализирующихся на расследовании преступлений, совершенных несовершеннолетними и в отношении представителей несовершеннолетних. Предусмотреть в обязанностях членов таких СОГ проведение ежесуточного анализа поступающих сообщений о безвестном исчезновении несовершеннолетних.

Е. С. Хижняк

09.03—04.11.999.

343.98 Телегина Т. Д. Развитие представлений о предмете криминалистики как науки и учебной дисциплины / Т. Д. Телегина // Вестник криминалистики. 2010. Вып. 4. С. 51—57.

В статье отмечено, что в последние годы обострилась дискуссия о сущности и задачах криминалистики. По мнению автора, есть основание говорить о системном кризисе криминалистики. Задача криминалистики в настоящее время не доказывание, а поиск информации о преступлении; при этом следует придерживаться традиционных определений природы и предмета криминалистики.

Автор полагает, стремление законсервировать криминалистику в неизменном виде неприемлемо, поскольку любая наука представляет собой развивающуюся систему, отражающую уровень развития и потребности современного общества. С другой стороны, чрезмерное размывание предмета исследования способно уничтожить криминалистику как самостоятельную науку.

Поэтому перед учеными-криминалистами на современном этапе стоит сложная задача корректировки направлений развития своей науки с учетом выработанных традиционных ориентиров, накопленного научного наследия и противоречивых потребностей современного информационного общества с его тенденцией к дифференциации и глобализации знания одновременно.

Более полувека спустя совершенно новая трактовка: «Криминалистика рассматривает деятельность по раскрытию и расследованию преступлений в своем специфическом аспекте: как работу с информацией (выделено автором) о преступлении и его участниках — придание ей статуса судебных доказательств, собирание этих доказательств, их исследование, оценка и использование в целях доказывания истины... Закономерности возникновения, существования и исчезновения информации выступают базовыми по отношению ко второй группе объективных закономерностей — закономерностям доказывания».

В процессе исследования данной проблематики автор делает выводы, что представляется обоснованной тенденция к информационному толкованию содержания и назначения криминалистики, однако без дополнительного расширения ее объекта до всех сфер юридической деятельности. Возможно, в будущем такое отделение криминалистики от ее истоков все-таки произойдет, но подобные изменения должны происходить эволюционно, а не революционно. Только так можно обеспечить жизнеспособность вновь возникшей области знания.

В настоящее время оптимальным представляется понимание информационной сущности криминалистики в рамках традиционных определений ее природы и предмета. Одновременно необходимо исследовать возможности применения криминалистических рекомендаций не только в правоохранительной деятельности, но и при разрешении гражданско-правовых конфликтов и в других отраслях права.

И. А. Ефремова

09.03—04.11.1000.

343.98 Филиппов А. Г. Заметки на полях (о статье Т. Д. Телегиной) / А. Г. Филиппов // Вестник криминалистики. — 2010. — Вып. 4. — С. 58—59.

Отмечено несогласие автора с тем, что задача криминалистики — не работа с доказательствами, а оперирование информацией. В статье выделено, что такой задачей остается получение судебных доказательств. То, что приемы и рекомендации криминалистики могут использоваться не только в правоохранительной, но в любой другой сфере правоприменительной деятельности, в принципе ничего не меняет — все равно главной целью криминалистики остается доказывание, хотя в рамках не уголовно-процессуального, а гражданско-правового, арбитражного или иного процесса.

Для того чтобы говорить о «системном кризисе» криминалистики, по мнению автора, нет никаких оснований. Криминалистика уверенно развивается. От нее отделилась новая отрасль знания — судебная экспертиза, причем это отделение произошло без какого-либо ущерба для «материальной» науки. Положения криминалистики в настоящее время используются не только в правоприменительной деятельности, но и в других отраслях права. Какой же это «системный кризис»?

В отношении «смены парадигмы» в криминалистике. Такой подход, по мнению автора, является совершенно неправильным. Наука криминалистики ставит своей задачей не установление «закономерностей движения уголовно-релевантной информации», как пишут некоторые авторы, а именно получение судебных доказательств. Конечно, доказательства — это не что иное, как информация, полученная и зафиксированная в установленной законом форме; очевидно, чтобы получить доказательства, вначале надо иметь некую информацию. Так, обнаружив окровавленный нож около трупа с колото-резаными ранами, следователь должен преобразовать эту информацию в доказательства в соответствии с требованиями закона и рекомендациями криминалистики. Научить следователя грамотно, с наименьшими затратами времени, сил и средств произвести такое преобразование — это и есть в данном случае задача криминалистики.

Автор полагает, что ничего не изменится, если приемы и рекомендации криминалистики будут использоваться не только в правоохранительной деятельности, но и в других отраслях права. Главной задачей нашей науки все равно будет собирание, исследование, оценка и использование доказательств — только уже не для уголовного, а для гражданского, арбитражного или какого-то иного процесса. Ведь в правоприменительной деятельности, в какой бы сфере она ни осуществлялась, тоже нужна не просто информация, а доказательства, т. е. сведения, полученные и закрепленные с соблюдением порядка, предписанного нормами соответствующего закона.

В заключение автор подчеркивает еще раз — криминалистика успешно развивается. Одним из доказательств такого развития является продолжение дискуссии о предмете криминалистики как науки и учебной дисциплины, в которую внесла свой вклад Т. Д. Телегина.

И. А. Ефремова

09.03—04.11.1001.

343.982 Чебуренков А. А. Следственная и криминальная практика как источники формирования тактических средств расследования преступлений / А. А. Чебуренков // Вестник криминалистики. 2010. Вып. 4. С. 70—76.

По мнению автора, следственная практика является важным источником разработки тактических приемов, используемых для эффективной борьбы с преступностью. В зависимости от тех

задач, которые перед собой ставит исследование, проводится подбор соответствующего эмпиричного материала, а также методов его изучения. Научно-тактическое обеспечение следственной деятельности осуществляется на основании изучения и обобщения следственной практики, с учетом её потребностей. Таким образом, следственная практика выступает как объект приложения разработок криминалистической тактики и как их источник, а также как критерий оценки эффективности разрабатываемых тактических средств. Как основной источник, следственная практика выступает в тех случаях, когда новые тактические средства расследования возникают сначала на практике и уже потом привлекают к себе внимание науки. При исследовании практического материала не следует ограничиваться только положительным опытом расследования преступлений, а следует также выявить и исследовать типичные недостатки и ошибки, которые предоставят возможность на их основе разработать наиболее эффективные тактические средства расследования преступления.

В число источников, на основе которых происходит формирование и развитие тактических средств расследования преступлений, так же автор включает преступную деятельность как целенаправленные действия, которые связаны со стремлением преступников уклониться от уголовной ответственности или создать препятствие расследованию.

Выделено, что криминалистическое исследование преступной деятельности может осуществляться как на научном, так и на практическом уровне, и в зависимости от этого определённую специфику приобретает его организационно-методическое построение.

В криминалистике научное исследование преступной деятельности осуществляется опосредованно, по данным, отраженным в различных источниках, что позволяет получить результаты, которые становятся достаточно надежной и объективной основой для разработки криминалистических средств расследования преступлений.

Изучение противоправной деятельности на практическом уровне не исключает возможности выработки следователем на основе имеющихся знаний, опыта новых средств расследования или усовершенствования уже существующих, которые окажутся приемлемыми не только в данном случае, но и в иных сходных ситуациях.

В. А. Дынту

09.03—04.11.1002.

343.985:343.61 Чорний А. М. Тактичні операції при розслідуванні корисливих убивств / А. М. Чорний // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 238—242.

Стаття присвячена висвітленню теми реалізації нових ідей та рекомендацій, пов'язаних з проведенням тактичних операцій при розслідуванні корисливих вбивств.

Автором розкрито зміст таких тактичних операцій при розслідуванні корисливих убивств, як «розшук злочинця» та «розшук викраденого майна».

Зазначено, що тактична операція «розшук злочинця» реалізується у три етапи: перший — виявлення, аналіз, систематизація та формування на цій основі версій щодо механізму події й кола осіб, причетних до неї. Перший етап завершується, як правило, оглядом місця події й одержанням даних від потерпілих, які залишилися в живих, та інших осіб, тобто з'ясуванням обстановки події й моделюванням події загалом. Другий — виявлення конкретної особи (осіб), стосовно якої є достатні дані, щоб підозрювати її у вчиненому. Третій — концентрація зібраних доказів, достатніх для пред'явлення обвинувачення.

Розроблено такі напрями розшуку викраденого, взявши за основу типові ситуації, що виникли на початковому етапі розслідування вбивств: невідома особа з викраденим зникла з місця події; наявні відомості про вчинення вбивства конкретними особами, які зникли з викраденим; підозрювана особа затримана на місці події, однак викрадених предметів при ній немає; підозрювана особа затримана поза місцем події з речами, схожими на викрадені. У першій ситуації виділяється напрям аналізу відомостей і спрямування розшуку: «місця збуту викраденого розшукуване майно», «споживчі особливості викраденого мета його використання, місця реалізації» та ін. У другій ситуації — «від потерпілого до місця приховання викраденого», «від особи злочинця — до місця приховання викраденого», «від особливостей викраденого майна до місця його реалізації», «від часу вчинення вбивства до місця приховання викраденого» та ін. У третій слідчій ситуації основним напрямом розшуку викраденого визначається використання факту затримання підозрюваного на місці події, тобто напрям «від особи підозрюваного до місця приховання викраденого», встановлення його можливих співучасників, пособників у прихованні викраденого, даних про час вбивства й інших обставин. У четвертій ситуації, коли підозрюваний затриманий поза місцем вбивства із предметами, які збігаються за описом із викраденими, головне завдання полягає у встановленні справжнього власника речей і з'ясуванні того, яким шляхом вони потрапили до підозрюваного, тобто у відпрацюванні напрямку «викрадене — особа злочинця».

Є. С. Хижняк

09.03—04.11.1003.

343.985 Чурилов С. Н. К вопросу о систематизации типовых методик расследования преступлений / С. Н. Чурилов // Вестник криминалистики. 2011. Вып. 1. С. 11—17.

Высказано мнение о том, что базовая криминалистическая характеристика по своему значению при разработке типичных версий и доказательственных фактов не может конкурировать с

видовой криминалистической характеристикой в результате высокой степени общности эмпирических данных. Таким образом, автор приходит к выводу о том, что идея создания базовых методик не может быть перспективной для развития криминалистической методики.

Автор считает, что дальнейшее совершенствование частных методик расследования может быть предпринято на основе более глубокого описания их связей с правом, практикой и наукой, а также со структурой общего метода расследования преступлений. Типичные планы расследования структурно и по содержанию могут быть усовершенствованы за счет создания «деревя» тактико-криминалистических целей и задач и разработки на их основе значительного разнообразия тактических комбинаций и операций.

Выделено предположение о том, что совершенствование частных криминалистических методик возможно и за счет освобождения их от рекомендаций носящих общий характер.

Решение этой проблемы предполагает выделение в системе криминалистической методики самостоятельного структурного звена общих вопросов расследования преступлений независимо от их вида, а также родов и групп преступлений. По мнению автора, это позиция принципиально иная по сравнению с идеей создания базовых методик расследования родов и групп преступлений. Она предполагает наличие трехзвенной структуры криминалистической методики как раздела науки.

Во втором звене, следом за общими положениями, должны излагаться общие вопросы расследования, охватываемые понятием «организация расследования» и «решение некоторых типичных задач следствия».

Ещё большую системность криминалистика приобретёт, если общие вопросы организации расследования, а также вопросы решения некоторых типичных задач следствия будут рассмотрены непосредственно в криминалистической методике расследования между общими положениями и системой частных методик расследования.

Таким образом, по мнению автора, вопросы организации расследования, которые традиционно рассматривались в криминалистической тактике, получают законную «прописку» непосредственно в заключительном разделе криминалистики.

В. А. Дынтю

09.03—04.11.1004.

343.98.06 Чурилов С. Н. Понятие планирования расследования: каким ему быть? / С. Н. Чурилов // Вестник криминалистики. — 2010. — Вып. 4. С. 14—21.

Выделено, что в науке криминалистике наметилась ошибочная тенденция расширенного толкования понятия планирования расследования. Отход от первоначального представления о содержании планирования, когда существовали самостоятельные понятия «условия планирова-

ния» и «элементы планирования», а к последним относили только постановку задач расследования и выбор путей и способов их решения, был теоретически необоснованным. Это могло произойти из-за отсутствия научного представления о понятии более высокого уровня абстракции, объединяющем оба указанных понятия. Таким понятием, по мнению автора, является общий метод расследования, к которому в науке сложилось неоднозначное отношение ученых.

Автор отстаивает мнение о факте объективного существования общего метода расследования преступлений и о том, что он действительно применяется следователем или дознавателем при расследовании по любому уголовному делу независимо от того, осознает это субъект расследования или нет. То есть субъекты расследования практически во всех без исключения случаях пользуются этим методом, его познавательными возможностями, но так же, как и многие ученые-криминалисты, не подозревают о его существовании.

Также автором отмечено, что типовые планы являются структурной частью типовой методики, они рассчитаны на благоприятные условия расследования и не отражают всех особенностей расследуемого аналогичного события. По этой причине выработанный план расследования, в зависимости от типа наличной информации, подлежит адаптации к условиям и обстоятельствам конкретного случая.

Автором сделан вывод о том, что планирование расследования занимает в структуре общего метода строго определенное место и не может включать другие, несвойственные ему, элементы, к примеру, восприятие и криминалистический анализ наличной информации о характере расследуемого события и его участниках, формулирование первоначальных задач следствия, построение и проверка следственных версий и др.

В. А. Дынтю

09.03—04.11.1005.

343.985:343.71 Шехавцова Л. С. Выдвижение версий при расследовании грабежей и разбоев, совершаемых в сельской местности / Л. С. Шехавцова // Вестник криминалистики. 2011. Вып. 1. С. 136—141.

Предложена система криминалистических версий и перечень мероприятий по их проверке при расследовании грабежей и разбоев, совершаемых в сельской местности. Отмечено, что версии составляют основу организации расследования данных преступлений и тесно связаны со следственными ситуациями.

После поступления сообщения о совершенном грабеже или разбое в ситуации, когда первоначальной информации о совершении нападения недостаточно для возбуждения уголовного дела, предлагается выдвигать общие версии, объясняющие событие преступления в целом: совершен грабеж (разбой); совершено другое преступление; совершено событие некриминального характера.

Основой формирования ситуаций первоначального этапа расследования грабежей и разбойных нападений, совершаемых в сельской местности, является информация о том, установлена личность преступника или нет. В связи с этим, как отмечается в статье, на первоначальном этапе расследования таких преступлений особую роль приобретают частные версии о виновном лице, а если его личность установлена, то версии о моменте возникновения и направленности преступного замысла.

Автором указано, что в ряде случаев при расследовании данных преступлений целесообразно выдвигать версию о совершении нападения группой лиц. Основой для выдвижения такой версии могут служить: свидетельские показания очевидцев преступления; значительный размер и объем похищенного имущества; открытое хищение продуктов растениеводства или открытое хищение сельскохозяйственной техники; хищения имущества с территории крестьянских (фермерских) хозяйств и сельскохозяйственных предприятий и др.

Существующие зависимости между отдельными обстоятельствами совершенного в сельской местности грабежа или разбоя положены в основу системы криминалистических версий о событии совершенного деяния, лице, его совершившем, о направленности и моменте возникновения у него умысла.

А. А. Баркар

09.03—04.11.1006.

343.985:343.611 Щербакова Г. Значимість слідчої картини як елемент криміналістичної характеристики вбивств / Ганна Щербакова // Вісник прокуратури. 2011. № 2. С. 29—31.

Стаття присвячена розгляду типових слідів, що найчастіше виявляються при розслідуванні умисних вбивств.

До типових слідів, які можуть бути виявлені на місці події при розслідуванні умисних вбивств, автор відносить: труп потерпілого (при огляді трупа встановлюють фактичні дані, доступні безпосередньому спостереженню, фіксуються положення і поза трупа, стать, приблизний вік, особливості одягу і взуття, предмети, сліди, документи, що є на трупі і біля нього, а також тілесні ушкодження і трупні зміни та будь-які сліди на тілі жертви або її одязі); знаряддя й засоби злочину (до знарядь вчинення умисних убивств автор відносить: предмети, які володіють ударними, ріжучими, колючими, здавлюючими (петля) властивостями; вогнепальну, холодну, вибухову зброю; знаряддя, які рідко використовують при вчиненні умисних вбивств: автомашини, газ, отрута, електрострум, низька температура; випадкові предмети); сліди крові (мазки, бризки на ґрунті або підлозі, одязі, предметах обстановки); сліди взуття (можуть бути залишені потерпілим або злочинцем та вказувати шляхи їх приходу і залишення місця події), транспортних засобів, пальців рук, зубів (на недопалках цигарок, жуйці, на залишках

продуктів, деяких предметах, які людина звикла гризти); частини одягу; предмети і речі, залишені злочинцем, що є носієм запахових слідів (доцільно використовувати службово-розшукового собаку); виділення людського організму; біологічні об'єкти життєдіяльності людини; запахові сліди; різні мікрооб'єкти. Також автор наголошує на важливому значенні ідеальних слідів слідів пам'яті людини (уявні образи). В даному випадку слідів пам'яті свідків-очевидців.

Наголошено на тому, що при вмілому виявленні та фіксації слідів, які залишилися на місці злочину, слідова картина вбивства дає можливість встановити криміналістичні ознаки та властивості, притаманні особі злочинця, як він пересувався на місці події, чи вистежував жертву; діяла одна особа чи кілька осіб; які сліди залишилися на одязі й тілі злочинця; приблизний час вчинення злочину; сліди інсценування (самогубства, нещасного випадку тощо); сліди знищення речових доказів.

Автор робить такі висновки, що слідова картина як елемент криміналістичної характеристики злочину має важливе значення як у теоретичному плані для вдосконалення методики розслідування вбивств, так і у практичному для використання описаних особливостей слідової картини вчинення умисних вбивств під час безпосереднього розслідування злочинів цієї категорії та організації належного нагляду за дотриманням законів у цій сфері.

Є. С. Хижняк

09.03—04.11.1007.

343.98 Щур Б. В. Види криміналістичних методик і підстави їх класифікації / Б. В. Щур // Наше право. 2011. № 1, ч. 2. С. 143—152.

У теорії криміналістики приділялася певна увага диференціації криміналістичних методик. Пропоновані на сьогодні методики не є однозначними за можливостями свого застосування, мають різний рівень узагальнень і практичного спрямування. Поділ криміналістичних методик на види повинен мати практичну спрямованість, яка б дозволяла їх ефективно використовувати під час здійснення слідчої діяльності.

Проведений автором науковий аналіз та вивчення пропонованих у криміналістичній літературі видів криміналістичних методик дозволяє створити таку їх класифікацію: залежно від сфери реалізації (криміналістичні методики розслідування та криміналістичні методики судового розгляду); залежно від виду злочинів (видові криміналістичні методики): методика розслідування вбивств; методика розслідування крадіжок; методика розслідування шахрайства; методика розслідування зґвалтування та ін.; залежно від криміналістично значущих ознак у певному виді злочинів (підвидові криміналістичні методики або «мікрометодики»); методика розслідування вбивств за відсутності трупа; методика розслідування вбивств при наявності інсценування; методика розслідування вбивств з розчленуванням трупа тощо; залежно від криміналістично

значущих ознак, що виходять за межі виду злочину (групові криміналістичні методики); методика розслідування злочинів, що вчиняються організованими групами; методика розслідування злочинів, що вчиняються неповнолітніми; методика розслідування злочинів, що вчиняються особами з аномаліями психіки та ін.; залежно від наявності зв'язків між окремими видами злочинів (комплексні криміналістичні методики); методики розслідування кримінальної корупційної діяльності; методика розслідування осередків злочинів тощо.

І. О. Єфремова

09.03—04.11.1008.

343.98 Щур Б. В. Криміналістична методика: поняття та ознаки / Б. В. Щур // Наше право. 2011. № 1, ч. 1. С. 129—135.

На підставі аналізу позицій провідних вчених-криміналістів визначено, що вкладено в поняття «криміналістична методика» та «окрема криміналістична методика».

На думку автора, криміналістична методика може розглядатися у вузькому та широкому розумінні. У вузькому розумінні криміналістична методика — це методика розслідування окремих видів злочинів. Тобто сферою її діяльності є процеси розслідування і звернена вона до діяльності органів досудового розслідування. Фактично мова йде про класичне розуміння криміналістичної методики. У широкому розумінні криміналістична методика — це не тільки методика розслідування, а й методика судового розгляду кримінальних справ тієї чи іншої категорії, методики кримінального захисту або державного обвинувачення. У цьому випадку сфера криміналістичної методики є розширеною.

Визначення поняття криміналістичної методики передбачає встановлення її найбільш суттєвих ознак. Проведений аналіз визначень поняття криміналістична методика показує, що автори по-різному розглядають її сутність, називають такі властивості, що не дозволяють відмежувати її від інших категорій криміналістики, або вважають, що методика — це сама слідча діяльність. Не можна до поняття криміналістичної методики відносити різні елементи, що спрямовані на розкриття та розслідування злочинів (методи, засоби, криміналістичні рекомендації тощо). Причому, у деяких визначеннях названі одні елементи, а в інших — другі.

Визначення поняття окремої криміналістичної методики має ґрунтуватися на її суттєвих ознаках: комплексності та системності криміналістичних (методичних) рекомендацій; інформаційності пропонуваної моделі; спрямованості на оптимальне розкриття та розслідування певного виду злочинів.

Автор статті на основі аналізу літературних джерел та ознак криміналістичної методики робить і висновки, що криміналістична методика — це система інтегрованих наукових положень і сформованих на їх основі комплексів методичних рекомендацій та слідчих технологій

у вигляді типових інформаційних моделей, спрямованих на оптимальне здійснення розслідування та попередження (запобігання) злочинів. Пропоноване визначення є визначенням поняття криміналістичної методики у її вузькому розумінні. При цьому мова йде про завершальний розділ криміналістики. Окрема криміналістична методика — це комплекс методичних рекомендацій та слідчих технологій у вигляді типових інформаційних моделей, спрямованих на розкриття та розслідування певного виду або групи злочинів та їх запобігання.

І. О. Єфремова

Статті

09.03—04.11.1009.

343.582.33 Діброва А. І. Сутність та співвідношення термінів «криміналістичний облік» і «кримінальна реєстрація» / *А. І. Діброва* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 543—547.

Розглянуто теоретичні засади вчення про криміналістичну реєстрацію, зокрема сутність та співвідношення найактивніше використовуваних понять «криміналістична реєстрація», «кримінальна реєстрація» та «криміналістичний облік». Вміщено теоретичні положення, сформульовані в результаті комплексного аналізу наукових досліджень з проблем термінології вчення про криміналістичну реєстрацію.

09.03—04.11.1010.

343.95:343.144 Дуда С. Окремі аспекти застосування психологічних знань під час проведення допиту в судовому розгляді кримінальної справи / *Святослав Дуда* // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 121—124.

Проаналізовано поняття, форми та особливості застосування спеціальних психологічних знань при проведенні допиту у судовому розгляді кримінальної справи. Розглянуто форми застосування спеціальних знань у кримінальному процесі: використання психологічних знань безпосередньо суддями, прокурорами, адвокатами; залучення професійного психолога як консультанта чи спеціаліста; призначення судово-психологічної експертизи.

09.03—04.11.1011.

343.98.06(177) Журавель В. Принципи формування окремих криміналістичних методик розслідування злочинів / *В. Журавель* // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. 2011. № 1. С. 173—183.

Розглянуто різні наукові концепції щодо побудови принципів формування окремих криміналістичних методик розслідування злочинів. Запропоновано авторський варіант створення системи принципів формування криміналістичних

методик розслідування окремих видів злочинів: відповідність технології створення криміналістичних методик їх класифікаційному рівню; відповідність методико-криміналістичних рекомендацій кінцевій меті формування певної методики; відповідність типових криміналістичних моделей розслідування предмету доказування й диспозиції статті КК та ін.

09.03—04.11.1012.

343.985:343.432 Злагода О. В. Організація взаємодії слідчих та оперативних служб ОВС при розкритті й розслідуванні злочинів, пов'язаних із викраденням людей / *О. В. Злагода* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 567—573.

Досліджено проблему організації взаємодії слідчих та оперативних служб при розкритті та розслідуванні злочинів, пов'язаних з викраденням людей. Перераховано етапи взаємодії слідчих і оперативних підрозділів при розкритті та розслідуванні даних злочинів. Вони дозволяють зробити висновок про те, що повне й швидке розкриття злочинів, пов'язаних з викраденням людей, багато у чому залежить від правильного використання процесуальних і непроцесуальних форм взаємодії слідчого з оперативними службами, особливо на початковому етапі розкриття і розслідування.

09.03—04.11.1013.

343.98.06:343.121.4 Самойленко О. Криміналістичний аналіз протиправних дій адвоката під час здійснення ним професійних обов'язків у кримінальній справі / *Олена Самойленко* // Юридична Україна. 2011. № 1. С. 113—117.

Наведено класифікацію злочинної діяльності адвоката під час здійснення ним своїх професійних обов'язків у справі. Вміщено теоретичні положення, сформульовані у результаті комплексного аналізу судово-слідчої практики, наукових досліджень з проблем опосередкованої форми протидії розслідуванню злочинів. Підкреслено, що можна виділити чотири основні види злочинної діяльності адвоката: злочинні дії адвоката, пов'язані з фальсифікацією істини у справі; злочинні дії адвоката, пов'язані з корупційними проявами; злочинні дії адвоката, прямо пов'язані з протидією розслідуванню кримінальної справи; злочинні дії адвоката, пов'язані з учиненням шахрайства. Наголошено на тому, що дослідження злочинної діяльності адвоката може бути використано для розроблення окремих криміналістичних методик розслідування таких злочинів та удосконалення наявних методик розслідування окремих видів злочинів у частині шляхів подолання опосередкованої протидії.

09.03—04.11.1014.

343.985:343.77 Федоров А. В. К вопросу о потребности в совершенствовании криминалис-

тической методики расследования преступлений в сфере незаконной добычи водных биоресурсов / А. В. Федоров // Юристы-правоведы. 2011. № 2. С. 10–12.

Обоснована потреба в совершенствовании частной криминалистической методики расследования преступлений, связанных с незаконной добычей водных биологических ресурсов, с учетом уровня современной разработанности этой проблемы и практической потребности в эволюции данного научного знания. Проанализированы криминалистически значимые особенности преступных посягательств на водные биоресурсы.

09.03–04.11.1015.

343.132 Чаплинский К. О. Подготовка до пред'явления для впізання як необхідна умова якісного проведення слідчої дії / К. О. Чаплинский // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 227–231.

Вивчено проблемні питання тактичного забезпечення пред'явлення для впізання. Розглянуто організаційно-підготовчі заходи до пред'явлення для впізання. Зазначено елементи, з яких повинні складатися організаційно-підготовчі заходи до проведення впізання. Визначено основні фактори, що сприяють запам'ятовуванню, збереженню у пам'яті та відтворенню при допиті. Підкреслено, що під час проведення організаційно-підготовчих заходів слідчий повинен враховувати, що у даній слідчій дії задіяна велика кількість людей, тому слідчий повинен передбачити заходи запобігання витоку інформації та визначити її обсяг, який необхідно використовувати під час проведення впізання.

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Книги

09.03–04.11.1016.

340.6(073) Судова медицина та психіатрія: прогр. курсу, плани практ. занять та завдання для самост. роботи студ. / уклад.: О. О. Мавед, О. Ю. Нетудихатка; НУ ОЮА. О.: Фенікс, 2011. 60 с.

Викладено основні науково-теоретичні і практичні положення курсу «Судова медицина та психіатрія» відповідно до навчальних програм юридичних вищих навчальних закладів. Надано робочу програму та зміст навчальної дисципліни, плани практичних занять і завдання для самостійної роботи. Також вміщено питання до заліку з курсу «Судова медицина та психіатрія» та додаток з Інструкцією про проведення судово-медичної експертизи № 6 від 17.012.1995 р.

09.03–04.11.1017.

340.6(082) Теорія та практика судової експертизи і криміналістики: зб. наук. пр. Вип. 10 / Харк. НДІ судових експертиз, Нац. юрид. акад.

України ім. Я. Мудрого. Х.: Право, 2010. 672 с.

Видання містить матеріали ювілейного десятого випуску збірника «Теорія та практика судової експертизи і криміналістики». Висвітлено сучасні проблеми криміналістики та найактуальніші питання провадження різних видів судових експертиз і застосування спеціальних знань у судочинстві. Значну увагу приділено удосконаленню експертних методик. Надано наукові рекомендації щодо проведення певних експертних досліджень.

Реферати

09.03–04.11.1018.

343.983.2:574.5/6 Архипова А. Н. Возможности судебно-гидрологической экспертизы при расследовании убийств <без труп> / А. Н. Архипова, Н. Н. Китаев, В. Н. Китаева // Вестник криминалистики. — 2010. — Вып. 4. — С. 65–69.

Статья посвящена теоретическим основам нового вида судебной экспертизы — судебно-гидрологической.

Теоретическую основу судебно-гидрологической экспертизы составляют положения гидрологии: океанология (гидрология моря), или океанография; гидрология суши; гидрогеология (гидрология подземных вод) и общей теории судебных экспертиз.

Родовым объектом судебно-гидрологической экспертизы выступают водные объекты.

Кроме того, объектом выступают материалы уголовного дела: показания обвиняемого, свидетелей, протокол осмотра места происшествия и т. д.

Конкретным объектом выступает: во-первых, конкретный водный объект, его часть, имеющая определенные границы; во-вторых, материалы конкретного уголовного дела.

Предмет судебно-гидрологической экспертизы составляют факты (обстоятельства), которые эксперты устанавливают на основе специальных знаний в области гидрологии: время, за которое труп может быть перемещен с одного участка водного объекта на другой; место попадания живого человека или трупа в водный объект и т. д.

Приведен примерный перечень вопросов для судебно-гидрологической экспертизы: какова скорость постоянного и приливо-отливного (если местом сокрытия трупа является море) течения и направленность потока в водоеме?; каково расстояние в конкретном месте по вертикали от поверхности воды (озере, болоте, море) до дна?; каков водный режим данного объекта?; если местом сокрытия трупа является река какова извилистость реки?; возможен ли вынос трупа в открытое море?; имеются ли в данном водном объекте участки дна, характеризующиеся меньшими глубинами по сравнению с окружающими участками?; если водоем покрыт льдом в каком состоянии находится ледостав? В какое время в водоеме начинается ледоход?; как

может повлиять на местонахождение трупа разлив реки?; в каких возможных местах побережья реки мог попасть в воду потерпевший?; если потерпевший мог попасть в воду с различных участков побережья, то к какой наиболее вероятен и почему?; под воздействием каких именно сил природы труп мог быть перенесен к месту его обнаружения от места попадания в воду?; мог ли труп, с учетом гидрометеорологических условий, переместиться за конкретное время с места речного купания потерпевшего в таком-то районе до места обнаружения? Какое минимальное время требуется для такого перемещения?; возможен ли вынос в открытое море трупа с привязанным грузом весом...кг при обстоятельствах, изложенных в постановлении? Если это возможно, то в течение какого времени трупы могли быть вынесены в открытое море?; учитывая гидрологические особенности водного объекта, могли ли попавшие в него трупы дрейфовать, если да, то в каком направлении?; каков наиболее вероятный маршрут дрейфа трупов в данном водном объекте в течение ноября — декабря такого-то года?

Є. С. Хижняк

09.03—04.11.1019.

340.6(477) Пиріг І. Поняття та зміст експертної діяльності органів внутрішніх справ / І. Пиріг // Право України. 2011. № 1. С. 255—262.

Визначено поняття експертної діяльності як наукової категорії, а також зміст експертної діяльності органів внутрішніх справ.

Зазначено, що експертна діяльність є видом діяльності, якій притаманні такі ознаки: є специфічною формою людської діяльності, яка відрізняється від інших відношенням до оточуючого світу; має пізнавальний, дослідницький характер; може проводитись у різних сферах суспільної діяльності; використовує методи та методики, що не суперечать закону та нормам моралі та які ґрунтуються на сучасних досягненнях науки; має на меті всебічне, повне, об'єктивне, комплексне дослідження об'єктів, процесів або явищ; її результатом є отримання нової інформації та формування висновків.

На підставі цього автором зазначено, що експертна діяльність є специфічним видом людської діяльності, зміст якої становить пізнання певних об'єктів, процесів або явищ спеціальними методами з метою надання науково обґрунтованих висновків.

Автор доходить висновку, аналізуючи законодавчі акти, що регламентують діяльність органів внутрішніх справ, а також практику розкриття та розслідування злочинів, що експертна діяльність органів внутрішніх справ значно ширша, ніж проведення судових експертиз. На думку автора, вона включає:

проведення експертиз та досліджень за кримінальними справами та справами за адміністративні правопорушення, що розслідуються органами внутрішніх справ;

проведення експертиз та досліджень за кримінальними справами, що розслідуються іншими відомствами (прокуратури, служби безпеки України, податкової міліції), цивільними та господарськими справами на госпрозрахунковій основі;

проведення досліджень за матеріалами органів дізнання для встановлення підстав щодо порушення кримінальної справи;

проведення досліджень для потреб структурних підрозділів органів внутрішніх справ, у тому числі при проведенні внутрішніх розслідувань;

участь у підготовці та проведенні слідчих і оперативно-розшукових заходів;

участь як спеціалістів у судовому розгляді справ;

— надання консультацій з питань, що потребують використання спеціальних знань;

техніко-криміналістичне забезпечення діяльності органів внутрішніх справ, інших правоохоронних органів із запобігання, виявлення, розкриття і розслідування злочинів та інших правопорушень;

технічне забезпечення експлуатації техніко-криміналістичних засобів органів внутрішніх справ;

проведення науково-дослідних робіт у сфері протидії злочинності, у тому числі розробка нових та вдосконалення існуючих техніко-криміналістичних засобів і методів для використання у практичній діяльності органів внутрішніх справ;

розробка нових методик експертного дослідження;

— розробка методичних рекомендацій щодо: розслідування окремих видів злочинів, тактики проведення окремих слідчих дій, прийомів, застосування техніко-криміналістичних засобів у розкритті та розслідуванні злочинів;

— забезпечення ведення криміналістичних обліків.

Експертна діяльність органів внутрішніх справ слугує як вирішенню завдань судочинства, так і деяких інших, не пов'язаних із судовим розглядом.

На думку автора, експертна діяльність як наукова категорія та вид суспільної діяльності багатоаспектна та важлива. Невирішеними як на теоретичному, так і на практичному рівнях залишаються питання щодо законодавчого забезпечення експертної діяльності, розробки та уніфікації експертних методик, організації діяльності експертних установ України та багато інших. Вирішення зазначених завдань у цьому напрямі є перспективним.

І. О. Єфремова

Статті

09.03—04.11.1020.

340.6:504.06(477) Бордюгов Л. Г. Перспективи розвитку судово-екологічної експертизи /

Л. Г. Бордюгов // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 77–84.

Висвітлено питання необхідності розробки теорії судово-екологічної експертизи. Визначено проблеми її формування й перспективи розвитку. Розглянуто окремі галузі, в яких відбуваються екологічні злочини, залежно від предмета та об'єкта посягання. Зазначено основні принципи охорони навколишнього природного середовища, закріплені ст. 3 ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища».

09.03–04.11.1021.

340.6(470) Винницький Л. В. О судебной экспертизе по уголовным делам / Л. В. Винницкий, С. Л. Мельник // Российская юстиция. 2011. — № 4. — С. 27–29.

Освещены вопросы судебной экспертизы по уголовным делам. Проанализированы положения постановления Пленума Верховного Суда РФ, недостаточно четко регламентированные процессуальным законом. Обращено внимание на необходимость более полного использования достижений науки и техники в целях всестороннего и объективного исследования обстоятельств, подлежащих доказыванию по уголовному делу, путем производства судебной экспертизы во всех случаях, когда для разрешения возникших вопросов требуются исследования с использованием специальных знаний.

09.03–04.11.1022.

343.983.2 Дадабаев В. К. К вопросу о возможности использования спиральной компьютерной томографии в судебно-медицинской практике / В. К. Дадабаев // Судебная экспертиза. 2011. № 1. С. 80–83.

Рассмотрено использование спиральной компьютерной томографии (СКТ) в судебно-медицинской практике при производстве экспертиз как живых лиц, так и трупов. Выделены достоинства и характеристики СКТ. Подчеркнуто, что данный метод превосходит традиционный криминалистический и рентгенологический методы, он позволяет решать достаточно большой круг вопросов, начиная с точной локализации, времени и механизма образования перелома костной ткани и заканчивая прогнозом восстановления.

09.03–04.11.1023.

343.148 Красильников В. Г. Некоторые проблемы производства судебно-экономических экспертиз / В. Г. Красильников // Судебная экспертиза. 2011. № 1. С. 106–110.

Рассмотрены вопросы, связанные с практикой производства судебно-экономических экспертиз, взаимодействия подразделений по борьбе с экономической преступностью с органами предварительного следствия при раскрытии и расследовании экономических преступлений. Отмечено, что при расследовании экономических преступлений в качестве доказательственных аргументов выступают сведения о наличии преступного умысла у подозреваемого лица,

способе совершения, вещественных доказательств и т. д.

09.03–04.11.1024.

340.66 Моїсєєв О. М. Висновок експерта в криміналістичних технологіях / О. М. Моїсєєв // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 184–189.

Досліджено висновок експерта в аспекті експертних та слідчих технологій. Встановлено умови технологічності цього процесуального документа. Конкретизовано критерії та дії експерта із забезпечення процесуальних вимог при складанні висновку за результатами проведених досліджень та операції з оцінки висновку експерта слідчим. Підкреслено, що умовою технологічності висновку є спрямованість на сприйняття його змісту суб'єктами, які не володіють спеціальними знаннями.

09.03–04.11.1025.

340.62-053.3 О правомерности установления факта новорожденности ребенка на основании экспертизы его трупа / З. Ю. Соколова, И. В. Буромский, Э. В. Туманов [и др.] // Судебно-медицинская экспертиза. — 2011. — № 2. — С. 53–56.

На основании проведенного историко-правового анализа показано, что определение статуса ребенка при той или иной продолжительности его внеутробной жизни как новорожденного, решение вопроса с совершении убийства «во время или сразу же после родов» является исключительной прерогативой правоохранительных органов. Предложено рассмотреть возможность использования в экспертной практике следующего подхода: при формулировании выводов в заключении эксперта не указывать, является ли ребенок новорожденным или нет, а указывать лишь продолжительность его внеутробной жизни. Подчеркнуто, что работники органов правопорядка должны самостоятельно решать в каждом конкретном случае вопрос о том, является ребенок новорожденным или нет.

09.03–04.11.1026.

340.62:614.253.83 Пиголкин Ю. И. Методические основы экспертной оценки неблагоприятных исходов лечения / Ю. И. Пиголкин, И. А. Дубровина, Х. М. Мирзоев // Судебно-медицинская экспертиза. — 2011. — № 2. — С. 27–29.

Рассмотрены закономерности производства судебно-медицинской экспертизы в случаях неблагоприятных исходов лечения, предложены методические основы их экспертной оценки. С целью повышения объективной оценки действий лечащего врача предложено этапное исследование материалов дела. Подчеркнуто, что для достижения объективного мнения экспертная комиссия должна придерживаться медицинских критериев оценки профессиональных действий врача.

09.03—04.11.1027.

343.983.2-037 Сергаева Г. А. Возможности микрологической экспертизы материалов волокнистой природы / Г. А. Сергаева // Судебная экспертиза. — 2011. — № 1. — С. 38—47.

Изучены актуальные вопросы, касающиеся оценки результатов экспертного исследования волокон, появление которых на предметах-носителях является закономерным явлением при контакте объектов волокнистой природы во время преступления. Рассмотрена идея установления факта контактного взаимодействия объектов. Предложены варианты экспертных выводов по результатам исследования объектов.

09.03—04.11.1028.

347.948:340.63 Соломахина О. М. Дослідження процесуальних особливостей призначення і проведення судово-психіатричної експертизи / О. М. Соломахина // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, НУ ОЮА. — О., 2010. — Вип. 56. — С. 198—204.

Проаналізовано особливості призначення експертизи, формування питань до експерта, затверджений порядок проведення судово-психіатричної експертизи (методичні аспекти). Зазначено, що при проведенні судово-психіатричної експертизи враховуються сукупність клінічних, соціальних, індивідуально-психологічних і психогенних факторів, які здійснюють вплив на поведінку особи. При винесенні експертного висновку враховуються: ступінь вираженості інтелектуально-містичних та емоціонально-вольових розладів, порушення критичних і прогностичних функцій, особові, індивідуально-психологічні особливості.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Книги

09.03—04.11.1029.

343.985 Никифорчук Д. Й. Аналітична розвідка. Проведення аналізу оперативно-розшукової інформації: монографія / Д. Й. Никифорчук, О. Ю. Бусол. — К.: Поліграф-Сервіс, 2010. — 165 с.

Наведено основи проведення аналізу оперативно-розшукової інформації засобами аналітичної розвідки. Описано відомі методи аналізу оперативно-розшукової інформації. Надано огляд досвіду здійснення аналізу інформації програмними засобами у правоохоронних органах різних країн. Розглянуто питання організації планування дослідження, обробки джерел масової інформації, прогнозування, подання результатів аналітичної розвідки. У Словнику-довіднику аналітика для працівників підрозділів аналітичної розвідки правоохоронних органів, який додається до монографії, зібрано близько 600 термінів та їх визначень, якими оперують аналітики у службовій діяльності.

Статті

09.03—04.11.1030.

343.985(470) Доля Е. Правовое значение результатов гласных оперативно-розыскных мероприятий для уголовного дела и реформы уголовного процесса / Е. Доля // Законность. 2011. — № 4. — С. 16—22.

Рассмотрена проблема использования результатов ОРД в доказывании по уголовным делам. Выделены дополнения, внесенные в п. 1 ч. 1 ст. 15 ФЗ «Об оперативно-розыскной деятельности». Проведен анализ предложений А. Александрова, А. Кухты и В. Терехина относительно их поддержки по внесенным дополнениям в данный закон. Подчеркнуто, что реализация их предложений приведет к тяжелейшим последствиям — смешению оперативно-розыскной и уголовно-процессуальной деятельности, привлечению лиц к уголовной ответственности исходя из оперативных данных, вынесению судебных приговоров на основе сведений, полученных оперативным путем.

09.03—04.11.1031.

343.985(470) Козлов А. М. Специфика использования результатов оперативно-розыскной деятельности в уголовном судопроизводстве / А. М. Козлов // Уголовный процесс. — 2011. — № 8. — С. 70—75.

Рассмотрено, что включает в себя проверка результатов ОРД на предмет соответствия УПК РФ. Выделено материалы оперативно-розыскных материалов, которые вправе оценивать суд на предмет допустимости при рассмотрении ходатайства об избрании меры пресечения. Отмечены действия защитника при проверке фактических сведений судом. Подчеркнуто, что попытка подменить процедуру оценки допустимости доказательств (результатов ОРД) процедурой разрешения вопроса о мере пресечения — типичная ошибка защитников.

09.03—04.11.1032.

343.14(470):343.985 Комогорцева К. А. Проблемы использования прокурором результатов оперативно-розыскной деятельности в качестве доказательств в уголовном судопроизводстве / К. А. Комогорцева // Вестник Саратовской государственной академии права — 2011. — № 2. — С. 216—217.

Рассмотрены проблемы проверки и оценки доказательств, сформированных на основе результатов ОРД. Подчеркнуто, что результаты ОРД не могут напрямую применяться в качестве доказательств по уголовным делам. Отмечено, что, пройдя через уголовно-процессуальную стадию, результаты ОРД могут быть преобразованы в доказательства, установленные ч. 2 ст. 74 УПК РФ. В основном это показания свидетелей, вещественные доказательства и иные документы.

09.03—04.11.1033.

343.985:347.15/17 Куприянов А. А. Защита здоровья граждан при осуществлении оперативно-розыскной деятельности / А. А. Куприянов // Уголовный процесс. — 2011. — № 1. — С. 16—19.

Рассмотрены законодательные нормы, запрещающие подвергать опасности здоровье гражданина при проведении оперативно-розыскных мероприятий. Выделены оперативно-розыскные мероприятия, которые можно проводить в отношении больных. Подчеркнуто, что результаты оперативно-розыскных мероприятий, при проведении которых был нанесен ущерб здоровью объекта, должны признаваться недопустимыми доказательствами.

09.03—04.11.1034.

343.132/133 Левинова Т. А. Обжалование действий и решений органов, осуществляющих оперативно-розыскную деятельность: проблемы правоприменения / Т. А. Левинова // Российская юстиция. — 2011. — № 6. — С. 59—61.

Изучены проблемы судебного обжалования действий и решений органов, осуществляющих ОРД в период, предшествующий возбуждению уголовного дела. Приведены конкретные примеры, по которым очевидно отсутствие четких законоположений, несогласованностей норм гражданского процессуального, арбитражного процессуального и уголовно-процессуального законодательства.

09.03—04.11.1035.

343.985:342.72/73 Маслов В. В. Порядок судебного рассмотрения материалов об ограничении конституционных прав и свобод граждан при проведении оперативно-розыскных мероприятий / В. В. Маслов // Российский юридический журнал. — 2011. — № 2. — С. 122—131.

Исследованы спорные вопросы судебного санкционирования оперативно-розыскных мероприятий, связанных с ограничением конституционных прав и свобод граждан. Предложены уточнения и дополнения по вопросам, встречающимся в судебной практике, которые будут содействовать устранению нарушений прав и законных интересов граждан в процессе осуществления оперативно-розыскных мероприятий.

09.03—04.11.1036.

343.985(477):343.163 Мінченко С. І. Повноваження прокурора при здійсненні нагляду за забезпеченням прав людини в оперативно-розшуковій діяльності / С. І. Мінченко // Митна справа. — 2011. — № 4, ч. 2. — С. 264—270.

Проаналізовано зміст та обсяг повноважень прокурора при здійсненні нагляду забезпечення прав людини в ОРД. Визначено основні методологічні підвалини діяльності органів прокуратури. Зазначено права та обмеження прав прокурора, закріплені у ЗУ «Про прокуратуру» та «Про оперативно-розшукову діяльність». Надамо пропозиції по удосконаленню законодавства з метою підвищення ефективності прокурорського нагляду за забезпеченням прав людини в ОРД.

09.03—04.11.1037.

343.985:004.9 Погорецький М. Оперативно-розшукова діяльність у кіберпросторі: суть та правові підстави / М. Погорецький // Вісник прокуратури. — 2011. — № 5. — С. 58—63.

Розглянуто відносини здійснення ОРД у кіберпросторі. Виділено, що оперативно-розшукові заходи у кіберпросторі полягають в ініціюванні за допомогою комп'ютерних систем програм та команд певного інформаційного впливу на об'єкти кіберпростору. Відмічено відсутність належного правового регулювання відносин здійснення ОРД у кіберпросторі. Зазначено оптимальні шляхи належного врегулювання у сфері здійснення ОРД у кіберпросторі.

09.03—04.11.1038.

343.985 Сергеева Д. Використання матеріалів зняття інформації з каналів зв'язку як оперативно-розшукового заходу для організаційно-тактичного забезпечення слідчих дій / Д. Сергеева // Юридична Україна — 2011. — № 8. — С. 118—123.

Розглянуто можливості використання матеріалів ОРД, а саме зняття інформації з каналів зв'язку як оперативно-розшукового заходу в організаційно-тактичних цілях для провадження окремих слідчих дій та зазначено, що матеріали зняття інформації з каналів зв'язку як оперативно-розшукового заходу можуть бути використані для організаційно-тактичного забезпечення слідчих дій.

СУДОУСТРІЙ

Книги

10.03—04.11.1039.

347.96/99(477)(075.8) Бараннік Р. В. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України : навч. посіб. / Р. В. Бараннік ; МОН України. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : КНТ, 2011. 352 с.

На підставі системного аналізу чинного законодавства, з урахуванням останніх найсучасніших змін у нормативно-правовій базі діяльності судової, правоохоронної та правозахисної систем, розглянуто процес формування і розвитку таких ґрунтовних понять та інститутів, як: правоохоронна діяльність, правосуддя, принципи правосуддя, судова система і судові інстанції, прокурорський нагляд, напрями прокурорської діяльності, функції органів внутрішніх справ, система органів МВС, досудове слідство, система і організація діяльності СБУ, система та функції органів Державної податкової служби, на основі вивчення яких стає можливим продовження навчального процесу по засвоєнню базових і спеціальних юридичних дисциплін.

10.03—04.11.1040.

347.96/99 Міжнародні стандарти у сфері судочинства / European Union [та ін.]. К. : Істина, 2010. 488 с.

Збірка міжнародних стандартів у сфері судочинства включає базові документи щодо функціонування судової системи, судоустрою, прийняті ООН та інституціями Ради Європи (Комітетом Міністрів, Європейською комісією «За демократію через право», Європейською комісією ефективності правосуддя, Консультативною радою європейських суддів, Консультативною радою європейських прокурорів).

10.03—04.11.1041.

347.96/99(477)(075.8) Нор В. Т. Судові та правоохоронні органи України : підручник / В. Т. Нор, Н. П. Анікіна, Н. Р. Бобечко ; за ред. В. Н. Нор ; МОН України. — К. : Ін Юре, 2010. — 240 с.

Подано загальну характеристику правоохоронної діяльності та правоохоронних органів. Особливу увагу приділено судовій владі як одній із гілок державної влади. Розглянуто конституційні та галузеві принципи судочинства України. Проаналізовано правовий статус суддів України. Висвітлено діяльність органів суддівського самоврядування, Вищої ради юстиції, органів юстиції України, Державної судової адміністрації України. Охарактеризовано правовий статус прокуратури, органів внутрішніх справ України, СБУ, органів дізнання і досудового слідства, адвокатури та нотаріату.

10.03—04.11.1042.

347.97/99(477)(075.8) Судоустрій України : підручник / С. В. Ківалов, Ю. Є. Полянський, М. В. Косюта, В. В. Долежан ; за ред. С. В. Ківалова ; МОН України, НУ ОЮА. К. : Юрінком Інтер, 2011. — 385 с.

Висвітлено природу судової влади, її функції та принципи, історію та сучасний стан судової реформи в Україні. Визначено елементи судоустрою і статусу суддів, правовий статус органів, що становлять інфраструктуру судової влади: Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Вищої ради юстиції, Державної судової адміністрації України, органів суддівського самоврядування. Використано положення Конституції України (розділ VIII), ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» та інші законодавчі акти судоустрійного характеру, практику їх застосування, окремі підзаконні акти.

Див. також: 08.03—04.11.851.

Автореферати

10.03—04.11.1043.

347.962(477)(043.3) Бринцев В. Д. Система організаційного забезпечення судової влади України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 / Бринцев Василь Дмитрович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2011. 39 с.

Додатково обґрунтовано судову діяльність у державі як одну зі складових (самостійних функцій) єдиної державної влади. Визначено роль і місце теорії поділу влади у побудові сучасної національної моделі держави, яка відповідає вимогам правової. Дано авторське визначення основоположних категорій «правова держава», «судова влада» та інших понять, які потребують сучасного праворозуміння. Упорядковано окремі положення вчення вітчизняної юридичної науки щодо системи організаційного забезпечення судової діяльності та ролі в ній управлінських процесів. Дано доктринальне тлумачення інституту судового адміністрування і запропоновано способи підвищення ефективності добору кандидатів на зайняття адміністративних посад у судах регіонального рівня. Розроблено конкретні пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності органів суддівського самоврядування. Виявлено особливості управлінських процесів у різних сферах організаційного забезпечення судової діяльності і особливості їх застосування у судах окремих юрисдикцій. Розкрито можливості і особливості застосування сучасних форм управління з урахуванням необхідності дотримання принципів самостійності суду і незалежності суддів. Запропоновано систему спеціальних методів, притаманних лише судовому управлінню.

10.03—04.11.1044.

347.97/99(477):061.1ЕС(477)(043.3) Назаров І. В. Судові системи країн Європейського Союзу та України: порівняльно-правовий аналіз: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.10 / Назаров Іван Володимирович; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Х., 2011. 40 с.

Здійснено аналіз історичних етапів та особливостей становлення судових систем України та основних європейських країн з використанням поділу останніх на країни романо-германського та загального права. Обґрунтовано перелік принципів, що формують склад системи принципів побудови судової системи, та досліджено характер їх реалізації при формуванні як вітчизняної судової системи, так і зарубіжних судових систем. Наведено класифікацію судових систем європейських країн, виявлено особливості судоустрою в окремих європейських державах та встановлено обов'язкові для кожної держави-члена ЄС елементи структури судової системи та її функціонування. Проаналізовано вимоги, що пред'являються інститутами ЄС до судових систем країн кандидатів у члени ЄС, та засоби їх виконання. Визначено особливості положення Суду ЄС як наднаціональної судової системи ЄС, особливості формування його складу, компетенції, порядку взаємодії з національними судами країн — членів ЄС та значення його рішень для національних судів.

10.03—04.11.1045.

347.962(043.3) Прокопенко О. Б. Право на справедливий суд: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / Прокопенко Олександр Борисович; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2011. — 20 с.

Здійснено аналіз генези поглядів на справедливість і право на справедливий суд в історії філософії, а також співвідношення категорій «справедливість» і «правосуддя». Виокремлено різноманітні аспекти поняття «право на справедливий суд» у сучасній правовій доктрині та в порівняльно-правовому аспекті. Вивчено сучасний рівень нормативного регулювання права на справедливий суд, також змістовні елементи цього права. Розглянуто законні обмеження права на справедливий суд. Здійснено характеристику правової природи права на справедливий суд та його співвідношення з іншими правами особи. Проаналізовано міжнародно-правові акти, які містять право на справедливий суд, з точки зору втілення їх у чинному законодавстві. Розкрито систему організаційно-правих гарантій забезпечення права на справедливий суд і запропоновано шляхи їх вдосконалення. Виявлено місце права на справедливий суд у системі прав людини. Сформульовано обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства у сфері забезпечення права на справедливий суд.

10.03—04.11.1046.

347.962(477) Фесенко Л. І. Правовий статус Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у системі судового устрою: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / Фесенко Леонід Іванович; НУ ОЮА. О., 2011. 20 с.

В історико-правовому аспекті з'ясовано закономірності розвитку судової спеціалізації у судових утвореннях на території сучасної України. Досліджено теоретичні основи судової спеціалізації. Проаналізовано міжнародний і європейський досвід реалізації принципу спеціалізації, його конституційне і законодавче закріплення. Конкретизовано значення і правовий статус Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. З урахуванням положень теорії систем з'ясовано організаційно-правові основи статусу вищих спеціалізованих судів в Україні. Розроблено пропозиції з удосконалення законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо організації та діяльності зазначеного судового органу.

Див. також: 02.03—04.11.84.

Статті

10.03—04.11.1047.

347.97/99(477).001.73 Городовенко В. Незалежність суддів і самостійність судів у контексті нового етапу судово-правової реформи / В. Городовенко // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 3. — С. 206—215.

Проаналізовано положення нового ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.2010 р. з точки зору забезпечення принципів незалежності суддів і самостійності судів. Підкреслено, що самостійність судів і незалежність суддів є важливими засадами функціонування судової влади, які забезпечують єдиний режим належного відправлення правосуддя. Виділено, що самостійність судів передбачає їх зовнішню автономію з можливостями самодостатності організації й діяльності її як гілки влади, а незалежність суддів означає, що суддя відправляє правосуддя безсторонньо, будь-яким органам, посадовим особам і громадянам забороняється здійснювати вплив на суддю (і суд у цілому).

10.03—04.11.1048.

347.97/99(470) Дудко І. А. Содержание принципа единства судебной системы Российской Федерации / И. А. Дудко, О. Н. Кряжкова // Российская юстиция. 2011. № 2. С. 27—32.

Проанализированы подходы к выявлению содержания принципа единства судебной системы РФ, выработанные в юридической литературе и практике Конституционного Суда РФ. Подчеркнуто, что развитие научной мысли и сложившееся устройство системы органов судебной влас-

ти влияют на понимание исследуемого принципа, расширяя его содержание. Отмечено, что в число средств обеспечения единства судебной системы РФ фактически включается единство судебной практики. Выделено, что в масштабах всей системы судов данное единство достигается с помощью правовых позиций Конституционного Суда РФ о выявлении конституционно-правового смысла нормы права.

10.03—04.11.1049.

342.537.3+343.11 Євсєєв О. П. Новий закон про судоустрій: проблеми теорії й позитивної практики / О. П. Євсєєв, О. Ю. Бруслик // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. — Вип. 112. — С. 36-46.

Проаналізовано новели Закону України «Про судоустрій і статус суддів», прийнятий у 2010 році. З'ясовано, чи здійснено цим Законом необхідні позитивні перетворення у судовій системі, чи відповідні проблеми поглиблюються ще сильніше. Обґрунтовано думку про необхідність введення у судову систему України інституту ревізійно-наглядового контролю.

10.03—04.11.1050.

347.962(477) Ігонін Р. Правова природа суддівського самоврядування / Руслан Ігонін // Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1. С. 125—130.

Досліджено правову природу суддівського самоврядування як цілісного правового феномена. Проаналізовано ознаки суддівського самоврядування: органи суддівського самоврядування перебувають у складі судоустрою України; вони є єдиними самоврядними, недержавними органами, що наділені делегованими державою владними, управлінськими повноваженнями у сфері забезпечення діяльності органів судової влади та ін. Сформульовано поняття «суддівське самоврядування».

10.03—04.11.1051.

347.97/99(470).001.73 Колоколов Н. А. Глубокая модернизация «советской» судебной системы / Н. А. Колоколов // Российская юстиция. 2011. № 4. С. 29—33.

Обращено внимание на отсутствие у суда технических возможностей по непосредственному исследованию доказательств, что полностью искажает смысл апелляции и затрудняет доступ заинтересованных лиц к правосудию. Подчеркнуто, что суды первой и второй инстанции должны быть расположены как можно ближе друг к другу.

10.03—04.11.1052.

347.995(470) Конин В. В. Расширение подсудности суда с участием присяжных заседателей как одно из направлений реализации судебной реформы и формирования гражданского общества / В. В. Конин // Адвокат. — 2011. — № 4. — С. 10—14.

Отмечено то, что в последнее время были внесены предложения отменить суды присяжных в регионах и перенести их на уровень федеральных округов. Обосновано это тем, что суды присяжных работают неэффективно, а некоторые решения принимаются исходя из клановых или этнических интересов. Подчеркнуто о том, что подсудность судов с участием присяжных заседателей наоборот должна быть значительно расширена и судопроизводство с участием присяжных заседателей должно перейти в районные (городские) суды.

10.03—04.11.1053.

347.97/99(438) Любер О. Судочинство в Польщі: єдність та боротьба знань з бюрократією / Ольга Любер // Юридичний журнал. 2011. — № 2. — С. 131—132.

Зроблено короткий опис судової системи Республіки Польща. Зазначено загальний рівень підготовки суддів, адвокатів та юридичних радників у Польщі, який, на думку автора, є вищим від підготовки їхніх колег в Україні. Підкреслено, що у Польщі існує зовсім інша методика викладання права в ВНЗ і закінчення юридичного ВНЗ є недостатнім для отримання роботи за спеціальністю. Щоб почати працювати за фахом, необхідно скласти іспити чи в деяких випадках скінчити так звану суддівську аплікацію.

10.03—04.11.1054.

347.962 Марочкін І. Є. Проблеми забезпечення самостійності судової влади / І. Є. Марочкін // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 112. С. 167—177.

Розглянуто передумови становлення принципу самостійності судової влади, що закріплено новим Законом України «Про судоустрій і статус суддів». Проаналізовано положення процесуальних кодексів, які закріплюють принцип незалежності суддів на галузевому рівні, який прямо закріплено лише ст. 18 КПК України. Підкреслено, що принципи самостійності судів і незалежності суддів є основою взаємовідносин суду з іншими гілками влади.

10.03—04.11.1055.

347.962 Москвич Л. До питання удосконалення статусу суддів як складового елемента системи заходів підвищення ефективності судової системи / Л. Москвич // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. Х., 2011. № 1. С. 184—197.

Досліджено способи підвищення ефективності судової системи шляхом удосконалення кадрового складу суддівського корпусу. Обґрунтовано, що на ефективність судової діяльності впливає рівень професіоналізму суддів. Зазначено пропозиції щодо удосконалення статусу суддів, направлені на залучення спеціалістів найвищої кваліфікації до суддівського корпусу.

10.03—04.11.1056.

347.97/99(4) Назаров І. Класифікація судових систем європейських держав / *І. Назаров* // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 1. — С. 198—207.

Проаналізовано наукові погляди на класифікацію судових систем країн, що входять до складу Європейського Союзу, критерії даної класифікації та типи судових систем. Виділено романський (Франція, Італія, Іспанія, Португалія, Бельгія), німецький (ФРН, Австрія), англійський (Англія й Уельс) і змішаний (Нідерланди, Данія, Норвегія, Швеція, Туреччина та ін.) типи судових систем. Підтверджено, що класифікація судових систем різних країн повинна проводитися за критеріями, які важливі для характеристики саме судової системи, а не держави у цілому.

10.03—04.11.1057.

347.962.2(477) Овсяннікова О. Деякі аспекти відкритості процедури призначення на посаду судді вперше / *О. Овсяннікова* // Вісник Академії правових наук України: зб. наук. пр. / Президія НАПрН України. — Х., 2011. — № 3. — С. 216—229.

Розкрито основні етапи процедури призначення на посаду судді вперше, проаналізовано новий ЗУ «Про судоустрій і статус суддів» з цього питання. Особливу увагу приділено проблемам забезпечення прозорості проведення добору кандидатів на посаду судді. Надано пропозиції щодо підвищення рівня прозорості, демократичності та справедливості цієї процедури.

10.03—04.11.1058.

347.995(470) Павликов С. Г. К вопросу об организации обеспечения деятельности мировых судей России / *С. Г. Павликов, С. А. Семейкина* // Российская юстиция. — 2011. — № 2. — С. 33—35.

Отмечена формальность завершения процесса становления российской мировой юстиции. Подчеркнуто, что передача на федеральный уровень вопросов организации деятельности мировых судей полностью соответствует ч. 3 ст. 5 Конституции РФ, согласно которой федеративное устройство РФ основано на ее государственной целостности, единстве системы органов государственной власти, а также ст. 124 Конституции РФ, закрепляющей финансирование судов только из федерального бюджета.

10.03—04.11.1059.

347.962 Потапенко В. І. До питання визначення принципу самостійності судової влади / *В. І. Потапенко* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 112. — С. 186—195.

Проаналізовано зміст та елементи принципу самостійності судової влади. Розглянуто нормативні передумови для виділення окремого принципу судової влади — самостійності. З'ясовано

відмінності принципів незалежності суддів та самостійності судів. Обґрунтовано їх взаємозв'язок і структурні елементи. Визначено дві групи складників судової влади за змістом організаційну і процесуальну.

10.03—04.11.1060.

347.962.2(477) Скомороха Л. Питання запровадження стажування кандидатів на посади суддів в Україні та міжнародний досвід / *Л. Скомороха* // Право України. — 2011. — № 3. — С. 266—276.

Досліджено проблеми формування суддівського корпусу в Україні. Проаналізовано становлення та розвиток законодавства, яке регламентує порядок призначення суддів. Розглянуто міжнародний досвід щодо кваліфікаційних вимог, які висуваються до кандидатів у судді, та порядок обіймання суддівської посади. Висвітлено існуючу проблематику щодо необхідності поліпшення порядку підвищення кваліфікації діючих суддів в Україні. Запропоновано зміни та удосконалення порядку формування суддівського корпусу в Україні шляхом законодавчого врегулювання існуючих правових норм та використання міжнародної практики.

ПРОКУРАТУРА

Книги

10.03—04.11.1061.

347.963(477)(075.8) Михайленко О. Р. Прокуратура України: підручник / *О. Р. Михайленко*; МОН України. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 336 с.

Вивчено основні положення щодо створення, розвитку, організації та діяльності органів прокуратури України з урахуванням конституційних функцій, покладених на прокуратуру, та правових інститутів, викладених у ЗУ «Про прокуратуру», а також інших законодавчих актах. У підручнику використано практичний досвід автора, майстерність його науково-педагогічної діяльності та особисту багаторічну роботу в органах прокуратури.

Автореферати

10.03—04.11.1062.

352.075.1(477)(043.3) Крикливий Р. М. Підтримання державного обвинувачення у справах про шахрайство: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / *Крикливий Ростислав Миколайович*; НУ ОЮА. — О., 2011. — 20 с.

Досліджено сутність та функціональне призначення державного обвинувачення в умовах реалізації принципу змагальності сторін у кримінальному судочинстві. З'ясовано зміст підтримання державного обвинувачення в суді та визначено завдання, які стоять перед державним

обвинувачем на різних стадіях кримінального судочинства. Проаналізовано організаційно-правові гарантії реалізації принципу незалежності державного обвинувача та властиві йому процесуальні засоби діяльності. Розкрито методичні і тактичні прийоми підтримання державного обвинувачення в суді у справах про шахрайство при: підготовці до підтримання державного обвинувачення; участі у попередньому розгляді справ про шахрайство; підтриманні державного обвинувачення у підготовчій частині судового розгляду; підтриманні державного обвинувачення у судовому слідстві; підтриманні державного обвинувачення у судових дебатах. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення законодавства і практики підтримання державного обвинувачення у справах про шахрайство.

Див. також: 07.03—04.11.690, 07.03—04.11.692.

Статті

10.03—04.11.1063.

343.163(470) Крюков В. Ф. Прокурор и его назначение в надзорном порядке уголовного судопроизводства: процессуальные и организационные аспекты / В. Ф. Крюков // Российская юстиция. 2011. № 3. С. 37—40.

Рассмотрены особенности процессуального положения прокурора на стадии производства уголовных дел в надзорной инстанции. Раскрыт один из дискуссионных вопросов деятельности надзорных органов прокуратуры по правовому установлению повода и оснований вмешательства прокурора в процесс надзорного порядка проверки правосудности вступившего в законную силу уголовного дела. Внесены предложения по совершенствованию уголовно-процессуального закона, регулирующего порядок надзорного производства уголовных дел.

10.03—04.11.1064.

343.163: 343.9:343.352 Кудашкин А. В. Проблемы организации и проведения органами прокуратуры антикоррупционной экспертизы / Александр Васильевич Кудашкин // Журнал российского права. 2011. № 2. С. 24—32.

Рассмотрены теоретические и практические вопросы внесения прокурорами требования об изменении нормативного правового акта по результатам проведения антикоррупционной экспертизы. Выделены проблемы, связанные с проведением антикоррупционной экспертизы: невозможность сотрудниками прокуратуры охватить весь массив нормативных правовых актов и прежде всего ранее принятых; доступность для прокуроров самих нормативных правовых актов для проведения антикоррупционной экспертизы и др. Отмечено, что в целях реализации новых полномочий прокуроров по результатам проведенной антикоррупционной экспертизы требуется внесение изменений в законодательство.

10.03—04.11.1065.

343.163 Пишньов Д. І. Правозахисна спрямованість прокурорської діяльності / Д. І. Пишньов // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 112. — С. 178—186.

Досліджено проблеми забезпечення правового порядку у державі. Визначено роль прокуратури серед організацій, які контролюють технологічний процес в агропромисловому комплексі (АПК). Підкреслено, що неналежна законність у сфері АПК є наслідком неефективної роботи прокуратури. Запропоновано шляхи удосконалення діяльності прокуратури у розглядуваній сфері.

Див. також: 03.03—04.11.376, 07.03—04.11.827, 09.03—04.11.978, 09.03—04.11.979, 09.03—04.11.1036.

АДВОКАТУРА

Книги

10.03—04.11.1066.

347.965(477) Адвокатура в Україні: наук.-практ. комент. Закону України «Про адвокатуру» / авт.-упоряд.: Т. В. Варфоломеева, С. В. Гончаренко; Акад. адвокатури України. — К.: Юрінком Інтер, 2010. 400 с.

Вміщено постатейний коментар ЗУ «Про адвокатуру» від 19 грудня 1992 р. (станом на 15 квітня 2010 р.), інші нормативно-правові акти, що визначають організаційно-правові засади діяльності адвокатури в Україні. Виділено міжнародно-правові документи і рішення Європейського суду з прав людини стосовно ролі адвокатів, вибрані акти Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури при Кабінеті Міністрів України.

10.03—04.11.1067.

347.965(076) Зейкан Я. П. Адвокат: навички професії: практ. посіб. / Я. П. Зейкан. 2-ге вид., стер. — К.: КНТ: Вид. Ліпкан О. С., 2011. — 788 с.

Вміщено матеріал про організацію і проведення консультативної роботи адвоката. Визначено особливості розробки правової позиції і представництва у судах різних юрисдикцій. Розкрито особливості роботи з доказами, виступів у суді в судових дебатах. Вивчено адвокатську техніку і навички роботи адвоката з процесуальними документами як складові частини адвокатської майстерності. Для ілюстрації професійної діяльності адвоката використано понад 130 прикладів з реальних судових справ, а також наведено зразки процесуальних документів адвокатів і суддів. Окремий розділ присвячено випадкам незаконної діяльності адвокатів і правопорушень, що ними допускаються.

Авторефераты

Див. 01.03-04.11.49.

Статті

10.03—04.11.1068.

343.131.5(470) Васильева О. М. К вопросу об участии адвоката-защитника на стадии возбуждения уголовного дела / *О. М. Васильева* // Адвокат. 2011. № 5. С. 41—47.

Изучен вопрос о возможности участия адвоката-защитника на стадии возбуждения уголовного дела на основе анализа норм уголовно-процессуального кодекса РФ, решений Конституционного Суда РФ, Судебной коллегии Верховного Суда РФ, мнений процессуалистов. Отмечено наличие законодательных предпосылок для участия адвоката-защитника на стадии возбуждения уголовного дела. Сделан вывод о необходимости регламентации данного вопроса на законодательном уровне.

10.03—04.11.1069.

347.961:347.965(470) Калачева Е. Н. К вопросу об участии адвокатов в процедуре медиации / *Елена Николаевна Калачева* // Адвокатская практика. 2011. № 2. С. 2—5.

Выделено, что принятие Закона о процедуре медиации является следующим шагом на пути становления гражданского общества, совершенствования российской правовой системы. Отмечено, что адвокат может рекомендовать своему клиенту прибегнуть к третейскому разбирательству с целью защиты своих интересов, если это необходимо. Эта процедура становится все более популярной в отношении споров, вытекающих из административного права. Подчеркнуто, что адвокат может использовать медиацию, если он представляет интересы одной стороны в споре.

10.03—04.11.1070.

347.961:347.965(470) Колобашкина С. С. Проблемы использования адвокатом переговоров и медиации как внесудебных средств разрешения спора / *С. С. Колобашкина* // Адвокат. — 2011. № 2. С. 18—24.

Рассмотрена правовая природа альтернативных способов разрешения спора. Сформулированы проблемные аспекты интерпретации термина «альтернативность». Сделан анализ специфики переговоров и медиации как внесудебных средств защиты прав граждан, оценена их эффективность. Изучены проблемы, связанные с функционированием в России института медиации. Обозначены возможные направления адвокатской деятельности применительно к переговорам и медиации.

10.03—04.11.1071.

347.965(470) Либанова С. Э. Триединство статусов российской адвокатуры / *С. Э. Либанова* // Адвокат. 2011. № 5. С. 5—10.

Определен триединный статус адвокатуры РФ, что позволит завершить разграничение на законодательном уровне адвокатуры как организацию и собственно адвокатскую деятельность. Рассмотрены вопросы соотношения целей и задач института адвокатуры с целями и задачами гражданского общества. Определены функции института адвокатуры и соответствующие им полномочия. Предложено к трем концепциям построения адвокатуры: нигилистической, этактистской, предпринимательской добавить четвертую концепцию — надзорную. Подчеркнуто, что надзорная концепция определит адвокатуру как институт гражданского общества, способный эффективно надзирать за реализацией гарантий конституционных прав и свобод человека системой публичной власти, обеспечивая неизбежность их соблюдения.

10.03—04.11.1072.

347.965 Мамай В. И. Использование адвокатом специальных познаний при осуществлении защиты / *Виктор Иванович Мамай* // Адвокатская практика. 2011. № 2. С. 9—13.

Рассмотрены основные проблемы, связанные с использованием адвоката специальных познаний при осуществлении защиты. Указано на то, в каких формах может выражаться использование специальных познаний, по каким вопросам должен проводиться допрос эксперта, каким образом должна осуществляться постановка вопросов перед экспертом, если экспертиза назначается судом, а также как необходимо проверять заключение эксперта на предмет его относимости и допустимости.

10.03—04.11.1073.

347.965.7(470) Мельниченко Р. Г. О финансовых ограничениях доступа к адвокатской профессии в России / *Р. Г. Мельниченко* // Адвокат. 2011. № 2. С. 5—9.

Рассмотрен феномен увеличения размеров «вступительных взносов» в адвокатскую корпорацию. Прослежена история имущественного ценза доступа в адвокатскую корпорацию. Основан прогноз дальнейшего существования имущественного ценза доступа в адвокатскую корпорацию. Дано юридико-терминологическое определение введения имущественного ценза и понятие разумного размера первого взноса.

10.03—04.11.1074.

347.965 Скабелина Л. А. Зачем приходят к адвокату: психологический анализ потребностей доверителя / *Л. А. Скабелина* // Адвокат. — 2011. № 2. С. 10—17.

Проанализированы потребности и мотивы доверителя при его обращении к адвокату. Рассмотрены такие потребности, как потребность в безопасности, общении, информации, признании

и уважении, сопереживании, сочувствии и одобрении, поддержке, в эмоциональном тепле, самопрезентации, самоутверждении, престиже и во власти, справедливости и др. Подчеркнуто, что ориентация адвоката на потребности доверителя позволяет повысить эффективность взаимодействия с ним.

10.03—04.11.1075.

347.965(470):352 Шайхуллин М. С. Правовое регулирование и формирование новых традиций взаимодействия адвокатуры и органов местного самоуправления в России / *Марат Селирович Шайхуллин* // Адвокатская практика. 2011. № 2. С. 41—44.

Проанализированы нормы федерального законодательства, регулирующего деятельность адвокатских образований, адвокатов и органов местного самоуправления на предмет их взаимодействия. Представлены вниманию отдельные нормы российского законодательства, способные обеспечить правовой сегмент для взаимного сотрудничества адвокатских образований и му-

ниципальных органов. Выявлены негативные традиции, противодействующие взаимодействию адвокатуры и муниципальных образований в России.

10.03—04.11.1076.

347.965.4 Юсько С. С. Принципы и нормы профессионального поведения адвокатов / *Степан Сергеевич Юсько* // Адвокатская практика. 2011. № 2. С. 14—16.

Раскрыты принципы и нормы, определяющие сущность адвокатской деятельности и адвокатуры в целом. Детально изложены и проанализированы принципы законности, независимости, самоуправления, корпоративности, а также принципы равноправия адвокатов. Рассмотрена ответственность адвоката и содержание различных по своему характеру правил поведения адвокатов, которые являются скорее этическими требованиями, чем правовыми нормами.

Див. також: 01.03—04.11.75.

Книги

11.03—04.11.1077.

341(075.8) Антонович М. Міжнародне право : навч. посіб. / *Мирослава Антонович* ; МОН України. — К. : Юрінком Інтер, 2011. — 384 с.

Проаналізовано основні поняття, категорії, інститути та галузі міжнародного права крізь призму їх застосування в Україні. Основний акцент зроблено на застосуванні міжнародного права у практиці держав. Розкрито зміст основних традиційних та нових галузей міжнародної правової системи, включаючи право міжнародних договорів, міжнародне право захисту прав людини, дипломатичне та консульське право, міжнародне морське право, міжнародне повітряне право, право міжнародних організацій, міжнародне економічне право тощо.

11.03—04.11.1078.

341.645.5:341.174(4) Комарова Т. В. Юрисдикція Суду Європейського Союзу : монографія / *Т. В. Комарова* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х. : Право, 2010. — 361 с.

Досліджено юрисдикцію Суду ЄС, яка не знайшла достатнього концептуального висвітлення у доктринах права ЄС. Визначальним є дослідження юрисдикції Суду ЄС як системи специфічних повноважень, що характеризують його компетенцію у різних аспектах: сфери відання судової влади, предмета судового розгляду та предмета судової діяльності Суду ЄС, інстанційної побудови судової системи ЄС, процесуальних форм реалізації. Виходячи із феноменологічного значення юрисдикції для інституційної та правової систем ЄС, розглянуто окремі тенденції розвитку інституційної та судової систем з точки зору рівноваги (інституційного балансу) та інші актуальні питання.

11.03—04.11.1079.

341.174(4+477)(075.8) Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навч. посіб. / *М. В. Кордон* ; МОН України. 2-ге вид. — К. : Центр учбов. л-ри, 2010. 172 с.

Висвітлено історію створення і розвитку таких організацій, як ЄС і НАТО, розглянуто питання співробітництва з ними України, шляхи її інтеграції в європейські та євроатлантичні структури, перспективи набуття членства у ЄС, Світовій організації торгівлі та НАТО. Показано, що поглиблення і розширення відносин з НАТО є для України запорукою її успішного наближення до ЄС. Охарактеризовано Росію як вічного стратегічного партнера України.

11.03—04.11.1080.

341.174(4) Петров Р. А. Транспозиція «*acquis*» Європейського Союзу в правові систе-

ми третіх стран : монографія / *Р. А. Петров*. К. : Истина, 2011. — 385 с.

Изучен объем и содержание понятия «*acquis*» Европейского Союза в праве ЕС, а также материальный и процессуальный способы транспозиции «*acquis*» Европейского Союза в правовые системы третьих стран. Особое внимание уделено анализу объема и содержания понятия «*acquis*» ЕС в соглашениях между ЕС и третьими странами. Предложена методология прогнозирования элементов «*acquis*» ЕС в соглашениях между ЕС и третьими странами в соответствии с целями внешней политики ЕС. Рассмотрена междисциплинарная природа понятия «*acquis communautaire*» и его практическое применение органами государственной власти в Украине.

11.03—04.11.1081.

341.174(4)(075.8) Право Европейского Союза : учеб. для вузов / под ред. С. Ю. Кашкина ; МОН России. 2-е изд. — М. : Юрист, 2010. 1054 с.

В учебнике учтены изменения, внесенные в учредительные документы ЕС после выхода в свет первого издания учебника. В Общей части рассмотрены вопросы, связанные с понятием, принципами, источниками права ЕС, компетенцией его органов и основами правового положения личности в динамике их развития. В Особенной части раскрыты основы правового регулирования единого рынка ЕС, финансово-экономические отношения, отдельные виды деятельности ЕС в различных сферах. В заключительном разделе рассмотрены правовые аспекты участия России в европейских интеграционных процессах, включая взаимоотношения с ЕС и систему общеевропейских стандартов прав человека.

Див. також: 08.03—04.11.898.

Автореферати

11.03—04.11.1082.

341.64(043.3) Алямкін Р. В. Мирне вирішення міжнародних територіальних спорів: практика міжнародних судових органів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Алямкін Руслан Володимирович* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 16 с.

Надано загальну характеристику території та визначено її види у міжнародному праві. Визначено правову природу та розроблено класифікацію міжнародних територіальних спорів. Встановлено кваліфікуючі ознаки міжнародного територіального спору. Виявлено особливості судових та позасудових механізмів врегулювання міжнародних територіальних спорів. Досліджено вплив практики Міжнародного Суду ООН щодо

вирішення міжнародних територіальних спорів на прогресивний розвиток інституту мирного вирішення міжнародних спорів. Проаналізовано практику міжнародних судових органів щодо тлумачення, перегляду та визначення недійсних рішень у справах про міжнародні територіальні спори.

11.03—04.11.1083.

341.171(043.3) Брацук І. З. Імплементация права Европейского Союза в национальных правовых порядках держав-членів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Брацук Іван Зіновійович* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2011. — 20 с.

З'ясовано взаємодії права ЄС з міжнародним та національним правом держав — членів ЄС. Виокремлено основні принципи, на основі яких здійснюється імплементація норм права ЄС в національних правових порядках держав-членів. Розкрито такі правові категорії, як «імплементація норм права ЄС» та «механізм імплементації норм права ЄС», та виявлено їх особливості і специфіку. Виявлено специфіку імплементації правових актів органів ЄС, насамперед регламентів, директив та рішень, а також досліджено їхні особливості. Проаналізовано конституційно-правові механізми взаємодії прав ЄС та національного права держав-членів. Визначено роль національних конституційних судів у процесі імплементації норм права ЄС в національних правових порядках держав-членів. Проаналізовано рішення суду ЄС, завдяки яким, по суті, сформувався специфічний механізм імплементації норм права ЄС.

11.03—04.11.1084.

341.123.043(043.3) Годованик Є. В. Рада Безпеки ООН: міжнародно-правовий статус та актуальні проблеми реформування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Годованик Євген Валентинович* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 20 с.

Всебічно досліджено історико-правові аспекти створення РБ, визначивши основні передумови та особливості становлення і розвиток досліджуваного органу. Визначено місце і роль РБ в системі головних органів ООН. З'ясовано міжнародно-правові аспекти організації діяльності РБ. Встановлено юридичний зміст компетенції РБ у сфері підтримання міжнародного миру та безпеки. Досліджено основні проблемні питання діяльності РБ щодо підтримання міжнародного миру та безпеки на сучасному етапі. На основі комплексного науково-практичного аналізу чинного міжнародно-правового статусу та проблемних питань діяльності РБ визначено оптимальні шляхи її інституційного реформування у рамках великої інституційної реформи ООН.

11.03—04.11.1085.

341.3(043.3) Доді К. В. Розвиток міжнародно-правових норм, що стосуються збройних конфліктів неміжнародного характеру : автореф.

дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Доді Коріна Валеріївна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 21 с.

Проаналізовано доктрину і практику розвитку міжнародно-правових норм, що стосуються збройних конфліктів неміжнародного характеру. Надано визначення понять «неміжнародний збройний конфлікт», «внутрішні заворушення», «ситуації внутрішньої напруженості» та окреслено проблеми, пов'язані з їх міжнародно-правовою кваліфікацією. Досліджено історію становлення і розвитку міжнародно-правових норм, які застосовуються до внутрішніх конфліктів, під кутом аналізу всіх запропонованих проєктів Женевських конвенцій 1949 р., зокрема проєктів спільної статті 3 до цих конвенцій; а також проєктів Додаткового протоколу до Женевських конвенцій 1977 р., що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру. Визначено роль практики Міжнародного суду ООН з питань, що стосуються розвитку звичаєвих норм права, права прав людини та норм МПП, що застосовуються до ситуацій неміжнародних збройних конфліктів. Проаналізовано дослідження Міжнародного Комітету Червоного Хреста (МКЧХ) «Звичаєве міжнародне гуманітарне право» 2005 р. та визначено його роль для теорії і практики міжнародного права в цілому та національного законодавства країн зокрема. Розроблено і обґрунтовано пропозиції стосовно внесення змін до національного законодавства, особливо кримінального, таких країн, як Україна, Республіка Молдова, Республіка Білорусь та Російська Федерація, з метою усунення правових прогалин невідповідності з положеннями міжнародного права, що застосовуються до ситуацій неміжнародних збройних конфліктів.

11.03—04.11.1086.

341.29:314.15:343.343.6(043.3) Книш С. В. Міжнародно-правове співробітництво держав у боротьбі з нелегальною міграцією : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Книш Сергій Володимирович* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 21 с.

Визначено місце і роль нелегальної міграції в системі правовідносин, що регулюють переміщення іноземців територією двох або більше держав, і встановлено межі поведінки держав на предмет дотримання прав та основних свобод людини у поводженні з нелегальними мігрантами. Проаналізовано правову конструкцію (модель) нелегальної міграції як явища міжнародно-правового характеру та визначено її складові елементи. Розкрито правову природу, суть та особливості нелегальної міграції як злочину міжнародного характеру. Обґрунтовано сучасні тенденції криміналізації явища нелегальної міграції в національному законодавстві країн Західної Європи і США. Досліджено ефективність міжнародного співробітництва в боротьбі з нелегальною міграцією на двосторонньому та багатосторонньому рівнях. Розроблено

пропозицію та рекомендації щодо вдосконалення чинного законодавства України в галузі поглиблення міжнародного співробітництва в боротьбі з нелегальною міграцією.

11.03—04.11.1087.

341.01:620.9(043.3) Кориневич А. О. Місце міжнародного енергетичного права у системі сучасного міжнародного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Кориневич Антон Олександрович* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 22 с.

Досліджено концептуальну основу, зміст і основні напрямки міжнародно-правового регулювання енергетичних відносин. Вивчено інституційний механізм регулювання міжнародних відносин в енергетичній сфері та міжнародний договірний механізм регулювання міжнародних відносин в енергетичній сфері. Вивчено проблеми аналізу системи міжнародного права в сучасній доктрині міжнародного права. Проаналізовано міжнародне енергетичне право як галузь сучасного міжнародного права. Проаналізовано співвідношення і взаємодію міжнародного енергетичного права з іншими галузями міжнародного права. Розглянуто основні питання міжнародного енергетичного права в доктрині міжнародного права. Визначено перспективи розвитку досліджень міжнародного енергетичного права в науці міжнародного права і як навчальної дисципліни.

11.03—04.11.1088.

341.176(4)(043.3) Лесюк В. В. Правова природа парламентських органів європейських міжнародних організацій : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Лесюк Вікторія Василівна* ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — 20 с.

З'ясовано генезис парламентських органів європейських міжнародних організацій з урахуванням чинників, що вплинули на їх виникнення та розвиток. Виявлено інституційні, процедурні та інші особливості міжнародно-правової природи парламентських органів європейських міжнародних організацій. Здійснено порівняльний аналіз принципів формування парламентських органів міжнародних організацій, їх внутрішньо-організаційної структури. Встановлено сфери компетенції парламентських органів європейських міжнародних організацій та обсяг їхніх повноважень. Визначено правовий зміст поняття парламентських органів міжнародних організацій. Розкрито міжнародно-правові форми діяльності парламентських органів на основі їх взаємодії з міжурядовими органами міжнародних організацій, національними парламентами держав-членів та їх взаємного співробітництва. Розроблено пропозиції та рекомендації для Комітету у закордонних справах Верховної Ради України щодо підвищення ефективності участі парламентських делегацій України в парламентських органах європейських міжнародних організацій.

11.03—04.11.1089.

341.232.2(510):061.1ЄС(043.3) Лі Юхао. Правові основи співробітництва КНР і ЄС : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Лі Юхао* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 19 с.

Досліджено Європейський Союз як суб'єкт міжнародного права sui generis. Розглянуто форми участі ЄС у зовнішніх зносинах. Визначено економічні та політико-правові передумови співпраці між КНР і ЄС. Розроблено договірний механізм співробітництва між КНР і ЄС. Визначено основні форми співробітництва між КНР і ЄС. Проаналізовано шляхи впливу права ЄС на правопорядок КНР. Розкрито особливості правового регулювання відносин КНР і ЄС у сфері торгівлі. Вивчено питання щодо правового регулювання відносин КНР і ЄС в інвестиційній сфері. Виділено особливості регулювання відносин КНР і ЄС у сфері антидемпінгу.

11.03—04.11.1090.

341.241.8:339.5(043.3) Лініченко Д. В. Міжнародно-правовий механізм врегулювання торговельних спорів у рамках діяльності Світової організації торгівлі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Лініченко Денис Володимирович* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 20 с.

З'ясовано соціально-економічні та міжнародно-правові передумови формування ГАТТ, визначено особливості її правової природи. Проаналізовано міжнародно-правову базу ГАТТ, створену в ході багатосторонніх переговорів держав. Визначено правову природу СОТ як головної спеціалізованої міжнародної економічної організації у сфері світової торгівлі. Надано визначення поняттю «механізм врегулювання міжнародних торговельних спорів у рамках діяльності СОТ». Досліджено договірно-правове регулювання механізму врегулювання міжнародних торговельних спорів у рамках діяльності СОТ. Розкрито особливості імплементації міжнародних договорів України у сфері врегулювання міжнародних торговельних спорів у рамках діяльності СОТ у національне законодавство України.

11.03—04.11.1091.

341.231.14-053.6:342.734/739(043.3) Лінник Н. В. Міжнародно-правовий захист економічних прав дитини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Лінник Наталія Василівна* ; НУ ОЮА. — О., 2011. — 20 с.

Визначено особливості міжнародно-правового статусу дитини. Сформульовано поняття та ознаки економічних прав дитини, їх місце в системі прав дитини та їх взаємозв'язок з іншими групами прав. Виділено види економічних прав дитини, з'ясовано механізми взаємодії окремих економічних прав дитини. Розглянуто інструменти міжнародно-правового захисту прав дитини. Виявлено місце захисту економічних прав дитини у діяльності міжнародних організацій універ-

сального регіонального рівнів. Проаналізовано основні міжнародні договори, резолюції та рішення міжнародних організацій, рішення урядів, що ставлять своєю метою забезпечення економічних прав дитини. Охарактеризовано тенденції, що намітилися в плані особливостей імплементації міжнародних стандартів захисту економічних прав дитини, особливу увагу приділивши Україні. Розглянуто діяльність державних та громадських інститутів у контексті міжнародно-правового забезпечення економічних прав дитини. Запропоновано механізми запобігання порушень економічних прав дитини як з боку держав, так і з боку наддержавних утворень.

11.03—04.11.1092.

341.63(043.3) Мамон З. В. Співвідношення міжнародного публічного і комерційного арбітражів: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Мамон Зоя Володимирівна*; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 20 с.

Визначено поняття міжнародного публічного і міжнародного комерційного арбітражу, а також виявлено їх характерні ознаки. Розглянуто загальні напрями та особливості еволюції міжнародного публічного та міжнародного комерційного арбітражу. Виявлено сучасні тенденції розвитку міжнародного публічного і міжнародного комерційного арбітражу на основі системного аналізу міжнародних конвенцій, договорів, національного законодавства держав та досвіду їх діяльності. Виділено видові характеристики міжнародного публічного і міжнародного комерційного арбітражу. Розкрито використання загальних принципів міжнародного права при здійсненні арбітражного розгляду спорів. Проаналізовано спільні і відмінні характеристики в організації та діяльності міжнародного публічного і міжнародного комерційного арбітражів. Розроблено пропозиції та рекомендації щодо удосконалення інституту міжнародного арбітражу.

11.03—04.11.1093.

341.231.14(043.3) Мішуровська С. Т. Міжнародно-правовий захист права на приватне життя (сучасна теорія і практика): автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Мішуровська Світлана Тимофіївна*; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2011. — 21 с.

Досліджено еволюцію права людини на приватне життя в міжнародному аспекті. Визначено соціальну й політико-правову зумовленість процесу формування у загальному міжнародному праві та праві Ради Європи норми про право людини на повагу до особистого життя. Розкрито природу й сутність права на приватне життя людини на підставі універсальних і регіональних міжнародних договорів, що прямо чи опосередковано його захищають. Висвітлено розвиток інституту права людини на приватне життя в практиці Європейського суду з прав людини.

Окреслено сфери виникнення колізій норм ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з українським законодавством і з'ясовано шляхи їх розв'язання. Оцінено сучасний рівень дотримання міжнародно-правових норм про право людини на приватне життя в законодавстві України. Запропоновано рекомендації щодо імплементації в українське законодавство міжнародно-правових норм про право людини на повагу до особистого життя.

11.03—04.11.1094.

341.161:347.7(1.ЄС)(043.3) Пушкарьов В. В. Міжнародно-правові засади торговельної політики Європейського Союзу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Пушкарьов Вадим Володимирович*; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 20 с.

Визначено джерела та принципи торговельної політики ЄС. Вивчено процес становлення та розвитку торговельної політики ЄС. З'ясовано, яким чином співвідноситься компетенція органів Європейського Союзу та його держав-членів у сфері впровадження та реалізації торговельної політики. Досліджено засади правового регулювання імпорту та експорту ЄС. Проаналізовано засади правового регулювання торговельного захисту в ЄС. Розглянуто проблеми створення зони вільної торгівлі між ЄС та Україною, надано пропозиції щодо вирішення цих проблем.

11.03—04.11.1095.

347.82(043.3) Раскалей М. О. Імплементація норм міжнародного повітряного права у внутрішнє право держав: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / *Раскалей Марина Олександрівна*; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — 19 с.

З'ясовано особливості виникнення та розвитку міжнародного повітряного права як окремої галузі міжнародного права. Здійснено порівняльний аналіз різних підходів до змісту поняття «імплементація», визначивши основні способи та форми імплементації зобов'язань держав у міжнародному повітряному праві. Визначено механізми імплементації норм міжнародного повітряного права, виходячи з дотримання основних принципів міжнародного права. Показано правову природу процедур у сфері імплементації норм міжнародного повітряного права як на міжнародному, так і на внутрішньоправовому рівнях. Висвітлено вплив процесів глобалізації та лібералізації міжнародних економічних відносин на імплементацію норм міжнародного повітряного права. Розкрито особливості імплементації норм міжнародного повітряного права у внутрішнє право України. Розроблено рекомендації щодо подальшого удосконалення повітряного права України в світлі сучасних міжнародних інтеграційних процесів.

11.03—04.11.1096.

341.176.2 Санченко А. Є. Acquis Ради Європи у системі європейського права: автореф.

дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Санченко Алевтина Євгенівна* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 20 с.

Сформульовано авторське визначення поняття «асгвіс Ради Європи», окреслено його співвідношення з поняттям «право ради Європи». Визначено теоретичні основи розвитку асгвіс та прав РЄ у системі кореляцій міжнародного універсального та міжнародного регіонального права. Надано загальнотеоретичну характеристику прав РЄ як міжнародного регіонального права, визначивши його особливості. Охарактеризовано парадигму розвитку європейського права як міжнародного регіонального права, яка визначається координованою взаємодією міжнародних регіональних організацій, зокрема РЄ та ЄС. Встановлено особливості та стан зближення норм законодавства України із нормами і стандартами, що містяться в асгвіс РЄ, на підставі аналізу виконання Україною зобов'язань, що випливають із її членства у цій міжнародній організації.

11.03—04.11.1097.

341.83(477)(043.3) Святун О. В. Захист прав та інтересів громадян в практиці органів зовнішніх зносин України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Святун Олександр Володимирович* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 22 с.

Проаналізовано положення доктрини міжнародного права та визначено існуючі підходи до проблеми дипломатичного та консульського захисту, його меж та стандартів здійснення на науковому рівні. Розкрито зміст понять «дипломатичний захист» та «консульський захист», їх характерні ознаки та співвідношення. Вивчено еволюцію механізмів реалізації права на дипломатичний та консульський захист. Визначено головні методи та форми здійснення консульського захисту. Окреслено правові умови надання дипломатичного та консульського захисту окремим категоріям фізичних осіб (у випадках подвійного та множинного громадянства, особам без громадянства, біженцям тощо). Висвітлено специфіку надання захисту громадянам Європейського Союзу у третіх країнах. Проаналізовано відповідність законодавства України Міжнародним стандартам щодо надання захисту своїм громадянам за кордоном. Надано юридичну оцінку можливості надання захисту особам, які мають статус закордонного українця. Досліджено засоби імплементації Україною міжнародно-правових норм у консульській сфері, а також їх ефективність.

11.03—04.11.1098.

341.241.3(043.3)+341.44(043.3) Філяніна Л. А. Інститут видачі злочинців в угодах держав СНД: проблеми та перспективи : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Філяніна Людмила Анатоліївна* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2011. — 20 с.

Визначено основні етапи виникнення, становлення і розвитку інституту видачі злочинців та розробку шляхів розв'язання актуальних питань міжнародно-правового й національного регулювання видачі злочинців. Розкрито особливості інституту видачі злочинців у міжнародному праві, таких як: наявність не менше двох сторін; учасники процедури видачі; зобов'язання видачі; екстрадиційність злочину. Розтлумачено зміст поняття «видача злочинців» та сформульовано авторську дефініцію. Розглянуто питання гармонізації норм національного законодавства України з міжнародно-правовими нормами, що регулюють видачу осіб, які скоїли злочин, та окреслено шляхи їх розв'язання. Охарактеризовано правові підстави видачі злочинців згідно з міжнародними договорами України та держав — учасниць СНД. Визначено відповідність норм законодавства України міжнародним договірним зобов'язанням щодо видачі осіб, які скоїли суспільно небезпечне діяння. Встановлено специфіку процедури видачі злочинців, її етапів та виокремлення ознак, які свідчать про примат міжнародного або національного права в процесуальному регулюванні екстрадиційних відносин.

11.03—04.11.1099.

341.171.009.4:061.1(4)(043.3) Щодра О. Ю. Правове регулювання руху послуг у Європейському Союзі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Щодра Ольга Юріївна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 20 с.

Досліджено правовий зміст інституту послуг у сучасній юридичній науці, і зокрема, у праві ЄС. Проаналізовано правове забезпечення свободи руху послуг як інституту права ЄС на основі установчих актів та актів вторинного права ЄС. Визначено нормативний зміст поняття послуги у праві ЄС. Досліджено види обмежень свободи руху послуг у праві ЄС. Проаналізовано на основі установчих актів правові засади і критерії правомірності запровадження обмежень свободи руху послуг в ЄС. Досліджено судову практику з питань запровадження обмежень свободи руху послуг у праві ЄС. Досліджено особливості та закономірності договірно-правових механізмів співробітництва ЄС з третіми країнами у сфері руху послуг. Проаналізовано сучасний стан правового забезпечення співробітництва Європейського Союзу та України в контексті свободи руху послуг та досліджено напрями й умови співробітництва України та ЄС в контексті підписання майбутньої угоди про асоціацію України з ЄС з погляду надання Україні часткового права участі у внутрішньому ринку ЄС та, відповідно доступу до ринку послуг.

Див. також: 03.03—04.11.224, 09.03—04.11.939.

11.03—04.11.1100.

341.01 Безбородов Ю. С. Истоки международного права. От *jus naturale* к *jus gentium* // *Юрий Сергеевич Безбородов* // Международное публичное и частное право. 2011. № 1. С. 25—27.

В свете эволюции международного права исследованы истоки его теории философские концепции Древней Греции и Древнего Рима. Проанализированы категории *jus naturale* и *jus gentium* применительно к системе международного права. Выявлена ценность *jus gentium*, которая состояла в том, что оно было средством признания и отправной точкой инкорпорации *jus naturale* в римскую юридическую систему.

11.03—04.11.1101.

341.24(4) Березовська І. А. Лісабонський договір як правова основа для регулювання зовнішніх зносин Європейського Союзу / *І. А. Березовська, О. М. Лисенко* // Часопис Київського університету права. 2011. № 1. С. 307—311.

Здійснено аналіз та систематизовано основні зміни у правовому регулюванні міжнародної діяльності Євросоюзу, передбачених Лісабонським договором, що матимуть значний вплив на подальші відносини України з Євросоюзом, а отже мають бути враховані вже при проведенні переговорів сторін щодо укладання угоди про асоціацію. Визначено види його компетенції, структуру та повноваження інститутів, уповноважених представляти Євросоюз на міжнародній арені, порядок укладання Союзом міжнародних угод.

11.03—04.11.1102.

340.15:341.241.7(476+438)“1991/2004” Бирюкова К. А. Создание правовой базы культурного сотрудничества Республики Беларусь и Республики Польша в 1991—2004 гг. / *Ксения Александровна Бирюкова* // История государства и права. — 2011. — № 6. — С. 10—13.

Статья посвящена созданию правовой базы культурного сотрудничества Республики Беларусь и Республики Польша в 1991—2004 гг. Дается обзор соглашений, заключенных между данными государствами, с указанием конкретных сфер культурного сотрудничества. Отмечаются причины выбранного временного периода.

11.03—04.11.1103.

341.362.1 Будаков М. Міжнародні організаційно-правові механізми боротьби з морським піратством / *Максим Будаков* // Юридична Україна. 2011. № 4. С. 106—111.

Досліджено проблему становлення та розвитку міжнародної нормативно-правової бази боротьби з піратством. Проаналізовано співвідношення морського піратства і міжнародного тероризму. Визначено практичні органі-

заційні заходи, що вживаються світовим співтовариством для боротьби з цим явищем. Зроблено висновки щодо можливих подальших дій України для захисту власних громадян від піратських нападів.

11.03—04.11.1104.

341.4 Быкова Е. В. Международное сотрудничество как неотъемлемая часть развития правовых систем / *Елена Викторовна Быкова* // Международное публичное и частное право. — 2011. — № 2. — С. 20—22.

Обращено внимание на значение международного сотрудничества вообще, рассмотрена его роль для процесса развития правовых систем в частности. Подчеркнута значимость отдельных институтов уголовного процесса и других отраслей права, их взаимосвязь и взаимозависимость. Особое внимание уделено существующим проблемам в рассматриваемой области. Выделены общие принципы правовой политики в отношении основных прав детей, провозглашенные преамбулой Конвенции о правах ребенка и Конституции РФ.

11.03—04.11.1105.

342.26(477.75) Василькова Є. Європейський регіоналізм як важливий фактор європейської міждержавної інтеграції / *Євгенія Василькова* // Юридичний журнал. — 2011. — № 1. — С. 42—47.

Досліджено феномен європейського регіоналізму як фактора у розвитку європейської міждержавної інтеграції. Зазначено, що, на відміну від центрального і місцевого рівня управління та самоврядування, регіональний рівень не є властивим всім державам. Підкреслено, що стосовно України регіон доцільно визначати як територію у межах суб'єкта адміністративно-територіального поділу держави (24 області та Автономна Республіка Крим), що характеризується наявністю політико-адміністративних органів управління.

11.03—04.11.1106.

341.215.2 Вдовиченко О. Визначення компетенції Європейського Союзу за Лісабонським договором / *Ольга Вдовиченко* // Юридична Україна. — 2011. — № 5. — С. 106—110.

Висвітлено зміни, що були внесені до установчих договорів ЄС після набуття чинності Лісабонською угодою, а саме питання розподілу повноважень у ЄС. Особливу увагу приділено визначенню основних нових сфер і видів компетенції Союзу: зовнішньої та внутрішньої; виключної, спільної, доповнюючої та спеціальної. Зазначено, що, незважаючи на поділ компетенції ЄС на певні категорії, разом із ліквідацією відповідно до Лісабонських реформ структури трьох опор і наділення Євросоюзу єдиною правосуб'єктністю було ліквідовано і розподіл компетенції ЄС на компетенцію Співтовариства.

11.03–04.11.1107.

341.21 Волошин Ю. О. Міжнародне право в умовах глобалізації та міждержавної інтеграції: еволюція і особливості сутнісних характеристик / Ю. О. Волошин // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2011. — № 4. — С. 88–94.

Розглянуто еволюцію міжнародного права, визначено характерні особливості його сутнісних характеристик в умовах глобалізації. Особливу увагу приділено впливу процесів інтернаціоналізації, глобалізації та міждержавної інтеграції на характер сучасного міжнародного права, його зміст і механізм дії. Визначено важливе завдання міжнародного права: забезпечення оптимального поєднання інтересів міжнародного співтовариства загалом і його складових суверенних держав.

11.03–04.11.1108.

341.221 Вылегжанин А. Н. К толкованию международно-правовых постановлений об исходных линиях / А. Н. Вылегжанин // Московский журнал международного права. — 2011. — № 2. — С. 3–22.

Показано развитие международного права, применимого к установлению прибрежным государством исходных линий, в т. ч. прямых. Отмечен вклад в такое развитие решения Международного Суда ООН 1951 г. по англо-норвежскому спору, последующий учет этого решения Комиссией международного права ООН и I Конференцией ООН по морскому праву 1958 г. Исследованы комментарии к тем нормам об исходных линиях, которые предусмотрены Конвенцией ООН по морскому праву 1982 г.

11.03–04.11.1109.

341.176(4):341.231.14 Германенко В. А. Участь Ради Європи в системі міжнародно-правового захисту людини і громадянина / Вікторія Анатоліївна Германенко // Наше право. — 2011. — № 1, ч. 2. — С. 188–192.

Розкрито проблемні питання та перспективи участі Ради Європи у системі міжнародно-правового захисту людини і громадянина. Визначено внутрішню структуру РЄ, що складається із стійкої єдності суб'єктів міжнародного права, а також зв'язків між ними, які об'єктивуються через поведінку, діяльність суб'єктів, і більшості випадків, у правові відносини. Зазначено про регіональну систему захисту прав людини в межах РЄ, яку визнано найефективнішою у світі і фундаментальною для загальноєвропейської співпраці.

11.03–04.11.1110.

341.218(497.1) Гурнак Л. В. Модель визнання держав, що виникли внаслідок розпаду федерацій (на прикладі Югославії) / Л. В. Гурнак // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 613–619.

На прикладі Югославії досліджено модель

визнання держав, що виникли внаслідок розпаду (сепарації) федерацій. Розглянуто особливості моделі визнання держав, що утворюються у результаті не міжнародного (внутрішнього) територіально-політичного конфлікту між складовими федеративної держави при легітимуючому посередництві світових та регіональних міжнародних організацій.

11.03–04.11.1112.

341(410) Дідікін А. Сутність сучасного міжнародного права: основні підходи / Антон Дідікін // Юридичний журнал. — 2011. — № 1. — С. 35–36.

Розглянуто питання про те, яка норма міжнародного права може бути «основною нормою». Проаналізовано найбільш відому і популярну концепцію основ міжнародного права — неопозитивізм англійського вченого Г. Харта.

11.03–04.11.1113.

341.232.3 Есаян А. К. Международное сотрудничество стран-участниц СНГ, ЕвразЭС, ШОС по предупреждению преступлений в сфере обеспечения экономической безопасности / Армен Карленович Есаян // Международное публичное и частное право. — 2011. — № 1. — С. 15–20.

Проведен анализ правовых форм сотрудничества в обеспечении экономической безопасности стран-участниц СНГ, ЕвразЭС, ШОС. Выделены четыре основные формы международного сотрудничества компетентных органов в борьбе с преступлениями экономической безопасности. Рассмотрены основные способы организации сотрудничества правоохранительных структур государств-членов СНГ, ЕвразЭС, ШОС. Отмечен ряд организационных мероприятий, которые необходимо осуществить в целях повышения эффективности взаимодействия с компетентными органами государств-членов СНГ, ЕвразЭС, ШОС по выявлению экономических преступлений.

11.03–04.11.1114.

341.01 Київцев О. В. Джерело міжнародного права у природно-правовому мисленні / О. В. Київцев // Право і суспільство. — 2011. — № 2. — С. 247–251.

Проаналізовано погляди природно-правової школи щодо розуміння феномена «джерело міжнародного права». Розкрито джерела міжнародного права: матеріальні умови функціонування світової спільноти; природа речей або вічний незмінний порядок речей; природа самого суб'єкта міжнародного права, у тому числі і колективна воля суб'єктів; зв'язок явищ між собою; абсолютна ідея права» справедливість та розумність.

11.03–04.11.1115.

341.231.14(4) Коста Ж.-П. Роль национальных властей, в частности судебных, и будущее охраны прав человека в Европе / Жан-

Поль Коста // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 115–123.

Отмечена роль национальных властей в реализации европейской Конвенции о защите прав человека и основных свобод. Обращено внимание на их превентивную функцию, компенсацию, как превентивный механизм. Говорится об особой роли судебных органов в толковании Конвенции. Подробно освещен вопрос о том, как более активная роль национальных властей может облегчить работу Европейского Суда. Рассмотрен вопрос о будущем прав человека в Европе.

11.03–04.11.1116.

341.225.5:343.77 Крайний А. А. Национальные планы государств по борьбе с незаконным, несообщаемым и нерегулируемым рыбным промыслом / А. А. Крайний // Московский журнал международного права. 2011. № 2. С. 107–134.

Проведен анализ Международного плана действий по предотвращению, сдерживанию, и ликвидации незаконного, нерегулируемого промысла 2001 г. (ННН промысел), национальных планов Испании, США, Норвегии, Канады, Южной Кореи и др. стран по борьбе с ННН промыслом. Сформулированы предложения для включения в российский национальный план положений, касающихся предупреждения, сдерживания и ликвидации ННН промысла и совершенствования законодательства.

11.03–04.11.1117.

341(091) Куртинець М. І. Манфред Ляхс — теоретик і практик міжнародного права / М. І. Куртинець // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. Хмельницький, 2011. — Вип. 2. — С. 357–365.

Проаналізовано життєву, творчу та практичну діяльність відомого польського міжнародника, професора Манфреда Ляхса. Розглянуто його наукову спадщину, діяльність у вітчизняних та міжнародних органах і організаціях, його діяльність на посаді судді Міжнародного суду ООН.

11.03–04.11.1118.

347.73:336.74 Кучеров И. И. К вопросу о предмете и источниках международного валютного права / Илья Ильич Кучеров // Финансовое право. — 2011. — № 1. — С. 9–14.

Отмечено, что необходимость урегулирования на международном уровне проблем, связанных с обращением валют, предупреждением валютных кризисов и устранением их последствий, предполагает использование соответствующих международно-правовых средств, которые в своей совокупности и формируют международное валютное право. Проанализировано место международного валютного права в системе международного права, его предмет и метод.

11.03–04.11.1119.

341.232 Ляхівненко С. М. Міжнародні правові стандарти: до визначення поняття та видової характеристики / С. М. Ляхівненко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 629–636.

Визначено поняття, сутність та видову характеристику міжнародних стандартів. Проаналізовано витоки міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини, місцевого самоврядування та якості продукції. Запропоновано авторський підхід до визначення поняття міжнародного стандарту як явища, що має договірний характер, який склався у процесі багаторічної практики міждержавного співробітництва. Наведено класифікацію стандартів за їх видовою характеристикою. Зазначено, що на процеси розроблення міжнародних правових стандартів впливають глобальні тенденції інтернаціоналізації міжнародного життя.

11.03–04.11.1120.

341.238(477+4):621.039.5 Манжул І. В. Україна — ЄС : співробітництво у сфері ядерної безпеки / І. В. Манжул // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1. С. 85–90.

На основі спільних нормативно-правових документів розкрито основні напрямки та зміст співробітництва в сфері ядерної безпеки між Україною та ЄС. Обґрунтовано залежність вирішення проблем у зазначеній сфері для вступу України в ЄС, визначено перспективи цього співробітництва. Зазначено конкретні завдання у сфері ядерної безпеки. Підкреслено про нестабільність європейської політики у справі вирішення проблем загальної безпеки, у тому числі ядерної, шляхом укладання міжнародних угод з сусідніми країнами.

11.03–04.11.1121.

341.44(479.24) Махмудова У. Інститут екстрадиції в законодавстві Азербайджанської Республіки / Ульвія Махмудова, Магомед Иманлы // Международное публичное и частное право. — 2011. — № 1. — С. 34–36.

Отмечено, что одним из важных инструментов международного сотрудничества государств в борьбе с преступностью является институт выдачи лиц, совершивших преступление (экстрадиция). Подчеркнуто, что современные источники экстрадиционного права включают в себя как нормы международного права, так и нормы национального права. Выделено о важном значении в законодательной регламентации института экстрадиции Конституции, Уголовного кодекса, УПК, а также Закона Азербайджанской Республики об экстрадиции от 15 мая 2001 г.

11.03–04.11.1122.

331.07(100) Мельник Н. С. Функція визначення загальної політики МОП / Н. С. Мельник // Держава і право. Юридичні і політичні науки :

зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. К., 2011. Вип. 51. С. 607–613.

Досліджено функцію визначення загальної політики МОП. Проаналізовано основні нормативно-правові парадигми соціальної справедливості, які скеровують дії певних груп країн-членів МОП та відповідно до учасників її Генеральної конференції. Визначено основні принципи, що визначають стратегічний вимір у створенні нормативних актів — конвенцій і рекомендацій в трудовій і соціальних сферах, на яких базується загальна політика Генеральної конференції: принцип рівності; принцип соціальної справедливості; принцип демократичності і загальносоціальної орієнтованості конвенцій та рекомендацій.

11.03—04.11.1123.

341(4) Муравйов В. Європейське право: правова категорія, наука, доктрина / В. Муравйов, К. Смирнова // Право України. 2011. № 4. — С. 141–147.

Визначено поняття «європейське право». Розглянуто розмежування понять «право Європейського Союзу», «право Співтовариств», «право Ради Європи», «європейський правовий простір». Вказано, що термін «європейське право» використовується для визначення сукупності правових норм, які регулюють діяльність Ради Європи, Європейського Союзу, Організації з безпеки і співробітництва в Європі та інших європейських інституцій.

11.03—04.11.1124.

341.231.14(4) Нуссбергер А. Революционная философия Европейской Конвенции о защите прав человека / Ангелика Нуссбергер // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. — № 1. — С. 86–93.

Стаття посвящена изменениям в праве, вызванным Европейской Конвенцией о защите прав человека и основных свобод. Отмечено, что права человека стали важной частью международного права и начинают проникать в другие области права. Речь идет о трех важных революционных аспектах: об изменении права «снизу», «едином правовом пространстве» и переоценке идеи государственного суверенитета.

11.03—04.11.1125.

341.96:351.823.3:553.98(98/99)(292.2) Паничкин И. В. Правовое обеспечение экологической безопасности при разработке морских нефтегазовых ресурсов Арктики / И. В. Паничкин // Московский журнал международного права. 2011. № 2. С. 187–197.

Проанализировано современное международно-правовое регулирование разработки нефтегазовых ресурсов Арктики. Рассмотрено одно из направлений его развития — сотрудничество арктических государств в рамках международных организаций и форумов, создающих, так называемые, нормы «мягкого права». Уделено

внимание актам международных неправительственных организаций (профессиональных союзов, ассоциаций и т. д.). Рассмотрены преимущества и недостатки использования норм «мягкого права» для регулирования разработки морских нефтегазовых месторождений Арктики.

11.03—04.11.1126.

341.231.14(4):342.721(477) Папарига Д. Ю. Вимоги прецедентної практики Європейського Суду з прав людини стосовно втручання в право особи на на виїзд за кордон / Д. Ю. Папарига // Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 2. С. 86–93.

Проаналізовано норми національного законодавства, якими обмежується право осіб на виїзд із держави, на відповідність вимогам прецедентної практики Європейського суду з прав людини. Розглянуто дев'ять підстав обмеження свободи пересування, передбачених п. 1 ст. 6 ЗУ «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України». Автор дійшов висновку, що положення ст. 6 даного Закону повною мірою не враховують вимог ст. 2 Протоколу № 4 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

11.03—04.11.1127.

341.362 Приліпко А. В. Правовий статус іноземних підрозділів військово-морських сил під час конфліктів неміжнародного характеру / А. В. Приліпко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 636–640.

Досліджено міжнародно-правові аспекти формування правового статусу іноземних підрозділів військово-морських сил (ВМС) під час конфліктів неміжнародного характеру. Наголошено, що на відміну від неміжнародних конфліктів визвольна війна за незалежність є конфліктом міжнародного характеру, оскільки нації, які борються за незалежність, є суб'єктом міжнародного права. Підкреслено, що участь іноземних ВМС не впливає на віднесення конфлікту до міжнародного або неміжнародного. Запропоновано ввести нове поняття «інтернаціоналізований збройний конфлікт неміжнародного характеру» як збройний конфлікт неміжнародного характеру із втручанням на стороні одного із учасників збройних сил іншої держави.

11.03—04.11.1128.

341.218 Резнева М. Юридичні наслідки міжнародно-правового визнання / Марина Резнева // Юридична Україна. 2011. № 3. С. 115–118.

Вивчено юридичні наслідки, які виникають у результаті міжнародно-правового визнання нових суб'єктів. Виділено, що чіткий перелік юридичних наслідків визнання міститься лише в доктрині міжнародного права. Наведено приклади настання певних юридичних наслідків та практику судів щодо їх інтерпретації. Підкресле-

но, що інститут визнання у міжнародному праві необхідно розглядати через призму політичного курсу держав.

11.03—04.11.1129.

341.231.14(4) Садурский В. Расширение Совета Европы в восточном направлении и конституционализация Европейского Суда по правам человека / *Войцех Садурский* // Сравнительное конституционное обозрение. 2011. № 1. С. 94—104.

Рассмотрен один из самых актуальных и дискуссионных на сегодняшний день вопросов конституционализация Европейского Суда по правам человека. Выделены наиболее важные факторы, положившие начало этому процессу. При раскрытии вопроса взаимодействия Европейского Суда и национальных конституционных судов, автор не оставляет без внимания и феномен так называемых «пилотных» постановлений и анализирует их влияние на правовую систему государств — членов Совета Европы.

11.03—04.11.1130.

342.922(4):343.533 Смирнов А. А. Административная политика Европейского Союза в сфере борьбы с киберпреступностью / *Александр Александрович Смирнов* // Административное право и процесс. — 2011. — № 2. — С. 40—41.

Отмечено, что одной из фундаментальных целей ЕС, как определено в Лиссабонском договоре (Lisbon treaty), является обеспечение его гражданам пространства свободы, безопасности и законности без внутренних границ. В рамках политики ЕС в данной сфере, осуществляется деятельность институтов ЕС и государств-участников ЕС по борьбе с организованной преступностью, включая киберпреступность. Особое внимание уделяется анализу Сообщения Европейской Комиссии «На пути к общей политике по борьбе с киберпреступностью» 2007 г.

11.03—04.11.1131.

347.772(477+1) Сорвачов О. В. Правовое регулирование охраны промысловых зразків в Европейскому Союзу / *О. В. Сорвачов* // Часопис Київського університету права. — 2011. — № 2. С. 197—200.

Розглянуто напрями правової охорони промыслових зразків у ЄС на основі комунітарного права. Визначено охорону зразків як новий та перспективний напрям, який відмінний від патентно-правового, заснований на реєстрації та спрощенні видачі охоронного документа. Одночасно розглянуто перспективи поліпшення правової охорони цих об'єктів в Україні. Обґрунтовано доцільність надання охорони для конвенційних промыслових зразків.

11.03—04.11.1132.

341.645.5:342.718 Тимченко Л. Проблема біпатризму з позиції Міжнародного Суду ООН / *Леонід Тимченко, Валерій Кононенко* // Юридичний журнал. — 2011. — № 1. — С. 22—25.

Проаналізовано негативні сторони перебування особи в громадянстві двох держав (біпатризм): дипломатичний захист такої особи і виконання нею військового обов'язку; індивід чоловічої статі приблизно в один і той же час повинен служити в арміях держав, громадянином яких він є. Розглянуто два типи міжнародних угод з проблеми біпатризму, відомі міжнародній практиці: перший направлений на усунення колізій, пов'язаних з подвійним громадянством, перш за все це стосується дипломатичного захисту і служби в армії; другий тип договорів має на меті ліквідацію біпатризму.

11.03—04.11.1133.

341.24 Тиунов О. И. Международно-правовые гарантии как средство обеспечения международных договоров / *Олег Иванович Тиунов* // Журнал российского права. 2011. № 4. С. 85—95.

Представлены определения термина «международно-правовые гарантии», предложенные разными учеными. Выделено, что международно-правовые гарантии реализуются в конкретно-исторических условиях, они неотделимы от остальных элементов международной системы и условий ее функционирования. Указаны две категории гарантий: общие и специальные, рассмотрены их различия и объединяющие факторы.

11.03—04.11.1134.

341.44(477) Філянїна Л. А. Правові підстави екстрадиції відповідно до міжнародних договорів України та держав-учасниць СНД / *Л. А. Філянїна* // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 260—264.

Здійснено аналіз міжнародно-правових актів, що регулюють діяльність держав СНД щодо надання правової допомоги у цивільних, сімейних та кримінальних справах. Розкрито особливості правових підстав проведення процедури екстрадиції відповідно до міжнародних договорів, укладених між Україною та державами-учасницями СНД. Запроваджено напрями вдосконалення процедури екстрадиції. З'ясовано співвідношення норм міжнародного та національного права щодо проведення екстрадиції. Окреслено правові підстави екстрадиції, передбачені у чинних міжнародних договорах.

11.03—04.11.1135.

341.232(4) Халаджи В. В. Європейська політика сусідства — причини її появи, еволюції та подальші перспективи розвитку / *В. В. Халаджи* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2011. — Вип. 51. — С. 619—623.

Досліджено базові засади формування зовнішньої політики ЄС щодо своїх сусідів, що дасть можливість з'ясувати основні відмінності інструментів та методів процесу розширення ЄС від нової «політики сусідства» та виявити причини

її еволюційного характеру. Підкреслено, що змістовне наповнення Європейської політики сусідства не відповідає прагненням більшості країн-сусідів і не є ефективним механізмом взаємодії з ЄС.

11.03—04.11.1136.

341.645.5:341.176(4:470.661) Шакирова Р. И. Об исполнении в России постановлений Европейского суда по правам человека по однотипным делам («делам-клонам») / *Р. И. Шакирова* // Московский журнал международного права. 2011. № 2. С. 198—206.

Рассмотрены группы постановлений Европейского суда в отношении России по сходным делам, которые содержат структурные, повторяющиеся нарушения Конвенции о защите прав человека и основных свобод. Предложены 5 наиболее крупных однотипных групп дел, среди которых дела о неисполнении решений российских судов, о надзорном порядке рассмотрения, о чрезмерной длительности судебного разбирательства, а также дела о насильственных исчезновениях и внесудебных казнях на территории Чеченской Республики. Приведена статистика работы Европейского суда по российским делам на март 2011 г. Исследованы меры общего ха-

рактера, принятые государством во исполнение однотипных постановлений Европейского суда по правам человека, проанализирована степень их эффективности и выдвинуты предложения по улучшению ситуации с исполнением решений.

11.03—04.11.1137.

341.231.14 Шашкова-Журавель І. Реалізація Україною міжнародних норм і програм щодо викорінення найгірших форм дитячої праці / *Ірина Шашкова-Журавель, Микола Журавель* // Юридична Україна. — 2011. — № 3. — С. 110—114.

Досліджено міжнародно-правову систему боротьби з дитячою працею на універсальному рівні. Розглянуто участь України у міжнародно-правових актах та програмах Міжнародної організації праці, що спрямовані на викорінення дитячої праці в Україні. Проаналізовано Міжнародну програму з викорінення експлуатації дитячої праці ІПЕК (International programme on the elimination of child labour).

Див. також: 02.03—04.11.164, 03.03—04.11.303, 07.03—04.11.698, 07.03—04.11.723, 12.03—04.11.1150.

Статті

12.03—04.11.1138.

340.12:141.132 Агафонова Т. Фактор рациональности и правовое время в контексте политико-правовых процессов / *Татьяна Агафонова* // *Власть*. — 2010. — № 12. — С. 112—115.

Проанализирована корреляция теории рациональности и политико-правовых процессов. Рассмотрены особенности правового времени. Представлены различные аспекты соотношения факторов рациональности и времени в политико-правовом контексте.

12.03—04.11.1139.

340.12:141.113(470) Акишин М. О. Философско-методологический плюрализм в российском правоведении на рубеже XX—XXI вв. / *М. О. Акишин* // *Ленинградский юридический журнал*. — 2011. — № 1. — С. 7—28.

Указано на дискуссионность в современной юридической науке понятия «методология». Рассмотрены проблемы преемственности в развитии российского правоведения. Дана оценка современного состояния российской юридической науки в контексте истории развития научного знания и с этой точки зрения проанализированы современные типы правопонимания. На основе проведенного анализа отмечено, что на рубеже XX—XXI вв. в российской юридической науке оформился философско-методологический плюрализм, основой которого является сосуществование естественно-правового, позитивистского и социологического типов правопонимания.

12.03—04.11.1140.

340.15(37):572 Вовк В. Римське право через призму культурно-правової антропології (до постановки проблеми) / *Вікторія Вовк* // *Підприємництво, господарство і право*. 2011. № 1. С. 60—63.

Наголошено на доцільності культурно-антропологічного підходу до вивчення римського права. Поставлене пізнавально-методологічне завдання дослідження ландшафту римського правового життя вирішено через означення та з'ясування сутності таких «ландшафтних» феноменів, як: світоглядно-ідеологічний універсум римлян і його відображення у юридико-правових феноменах; система цінностей та їх екстраполяція у праві; символічна знаковість римської правової регуляції, а також її тілесний аспект.

12.03—04.11.1141.

340.12:1:316.624 Герасимів Т. З. Природні та соціальні детермінанти формування девіантної поведінки людини: актуальність філософсько-правового дослідження / *Т. З. Герасимів* // *Право і суспільство*. 2011. № 3. С. 15—19.

Розкрито філософсько-правові аспекти природних та соціальних детермінант формування

девіантної поведінки людини з погляду єдності природи та соціуму, що дає змогу зрозуміти її як частину універсуму, а отже, дає підстави розглядати людину як космічну істоту. Вказано, що такий її статус зумовлений антропологічним принципом, згідно з яким природа, універсум, набувають такого співвідношення світових констант, що уможливорює раціональну життєдіяльність.

12.03—04.11.1142.

340:141.32 Гребеньков Г. В. Екзистенційна діалектика особистісного виміру правової реальності / *Г. В. Гребеньков* // *Право і суспільство*. 2011. № 2. С. 30—34.

Розглянуто теоретичні та філософсько-правові аспекти особистісного виміру правової реальності, питання антропології сучасного права. Зазначено, що психологічною формою буття особистісних правових феноменів є психічні настанови, які визначають ціннісні аксіологічні функції особистості та її спрямованість і які роблять поведінку особистості осмисленою. Вказано, що особистість як персону права є таким стійким аксіологічним утворенням «Я», коли право стає стійкою психологічною структурою особистості, що мотивує й спрямовує її поведінку, яка від самого початку постає як морально та юридично орієнтована.

12.03—04.11.1143.

340.12:1:347.77:007 Дзьобань О. П. Інформація в контексті антропосоціогенезу: філософський сенс / *О. П. Дзьобань* // *Інформація і право*. 2011. № 1. С. 34—40.

Проаналізовано поняття «інформація» з точки зору природничо-наукового й гуманітарного знання. Інформацію розглянуто з точки зору теорії відображення і як інформаційно-культурний базис життєдіяльності соціуму. Розмежовано компетенцію природничо-наукових і соціально-політичних дисциплін у дослідженні різних сторін інформаційних систем і процесів.

12.03—04.11.1144.

340.12:1:347.1 Ерєменко А. С. К философско-правовой системе атрибутов понятия «гражданский закон» / *А. С. Ерєменко* // *Академический юридический журнал*. — 2011. — № 2. С. 21—28.

Систематизированы признаки понятия «гражданский закон» в широком философском и узком позитивно-правовом смыслах. Проанализировано правовое содержание данных признаков. Указано, что понятие гражданского закона, являясь центральной категорией гражданского правоприменения и сочетая в себе черты общего и особенного, играет принципиальную методологическую роль в цементировании теоретического фундамента правоприменительной системы как конституционно значимой области

приложения регулирующего потенциала гражданского права.

12.03—04.11.1145.

341.111.5 Еременко А. С. Метод правоотношения как способ познания явлений правовой действительности: теоретико-правовые и гражданско-правовые вопросы / А. С. Еременко // Ленинградский юридический журнал. 2011.

№ 1. С. 29—35.

Освещены вопросы метода правоотношения как синтетического специально-юридического метода. Раскрыто содержание понятия, предмета и алгоритм метода правоотношения. Выделены принципы, цели и задачи его применения, а также объекты, которые могут быть изучены с помощью данного метода. Охарактеризованы условия применимости данного метода к объектам правовых исследований. Очерчено его организационно-дидактическую структуру с точки зрения гносеологического процесса в праве.

12.03—04.11.1146.

340.12:1:321.01(470) Ефимова С. Власть в призме феномена правдоискательства (история и современность) / С. Ефимова // Власть. 2011. № 2. С. 35—38.

Рассмотрен исторический феномен правдоискательства в России как проявление отношения к власти, к ее носителям. Проанализированы такие формы правдоискательства как нигилизм, терроризм, диссидентство. Указано, что в разработке теории власти следует особое внимание уделять механизмам гуманизации властных структур.

12.03—04.11.1147.

340.13 Завальнюк В. В. Мифы позитивного права та сучасна правова традиція / В. В. Завальнюк // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / НУ ОЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. О., 2011. Вип. 41. С. 3—12.

Вказано на провідну роль антропології права у вирішенні метапроблем права. Зазначено, що вивчення правознавства повинно починатися з мікроправознавства як наукового дослідження, властивого людині генезису права, аналізу його першоджерел, причин і умов його появи та розвитку. Розкрито співвідношення держави, суспільства і закону через поняття «міф». Окреслено коло антиномій сучасного правознавства.

12.03—04.11.1148.

340.132.6:17.025.001.36 Катенина Н. В. Закон нравственный и закон юридический в философско-правовом учении Б. Н. Чичерина / Н. В. Катенина // Вопросы философии. — 2011. — № 2. — С. 139—150.

Рассмотрены взгляды русского философа и правоведа Б. Н. Чичерина на соотношение свободы, права и нравственности. Идеи Б. Н. Чичерина прокомментированы в контексте анализа взглядов представителей русской социально-политической, правовой и философской мысли

конца XIX нач. XX вв. (К. Д. Капелин, П. И. Новгородцев, П. Б. Струве, Н. Н. Алексеев и др.), а также современных исследователей. Особое внимание обращено на полемику Б. Н. Чичерина и В. С. Соловьева. Подчеркнуто, что Б. Н. Чичерин, отмечая неперенную взаимосвязь права и нравственности, взаимодополнение их на основе общих ценностных оснований, категорически настаивал на их разграничении и был убежден в том, что невозможно вести человечество к нравственному идеалу путем внешнего принуждения, а только лишь путем свободы. Отмечено, что особенностью русской философии права является ее сосредоточенность на нравственно-правовых вопросах, попытке приблизиться к нравственному идеалу.

12.03—04.11.1149.

340.12:1:343.148 Кваша О. О. Філософська категорія причинності у визначенні підстав кримінальної відповідальності / О. О. Кваша // Часопис Київського університету права. 2011.

№ 3. — С. 240—243.

Проаналізовано причинність як категорію філософії та її значення у кримінальному праві. Вказано, що у кримінально-правових дослідженнях слід застосовувати природні закони причинності до конкретних випадків суспільнонебезпечної поведінки людини. Доведено, що філософія причинності є для кримінального права однією з фундаментальних, оскільки дає можливість визначити підстави кримінальної відповідальності особи за вчинене злочинне діяння.

12.03—04.11.1150.

340.114:341 Київець О. В. Джерело міжнародного права у природно-правовому мисленні / О. В. Київець // Право і суспільство. 2011. № 2. С. 247—251.

Проаналізовано погляди Гуго Гроція як представника природно-правової школи права щодо розуміння феномена «джерело міжнародного права». Розкрито основні джерела міжнародного права, з точки зору природно-правової доктрини (матеріальні умови функціонування світової спільноти; природа речей або вічний незмінний порядок речей; природа самого суб'єкта міжнародного права, в тому числі і колективна воля суб'єктів та ін.), а також співвіднесено їх з положенням ст. 38 Статуту Міжнародного Суду ООН, яка встановлює, з певною долею умовностей, перелік джерел міжнародного права.

12.03—04.11.1151.

340.112 Коваль К. П. Об'єкт, предмет, категорії, поняття, дефініції, парадигми як основоположні епістемологічні категоріальні цінності онтогносеологічних моделей права / К. П. Коваль // Адвокат. 2011. № 2. С. 31—34.

Акцентовано увагу на актуальності та неминучості оновлення методологічного інструментарію сучасної юридичної науки. Гостро постало питання про реформування методології право-

вих досліджень, які б відповідали сучасному етапу становлення національного права та національної юридичної науки, унаочнено потребу у науковому дослідженні гносеологічної природи права. Висвітлено значення, складність та методологічну роль проблеми онтогносеологічної моделі права.

12.03—04.11.1152.

340.111:165.12 Коробка В. М. Співвідношення правового світогляду з іншими ментально-правовими феноменами / В. М. Коробка // Проблеми законності: акад. міжвід. наук. зб. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Х., 2010. Вип. 112. С. 212—220.

На основі досягнень сучасної філософсько-правової думки проведено дослідження співвідношення правового світогляду з близькими ментально-правовими феноменами, зокрема такими, як: правова свідомість, правовий менталітет, правове мислення у контексті встановлення їх об'єктно-предметно-суб'єктних характеристик. Вказано, що правовий світогляд, як духовно-інтелектуальний стрижень для більшості ментальних феноменів, через правове мислення розробляє правову ідею загальноправовий ідеал, у координатах якого за активної взаємодії правової свідомості і правового менталітету здійснюється соціально-правова організація життєдіяльності особистості і суспільства.

12.03—04.11.1153.

340.12:1(470) Лапаева В. В. Российская философия права в контексте западной философско-правовой традиции / В. В. Лапаева // Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2011. № 1. С. 4—13.

Проаналізовані особливості формування і розвитку російської філософії права в порівнянні з западною філософсько-правовою традицією. Отримено, що істини і характер цих особливостей пов'язані з впливом візантійського православ'я, обумовившим системоцентристський підхід к розумінню права як к стовбачей над індивідуумом формі духовного єднання людей, відмінний від чововекоцентристського підходу западної філософії права, трактуєщій право як форму свободи чововека в общественной жизни.

12.03—04.11.1154.

340.123(477) Луцький І. Відмінність візантійської філософсько-правової традиції від західно-римської / І. Луцький // Право України. 2011. № 1. С. 188—195.

Проаналізовано перебіг формування традиції права в Україні. Акцентовано увагу на поліцивілізаційному феномені історії України. Вказано, що національна система України тяжіє до романо-германської правової сім'ї. Разом з тим зазначено, що культурний та історичний розвиток зумовили її належність до східноєвропейської правової сім'ї, що сформувалась у рамках східноєвропейської правової традиції.

12.03—04.11.1155.

340.12:1:343.195 Пилецкий С. Г. Суды присяжных: иллюзия непредвзятости и явь непрофессионализма / С. Г. Пилецкий // Социологические исследования (СОЦИС). — 2011. — № 3. — С. 74—78.

Представлено исследование различных аспектов (юридических, эмоционально-психологических, нравственных, политических, философских) одной из распространенных форм судопроизводства — суда присяжных. Представлена попытка оспорить существующую в демократической традиции точку зрения, согласно которой суд присяжных рассматривается как наиболее честный, объективный, беспристрастный и справедливый элемент судебной системы.

12.03—04.11.1156.

340.12:1:329.12(470) Попова А. В. Либерализм и неолиберализм в правовом измерении России на рубеже XIX—XX вв. / Анна Владиславовна Попова // Журнал российского права. — 2011. — № 4. — С. 105—113.

Проаналізовано генезис ліберальної доктрини в Западній Європі та Росії. Отримено, що на рубежі XIX—XX вв. лібералізм в Росії не представляв єдиного течення, в нем выделялись следующие подвиды: земский, консервативный, национальный, неолиберальный. Очерчены отличия российского и западноевропейского неолиберализма. Указано, что неолиберализм ориентировал российскую политико-правовую мысль на рубеже XIX—XX вв. на синтез ценностей классического либерализма, правового позитивизма с идеями и социальными программами демократического социализма, основываясь при этом на размежевании с ортодоксальным марксизмом. Акцентируется внимание на том, что именно в российском неолиберализме был поставлен вопрос о необходимости согласования прав личности с правами государства, следствием чего явилась концепция правового государства. Указано, что именно неолиберализм отвечает правовой идеологии современности.

12.03—04.11.1157.

340.12:1:342.56 Решетніченко А. В. Генеза розвитку сучасної судово-правової системи / А. В. Решетніченко // Грані. — 2011. — № 1. — С. 72—76.

Розглянуто дійсничні, атеїстичні, соціально-утопічні, демократичні та гуманоцентричні основи становлення і подальших змін сучасної системи правознавства. Виділено три якісно відмінні складові у формуванні трудового, кримінального та громадянського права як самостійних етапів розвитку сучасної судово-правової системи. Запропоновано схеми генези сучасної судово-правової системи та генези розвитку права в майбутньому, що ілюструють залежність між способом життя, типом світогляду та типом права.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Абакуменко О. В. 07.03—04.11.818. *124*
 Абанина А. Ю. 04.03—04.11.482. *73*
 Аболонин В. О. 03.03—04.11.367. *56*
 Абраменков М. С. 03.03 04.11.225. *38*
 Абызов К. Р. 08.03 04.11.859. *131*
 Авакьян С. А. 02.03 04.11.120. *21*
 Авдеев Д. А. 02.03 04.11.121. *22*
 Аверочкина Т. В. 07.03—04.11.698, 699. *106*
 Аверьянова Т. В. 09.03—04.11.983. *150*
 Авер'янов А. Б. 07.03—04.11.684. *103*
 Аветисян К. Р. 07.03 04.11.779. *118*
 Авилова П. 04.03 04.11.428. *65*
 Авраменко О. Л. 09.03 04.11.986. *151*
 Агапов А. Б. 07.03 04.11.681. *103*
 Агафопова Т. 11.03 04.11.1123. *185*
 Агеев А. А. 07.03—04.11.700. *106*
 Айвазян К. 07.03—04.11.775. *118*
 Акишин М. О. 12.03 04.11.1139. *185*
 Аксенов И. С. 05.03 04.11.509. *78*
 Алебастрова И. 02.03 04.11.122. *22*
 Александров А. Г. 03.03 04.11.226. *38*
 Александров О. 01.03 04.11.75. *14*
 Алексеев В. А. 03.03—04.11.227. *38*
 Алексеев С. А. 09.03—04.11.991. *152*
 Алексеева О. Г. 03.03 04.11.228. *38*
 Алексеева-Процюк Д. О. 09.03 04.11.992. *152*
 Аленкина О. В. 03.03 04.11.405. *61*
 Алешкин А. В. 02.03 04.11.187. *31*
 Алимбаева А. А. 02.03 04.11.123. *22*
 Алпатов А. А. 01.03—04.11.8. *5*
 Альтерман М. 04.03—04.11.429. *65*
 Альхименко В. А. 07.03—04.11.682. *103*
 Алякин Р. В. 11.03 04.11.1082. *174*
 Аминов А. Т. 01.03 04.11.9. *5*
 Апапольська А. І. 09.03 04.11.987. *151*
 Андреев В. І. 02.03 04.11.185. *31*
 Андриановская И. 05.03—04.11.510. *78*
 Андрійв В. В. 05.03—04.11.573, 574. *86*
 Андрійв В. М. 05.03—04.11.511. *78*
 Андропова В. А. 05.03 04.11.512. *78*
 Андрусяк В. Б. 09.03 04.11.936. *143*
 Андрушко А. В. 08.03 04.11.897. *136*
 Андрушко П. П. 08.03 04.11.860. *131*
 Аписимов А. 05.03 04.11.513. *78*; 06.03 04.11.606. *91*
 Анкіна П. П. 10.03—04.11.1041. *167*
 Антипенко В. Ф. 08.03—04.11.898. *136*
 Антонов И. Ю. 01.03 04.11.60. *12*
 Антонович М. 11.03 04.11.1077. *174*
 Антощенко-Олепова О. И. 03.03 04.11.229, 230. *38*
 Апапасенко К. І. 04.03 04.11.430. *65*
 Аргунов В. В. 03.03 04.11.368. *56*
 Артамонова Е. А. 09.03—04.11.945. *145*
 Артеменков М. П. 01.03—04.11.76. *15*
 Архипова А. П. 09.03 04.11.1018. *162*
 Асадов А. М. 07.03 04.11.701. *106*
 Астафичев П. А. 02.03 04.11.124. *22*
 Атамопова Ю. 03.03 04.11.231. *38*
 Афанасьев В. В. 04.03 04.11.497, 498. *75*
 Афанасьев С. Ф. 03.03—04.11.369. *56*
 Бабенко В. О. 07.03—04.11.702. *106*
 Бабенко Л. П. 06.03 04.11.619. *93*
 Бабичев И. В. 02.03 04.11.188. *31*
 Бабін Б. В. 07.03 04.11.703. *106*
 Бажепова О. И. 02.03 04.11.189. *31*
 Бажин Д. А. 08.03 04.11.861. *131*
 Базарова В. С. 02.03—04.11.190. *31*
 Балух Д. В. 07.03—04.11.704. *107*
 Бандорин Л. Е. 06.03—04.11.607. *91*
 Бандурка О. М. 08.03 04.11.882. *134*
 Бандурка С. О. 09.03 04.11.937. *143*
 Барабан Р. 06.03 04.11.608. *91*
 Барашнік Р. В. 09.03 04.11.946. *145*;
 10.03—04.11.1039. *167*
 Баркар А. А. (О. А.) 09.03—04.11.991, 992, 994, 996,
 1005. *152, 153, 154, 159*
 Бармина О. П. 01.03 04.11.10. *5*
 Бартош В. 04.03 04.11.431. *65*
 Батапова Н. М. 02.03 04.11.85. *16*
 Батигіна О. 06.03 04.11.630. *95*
 Бахвалова Л. А. 08.03 04.11.862. *132*
 Бевзенко В. 07.03—04.11.749. *113*
 Бегма А. П. 09.03—04.11.938. *144*
 Бедрий М. М. 01.03 04.11.53. *11*
 Бежешев А. А. 08.03 04.11.905. *138*
 Безбородов Ю. С. 11.03 04.11.1100. *179*
 Беззубов Д. О. 02.03 04.11.86. *17*
 Безруков А. М. 03.03 04.11.359. *55*
 Бейкун А. Л. 06.03—04.11.669. *100*
 Бек У. П. 05.03—04.11.514. *78*
 Беков Я. Х. 03.03 04.11.360. *55*
 Белицкая И. 05.03 04.11.515. *78*
 Белкина Р. С. 09.03 04.11.983. *150*
 Беляева О. А. 03.03 04.11.214. *36*
 Белясов С. Н. 02.03 04.11.125. *22*
 Бережна О. Д. 04.03—04.11.498. *75*
 Береза О. 03.03—04.11.420. *63*
 Береза С. В. 01.03—04.11.34. *8*
 Березинський П. А. 06.03 04.11.643. *97*
 Березовська І. А. 11.03 04.11.1101. *179*
 Берзіп П. 08.03 04.11.863. *132*
 Белкін М. Л. 04.03 04.11.432. *65*; 07.03 04.11.705. *107*
 Беляева М. В. 02.03—04.11.101. *19*
 Биба П. М. 05.03—04.11.507. *77*
 Биков О. М. 02.03—04.11.87. *17*
 Бирюкова К. А. 11.03 04.11.1102. *179*
 Бичкова С. 03.03 04.11.370, 371. *56, 57*
 Білак М. В. 02.03 04.11.88. *17*
 Білозьоров Є. 01.03 04.11.11. *5*
 Бірюков В. В. 09.03 04.11.988. *151*
 Бісюк О. С. 09.03—04.11.947. *145*
 Благодир А. Л. 05.03—04.11.575. *86*
 Блащук Т. 03.03 04.11.232. *38*
 Блинков О. Е. 03.03 04.11.233, 234. *38, 39*
 Бобечко Н. Р. 10.03 04.11.1041. *167*
 Бобкова А. 06.03 04.11.644. *97*
 Бобровник С. 01.03 04.11.12. *6*
 Бобровская О. П. 03.03—04.11.235. *39*
 Бобырев В. Г. 09.03—04.11.948. *145*
 Богашева П. В. 02.03 04.11.89. *17*
 Боголюбов С. 06.03 04.11. 640, 641, 645. *96, 97*
 Богомяков И. В. 06.03 04.11.609. *92*
 Бойчук А. Ю. 01.03 04.11.49. *10*
 Бойчук Т. 07.03 04.11.776. *118*
 Болдырев С. П. 01.03—04.11.13. *6*
 Болтинова О. В. 07.03—04.11.777. *118*
 Больбот А. В. 05.03 04.11.576. *86*
 Бондаренко А. В. 07.03 04.11.687. *103*
 Борденюк В. 02.03 04.11.90, 191. *17, 32*
 Бордюгов Л. Г. 09.03 04.11.1020. *163*
 Бородипова Т. Г. 01.03 04.11.61. *12*

- Бородовский С. О. 03.03 04.11.372. 57
Бортняк К. В. 07.03 04.11.689. 104
Бостоганашвили Д. Р. 02.03—04.11.126. 22
Бочарникова М. А. 05.03—04.11.516. 78
Брановицкий К. Л. 03.03—04.11.373. 57
Брацук І. З. 11.03 04.11.1083. 175
Бредихина А. С. 03.03 04.11.236. 39
Брижко В. М. 07.03 04.11.840, 846. 127, 129
Брищев В. Д. 10.03 04.11.1043. 167
Бринчук М. М. 06.03—04.11.646, 647. 97
Бруслик О. Ю. 10.03—04.11.1049. 169
Будаков М. 11.03—04.11.1103. 179
Булгаков Д. А. 04.03 04.11.483. 73
Булгакова І. В. 04.03 04.11.484. 73
Булейко О. Л. 09.03 04.11.926. 142
Буромский И. В. 09.03 04.11.1025. 164
Бурцева О. В. 07.03 04.11.744. 112
Бусол О. Ю. 09.03—04.11.1029. 165
Бутенко А. В. 07.03—04.11.706. 107
Буткевич О. В. 04.03 04.11.433. 65
Бутук О. 07.03 04.11.778. 118
Быков В. М. 09.03 04.11.949. 146
Быкова Е. В. 11.03 04.11.1104. 179
Бычков А. Б. 07.03 04.11.819. 124
Бычкова А. М. 08.03—04.11.906. 138
Вавженчук С. 03.03—04.11.237. 39
Вавилин Е. В. 03.03 04.11.238, 239, 240. 39
Вагнер Э. 06.03 04.11.648. 97
Валах В. В. 03.03 04.11.406. 61
Валеева Т. Є. 04.03 04.11.434. 65
Валуйська М. Ю. 08.03 04.11.907. 138
Валявина Е. Ю. 04.03—04.11.435. 66
Вапнярчук П. М. 07.03—04.11.707. 107
Варданян А. В. 08.03—04.11.908. 139
Варфоломеева Т. В. 10.03 04.11.1066. 171
Васильев В. 03.03 04.11.241, 407. 39, 61;
05.03 04.11.517. 79
Васильева О. М. 10.03 04.11.1068. 172
Василькова Є. 11.03—04.11.1105. 179
Вдовиченко О. 11.03—04.11.1106. 179
Ведищев П. П. 09.03—04.11.950. 146
Велиева Д. С. 02.03 04.11.127. 22
Величко А. М. 01.03 04.11.62. 12
Вербицкая Ю. О. 03.03 04.11.242. 40
Весельська Л. 07.03 04.11.708. 107
Виговський О. 04.03 04.11.436. 66
Винницкий Л. В. 09.03—04.11.1021. 164
Винокуров В. А. 02.03—04.11.128. 22
Вискулова В. В. 02.03 04.11.129. 23
Вишовецька С. В. 05.03 04.11.518. 79
Вишпякова А. В. 03.03 04.11.404. 61
Вівчаренко О. А. 06.03 04.11.610. 92
Вітко О. Ю. 08.03 04.11.864. 132
Вітман К. М. 07.03—04.11.687. 103
Віхров О. П. 04.03—04.11.437, 485. 66, 73
Власова А. С. 04.03 04.11.438. 66
Власова Г. П. 09.03 04.11.951. 146
Власова К. Б. 02.03 04.11.130. 23
Впуков Н. А. 04.03 04.11.439. 66
Вовк В. 12.03 04.11.1140. 185
Вовк Д. О. 01.03—04.11.14. 6
Вовк І. 09.03—04.11.952. 146
Вовк О. Й. 01.03 04.11.50. 10
Войтович І. І. 09.03 04.11.953. 146
Волинеш Р. 08.03 04.11.865. 132
Волков К. А. 08.03 04.11.866. 132
Волков Ю. В. 07.03 04.11.841. 127
Волкова Н. В. 03.03 04.11.364. 55
Волобуєв А. Ф. 09.03 04.11.984. 151
Волотова Е. О. 08.03—04.11.867. 132
Волошин В. О. 03.03—04.11.243. 40
Волошин Ю. М. 02.03—04.11.91. 17
Волошин Ю. О. 11.03 04.11.1107. 180
Волощук А. М. 07.03 04.11.709. 107
Воропов А. М. 07.03 04.11.779. 118
Воропова Л. К. 07.03 04.11.780. 118
Воронцова И. В. 03.03—04.11.374. 57
Вулах М. Г. 02.03—04.11.131. 23
Вылегжанин А. П. 11.03—04.11.1108. 180
Выручаев А. А. 07.03 04.11.682. 103
Гаврилов В. П. 03.03 04.11.244. 40
Гаевський І. М. 07.03 04.11.770. 117
Гайовий В. І. 02.03 04.11.192. 32
Галай В. О. 07.03 04.11.750. 114
Галиахметова К. Д. 02.03—04.11.132. 23
Галицька І. Д. 05.03—04.11.519. 79
Гальчинська П. Ю. 06.03 04.11.604. 91
Галантич М. 03.03 04.11.245. 40
Гаммаев В. М. 08.03 04.11.874. 133
Ганьба Б. 01.03 04.11.15. 6
Гарашко А. Ю. 01.03 04.11.16. 6
Гармаш Є. В. 07.03—04.11.820. 124
Гасанова А. К. 07.03—04.11.751. 114
Гатин А. А. 03.03 04.11.375. 57
Гемай С. О. 09.03 04.11.954. 146
Герасимів Т. З. 12.03 04.11.1141. 185
Герасимова И. С. 02.03 04.11.133. 23
Гермапенко В. А. 11.03 04.11.1109. 180
Гетьман А. 06.03—04.11.649. 98
Глибко О. Я. 06.03—04.11.650. 98
Глигич-Золотарева М. В. 02.03—04.11.134. 23
Гловюк І. В. 09.03 04.11.927. 142
Глушечкий А. 04.03 04.11.440. 66
Глушченко Л. 07.03 04.11.710. 108
Гмирко В. П. 09.03 04.11.928. 142
Годованик Є. В. 11.03—04.11.1084. 175
Голобородько В. О. 05.03—04.11.520, 521. 79
Голованов А. А. 09.03—04.11.993. 153
Головкін Б. М. 08.03 04.11.899. 136
Головко О. М. 01.03 04.11.54. 11
Головко Ю. М. 01.03 04.11.77. 15
Голубева Н. Ю. 03.03 04.11.216. 36
Гольцов В. Б. 03.03 04.11.246. 40
Голяк Л. В. 02.03—04.11.118. 21
Гонгало Р. Ф. 03.03—04.11.364. 55
Гонтарь И. Я. 08.03 04.11.868. 132
Гончар М. М. 09.03 04.11.930. 142
Гончаренко В. 01.03 04.11.55. 11; 09.03 04.11.934. 143
Гончаренко С. В. 10.03 04.11.1066. 171
Гончаров В. В. 02.03 04.11.135. 24
Гордеев В. 07.03—04.11.752. 114
Городов О. А. 03.03—04.11.215. 36
Городовенко В. 10.03 04.11.1047. 168
Грамацький Е. М. 03.03 04.11.415. 62
Грачев В. В. 03.03 04.11.247. 40
Гребенцов Г. В. 12.03 04.11.1142. 185
Гресик Ю. В. 05.03 04.11.522. 79
Гриб В. В. 02.03—04.11.136. 24
Григоренко Є. І. 02.03—04.11.81. 16
Григорьев М. И. 04.03 04.11.441. 67
Гришко П. О. 03.03 04.11.248. 40
Гритчина П. И. 02.03 04.11.193. 32
Гришко О. 03.03 04.11.249. 41
Гришковац А. А. 07.03 04.11.682. 103

- Громов В. Г. 08.03 04.11.869. 132
 Грошевий Ю. М. 09.03 04.11.933. 143
 Грянка Г. В. 07.03—04.11.753. 114
 Гудзь Т. І. 02.03—04.11.194. 32
 Гультай М. 02.03—04.11.137. 24; 09.03—04.11.929. 142
 Гуляев Я. А. 06.03 04.11.651. 98
 Гумановиці Л. Э. 02.03 04.11.138, 139. 24
 Гупдорова М. 05.03 04.11.542. 82
 Гушпін А. В. 03.03 04.11.250. 41
 Гурнак Л. В. 11.03—04.11.1110. 180
 Гурьев В. П. 03.03—04.11.251. 41
 Гусарова А. В. 03.03—04.11.376. 57
 Гусева Т. 05.03 04.11.577. 87; 07.03 04.11.711. 108
 Гутников О. В. 03.03 04.11.252. 41
 Дадабаев В. К. 09.03 04.11.1022. 164
 Дапилипа И. В. 03.03 04.11.253. 41
 Дапилко Н. І. 02.03 04.11.195. 32
 Данилов И. А. 03.03—04.11.254. 41
 Данилов С. Ю. 02.03—04.11.140. 24
 Даниковська О. 01.03 04.11.17. 6
 Дей М. О. 05.03 04.11.523. 79
 Дейнега М. А. 06.03 04.11.670. 100
 Дейнега Х. М. 07.03 04.11.712. 108
 Деметтьев А. Н. 02.03 04.11.196. 32
 Демидов В. П. 02.03—04.11.141. 24
 Демидова Л. 08.03—04.11.870, 871. 133
 Демин А. В. 07.03 04.11.781. 119
 Демський Е. 07.03 04.11.754. 114
 Денисов С. А. 02.03 04.11.142. 25
 Денисов С. Ф. 08.03 04.11.909. 139
 Дерган Л. В. 09.03 04.11.989. 152
 Деревчук О. І. 07.03—04.11.771. 117
 Дерюга А. П. 07.03—04.11.713. 108
 Дегтяр А. О. 07.03—04.11.842. 127
 Джуган В. О. 06.03 04.11.671. 101
 Дзьобань О. П. 12.03 04.11.1143. 185
 Діброва А. І. 09.03 04.11.1009. 161
 Дідікіп А. 11.03 04.11.1112. 180
 Діткевич І. І. 07.03—04.11.745. 113
 Дітц А. 03.03—04.11.255. 41
 Дмитренко О. В. 01.03—04.11.72. 14
 Дмитриченко Л. І. 04.03 04.11.442. 67
 Довгопол В. 03.03 04.11.237. 39
 Доді К. В. 11.03 04.11.1085. 175
 Додіп Є. В. 07.03 04.11.828. 125; 08.03 04.11.910. 139
 Долежал В. В. 10.03 04.11.1042. 167
 Доля Е. 09.03—04.11.1030. 165
 Домбровський С. Ф. 06.03—04.11.631. 95
 Донцов Е. М. 03.03 04.11.361. 55
 Донцова Т. К. 03.03 04.11.361. 55
 Доржиева С. В. 05.03 04.11.578. 87
 Дорохіна Ю. А. 07.03 04.11.685. 103
 Дорошенко О. Ф. 03.03 04.11.416. 63
 Драган О. В. 07.03—04.11.772. 117
 Дробот Ж. А. 05.03—04.11.579. 87
 Дробот М. А. 03.03 04.11.256. 41
 Дроботов С. 01.03 04.11.18. 6
 Дроздов О. М. 09.03 04.11.955. 146
 Дубровина И. А. 09.03 04.11.1026. 164
 Дубровский Д. С. 07.03 04.11.742. 112
 Дуда С. 09.03—04.11.1010. 161
 Дударець Д. В. 08.03—04.11.872. 133
 Дуликов М. В. 06.03 04.11.672. 101
 Дулко И. А. 10.03 04.11.1048. 168
 Дулко П. А. 09.03 04.11.956. 147
 Духневич І. В. 06.03 04.11.629. 94
 Дышту В. А. 09.03 04.11.1001, 1003, 1004. 157, 158
 Дюльдепко И. А. 02.03 04.11.143. 25
 Евсегпеева Т. В. 06.03 04.11.652. 98
 Евтушенко В. И. 02.03—04.11.144. 25
 Егоренкова К. Ю. 03.03—04.11.234. 39
 Емелькина И. А. 03.03—04.11.257, 258. 42
 Еремеева Е. А. 02.03 04.11.145. 25
 Еременко (Ерёменко) А. С. 03.03 04.11.259, 377. 42, 57;
 12.03 04.11.1144, 1145. 185, 186
 Ёров Ё. Х. 08.03 04.11.911. 139
 Ерыгина В. И. 02.03—04.11.146. 25
 Есаян А. К. 11.03—04.11.1113. 180
 Ефимова Л. Г. 04.03—04.11.443. 67
 Ефимова С. 12.03 04.11.1146. 186
 Ефремова И. А. 09.03 04.11.993, 999, 1000. 153
 Євсєєв О. П. 10.03 04.11.1049. 169
 Євстігнєєв А. 06.03 04.11.611. 92
 Ємельяпов С. Л. 07.03 04.11.840, 845. 127, 128
 Єремійчук О. Д. 07.03—04.11.714. 108
 Єрмоленка В. М. 06.03—04.11.628. 94
 Єфімов О. О. 03.03 04.11.417. 63
 Єфремова І. О. 09.03 04.11.1007, 1008, 1019. 160, 163
 Жалипский А. Э. 08.03 04.11.873. 133
 Желіховська Ю. В. 03.03 04.11.378. 57
 Жиліпкова О. 03.03 04.11.260. 42
 Жорнокуй Ю. 03.03—04.11.261. 42
 Жуган М. 02.03—04.11.92. 17
 Журавель В. 09.03 04.11.1011. 161
 Журавель М. 01.03 04.11.51. 10; 11.03 04.11.1137. 184
 Журавлева С. П. 03.03 04.11.262. 42
 Журавльов Д. В. 05.03 04.11.524. 80
 Журик Ю. 04.03 04.11. 423, 444, 486. 64, 67, 73
 Жушман В. П. 06.03—04.11.627. 94
 Завальний В. М. 04.03—04.11.424. 64
 Завальний М. В. 04.03—04.11.424. 64
 Завальнюк В. В. 12.03 04.11.1147. 186
 Завальнюк І. 07.03 04.11.755. 114
 Заверуха І. Б. 07.03 04.11.782. 119
 Заворотченко Т. М. 02.03 04.11.93. 17
 Загородній С. А. 03.03—04.11.263. 42
 Задерейко О. В. 07.03—04.11.844. 128
 Зажицкий В. И. 09.03—04.11.957. 147
 Зайвий Т. В. 03.03 04.11.379. 58
 Зайцев В. Г. 04.03 04.11.445. 67
 Заметица Т. В. 02.03 04.11.147. 25
 Запфірова Т. А. 05.03 04.11.525. 80
 Заречнев Д. О. 08.03 04.11.859. 131
 Заруднев Є. О. 04.03—04.11.446. 67
 Заславская П. М. 07.03—04.11.715. 108
 Захарова М. В. 01.03 04.11.19. 6
 Запєркляний М. М. 08.03 04.11.882. 134
 Заяць В. С. 07.03 04.11.746. 113
 Зейкап Я. П. 10.03 04.11.1067. 171
 Зейпалов М. М. 08.03 04.11.874. 133
 Зелений О. 09.03—04.11.994. 153
 Зеліско А. 04.03—04.11.447. 68
 Землякова Г. Л. 06.03 04.11.606, 612. 91, 92
 Зінченко О. В. 01.03 04.11.20. 6
 Злагода О. В. 09.03 04.11.1012. 161
 Злотников А. В. 03.03 04.11.264. 42
 Зогий І. М. 05.03 04.11.580. 87
 Зорькин В. 02.03—04.11.148. 26
 Зотенко О. О. 07.03—04.11.833. 126
 Иващенко Ю. Г. 03.03 04.11.380. 58
 Иващенко П. З. 03.03 04.11.265. 42
 Иванов А. Г. 02.03 04.11.116. 21
 Иванов А. Н. 09.03 04.11.995. 154
 Иванов Г. И. 02.03 04.11.116. 21

- Івапова В. Г. 09.03 04.11.996. 154
 Івапова С. А. 03.03 04.11.266. 43
 Іванова Т. Г. 06.03—04.11.613. 92
 Ігбаєва З. Р. 01.03—04.11.64. 12
 Ігнатенкова К. Е. 01.03—04.11.21. 7
 Ідрішева С. К. 03.03 04.11.267. 43
 Ізбиева Т. А. 05.03 04.11.526. 80
 Імаплы М. 11.03 04.11.1121. 181
 Ісаєва Н. В. 02.03 04.11.149. 26
 Істомин С. И. 07.03—04.11.821. 124
 Іваницька О. М. 07.03—04.11.783. 119
 Іванов О. В. 07.03—04.11.716. 108
 Іванов С. О. 03.03 04.11.268. 43
 Іванюта П. В. 04.03 04.11.487, 488. 73
 Ігоніп Р. 10.03 04.11.1050. 169
 Ієвіпя О. В. 03.03 04.11.408. 61
 Ільєнко Р. В. 07.03 04.11.784. 119
 Іщук О. С. 07.03—04.11.690. 104
 Кабышев В. Т. 02.03—04.11.147. 25
 Кадыров А. А. 06.03 04.11.673. 101
 Казанина Л. Ю. 01.03 04.11.63. 12
 Казашев В. Г. 09.03 04.11.971. 149
 Казпачеєва Д. В. 08.03 04.11.922. 140
 Кайтапський О. С. 05.03 04.11.527. 80
 Калаур І. Р. 04.03—04.11.448. 68
 Калачева Е. П. 10.03—04.11.1069. 172
 Калишин И. 07.03 04.11.717. 109
 Калинюк П. М. 09.03 04.11.958, 959. 147
 Камцев В. П. 08.03 04.11.875. 133
 Кампо В. М. 02.03 04.11.94. 18
 Капашевский В. А. 03.03 04.11.414. 62
 Канцір В. 08.03—04.11. 876, 912. 133, 139
 Капіца Ю. 03.03—04.11.269. 43
 Капліна О. 09.03—04.11. 933, 960. 143, 147
 Карелина О. В. 03.03 04.11.270. 43
 Карнаух Т. П. 03.03 04.11.271. 43
 Карпепко Г. Л. 07.03 04.11.828. 125
 Карпепко Є. М. 08.03 04.11.900. 137
 Карпенко М. І. 08.03—04.11.877. 133
 Карплук В. О. 05.03—04.11.528. 80
 Карпов Е. А. 03.03—04.11.272. 43
 Карпов О. П. 09.03 04.11.939. 144
 Карпухин Д. В. 03.03 04.11.273, 274. 43, 44
 Каспарьянц Н. 05.03 04.11.581. 87
 Катеница Н. В. 12.03 04.11.1148. 186
 Кафарський О. В. 06.03 04.11.632. 95
 Кашанина Т. В. 01.03—04.11.22. 7
 Кашкин С. Ю. 11.03—04.11.1081. 174
 Кашо В. С. 02.03 04.11.197. 32
 Квасневська П. Д. 08.03 04.11.851. 130
 Квасовський О. Р. 07.03 04.11.785. 119
 Кваша О. О. 12.03 04.11.1149. 186
 Кельман Л. 05.03 04.11.529. 80
 Кембаєв Ж. М. 01.03—04.11.78. 15
 Київєць О. В. 11.03—04.11.1114. 180;
 12.03 04.11.1150. 186
 Килинкарова Е. В. 07.03 04.11.767. 116
 Кимичижи Е. П. 03.03 04.11.275. 44
 Кипселиди Ю. Г. 01.03 04.11.21. 7
 Кирилєнко В. І. 07.03 04.11.688. 104
 Кирилловых А. А. 05.03—04.11.582. 87
 Кирюхин К. С. 02.03—04.11.134. 23
 Кисельов О. Ю. 04.03 04.11.449. 68
 Китаєв П. П. 09.03 04.11.1018. 162
 Китаєва В. П. 09.03 04.11.1018. 162
 Кичигин Н. В. 06.03 04.11.653. 98
 Кишко-Єрлі О. 06.03 04.11.654. 98
 Ківалов С. В. 01.03 04.11.1. 4; 10.03 04.11.1042. 167
 Ківалова Т. С. 03.03 04.11.276, 277. 44
 Кіндюк Б. В. 01.03—04.11.56. 11
 Кіріка Д. В. 07.03—04.11.773. 117
 Клименко О. В. 07.03—04.11.718. 109
 Кішин С. В. 11.03 04.11.1086. 175
 Князев С. Д. 02.03 04.11.150. 26
 Кобута І. В. 07.03 04.11.822. 124
 Ковалева Т. К. 02.03 04.11.151. 26
 Коваленко В. 07.03—04.11.786. 119;
 08.03—04.11. 924, 925. 141
 Коваленко Г. Я. 09.03—04.11.931. 142
 Коваленко Є. Г. 09.03 04.11.931. 142
 Коваленко Т. 06.03 04.11.614, 92; 08.03 04.11.868. 132
 Коваленко Ю. В. 07.03 04.11.816. 123
 Коваленко Ю. М. 07.03 04.11.787. 119
 Ковалишин О. Р. 04.03 04.11.489, 495. 74
 Коваль А. А. 09.03—04.11.940. 144
 Коваль В. М. 04.03—04.11.450, 490. 68, 74
 Коваль К. П. 12.03 04.11.1151. 186
 Ковальський В. С. 01.03 04.11.3. 4; 04.03 04.11.455. 69
 Ковальчук Т. 06.03 04.11.674. 101; 07.03 04.11.788. 119
 Ковальчук Я. В. 03.03 04.11.278, 279. 44
 Ковалюх Е. А. 08.03 04.11.896. 136
 Коверзнев В. О. 04.03—04.11.485. 73
 Кожевников Ю. А. 06.03—04.11.615. 92
 Козлов А. И. 02.03 04.11.152. 26
 Козлов А. М. 09.03 04.11.1031. 165
 Козлова Е. Б. 03.03 04.11.280. 44
 Козуб І. 05.03 04.11.530, 531. 80
 Козьяков І. М. 09.03 04.11.932. 142
 Кокорин И. С. 01.03—04.11.64. 12
 Колб О. Г. 08.03—04.11.924, 925. 141
 Колесникова Л. А. 04.03—04.11.451. 68
 Колмаков В. 09.03 04.11.997. 155
 Колобашкина С. С. 10.03 04.11.1070. 172
 Кологойда О. В. 04.03 04.11.452. 68
 Колоколов Н. А. 10.03 04.11.1051. 169
 Коломоець Т. 07.03—04.11. 683, 685, 743. 103, 112
 Колюшин Е. И. 02.03—04.11.153. 26
 Коляда П. В. 09.03—04.11.985. 151
 Комарова Т. В. 11.03 04.11.1078. 174
 Комиссарова Е. Г. 03.03 04.11.281. 45
 Комогорцева К. А. 09.03 04.11.1032. 165
 Кондратюк Т. 07.03 04.11.719. 109
 Кондрашев А. А. 02.03 04.11.154. 26
 Конин В. В. 10.03—04.11.1052. 169
 Коновал О. 06.03—04.11.616. 93
 Кононенко В. 11.03 04.11.1132. 183
 Конопов В. 06.03 04.11.617. 93
 Конопов П. И. 07.03 04.11.720. 109
 Коптарєва С. О. 04.03 04.11.453. 68
 Копасова И. В. 03.03 04.11.282. 45
 Копєина С. А. 03.03—04.11.283. 45
 Копцева Л. О. 07.03—04.11.828. 125
 Копча В. 02.03 04.11.155. 26
 Копылов М. П. 06.03 04.11.635. 98
 Кордон М. В. 11.03 04.11.1079. 174
 Корєйба І. В. 02.03 04.11.82. 16
 Корішєвич А. О. 11.03 04.11.1087. 176
 Кормич Б. А. 07.03—04.11.835. 126
 Кормич Л. І. 02.03—04.11.95. 18
 Корнієнко М. 02.03 04.11.198. 33
 Корнякова Т. 08.03 04.11.913. 139
 Коробка В. М. 12.03 04.11.1152. 187
 Король В. В. 09.03 04.11.961. 147
 Корольчук В. В. 08.03 04.11.901. 137

- Короткевич М. П. 03.03 04.11.409. 62
Короткова О. И. 03.03 04.11.284. 45
Корсун В. Я. 09.03—04.11.941. 144
Корухов Ю. Г. 09.03—04.11.983. 150
Корчева Т. В. 09.03—04.11.962. 147
Коста Ж.-П. 11.03 04.11.1115. 180
Костицкий В. 06.03 04.11.656. 98
Коструба А. 01.03 04.11.23. 7; 03.03 04.11.285. 45
Костяпкин І. О. 06.03 04.11.618. 93
Косюта М. В. 10.03—04.11.1042. 167
Котарев С. П. 03.03—04.11.286. 45
Котвицкий В. 07.03—04.11.764. 116
Котляр И. А. 01.03 04.11.65. 13
Котова А. А. 09.03 04.11.963. 148
Котязов А. В. 09.03 04.11.998. 155
Кохаповская Е. В. 07.03 04.11.843. 128
Кохапюк Т. С. 08.03 04.11.853. 130
Кочин В. 03.03—04.11.245. 40
Кравцова Т. 07.03—04.11.721. 109
Кравченко О. О. 02.03 04.11.83. 16
Кравчук В. М. 07.03 04.11.756. 114
Кравчук М. Ю. 02.03 04.11.96. 18
Кравчук О. В. 02.03 04.11.97. 18
Кравчук О. О. 07.03 04.11.722. 109
Крайний А. А. 11.03—04.11.1116. 181
Красильников В. Г. 09.03—04.11.1023. 164
Красильникова К. О. 06.03 04.11.657. 99
Красіков Д. О. 07.03 04.11.844. 128
Краснов Є. В. 05.03 04.11.532. 80
Краспова М. 06.03 04.11.658. 659. 99
Краспова Ю. А. 06.03 04.11.660. 99
Крашенинников П. В. 03.03—04.11.287. 45
Крестовская П. П. 01.03—04.11.1. 4
Кривой Я. 04.03—04.11.454. 69
Крижа В. М. 03.03 04.11.288. 45
Крикливый Р. М. 10.03 04.11.1062. 170
Крипицкий И. Е. 07.03 04.11.789. 120
Криса Т. 07.03 04.11.757. 115
Крисюк П. Е. 07.03—04.11.807. 122
Крих Т. Я. 08.03—04.11.854. 130
Кропотов Л. 04.03—04.11.429. 65
Кротов А. В. 02.03 04.11.156. 27
Кротов И. Е. 07.03 04.11.823. 124
Крупка Ю. М. 04.03 04.11.455. 69
Крупчук О. С. 07.03 04.11.824. 124
Крыжаповская А. А. 03.03 04.11.218. 36
Крюков В. Ф. 10.03—04.11.1063. 171
Кряжкова О. П. 10.03—04.11.1048. 168
Кудашкин А. В. 10.03 04.11.1064. 171
Кужильна К. В. 03.03 04.11.289. 45
Кузнецов А. А. 04.03 04.11.456. 69
Кузнецов И. В. 02.03 04.11.199. 33
Кузнецов С. А. 07.03 04.11.723. 109
Кузнецова П. С. 03.03—04.11.290. 46
Кузьмина А. В. 01.03—04.11.79. 15
Кукольник В. Г. 03.03 04.11.291. 46
Кулинич П. 06.03 04.11.661. 99
Купев А. 01.03 04.11.24. 7
Купицица О. А. 02.03 04.11.157. 27
Куприянов А. А. 09.03 04.11.1033. 166
Куракин Р. С. 04.03—04.11.422. 64
Курило М. П. 04.03—04.11.424. 64
Курмаев Р. М. 04.03 04.11.457. 69
Куропанская Е. Г. 03.03 04.11.292. 46
Курочкин С. А. 03.03 04.11.381, 382. 58
Куртинец М. І. 11.03 04.11.1117. 181
Курчин О. 02.03 04.11.200. 33
Кутателадзе В. О. 03.03 04.11.221. 37
Кутрап К. В. 04.03 04.11.442. 67
Кухановська О. В. 03.03—04.11.290. 46
Кухар В. І. 04.03—04.11.497. 75
Кучевський П. 09.03—04.11.964. 148
Кучер Т. М. 03.03 04.11.383. 58
Кучеров И. И. 11.03 04.11.1118. 181
Кучерявенко М. П. 07.03 04.11.790. 120
Кучипська О. П. 09.03 04.11.935. 143
Лавринович О. 02.03—04.11.201. 33
Лавріненко І. А. 03.03—04.11.293. 46
Лагутіна І. В. 05.03—04.11.533. 81
Лазарев Д. В. 08.03 04.11.882. 134
Лазор І. В. 05.03 04.11.534. 583. 81, 87
Лакіза В. В. 04.03 04.11.497. 498. 75
Лаповая Г. М. 02.03 04.11.158. 27
Лапаева В. В. 12.03 04.11.1153. 187
Лаптев А. К. 02.03—04.11.159. 27
Ласкина П. В. 04.03—04.11.425. 64
Латишева В. В. 06.03 04.11.633. 95
Латковська Т. А. 07.03 04.11.791. 120
Лебедев В. П. 03.03 04.11.217. 36
Лебедева Е. Н. 01.03 04.11.25. 7
Левикова Т. А. 09.03 04.11.1034. 166
Левченко С. Г. 07.03—04.11.825. 125
Лемонджав Р. Р. 01.03—04.11.26. 7
Лесков А. 05.03 04.11.535. 81
Лескова Ю. Г. 03.03 04.11.294. 46
Лесюк В. В. 11.03 04.11.1088. 176
Лещенко О. Д. 02.03 04.11.98. 18
Либапова С. Э. 10.03 04.11.1071. 172
Линник Г. М. 07.03—04.11.691. 104
Лисенко О. М. 11.03—04.11.1101. 179
Лисенко О. О. 07.03—04.11.837. 126
Литвиненко О. 03.03 04.11.295. 46
Литвинов О. 08.03 04.11.914. 139
Литвинова С. Ф. 03.03 04.11.418. 63
Литовченко Л. А. 03.03 04.11.296. 46
Лі Ю. 11.03—04.11.1089. 176
Лініченко Д. В. 11.03—04.11.1090. 176
Лінник П. В. 11.03—04.11.1091. 176
Ліпишський В. В. 07.03 04.11.686. 103
Лісова П. В. 09.03 04.11.932. 142
Лічак Д. В. 04.03 04.11.458. 69
Логіпова Н. І. 07.03 04.11.842. 127
Лоджук М. Т. 07.03 04.11.758. 115
Лопатін В. 03.03—04.11.297. 47
Лосич С. В. 08.03—04.11.878. 133
Лужапський А. В. 02.03 04.11.99. 18
Лукасевич-Крутник І. С. 03.03 04.11.222. 37
Лукашев О. А. 07.03 04.11.774. 117
Лукашевич В. Г. 07.03 04.11.685. 103
Лукин А. А. 06.03 04.11.650. 98
Лукьянова И. П. 03.03—04.11.384. 58
Луцький І. 01.03—04.11.57. 11; 12.03—04.11.1154. 187
Лунпаев С. О. 06.03 04.11.634. 95
Лысенко В. В. 03.03 04.11.298. 47
Любер О. 10.03 04.11.1053. 169
Ляхівченко С. М. 11.03 04.11.1119. 181
Ляховченко Л. А. 07.03 04.11.792. 801. 120, 121
Ляшенко Р. Д. 01.03—04.11.4. 4
Мавед О. О. 09.03—04.11.1016. 162
Мазаев Д. В. 03.03 04.11.299. 47
Мазуренко А. П. 01.03 04.11.27. 7
Майле А. Д. 07.03 04.11.724. 110
Майстрепко О. В. 07.03 04.11.793. 120
Макеев А. Н. 08.03 04.11.869. 132

- Маковецька Н. Є. 08.03 04.11.855. 130
Малепиш Д. Я. 03.03 04.11.385. 386. 58
Малишев Б. В. 01.03—04.11.28. 7
Малишева ІІ. 06.03—04.11.662. 99
Малишко М. 06.03—04.11.663. 99
Малкин О. Ю. 03.03 04.11.300. 47
Мальков Ю. Г. 06.03 04.11.675. 101
Мальцев И. А. 02.03 04.11.160. 27
Малюга Л. Ю. 05.03 04.11.584. 88
Маяренко В. Т. 09.03—04.11.934. 143
Маярчук Т. В. 09.03—04.11.942. 144
Мамай В. И. 10.03—04.11.1072. 172
Мамон З. В. 11.03 04.11.1092. 177
Мамонтов В. А. 04.03 04.11.459. 69
Мапжул І. В. 11.03 04.11.1120. 181
Марипів В. 09.03 04.11.960. 147
Марисюк К. Б. 01.03 04.11.66. 13
Марієнко А. О. 08.03—04.11.915. 139
Марочкін І. Є. 10.03—04.11.1054. 169
Мартынова С. И. 09.03 04.11.965. 148
Марущак А. І. 07.03 04.11.845. 128
Марченко В. 02.03 04.11.92. 17
Марьин Е. В. 06.03 04.11.642. 97
Масін В. М. 06.03 04.11.635. 96
Масленников М. Я. 07.03—04.11.759. 115
Маслов В. В. 09.03—04.11.1035. 166
Матинская М. Ю. 02.03 04.11.202. 33
Матійко М. В. 03.03 04.11.301. 302. 47
Махмудова У. 11.03 04.11.1121. 181
Машковська Л. В. 04.03 04.11.460. 69
Медведев И. Р. 03.03 04.11.363. 55
Мединська Л. В. 09.03—04.11.961. 147
Медушевский А. 02.03—04.11.161. 27
Мелехин Е. С. 06.03—04.11.672. 101
Мельник П. С. 11.03 04.11.1122. 181
Мельник С. Л. 09.03 04.11.1021. 164
Мельников Н. В. 03.03 04.11.217. 36
Мельничепко Р. Г. 10.03 04.11.1073. 172
Мельничук О. 01.03—04.11.29. 71. 7. 13
Мешкова К. М. 03.03—04.11.303. 47
Мигалок Л. В. 03.03—04.11.304. 47
Мишбеаев Р. Х. 01.03 04.11.30. 8
Мирзоев Х. М. 09.03 04.11.1026. 164
Миропепко Н. М. 03.03 04.11.305. 48
Миропова Г. 03.03 04.11.306. 48
Мисник Г. А. 06.03 04.11.619. 93
Митрофанов І. 08.03—04.11.879. 134
Михайленко О. Р. 10.03—04.11.1061. 170
Михайленко С. В. 07.03 04.11.794. 120
Михайлова А. С. 03.03 04.11.307. 48
Михайлова О. Е. 05.03 04.11.536. 81
Михальчук А. Е. 09.03 04.11.995. 154
Михеева Л. Ю. 02.03 04.11.162. 27
Мікуліна М. 03.03—04.11.308. 48
Мілаш В. С. 04.03—04.11.461. 70
Міндрул А. 03.03 04.11.309. 48
Міпченко Р. М. 03.03 04.11.364. 387. 55, 59
Міпченко С. І. 09.03 04.11.1036. 166
Мішуровська С. Т. 11.03 04.11.1093. 177
Міщенко І. В. 07.03 04.11.815. 826. 123, 125
Моїсєєв О. М. 09.03—04.11.1024. 164
Молотников А. Е. 04.03—04.11.422. 462. 64, 70
Морозов С. Ю. 03.03 04.11.310. 48; 04.03 04.11.463. 70
Мосенко Ю. О. 07.03 04.11.838. 127
Москалюк П. 03.03 04.11.419. 63
Москалюк О. В. 01.03 04.11.5. 4
Москвич Л. 10.03 04.11.1055. 169
Мостовой О. А. 07.03 04.11.747. 113
Мотков А. Д. 03.03 04.11.324. 50
Мотренко Т. В. 07.03—04.11.687. 103
Мрихин О. М. 07.03—04.11.827. 125
Музика-Стефанчук О. А. 07.03—04.11.795. 120
Музыченко П. П. 01.03 04.11.1. 4
Мукимханов Р. А. 03.03 04.11.410. 62
Муравйов В. 11.03 04.11.1123. 182
Мусієнко А. В. 08.03 04.11.902. 137
Мяловицька П. А. 02.03—04.11.119. 21
Пагнибіда В. І. 03.03—04.11.311. 48
Пазаренко П. Г. 09.03—04.11.946. 145
Пазаренко С. В. 02.03 04.11.100. 18
Пазаров В. В. 09.03 04.11.966. 148
Назаров І. 10.03 04.11. 1044. 1056. 168, 170
Назимко Є. 08.03 04.11.880. 881. 134
Наливайко Л. 01.03 04.11.31. 8; 02.03 04.11.101. 19
Пауменко А. В. 04.03—04.11.426. 64
Паумов Д. Ю. 07.03—04.11.725. 110
Педбайло У. М. 07.03 04.11.726. 110
Пекіт К. Г. 03.03 04.11.223. 37
Некlesa Ю. В. 03.03 04.11.388. 59
Некрасова А. 07.03 04.11.711. 108
Некрестяпов Д. 06.03 04.11.620. 93
Немерцалова С. В. 07.03—04.11.703. 106
Нестеренко П. 03.03—04.11.312. 48
Нестерович В. Ф. 02.03 04.11.102. 19
Несторова І. А. 08.03 04.11.916. 139
Нетудихатка О. Ю. 09.03 04.11.1016. 162
Нечай А. А. 07.03 04.11.796. 121
Нечипоренко С. П. 07.03 04.11.692. 104
Нечипорук С. В. 02.03—04.11.84. 16
Нешатаева Т. 01.03—04.11.32. 8
Нєвешкіна Т. С. 07.03—04.11.803. 122
Нигматуллина Э. Ф. 06.03 04.11.676. 101
Никитина Г. А. 01.03 04.11.67. 13
Никифоров А. 04.03 04.11.428. 65
Никифорова Е. 03.03 04.11.313. 49
Никифорчук Д. Й. 09.03—04.11.1029. 165
Никишин В. В. 06.03—04.11.664. 100
Нишевич А. А. 03.03—04.11.217. 36
Нікітєнко П. П. 07.03 04.11.743. 748. 112, 113
Нікітін Ю. В. 08.03 04.11.917. 140
Ніколаєнко Н. В. 01.03 04.11.73. 14
Новиков А. А. 03.03 04.11.314. 49
Новиков С. 07.03 04.11.797. 121
Нор В. Т. 10.03—04.11.1041. 167
Норов Д. К. 07.03—04.11.727. 110
Нудненко Л. А. 02.03 04.11.162. 27
Нуссбергер А. 11.03 04.11.1124. 182
Оболпкова Е. В. 03.03 04.11.219. 36
Овдиенко Е. Б. 03.03 04.11.315. 49
Овсєпєп А. Г. 02.03 04.11.163. 28
Овсєпєп Ж. И. 02.03—04.11.164. 28
Овєяннікова О. 10.03—04.11.1057. 170
Овчинников А. И. 01.03 04.11.33. 8
Оганєсян П. Г. 04.03 04.11.491. 74
Олєксїїва І. 07.03 04.11.760. 115
Олійник О. 06.03 04.11.677. 101; 07.03 04.11.847. 129
Олійничук Р. П. 08.03 04.11.856. 130
Ониськів О. 06.03—04.11.621. 93
Оніщенко П. М. 01.03—04.11.34. 8
Ошнцук М. В. 01.03 04.11.35. 8
Орешин С. В. 05.03 04.11.585. 88
Орловская П. А. 08.03 04.11.852. 130
Орлюк О. П. 03.03 04.11.316. 49
Осмоляп В. А. 09.03 04.11.967. 148

- Остапип А. А. 03.03 04.11.317. 49
 Остапенко Т. О. 01.03 04.11.52. 11
 Острівний І. М. 07.03—04.11.728. 110
 Офман Е. 05.03—04.11.537. 81
 Павликов С. Г. 10.03—04.11.1058. 170
 Павлов О. І. 07.03 04.11.836. 126
 Павлюк А. М. 01.03 04.11.48. 10
 Павлюк К. В. 07.03 04.11.729. 110
 Падучак Б. М. 03.03 04.11.318. 49
 Пазиніч С. М. 07.03—04.11.693. 105
 Палій П. І. 06.03—04.11.605. 91
 Паничкин И. В. 11.03—04.11.1125. 182
 Папарига Д. Ю. 11.03 04.11.1126. 182
 Пасенюк О. 07.03 04.11.761. 762. 115
 Пасечнік О. В. 05.03 04.11.538. 81
 Пасіка С. П. 02.03 04.11.103. 19
 Пастухов В. 02.03 04.11.165. 28
 Пашко П. В. 07.03—04.11.814. 123
 Пашковская Л. И. 07.03—04.11.829. 125
 Пеньковский А. В. 06.03 04.11.665. 100
 Передерієв Є. 03.03 04.11.420. 63
 Перова Н. 05.03 04.11.539. 81
 Петеп Я. Л. 04.03 04.11.464. 70
 Петечел О. Ю. 07.03 04.11.798. 121
 Петренко В. С. 03.03—04.11.319. 49
 Петров Р. А. 11.03—04.11.1080. 174
 Петрова В. В. 04.03 04.11.492. 74
 Петряев П. П. 02.03 04.11.203. 33
 Печников А. П. 03.03 04.11.320. 49
 Печникова О. Г. 03.03 04.11.320. 49
 Петков С. В. 07.03 04.11.686. 103
 Пивовар В. 05.03—04.11.540. 82
 Пивоваров В. 08.03—04.11.919. 140
 Пиголкин Ю. И. 09.03—04.11.1026. 164
 Пикуров П. И. 08.03 04.11.883. 134
 Пилецкий С. Г. 12.03 04.11.1155. 187
 Пилипенко А. Н. 07.03 04.11.730. 110
 Пилипенко Д. О. 09.03 04.11.968. 148
 Пилипенко Є. О. 08.03—04.11.881. 134
 Пилипенко П. Д. 05.03—04.11.572. 86
 Пилипчук В. Г. 07.03—04.11.846. 129
 Пименова О. И. 02.03 04.11.166. 28
 Пирбуладова В. И. 01.03 04.11.80. 15
 Пиріг І. 09.03 04.11.1019. 163
 Писепко К. А. 07.03 04.11.731. 111
 Письмепський Є. 08.03 04.11. 884; 885. 134
 Пихов А. Х. 02.03—04.11.147. 25
 Пишньов Д. І. 10.03—04.11.1065. 171
 Пижок А. В. 09.03 04.11.969. 148
 Півтора Г. Ф. 07.03 04.11.703. 106
 Піддубна А. 08.03 04.11.918. 140
 Пікалюк С. 05.03 04.11.586. 88
 Плавич В. П. 01.03 04.11.36. 8
 Поваров Ю. С. 04.03—04.11.465. 70
 Погодина И. 05.03—04.11.541, 542. 82;
 07.03 04.11.830. 125
 Погорельский М. 09.03 04.11.1037. 166
 Погребняк С. 01.03 04.11.37. 9; 03.03 04.11.364. 55
 Пожарова О. В. 05.03 04.11.543. 82
 Поживілова О. В. 07.03 04.11.792. 801. 120, 121
 Пожидаєва М. А. 07.03—04.11.799. 121
 Полтавченко А. Г. 03.03—04.11.421. 63
 Полюхович В. 04.03 04.11.466. 70
 Полянський Ю. Є. 10.03 04.11.1042. 167
 Помещикова С. А. 02.03 04.11.204. 33
 Попомаренко К. І. 03.03 04.11.321. 50
 Попелюк В. П. 04.03 04.11.467. 70
 Попов А. Е. 04.03 04.11.468. 71
 Попов Д. А. 02.03 04.11.205. 34
 Попов С. О. 02.03—04.11.206. 34
 Попова А. В. 12.03—04.11.1156. 187
 Попова С. М. 07.03—04.11.768. 116
 Посадков А. П. 03.03 04.11.322. 50
 Потапенко В. І. 10.03 04.11.1059. 170
 Потопахіна О. М. 05.03 04.11.587. 88
 Похиленко І. С. 04.03 04.11.493. 74;
 06.03—04.11.636. 96
 Починок К. Б. 07.03—04.11.732. 111
 Пригода П. П. 03.03—04.11.323. 50
 Прийма С. В. 01.03 04.11.6. 5
 Приліпко А. В. 11.03 04.11.1127. 182
 Прилуцький Р. Б. 04.03 04.11.469. 71
 Прієшкіна О. В. 02.03 04.11.104. 19
 Прокопченко О. Б. 10.03 04.11.1045. 168
 Прохоренко С. М. 08.03—04.11.920. 140
 Процевський О. 05.03—04.11.544. 82
 Процюк І. В. 01.03 04.11.38. 9
 Прудентов Р. В. 02.03 04.11.167. 28
 Пузиревський Є. Б. 08.03 04.11.903. 137
 Пупда О. О. 03.03 04.11.324. 50
 Путрова О. В. 05.03 04.11.588. 88
 Пушкаръов В. В. 11.03—04.11.1094. 177
 Пылин В. В. 01.03—04.11.39. 9
 Пятков Д. В. 03.03 04.11.325. 50
 Рабинович А. 07.03 04.11.800. 121
 Радип Р. А. 03.03 04.11.326. 50
 Радип Я. В. 07.03 04.11. 792, 801. 120, 121
 Радутний О. Е. 08.03 04.11.886. 135
 Радута В. И. 05.03—04.11.589. 88
 Радько Д. В. 07.03—04.11.694. 105
 Ракша П. 07.03—04.11.733. 111
 Раскалей М. О. 11.03 04.11.1095. 177
 Рассказова П. Ю. 03.03 04.11.362. 55
 Рахматуллина Р. Н. 05.03 04.11.505. 77
 Резнік Г. 03.03 04.11.327. 50
 Рехтина И. В. 03.03—04.11.389, 390. 59
 Речицкий В. В. 02.03—04.11.168. 28
 Решетніченко А. В. 12.03—04.11.1157. 187
 Резізева М. 11.03 04.11.1128. 182
 Резнік С. О. 07.03 04.11.695. 105
 Резнікова В. В. 04.03 04.11.470. 71
 Рим О. М. 03.03 04.11.328. 50
 Римар І. А. 05.03 04.11.545. 82
 Робинський Ю. О. 07.03—04.11.802. 121
 Родионова А. К. 02.03—04.11.169. 28
 Розовський Б. 06.03 04.11.666. 100
 Роль В. Ф. 07.03 04.11.768. 115. 116
 Ромападзе Л. Д. 03.03 04.11.329. 51
 Романенко І. М. 07.03 04.11.817. 123
 Романюк А. Б. 09.03 04.11.970. 148
 Рохлин В. И. 09.03—04.11.971. 149
 Рошин Б. Е. 05.03—04.11.590. 89
 Рудакова Е. В. 02.03 04.11.170. 29
 Руденко В. П. 09.03 04.11.972. 149
 Рудко Б. Б. 03.03 04.11.391. 59
 Рудницька О. П. 05.03 04.11.546, 591. 82, 89
 Рузакова О. А. 03.03 04.11.354. 54
 Румянцев С. 04.03—04.11.475. 72
 Русанова О. 09.03—04.11.973. 149
 Русских Т. В. 05.03 04.11.547. 82
 Рябцева Е. В. 09.03 04.11.974. 149
 Рябчук О. С. 08.03 04.11.887. 135
 Рязузов А. 04.03 04.11.494. 74
 Рядіпська В. О. 07.03 04.11.734. 111

- Рязанцева Н. О. 03.03 04.11.392. 59
 Сабиров Э. И. 03.03 04.11.330. 51
 Савінова ІІ. 08.03—04.11.888. 135
 Савченко Г. 06.03—04.11.637. 96
 Савченко О. Г. 03.03—04.11.331. 51
 Садурский В. 11.03 04.11.1129. 183
 Сайфуліна Ю. В. 01.03 04.11.40. 9
 Сакаджи К. 06.03 04.11.638. 96
 Сальмап І. Ю. 06.03 04.11.622. 93
 Самбор М. 03.03—04.11.332. 51
 Самойленко О. 09.03—04.11.1013. 161
 Санченко А. Є. 11.03—04.11.1096. 177
 Саракун І. Б. 04.03 04.11.495, 496. 74, 75
 Сауляк Ю. В. 05.03 04.11.592. 89
 Сафопова Л. Д. 07.03 04.11.803. 122
 Сафопчик О. І. 03.03 04.11.411. 62
 Свириденко О. М. 03.03 04.11.333. 51
 Світличний О. П. 07.03—04.11.735. 111
 Святун О. В. 11.03—04.11.1097. 178
 Семейкина С. А. 10.03 04.11.1058. 170
 Семенова А. А. 03.03 04.11.393. 59
 Семко С. 02.03 04.11. 186. 207. 31, 34
 Сергаева Г. А. 09.03 04.11.1027. 165
 Сергеев А. А. 02.03 04.11.208. 34
 Сергеев Д. Б. 02.03—04.11.209. 34
 Сергеев С. Г. 02.03—04.11.171. 29
 Сергеев Ю. В. 07.03 04.11.736. 737. 111
 Сергеева Д. 09.03 04.11.1038. 166
 Сергієнко В. В. 04.03 04.11.471. 71;
 07.03 04.11.768. 116
 Сердюк В. 08.03 04.11.889. 135
 Сердюк Є. 08.03—04.11.889. 135
 Седов І. М. 02.03—04.11.105. 19
 Сидор В. Д. 06.03—04.11.623, 624, 625, 626. 94
 Симчук А. С. 09.03 04.11.930. 142
 Сипченко С. В. 05.03 04.11.548. 83
 Сипчук С. М. 05.03 04.11.593. 89
 Сирота І. М. 05.03 04.11.594. 89
 Ситкова О. Ю. 03.03—04.11.412. 62
 Сібільов М. М. 03.03—04.11.394. 59
 Скабелина Л. А. 10.03—04.11.1074. 172
 Скакун О. Ф. 01.03 04.11.2. 4
 Скомороха Л. 10.03 04.11.1060. 170
 Скрипчук О. 02.03 04.11.106, 107. 19
 Слипченко С. А. 03.03 04.11.334. 51
 Словська І. 02.03 04.11.108, 109, 110. 20
 Смесова В. Л. 07.03—04.11.848. 129
 Смирнов А. А. 11.03—04.11.1130. 183
 Смирнова К. 11.03 04.11.1123. 182
 Смокович М. 07.03 04.11.763, 764, 765. 115, 116
 Смолина Л. А. 03.03 04.11.300. 47
 Сморж К. О. 06.03 04.11.678. 101
 Смир С. М. 02.03 04.11.172. 29
 Снідевич О. С. 03.03—04.11.365. 56
 Собкарь А. О. 07.03—04.11.738. 111
 Совгиря О. 02.03 04.11.111. 20
 Соколова З. Ю. 09.03 04.11.1025. 164
 Соколова І. О. 01.03 04.11.7. 5
 Соколова Т. А. 07.03 04.11.739. 112
 Соколовська А. М. 07.03 04.11.804, 805. 122
 Солнцев А. М. 06.03—04.11.655. 98
 Соловьев А. О. 07.03—04.11.740. 112
 Соловьев В. ІІ. 03.03 04.11.335. 51; 05.03 04.11.595. 89
 Соломахіна О. М. 09.03 04.11.1028. 165
 Соломин С. К. 03.03 04.11.336. 52
 Соломина Н. Г. 03.03 04.11.336. 52
 Солопова І. В. 07.03 04.11.831. 125
 Сорвачов О. В. 11.03 04.11.1131. 183
 Сорока С. О. 08.03 04.11.890. 135
 Сорокин В. В. 01.03—04.11.41. 9
 Сорокін Р. О. 01.03—04.11.74. 14
 Сорочишин М. В. 05.03—04.11.596. 89
 Сосна Б. И. 05.03 04.11.549. 83
 Софронова О. 04.03 04.11.472. 71
 Спасибо-Фатеева І. 03.03 04.11.337. 52
 Ставпійчук М. І. 02.03 04.11.112. 20
 Старинський М. 07.03—04.11.806. 122
 Стародубцева И. А. 02.03—04.11.173. 29
 Статіва І. І. 09.03—04.11.943. 145
 Степанова Г. М. 09.03 04.11.930. 142
 Степанова О. В. 07.03 04.11.729. 110
 Стефанчук Р. О. 03.03 04.11.338. 52
 Стефанюк І. Б. 07.03 04.11.807. 122
 Стецько М. Р. 07.03 04.11.785. 119
 Стецюк П. 02.03—04.11.117. 21
 Стецюра Є. Ю. 05.03—04.11.504. 77
 Стоянова Т. А. 03.03 04.11.395. 60
 Стреля М. І. 03.03 04.11.224. 37
 Стрілець В. 01.03 04.11.58. 12
 Ступник Я. 08.03 04.11.914. 139
 Сугацька Н. В. 01.03 04.11.48. 10
 Судьин А. А. 03.03—04.11.396. 60
 Суколенко Е. А. 09.03—04.11.975. 149
 Суровень Д. А. 01.03 04.11.68. 13
 Сухицька ІІ. 01.03 04.11.69. 13
 Сухонос В. 03.03 04.11.397. 60
 Сьох К. Я. 02.03 04.11.113. 20
 Таламапчук О. С. 07.03 04.11.848. 129
 Тараненко Л. С. 06.03—04.11.639. 96
 Таранова Т. С. 03.03—04.11.398. 60
 Тарасьянц Е. В. 02.03—04.11.174. 29
 Тасалов Ф. 02.03 04.11.175. 29
 Тап'ян Р. 03.03 04.11.339. 340. 52
 Твардовський І. М. 05.03 04.11.551, 552. 83
 Тверезенко О. 03.03 04.11.341. 52
 Телегина Т. Д. 09.03—04.11.999. 156
 Терещук О. Д. 09.03—04.11.990. 152
 Тимченко Л. 11.03—04.11.1132. 183
 Тиунов О. И. 11.03 04.11.1133. 183
 Тищенко О. В. 05.03 04.11.597. 90
 Тітко І. 09.03 04.11.976. 149
 Тішко Д. А. 05.03 04.11.553. 83
 Томчищев С. В. 04.03 04.11.473. 71
 Топчій В. В. 09.03—04.11.977. 149
 Трапезникова А. В. 03.03—04.11.342. 52
 Трач О. М. 03.03 04.11.399, 400. 60
 Трицьова Я. О. 08.03 04.11.857. 131
 Троицкая А. 02.03 04.11.176. 29
 Тропініпа О. М. 03.03 04.11.343. 52
 Трофачук Г. І. 01.03 04.11.47. 10
 Трофименко О. Г. 07.03—04.11.846. 129
 Трофимов В. ІІ. 03.03—04.11.220. 37
 Трофимов Е. В. 02.03—04.11.177. 30
 Трофимова Г. А. 02.03 04.11.178. 30
 Труба В. І. 03.03 04.11.413. 62
 Трубіцин Д. В. 05.03 04.11.554. 83
 Трубіцин Д. І. 05.03 04.11.555. 83
 Трюхан О. А. 05.03—04.11.556, 557. 84
 Туманов Э. В. 09.03—04.11.1025. 164
 Турбанов А. В. 04.03 04.11.474. 71
 Турман ІІ. 09.03 04.11.978. 150
 Туршук Л. Д. 05.03 04.11.598. 90
 Тютін В. О. 08.03 04.11.891. 135
 Уваров А. А. 02.03 04.11.210. 34

- Узлов Д. Ю. 08.03 04.11.882. *134*
 Ул'яповська О. 01.03 04.11.42. *9*
 Урков В. П. 05.03—04.11.558. *84*
 Уркова В. М. 05.03—04.11.558. *84*
 Ус О. 08.03—04.11.892. *135*
 Усманова Р. М. 01.03 04.11.43. *9*
 Устрицька П. І. 08.03 04.11.858. *131*
 Файзулліп Р. В. 03.03 04.11.344. *53*
 Федоренко В. 02.03 04.11.106. 114. *19, 20*
 Федоров А. В. 09.03—04.11.1014. *161*
 Федотов О. П. 07.03—04.11.832. *126*
 Феннич В. П. 03.03—04.11.401. *60*
 Феофилакт А. С. 05.03 04.11.559. *84*
 Фесенко Л. І. 10.03 04.11.1046. *168*
 Филатова М. 02.03 04.11.159. *27*
 Филимопов К. В. 03.03 04.11.345. *53*
 Филиппов А. Г. 09.03 04.11.1000. *156*
 Філяніна Л. А. 11.03—04.11.1098, 1134. *178*
 Фогельсон Ю. 04.03—04.11.475. *72*
 Форманюк В. В. 05.03 04.11.560. *84*
 Фраймович Д. 05.03 04.11.541. *82*
 Фролов О. 02.03 04.11.211. *34*
 Халаджи В. В. 11.03 04.11.1135. *183*
 Халифаева А. К. 01.03 04.11.70. *13*
 Хамаева П. Ю. 07.03—04.11.682. *103*
 Харитонов Є. О. 03.03—04.11.216, 346. *36, 53*
 Харитонов П. П. 05.03 04.11.599. *90*
 Харитонova О. 03.03 04.11. 346. 347. *53*
 Хачатуров Е. Б. 07.03 04.11.833. *126*
 Хачатурян Ю. 04.03 04.11.476. 72; 05.03 04.11.561. *84*
 Хижняк Є. С. 09.03 04.11.995, 997, 998, 1002, 1006, 1018. *154, 155, 157, 159, 162*
 Хилинский В. Д. 02.03—04.11.179. *30*
 Хім'як С. В. 09.03—04.11.979. *150*
 Хлуденева П. И. 06.03 04.11.653. *98*
 Хныкин Г. 05.03 04.11.562. *84*
 Хортюк О. 03.03 04.11.348. *53*
 Хохуляк В. В. 07.03 04.11.808. *122*
 Хряпінський П. 08.03—04.11.893. *135*
 Хулапова Е. 04.03—04.11.477. *72*
 Царюк М. З. 05.03—04.11.563. *85*
 Церенов Б. В. 07.03 04.11.809. *122*
 Цесарський Ф. 05.03 04.11.564. *85*
 Цимбалюк В. С. 07.03 04.11.849. *129*
 Цоклап В. В. 02.03 04.11.115. *20*
 Цюра В. В. 03.03 04.11.349. *53*
 Чайка В. В. 07.03—04.11.810. *122*
 Чанишев Р. І. 05.03—04.11.565. 85; 07.03—04.11.843. *128*
 Чанишева Г. І. 05.03 04.11.566. *85*
 Чаплинський К. О. 09.03 04.11.1015. *162*
 Чаплук О. 01.03 04.11.44. *9*
 Чеботарева А. А. 07.03 04.11.850. *129*
 Чеботарьова Г. 08.03 04.11.894. *135*
 Чебуренков А. А. 09.03—04.11.1001. *157*
 Чельшев М. Ю. 03.03—04.11.350. *53*
 Червяковский А. В. 01.03 04.11.45. *9*
 Черкасов К. В. 02.03 04.11.180. *30*
 Черкашина О. В. 03.03 04.11.351. *54*
 Черлепак М. І. 04.03 04.11.497, 498. *75*
 Черпадчук В. 07.03 04.11.811. *122*
 Черненко О. А. 04.03—04.11.427. *64*
 Черняева Д. В. 05.03—04.11.506. *77*
 Чижов Б. 05.03 04.11.567. *85*
 Чопик О. 06.03 04.11.679. *102*
 Чорна Ж. Л. 03.03 04.11.352. *54*
 Чорпий А. М. 09.03 04.11.1002. *157*
 Чубар Т. 07.03 04.11.766. *116*
 Чурилов С. Н. 09.03 04.11.1003, 1004. *158*
 Чучкова Н. 03.03 04.11.370. *56*
 Чушкіна А. А. 01.03—04.11.46. *10*
 Шаврина Е. В. 06.03—04.11.667. *100*
 Шайхуллін М. С. 10.03—04.11.1075. *173*
 Шакирова Р. И. 11.03 04.11.1136. *184*
 Шамшина І. І. 05.03 04.11.508, 568, 600. *77, 85, 90*
 Шаповал В. Л. 02.03 04.11.212. *35*
 Шаповал Е. А. 05.03 04.11.569. *85*
 Шаповал Л. 03.03—04.11.353. *54*
 Шаповал Р. В. 07.03—04.11.696, 812. *105, 123*
 Шарнина Л. А. 02.03—04.11.181. *30*
 Шатенко О. В. 03.03 04.11.402. *61*
 Шатилович С. П. 08.03 04.11.895. *136*
 Шафигулліп Э. Н. 05.03 04.11.601. *90*
 Шапкова-Журавель І. 11.03 04.11.1137. *184*
 Шевченко С. 05.03 04.11.570. *86*
 Шевчук Т. А. 08.03—04.11.904. *138*
 Шеленговский П. Г. 03.03—04.11.354. *54*
 Шемелева О. П. 04.03 04.11.499. *75*
 Шемшученко Ю. 06.03 04.11.668. *100*
 Шемякіп О. М. 07.03 04.11.741. *112*
 Шепета О. В. 07.03 04.11.839. *127*
 Шерстюк В. 04.03 04.11.500. *75*
 Шехавцова Л. С. 09.03—04.11.1005. *159*
 Шигонін О. Б. 08.03—04.11.921. *140*
 Шило О. 09.03 04.11.980. *150*
 Ширант А. А. 05.03 04.11.602. *90*
 Шириновская А. С. 02.03 04.11.182. *30*
 Шиткина И. 04.03 04.11.478, 479. *72*
 Шитюк М. М. 01.03 04.11.48. *10*
 Шишка О. 03.03—04.11.355. *54*
 Шкляр С. В. 04.03—04.11.501, 502. *76*
 Шкобенёва Г. В. 03.03—04.11.356. *54*
 Шкута О. О. 08.03 04.11.923. *141*
 Шуліпа М. Ю. 05.03 04.11.571. *86*
 Шумов В. В. 09.03 04.11.944. *145*
 Шухпин М. Н. 08.03 04.11.896. *136*
 Щерба А. В. 07.03—04.11.697. *106*
 Щербакова Г. 09.03—04.11.1006. *159*
 Щербачева Л. В. 03.03—04.11.357, 358. *54*
 Щербина В. С. 04.03 04.11.503. *76*
 Щодра О. Ю. 11.03 04.11.1099. *178*
 Шукіп В. В. 01.03 04.11.48. *10*
 Шур Б. В. 09.03 04.11.1007, 1008. *160*
 Эмих В. В. 02.03 04.11.183, 213. *30, 35*
 Юдин А. В. 03.03—04.11.403. *61*
 Юзікова П. С. 01.03—04.11.59. *12*
 Юрасов А. В. 08.03 04.11.909. *139*
 Юриненц Ю. Л. 07.03 04.11.834. *126*
 Юрченко Ю. 08.03 04.11.889. *135*
 Юсько С. С. 10.03 04.11.1076. *173*
 Яблокова И. А. 05.03 04.11.603. *90*
 Яговкина В. А. 07.03—04.11.813. *123*
 Якубовская Д. Д. 02.03—04.11.184. *30*
 Якутко В. Ф. 07.03 04.11.841. *127*
 Ямалетдинов Р. Р. 06.03 04.11.680. *102*
 Яновська О. 09.03 04.11.981. *150*
 Яремчук В. О. 09.03 04.11.982. *150*
 Ярков В. В. 03.03 04.11.362. *55*
 Ясинок М. М. 03.03—04.11.366. *56*
 Ясус М. 04.03—04.11.480. *72*
 Яськів Б. 04.03 04.11.481. *72*
 Estermann T. 07.03 04.11.769. *117*
 Pruvot E. B. 07.03 04.11.769. *117*

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

- Адвокат. — К., 2011. — № 2, 4.
 Адвокат. — М., 2011. — № 2, 3, 4, 5.
 Адвокатская практика. 2011. № 2.
 Административное право и процесс. 2011. № 1, 2, 3.
 Академический юридический журнал. 2011. № 2.
 Актуальні питання цивільного та господарського права. 2011. № 2, 3.
 Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. 2010. Вип. 56 ; 2011. Вип. 57.
 Актуальні проблеми економіки. — 2011. — № 1, 2, 4.
 Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 40 ; 2011. — Вип. 41.
 Альманах цивилістики. 2010. Вип. 3.
 Арбитражный и гражданский процесс. 2010. № 11, 12 ; 2011. № 1, 2.
 Банківська справа. 2011. № 1, 2.
 Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2011. № 2.
 Бюлетень Міністерства юстиції України. 2011. № 1, 2, 3, 4, 5.
 Вестник криминалистики. — 2010. — Вип. 4 ; 2011. — Вип. 1.
 Вестник Московского университета. Сер. 11: Право. — 2011. — № 1, 2.
 Вестник Российской правовой академии. 2011. № 1.
 Вестник Саратовской государственной академии права. 2011. № 2.
 Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. 2011. № 1, 2, 3.
 Вісник Вишого адміністративного суду України. 2011. № 1, 2.
 Вісник господарського судочинства. 2011. № 1, 2, 3, 4.
 Вісник державної служби України. — 2011. — № 1.
 Вісник Національної академії прокуратури України. — 2011. — № 1.
 Вісник прокуратури. 2011. № 2, 5.
 Власть. 2010. № 12 ; 2011. № 2.
 Вопросы трудового права. 2010. № 12 ; 2011. № 2, 3, 4.
 Вопросы философии. 2011. № 2.
 Гражданское право. 2011. № 1, 2.
 Грани. — 2011. — № 1.
 Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. — 2011. — Вип. 51.
 Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2011. — № 1.
 Економіка та держава. 2011. № 2, 3, 4.
 Жилищное право. 2010. № 11 ; 2011. № 1.
 Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. 2011. № 1.
 Журнал конституционного правосудия. 2011. № 1.
 Журнал российского права. — 2010. — № 12 ; 2011. — № 1, 2, 3.
 Закон. — 2010. — № 11, 12 ; 2011. — № 1, 2, 3.
 Закон и право. — 2010. — № 11, 12 ; 2011. — № 1, 2, 4, 5, 8.
 Законность. 2011. № 4.
 Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України: зб. наук. пр. 2010. № 3.
 Известия высших учебных заведений. Правоведение. 2011. № 1, 2.
 Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. 2011. № 1.
 Информационное право. — 2011. — № 1.
 История государства и права. — 2011. — № 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
 Інформація і право. 2011. № 1, 2.
 Конституционное и муниципальное право. 2011. № 1, 2, 3, 4.
 Корпоративний юрист. 2011. № 1, 2.
 Ленинградский юридический журнал. 2011. № 1, 2.
 Международное публичное и частное право. 2011. № 1, 2.
 Митна справа. — 2011. — № 1, 2, 3, 4; 4, ч. 2.
 Московский журнал международного права. — 2011. — № 2.
 Последственное право. 2011. № 1, 2.
 Наше право. 2011. № 1 : 1, ч. 1 ; 1, ч. 2 ; 2, ч. 1.
 Підприємництво, господарство і право. 2011. № 1, 2, 3.
 Право интеллектуальной собственности. 2011. № 1.
 Право і суспільство. 2010. № 6 ; 2011. № 2, 3.
 Право України. — 2011. — № 1, 3, 4, 5.
 Проблеми законності : академ. зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 111, 112.
 Публічне право. 2011. № 1.
 Российская юстиция. 2011. № 2, 3, 4, 6.
 Российский юридический журнал. 2010. № 5 ; 2011. № 1, 2, 4.
 Сапация та банкрутство. 2010. № 3, 4.
 Северо-Кавказский юридический вестник. 2011. № 1.

Современное право. 2011. № 1, 2, 3, 4.
 Социальное и пенсионное право. 2011. № 1, 2.
 Социологические исследования (СОЦИС). — 2011. — № 3.
 Сравнительное конституционное обозрение. — 2011. — № 1.
 Судебная экспертиза. — 2011. — № 1.
 Судебно-медицинская экспертиза. 2011. № 2.
 Таможенное дело. 2011. № 1.
 Трудовое право. 2010. № 12 : 2011. № 2, 4.
 Уголовный процесс. 2011. № 1, 8.
 Університетські наукові записки : Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Економіка.
 Управління. — 2011. — Вип. 1, 2.
 Финансовое право. — 2011. — № 1.
 Фінанси України. 2011. № 1, 2, 3, 4.
 Хозяйство и право. 2011. № 1, 2, 3, 4.
 Цивилист. 2011. № 2.
 Часопис Київського університету права. 2011. № 1, 2, 3.
 Экологическое право. 2011. № 1, 2, 3.
 Юридическая наука и правоохранительная практика. — 2011. — № 1.
 Юридична наука. — 2011. — № 1.
 Юрична Україна. 2011. № 1, 2, 3, 4, 5, 8.
 Юридичний журнал. 2011. № 1, 2, 3.
 Юрист-правоведъ. 2011. № 2.
 Lex Russica. 2011. № 1.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- Авт. ком. — авторський коментар
 Автореф. дис. — автореферат дисертації
 Акад. — академія
 АПК РФ — Арбитражный процессуальный кодекс Российской Федерации
 Асист. — асистент
 Асп. — аспірант
 БК РФ — Бюджетный кодекс Российской Федерации
 ВАС РФ — Высший Арбитражный Суд Российской Федерации
 ВЕЗ — вільна економічна зона
 Вибор. коміс. — виборча комісія
 Вид. — видання; видавничий
 Вид-во — видавництво
 Викон. — виконавець
 Вип. — випуск
 ВК РФ — Водный кодекс Российской Федерации
 ВНЗ — вищий навчальний заклад
 Внутр. — внутрішніх
 ВР України — Верховна Рада України
 ВС РФ — Верховный Суд Российской Федерации
 ВСУ — Верховний Суд України
 ГК України — Господарський кодекс України
 ГК РФ — Гражданский кодекс Российской Федерации
 Голов. ред. — головний редактор
 Гос. — державний
 ГПК України — Господарсько-процесуальний кодекс України
 ДНДІ МВС України — Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України
 ДДУВС — Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
 Держ. — державний
 Доп. — доповідь
 Допов. — доповнене
 Доц. — доцент
 ДПСУ — Державна прикордонна служба України
 ЕК України — Екологічний кодекс України
 ЄС — Європейський Союз
 ЖК РФ — Жилищный кодекс Российской Федерации
 Зб. наук. пр. — збірник наукових праць
 ЗК України — Земельний кодекс України
 ЗМІ — засоби масової інформації
 ЗУ — Закон України
 Изд-во — видавництво
 Ин-т (ін-т) — інститут (інститут)
 Іст. — історичних
 Канд. — кандидат
 КАСУ — Кодекс адміністративного судочинства України
 КВК України — Кримінально-виконавчий кодекс України
 Кер. — керівник
 КЗпП — Кодекс законів про працю
 КК України — Кримінальний кодекс України
 КМ України — Кабінет Міністрів України
 КНУ ім. Т. Шевченка — Київський національний університет ім. Т. Шевченка
 КоАП РФ — Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях
 Конф. — конференція
 КПК України — Кримінально-процесуальний кодекс України
 КпШС — Кодекс про шлюб та сім'ю
 КСП — колективні сільськогосподарські підприємства
 КУ — Конституція України
 КУпАП — Кодекс України про адміністративні порушення
 Лаб. — лабораторія
 ЛК України — Лісовий кодекс України
 ЛНУ ім. І. Франка — Львівський національний університет ім. І. Франка
 Л-ра — література
 МК України — Митний кодекс України
 Моногр. — монографія
 Навч. — навчальний
 Наук. — науковий
 Нац. ун-т — національний університет
 НДС — налог на добавленную стоимость
 НК РФ — Налоговый кодекс Российской Федерации
 НУ ДПС — Національний університет державної податкової служби України
 ОБСЕ — Организация по безопасности и сотрудничеству в Европе
 Общ. ред. — общая редакция
 ОВС — органи внутренних справ
 ОДУВС — Одеський державний університет внутрішніх справ
 ОІПОА — Одеська національна юридична академія
 ОРД — оперативно-розшукова діяльність
 Отв. — ответственный
 Пед. — педагогический
 Переробл. — перероблений
 Політ. — політична
 Посіб. — посібник
 Прав. — правова
 Практик. — практичний
 Пробл. — проблеми
 Ред. — редактор
 Респ. міжвід. наук. зб. — республіканський міжвідомчий науковий збірник
 Сб. науч. тр. — сборник научных трудов
 СВК — сільськогосподарський виробничий кооператив
 Сер. — серія
 СК України — Сімейний кодекс України
 СІД — Співдружність Незалежних Держав
 Сост. — составитель
 СОТ — Світова організація торгівлі
 Ст. — стаття
 СЄЗ — свободная экономическая зона
 Т. — том
 ТК РФ — Трудовой кодекс Российской Федерации
 ТОВ — товариство з обмеженою відповідальністю
 Укр. акад. держ. упр. — Українська академія державного управління
 УК РФ — Уголовный кодекс Российской Федерации
 Ун-т — університет
 УПК РФ — Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации
 Упоряд. — упорядник
 Упр. — управління
 Учеб. — учебный
 ФЗ — Федеральный закон
 ФРН — Федеративна Республіка Німеччини
 ХПК РБ — Хозяйственный процессуальный кодекс Республики Беларусь
 ЦК України — Цивільний кодекс України
 ЦПК України — Цивільно-процесуальний кодекс України
 Ч. — частина
 Экоп.-прав. — економіко-правовий
 Юрид. — юридичний

ЗМІСТ

Передмова.....	3
12.00.01. Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень	
Теорія держави і права України	4
Історія держави і права України	10
Історія держави і права зарубіжних країн	12
Історія політичних і правових учень	13
12.00.02. Конституційне право	
Конституційне право України	16
Конституційне право зарубіжних країн	21
Муніципальне право	31
12.00.03. Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право	
Цивільне право	36
Цивільний процес	55
Сімейне право	61
Міжнародне приватне право	62
12.00.04. Господарське право; господарський процес	
Господарське право	64
Господарський процес	73
12.00.05. Трудове право; право соціального забезпечення	
Трудове право	77
Право соціального забезпечення	86
12.00.06. Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	
Земельне право	91
Аграрне право	94
Екологічне право	96
Природоресурсне право	100
12.00.07. Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	
Адміністративне право	103
Адміністративний процес	112
Фінансове право	116
Митне право	123
Інформаційне право	126
12.00.08. Кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право	
Кримінальне право	130
Криминологія	136
Кримінально-виконавче право	140
12.00.09. Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність	
Кримінальний процес	142
Криміналістика	150
Судова експертиза	162
Оперативно-розшукова діяльність	165
12.00.10. Судовустрій; прокуратура та адвокатура	
Судовустрій	167
Прокуратура	170
Адвокатура	171
12.00.11. Міжнародне право	174
12.00.12. Філософія права	185
Показник імен	188
Показник періодичних та продовжуваних видань	197
Список скорочень.....	198

Підписано до друку 07.09.2012. Формат 60×84/8. Папір офсетний.
Гарнітура «Літературна». Друк офсетний. Ум. друк. арк. 23,25.
Тираж 100 прим. Зам. № 162.

Видавництво і друкарня «Юридична література»
65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2. Тел. (048) 777-48-79
Свідомо суб'єкта видавничої справи
ДК № 1374 від 28.05.2003 р.